Raftul Denisei



BESTSELLER INTERNAȚIONAL

KATE MORTON

ÎNTOARCEREA ACASĂ

ROMAN



TRADUCERE DE SÎNZIANA DRAGOȘ

Familiei mele

PROLOG

Adelaide Hills, Australia de Sud, Anul Nou, 1959

Şi, bineînțeles, aveau să dea o petrecere pentru a sărbători Anul Nou. Una restrânsă, doar în familie, dar Thomas se aştepta să aibă toate dichisurile. Nici nu era de conceput altfel: cei din familia Turner făceau mare caz de tradiţie, şi acum, că veneau Nora şi Richard de la Sidney, nu se putea să nu facă totul cu tam-tam şi decorațiuni în exces.

Isabel hotărâse ca anul acesta să pună masa într-altă parte a grădinii. De obicei stăteau sub nucul de pe peluza de la răsărit, dar astăzi o atrăsese peticul de iarbă de la umbra cedrului domnului Wentworth. Trecuse pe-acolo mai devreme, când culesese flori pentru masă, şi rămăsese uimită de priveliştea dinspre apus, către munți. „Da, îşi spusese în sinea ei, aici e foarte bine.“

Iar gândul acesta şi hotărârea cu care îl acceptase îi dădeau un avânt amețitor.

Şi s-a gândit că aceasta era una dintre rezoluțiile ei pentru anul cel nou: să înceapă 1959 cu o altă atitudine şi cu alte speranțe, dar în minte auzea o voce timidă care se întreba dacă nu cumva voia să-şi sâcâie un pic soțul prin această neaşteptată încălcare a obiceiului. De când dăduseră peste fotografia în sepia a domnului Wentworth şi a prietenilor lui bărboşi din vremea reginei Victoria, aşezați pe şezlonguri elegante de lemn pe peluza de la răsărit, Thomas rămăsese ferm convins că acela era locul perfect de primit oaspeți.

Nu-şi dădea bine seama de când începuse să simtă plăcerea ghiduşă de a face să apară acea cută adâncă între sprâncenele soțului ei.

O pală de vânt amenința să-i smulgă şirul de fanioane din mână, aşa că s-a prins strâns de ultima treaptă a scării de lemn. O adusese singură din şopron în dimineața aceea, plăcându-i parcă să-i simtă greutatea. Când s-a urcat prima dată până la ultima treaptă, i-a venit în minte o imagine din copilărie: o excursie în Hampstead Heath, cu mama şi cu tatăl ei, când se cățărase într-

unul dintre arborii uriaşi de sequoia şi văzuse toată Londra, înspre sud.

— Văd şi catedrala St Paul! a strigat ea către părinți când a zărit prin ceață domul atât de cunoscut.

— Vezi să nu cazi de-acolo, i-a răspuns tata.

Şi în clipa în care el a rostit vorbele acestea, Isabel chiar s-a simțit ademenită să-şi dea drumul jos, iar această pornire îi tăiase răsuflarea.

Dintr-un arbust banksia[1] stufos şi-au luat brusc zborul un stol de păsări gala[2], într-o învălmăşeală de pene trandafirii şi cenuşii, iar Isabel a încremenit. Era cineva în preajmă. Dintotdeauna avusese un al simț foarte dezvoltat al pericolului. „Probabil că ai o conştiință foarte încărcată“, îi spusese Thomas la Londra, pe când abia se cunoscuseră şi erau încă atraşi unul de celălalt. „Ba nu, sunt doar neobişnuit de receptivă“, îl contrazisese ea.

Isabel a rămas cocoțată în vârful scării, fără să se mişte, şi şi-a ciulit urechile.

— Uite-acolo, s-a auzit o şoaptă teatrală. Omoară-l repede cu bățul.

— Nu pot!

— Ba poți, n-ai încotro, ai jurat!

Nu era nimeni altcineva în afară de copiii ei, Matilda şi John. O uşurare, s-ar fi zis. Totuşi, a rămas mai departe nemişcată, ca să nu se dea de gol.

— Suceşte-i gâtul, să terminăm mai repede.

Asta era Evie, fetița cea mai mică.

— Nu pot.

— Vai, John! s-a rățoit Matilda, fata de paisprezece ani, care se purta de parcă ar fi avut douăzeci şi patru. Dă-mi-l mie, nu te mai fandosi atâta!

Isabel şi-a dat seama ce făceau. De ani de zile se jucau din când în când de-a „vânătoarea de şerpi“. La început le venise ideea dintr-o carte – o antologie de poezie autohtonă primită de la Nora, din care Isabel le citea cu voce tare şi pe care copiii o iubeau la nebunie. Asemenea multora dintre poveştile de pe meleagurile acestea, conținea o avertizare. Locul acesta părea să stârnească multe spaime: şi şerpi, şi apusuri, şi furtuni, şi arşițe, şi naşteri, şi fierbințeală, şi incendii de vegetație, şi inundații, şi tauri furioşi, şi ciori, şi acvile, şi străini – vagabonzi dubioşi cu traista în băț, care se iveau din tufişuri cu gânduri ucigaşe.

Uneori, Isabel se simțea copleşită de atâtea pericole aducătoare de moarte,

dar copiilor ei, australieni get-beget, le plăceau astfel de poveşti şi se bucurau de jocul acesta: era una dintre puţinele activităţi în care se lăsau antrenaţi cu toţii, în ciuda vârstelor şi preocupărilor diferite.

— L-am prins!

— Bravo!

Hohote vioaie de râs.

— Atunci, hai s-o ştergem!

Tare îi mai plăcea să-i ştie veseli şi gălăgioşi; totuşi şi-a ţinut respiraţia şi a aşteptat să plece să se joace într-altă parte. Deşi nu ar fi îndrăznit să recunoască, Isabel se pomenea uneori închipuindu-şi cum ar fi fost dacă ar fi putut să-i facă să dispară pe toţi. Doar pentru puţin timp, desigur; i-ar fi fost îngrozitor de dor de ei dacă nu i-ar fi avut în preajmă mai mult de-atât. Să zicem o oră, poate o zi, cel mult o săptămână. Doar cât să poată avea un mic răgaz să se gândească. Timpul nu-i ajungea niciodată şi nu putea să-şi ducă până la capăt nici un gând.

Thomas ar fi zis că e nebună dacă i-ar fi trecut vreodată prin cap să-i spună aşa ceva. Avea nişte idei precise despre cum trebuie să fie o mamă. Şi o soţie. Se părea că în Australia femeile erau adesea lăsate să se descurce singure cu şerpii şi câinii sălbatici. Ori de câte ori atingea acest subiect, ochii îi scânteiau privind în depărtări, fascinat de ideile romantice ale folclorului din patria sa. Îi plăcea să şi-o închipuie ca pe o nevastă de la hotare, îndurând greutăţi şi veghind flacăra căminului, în timp ce el cutreiera lumea distrându-se.

La început, ideea aceasta o amuzase. I se păruse încă şi mai nostimă când crezuse că e doar o glumă. Dar el i-a reamintit pe bună dreptate că ea acceptase de bună voie planul lui măreţ, că se agăţase, de fapt, de ocazia de a face ceva ieşit din comun. Războiul fusese lung şi dur, iar la sfârşitul lui Londra rămăsese nespus de jalnică şi pustiită. Isabel obosise. Iar Thomas avea dreptate şi când spunea că viaţa în casa lor impozantă nu se aseamănă câtuşi de puţin cu viaţa la marginea civilizaţiei. De ce? Pentru că existau telefon, lumină electrică şi încuietori la toate uşile.

Dar asta nu însemna că nu se simţea singură uneori, pe întuneric, după ce copiii se duceau la culcare. Până şi cititul, care-i adusese întotdeauna alinare, începuse să devină o îndeletnicire foarte singuratică.

Ţinându-se mai departe de scară, Isabel s-a aplecat să vadă dacă şirul de

fanioane e agățat suficient de sus ca să nu atingă masa de dedesubt. Aranjarea lui se dovedise a fi mai grea decât îşi imaginase. Pentru Henrik părea întotdeauna o nimica toată. Putea să-l fi rugat să-l agațe el cu o zi înainte, după ce-şi termina treaba – aşa ar fi trebuit să facă –, nu se vedea nici un semn de ploaie, deci nu ar fi fost nici o problemă dacă fanioanele ar fi rămas atârnate peste noapte. Dar nu a putut să-i ceară asta. În ultima vreme, lucrurile se schimbaseră între ei, din acea după-amiază când Thomas se afla la Sydney, şi ea dăduse peste el în birou, lucrând peste program. Acum se jena să-i ceară să facă treburi mărunte prin gospodărie, simțindu-se intimidată şi vulnerabilă.

Aşa că nu avea de ales decât să îl agațe singură, deşi vântul era chiar amenințător. Luase hotărârea să aranjeze totul pe peluza dinspre apus înainte ca vântul să se pornească; uitase că aceasta era partea cea mai puțin adăpostită a grădinii. Dar Isabel era încăpățânată: aşa fusese toată viața. O prietenă mai înțeleaptă îi spusese cândva că oamenii nu se schimbă pe măsură ce trece timpul, ci devin doar mai bătrâni şi mai trişti. În privința îmbătrânirii şi-a dat seama că nu avea ce face, dar tristețea se hotărâse să nu o îngăduie. Din fericire, era din fire o persoană foarte optimistă.

Doar că zilele vântoase produceau agitație. Sau cel puțin aşa se întâmpla în ultima vreme. Era convinsă că nu întotdeauna resimțise acest vârtej în măruntaie. Cândva, într-altă viață, fusese renumită pentru nervii ei de fier. Acum i se întâmpla să fie copleşită din senin de un val brusc de panică. Se simțea ca şi cum ar fi păşit de una singură pe poteca vieții, care-i părea fragilă ca sticla. Dacă respira profund, îi era mai bine. Se întreba dacă nu cumva avea nevoie de vreo tinctură sau de vreun ceai, ceva care să-i domolească gândurile şi să poată adormi. Se gândise chiar să meargă la doctor, dar nu la soțul lui Maud McKendry de pe Main Street. Doamne fereşte!

Isabel avea de gând să rezolve chestiunea asta prin orice mijloace. Aceasta era cea de a doua rezoluție pe care o avea în vedere pentru anul cel nou, deşi nu o mărturisise nimănui. Îşi stabilise un răgaz de încă un an pentru a-şi redobândi echilibrul. Era timpul să facă asta, căci de ea depindeau mulți oameni.

Avea să împlinească treizeci şi opt de ani. Patruzeci, ce mai! O vârstă la care nici mama şi nici tatăl ei nu ajunseseră. Poate că şi din această pricină se

simțea copleşită în ultima vreme de amintiri din copilărie. Era ca şi cum trecuse suficientă vreme ca să se poată întoarce şi să privească peste oceanul timpului, chiar dacă nu-şi amintea prea bine cum l-a străbătut.

Era ridicol să se simtă singură. Trăia în casa aceasta de paisprezece ani. Înconjurată de mai mulţi membri de familie decât avusese vreodată – numai Dumnezeu putea şti că nici în gaură de şarpe nu putea scăpa de copii. Şi, cu toate acestea, erau momente când se îngrozea de propria mâhnire, de senzația chinuitoare că pierduse ceva ce nu putea defini şi, prin urmare, nu avea cum să spere că va regăsi.

Ceva se mişca pe aleea şerpuită care ducea spre casă. Şi-a mijit ochii, să vadă mai bine. Da, venea cineva, nu i se păruse. Vreun străin? Vreun tâlhar galopând pe aleea dinspre casă, ca un erou dintr-o poezie de Banjo Paterson[3]?

Dar, dumirindu-se că pachetul din mâna lui era acoperit cu hârtie cafenie, şi-a dat seama că era poştaşul. Să vină chiar în ziua de Anul Nou? Unul dintre avantajele locuirii într-un mic oraş de provincie, unde oamenii ştiu totul unii despre alții, era că treburile se făceau şi în afara programului de lucru, dar acum părea ceva ieşit din comun. O emoție i-a scânteiat în suflet, şi degetele i-au înțepenit de-a binelea încercând să lege sfoara cu fanioane, ca să se poată da jos mai repede şi să apuce să ia ea pachetul. Spera să fie comanda pe care o făcuse cu câteva săptămâni în urmă. Eliberarea ei! Nu se aşteptase să sosească atât de repede.

Era înnebunitor de-a dreptul. Sfoara se încurcase, şi vântul o înnoda în jurul fanioanelor. Isabel se căznea s-o fixeze, blestemând în şoaptă, privind peste umăr, să vadă încotro se ducea poştaşul.

Nu voia ca pachetul să fie dus în casă.

Când poştaşul a ajuns la ultima curbă a aleii, Isabel şi-a dat seama că trebuia să dea drumul sforii, dacă voia să coboare de pe scară la timp. A şovăit o clipă, după care a strigat, făcându-i bărbatului semn cu mâna:

— Hei, sunt aici!

El şi-a ridicat capul, surprins. Apucându-se şi mai strâns de scară din pricina vântului, Isabel a văzut că se înşelase. Căci, deşi ducea în mână un pachet, străinul de pe alee nu era nicidecum poştaşul.

---

1. Genul *Banksia* numără aproximativ 170 de specii; sunt în general arbuşti şi copaci rămuroşi, cu inflorescențe cilindrice viu colorate, cu frunze tari, unii ajungând şi la înălțimea de 30 de metri.

2. *Galah*, denumirea locală, desemnează papagalii cacadu, un grup de papagali australieni.

3. Andrew Barton „Banjo“ Paterson (1864−1941): poet australian, autor al unor poeme şi balade dedicate vieţii pline de neprevăzut şi aventură din vastele ţinuturi australiene.

Ajunul Crăciunului, 1959

Mai apoi, ori de câte ori a fost întrebat – aşa cum s-a întâmplat în nenumărate ocazii în decursul lungii sale vieți –, Percy Summers spunea cinstit că a crezut că dorm. Fusese o vreme destul de caldă ca să fi adormit. Toată luna decembrie, arşița înaintase dinspre apus, pârjolind deşertul, întinzându-se înspre miazănoapte, unde se adunase nevăzută deasupra lor, fără să se mai clintească. În fiecare seară ascultau buletinul meteorologic la radio, aşteptând să audă că avea să se mai răcorească, dar nici pomeneală de aşa ceva. În lungile amiezi, pe când soarele dogoritor se topea la orizont, dincolo de marginea oraşului, sprijiniți de garduri şi ferindu-şi ochii de lumina galbenă, oamenii îşi clătinau capetele şi se plângeau de blestemata aceea de căldură, întrebându-se unul pe altul – fără să aştepte vreun răspuns – când avea să se sfârşească.

În tot acest timp, eucalipții mari şi zvelți de pe coama dealurilor dimprejurul văii străbătute de pârâu se înălțau tăcuți, scoarța lor brăzdată căpătând luciri metalice. Erau bătrâni şi văzuseră toate câte fuseseră înaintea caselor de piatră, lemn şi fier, înaintea şoselelor, maşinilor şi împrejmuirilor, înaintea rândurilor de vie, a merilor şi vitelor din țarcuri. Eucalipții fuseseră acolo de la bun început, îmblânzind arşița dogoritoare şi umezeala rece a iernii. Acesta era un pământ străvechi, un ținut al marilor extreme.

Vara anului 1959 a fost grozav de călduroasă, comparativ cu temperaturile obişnuite. Acolo unde exista o evidență, recordurile erau doborâte, iar cei din Tambilla o simțeau pe propria piele. Meg, nevasta lui Percy, începuse să se scoale cu noaptea în cap ca să bage în prăvălie laptele, înainte să se acrească; Jimmy Riley spunea că nici mătuşile şi nici unchii lui nu-şi aminteau să mai fi fost aşa o secetă şi, cu gândul la ce se întâmplase în 1955, toată lumea stătea cu teama unui incendiu.

„Sâmbăta neagră“, aşa titraseră ziarele. Cele mai puternice incendii de la întemeierea coloniei. Cu patru ani înainte, ziua de 2 ianuarie începuse cu senzația unui dezastru iminent. Peste noapte făcuse ravagii o furtună de praf adunat din câmpurile pârjolite din nord şi purtat de rafale fierbinți de vânt de sute de kilometri la oră. Copacii se îndoiau şi frunzele se rostogoleau prin

râpe, foile de tablă ondulată erau smulse de pe acoperişurile fermelor. Cablurile de electricitate se rupseseră, stârnind nenumărate focuri care s-au înteţit, împreunându-se în cele din urmă într-un zid de flăcări nesăţioase.

Oamenii locului s-au luptat din greu, ceas de ceas, să oprească flăcările cu pânze ude de sac, cu lopeţi şi cu ce au mai găsit la îndemână, până când, în cele din urmă, pe seară, s-a pornit ploaia, iar vântul şi-a schimbat ca prin minune direcţia, nu înainte însă de a distruge patruzeci şi ceva de gospodării şi de a lua două biete vieţi. De-atunci tot ceruseră să li se înfiinţeze o brigadă de pompieri, dar autorităţile se mişcau greu. Confruntaţi cu condiţii ciudat de asemănătoare, anul acesta localnicii hotărâseră să ia frâiele problemei în mâinile lor.

De ani de zile, Jimmy Riley, angajat ca hăitaş de unii fermieri de pe dealuri, tot spunea că pământul trebuie curăţat. De mii de ani, zicea el, strămoşii ardeau treptat vegetaţia, înlăturând iarba uscată cât era încă vreme rece, ca să nu rămână în cantităţi mari şi să ia foc când pământul dogorea şi băteau cu putere vânturile dinspre nord-vest, şi nu trebuia decât o mică scânteie să se aprindă. Percy avea impresia că nimeni nu-i lua în seamă cum se cuvenea pe cei ca Jimmy Riley, când de fapt ei cunoşteau ca nimeni altul ţara aceasta.

Cel mai recent fuseseră chemaţi cu o săptămână înainte de Angus McNamara, de lângă Meadows. Din 1955 încoace, vremea blândă şi umedă făcuse să crească vegetaţia, şi pădurea de lângă Kuitpo era plină de frunze. Erau de ajuns un fulger rătăcit sau un chibrit aruncat la întâmplare şi se aprindea totul. S-au luptat o săptămână întreagă şi nu au răzbit să înăbuşe focul decât înainte de Crăciun. Chiar dacă se anunţau furtuni la sfârşitul săptămânii, s-ar fi putut ca ploaia să-i ocolească, şi cerul să rămână la fel de strălucitor. Când i-a spus că avea să plece chiar în perioada cea mai aglomerată a anului, Meg n-a fost prea bucuroasă, dar ştia că era o treabă ce trebuia făcută şi că Percy nu era omul care să se dea înapoi. Băieţii lor fuseseră înscrişi şi ei, iar Meg se văzuse nevoită să admită că nu era rău ca flăcăii săi să aibă nişte responsabilităţi serioase. Percy le lăsase furgoneta Ford şi plecase la Meadows pe iapa lor, Blaze.

La drept vorbind, lui Percy îi plăcea mai mult să călărească. În timpul războiului, îi păruse rău să pună furgoneta pe butuci, dar nu se găsea

combustibil nici în ruptul capului – puţinul rămas fusese rechiziţionat pentru armată şi celelalte servicii esenţiale – şi, când au putut să pornească maşina din nou, se dezobişnuise să mai şofeze. Aşa că foloseau furgoneta numai pentru livrările mai mari şi, ori de câte ori putea, punea şaua pe Blaze şi o pornea la drum. Iapa era bătrână de-acum, nici vorbă de mânza aprigă pe care o luaseră în ’41, dar încă îi mai plăcea să o ia la galop.

McNamara avea o fermă mare de vite căreia i se zicea, pur şi simplu, Station. Casa era mare şi întinsă, înconjurată de o verandă spaţioasă cu o copertină care să o ferească de arşiţă. Deşi i se oferise un loc de dormit în şopron, Percy alesese bucuros să-şi pună salteaua sub cerul liber. În ultima vreme nu mai avusese ocazia să doarmă afară, în cort, căci erau tot mai ocupaţi cu prăvălia şi băieţii crescuseră, aveau şaisprezece şi paisprezece ani, amândoi mai înalţi decât el, cu cizme de aceeaşi mărime ca şi el, preferând să-şi petreacă timpul cu prietenii decât să campeze cu tatăl lor. Lui Percy nu-i părea rău că doresc să fie independenţi, dar îi era dor de ei. Unele dintre cele mai frumoase amintiri ale sale erau de când stătea lângă focul de tabără cu băieţii lui, făcându-se unii pe alţii să râdă, numărând stelele, învăţându-i lucruri cu adevărat folositoare, cum ar fi să caute apă de băut şi să-şi vâneze singuri hrana.

De Crăciun avea să le dăruiască undiţe. Când adusese darurile de la oraş, Meg îl acuzase de extravaganţă, dar o spusese zâmbind. Ghicise că el încerca să găsească ceva care să compenseze lovitura cumplită provocată de pierderea bătrânului lor câine, Buddy, din primăvară. Percy ştia că merită să facă o cheltuială atât de mare, mai ales că Marcus se dovedea a fi foarte îndemânatic la pescuit, aşa că nu ar fi fost nici o nenorocire să-şi facă o îndeletnicire din asta. Băiatul cel mare, Kurt, urma să meargă la universitate după terminarea şcolii. Avea să fie primul din familie care să-şi continue studiile şi, deşi Percy şi Meg încercau să nu se laude prea tare cu rezultatele lui şcolare strălucite, mai ales în prezenţa lui Marcus, nu mai puteau de mândrie. În ciuda recentei atracţii pentru Matilda Turner, el reuşise să aibă aceleaşi note mari. Cât şi-ar fi dorit Percy ca mama lui să mai fie în viaţă, ca să poată citi caracterizările scrise de profesorii lui Kurt!

Dogoarea pulsa prin ierburi şi rămurelele uscate pocneau sub copitele lui Blaze. Plecaseră de la Station dis-de-dimineaţă şi merseseră toată ziua. Percy

mânase bătrâna iapă la pas domol şi constant, ţinându-se cât se putea pe la umbra rară. Se vedea periferia orăşelului Hahndorf, nu mai avea mult şi ajungea acasă.

Potopit de căldură din spate şi ameţit de zumzetul monoton al insectelor nevăzute, s-a simţit cuprins de toropeală. Aerul uscat de vară îi reamintea de copilărie, când zăcea în pat, în cămăruţa din fundul casei pe care o împărţea cu tatăl şi cu mama sa, ciulind urechile la zgomotele de afară, închizând ochii ca să-şi poată închipui mai bine cum i-ar fi stat lui în lumea de dincolo de geam.

Pe la vârsta de doisprezece ani, Percy petrecuse aproape un an întreg în pat. Nu fusese uşor pentru un puştan ca el, obişnuit să zburde liber, să fie ţintuit la pat. Auzea prietenii strigându-se afară pe stradă, râzând şi tachinându-se în timp ce se jucau cu mingea, şi tare i-ar mai fi plăcut să fie şi el cu ei, să simtă sângele pulsându-i în picioare şi inima zbătându-i-se în piept. Simţea că se topeşte, că se alege praful de el.

Dar mama lui, cu origini puternice, anglicane, nu era genul care să stea cu mâinile în sân văzându-şi fiul înţepenind, plângându-şi de milă.

— Şi ce dacă ai trupul ţintuit, i-a spus ea pe tonul ei obişnuit, hotărât, fără ocolişuri, există şi alte modalităţi de a umbla în lume.

Şi a început cu o carte pentru copii despre un urs koala în cârje, un marinar, un pinguin şi o budincă ce îşi schimba miraculos forma pe măsură ce era mâncată[4]. A fost o adevărată revelaţie: lui Percy nu i se citise niciodată, nici măcar când era mic. La şcoală văzuse cărţi pe catedra profesorului, dar – influenţat de tatăl lui – credea că sunt instrumente de pedeapsă şi mare caznă. Nu ştiuse că între copertele lor cuprindeau lumi întregi, cu oameni, locuri, isprăvi poznaşe şi glume, care îl îmbiau să li se alăture.

După ce ascultase acele poveşti pentru copii de atâtea ori, încât putea să le reproducă în şoaptă, a îndrăznit să o întrebe pe mama sa dacă nu mai avea şi altele. Ea a tăcut o clipă, şi el a crezut la început că o încurcase şi că poveştile aveau să înceteze, iar el o să rămână din nou singur, doar în tovărăşia trupului său zdrobit. Dar apoi mama a zis mai mult către sine: „Or mai fi şi altele?“ şi s-a dus să cotrobăie în şopronul din fundul grădinii, unde tatăl lui nu intra niciodată.

Când te gândeşti că, dacă nu s-ar fi îmbolnăvit de poliomielită, nu ar fi aflat niciodată de Jane Austen.

— E preferata mea, i-a spus mama încetişor, de parcă i-ar fi împărtăşit o taină. Dinainte de a-l cunoaşte pe taică-tău.

Dar nu avea timp să-i citească cu voce tare.

— O să moară de foame tot oraşul, dacă nu mai vând eu lapte şi ouă!

Aşa că i-a pus cartea în mână şi l-a încurajat, clătinând din cap serioasă şi tăcută, şi Percy a înțeles. De-acum aveau un secret.

I-a trebuit o vreme să se obişnuiască cu limbajul, unele cuvinte îi erau necunoscute, dar, cum nu putea pleca nicăieri, de îndată ce intra în poveste, nu mai avea cale de întoarcere. *Mândrie şi prejudecată, Raţiune şi simţire, Emma*; la început păreau că prezintă o lume destul de diferită de a lui, dar, pe măsură ce citea mai mult, îşi dădea seama că recunoaşte în personaje oameni din oraşul lui, mândria, ambiţiile, neînțelegerile şi şansele ratate, secretele şi resentimentele mocnite. Râdea împreună cu ele şi plângea cu faţa în pernă când le vedea suferind şi se bucura când ieşeau în fine la lumină. Îşi dădea seama că ajunsese să le iubească şi că ţinea la ele – nişte închipuiri ale imaginaţiei unei scriitoare de peste mări şi ţări – la fel de mult ca la părinţii şi prietenii săi cei mai buni.

Când a terminat micul teanc de cărţi pe care mama îl ţinea ascuns în cufărul ei din şopron, Percy a convins-o să împrumute altele – câte trei o dată – de la biblioteca ambulantă. Citea stând cu spatele la uşă, gata să vâre cartea nepermisă sub cearceaf când auzea paşii tatălui său pe hol. În fiecare seară, când venea de la lucru, tatăl lui urca la el şi rămânea lângă pat – ditamai omul, încruntându-se neputincios când îl întreba dacă se simţea mai bine, rugându-se în sinea lui ca picioarele nevolnice ale fiului său să se înzdrăvenească.

Şi poate că rugăciunile acelea au funcţionat, căci Percy a avut noroc. Nu se mai descurca aşa de bine la fotbal şi era prea moale pe terenul de crichet, dar şi-a recăpătat mersul cu ajutorul unor atele şi, după câţiva ani, cu greu se mai observa că băiatul care se oferea mereu să facă pe arbitrul era cu ceva mai prejos decât alţi flăcăi.

Percy nu a renunţat la citit, dar nu se lăuda cu asta. Îi plăcea orice, ficţiune, nonficţiune şi, pe măsură ce creştea şi trăirile sale îl făceau de nerecunoscut,

chiar şi poezie. A citit-o pe nerăsuflate pe Emily Dickinson, s-a minunat de poemele lui Wordsworth şi şi-a găsit un prieten în Keats. Cum era posibil, se minuna el, ca T.S. Eliot, născut în America, trăit în Londra – un oraş istoric, simbol al spiritului englez, atât de străin lui Percy, misterios şi cenuşiu –, să poată privi în sufletul lui Percy şi să găsească acolo amintirile, peregrinările sale prin timp şi ceea ce însemna să fii cineva în lumea asta.

Dar nu destăinuia nimănui aceste gânduri. Nu că se simţea vinovat, ci mai degrabă pentru că ceilalţi băieţi din Tambilla nu-i împărtăşeau aceste preocupări. Pe vremea când îi făcea curte lui Meg, până şi ea l-a privit nedumerită când a îndrăznit să o întrebe care era cartea ei preferată. Şi a şovăit înainte de a-i răspunde:

— Aaa, păi Biblia, ce altceva?

Atunci a luat acest răspuns ca un semn al pioşeniei ei – destul de neaşteptat şi oarecum surprinzător, având în vedere unele lucruri pe care şi le spuseseră unul altuia. Mai târziu însă, la vreun an, doi după ce se căsătoriseră, a pomenit din nou despre asta, şi ea l-a privit nedumerită şi a izbucnit în râs.

— Păi credeam că voiai să-mi pui la încercare virtutea. Şi nu am vrut să te dezamăgesc!

Blaze era asudată, şi Percy s-a oprit la adăpătoarea de pe Main Street din Hanhdorf, ca să o lase să bea apă şi să se odihnească puţin. A descălecat şi a legat frâiele de stâlp.

Era trecut de ora trei la amiază şi strada era umbrită de sutele de castani, ulmi şi platani sădiţi pe amândouă laturile cu mai bine de jumătate de veac în urmă. Mai erau deschise încă unele prăvălii, şi privirile i-au fost atrase de atelierul unui artizan în lemn din apropiere, unde se vedeau pe rafturi o seamă de obiecte realizate manual: castroane, unelte şi mici sculpturi decorative.

A intrat în prăvălie.

— Pitulicea asta mică, s-a adresat el fetei de la tejghea, surprins de sunetul propriei voci, căci era prima dată când vorbea în ziua aceea. Pot să o văd mai de aproape?

Fata s-a dus să ia de pe raft mica figurină cioplită şi i-a pus-o uşurel în palmă. Percy a răsucit-o uimit pe toate părţile. A ridicat-o în lumină, admirându-i linia delicată a gâtului, evantaiul delicat al penelor din coadă. Cât era de naturală şi de frumos lucrată!

— Vreţi s-o faceţi cadou? l-a întrebat tânăra.

— Da, le colecţionează, a răspuns el, aşezând-o pe tejghea.

Vânzătoarea s-a oferit să o împacheteze. Mai avea în camera din spate o bucăţică de hârtie de împachetat cu model de Crăciun şi o bucată de panglică argintie de la cadourile pe care le pregătise, i-a explicat ea, şi ar fi bine să le termine astăzi, căci tot nu mai pot fi folosite după Crăciun.

După ce a plătit, Percy a vârât în buzunar micul cadou frumos împachetat şi i-a urat fetei Crăciun fericit.

— Şi dumneavoastră la fel, domnule Summers, a răspuns ea, şi să-i transmiteţi salutări doamnei Summers.

Probabil că el s-a arătat mirat, căci tânăra a râs şi s-a înroşit toată.

— Ştiţi, suntem amândouă membre în Asociaţia Rurală a Femeilor. O să-i placă pitulicea tare mult, a adăugat ea. Ne-a povestit că-i plac păsările încă de când era mică.

Nu-şi mai aducea aminte când o văzuse prima dată pe Meg. La drept vorbind, ea se învârtise dintotdeauna prin preajma lui. Multă vreme, fusese unul dintre mulţii copii din gaşca lor care se adunau pe câmpul plin de praf sau la malul râului după ploaie, căutând să-şi umple timpul cu ceea ce era pe-atunci socotit a fi distracţie. Era o fetiţă nu chiar curată, dar lui nu-i păsa de asta, căci erau cu toţii copii de la ţară neînvăţaţi să fie ferchezuiţi – doar dacă mergeau duminica la biserică, şi atunci numai ameninţaţi cu bătaia.

Dar într-o zi a dat peste ea când se dusese să se joace lângă mina de cupru părăsită, pe lângă calea ferată ce duce de la Balhannah la Mount Pleasant. O ştergea acolo destul de des când voia să scape de încercările bine intenţionate ale tatălui lui de a-l „căli“. Ea stătea aşezată pe pervazul ferestrei vechii clădiri a concasorului de piatră şi avea faţa înroşită şi mânjită de lacrimi, muci şi praf. Atunci singurul lui gând a fost cum de a putut ajunge tocmai acolo sus, o zgâtie de fată. Doar mai târziu, după ce a ajuns să o cunoască mai bine, şi-a dat seama că sub chipul acela angelic se ascundea o fire dură de supravieţuitor.

Percy a strigat-o, întrebând-o ce a păţit, şi la început nu a vrut să-i spună nimic. El n-a încercat să forţeze lucrurile, aşa că şi-a văzut mai departe de treabă, citind o vreme la umbra coşului înalt şi rotund, după care s-a ridicat să-şi mai dezmorţească picioarele, răscolind ierburile dese în căutare de pietre

plate pe care să le azvârle peste baraj. Simțea că ea îl urmărea cu privirea, dar s-a abținut să-i mai adreseze vreo vorbă. Probabil că a amuzat-o ceea ce făcea, căci a apărut fără să scoată vreo vorbă pe lângă el şi a început şi ea să-şi caute pietre de aruncat.

Şi au ținut-o aşa, într-o tăcere prietenoasă, întreruptă doar când el fluiera, mirându-se cât de departe arunca ea piatra în apă. La prânz i-a dat şi ei din sendvişul lui şi au mâncat fără să vorbească, doar din când în când el îi mai arăta câte o pasăre interesantă.

— Ăla e un pescăraş-sacru, i-a explicat, făcându-i semn către pasărea cu pieptul îndesat şi bombat de pe o ramură mai de jos a unui pin cazuarina[5].

— Ba nu, e o kookaburra[6].

— Ei, e din aceeaşi familie, a spus el, scuturând din cap. Dar vezi cum penele ei mai închise bat în turcoaz? Aşteaptă, dacă zăreşte vreo lăcustă sau vreun gândac, atunci o să țâşnească şi ai să vezi cum au să sclipească în soare.

— Dar aia de-acolo ce e?

— E un mierar-cu-bărbiță-roşie.

— Şi cealaltă?

Percy a zărit pasărea cu pete albe şi negre şi cu ciocul de un galben aprins.

— Un mierar-gălăgios[7], nu auzi? Că nu tace deloc.

— Şi ailaltă? a întrebat fata, arătând spre o pasăre mică, vioaie, de un albastru intens, ale cărei pene din coadă, lungi şi drepte, stăteau țepene în sus.

— Aia e o pitulice australiană cu pieptul albastru, o pitulice superbă, trebuie să recunoaştem!

— Aia îmi place cel mai mult.

— Dar e băiat, să ştii.

— De unde ştii tu?

— Masculii sunt mai frumoşi, femelele sunt cenuşii, nu au decât o mică pată verde pe coadă.

— Aşa, ca aia de acolo?

Percy s-a căznit să vadă încotro arăta ea cu degetul.

— Da, chiar ca aia.

— Ştii o grămadă de lucruri, s-a mirat ea.

— Ei... câteva, a încuviințat el.

Când s-a făcut vremea de plecare, a întrebat-o dacă nu voia să vină cu el. Putea să o ia el pe cal până în oraş. Se întuneca şi părea că avea să vină ploaia. Ea a şovăit o clipă, după care i-a spus că nu se mai întoarce deloc, că fugise de acasă şi de aceea stătea acolo.

Percy şi-a dat seama doar atunci cât era de mică, cu o privire sfidătoare pe chip, cu braţele strâns încrucişate la piept, dar simţea însă că era totuşi ceva care să o facă să se întoarcă cu el. Văzând-o atât de mică şi vulnerabilă, îl cuprindea brusc o mare tristeţe. Şi mânie. Se ştia că tatăl ei nu-şi putea stăpâni pumnii atunci când se înfuria. Trecuse printr-un război greu, aşa îl scuza mama lui Percy.

— Arată-mi însă pe cineva care să fi trecut printr-unul uşor.

Percy înţelegea ce voia ea să spună: o generaţie întreagă de bărbaţi învăţaseră că singurul mod de a uita ceea ce văzuseră şi făcuseră în timpul războiului, camarazii pe care-i pierduseră prin noroaie şi bubuitul tunurilor, era să bea până nu mai ştiau de ei şi să se descarce de coşmaruri pe cei de acasă. Percy avusese mai mult noroc ca alţii. Şi tatăl lui era aspru, dar nu era violent. Ca să fie violent, ar fi însemnat să fie prezent, dar el era mult prea distant.

Au început atunci să cadă primele picături de ploaie.

— Bine atunci, a spus Percy, dar o să-ţi fie frig aici la noapte.

— Am o pătură.

— Deşteaptă fată! Şi ţi-ai adus şi de mâncare?

— Da, nişte pâine.

Percy şi-a vârât cartea în rucsac.

— Se vede că te-ai gândit la toate.

A verificat şaua lui Prince, trăgând de scări.

— Dar s-a zis la radio că la noapte o să fie furtună. Şi o coajă de pâine nu e mare lucru noaptea, pe ploaie şi frig.

O umbră de nesiguranţă i-a întunecat faţa.

— Ştii, când am plecat de-acasă, mama avea o tocană pe plită. O găteşte la foc mic, o zi întreagă, aşa cum făcea şi bunica, şi mereu face prea multă.

— Ce fel de tocană?

— De miel.

Fata s-a mutat de pe un picior pe altul. Părul i se udase de-acum, iar cozile

îi cădeau pe umeri ca două frânghii umede.

— Ce-ar fi dacă ai veni să mănânci şi tu o porţie, două? Te-aş putea aduce înapoi după aia.

Dar ea nu s-a mulţumit cu două farfurii de tocană, a mâncat-o şi pe a treia, sub privirile încântate ale mamei lui. Susan Summers lua în serios milostenia, şi apariţia în pragul casei ei a unei puştance într-o noapte furtunoasă de iarnă era o ocazie bună să-şi facă datoria creştinească. Apoi a insistat ca fata să facă o baie şi, după ce s-a terminat cina şi s-au spălat farfuriile, a culcat-o pe divanul de lângă focul care trosnea în vatră, şi fata a adormit pe dată.

— Biata fetiţă, a căinat-o mama lui Percy, uitându-se la copila adormită pe deasupra ochelarilor, când te gândeşti că voia să stea acolo singură toată noaptea!

— Ai de gând să le spui părinţilor ei unde e?

— Nu am încotro, a spus ea, cu un oftat hotărât, dar plin de emoţie. Dar, înainte de a o lăsa să plece, o să o facem să priceapă că e oricând binevenită la noi.

După această întâmplare, Percy s-a hotărât să nu o scape din ochi şi nici nu a trebuit să o caute prea departe. Căci fata a început să îşi petreacă după-amiezile la prăvălie, sporovăind cu mama lui Percy şi, pe nesimţite, s-a pomenit vânzând la tejghea la sfârşit de săptămână.

— Asta e fiica pe care mi-am dorit-o mereu, obişnuia să zică mama lui, zâmbindu-i drăgăstos lui Meg, în timp ce făcea socotelile şi alcătuia lista de comenzi. Blândă, harnică şi plăcută ochilor.

Iar mai târziu, când Meg a mai crescut, devenind femeie cu-adevărat, comenta uitându-se cu înţeles la piciorul înţepenit al lui Percy:

— Într-o bună zi o să fie o nevastă pe cinste. Cineva care nu are prea multe posibilităţi ar fi norocos să se însoare cu o fată ca asta.

A lăsat în urmă Hahndorf şi a ajuns în ţinutul cunoscut, cu dealuri vălurite care se întindeau până spre crestele ascuţite ale Muntelui Lofty. Soarele de amiază târzie mângâia şirurile de viţă-de-vie, şi aerul cald purta parfumul uşor al lavandei de la ferma de flori a lui Schultz.

Pe când se apropiau de Drumul Văii Onkaparinga, Blaze şi-a înteţit pasul. Crânguri de măslini apăreau de-acum în locul livezilor de meri, iar când au trecut pe podul Balhannah, iapa a început să-şi scuture coama, trăgând uşor

spre apă. Percy a strâns frâiele, mângâindu-i gâtul cu palma.

— Te-nțeleg, bătrânico!

Meg avea să-i dea o mulțime de treburi de făcut odată ajuns acasă. De la ultimele comenzi care trebuiau livrate în ajunul Crăciunului şi slujba ținută de reverendul Lawson la ora şase şi jumătate nu se putea sustrage. Dar trecuseră zece ore de când plecaseră de la Station şi nu făcuseră decât câteva opriri scurte. Oricât de mult şi-ar fi dorit să ajungă acasă mai iute, nu i se părea corect să nu o lase pe Blaze să facă o baie.

Şi-au continuat drumul spre soarele ce se lăsa înspre apus, dar înainte de a intra în Tambilla a îndemnat-o să iasă de pe drum şi să o apuce pe o văioagă abruptă, năpădită de ierburi. În locul acela, pârâul era îngust, un afluent al râului Onkaparinga, care izvora de la poalele Muntelui Lofty şi şerpuia apoi la vale. Blaze a intrat bucuroasă în apă, adulmecând trestiile, în timp ce înainta la vale. A ajuns la gaura rămasă după dărâmarea gardului de sârmă şi lemn, şi Percy a şovăit o clipă până să îndemne iapa să meargă mai departe. Intrase pe proprietatea familiei Turner, dar casa era mult mai departe.

Tot din partea aceasta venea şi atunci când văzuse casa pentru prima oară. Era ciudat că, deşi nu se mai gândise la asta de ani de zile, amintirea i-a revenit atât de clar în memorie. Avea treisprezece ani şi se întorcea la prăvălie după ce livrase nişte mărfuri. Chiar dacă poliomielita îl făcea să nu mai fie la fel de agil pe terenul de crichet, în şaua lui Prince, calul tatălui său, nu se deosebea de oricare alt băiat. Tatăl lui acceptase din tot sufletul – orice era mai bine decât să-l vadă pe fiu-său stând în casă cu cartea în mână – şi a mers până într-acolo că i-a propus lui Percy să-l angajeze să lucreze după orele de şcoală.

Călare putea să străbată tot Hahndorful, până la Nairne, întorcându-se prin Balhannah şi Verdun. Valea Piccadilly era puțin mai greu de străbătut, dar tatăl lui nici nu se gândea să refuze vreo comandă, aşa că Percy a fost nevoit să învețe să călărească mai repede. La întoarcere ar fi trebuit să vină pe drumul cel mai scurt, dar Percy o lua mereu peste câmpuri. Doar era ținutul lui, dealurile erau casa lui şi tare le mai iubea.

Pe Willner Road nu era aproape nici o casă şi nu avea de livrat marfă prin zonă, dar el o lua mereu pe acolo, căci îi plăcea mirosul de acacia, iar drumul era mărginit cu tufe mari, cu frunze argintii, din care înfloreau în luna august

flori ca nişte moţuri galbene. Deşi acum erau pe sfârşite, tot mai erau o mulţime înflorite în ziua aceea. Percy a tras adânc aer în piept, bucurându-se de căldura soarelui ce o simţea prin cămaşă, de parfumul plăcut, iute, al eucaliptului, al pământului şi al florilor încinse de soare. S-a aplecat şi s-a lăsat pe spatele lat al calului, lăsându-se legănat de mersul lui, asemenea unui copilaş în braţele mamei. Şi a mers aşa o vreme până când i-a atras atenţia un strigăt de pasăre venit de sus.

Şi-a ridicat ochii, clipind, spre cerul albastru strălucitor unde două acvile australiene se roteau leneş, purtate de curenţii de aer cald. Le-a urmărit cu privirea, apoi l-a încurajat pe Prince să o ia pe margine, prin gaura din gard, în direcţia celor două păsări. Vârful dealului deasupra căruia se roteau era acoperit de vegetaţie deasă. Percy se întreba unde putea oare să le descopere cuibul. Auzise că fuseseră văzute unele pe lângă Cudlee Creek, dar nu credea că puteau să trăiască atât de departe înspre sud.

Şi, în timp ce Prince o lua curajos pe coama dealului printre eucalipţii înalţi şi zvelţi, Percy cerceta cu băgare de seamă ramurile cele mai de sus. Căuta cuibul făcut din beţe acoperite de frunze. Cu privirile aţintite în sus prin caroiajul ramurilor pe fundalul cerului – atent totuşi să nu scape din ochi acvilele –, nu şi-a dat la început seama că trecuse de un hotar nevăzut într-un alt fel de loc. Mai întâi i-a atras atenţia sunetul diferit care se auzea, de parcă s-ar fi lăsat un capac deasupra capului său şi coroanele copacilor s-ar fi coborât brusc mai jos.

Se schimbase complet şi frunzişul din jurul lui, după cum a băgat de seamă. Şirurile de eucalipţi şi ierburile înalte ce începeau să se îngălbenească fuseseră înlocuite de un alt fel de vegetaţie, trunchiurile argintii amestecându-se cu stejari groşi, ulmi zgrunţuroşi şi cedri. Pământul era acoperit de rugi încâlciţi, iar lujeri căţărători, plini de frunze, se înălţau trecând de la un copac la altul, în aşa fel încât cu greu se mai găsea câte un petic gol prin care să se vadă cerul.

În locul acela umbros, temperatura coborâse cu câteva grade. Deasupra lui păsările sporovăiau: silvii-cu-ochelari, papagali-lori, rândunici, mierari şi pitulici. Locul acela zumzăia de viaţă, dar nu avea nici o şansă, după cum îşi dădea seama, să găsească şi cuibul acvilelor.

Îi dădea pinteni lui Prince să se întoarcă pentru a o lua înapoi spre oraş,

când privirea i-a fost atrasă de o sclipire de lumină. Soarele de amiază se ascunsese după copaci şi strălucea ca o torţă văzută printr-o deschizătură. Curios, Percy l-a îndemnat să urce coasta împădurită. Se simţea ca un personaj literar, şi gândul i-a zburat la Mary Lennox când a descoperit Grădina Secretă.

Tufele de mure se îndesiseră prea tare ca să le poată străbate călare şi a descălecat, lăsându-l pe Prince la umbra unui stejar cu trunchiul gros. Şi-a făcut un ciomag zdravăn dintr-un lemn şi a început să-şi croiască cu el drumul prin desişul îmbârligat. Nu mai era nicidecum băiatul pe care nu-l ascultau picioarele, ci Sir Gawain în căutarea Cavalerului Verde, Lord Byron gata să se avânte într-un duel, Beowulf în fruntea oştirii, gata să-l nimicească pe Grendel. Şi atât de concentrat era să-şi mânuiască spada, că nu şi-a dat seama că ieşise din pădure şi se afla acum pe ceea ce trebuie să fi fost cândva capătul unui drum de trăsuri acoperit cu pietriş.

Iar în faţa lui se înălţa ceva mai impozant decât o casă – un adevărat castel. Două etaje enorme cu ferestre uriaşe dreptunghiulare pe fiecare latură şi cu un şir de coloane corintice de piatră, bogat împodobite pe toate cele patru laturi ale acoperişului plat. Gândul i-a zburat imediat la Pemberly şi aproape că se aştepta să-l vadă pe domnul Darcy ieşind mândru pe uşile duble de la intrare, cu biciuşca la subsuoară, luând-o iute pe treptele de piatră din grădină ce se deschideau cu eleganţă spre locul unde se afla el acum.

Şi-atunci şi-a dat seama unde se afla. Găsise casa construită de domnul Wentworth. Era o nesăbuinţă absolută, după cum socotea mai toată lumea, o clădire de piatră uriaşă, ridicată acolo, în pustietatea acea. Doar din dragoste sau din nebunie, se zicea, sau poate dintr-amândouă, ar fi putut cineva să conceapă o astfel de casă, darămite să o mai şi construiască! Pe dealurile din jur erau destule case impozante de piatră construite încă de la începuturile colonizării Australiei de Sud, când cei mai înstăriţi puseseră mâna pe terenuri unde ridicaseră conace în care puteau să trăiască vara într-o temperatură mai plăcută. Dar casa aceasta era ceva ce nu se mai văzuse până atunci.

Domnul Wentworth îşi comandase proiectul casei la Londra şi adusese meseriaşii tot din Anglia. Cheltuielile fuseseră astronomice – de patruzeci de ori mai mari decât pentru cea mai bună casă din Australia de Sud. Cum o fi să cheltuieşti atâta amar de bănet – se mira lumea în şoaptă – ca să ajungi să

hălăduieşti de unul singur prin monstruozitatea aceea enormă.

Percy trebuia să admită că era enormă – oricine avea ochi putea să vadă asta –, dar nu o considera monstruoasă. Dimpotrivă. Lui îi amintea de Thornfield Hall, de pe coperta cărții sale preferate.

De-atunci, a revenit acolo ori de câte ori a putut. Dar nu le-a pomenit prietenilor nimic despre casă. Cel puțin nu de la început. Ori de câte ori se gândea la ea, îl cuprindea un sentiment ciudat, posesiv. Casa aceea alesese să i se arate *numai lui*. Dar, curând, păstrarea unui secret atât de mare a devenit o povară şi, plictisit să tot fie singur, cu o taină atât de prețioasă, a cedat în cele din urmă. Dar a regretat imediat că le-a spus şi altora. Prietenii lui au vrut să meargă să o vadă cu ochii lor, să intre înăuntru. Când au spart geamul ca să poată intra, Percy a simțit că-l sfâşie pe el.

O dată sau de două ori a pătruns şi el cu prietenii. Majoritatea mobilelor comandate de bătrânul Wentworth şi aduse cu vaporul din Anglia mai erau încă acolo, acoperite cu huse. Pe peretele de deasupra scărilor atârna un portret mare al bătrânului. Percy a simțit că-l străpung privirile lui acuzatoare, trădate, şi i-a fost ruşine. Doar mai târziu, după ce a aflat povestea lui Edward Wentworth, şi-a dat seama din ce pricină. Casa fusese clădită din dragoste, dar tânăra care o inspirase murise din cauza insolației în timpul călătoriei pe mare spre Australia. Domnul Wentworth, care o aştepta pe cheiul din Adelaide când a primit vestea, nu şi-a mai revenit niciodată, ferecându-şi uşile ca să rămână singur cu durerea lui. Casa a devenit un mausoleu al inimii sale zdrobite.

În cele din urmă, prietenii lui Percy s-au plictisit şi s-au dus într-altă parte în căutare de noi aventuri. Şi Percy a fost prins cu alte lucruri: s-a însurat cu Meg, au preluat prăvălia, şi-apoi a venit războiul. După o vreme a auzit că o cumpărase un tip din Sidney. Îl chema Turner şi, după terminarea războiului, s-a dus vorba că avea să se mute acolo din primăvară, împreună cu nevasta lui englezoaică.

Asta se întâmpla cu paisprezece ani în urmă. De-atunci avuseseră loc multe schimbări. Se curățase terenul şi se descoperiseră prin buruieni urmele grădinii lui Wentworth, care fusese reamenajată. Fuseseră angajați o mulțime de meşteri de prin partea locului şi din alte părți şi se cheltuiseră sume uriaşe (sau cel puțin aşa vorbea lumea) ca să se readucă locuința la forma inițială.

Percy mersese acolo de multe ori să ducă produse de la prăvălie şi nu contenea să se minuneze de prefacere ori de câte ori păşea pe aleea reconstruită, care şerpuia grațios. Uneori, când se oprea în punctul cel mai vestic al culmii ca să o lase pe Blaze să-şi tragă răsuflarea, îşi plimba privirea peste parcul simetric ordonat până înspre casă şi admira întinderea peluzei verzi şi zidurile de piatră, merii ornamentali şi cameliile şi, pentru o clipă, vedea cu ochii minții, ca printr-un văl, întinderea năpădită de buruieni cum fusese de demult, înaintea sosirii familiei Turner...

Dar acum nu se îndrepta către casă. Blaze nu avea nici un chef să urce pe dealul Wentworth şi nici Percy nu avea timp de aşa ceva. A slăbit hățurile şi a lăsat-o să meargă încotro voia. Ştia unde căuta să se ducă. Bătrâna iapă trăgea spre nord, acolo unde îi plăcea, unde malurile pârâului mărginite de sălcii se îndepărtau, şi vadul apei se adâncea suficient cât să facă o bulboană tocmai bună pentru o baie.

Primul lucru nelalocul lui pe care l-a văzut a fost steagul care se zbătea vesel, agățat de cea mai mare salcie.

Percy a oprit-o brusc pe Blaze şi şi-a ridicat mâna să-şi ferească ochii de soare. Atunci a putut vedea mai bine. Erau mai multe persoane sub copac, după cum şi-a dat seama, şi făceau un picnic, întinse pe pături, cu un coş de mâncare alături. Lângă steag, era agățat peste ramuri şi un lanț de decorațiuni de hârtie de Crăciun.

Percy s-a mirat oarecum. În toiul verii, chiar în cea mai mare dogoare a amiezii, oamenii cu scaun la cap stau în casă, străduindu-se să scape de arşiță; nu se aşteptase să dea de cineva acolo. A mângâiat gâtul înfierbântat al iepei, gândindu-se ce să facă. Intrase pe moşia lor şi, deşi ştia că nu îi deranja – căci doamna Turner însăşi îi spusese că putea să treacă peste câmpul lor ori de câte ori mergea să livreze comenzile –, nu voia să se creadă că abuzează, profitând de bunătatea lor. Asemenea celorlalți bărbați din oraş, se simțise intimidat când doamna Turner apăruse în ținut. Rareori venea cineva să locuiască în Tambilla, şi oricum nu la conacul Wentworth, iar ea era rafinată, impunătoare şi cât se poate de englezoaică.

Ar fi trebuit să se întoarcă şi să plece. Dar, dacă ea se ridica şi îl vedea că o şterge pe furiş, nu ar fi fost mai rău? N-ar fi părut oarecum vinovat?

Mai târziu avea să spună – căci va fi întrebat de multe ori în anchetele

poliţiei, în zilele, săptămânile şi anii următori, aşa cum se întâmplase şi în orele ce-au urmat – că ceva, un al şaselea simţ, îl făcuse să creadă că lucrurile nu erau chiar cum păreau a fi. În sinea lui se întreba dacă asta era adevărat, dacă simţise chiar în momentul acela că priveliştea era stranie sau dacă şi-o amintea astfel gândindu-se la ceea ce a urmat.

Tot ce ştia cu siguranţă era că, având de ales încotro să o apuce, o îndemnase blând pe Blaze să o ia înspre cei din familia Turner, care se aflau sub salcie.

Îşi amintea că, zărind copiii adormiţi, se gândise că arătau exact ca în ilustraţiile din preţioasa Biblie de familie a mamei lui, pe care bunicii o aduseseră cu ei când emigraseră de la Liverpool. Frumoşi copii mai erau cu toţii, chiar şi băiatul, John. Cu bucle blonde, aşa cum sigur avusese şi tatăl lor în copilărie şi ochi pătrunzători, albaştri ca marea. Toţi erau la fel, în afară de Matilda, care era leită maică-sa, cu părul negru şi ochii verzi. Pe Matilda o cunoştea ceva mai bine. Fusese colegă de clasă cu băiatul lui Kurt încă de când erau mici, şi în ultima vreme îşi cam făceau ochi dulci. Era întinsă la umbra copacului alăturat, cu pălăria de paie pe jos, lângă ea. Vântul cald îi sufla poala rochiei. Picioarele îi erau dezgolite.

Întinşi pe o pătură alături de mama lor, ceilalţi doi copii purtau costume de baie şi erau înfăşuraţi în prosoape ca şi când s-ar fi uscat. John stătea pe spate, iar fetiţa mai mică, Evie, era cuibărită pe-o parte, cu braţul drept întins. Percy îşi amintea de câte ori îi luase pe băieţii lui la scăldat în pâraiele şi în lacurile dintre dealuri, dar şi la mare, la Port Willunga şi Goolwa, şi într-alte locuri unde îl dusese şi pe el tatăl lui când era mic, să pescuiască şi să caute scoici. Şi parcă simţea şi acum moleşeala aceea plăcută de după înot care se trăgea de la pielea arsă de soare.

De ramura cea mai dreaptă a salciei era atârnat leagănul de modă veche, împletit din răchită. De la Meg aflase că doamna Turner născuse nu demult. Tocmai se întorseseră de la biserică cu o lună, două în urmă, iar ea se oprise dinaintea oglinzii ca să-şi scoată acele din pălărie şi să-şi aranjeze părul.

— Ai auzit că doamna Turner a născut? i-a strigat ea lui Percy, care ajunsese deja în bucătărie şi umplea ceainicul cu apă. Un prunc micuţ, cu o mutrişoară serioasă.

— A, da?

— E al patrulea, bravo ei, nu ca mine, a râs Meg. Să nu te laşi niciodată depăşit ca număr. Asta e deviza mea.

De-atunci o mai văzuse pe doamna Turner prin oraş. Cu câteva săptămâni în urmă, ducea copilul în braţe, iar el era să dea peste ei când a ieşit din prăvălie. S-a înroşit tot, jenat, dar ea i-a zâmbit de parcă nu ar fi fost nici o problemă să fie trântită la pământ.

Percy căra un sac mare de făină, aşa că nu a putut să-şi ridice pălăria să o salute şi s-a mulţumit doar să încline din cap.

— Doamnă Turner, ce mai faceţi?

— Bine, mulţumesc, amândouă suntem bine.

Şi ochii lui i-au urmărit privirea către chipul micuţ din păturica pe care o ţinea în braţe. O pereche de ochi albaştri precum cerneala se uitau uimiţi la el, cu fruntea palidă încruntată, cu înfăţişarea aceea de falsă înţelepciune pe care o au toţi nou-născuţii, dar pe care o pierd la primul zâmbet.

— E aşa de micuţă!

— E adevărat ce se spune. Uităm...

Meg a venit şi ea lângă ei şi a început să alinte pruncul, scuzându-se îndelung faţă de doamna Turner.

— De obicei, Percy al meu nu prea uită, dar când mai greşeşte, are el grijă să se revanşeze. V-a plăcut pasta de peşte pe care v-am trimis-o?

— A fost delicioasă, doamnă Summers. Aţi fost prea darnică. De aceea venisem la dumneavoastră, ca să mă asigur că o treceţi la socoteală. Am vrut să vă telefonez, dar în ultima vreme nu mi-a mai stat mintea...

— Nici nu e de mirare, a spus Meg, întinzând un deget ca să mângâie obrazul copilaşului.

Dezinvoltura ei contrasta cu stânjeneala lui Percy, care se simţea şi mai necioplit prin comparaţie cu ea.

— Au un fel de a te acapara cu totul ăştia mici, nu-i aşa? Şi ce fetiţă frumoasă e, atât de delicată!

Fetiţă. Percy nu-şi dăduse seama că Meg ştia. A privit-o iute, cercetându-i faţa, să vadă vreun semn de durere, sau de gelozie, sau altceva demn de luat în seamă. Dar ea doar zâmbea către bebeluşul adormit.

Văzând-o acum pe doamna Turner întinsă pe pătură, au început să-i ardă obrajii, de parcă s-ar fi strecurat acolo intenţionat. Scena de sub salcie avea

un fel de intimitate, de vulnerabilitate: o familie adormită, cu rămăşiţe ale prânzului împrăştiate la întâmplare pe pătură – farfurii şi pahare, coji de pâine şi resturi de prăjitură.

Dar apoi a fost uimit cât de încremeniţi erau cu toţii. Aproape nefiresc.

Şi-a scos pălăria de pe cap. După aceea avea să se mire ce anume îl determinase să facă asta. Îi auzea propria respiraţie: aerul îi intra în piept şi ieşea afară, intra şi ieşea.

A băgat de seamă că se mişca ceva pe încheietura mâinii fetei celei mici. Cu grijă, a făcut un pas spre ea. Şi abia atunci a văzut şirul de furnici târându-se peste trupul ei, pe braţ, înspre ceea ce mai rămăsese din mâncarea de la picnic.

Totul era neclintit, liniştit. Nimeni nu se mişca în somn. Nici unul nu căsca şi nici nu-şi schimba poziţia în timp ce vântul le atingea pielea. Pieptul nici unuia nu se ridica şi nici nu cobora.

S-a dus până în dreptul doamnei Turner şi a îngenuncheat la capul ei. Şi-a umezit degetul şi l-a apropiat de nas, aşteptând să-i simtă răsuflarea. Simţea că-i tremură mâinile. Şi-a ridicat privirea în zare, ca şi cum asta ar fi putut să fie cumva de folos, ca şi cum, dacă îşi ascuţea simţurile, ar fi putut să o facă să respire.

Nimic. Nu simţea nimic.

Percy s-a dat înapoi. S-a împiedicat de coşul de picnic, cutremurându-se tot când a auzit zăngănitul tacâmurilor şi al veselei. Şi tot nu s-a mişcat nimeni. Nici unuia nu i s-a clintit nici un muşchi.

Şi-a îndesat pălăria la loc pe cap cu mâinile tremurânde. Încerca să-şi ţină gândurile să nu o ia razna, să nu se rostogolească, să nu se învălmăşească. Se străduia să-şi limpezească mintea de groaza şi frica a ceea ce i se înfăţişa, ca să-şi dea seama ce trebuia să facă.

Blaze era lângă el şi, fără să stea pe gânduri, a apucat frâiele şi s-a săltat în şa, dându-i pinteni în căutare de ajutor.

---

4. Referire la cărţile pentru copii ale autorului australian Norman Lindsey (1879−1969).

5. *Casuarina equisetifolia,* arbore specific australian; denumirea trimite la asemănarea dintre frunzele arborelui şi penele păsării cunoscute drept cazuar.

6. Pasăre din familia Alcenidae, un fel de pescăraş viu colorat şi foarte gălăgios.

7. Pasăre din familia Meliphagidae, foarte zgomotoasă.

PARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL UNU

Londra, 7 decembrie 2018

Ori de câte ori era supărată, sau tristă, sau pur şi simplu nu-şi găsea locul fără nici o pricină anume, se ducea la Muzeul Dickens din Doughty Street. O liniştea să stea în faţa unui ceainic cu ceai English breakfast, după ce hoinărise prin încăperile muzeului. Uneori lua şi ghidul audio, deşi auzise explicaţiile suficient de des ca să le înveţe pe dinafară, dar îi plăcea vocea povestitorului.

Descoperise muzeul în primele luni când venise la Londra. Avea douăzeci şi unu de ani, locuia în mansarda unei mătuşi a mamei fostei ei colege de şcoală şi lucra cu jumătate de normă într-un pub prost de lângă gara King’s Cross. Într-o zi, când ajunsese prea devreme la slujbă, s-a hotărât să dea o raită prin zonă. Asta îi plăcea ei cel mai mult să facă: să se plimbe şi să privească, nevenindu-i să creadă că ajunsese acolo, în locul acela cu străzi pietruite, cu halbe de bere şi căsuţe cochete pe alei ferite, în oraşul poeţilor, pictorilor şi dramaturgilor şi al vestitei Tamise, fără vârstă, care se furişa peste tot.

Din dorinţa de a explora şi a descoperi, îşi permitea ca, atunci când ajungea la un colţ de stradă, să o ia la întâmplare la dreapta sau la stânga. Şi aşa s-a întâmplat să se pomenească pe Doughty Street, lângă un şir de case dichisite, de cărămidă, când a băgat de seamă un panou aşezat pe trotuarul din faţa casei cu numărul 48, pe care scria că acolo se afla Muzeul Charles Dickens. Într-o clipită i-au venit în minte miile de ore petrecute cu cartea în mână în grădina bunicii din Sydney şi a urcat în fugă treptele, deschizând uşa neagră lustruită. Timpul dispăruse, emoţia de a fi în Londra, de a descoperi că numele şi locurile despre care citise în romane erau *reale*, îşi păstra încă prospeţimea şi era uluită la gândul că Dickens însuşi păşise prin acele încăperi, mâncase la masa aceea şi-şi ţinuse sticlele de vin în pivniţa de la

subsol.

În ziua aceea întârziase la slujbă şi primise un avertisment, după care mai căpătase încă unul, ceea ce a făcut-o să-şi piardă slujba. Dar, printr-o întorsătură a sorţii, asta s-a dovedit de bun augur, căci următoarea slujbă pe care a găsit-o a fost la o mică agenţie de voiaj, unde a trebuit să scrie, printre altele, texte pentru buletinul informativ. Aşa că această unică şi benefică coincidenţă a convins-o că lui Dickens îi datora începuturile carierei sale de gazetar.

Preferinţa pentru o anumită încăpere din muzeu i se schimba frecvent, în funcţie de starea de spirit şi de întâmplările din viaţa ei. În ultima vreme petrecuse multă vreme în biroul scriitorului. Îi plăcea să stea în colţul unde marginea mesei de lucru ajungea la fereastră şi să se uite îndelung la portretul neterminat făcut de Robert William Buss[8] lui Dickens, adormit în vechiul lui scaun de lemn, înconjurat de personajele cărora le-a dat viaţă. Îi făcea plăcere să le identifice, amintindu-şi cum le-a cunoscut pe fiecare. Era uimitor cum închipuirile unui scriitor englez dintr-un veac apus se întrepătrunseseră cu trăirile unei fetiţe care locuia în îndepărtatul Sydney.

Dar în ziua aceea, studiind tabloul, s-a gândit că era ceva aproape ameninţător în felul cum acele personaje îl bântuiau pe autor, înconjurându-l, încolţindu-l, fără să-i dea pace nici măcar în somn. Jess cunoştea senzaţia aceasta. O avusese şi ea din clipa când îi venise Ideea. De fapt, o simţise într-o măsură mai mare sau mai mică întreaga ei viaţă: de îndată ce-i venea o idee, o bântuia tot timpul, temându-se să nu fie într-un fel sau altul şi nu se liniştea până când nu o rezolva, nu o descoperea sau nu o ducea la bun sfârşit. Aflase din surse sigure că acest obicei putea să ducă la nebunie şi i se spusese de mai multe ori că era lipsită de disciplină, că îi zăpăcea pe cei din jur şi că în general curioşii mor repede. Dar nu se putea spune totuşi că această trăsătură nu i-a fost de folos în muncă.

Ideea această îi încolţise în minte cu o săptămână în urmă. Se hotărâse să ia metroul de la bibliotecă spre casă şi, când s-a dat jos la staţia Hampstead, a observat că una dintre călătoarele coborâte era o doamnă foarte în vârstă, care se opintea cu nişte sacoşe pline cu alimente de la Sainsbury. Jess s-a oferit să o ajute, şi până la urmă a condus-o acasă, la una dintre clădirile acelea georgiene de cărămidă cenuşie de pe Well Walk, înşirate între pub şi

Gainsborough Gardens. Pe drum şi după aceea, când au băut o ceaşcă de ceai împreună, a ajuns să audă povestea vieții noii sale prietene şi a aflat că locuia în casa care aparținuse cândva poetului John Keats. Şi că, atunci când abia se căsătorise, descoperise ascunsă între scândurile scării o scrisoare pe care poetul i-o scrisese lui Fanny Brawne[9].

Acest amănunt minunat a făcut-o pe Jess să se gândească la toate celelalte case pe lângă care trecea zilnic. Istoria prezentă pretutindeni, urmele tangibile ale timpului răspândite oriunde întorceai ochii erau caracteristici ale Londrei care o emoționau profund, chiar şi după mai bine de douăzeci de ani. Ce grozav ar fi, se gândea ea, dacă ar putea alege o stradă la întâmplare şi ar intervieva locatarii fiecărei case, împletind poveştile vieții lor prezente cu ceea ce ar putea descoperi despre locatarii din trecut şi cu istoria propriu-zisă a caselor. Ar putea fi o celebrare a ubicuității poveştilor şi a tuturor acelor asemănări nevăzute care se împletesc, formând urzeala vieții noastre. Câte lucruri interesante – mici şi intime sau mai ieşite din comun – nu ar fi oare ascunse în treptele prăfuite ale oraşului.

Cât a parcurs scurta distanță dintre Well Walk şi propria casă de lângă New End School şi-a şi schițat în minte o întreagă serie. A descuiat uşa, şi-a scos pantofii şi a urcat direct în birou. Pe măsură ce se lăsa întunericul şi lumina albastră a monitorului arunca umbre pe podeaua din jurul ei, ecranul se umplea de tot mai multe linkuri şi documente deschise. Iar când s-a ridicat din fața computerului, scrisese un plan detaliat, o prezentare atractivă şi o listă cu editori care ar fi putut fi interesați de proiect.

După euforia acestei idei, a urmat o aşteptare sfâşietoare. După atâția ani de lucrat în presă, Jess încă nu se obişnuise cu asta. Ultimul redactor pe care-l abordase o căutase cu o zi în urmă să-i spună că ideea părea promițătoare, dar că era nevoit „să o transmită mai departe“ şi că „o s-o contacteze el“ până la sfârşitul săptămânii. Astăzi era vineri, şi ea stătea ca pe jar. Şi cum nu era chip să se poată concentra la altceva, a luat-o pe jos din Hampstead, prin Primrose Hill, a traversat Regent’s Park, şi a ajuns la muzeu chiar la ora deschiderii. Şi nu i-a luat mult să se pomenească în cafeneaua muzeului, unde tocmai termina un ceainic cu ceai Darjeeling şi o felie de chec cu banane. Era conştientă că înfăptuise păcatul suprem al ziaristului liber-profesionist, acela de a se lăsa captivat de o idee înainte de a avea acceptul unui editor care să

dorească să achiziționeze şi să tipărească un articol gata scris; iar ea nu-şi putea permite să scrie pentru propria plăcere.

Bugetele redacțiilor se reduceau tot mai mult, micile publicații independente se închideau, fiind preferate ştirile obținute din alte agenții decât cele locale. O mulțime de ziarişti fuseseră daţi afară şi se străduiau cu toții să-şi încropească existența ca liber-profesionişti. „E grozav să fim liberi“, îşi spuneau ei unii altora la început, cu un optimism precaut; dar erau prea numeroşi, şi ziarele erau prea puține ca să-i publice pe toți. Li se spunea că cititorii nu mai au răbdare să citească articole lungi, aşa că se micşorau atât numărul de cuvinte, cât şi tariful pe pagina de articol. Era aproape imposibil să trăieşti din asta. Unii dintre prietenii lui Jess se apucaseră să studieze altceva, pretindeau că „fac o pauză“, în timp ce restul intraseră în domeniul imobiliarelor sau chiar minau bitcoini.

— Ce-ar fi să faci un scenariu de film? i-a sugerat prietena ei Rachel, încercând să o ajute. Am citit că toate platformele fac filme: Netflix, Amazon, nu poți să deschizi internetul fără să auzi cât de mult se caută scenarişti. Cum îl cheamă pe ziaristul care a scris scenariul pentru filmul ăla... ăăă, ceva cu incendiul?

— Cine, Tom Wolfe? *Rugul deşertăciunilor*?

— Da, ăla. Scrie şi tu ceva la fel.

— Dar el nu a scris un scenariu, ci o carte.

— Păi atunci scrie o carte. Că doar eşti scriitoare, nu?

Rachel nu avea decât intenții bune şi sigur nu merita privirea disprețuitoare pe care i-a aruncat-o Jess. De fapt, Jess cunoştea chiar câțiva foşti ziarişti care se apucaseră de scris cărți, dar numai unul dintre ei semnase un contract cu o editură, şi cu cât se vorbea mai puțin despre el şi despre noua lui carte, cu atât mai bine. Iar *Rugul deşertăciunilor* (romanul simbol al anilor ’80!) fusese mai întâi un foileton publicat în douăzeci şi şapte de părți în revista *Rolling Stone* (douăzeci şi şapte!).

Aşezată la masa ei dintr-un colț al cafenelei muzeului, Jess şi-a turnat în ceaşcă restul de ceai Darjeeling. Tocmai punea ceainicul la loc, când i-a atras atenția un mic portret al lui Dickens de pe un pliant aflat pe masă. *El* nu s-ar fi lăsat doborât de o criză mondiala. Hărnicia lui era legendară: douăzeci de romane, zece copii, numeroase nuvele, poezii şi piese de teatru, turnee

internaţionale şi o activitate filantropică în slujba schimbării societăţii nu lipsită de importanţă. Dar avusese şi avantajul de a fi fost însurat cu o soţie care nu se dădea în lături din faţa greutăţilor şi, după cum se pare, şi sora nevestei lui tot cam aşa fusese.

Jess a strâns bine şervețelul şi l-a îndesat sub cuţit. Adevărul era că îi lipseau implicarea într-un proiect serios, de lungă durată, cufundarea în munca de investigaţie şi concentrarea asupra unei idei. Îi lipseau căutarea de răspunsuri şi relatarea unor întâmplări. Îşi dădea seama că suna supărător de sincer, dar ea considerase că îndeplinea o activitate esenţială: spunea adevărul celor aflaţi la putere, trăgând la răspundere guvernele şi conducătorii lor în numele celor care nu puteau să o facă. În epoca aceasta a fake-news-ului şi a teoriei conspiraţiei de pe reţelele de socializare, să fie oare analizele jurnalistice mai importante ca niciodată? Nu că se aştepta să schimbe lumea, dorea numai să facă ceva care să aibă sens.

— Să-ţi plăteşti rata la casă e ceva cu sens, îi spunea Rachel.

Şi încă ce rată! Rachel avea dreptate. Era culmea aroganţei să îşi închipuie că munca ei i-ar putea aduce şi satisfacţie, şi în acelaşi timp şi banii pentru trai. Munca pentru împlinirea spirituală era un lux pe care majoritatea oamenilor de pe această planetă nu şi-l puteau permite. Totuşi nu-i plăcea să vadă că omenirii tot nu-i ajungea reclama exagerată din industria fast fashion sau a cafelei urbane. Uneori simţea că nu face altceva decât să polueze producând gunoi, de parcă ar fi fabricat paie de plastic.

S-a uitat din nou la telefon, încruntându-se la ecran. Nimic.

S-ar fi putut să-i trimită un e-mail, dar îi spusese că are să o sune.

Şi-a verificat e-mailul. Apoi volumul telefonului.

A pus telefonul jos şi s-a uitat spre o familie gălăgioasă, udă de ploaie, care intra în cafenea. Locul s-a umplut pe dată de zgomot şi mişcare şi a înţeles situaţia într-o clipită: un copil mic care plângea în port-bebeul dus de bărbat, altul de cinci ani, murat de ploaie, atârnat de braţul mamei, o pacoste insistentă care o ţinea una şi bună cu ce anume voia şi nu avea de gând să renunţe. Căutau o masă neocupată, lovind scaunele şi pereţii cu rucsacii lor coloraţi, ca să-şi facă loc prin încăperea aceea plăcută.

Jess i-a surprins privirea mamei şi a înţeles că era la capătul puterilor.

— Eu tocmai plecam, le-a spus ea, arătând spre ceaşca goală.

Jess s-a hotărât să nu se întoarcă la muzeu, avea să se ducă mai bine la bibliotecă, să caute câte ceva pentru articolul despre Well Walk. Nu avea să înceapă să scrie, ci doar să se asigure că e pregătită atunci când va primi telefonul.

Mai scotocea încă pe fundul poşetei în timp ce împingea uşa de la intrarea în muzeu ca să iasă în stradă. Când a păşit pe trotuar şi a simţit stropii de ploaie, i-a venit în minte imaginea umbrelei lăsate în dimineaţa aceea pe bancheta din bucătărie. Şi-a ridicat ochii spre norii întunecaţi şi joşi; până la metrou avea să se fie leoarcă. Tocmai voia să intre înapoi în muzeu, când a văzut un taxi întorcând pe Guildford Street. Taxiul era un lux pe care nu şi-l prea putea permite acum, căci fiecare bănuţ mergea la ratele pentru casă, dar cum se auzeau tunete în depărtare, a ridicat mâna şi i-a făcut semn să oprească. Avea să se mulţumească doar cu un singur pahar de vin la întâlnirea obişnuită cu Rachel de vineri seara. Era vina ei că se lăsase convină să cumpere o casă într-un cartier al Londrei unde un pahar mare de vin roze poate să te stoarcă de douăzeci de lire.

Telefonul a sunat chiar în momentul când se strecura în taxi. L-a prins între umăr şi ureche.

— Alo, aşteptaţi, vă rog, o clipă, a spus ea trăgându-se pe bancheta udată de ploaie şi punându-şi geanta lângă ea. La British Library, vă rog, i-a spus şoferului.

A întins apoi braţul şi a trântit portiera cu zgomot, iar în timp ce şoferul întorcea maşina şi o pornea spre vest, a reluat convorbirea la telefon.

— Vă rog să mă iertaţi, a spus ea, vă ascult.

— Jess? Sunteţi Jessica Turner-Bridges?

Jess şi-a adunat tot curajul, încercând să-şi stăpânească entuziasmul.

— Da, la telefon...

Nu avea să uite niciodată mirosul căldurii emanate de radiatoarele taxiului şi mişcările largi ale ştergătoarelor de parbriz. Şocul produs de acea convorbire a fost cu atât mai mare cu cât se aştepta la o veste complet diferită. Căci la telefon nu era editorul suplimentului publicaţiei, ci o voce din alte timpuri şi din locuri îndepărtate, dintr-o altă viaţă, care-i aducea cea mai urâtă veste cu putinţă de primirea căreia se temuse încă de când plecase din Sidney.

8. Referire la acuarela neterminată intitulată *Visul lui Dickens*, a pictorului Robert W. Buss (1804−1875).

9. Logodnica şi muza poetului romantic englez John Keats.

CAPITOLUL DOI

— Cum de-a căzut? a întrebat Rachel, tolănită pe canapea în locul lor obişnuit, cu lumină difuză şi perne confortabile, din spatele barului de tapas de la subsolul clădirii din colţul Heath Street cu Church Row. Nu are nici un infirmier, vreo asistentă, pe nimeni ca să o îngrijească?

— Are un tânăr, dar era după-amiaza lui liberă, i-a explicat Jess. Ar fi trebuit să rămână în bibliotecă să scrie nişte scrisori – acolo a lăsat-o Patrick. Nu ştiu ce a fost în capul ei. Mâncase de prânz, iar dormitorul e la doi paşi, în partea cealaltă a holului. Nu avea unde să se ducă într-altă parte.

Şi în nici un caz nu la scările de la capătul palierului. Asta era ceea ce nu putea înţelege Jess. În tot timpul cât locuise cu bunica ei în casa ce dădea spre port, nu-şi amintea ca Nora să se fi apropiat cumva de scara podului. Şi nici Jess nu avea voie să meargă acolo. Era unul din puţinele locuri unde bunica ei îi interzisese să se joace atunci când era mică, tocmai pentru că scara era periculos de abruptă. Evident că interdicţia nu făcuse decât să o atragă, iar Jess se furişase de multe ori în podul cu acoperiş ascuţit, dar Nora nu se apropiase niciodată de uşa aceea şi nici nu se manifestase vreun interes să urce acolo. Cu o casă aşa de mare cum era Darling House, nici nu avea nevoie. Toate obiectele de valoare, şi altele pe deasupra, erau păstrate în dulapuri şi în sertare în încăperile mari de la parter.

Jess a aruncat o privire spre paharul de vin de care tot ezitase să se atingă de când se întâlniseră. Nu era o zi potrivită să facă economie, dar până la urmă nu prea avea de ales. Fusese atât de şocată de telefonul primit când se afla în taxi şi atât de concentrată să afle cât mai multe amănunte cu putinţă de la menajera bunicii – slavă Domnului că doamna Robinson îşi uitase sacoşa şi se întorsese la Darling House să o ia –, că îi ceruse şoferului să o ducă până acasă în Hampstead. Din cauza lucrărilor de reparaţii din strada New End, a fost nevoit să ocolească pe West Heath Road, şi toată povestea asta o costase

aproape douăzeci şi cinci de lire.

— Nu înţeleg ce a căutat acolo. Nu e nici măcar o scară propriu-zisă, e foarte abruptă şi fără lumină.

— Şi câţi ani are acum? a întrebat Rachel prudentă.

— Nouăzeci. Ştiu la ce te gândeşti, dar are o minte brici.

Rachel a încuviinţat din cap cu blândeţe, dar Jess îşi dădea seama că nu înţelegea. Nora nu era o bătrânică oarecare, abia bălăbănindu-se pe picioare, uitând unde se află, care să urce din greşeală pe scara de la pod în loc să traverseze holul şi să se ducă la culcare. Nora era nemaipomenită şi extrem de inteligentă, vârsta nu o afectase câtuşi de puţin. Întemeiase Asociaţia Nora Turner-Bridges pe vremea când femeilor − mai ales celor nemăritate – nu li se îngăduia să fie decât secretare sau vânzătoare şi nimic altceva; şi după şaizeci de ani încă mai telefona zilnic la sediul asociaţiei să ceară raportul activităţilor.

Faptul că Rachel nu o cunoştea pe Nora căsca o prăpastie între ele, şi Jess a simţit o durere în piept, o senzaţie de panică ce o îndepărta şi mai mult. Ar fi vrut să-i spună că Nora era înţeleaptă, curajoasă şi extrem de loială. Că o luase pe Jess la ea şi o iubise ca pe propria fiică, fără să o facă să simtă că era prea mult să fie împovărată din nou cu creşterea unui copil. O făcuse să creadă că era un dar preţios la care tânjea de mult. O a doua şansă, după cum obişnuia ea să spună, şi atunci erau singurele dăţi când îi apărea în ochi privirea aceea tristă şi pierdută. Fusese o a doua şansă şi pentru una, şi pentru cealaltă.

Bărbosul îngâmfat de la masa de alături a izbucnit într-un râs sonor, şi Jess şi-a întors capul spre el. Senzaţia de însingurare i s-a risipit la fel de iute cum îi apăruse.

— Nora nu e ca alţii, ea este un microclimat în sine.

— Seamănă cu o tipă pe care o cunosc eu.

Jess mai auzise asta de multe ori când era mică, chiar şi de la Nora, căreia îi plăcea să-i spună că era „o adevărată Turner“, mai ales când obţinea rezultate remarcabile la şcoală, sau se străduia să-şi câştige locul în echipa de înot, sau îşi spulbera oponenţii la societatea de dezbateri. La vremea aceea, Jess era extrem de încântată de această asemănare. Acum însă, gândindu-se la recentul ei eşec, constatarea o stânjenea.

— Ba nu, a contrazis-o ea hotărâtă, Nora nu are pereche.

— Spune-mi ce-au zis de la spital, a întrebat-o Rachel, mângâind-o pe mână.

— Nu ştiu aproape nimic. Până ce am terminat de vorbit cu doamna Robinson şi am dat telefon la spital, doctorul plecase şi tocmai se schimba şi tura asistentelor. Am sperat să aflu mai mult de la ele, dar cea cu care am vorbit nu ştia nimic mai mult decât scria în fişă: a căzut, s-a lovit la cap şi şi-a rupt mâna Era stabilă şi dormea. Şi mi-au spus să sun când e dimineaţă la ei.

— Păi nu ar trebui să fie dimineaţă acum la Sidney?

— Nu acum, la ora opt diseară, a răspuns Jess, uitându-se la ceas şi socotind că mai avea încă o oră de aşteptat. Atunci intra în tură doctorul ei. După ce vorbesc cu el, o să ştiu dacă trebuie să mă duc acolo.

— Să te duci în Australia? Când? s-a mirat Rachel.

— Mâine-seară. Mi-am rezervat deja un loc, trebuie să confirm până mâine-dimineaţă, a spus ea fără să adauge că nu avusese bani pe card decât pentru un bilet de dus.

— Păi ai să pierzi premierea.

— Ştiu.

— Şi-am cumpărat rochia cu care să-l dai gata!

— Din păcate, trebuie să aştepte altă ocazie. Dacă Nora are nevoie de mine... pe cine mai are în afară de mine?

— Dar mama ta?

— Mai slăbeşte-mă, a oftat Jess, dându-şi ochii peste cap.

— Nu cumva te gândeşti să pleci *tocmai* ca să nu fii aici la premiere?

— Nici vorbă.

Rachel a sorbit din vin, privind intenţionat peste umărul lui Jess.

— Nu de asta plec. Să fii sigură! Sunt complet împăcată în privinţa asta.

— Atunci, dacă doctorul zice că bunica ta e în regulă, de ce n-ai pleca peste câteva zile? Le-ai face pe amândouă. Te-ai duce la premiere, te-ai îmbrăca cu rochia aia bestială, i-ai arăta tipului ce bine îţi este, şi ai rupe gura tuturor editorilor pe care i-ai întâlni acolo. Şi-apoi ai putea să te urci imediat în avion victorioasă, marţi dimineaţă. Şi ţi-ai petrece şi Crăciunul acasă.

— Aş putea, a încuviinţat Jess, mai degrabă ca să o domolească pe prietena ei decât fiindcă aşa gândea într-adevăr.

Adevărul era că, de când îşi îngăduise să-şi închipuie că nu va participa la premiere, se simțise foarte uşurată. Nu mai suferea după Matt şi chiar nu s-ar fi simțit prost dacă l-ar fi întâlnit. De când se despărțiseră îl mai văzuse de câteva ori, chiar şi pe Maxine, o dată; s-au purtat cu toții ca nişte adulți. Dar existau totuşi nişte limite.

— O să mă mai gândesc.

— Bine, a acceptat Rachel, ridicându-se, şi-acum termină-ți vinul, pentru numele lui Dumnezeu, ca să-ți mai comandăm unul când mă întorc.

Jess a urmărit-o cu privirea dispărând spre toaletă, după care s-a oprit asupra unui grup de meseni cu vreo zece ani mai tineri decât ea. Chipurile le erau luminate de căldura provenită din faptul că se aflau în spațiul acela aglomerat, mâncând şi bând, vineri seara, împreună cu prietenii, în cel mai măreț oraş din lume, având suficienți bani în buzunar, fără nici o grijă pe lume în afara weekendului care urma.

Şi, în timp ce-i privea, un tânăr chipeş din capătul mesei a spus ceva care i-a făcut pe ceilalți să râdă, iar fata de lângă el a zâmbit, dându-şi ochii peste cap, cu un aer posesiv şi amuzat, dovadă clară că era partenera lui. Imagini de la petrecerile din trecut i s-au perindat prin minte. Cândva fuseseră şi ea cu Matt acelaşi gen de pereche. Îşi amintea o scenă grozav de amuzantă pe care o repetau mai ales când cineva din cercul lor se lăsase ademenit să devină părinte. Jess obişnuia să pomenească ceva despre rigorile slujbei ei, iar Matt îi ținea isonul, adăugând cu zâmbetul acela nostim al lui că el nu era genul de tătic mămos. Şi râdeau cu toții.

Dar cine râde la urmă... deşi era cea care rămăsese de căruță. Ea nu avea nici slujbă, nici iubit, nici copil, în timp ce Matt avea o nevastă tânără şi o fetiță drăgălaşă de cinci luni şi fusese brusc cuprins de un entuziasm frenetic pentru farmecul vieții de părinte. Ținea şi o rubrică în ziarul *Daily Mail* după ce, la naşterea fetiței, îi apăruse un articol ce făcuse furori. Rubrica era intitulată *Tată la Londra.* Iar T din *tată* era scris deasupra unui L tăiat[10], sugerând că cel desemnat astfel fusese transformat pe de-a întregul. Şi se mai zicea că urma să-i apară şi o carte pe tema aceasta.

A luat o înghițitură de vin mai mare decât intenționase şi i-a părut rău că nu putea să o savureze. Bărbosul de la masa alăturată a izbucnit din nou în râs şi, în timp ce hohotul lui se spărgea pe sub tavanul jos, ca al unei peşteri, lui

Jess îi venea să-l pălmuiască.

A fost scutită de această pornire nejustificată de Rachel, care-şi croia drum înapoi printre mese.

— Dacă tot vorbim despre editori, a început ea, aşezându-se la loc, zi-mi dacă mai ai vreo veste despre proiectul cu Well Walk?

Jess nu şi-a dat seama că ezita atât de mult ca să-i răspundă decât auzind-o că o întreabă iar:

— Ce? Te-a refuzat? Fir-ar să fie! Dar ce l-a apucat? Ți-a spus de ce?

— Nu vrea să publice o serie. Are nevoie de articole „de actualitate“, nu dintr-astea „istorice“.

Editorul o sunase imediat după ce vorbise cu doamna Robinson, în timp ce Jess se chinuia să scoată bani pentru a plăti taxiul şi bacşişul.

— Eu nu cunosc jargonul vostru de ziarişti. Ce înseamnă „de actualitate“?

— Adică ceva personal, din punctul meu de vedere.

— Atunci, scrie ceva despre istoria propriei case. E destul de veche, trebuie să aibă peste o sută de ani.

— Poate... deşi am avut impresia că nu a fost numai asta ce nu i-a plăcut. Zicea că lumea nu citeşte o revistă ca să primească o lecție de istorie. Vor să-şi regăsească propriile sentimente şi trăiri reflectate în viața scriitorului. Că trebuie să meargă la „esență“.

— Doamne! Hai să-ți mai comandăm un pahar!

— Nu, îmi ajunge.

În ultima vreme, parcă toate discuțiile cu Rachel se concentrau doar asupra vreunei dezamăgiri sau nereuşite de-ale lui Jess. Nu-şi dădea seama când ajunsese în halul acela, să aibă mereu nevoie de îmbărbătare. Nu se mai recunoştea deloc.

— Nici să n-aud! Eu fac cinste.

Jess i-a mulțumit cu un zâmbet.

— Chiar trebuie să plec. Vreau să sun la spital mâine-dis-de-dimineață, să-l prind pe doctor înainte de vizită.

— Cred că şi eu ar trebui să mă îndrept spre casă, a spus Rachel, încuviințând din cap. Datoria mă cheamă, ştii şi tu... cât am rugat-o pe bonă să se mute la noi, dar tot insistă să se ducă acasă în fiecare seară, la pacea şi liniştea căminului ei.

Au plătit nota şi apoi, în capul scărilor, şi-au pus jachetele şi fularele, scoţând căciulile şi mănuşile de lână când au ieşit în frigul de afară. Se anunţase că s-ar putea să ningă, dar nu era decât o lapoviţă cu fulgi înghețați vizibili în lumina felinarelor. S-au îmbrăţişat, iar Rachel i-a spus cu o privire serioasă:

— Să mă suni după ce afli ceva despre Nora. Şi dacă te duci înapoi pe tărâmul lui Oz, să-mi spui dacă pot să-ți fiu de folos cu ceva cât eşti plecată. Să-ți ud florile, să mă mai uit prin casă, să mai cânt la pian...

I-a zâmbit şi a sărutat-o pe obraz, după care a pornit-o pe Church Row înspre St John’s.

Jess şi-a urmărit o clipă prietena cum traversează strada şi o ia pe Holly Walk, grăbindu-se să ajungă la casa ei caldă, de la jumătatea dealului, plină de zgomot şi jucării, la soţul ei bancher, haios şi obosit, pe nume Ben.

Jess a traversat prin traficul lent de pe Heath Street şi a tăiat-o pe Perrin Lane. Şiruri de beculeţe aurii de Crăciun atârnau deasupra străduţei înguste, pavată cu piatră. În acest moment al anului avea întotdeauna impresia că oraşul căpăta cea mai plăcută înfăţişare. Acum însă frumuseţea caselor asimetrice şi a cărămizilor aparente năpădite de iederă, lampioanele de pe casele celor avuți, senzația de căldură domestică ce se ghicea de după perdele păreau şi mai pregnante. O învăluia din toate părţile şi, dacă odată avusese impresia că făcea şi ea parte din această atmosferă, acum se simţea o străină care privea de la distanţă.

Când trecea prin dreptul librăriei Waterstones, a simţit telefonul vibrând în buzunar. L-a scos, dibuindu-l cu mâna înmănuşată şi şi-a scos un deget înghețat din mănuşă ca să apese butonul. Avea un mesaj de la Rachel. „Ştiu despre ce poți să scrii !!!...“, exclama ea, adăugând trei puncte, arătând că urmează să mai spună şi altceva. „Ceva în care să se regăsească toată lumea!...“ urmat de alte puncte, care de data asta au rămas suspendate suficient de mult cât să-i dea răgazul să traverseze pe trecerea de pietoni şi să dea colţul pe Flask Walk.

A citit mai departe mesajul care a continuat numai când trecea pe lângă vitrina feeric luminată a florăriei Judy Green: „Dacă te întorci în Australia, scrie despre asta. Scrie despre cum e să te întorci acasă după atât de mult timp.“

10. Joc de cuvinte bazat pe paronimia cuvintelor *dad* („tată“) – *lad* („băiat“, „bărbat tânăr“).

CAPITOLUL TREI

Aeroportul Heathrow, 8 decembrie 2018

Cursa liniei aeriene australiene Qantas decola târziu, în puterea nopții, şi Jess plecase din Hampstead cu mult timp înainte, pe de o parte, pentru că mergea cu trenul până la aeroport şi nu se ştie niciodată ce se poate întâmpla, şi pe de altă parte, pentru că, după ce îşi făcuse bagajul şi pregătise casa pentru cât avea să lipsească, începuse să se simtă ca un musafir care abuza de ospitalitate şi era acum cu greu tolerat de gazda prea amabilă. Trenul mersese bine şi a ajuns foarte devreme. S-a instalat într-o cafenea *Pret a Manger*, lângă punctul de control, ca să mănânce ceva înainte de a intra în agitația care urma. Prefera să o facă de partea aceasta a aeroportului, unde călătorii se mai aflau încă împreună cu familiile lor. Îi plăcea să ghicească ce legături aveau unii cu alții şi care era scopul călătoriei, destinația şi cât timp aveau să lipsească.

Studiase un grup de trei persoane de la masa de lângă ea şi i-a urmărit mai departe în timp ce se îndreptau spre punctul de control. Era clar că tânăra cu rucsac în spate era cea care pleca, mergând mai repede decât perechea mai în vârstă, cu pas hotărât şi apăsat. La câțiva metri de zona restricționată s-a oprit şi s-au îmbrățişat cu toții, au mai schimbat câteva vorbe, au făcut semn către rucsac şi au râs împreună. S-au mai îmbrățişat încă o dată, şi fata a pornit-o singură spre poartă. Le-a făcut scurt cu mâna părinților ei (aşa păreau), le-a zâmbit larg, şi-apoi nu s-a mai uitat înapoi.

Cândva – cu douăzeci de ani în urmă − fusese şi ea în locul acelei tinere. Cunoştea prea bine emoția de a fi dincolo de punctul de control: primul semn al adevăratei libertăți, sentimentul puternic că îți luai în fine viața în mâini.

Nora fusese cea care o condusese la aeroportul din Sidney. Pleca pentru ceea ce credeau ele că avea să fie o vacanță de un an. Jess avea o borsetă nouă de voiaj – cadou de la Nora – cu cartea de îmbarcare, câteva cecuri de

călătorie, cu numele mătuşii mamei colegei ei de şcoală, care acceptase să o găzduiască în mansarda ei din Holborn, şi cu o foaie cu itinerariul de zbor şi cu data de întoarcere peste douăsprezece luni. Aşteptase împreună cu Nora lângă cafeneaua din terminalul de plecări internaţionale. Jess era prea emoţionată şi agitată ca să ia mai mult decât câteva înghiţituri din cappucino, dar Nora vorbea cât pentru amândouă, sporovăind veselă despre diverşi cunoscuţi. Şi doar când s-a schimbat afişajul de pe panoul cu plecări, anunţând zborul lui Jess spre Londra cu escală la Singapore, a rămas fără cuvinte.

Jess şi-a verificat documentele încă o dată şi a spus:

— Ei, cred că e vremea să mă duc.

— Nu ar fi cel mai bun lucru să-ţi începi marea aventură pierzând avionul, a încuviinţat Nora.

Au mers împreună până la poarta de zbor şi s-au îmbrăţişat, iar în clipa aceea Jess a fost brusc cuprinsă de dorinţa de a-i spune bunicii că făcuse o greşeală cumplită, că desigur nu voia să meargă la Londra, unde nu cunoştea pe nimeni, că ar fi vrut mai bine să meargă acasă, la Darling House, să stea amândouă pe canapeaua din salonul de jos, să vadă serialul *Mândrie şi prejudecată* făcut de BBC şi să accepte postul de stagiar la ziarul *Sydney Morning Herald* oferit de prietena Norei.

Probabil că, din forţa cu care a îmbrăţişat-o Jess, bunica ei a simţit că emoţia nepoatei era într-un echilibru fragil, gata să cedeze în orice clipă, pentru că i-a apucat amândouă mâinile şi i le-a strâns cu putere într-ale ei.

— Cineva mi-a spus demult de tot că frica îţi deschide drumul spre şansă. Şi trebuie să-ţi mărturisesc, iubita mea, că toate lucrurile bune pe care le-am realizat s-au petrecut pentru că am acţionat *chiar dacă* mi-a fost frică, a spus îmbrăţişând-o strâns. Şi să ţii minte, a continuat ea încetişor, orice s-ar întâmpla, eu am să fiu aici şi ai să poţi oricând, oricând, să te întorci acasă.

Din punctul ei de observaţie din cafeneaua de pe aeroportul Heathrow, Jess şi-a notat iute această amintire în carnet, în timp ce un alt grup ocupa masa de lângă ea. Se bucura că-i venise în minte această întâmplare. Avea să confere articolului pe care urma să-l scrie un echilibru binevenit dacă va include şi sfaturile Norei de acum douăzeci de ani. În ciuda strădaniilor şi a emoţiilor prin care trecuse ca să-şi promoveze proiectul cu Well Walk, ideea de a scrie

despre „întoarcerea acasă la Sydney“, pe care o transmisese în grabă după convorbirea cu spitalul din noaptea trecută, fusese acceptată cu mare entuziasm, dar editorul îi ceruse să predea materialul într-o săptămână. Cum nu avea bani pentru biletul de întoarcere, Jess a acceptat pe loc.

La drept vorbind, nu avea să fie nici o greutate. Față de articolele de investigație pe care le scria ea de obicei, care cereau o muncă susținută de documentare, materialul acesta era o frumusețe de reportaj de călătorie despre un loc şi o persoană pe care le cunoştea prea bine. În drum spre aeroport îşi schițase un plan, punând câteva asterixuri în dreptul unor locuri unde trebuia să adauge nişte amănunte pentru culoare locală. Acum îşi nota rapid unele lucruri bine ştiute din zborurile anterioare spre Australia: buimăceala după zborul îndelungat, senzația ciudată că ai pierdut o zi din calendar, amețeala şi picioarele instabile la coborâre şi somnul irezistibil ce te cuprinde când te aştepți mai puțin.

Jess a pus la loc capacul pixului şi a aruncat o privire spre tabela cu plecări. Se anunțase poarta pentru zborul ei şi mai avea doar o oră şi ceva până la decolare. Şi-a vârât carnetul în bagajul de mână, s-a mai uitat încă o dată să vadă dacă avea laptopul, telefonul, portofelul şi căştile şi s-a îndreptat spre punctul de control. Bărbatul şi femeia pe care îi văzuse mai devreme se aflau tot acolo, după cum a băgat ea de seamă, unul lângă celălalt, dar atât de însinguraţi, privind la poarta de îmbarcare goală de parcă s-ar fi aşteptat ca fiica lor să se reîntoarcă în orice moment. Probabil că aveau de gând să rămână acolo până când decola avionul sau poate că nu ştiau ce să facă mai departe. Jess se gândea că, probabil, după ce erai răspunzător atâta amar de vreme pentru o altă ființă omenească, a scăpa de această responsabilitate nu însemna să te eliberezi, ci doar să pluteşti în derivă.

În timp ce-şi scotea pantofii şi-i punea în tăvița de la punctul de control, alături de laptop, Jess se întreba ce o fi făcut Nora după ce ea trecuse dincolo de punctul de control atunci, la Sidney. Oare cum s-o fi simțit bunica ei întorcându-se la Darling House? Jess locuise cu ea acolo timp de zece ani şi era o casă foarte mare, ca să se pomenească dintr-odată singură. De fiecare dată când intra pe uşa propriei case din Hampsdead, Jess era încă mirată cât de lipsită de viață părea a fi aceasta după mutarea lui Matt, cât de liniştită. Uneori se pomenea că merge în vârful picioarelor, din respect, alteori făcea

zgomot parcă intenționat, ca să-i facă în necaz. În seara când se întâlnise cu Rachel, când ajunsese acasă, aerul din jur era nemişcat, fără zgomot, aşa că a aprins iute luminile şi a deschis televizorul ca să recreeze o impresie de viață.

Când se mutaseră în nordul Londrei, ea şi Matt închiriaseră casa aceea şi fuseseră extrem de fericiți: se afla într-un loc izolat, liniştit, lângă un mic parc, pe o stradă atât de ferită, încât nu era greu să treci prin zonă fără să o observi. Totuşi, când proprietăreasa a scos-o la vânzare, vizionările au început să-i scoată din minți. La început s-au gândit, aşa, în glumă, că ar putea să o cumpere chiar ei, doar ca să pună capăt circului. Dar pe măsură ce glumeau, ideea nu mai părea caraghioasă, până când Matt s-a hotărât să folosească acțiunile moştenite de la tatăl lui ca să plătească avansul şi s-au pomenit completând amândoi o cerere foarte stufoasă de credit pentru achiziționarea casei.

— Nu se poate da greş în domeniul imobiliar în Londra, se încurajau ei nervoşi, uitându-se încruntați la cifrele de pe formular, care le umezeau ochii.

Când Matt a plecat, Jess a preluat ratele şi au încheiat un acord complicat, care-i dădea posibilitatea să-l despăgubească în decurs de doi ani, dacă va avea mijloacele necesare. De atunci şi-a pierdut slujba, a primit nişte bani drept compensație şi se descurca mai ales din economii. Jess se considerase norocoasă să locuiască în cartierul acela, dar acum se simțea o intrusă. O impostoare trecând printr-o viață frumoasă ce păruse cândva durabilă, clădită pe temelii viguroase, dar care se dovedeau subțiri ca foița de hârtie.

— Familia ta n-ar putea să te ajute? o întrebase Rachel într-o seară, când Jess se frământa cum va putea să locuiască acolo.

Prin „familie“ se referea desigur la Nora, dar Jess a scuturat din cap atât de hotărâtă, încât Rachel nu a mai insistat. Adevărul era că aproape sigur Nora ar fi dorit să o ajute şi chiar s-ar fi bucurat să o facă. Ei îi plăceau casele – îşi făcuse o profesie din restaurarea lor − şi fusese fericită când Jess îi spusese că ea şi Matt se încumetaseră să cumpere una, ceruse fotografii şi tot felul de amănunte. Dar a-i cere bani însemna să recunoască cele două lucruri pe care Jess era hotărâtă ca Nora să nu le afle niciodată: că îşi pierduse şi slujba, şi partenerul, una după alta. Aşa că a decis să plătească singură împrumutul.

Lui Jess nu-i plăcea să aibă secrete față de Nora, dar îi era ruşine de situația în care se afla şi nu voia ca bunica ei să-şi schimbe părerea despre ea. Căci nu

era ceva definitiv. Curând avea să iasă din asta. Până atunci, făcea tot posibilul să-şi reducă cheltuielile. Zborul spre Australia nu fusese prevăzut în buget, dar nu avusese altă alegere. Când a sunat la spital a doua oară şi i-a cerut amănunte doctorului care tocmai îşi termina vizita, acesta i-a spus că, atunci când îşi revenise, Nora fusese destul de confuză.

— Dar asta nu e neobişnuit după o traumă, i-a explicat el. RMN-ul şi tomografia arată o inflamaţie.

— Eu vă sun de la Londra, a spus Jess. Am rezervat un zbor, dar nu eram sigură dacă să vin acum sau să aştept să se întoarcă acasă.

— Bunica dumneavoastră are optzeci şi nouă de ani, i-a spus el fără menajamente. Să fiu în locul dumneavoastră, eu nu aş mai aştepta dacă aş vrea să o revăd.

Acest sfat, de domeniul evidenţei, a lovit-o din plin pe Jess. Era conştientă că se putea întâmpla să primească un telefon în puterea nopţii, şi vocea îndepărtată a cuiva străin să-i dea o veste proastă. Era parte din viaţa emigranţilor. Totuşi, nu ştia de ce, dar îşi închipuise că acest mesaj va fi despre mama ei. Îi era mai uşor să-şi închipuie că Polly ar fi fost afectată de boală sau de un accident decât că Nora ar putea fi atinsă de slăbiciunile de care suferă restul omenirii.

Dar vorbele doctorului fuseseră hotărâtoare; după ce a încheiat convorbirea, a intrat imediat pe pagina companiei aeriene Quanta, ca să-şi confirme locul rezervat pentru zborul din seara următoare.

Încălţându-şi pantofii la loc, luându-şi laptopul şi celelalte obiecte de pe banda scannerului, Jess s-a îndreptat spre sala de aşteptare a plecărilor din Terminalul 3. Nici în lunile celelalte locul acela nu era prea atractiv sau confortabil, dar în decembrie era un adevărat balamuc. De obicei, Jess călătorea în afara vacanţelor şcolare şi era mereu vag surprinsă să iasă pe uşă şi să dea de copii în jurul ei. Dar acum, într-o sâmbătă atât de aproape de Crăciun, îi vedea peste tot, târând după ei geamantane micuţe, încurcând calea adulţilor cu care se încrucişau întâmplător, împopoţonaţi cu căciuli de Moş Crăciun, cu beculeţe aprinse intermitent şi cu ochelari de soare cu rame caraghioase şi, într-un caz, chiar cu un colac de salvare cu capul renului Rudolf.

S-a aşezat la coadă pentru ultima verificare a paşaportului pentru îmbarcare

şi apoi s-a dus în sala de aşteptare cu pereţi de sticlă. Îi plăcea mai mult să stea acolo. Spre deosebire de sala de aşteptare de la plecări, care era un „tărâm al nimănui“ deghizat în mallul din cartier – cu magazine şi restaurante ca să-i facă pe călători să nu-şi dea seama că, oficial, nu se aflau nicăieri, ci între zone vamale, la marginea existenţei terestre –, poarta de îmbarcare nu pretindea să fie altceva decât era de fapt: un loc din care oamenii nu puteau merge decât într-o singură direcţie.

Jess a găsit un loc gol cu faţa spre pistă. De partea cealaltă a geamului, în noaptea londoneză, vedea pasărea uriaşă, albă, care avea să-i ducă prin întuneric la Sydney. Se lăsase ceaţa, şi personalul de la sol folosea lanterne cu lumină portocalie, ca să-şi îndeplinească treburile.

Cu patru ani în urmă, cam tot pe vremea asta, îl luase pe Matt cu ea să petreacă Crăciunul cu Nora. Bunica ei îl plăcuse pe Matt, iar el *se îndrăgostise* de-a dreptul de ea. Îi plăcuse la nebunie şi Darling House.

— Arată ca şi cum ar fi pe malurile Mississipiului, a spus el într-o zi, cuprins de admiraţie.

Stăteau pe o bancă de fier la umbra unei jacarande uriaşe, bând sirop de mentă, privind spre casa de lemn cu lambriuri.

— Suntem practic în zona subtropicală, i-a reamintit Nora. A fost construită de bunicul meu la cinci ani după ce a venit din Scoţia. Înţelesese deja că, trăind în altă climă, avea nevoie de alt fel de casă decât cea în care trăise în copilărie.

— E ca o bătrână doamnă impunătoare gătită cu un şal de dantelă, care veghează asupra portului.

— Chiar aşa şi este, a spus Nora zâmbind. Şi de-aia ne înţelegem aşa de bine. Suntem la fel.

Nora locuise toată viaţa în Darling House şi făcea parte din ea la fel ca leii care străjuiau poarta de la intrare şi hornurile de cărămidă care se înălţau pe fundalul cerului albastru ca o nestemată. Era aproape imposibil să ţi-o închipui într-altă parte. Dacă închidea ochii, Jess o vedea, în capul scărilor mari care urcau spre uşa de la intrare, pe Nora întâmpinând-o cu braţele larg deschise.

De-a lungul anilor, mulţi voiseră să-i cumpere casa: tot felul de vedete, oameni de lume, dezvoltatori imobiliari. I se oferise o mică avere, dar Nora

rămăsese neînduplecată.

— Am de gând să mor în casa asta, spunea ea de fiecare dată. Nu-mi pasă mie de bani! Pentru mine, mult mai importante sunt amintirile dintre aceşti pereţi.

Dar nu toate amintirile Norei erau frumoase. După cum ştia Jess, copilăria ei nu fusese deloc idilică; părinţii ei erau plecaţi mai tot timpul, iar ea rămăsese în grija bonelor şi a guvernantelor şi, se pare, unele dintre ele erau hotărâte să-i facă viaţa un iad. Dar Nora fusese binecuvântată cu o imaginaţie bogată şi cu darul improvizaţiei şi îşi crease un univers al ei în grădină şi în cotloanele ascunse ale casei. Jess se gândea că bunica ei ar fi putut deveni o scriitoare excepţională, dacă nu şi-ar fi pus dragostea pentru poveşti în salvarea şi restaurarea caselor.

Nora i-a vorbit lui Matt despre pasiunea ei pentru construcţii cu aceleaşi cuvinte pe care Jess o auzise folosindu-le cu câţiva ani în urmă, când Norei i se luase un interviu la postul local de radio: „Cine creşte într-o clădire veche înţelege că o casă are personalitatea ei. Are amintiri şi secrete. Nu trebuie decât să înveţi să le asculţi, şi apoi să le înţelegi, la fel ca în cazul limbilor străine. Limba caselor este limba mea maternă. Am învăţat-o de la această casă când eram foarte mică.“

Uneori, Jess se întreba dacă nu cumva Nora ţinea atât de mult la casa ei pentru că stabilitatea şi trăinicia ei compensaseră absenţa părinţilor săi. Iar asta era ceva ce înţelegea şi ea foarte bine.

— Cred că asta e cea mai frumoasă casă pe care am văzut-o vreodată, îi spusese Matt şi, ştiut fiind că, dacă îţi plăcea Darling House, îi câştigai inima Norei, ea l-a acceptat cu mult entuziasm. Singura nedumerire pe care şi-o exprimase, doar lui Jess şi între patru ochi, a fost: De ce doi oameni de succes, care câştigă suficient, hotărăsc să nu aibă copii?

— Planeta este oricum suprapopulată, Nora, îi răspunsese Jess, glumind doar pe jumătate.

Nora nu a mai pomenit despre asta, dar numai pentru o vreme. Cu trecerea anilor, pe măsură ce nepoata ei se apropia de patruzeci de ani, devenea tot mai uimită:

— Din pricina lui Matthew? El se împotriveşte? Căci cu bărbaţii e altfel. Ei îşi pot permite să aştepte. Dacă ar fi să rămâi însărcinată aşa, din întâmplare,

are să-şi schimbe repede părerea. Şi dacă nu are să şi-o schimbe, atunci faci copilul, şi eu îţi promit că n-o să duceţi lipsă de nimic.

Primise sfatul acesta la telefon, aşa că nu a putut să o vadă pe Jess dându-şi ochii peste cap. Dar Jess nu a spus nimic totuşi. Ştia ea cu cine are de-a face. Nora era o persoană cu convingeri ferme, iar pe acest subiect nu putea fi contrazisă. Avusese doar un singur copil, pe Polly, mama lui Jess, şi de multe ori îi mărturisise lui Jess că regretul cel mai mare al vieţii ei era că nu putuse să aibă mai mulţi copii.

— Mi-am închipuit că o să fiu o mamă cu o familie mare, cu verişori, şi cuscri, şi copii peste tot. Dar nu a fost să fie aşa. N-am avut-o decât pe mama ta, mulţumesc lui Dumnezeu şi pentru ea, căci datorită ei te am pe tine.

Lui Jess i se părea că e nespus de trist ca o persoană care avea atâta dragoste de dăruit să se pomenească fără prea multe rude care să ţină la ea. De multe ori se întrebase cum de putuse propria mamă să fie atât de egoistă şi să o părăsească pe Nora – şi, de fapt, şi pe Jess când avea numai zece ani. Dar învăţase să nu pună această întrebare cu voce tare. Norei nu-i plăcea să-şi plângă de milă şi nu o lăsa nici pe Jess să facă asta.

— Nu ne putem permite să fim victimele copilăriei noastre. Am putea să dăm vina pe părinţii – sau pe copiii noştri – pentru orice. Oamenii fac cum pot ei mai bine, dar uneori, din păcate, asta nu e de ajuns.

Că mama lui Jess a făcut tot ce a putut ea mai bine era însă îndoielnic. A lăsat-o pe fiica ei şi a plecat în nord, la Queensland, să înceapă o viaţă nouă.

— Asta nu înseamnă că nu te-a iubit, insista Nora, ţinându-i veşnic partea fiicei sale rătăcitoare şi fiind mereu gata s-o apere. Doar că Polly nu a putut face faţă, nu era pregătită să devină mamă. Era prea tânără şi a rămas însărcinată aşa de uşor. E altceva când aştepţi, îţi doreşti un copil şi visezi cum o să fie.

— Ce-am avut şi ce-am pierdut, comentase Jess.

— Ei, dragă Jess, cinismul nu ţi-e de nici un folos. Ea nu a putut să fie mama de care aveai tu nevoie şi, dacă stai să te gândeşti, a fost mare lucru că şi-a dat seama de asta. Şi totul a ieşit cum nu se poate mai bine, nu crezi? Noi două ne-am descurcat binişor, ce zici?

Se descurcaseră mai mult decât binişor.

Începuse îmbarcarea, şi Jess a prezentat biletul stewardesei zâmbitoare.

— Bine ați revenit, doamnă Turner-Bridges, a spus femeia, al cărei accent a făcut-o să o îndrăgească pe loc. Călătoriți la Sydney în noaptea asta?

— Da.

— Vă doresc un zbor plăcut spre casă.

Când a păşit pe culoarul care ducea la avion, a simțit că o apucă brusc amețeala. Aerul rece de afară se strecura prin crăpăturile metalice şi, în timp ce înainta, simțea cu putere că se afla într-un spațiu liminal: între terminalul aeroportului şi avion, între țări şi chiar, după cum îşi dădea seama, între etape ale vieții sale. Asta îi amintea de vremea când era mică şi mai locuia împreună cu mama ei, când mergeau în parcul din partea de sus a peninsulei. Acolo era un leagăn în care îi plăcea să se dea. Bucuria ei era să se aşeze la mijlocul scândurii, aplecându-se în față şi în spate puțin câte puțin până când ajungea într-un echilibru perfect.

Când a ajuns la capătul culoarului, a aruncat o privire spre reclama băncii HSBC, care avea o fotografie imensă din Piccadilly Circus. S-a gândit la casa ei din Hampstead, la barul de tapas, la Rachel şi la casele de pe Well Walk, la florăria Judy Green, la librăria Waterstone şi la Heath. Era cartierul ei, viața ei, toate foarte reale cu câteva ore în urmă, iar acum toate păreau oarecum lipsite de substanță, ceva mai mult decât nişte iluzii – ca un vis frumos care se risipea în timp ce păşea în avion.

Acolo, în aeronavă, totul era strălucitor şi plin de mişcare, mirosea a călătorie, totul exista în afara legilor obişnuite ale timpului, iar Jess şi-a revenit, căci la sfârşitul acestei călătorii, peste douăzeci şi patru de ore, peste nişte oceane şi continente, o aştepta Nora. Iar întoarcerea acasă o resimțea fizic şi abia aştepta să simtă din nou pământul sub picioare, pe partea cealaltă a lumii.

CAPITOLUL PATRU

Adelaide Hills, 24 decembrie 1959

— Spuneți-ne încă o dată, domnule Summers, ce căutați pe malul apei.

Percy mai răspunsese la toate aceste întrebări, dar înțelegea că oamenii aceia îşi făceau doar datoria, aşa că şi-a reținut oftatul şi le-a povestit din nou ce se întâmplase. Se afla la secția de poliție de pe West Road de mai bine de patru ore. De când făcuse cumplita descoperire, spaima fusese înlocuită de amorțeală şi îşi dădea seama că acum putea enumera detaliile cu o oarecare detaşare: de ce se afla acolo, ce găsise, orele cumplite care au urmat în timp ce oficialitățile au venit pe rând în locul acela îngrozitor.

Totuşi nu se putea concentra, era obosit mort. Se sculase devreme, străbătuse călare un drum lung în căldura cumplită, gândurile îi bâzâiau în minte asemenea insectelor la amurg. Când a ajuns în punctul în care spunea de ce se hotărâse să meargă până la locul picnicului în loc să se întoarcă şi să o ia spre oraş, s-a auzit tunând. Asta era ceea ce se anunțase la buletinul meteo.

— Deci v-ați îndreptat spre locul unde familia Turner era la picnic... De ce, voiați să salutați pe cineva ?

— Da.

— Îi cunoşteați personal pe decedați, domnule Summers?

Un fulger a luminat bucățica de cer care se zărea pe geam, şi Percy s-a chircit.

— Îi cunoşteați personal pe doamna Turner şi pe copiii dumneaei? a insistat polițistul.

— Eu şi soția mea, Meg... a început Percy, dar a lăsat vorba neterminată.

Probabil că Meg se întreba pe unde umbla el. Îi telefonase de la Station seara trecută – acum părea că trecuseră o sută de ani de-atunci – şi-i spusese că avea să plece imediat a doua zi de dimineață. *Să nu cumva să întârzii,* îl

amenințase ea, *şi să nu-ți treacă prin cap să te opreşti pe undeva, că are să fie vai de tine.* Percy înțelesese ce voia să spună. Bănuia că ea pusese ceva la cale, unul din băieți pomenise ceva de un tort pentru ziua lui de naştere.

— Soția mea...

— Ştiți, domnule comisar, s-a băgat în vorbă Hugo Doyle, unul din poliţiştii locali, care stătea mai la o parte sprijinit de zid, lângă fereastra deschisă, aici, la Tambilla, cam toți oamenii se cunosc între ei.

De partea cealaltă a biroului, polițistul care pusese întrebarea – comisarul Peter Duke, după cum se prezentase când apăruse pe malul apei la moşia Wentworth – s-a lăsat pe spătarul scaunului de lemn cu arcuri. Dar nu era scaunul lui obişnuit, cum nu era nici secția lui de poliție. Comisarul Duke venise de la Adelaide în după-amiaza aceea. Era clar că cineva din conducere hotărâse că situația era de aşa natură că era nevoie de specialişti mai de sus.

Percy se întreba ce părere avea despre asta ofițerul Kelly, la biroul căruia se aflau. Şi Kelly era nou-venit în oraş, tocmai fusese mutat de la secția din Mount Barker. Primise un post greu. Până de curând, acolo fusese domeniul lui Ernie Staffsmith. Ernie se ocupase de oraş de zeci de ani, încă de pe vremea când Percy era copil. Era impozant, atât ca statură, cât şi ca reputație. Era corect, dar dur, cu pieptul cât un bolovan şi cu chipul brăzdat de riduri adânci, asemenea crăpăturilor de pe o şa veche. Când erau copii, tuturor le fusese frică de umbra amenințătoare a sergentului Staffsmith.

Brusc, l-a cuprins dorul de bătrânul polițist, în ciuda scatoalcelor pe care le primise, a admonestărilor severe şi a discuțiilor cu părinții lui. Dispariția unui simbol al copilăriei i s-a părut dintr-odată o dovadă a faptului că totul era trecător: după-amiezile însorite, fericirea, viața oamenilor. Totul dispărea atât de repede.

— Deci, o cunoşteați personal pe doamna Turner, domnule Summers?

Lui Ernie Staffsmith nu i-ar fi convenit, cu siguranță, să fie dat la o parte de un poliţist de la oraş.

— Eu şi soția mea avem o băcănie, a spus Percy. Noi ducem comenzile la ei acasă de când familia Turner s-a instalat pe Willner Road.

— Şi de când s-au mutat acolo?

— De vreo paisprezece ani. Au venit după război.

— Soția dumneavoastră e prietenă cu doamna Turner?

— Meg e prietenă cu toată lumea.

Comisarul Duke şi-a notat ceva şi apoi a tras încet o linie dreaptă de-a lungul paginii. Avea mânecile cămăşii suflecate până la coate, din pricina căldurii şi umidităţii, şi de-a lungul braţului stâng i se vedea o cicatrice palidă, răsucită.

— Deci aţi văzut familia, aţi văzut mâncarea întinsă pe pătură sub copac şi v-aţi dus să-i salutaţi.

Percy a încuviinţat din cap.

— Ar fi fost nepoliticos să nu mă duc, mai ales că intrasem pe pământul lor, să răcoresc calul în apă.

— Şi asta era ceva neobişnuit?

Le mai explicase o dată toate acestea. Spusese deja că din când în când se ducea călare pe Blaze de-a lungul pârâului când se întorcea de la vreo livrare din nord. Percy era răbdător de obicei, dar a simţit că-şi pierde răbdarea. Mai devreme, când plecase de la moşia Wentworth, îl auzise pe ofiţerul Kelly spunând că aveau de gând să mobilizeze nişte oameni de primprejur. Voia şi el să meargă cu ei, să ajute la căutări până nu se strica vremea, nu să stea aici, în camera asta mică, sufocantă, de anchetă din centrul de poliţie din West Road.

— Domnule Summers?

— Nu, nu era neobişnuit. Dar de obicei nu prea vedeam pe cineva când treceam pe-acolo.

— Aţi spus mai devreme că de la început v-aţi dat seama că era ceva în neregulă, a continuat comisarul Duke, aplecându-se spre el. Un al „şaselea simţ“, cred că aşa v-aţi exprimat, nu?

Chiar şi acum Percy simţea că i se încreţeşte pielea pe ceafă când îşi amintea cum a urcat panta spre grupul de sub copac.

— Am avut o senzaţie ciudată. Am mai simţit-o o dată sau de două ori până acum. Când eram pe câmp. Totul era aşa de nemişcat. Lipsit de viaţă, mă-nţelegeţi?

Chipul comisarului Duke a rămas impenetrabil.

— Era ceva nelalocul lui? Ceva anume?

— Nu-mi aduc aminte.

— Aţi văzut ceva care să arate că masa lor fusese deranjată?

— Ce vreți să spuneți?

— Deranjată de cineva, vreun semn că mai fusese cineva acolo?

Percy s-a gândit, încercând să-şi aducă aminte.

— Nu, din câte ştiu.

— Aţi observat ceva urme?

Percy şi-a amintit că unii oameni de la conacul Wentworth vorbeau despre câini. Dar atunci cuvintele nu fuseseră luate în seamă şi fuseseră uitate. Nu făcuse vreo legătură cu întâmplările îngrozitoare de pe malul pârâului. Acum totuşi se gândea la furturile recente din oraş, găini luate din cotețe, chiar şi un miel dispărut în toiul nopții de la ferma McKenzie. Se mai gândea şi că oamenii ieşiseră de-acum la căutat. Şi brusc i s-a limpezit în minte motivul pentru care comisarul îi punea această întrebare.

— Nu-mi amintesc, nu am observat, îmi pare rău, a spus el, simțind că i se face rău.

— E în regulă, domnule Summers. Dacă vă mai amintiți şi altceva mai târziu, puteți oricând să veniți înapoi. Acum spuneți-mi ce ați făcut când ați ajuns lângă ei. Aţi spus că v-aţi dus imediat la doamna Turner şi aţi constatat că nu respiră.

Percy şi-a trecut degetele de la mână stângă peste cea dreaptă. Cât de straniu era ca absența a ceva să poată lăsa urme.

— Da.

— V-aţi uitat şi la vreunul dintre copii?

— Nu.

— Dar la leagănul bebeluşului? Acela împletit, agățat în copac?

— Nu.

— De ce, domnule Summers?

— Nu m-am apropiat de copac.

Avea să-şi reproşeze asta pentru tot restul vieții. Percy rămăsese în picioare mai pe margine când s-a descoperit. Se uita la fotograful poliției, un tânăr cu ochelari cu rame negre şi cu costum bej, trimis de la Adelaide să surprindă imagini de la picnic: o vedere panoramică a locului, şi mai de aproape resturile de mâncare de pe farfurii. O încheietură, o gleznă, un pantof aruncat cât colo. Crezuse că se va deştepta şi-şi va da seama că visase toată povestea aceea, când a auzit un strigăt înnebunit venind de sub salcie: *Leagănul e gol.*

Copilul a dispărut!

— Aţi observat leagănul, domnule Summers?

— L-am văzut agăţat acolo, dar nu m-am gândit... nu mi-a trecut prin cap, a bâiguit Percy cu gâtul uscat. De îndată ce mi-am dat seama ce s-a întâmplat, nu m-am mai gândit la altceva decât cum să chem ajutoare.

— Deci v-aţi dus direct la casa domnului Hughes?

Mai trecuseră o dată prin asta.

— Ştiam că Alastair, domnul Hughes, are maşină şi telefon şi că el şi Esther trebuiau să fie acasă.

— Alastair Hughes este avocat, parcă aşa aţi spus?

— Aşa e.

— Deci aţi mers călare pe Willner Road până la numărul... a continuat comisarul Duke, verificându-şi notiţele, 106 şi i-aţi găsit acasă pe amândoi.

Percy bătuse înnebunit la uşă. Când Esther Hughes i-a deschis, privindu-l prin ochelarii ei cu rame ochi de pisică, şi-a dat imediat seama că se întâmplase ceva îngrozitor. I-a făcut semn să intre înăuntru şi l-a chemat repede pe soţul ei. Alastair a apărut dintr-o cameră din capătul culoarului, ţinând un stilou în mână. Purta şosete de culori diferite, după cum îşi amintea Percy.

— Puteţi să-mi mai spuneţi încă o dată ce le-aţi spus soţilor Hughes?

— Le-am spus ce văzusem.

— Folosiţi cuvintele pe care le-aţi folosit şi atunci, dacă nu vă supăraţi, domnule Summers. Puteţi să-mi repetaţi exact cuvintele pe care le-aţi spus domnului şi doamnei Hughes?

Percy a închis ochii, amintindu-şi:

— Le-am spus că doamna Turner şi copiii se aflau pe malul pârâului. Şi că fusese ceva, un accident. Că doamna Turner nu respira.

— Un accident, a repetat Duke, lovindu-şi creionul de bărbie. Mă mir.

Comisarul s-a lăsat pe spătarul scaunului, aţintindu-şi privirea asupra mulurei de ghips cu modele complicate de la îmbinarea tavanului cu pereţii. În cele din urmă, părând că-şi aminteşte că se află în timpul unei anchete, şi-a aruncat ochii la ceasul de la mână şi a spus mai departe:

— Continuaţi, domnule Summers. Aţi ajuns la casa domnului Hughes.

— Şi-apoi Alastair, domnul Hughes, a telefonat imediat la poliţie să ceară

ajutor.

— Şi v-aţi dus amândoi înapoi la locul faptei?

— Ne-a dus Alastair cu maşina până acolo şi am ajuns odată cu ofiţerii Kelly şi Doyle.

Hugo Doyle a încuviinţat din cap mohorât din locul unde stătea sprijinit de perete, în timp ce comisarul răsfoia paginile carnetului său cu spirală.

— Staţi o clipă...

În spatele comisarului Duke, de partea cealaltă a ferestrei, aproape se întunecase. Lumina galbenă a becului agăţat deasupra biroului se reflecta într-unul din cele patru ochiuri de geam sablat. În deschizătura de la baza pervazului, unde se ridica fereastra verticală, apărea din când în când silueta muntelui Lofty, atunci când fulgerele străbăteau cerul albastru întunecat.

Muntele acela fusese un reper de-a lungul întregii sale vieţi şi i-ar fi putut desena cu ochii închişi conturul prăpăstios. Cei din tribul Kaurna din câmpie credeau că demult, când fusese ucis un uriaş străvechi, trupul lui se rostogolise de pe crestele munţilor, urechile lui devenind cele două vârfuri – Mount Lofty şi Mount Boython. Asta i-o spusese Jimmy Riley, mai demult, când mergeau cu cortul pe lângă Cleland. În lumina pâlpâitoare a focului de tabără, pe chipul lui se citea şi dezamăgire, dar şi mândrie.

Acum, Jimmy sigur era cu oamenii la căutat. El era cel mai bun cercetaş din partea aceasta a ţinutului Alice Springs. Dar nici tânărul Eric Jerosch nu era mai prejos. Doar cu câţiva ani mai în vârstă decât fiul cel mare al lui Percy, era încă poliţist stagiar, dar se oferise cercetaş voluntar în grupul din Piccadilly Valley şi cunoştea ţinutul deluros aproape la fel de bine cum îl cunoscuse şi Percy în tinereţea lui.

Afară se înteţise vântul, şi Percy auzea bătaia rămurelelor pe acoperişul de metal. O pală caldă de vânt a adus cu ea mirosul reavăn de ploaie. Undeva, nu prea departe, începuse deja să plouă. Percy îşi pierduse răbdarea. Şi-ar fi putut folosi timpul mai bine căutând copilaşul decât să stea în încăperea asta încinsă.

Un stol de păsări cacadu şi-au luat zborul cu zgomot, înălţându-se pe cerul întunecat să-şi găsească adăpost şi, ca la un semn, comisarul Duke şi-a închis carnetul.

— Am terminat pentru seara asta, domnule Summers, sunt convins că vreţi

să ajungeți acasă. În ce mă priveşte, ştiu că nevastă-mea se întreabă pe unde oi fi.

Percy s-a ridicat cu greu de pe scaun. Avea muşchii înțepeniți după cât călărise, pe căldură, după toată tensiunea din ziua aceea şi nenorocirea pe care o descoperise. S-a poticnit puțin în timp ce-şi ridica desaga de lângă birou, unde o pusese mai devreme.

— Şi, domnule Summers, vă rog să le spuneți celor de la intrare ce număr purtați la cizmă şi ce model aveți, dacă nu vă supărați, a încheiat comisarul Duke, plecându-şi capul.

— Te conduc eu afară, a spus Hugo Doyle, punând o mână grea pe spatele lui Percy în timp ce ieşeau din sala de anchetă pe holul îngust.

Nici unul nu a scos vreo vorbă până când au ajuns la biroul de la intrare.

— Îmi pare rău, Perce, i-a spus Doyle în şoaptă, pentru cazul ăsta i-au trimis pe ăia mari de la Adelaide.

Percy a încuviințat din cap, arătând că a înțeles.

— Fac orice poate fi de folos.

— A naibii treabă! Să dai peste ei zăcând acolo... ultimul lucru pe care te aştepți să-l vezi!

La biroul de la recepție se afla Lucy Finkleton. Pe deasupra capului ei era întinsă o sfoară legată pe care stăteau atârnate tot felul de felicitări de Crăciun viu colorate. Stătea dreaptă şi a încercat să-i zâmbească încurajator, dar fără prea mare convingere:

— Salutare, Perce!

— Bună, Luce.

Fuseseră colegi de şcoală în copilărie. Percy încă îşi mai amintea cum ea le spusese tuturor că i se mişcă un dinte, ca apoi să plângă că îl înghițise odată cu mâncarea.

— Lucy, a spus Doyle, n-ai vrea tu să notezi datele despre cizmele lui Percy? Ca să putem verifica dacă nu a fost acolo şi altcineva după ce ai plecat tu, i-a explicat el lui Percy în timp ce ea căuta o hârtie de scris pe birou.

Percy i-a spus lui Lucy datele cerute, iar ea le-a notat cu grijă, după care a ieşit din spatele biroului ca sa-i deseneze conturul tălpii. Când Lucy şi-a aplecat capul, a observat că prin părul castaniu i se iveau fire albe.

— Transmite-i salutări lui Meg, te rog, a spus ea când a terminat de scris.

I-am telefonat eu mai devreme să-i spun că întârzii. A sunat şi Alastair Hughes să ne spună că o ține pe Blaze la el în grajd. Nu trebuie să te duci acum să o iei, ci când ai timp. Apoi, după o pauză, a adăugat repede aproape în şoaptă: Ce grozăvie, Perce! Aşa ceva să se întâmple aici, în oraşul nostru!

Percy era gata să încuviințeze când s-a auzit strigat, s-a uitat peste umăr şi l-a văzut pe Duke apărut în capătul culoarului.

Abia acum şi-a dat seama cât de înalt era comisarul. Manşetele pantalonilor lui de culoare deschisă erau pătate de noroi, şi pantofii lui de orăşean erau plini de praf.

— Încă ceva înainte să plecați... spuneați că fiul dumneavoastră îi făcea curte fetei celei mari a familiei Turner? a întrebat el, cercetând în carnetul lui cu spirală metalică, şi apoi uitându-se la Percy peste ochelari. Matilda Turner?

— Erau prieteni. Au mers la aceeaşi şcoală. Ştiți cum sunt copiii...

Comisarul Duke nu a lăsat să se înțeleagă dacă ştia sau nu, şi-a notat ceva şi a întrebat:

— Cum îl cheamă?

Lui Percy i-au atras atenția desenele de Crăciun lipite pe perete, făcute de copiii de la şcoala din oraş. Era o tradiție începută de Maud McKendry cu ani în urmă, un mod de a mobiliza comunitatea şi de a aduna nişte bani pentru cei nevoiaşi. Îşi amintea că băieții lui participaseră şi ei, aşezați amândoi la masa din bucătărie cu creioanele colorate şi cu o mulțime de idei amuzante. Parcă fusese ieri, parcă fusese acum o sută de ani.

— Domnule Summers?

Se auzea ploaia bătând uşor pe acoperişul de tablă.

— Kurt, a răspuns el.

Numele i s-a oprit în gât, nu avea decât patru sunete, dar erau pline de atâta dragoste, speranțe şi visuri. A-l pronunța acolo i se părea un sacrilegiu. Îi venea să-şi întindă mâinile şi să-l ia înapoi, să-l ascundă bine, ferindu-l de privirea acestui polițist venit de la oraş.

— Vă mulțumesc, domnule Summers, a spus comisarul Peter Duke, cu o expresie blândă, greu de desluşit, pe chipul lui serios. Cam asta e tot. Deocamdată.

CAPITOLUL CINCI

Când a pornit-o pe strada principală din Tambilla, ploaia cădea reflectându-se în lumina felinarelor. Pantalonii i se udaseră şi picături mari îi cădeau pe borurile pălăriei de piele. Când a ieşit din secţia de poliţie, a rămas o clipă aşa, în întuneric, privind în sus. Probabil că Doyle îl aştepta, căci s-a ivit de pe verandă şi l-a întrebat:

— Vrei să te iau cu maşina, Perce? Aş putea, frate, maşina e în spate.

Percy i-a mulţumit, dar l-a refuzat. Prefera să meargă pe jos. Nu locuia departe şi, înainte de a ajunge acasă, avea nevoie de un răgaz ca să se descotorosească de ceea ce văzuse în după-amiaza aceea.

Strada era pustie; doar o lumină aprinsă în bucătăria ceainăriei lui Betty Diamond şi, peste drum, câţiva oameni în barul hotelului Tambilla. Mult mai puţin ca de obicei. Ar fi pus rămăşag că lumea era încă la căutare. Aşa erau cei din Tambilla. Le plăcea să se ajute la nevoie, indiferent ce probleme aveau unii cu alţii. Când se întorsese cu Doyle şi cu comisarul la secţie, îl văzuse pe reverendul Lawson împreună cu alţii, adunaţi pe Willner Road. Se dusese vestea repede. Acesta nu era un loc unde să poţi păstra un secret.

La unele dintre vitrine pâlpâiau luminiţe de Crăciun. Devenise un fel de tradiţie începută cu câţiva ani în urmă în Lobethal. În majoritatea prăvăliilor de-acolo – şi chiar în unele case – se aprindeau lumini de sărbătoare. Oamenilor le plăceau lucruri dintr-astea. Auzise că unii chiar îşi luau şi ceva de mâncare cu ei când se duceau să se uite la lumini, puneau în portbagaj un coş de picnic şi nişte pături, aşa, ca să marcheze ocazia. Kurt zicea că ar fi vrut să o invite pe Matilda Turner să meargă cu el anul acesta. Cu o zi înainte ca Percy sa plece la Station, fiul lui îl întrebase dacă putea să ia furgoneta. Se străduise să pară că nu e mare chestie, dar Percy îşi dădea seama când fiul lui cel mare era emoţionat după cum vorbea. El şi Matilda Turner erau prieteni de când erau de-o şchioapă, făceau parte dintr-aceeaşi gaşcă de prieteni care

se prosteau în drum spre şcoală sau, la sfârşit de săptămână, la pârâu ori pe lângă vechea mină. Dar, în ultimele luni, Percy a simţit că era ceva mai serios între ei doi. Era ceva greu de descris în cuvinte, când erau împreună aveau un aer anume, de parcă ar fi fost înconjuraţi de o barieră invizibilă, concentrându-se atât de mult unul asupra celuilalt, încât nu aveau cum să-i mai bage în seamă şi pe cei din jur. Apoi văzuse lănţişorul pe masa de lucru a lui Kurt, pus într-o cutie aflată printre cărţile lui de şcoală şi caietele cu notiţe îngrijit scrise.

— E frumos, i-a spus el, şi să nu-i fi fost clar de la început cui îi era destinat cadoul, roşeaţa ce-i năpădise chipul lui Kurt l-a lămurit pe loc.

Aceasta se întâmplase săptămâna trecută. Astăzi văzuse din nou acel lănţişor, la gâtul Matildei Turner, cu medalionul delicat sprijinit pe adâncitura dintre sâni. Pentru o clipă i-a trecut prin minte: *Ia te uită, băiatul i l-a dat până la urmă* – dar apoi spaima şi celelalte griji i-au alungat gândul.

Doamne Dumnezeule! Percy a întins mâna să se sprijine de trunchiul unui stejar bătrân pe lângă care trecea. Ce grozăvie văzuse – lucrurile acelea oribile întâmplate acolo, lângă pârâu. A căutat o ţigară în buzunarul cămăşii. Se lăsase de fumat de câţiva ani, dar Esther Hughes îi oferise o ţigară, când apăruse în pragul casei lor, iar el o aprinsese cu atâta poftă, încât ea îi mai dăduse şi altele.

Sub copac, a aprins un chibrit şi a tras adânc din ţigară. Oare ce voise să spună comisarul Duke cu ultimele întrebări? Îl iscodise pe Doyle când ajunseseră amândoi în faţa secţiei de poliţie.

— Ce-a fost chestia asta? l-a întrebat el, arătând înapoi spre clădire. Ce are asta de-a face cu Kurt?

— Kurt?! s-a mirat Doyle, încruntându-se, sincer nedumerit. Nu-ţi face griji, Perce. Aşa sunt mahării ăştia de la oraş, vor mereu să se arate scrupuloşi.

Dar atitudinea comisarului Duke, acolo pe culoar, scriind numele lui Kurt în carnet, i-a dat fiori. Şi nu-i ieşea din minte pauza pe care o făcuse acesta când auzise cuvântul „accident“, folosit pentru descrierea a ceea ce se petrecuse la moşia Wentworth. „Mă mir“, spusese el, de parcă nu i-ar fi putut trece prin cap aşa ceva.

Dar, dacă nu fusese un accident groaznic, atunci ce fusese? Şi de ce? Şi ce

legătură putea avea cu Kurt?

În lumina felinarului a apărut o pisică neagră, care a țâşnit ca fulgerul, făcându-se nevăzută dincolo de drum. Percy şi-a stins chiştocul, strivindu-l de scoarța copacului, şi a pornit din nou. Nu putea avea nimic de-a face cu Kurt. Nu avea cum. Aşa cum zicea şi Doyle, polițistul ăla de la oraş voia să se orienteze şi el.

De un singur lucru era însă convins, fiul lui avea să fie zguduit de această veste. Kurt era un băiat foarte retras, sincer şi atent. Marcus era ca o petardă, izbucnind iute şi cu putere atunci când era bucuros sau supărat. Dar Kurt nu se exterioriza, nici măcar când era mic. Sigur că aflase de-acum, şi-a dat seama Percy. Veştile se află rapid in oraşele mici, iar veştile proaste circulă cu viteza luminii. S-a simțit împuns de o duioşie dureroasă, o amintire concretă a delicateții copilaşului – născut cu şase săptămâni prea devreme – pe care-l ținuse la piept.

La lumina felinarului, a zărit prăvălia. Pe firma de deasupra copertinei scria:

Summers & Fiii
Băcănie

Ultimele litere din „fiii“ erau mai lucioase decât restul cuvântului, ceea ce era mai puțin vizibil la lumina zilei, dar devenea mai clar la lumina felinarului, vopseaua albă fiind mai strălucitoare spre deosebire de restul, care se mai opacizase. Meg fusese cea care propusese modificarea firmei. „Băieții au crescut de-acum, Perce, zisese ea, ne ajută mai mult, fac şi ei cât pot. Nu mai e mult şi au să termine şcoala, gata să se apuce de treabă. N-ar fi mai bine să le recunoşti şi lor dreptul?“

Percy nu a acceptat pe loc – avea propriile păreri despre ce ar fi putut face băieții lui −, dar nici nu a contrazis-o şi, pentru că Meg fusese întotdeauna cea mai dinamică din ei doi – mai iute la acțiune, mai iute la mânie, mai iute în orice privință –, nu peste mult timp s-a pomenit că vine bătrânul Ted Holmes, cel care scria firmele.

— Parcă ieri m-am urcat pe copertina asta, a spus el, râzând hârâit de atâta tutun, dar după cum îmi spun încheieturile, cred că a fost ceva mai demultişor.

De fapt, ultima modificare a firmei se făcuse cu douăzeci şi cinci de ani în urmă. Percy îşi amintea foarte bine. Avea vreo şaptesprezece ani, şi când s-a întors de la o livrare pe lângă Nairne, i-a găsit pe tatăl şi pe mama lui împreună cu domnul Holmes pe aleea din faţa prăvăliei. Cam în locul unde şedea Percy acum. Tata îl strigase să vină lângă ei, privindu-l neobişnuit de atent, de parcă l-ar fi cântărit, după care i-a spus că făcuse „unele schimbări“ cât fusese el plecat. Percy ridicase capul să vadă ce îi arăta bătrânul, către firma în formă de semilună de deasupra copertinei, şi a văzut că vechiul nume al prăvăliei devenise „Summers *& fiul* “

— E afacerea familiei noastre, îi spusese tatăl lui, aşa că se cuvine să fii şi tu acolo, pe firmă, lângă mine.

Harry Summers era genul de bărbat care se străduise din greu toată viaţa să nu-şi trădeze sentimentele, aşa că era ciudat să-i vezi emoţia pe chip. Lui Percy i-a luat ceva timp să îşi dea seama că ce se citea pe faţa lui era mândrie. La început s-a simţit dezorientat, negăsind cuvintele potrivite să se exprime.

— Ce? Nu-ţi place? l-a întrebat taică-său.

— Ba nu, e grozav, a bâiguit el, abia schiţând un zâmbet. Arată minunat.

Îşi dădea seama că tatăl lui socotea că, prin modificarea firmei, îi conferea fiului său o mare onoare. Dar schimbarea a fost mai mult decât un gest simbolic. A scos la iveală ceva ce până atunci stătuse ascuns, nerostit: părinţii lui se aşteptau ca el să preia prăvălia când va deveni o povară prea grea pentru ei. El ar fi trebuit să le ia locul fără nici o piedică şi să o pornească pe drumul pe care i-l croiseră ei. Viaţa îi fusese proiectată dinainte, cu direcţiile gata trasate.

Din capătul aleii, mama îi zâmbea mulţumită, iar pe el l-a cuprins mai întâi spaima, urmată de senzaţia că se scufundă. Dar nu l-a lăsat sufletul şi nici nu a găsit modul de a le spune părinţilor lui că nu era sigur că voia să rămână în Tambilla şi să devină prăvăliaş, că ar fi vrut să înveţe şi alte lucruri şi să vadă şi alte locuri. Tatăl lui nu ar fi putut înţelege asta.

Atunci Percy se gândise că nu era nevoie să spună nimic. Nu că ar fi avut vreun plan să călătorească undeva sau că ar fi ştiut clar ce voia să facă în viaţă. Avea un carneţel pe care-l ţinea în buzunar, unde îşi nota idei şi informaţii despre piramidele din Giza şi canalele din Veneţia, despre uriaşii copaci sequoia din America de Nord şi despre izvoarele termale de lângă

Reykjavick. Tot acolo avea o listă cu locuri din romanele lui preferate. Sate din Anglia, Bath-ul lui Jane Austen, străzi din Londra şi Paris. Dar toate acelea erau încă un vis. Nu-şi putea permite să se ducă nicăieri, avea nevoie de o slujbă. De ce să-şi supere părinţii fără motiv? Avea să aştepte şi să găsească o cale de a le da vestea cu blândeţe.

Nu se gândise că atunci când va avea suficienţi bani va fi nevoit să se gândească şi la Meg. O curta de câţiva ani când, într-o seară, taică-său a început să-l întrebe, cu pipa între dinţi, când avea de gând să intre în „rândul lumii“. La început, Percy s-a făcut că nu pricepe. Nu că nu ar fi vrut să se însoare cu Meg, dar avea multe alte lucruri de făcut mai întâi. Întotdeauna a presupus că Meg îşi dorea acelaşi lucruri ca şi el.

Într-o seară, pe când se întorceau de la cinematograf, unde văzuseră *Câinele din Baskerville*, Percy i-a pomenit că a economisit nişte bani şi a aruncat ideea că ar putea să-i cheltuiască pe două bilete ca să meargă în Europa. Aflase el din ziare că în Europa începuseră unele tensiuni, dar era convins că Adolf Hitler urma să se dea pe brazdă, nimeni nu avea chef de un alt război, iar el nici atât.

Meg s-a uitat la el de parcă era nebun, apoi a râs şi a spus:

— Pentru o clipă am crezut că vorbeşti serios, a zis ea, strângându-l de mână, zâmbind mulţumită şi lăsându-se pe spătarul scaunului de la maşină. Dar, Percy, a continuat ea, visătoare, ce veste grozavă că ai bani, după ce ne căsătorim o să putem să ne construim o căsuţă a noastră.

Şi nu au trecut prea multe săptămâni până când i-a dat şi o veste, care explica de ce nici nu voise să audă de o aventură la capătul celălalt al lumii. Curând după aceea s-au căsătorit. Percy avea douăzeci şi doi de ani, iar Meg optsprezece. Iar sarcina tocmai începea să se vadă. S-au mutat în clădirea anexă din spatele prăvăliei şi a casei părinţilor lui.

Percy visase să vadă Turnul Eiffel şi să străbată coastele Cornwallului, dar apoi şi-a dat seama că era cazul să se comporte ca un bărbat şi să lase de-o parte copilăriile. Avusese mare noroc. Picioarele lui slăbănoage, nesigure, ar fi putut să-i fie piedică, dar uite că s-a putut însura cu o fată ca Meg, şi putea şi să spere la un venit frumuşel, la un cămin aşezat, într-un oraş bun, unde toată lumea ştia cine este. Iar acum urma să devină şi tată.

Şi dacă vreodată i se înmuia voinţa şi se pomenea privind cu ochii pierduţi

pe fereastră, visând la alte locuri, îi veneau în minte vorbele mamei sale, rostite pe marginea patului său de suferinţă, într-o zi călduroasă, atunci când era mic: „Există şi alte modalităţi de a umbla în lume.“

Şi câtă dreptatea avusese! Cărţile nu-i puneau nici o oprelişte să viziteze orice loc cu propria imaginaţie.

Percy a traversat strada spre prăvălie. A intrat pe poarta care dădea spre aleea ce mergea de-a lungul clădirii de piatră. Era o linişte stranie. În ultimii cincisprezece ani nu ar fi putut pune piciorul acolo fără ca Buddy, câinele lor, să nu-i sară în întâmpinare. S-a simţit năpădit de tristeţea pierderii unui prieten atât de vechi şi credincios.

Casa în care locuiau acum – unde trăise cândva împreună cu părinţii lui – se afla în spatele prăvăliei, în mijlocul terenului îngust, dreptunghiular. Înăuntru se vedea o lumină aprinsă, galbenă, dar nu prea puternică. Percy a ezitat puţin, vrând să se pătrundă de liniştea căminului său înainte de a-i trece pragul, de casa în care el şi cu Meg îşi crescuseră băieţii, unde astupaseră crăpături, sărbătoriseră zile de naştere, împărţiseră pe rând vorbe de dojană sau de laudă.

S-a apropiat mai tare de fereastră. În cameră nu era nimeni, doar pomul de Crăciun într-un colţ, cu podoabele preţioase ale lui Meg agăţate de ramuri. În timp, băieţii făcuseră o mulţime de ornamente la şcoală, iar Meg le păstrase pe toate, înfăşurându-le cu atâta grijă, în seara din ajunul Bobotezei, de parcă le-ar fi cumpărat pe bani grei dintr-unul din magazinele acelea scumpe din Adelaide.

Percy s-a sprijinit cu mâna de piatra aspră a zidului. Priveliştea de dincolo de fereastră era atât de îmbietoare şi caldă. S-a simţit cuprins de o însingurare profundă. Ca şi cum lumea pe care o cunoştea, toată siguranţa pe care îşi închipuise că o avea se dezintegraseră şi se risipiseră. Se simţea pângărit. De ziua aceea, de anii din viaţa lui care conduseseră la acest moment, de ceea ce văzuse în după-amiaza aceea, de ei toţi întinşi acolo pe pătura de picnic. Încremeniţi, în clipa aceea îngrozitoare. Doamne, cât va trăi nu-şi va putea şterge din minte scena aceea!

Dar nu putea face cale-ntoarsă. Avea să intre în casă, să-şi scoată cizmele, să le pună lângă perete, aşa cum făcea mereu. Şi va scoate darurile de unde le ascunsese înainte de a pleca la Station şi le va aşeza sub brad, ca ai lui să le

poată deschide a doua zi dimineaţă. Îl va căuta pe fiul lui cel mare şi va face tot ce va putea ca să-l consoleze, apoi se va spăla şi se va urca în pat, aşteptând ca soarele să răsară în cea mai sfântă zi a anului.

Percy a apăsat pe clanţă şi, pe când păşea în holul de la intrare, a vârât mâna în buzunarul unde pusese mica pasăre de lemn pe care o cumpărase din Hahndorf înainte ca lumea să se dea peste cap.

Dar buzunarul era gol.

Undeva, nu-şi dădea seama cum, în acea după-amiază, pe lângă altă mare pierdere, dispăruse şi mica figurină.

PARTEA A DOUA

CAPITOLUL ŞASE

Sydney, 10 decembrie 2018

Jess a urmărit cu privirea taxiul care pleca, şi apoi şi-a mai ridicat încă o dată ochii la cer. După cerul Londrei, ca o cupolă acoperită, vătuită cu ceaţă, era o mare uimire să vadă cât de strălucitor şi de albastru era cerul Sydneyului şi, mai ales, cât de înalt i se părea. Dinspre ocean a văzut apărând un avion, un punct alb îndepărtat, care se apropia.

Tot aşa fusese şi avionul ei cu trei ceasuri în urmă. Zborul fusese lung, nu putuse să doarmă după ce plecase de la Londra, gândurile îi fuseseră mult prea zgomotoase, dar îşi petrecuse timpul cu folos, scriind o primă formă a articolului, mai văzuse şi câteva filme. Apoi abia se târâse prin aeroportul Changi din Singapore, templul acela plin de lumină, care sfidează timpul, şi adormise în a doua parte a călătoriei, pe undeva pe deasupra Indoneziei, trezindu-se abia când însoţitorul de zbor s-a întins peste ea ca să ridice parasolarul.

După lumina artificială din avion, a fost surprinzător să vadă soarele apărând la orizont ca un val de aur lichid. Jos, cioburi argintii smălţau faţa unduitoare a oceanului şi, privind pe geam, cu ochii mijiţi, întinderea aceea de albastru intens, Jess a simţit că o cuprinde un dor imens. Pacificul, oceanul copilăriei sale. Şi, în acest răstimp, razele de lumină atinseseră ţărmul îndepărtat, care apăruse mai întâi ca un abur, apoi ca o mâzgăleală şi, pe măsură ce avionul se apropia, lua conturul peisajului cunoscut al suburbiilor de pe ţărm. Străzi, parcuri, clădiri, printre care şi cea în faţa căreia se afla ea acum: Darling House, pitită în grădina luxuriantă de pe promontoriul stâncos Vaucluse.

A format codul de siguranţă de la intrare, sperând că nu s-a schimbat, şi a răsuflat uşurată când poarta s-a deschis larg. Trăgând geamantanul după ea, a pornit pe aleea mărginită de crini albaştri până la pâlcul de palmieri, şi şi-a

amintit de prima oară când intrase în această grădină târând după ea o valijoară. Dar atunci mama mergea în urma ei. Jess credea că vine doar în vizită, dar s-a dovedit a fi începutul unei vieți noi.

Când a trecut de ultima curbă a aleii, pe esplanada rotundă, plină de nisip, a apărut casa Norei, uimitoare ca întotdeauna. Era o ironie – sau poate chiar o premoniție – că atunci, demult, fusese impresionată de aspectul maiestuos al casei. Micuței Jess, care nu avea mai mult de zece ani, i se părea ruptă dintr-o poveste, aşa cum i se înfățişa atunci, cu pereții lucioşi de lemn, acoperiți de lujeri încâlciți de glicină.

Ramurile cele mai lungi ale celor mai înalți copaci se atingeau, formând o avanscenă în jurul casei ce se înălța în mijloc, cu peluza verde revărsându-se pe toate părțile, cu iazul rotund de pe panta de vest abia zărindu-se, cu frunzele sclipitoare de nufăr şi cu statuile sale grațioase. Şi i s-a părut că e un loc complet rupt de restul lumii celei mari.

Şi sufletul acestui loc, Nora – ca întotdeauna.

Privirea i s-a îndreptat ca de obicei spre treptele mari care duceau la veranda spațioasă, dar acum Nora nu mai era acolo să o întâmpine.

Doamna Robinson îi spusese că lăsase o cheie sub preşul de la intrare, dar nu avea nevoie, căci o păstrase pe cea pe care o purtase cu ea tot timpul cât fusese la liceu, şi apoi la universitate; o ținea pe lanțul de chei şi chiar şi după ce se mutase la Londra, deşi era o cheie mare, victoriană, cu nişte bucle metalice la un capăt şi cu dinți mari de alamă la celălalt. Norei i-a făcut plăcere să audă că o mai păstra.

— Bravo, fetițo, îi spusese ea, să o ții mereu cu tine, să nu fie nevoie să bați la uşă ca să vii la tine acasă!

Când era mică, Jess primise o grămadă de lecții dintr-astea. Bunica ei avea convingeri de nestrămutat. Deasupra canapelei de la parter, din salonul de lângă bucătărie, se afla un portret al Norei în copilărie şi de multe ori, când îşi făcea temele acolo, se întreba dacă fetița cu ochii mari, cu ditamai claia de păr şi cu o grămadă de pistrui spălăciți pe nas, fusese atât de stăpână pe ea ca acum.

După ce venise să locuiască la Darling House, Jess se străduise să imite siguranța de sine a Norei. Deşi avea numai zece ani, îşi dădea imediat seama de deosebirile clare dintre mama şi bunica ei. Dacă Polly era veşnic

frământată de nelinişte, examinând din toate unghiurile până şi cea mai neînsemnată propunere, îngrijorată să nu fi făcut o alegere greşită, Nora avea răspunsuri pentru toate, alungând orice îndoială.

— Eu am dreptate în nouăzeci şi nouă la sută din nouăzeci şi nouă de cazuri.

Şi, de îndată ce lua o hotărâre, era de neclintit.

— Nu are rost să te uiţi în urmă, fă o alegere, şi apoi să fii încredinţată că ai ales cum trebuie.

Jess s-a străduit să urmeze acest sfat. Dar în ultima vreme se pomenise totuşi confruntându-se cu tot mai multe nuanţe de gri. Şi, deşi activitatea ei de jurnalist îi cerea să fie deschisă, să abordeze realitatea nuanţat şi să relateze exact ceea ce vedea şi auzea, nu ceea ce crezuse sau simţise ea la început, tendinţa de a pune totul la îndoială începuse să se strecoare şi în viaţa ei personală. Îşi făcuse obiceiul de a-şi cântări deciziile atât de atent, încât balanţa părea să nu se mai încline, şi adesea îşi pierdea somnul reanalizând hotărârile deja luate. Era îngrijorător: una era capacitatea de autocritică, alta era însă analiza paralizatoare produsă de excesul de analiză.

De undeva din grădină s-a auzit cântecul unei coţofene, trezindu-i amintirea a sute de zile din copilărie. Jess a aruncat o privire în dreapta şi a zărit pasărea cu pene negre cu alb cocoţată pe statuia din mijlocul bazinului. Existau coţofene şi în Anglia – le văzuse adesea în Heath –, dar, deşi purtau acelaşi nume, erau mult diferite de rudele lor de la celălalt capăt al lumii: erau mai mici, mai dichisite, mai arătoase, dar nu scoteau trilurile acelea ciudat de minunate. Coţofana aceasta o ţintuia cu privirea. Jess şi-a plecat capul într-o parte, uitându-se la pasărea care o urmărea din ochi. Apoi, şi-a întins brusc aripile şi şi-a luat zborul.

A traversat esplanada rotundă, îndreptându-se spre pajişte. Iarba era încă umedă de rouă, deşi soarele se înălţa repede, iar umbrele răcoroase se întindeau înspre port. A ajuns lângă bazin şi a mers de-a lungul marginii sale curbate până în dreptul graţioasei doamne de piatră, îngenuncheată ca întotdeauna, cu braţele ridicate deasupra capului şi chipul plecat ca să vadă peştişorii aurii şi nuferii.

Acesta era locul care o atrăsese în ziua aceea, când mama ei o lăsase la Nora. Era în august, spre sfârşitul iernii australiene, şi suficient de cald ca să

fie trimisă afară „să se joace“. Nu-i prea venea să se joace, aşa că se aşezase în schimb pe marginea bazinului, privind cum înotau peştii, străpungând imaginea ei reflectată în apă, şi rupând în bucăţi nişte rămurele pe care le punea să plutească pe apă, făcându-şi astfel de lucru în timp ce prin minte îi treceau întâmplările şi discuţiile recente. Ştia că Polly avea de gând să se mute, că urma să aibă o altă slujbă şi o casă nouă undeva, în nord, dar nu îşi dădea seama de ce îşi închipuise că aveau să plece împreună din Sydney. Cu imaginaţia ei de copil, însetată de aventură, chiar se convinsese că ea şi mama ei plănuiau să dispară pe furiş. Dar, pe măsură ce se apropia plecarea, mama i-a explicat că avea nevoie de ceva timp ca să organizeze totul şi că ea – Jess, adică – va fi mai mulţumită, desigur, dacă va locui cu bunica ei în casa aceea mare şi frumoasă. Era mai bine şi mai aproape de şcoală, aşa că va putea fi mereu cu prietenele ei şi nu va fi nevoită să lipsească la nici o oră. Jess a răspuns cu prudenţă că era în regulă, iar Polly i-a promis că nu va dura prea mult. Dar, când şi-au luat rămas-bun, Jess a simţit că se întâmpla ceva ce nu înţelegea. Avea acea senzaţie cunoscută, neliniştitoare, că oamenii mari ascundeau ceva, pretinzând că nu se întâmpla nimic.

În după-amiaza aceea, Nora ieşise afară să o caute. Se făcuse răcoare şi îşi pusese un şal de lână pe umeri. Nu i-a vorbit de la început, ci s-a aşezat lângă ea pe marginea de piatră a bazinului.

— Ţi-a povestit vreodată mama ta, a spus ea în cele din urmă, că tu te-ai născut în casa aceasta?

Jess a clătinat din cap.

— E adevărat. Aţi locuit amândouă aici, cu mine, în primii tăi trei ani de viaţă, a continuat ea, şi după o pauză a reluat uşor intrigată: Chiar nu ai văzut niciodată fotografii de atunci şi nici nu ai auzit povestindu-se de vremea aceea?

Dintr-o privire, şi-a dat seama că Nora se simţea ofensată, deşi se străduia să nu se vadă.

— Încă de pe vremea aceea îţi plăcea fântâna asta. Te aduceam mereu aici în zilele cela mai toride, şi ţie îţi plăcea să îţi bălăceşti picioarele şi să le laşi să-ţi atârne peste margini şi râdeai când veneau peştişorii aurii să-ţi ciugulească degetele. Nu cred că-ţi mai aminteşti, dar i-ai dat chiar şi un nume frumoasei doamne din bazin.

Jess şi-a îndreptat ochii spre statuie.

— Grace, a răspuns ea dintr-odată, numele răsărindu-i brusc în memorie.

— Aşa e, a răspuns Nora zâmbind, nu ştiu de unde ţi-a venit. Inspiraţie divină, aşa am crezut întotdeauna, căci chiar acesta este numele ei. Cum s-ar putea altfel?

Jess a privit din nou statuia, întipărindu-şi trăsăturile ei în minte ca şi cum ar fi văzut-o pentru prima dată. Buclele, faţa şi bustul gol îi erau năpădite de licheni, dar, în ciuda elementelor naturii, expresia de pe chipul ei şi postura purtau o amprentă transcendentală.

— Ştii, a continuat bunica, când eram eu mică, mama şi tata plecau adesea de acasă, iar mie tare nu-mi plăcea să stau singură, până mi-am dat seama că aici aveam mai mult decât o casă.

Jess i-a aruncat o privire piezişă.

— O să înţelegi ce vreau să zic. E o casă care-ţi răsplăteşte curiozitatea. Ai cercetat cotlonul de sub scara din partea de est? Tare-mi mai plăcea să mă joc acolo. Mi-e teamă că a rămas cam părăsit de-atunci şi-abia aşteaptă un copil care să-l ia în stăpânire.

— Dar mami a zis că o să trimită după mine!

— Ei, da, dar până atunci ai toată casa la dispoziţie, în afară de pod, desigur – scara e abruptă şi destul de şubredă.

Bunica era foarte bună cu ea, dar efectul atitudinii ei, aşa cum adesea se întâmplă, a fost că Jess s-a simţit şi mai tristă, şi mai singură. Aşa că a încuviinţat doar din cap, căci nu a putut să vorbească, de teamă ca gândurile să nu-i scape din năvodul în care le ţinea laolaltă. Atunci şi-a dat seama că nu-şi amintea să fi fost vreodată fără Polly, nici măcar o singură noapte, şi buza de jos a început să-i tremure.

— Mi-e dor de mama.

Cuvintele acelea îngrozitoare, simple, au ţâşnit dintr-o suflare, şi Jess a izbucnit în plâns.

— Înţeleg că ţi-e dor, a spus Nora, înfăşurându-i şalul pe umeri. Dar ştii ce fac eu când mă simt tristă? Îmi aduc aminte că Grace stă aici afară, în ploaie şi în vânt, fără să se plângă vreodată, şi imediat mă simt mai bine. Tuturor, chiar şi celor mai buni dintre noi, ni se întâmplă lucruri rele, dar nu trebuie să le lăsăm să ne copleşească. Viaţa nu decurge întotdeauna aşa cum am vrea,

dar totul se rezolvă până la urmă.

Acum, Jess s-a îndreptat spre casă, simțindu-şi umerii înfierbântați de soare. Presupunea că era firesc ca amintirile de atunci să-i reînvie, la Londra rareori se gândea la asta. Acolo nu aveau nici o noimă. De câteva ori, de-a lungul anilor, când venea vorba despre acest subiect, Rachel clătina din cap şi spunea ceva de genul: „Dar cum a putut să te părăsească? Era mama ta!“ Dar Jess ridica doar din umeri. Se străduise foarte mult în timp să nu-i poarte pică lui Polly. Nu se putea spune că ar fi fost o „mamă groaznică“, nu fusese rea, nu avusese un comportament abuziv, nu ca obicei, oricum, dar prin plecarea ei i-o dăruise pe Nora.

Pentru că Polly nu se mai întorsese să o ia. Locuia încă în Brisbane, într-un cartier numit Paddington, nu departe de centrul oraşului, unde casele dărăpănate abia se țineau pe stâlpi peste conturul unduitor al văilor terasate. Lui Jess i-a luat mult să înțeleagă că despărțirea avea să fie permanentă. Nu îi spusese nimeni nimic pe tema asta. „Încă puțin“ devenise „până la sfârşitul anului şcolar“ şi, înainte ca vacanța şcolară din septembrie să se apropie de sfârşit, când Nora a pus-o în avion ca „minor neînsoțit“ până în Queensland, nu se mai pomenea nici că rămâne, nici că pleacă. Iar Polly se referea în schimb la şederea ei la ea ca la „o vacanță“, spunând cât de mult aşteptase această „vizită“, că numărase zilele. Asta a tulburat-o pe Jess, care încă de atunci dădea mare atenție cuvintelor folosite de oameni, dar nu voise să strice frumusețea momentelor petrecute împreună punând întrebări nepotrivite.

Timp de o săptămână au stat pe Coasta de Aur, foarte aproape de Plaja cea Mare. Cu o groază de bani, Polly a închiriat un mic apartament de vacanță destul de aproape de mare şi i-a luat o mică placă de surf de la un magazin second-hand. Se dădeau cu placa în fiecare zi, alergau pe plajă şi mâncau cartofi prăjiți cu sos de roşii pe când soarele apunea, şi răcoarea înserării le mângâia umerii arşi de soare.

În ultima seară, când stăteau față în față la masa rugoasă de lemn de pe iarba de lângă plajă, Jess o privea pe mama ei, care avea părul strâns la ceafă într-un coc luminat de soarele ce-o bătea din spate în aşa fel, încât şuvițele subțiri din jurul capului i se clătinau atinse de briza mării, cu sclipiri aurii. Pielea i se încrețea în jurul ochilor când se uita spre mare, şi-n clipele acelea Jess a fost năpădită de o senzație vecină cu pioşenia, a simțit că-i plesneşte

inima de fericire şi i-a spus:

— Vreau să rămân aici.

La început, Polly nu i-a răspuns. Rămăsese cu privirea ațintită la orizont, şi pentru o clipă Jess a crezut că nu o auzise. Singurul semn că se gândea era mişcarea uşoară a bărbiei. Şi, în cele din urmă, a adăugat:

— Eu vreau să stau aici. Vreau să stau cu tine.

— Ai văzut ce strâmt e la mine, la Brisbane. Una din noi ar trebui să doarmă pe jos.

— O să dorm eu. O să dorm pe saltea pe jos.

Polly a zâmbit, dar Jess a văzut că zâmbetul îi rămâne doar pe buze, fără să-i ajungă la ochi, şi a priceput că mama ei nu simțea acelaşi lucru ca şi ea. Şi, înainte ca Polly să mai spună ceva, a înțeles că răspunsul nu avea să fie cel aşteptat.

— Dar o să ne distrăm de minune când o să vii în vizită, a răspuns Polly, întorcându-şi în fine ochii spre fiica ei.

Lui Jess i-a venit să plângă, dar s-a abținut. Şi-a adunat toată tristețea, mânia clocotitoare într-un ghem fierbinte ascuns în capul pieptului. Şi când mama ei a condus-o la aeroport şi i-a spus că o iubeşte, că se va gândi la ea în fiecare zi şi că se va strădui să o vadă cât de curând posibil, Jess a îmbrățişat-o strângându-şi tare ochii, fără să spună nimic, pentru că îşi concentra toată atenția asupra acelui ghem în care mai îndesa tot ce simțea, strângând firele cât putea de mult.

Jess a urcat cele câteva trepte de la intrare. În vasul mare de piatră se aflau câteva umbrele şi un baston. Cu uşoară uimire, s-a gândit că era al Norei, dar bunica ei nu-i pomenise că foloseşte un baston. Acesta fusese un subiect de oarecare dispută între ele ultima dată când Jess venise la Darling House: Nora se încăpățâna să susțină că nu are nevoie de aşa ceva. Poate că, în calitatea lui de asistent medical, Patrick reuşise într-adevăr să o convingă că nu era nici o ruşine să-şi facă rondul zilnic prin grădină având o atitudine mai îngăduitoare fața de sine însăşi.

Jess a scos cheile de rezervă de sub preş şi le-a băgat în buzunar, scotocind adânc prin poşetă ca să le găsească pe ale sale. Uneori se întreba cum ar fi fost viața ei dacă mama sa nu ar fi lăsat-o la Nora, dar era un exercițiu abstract în care avea senzația că binele învinsese. Aproape că nu-şi mai

amintea cum fusese înainte de asta. Uneori era surprinsă cât de puţine amintiri avea din primii zece ani din viaţă. Din câte înţelesese de la Nora, fusese o perioadă de nesiguranţă, schimbări şi lipsă de bani, deşi nu-şi amintea să se fi simţit vreodată în pericol.

— Copiii uită, slavă Domnului! a spus Nora atunci când i-a mărturisit asta. Au fost momente când m-am îngrijorat destul de tare.

Jess a simţit ceva în tonul bunicii ei când i-a zis aşa şi a insistat să afle mai mult; încă de pe atunci avea curiozitatea ziaristului de a desluşi secrete. Dar Nora s-a ferit să răspundă. Doar după câţiva ani i-a povestit în cele din urmă ce văzuse atunci când Polly abia născuse. Între timp, Nora se străduia din răsputeri să o facă să înţeleagă că ea nu semăna nici pe departe cu mama ei. Dacă Polly fusese un copil agitat şi o adolescentă plină de temeri, veşnic dezorganizată şi nehotărâtă, „Tu eşti exact opusul, îi spunea ea. Semeni mult mai mult în partea familiei mele“. Şi, odată, când i-a scăpat că Polly avusese un fel de cădere nervoasă la sfârşitul liceului, a ţinut să-i explice: „Ea nu s-a descurcat niciodată în condiţii de stres, era perfect în regulă dacă totul era bine organizat în jurul ei, dar viaţa nu poate fi mereu controlată în felul acesta. Ştii şi tu cum e la Şcoala Peyton. Acolo se aşteaptă ca fetele să profite din plin de şansele care li se oferă. Iar Polly nu s-a putut descurca. Noroc că eu cunoşteam un doctor specializat în anxietate. Nici nu vreau să mă gândesc ce s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi fost doctorul Westerby!“

Jess îl cunoscuse pe doctorul Westerby la una dintre numeroasele petreceri date de bunica ei. Nora mereu aduna fonduri pentru vreo organizaţie caritabilă, folosindu-şi renumele şi minunatul decor al reşedinţei sale pentru „a contribui la o schimbare“. Ea preţuia solidaritatea şi comunitatea şi avea darul de a face pe oricine întâlnea să aibă impresia că reprezenta ceva unic pentru ea. În asta consta tăria personalităţii sale! Asta îi dăduse forţă – o tânără divorţată, cu un copil mic – nu numai să supravieţuiască în anii ’60, ci şi să-şi clădească un imperiu. Pentru că, deşi se născuse într-o familie avută, părinţii ei muriseră, lăsând în urmă conturi bancare goale şi câteva ipoteci care apăsau Darling House.

— Pierdusem atât de mult la vremea aceea, povestea ea, ori de câte ori venea vorba de asta, toţi cei din familia mea dispăruseră şi rămăsesem de una singură. Dar nici în ruptul capului nu puteam să las banca să-mi ia casa. Îmi

făcusem propria familie – oricât de mică era – şi mi-am pus în minte atunci să fac orice e nevoie ca să-mi cresc fiica în siguranță şi să-i asigur viitorul.

Ideile ferme ale Norei deveneau şi mai radicale atunci când explica ce înseamnă să fie un părinte bun: sacrificiile necesare, plasarea nevoilor copilului mai sus celor ale sale. Din câte ştia Jess, acesta era singurul subiect care putea să o facă să lăcrimeze pe bunica ei. Refuza să citească despre abuzuri asupra copiilor şi schimba canalul televizorului dacă auzea vreo ştire care atingea oricât de departe această temă.

— Unii oameni nu sunt făcuți să fie părinți, nu neg aceasta, obişnuia ea să spună. Dar ce nu pot ierta şi nu voi putea niciodată să înțeleg este cum poți să-i faci rău propriului copil.

Când răsucea cheia în broască, Jess şi-a dat seama că acesta era singurul comportament pentru care bunica ei nu găsea nici o explicație. Nora se străduise să înțeleagă, mai ales când venea vorba de fiica ei, şi în special în cazul întâmplării aceleia, dar nu găsea altceva de spus decât: „Stresul.“ Şi-şi ridica mâinile în sus, neajutorată, ori de câte ori spunea:

— Stresul o poate face să-şi piardă controlul până şi pe cea mai iubitoare mamă.

CAPITOLUL ŞAPTE

Darling House parcă ştia că nu este locuită de nimeni. Nu arăta nicidecum ca o casă bântuită; doar că în lipsa Norei era o casă lipsită de spirit. Soarele de dimineaţă se revărsa prin fereastra cu vitralii în formă de evantai de deasupra uşii de la intrare şi lumina pardoseala întunecată din holul ale cărui bârne erau acoperite de fire mişcătoare de praf.

Deşi ştia că nu era nimeni în casă, Jess nu s-a putut abţine să nu strige un salut în capul scării elegant curbate. Neprimind nici un răspuns, şi-a lăsat bagajul la uşă şi a străbătut holul. Ajunsă în fine acasă, s-a simţit cuprinsă de o oboseală cumplită. Florile de pe tapetul Florence Broadhurst[11] păreau că se preling în jurul ei.

Colecţia de farfurii vechi cu modele în alb şi albastru acoperea aproape toţi pereţii bucătăriei, şi în cuiul de lângă cămară atârna calendarul *Galeriei de Artă din New South Wales*, deschis la pagina din decembrie. În vasul de majolică de pe bufet se afla un buchet proaspăt de mentă-de-Crăciun şi de crenguţe de eucalipt culese din grădină, şi Jess şi-o şi închipuia pe Nora cu pălăria ei de pai cu boruri largi pe cap, cu foarfeca de grădină în mână, aducând în casă buchetul pentru aranjamentul de anul acesta. Tare îi mai plăcea să gătească toată casa şi ţinea toate obiceiurile din timpul anului („Ce altceva ne mai rămâne, dacă nu ne păstrăm tradiţiile?“), dar se străduia şi mai mult în luna decembrie, pentru că ziua lui Polly era chiar de Crăciun. Faptul că obiceiurile de-acum douăzeci de ani erau păstrate încă îi dădea o senzaţie de linişte, dar şi de stânjeneală totuşi, o dovadă că viaţa aici continuase şi în lipsa ei.

Pe masa de pin, cu un colţ vârât sub fructieră, a găsit un bilet cu un mesaj de bun-venit din partea doamnei Robinson. Bineînţeles că menajera nu uitase nici de micul-dejun pregătit de obicei la reîntoarcerea ei, spunându-i că lăsase tot ce trebuie pe bufet.

Jess s-a dus la chiuvetă să se spele pe mâini, şi apoi a umplut ceainicul. A pus câteva felii de pâine în prăjitor, dar nu l-a pornit. Ceaiul cu pâine prăjită era obligatoriu după un zbor de lungă durată. Este unul din misterele universului cum poţi să mănânci neîntrerupt în timpul unui zbor de douăzeci şi patru de ore şi să ajungi la destinaţie mort de foame. Încă nu există o explicaţie ştiinţifică pentru proprietăţile unice de a umaniza ale pâinii prăjite, cu unt şi gem de căpşuni.

Aşteptând să fiarbă apa din ceainic, atenţia i-a fost atrasă de peretele din salonul de alături. Portretul Norei în tinereţe o privea din mijloc, înconjurat de o mulţime de fotografii înrămate. Polly când era mică, cu un şorţ dinainte şi o faţă serioasă, ca şi cum ar fi numărat secundele până când obiectivul avea să-i prindă imaginea, ca să poată să iasă din ramă, şi mai multe poze cu Jess – printre care a observat şi una pe care i-o trimisese prin e-mail din Londra cu câţiva ani în urmă, cu ea şi cu Matt cu capetele scoase prin găurile special făcute pe panoul ce anunţa Săptămâna Merelor de la Fenton House. Mai erau şi alte fotografii de Familie: partide edwardiene de tenis cu doamne îmbrăcate în rochii lungi şi domni cu canotiere, prânzuri în grădină şi partide de crichet, copii cu cercuri de lemn şi trenuleţe de jucărie. Lui Jess îi trebuiseră câţiva ani ca să-şi dea seama că felul în care bunica folosea cuvântul „Familie“ denota o schimbare apărută în timp. Familia existase Înainte, poveştile despre ea erau străvechi, chiar şi cele în care apărea şi Nora. Conţineau întâmplări privite prin prisma pierderii, Nora fiind ultimul supravieţuitor al acestui clan numeros, robust. Iar ea se străduia mereu să umple golul cu tot felul de anecdote, dorind să creeze senzaţia de continuitate pentru Jess, pentru care familia se limita doar la Polly şi Nora.

— Tu-mi aminteşti de bunica mea scoţiană, obişnuia ea să spună cu convingere, era foarte curioasă să ştie cum e lumea şi tare încăpăţânată atunci când trebuia. Ce i-ar mai fi plăcut să devină scriitoare, jurnalele ei erau scandaloase de-a dreptul!

Sau:

— Ţi-am povestit vreodată despre stră-stră-strămătuşa ta Beatrice? Era ca argintul viu, la fel ca tine, şi destul de neastâmpărată. Mereu îşi arunca firimiturile de la masă sub scaunul pe care stătea vărul ei Jamie. Iar bietul băiat se umfla de plâns când îl certa maică-sa, dar nu spunea niciodată cine le

aruncase acolo. Şi-i puneau o bonetă pe cap şi-l purtau prin toată grădina într-o şaretă trasă de ponei. Ce mi-ar fi plăcut să-i fi cunoscut şi tu!

Una dintre fotografiile care-i plăceau cel mai mult o reprezenta pe Nora tânără, aşezată pe o bancă de fier forjat în grădina de la Darling House, lângă un bărbat cu pălăria pusă elegant pe-o parte, privindu-se râzând. Această fotografie nu se afla pe perete împreună cu celelalte, ci era pusă în dormitorul Norei, într-o ramă demodată de bronz. Când o văzuse prima dată, Jess crezuse că era „domnul Bridges“, bărbatul cu care Nora fusese căsătorită o scurtă perioadă de timp, despre care se pomenea foarte rar, şi atunci numai sugerând ghilimele. Numai după ce aflase că Nora avusese cândva un frate mai mare îşi dăduse seama că bărbatul vesel cu pălărie nu era nicidecum „domnul Bridges“, ci Thomas Turner, la puțin timp după ce se reîntorsese în Australia din cel de-Al Doilea Război Mondial.

Ceainicul începuse să fiarbă fluierând, şi Jess a turnat apa clocotită peste pliculeţul din cană, privindu-l cum începe să-şi lase tăria. Apoi a început să prăjească pâinea. La Darling House nu existau fotografii cu domnul Bridges. La început, Jess îşi închipuise că acea căsătorie trebuie să fi fost foarte nefericită, dacă Nora făcuse să dispară orice imagine de-a fostului ei soţ, dar când şi-a luat inima în dinți şi a întrebat, bunica a râs:

— Vai, scumpo, ce-ți mai place să dramatizezi! Adevărul e mult mai simplu. Ne-am căsătorit foarte tineri, şi căsnicia nu a durat. Se întâmplă uneori! Să-ți spun drept, aproape că nici nu mi-l mai aduc aminte. Şi-atunci, de ce să-i agăț fotografia pe perete?

— Pentru că a fost tatăl lui Polly, şi-a permis ea să adauge.

Şi bunicul meu, a continuat în gând.

Dar Nora a rămas impasibilă, ridicând doar din umeri.

Gestul ei putea fi şi da, şi nu.

— A fi părintele cuiva implică mai mult decât să-i dai un strop de ADN.

Cât de tipic pentru gândirea Norei... să pretindă că fiica ei era doar a ei. Jess se întrebase ce părere avea Polly despre faptul că tatăl său fusese şters din orice amintire, dar apoi şi-a dat seama că a nu şti prea multe despre taţi era un fel de tradiție în familia lor. Polly îi povestise destul de puține lucruri despre propriul tată. Mai pomenise câte ceva când Jess era mică – un om bun, deştept şi blând –, dar, când crescuse suficient de mare ca să-şi dea seama că

astfel de prezentări erau poveşti de adormit copiii, relaţia ei cu Polly era de aşa natură încât nu mai puteau exista apropiere şi confesiuni între ele.

Atunci Jess se adresase, ca de obicei, Norei, care a întrebat-o ce îi spusese Polly despre el, după care a adăugat:

— Sunt convinsă că mama ta are dreptate. Sigur că a fost bun, deştept şi blând căci... uită-te la tine! Deşi totuşi, nu s-a putut ea abţine să nu precizeze, s-ar putea la fel de bine să fi moştenit aceste calităţi din familia mea.

Hotărâtă să nu se dea bătută, Jess a insistat:

— Nu se poate să nu ştii mai mult.

În cele din urmă, Nora a oftat şi i-a făcut semn să se aşeze lângă ea.

— Mi-e teamă că, pur şi simplu, nu l-am cunoscut. Mama ta abia terminase şcoala, era foarte tânără şi naivă. Ţi-am mai spus, cred că încrederea ei în sine era la pământ. În liceu, nu a mâncat aproape nimic vreun an şi mai bine. După aceea a început să-şi mai revină – a reuşit să termine şcoala cu clasa ei şi chiar a intrat la universitate –, dar era încă vulnerabilă. Tipul ăsta, tânărul cu pricina, i-a dat un pic de atenţie, iar ea a crezut că e cu totul altceva.

Feliile de pâine au sărit în prăjitor, şi Jess le-a uns din belşug cu unt, după care a pus pe ele o cantitate extravagantă de gem de căpşuni. A luat cana cu ceai şi farfuria şi s-a dus să se aşeze pe canapeaua din salon, sub privirile Familiei. Ochii i s-au oprit asupra fotografiei de la absolvirea liceului, în care Polly purta acelaşi sarafan verde închis cu blazer pe deasupra pe care-l purtase şi Nora înaintea ei, şi Jess după ea. Era o tânără serioasă, fragilă, care abia ieşise din copilărie, şi care crezuse că dorinţa e dragoste şi se pomenise însărcinată la optsprezece ani.

După ce aflase asta de la Nora, Jess a răsucit povestea în minte câteva clipe, mutându-şi gândul de la mama ei la tânărul care îi „arătase un pic de atenţie“ lui Polly. Cine era, se întreba ea, şi cum s-o fi simţit când a aflat că ea avea să aducă pe lume un copil? Poate că bunica i-a ghicit întrebarea, sau poate că şi ea se aflase în aceeaşi situaţie ca Polly la vremea ei, căci a spus mai departe, fără să aştepte să fie întrebată:

— Şi să nu crezi că nu te-a vrut. El nici nu a ştiut că exişti. Era venit în vizită din străinătate, şi până când mama ta şi-a data seama ce se întâmpla, el plecase deja.

Rachel era de părere că ar fi trebuit să se înscrie pe site-ul ancestry.com.

— Am citit despre o femeie care a descoperit că tatăl ei nu era tatăl adevărat şi că avea cincisprezece veri despre care nu avea habar, iar unul dintre ei lucra chiar un etaj mai jos decât ea.

Jess s-a gândit şi la asta. Dar i se făcea rău numai la gândul de a trimite o mostră de ADN la o adresă necunoscută din Statele Unite ale Americii. Tocmai scrisese o serie de reportaje de investigații despre confidențialitatea online şi nu şi-ar mai fi pus amprenta nici măcar pe telefonul mobil.

Iar când i-a pomenit Norei de asta, bunica ei i-a tăiat-o scurt:

— Ce idee tâmpită! Şi la ce ți-ar folosi? Tu eşti tu, o Turner get-beget!

Jess a luat o gură zdravănă de ceai. Simțea că este singură în casă. Auzea cum pocneşte acoperişul de metal pe măsură ce se întețea căldura soarelui. A încercat să socotească cât era ceasul la Londra. Să fi fost ora unu? Luni dimineață? A constatat jenată că era îmbrăcată cu aceeaşi pereche de blugi şi acelaşi tricou cu care se îmbrăcase sâmbătă. Simțea că i se învârteşte mintea şi îi venea să se cuibărească pe canapea măcar un minut. Lumina soarelui se întinsese pe podea, ajungând până la cea mai depărtată pernă şi îşi închipuia cât de bine i-ar fi fost să-şi simtă picioarele încălzite...

Dar ştia din experiență cât de periculos ar fi fost. Aşa că s-a mobilizat să se ridice, să ducă farfuria înapoi în bucătărie şi să-şi ridice valiza din hol. A pornit-o pe scări. Trebuia să facă un duş, să îndepărteze urmele călătoriei, şi apoi avea de gând să se ducă să prindă ora de vizită la spitalul St Vincent’s. Mai întâi însă trebuia să se reobişnuiască cu atmosfera casei. După ce începea să umble prin Darling House, era convinsă că încăperile nu i se vor mai părea atât de pustii, cufundate în linişte mormântală.

Peste tot întâlnea mici lucruri cunoscute, atât de plăcute. Mâna recunoştea balustrada netedă de stejar a scărilor, luciul ei mătăsos arătând că fusese ceruită recent. Pe palierul din capătul de sus al scării, într-o carafă veche de lavabou, se afla alt buchet făcut de Nora din mentă-de-Crăciun şi eucalipt. Nora ținea mult la carafa aceea, deşi avea buza ciobită.

— Perfecțiunea mi s-a părut întotdeauna plictisitoare.

Jess s-a oprit dinaintea bibliotecii, prima încăpere de lângă scară. Pe lângă dormitorul Norei, aceasta era încăperea pe care ea o considera cea mai reprezentativă pentru bunica ei. Indiferent cât lipsea, indiferent de anotimpul în care se întorcea acasă, biblioteca Norei mirosea la fel – a ceară de mobilă

cu parfum de portocală şi, în ciuda străduaniilor doamnei Robinson, a praf străvechi. Peretele din nord şi cel din sud erau plini din tavan până în podea de rafturi cu cărți, iar fotoliul Norei, ale cărui brațe păreau nişte aripi, era îndreptat spre fereastră, având lângă el o ferigă mare, plantată într-un vas de alamă aşezat pe o măsuță de lemn. Canapeaua de piele chesterfield se mai decolorase, dar doamna Robinson o întreținea bine. Ca şi Nora, menajera aproape că făcea parte din dotările casei, Jess o ştia acolo de când lumea. Lucra la Darling House de când era tânără, înainte de naşterea lui Polly. Se vedea că încăperea fusese recent dereticată: pernele erau aranjate frumos, iar draperiile erau strânse cu grijă.

În mijlocul bibliotecii se afla obiectul cu care Nora se mândrea cel mai tare. Ajunşi la ananghie, părinții ei îşi vânduseră mobilele cele mai de preț şi, de îndată ce afacerea Norei începuse să prindă cheag, şi-a pus în minte să caute şi să răscumpere orice piesă de mobilier ar fi putut regăsi.

— Istoria e importantă, declarase ea în ziua când hamalii aşezau cu greu biroul masiv de mahon la locul lui, între cele două bovindouri. Străbunicul meu l-a adus cu vaporul tocmai de la Edinburgh când a pornit spre colonia New South Wales. Nu ştia dacă la capătul drumului avea să se îmbogățească sau să se ruineze. Închipuie-ți cât optimism trebuie să fi avut ca să transporte un birou ca ăsta peste țări şi mări. Şi a scris toate scrisorile către ai lui de-acasă pe mapa asta cu sugativă şi şi-a ținut toate documentele în sertarele astea.

Jess a băgat de seamă că biroul era plin de hârtii în dimineața aceea. O astfel de dezordine nu-i era caracteristică Norei, care ținea morțiş să pună totul la loc la sfârşitul zilei. În după-amiaza când căzuse Nora, Patrick o lăsase aşezată la birou: aşa că, ori plecase în grabă, ori avusese intenția să se întoarcă la birou. Sau amândouă. Dar de ce oare se dusese de aici tocmai la scările care duc la pod?

În ciuda interdicțiilor bunicii sale, Jess îşi petrecuse jumătate din adolescență sus în pod şi nici în ruptul capului nu îşi dădea seama ce anume îi trebuise bunicii ei să caute acolo: nu erau decât o grămadă de jucării ponosite, mult iubite cândva, cutii de plastic pline de resturi de materiale, pături, perdele, nişte manuale şcolare vechi de-ale lui Polly şi Jess şi un cufăr ponosit care aparținuse fratelui Norei, care nu mai avea de mult nici un obiect

de-al lui. Jess se afla la Darling House în ziua când sosise cufărul de la Londra.

— Nu e nemaipomenit că toată viața unei ființe umane poate să încapă într-un cufăr ca acesta? s-a mirat Nora.

La vremea aceea, Jess nu ştia prea multe despre viață, moarte şi evoluția tristă a obiectelor. Aşa că a încuviințat din cap, dându-şi seama că asta se aştepta de la ea, dar gândurile îi zburau în schimb la eticheta de pe o latură a cufărului pe care era scris punctul de plecare: Londra. Jess cunoştea deja destul de bine oraşul din cărțile ei preferate, dar acesta era un obiect care venea tocmai din acel loc.

— Ai fost vreodată să-l vezi la Londra? a întrebat-o ea, dornică să afle mai multe despre oraş şi despre fratele ciudat şi înstrăinat al bunicii ei.

Dar Nora a scuturat din cap.

— Mi-ar fi plăcut să mă duc... el mi-a fost cel mai bun prieten când eram mică. Era însurat acolo, şi-avea şi copiii după câte am aflat. Dar eu mor de frică să zbor, nu aş fi putut să mă duc niciodată atât de departe.

Jess a rămas uimită la gândul că cineva în vârstă – mai ales Nora, care era o mare figură − putea să se teamă de ceva.

— N-ai zburat niciodată cu avionul?

— Doar de vreo câteva ori şi numai în Australia, şi asta demult de tot. Şi mi-a ajuns. Odată, când mama ta era foarte mică, am avut un zbor îngrozitor până la Sydney. Au fost nişte turbulențe groaznice, şi ea plângea, urla de fapt, şi eram convinsă că avionul avea să se prăbuşească. M-am uitat la feţişoara ei drăgălaşă şi am făcut o înțelegere cu Dumnezeu că, dacă ajung întreagă acasă, nu o să mai zbor în viața mea cu avionul. Şi n-am mai zburat de-atunci.

Şi Jess a fost impresionată de seriozitatea cu care a spus asta, de religiozitatea ei neaşteptată şi de ceea ce pierdea astfel. Deşi la vremea aceea nu ştia cum să explice ceea ce simțea, era uimită de contradicția absolută a situației: numai rămânând departe de mult iubitul său frate, cea mai apropiată persoană din lume, putea să o ocrotească pe fiica ei atât de îndelung aşteptată.

Iar Nora se ținuse de învoiala pe care o făcuse cu Dumnezeu. Nu-şi mai revăzuse fratele de când făcuse zborul acela de pomină până în dimineața când sosise de la Londra cufărul acela cu obiectele rămase după moartea lui. Lucrurile fuseseră scoase şi puse într-altă parte la un moment dat, căci, la

vremea când Jess descoperise cufărul în pod, conținea doar haine care nu mai erau de trebuință sau erau prea bune să fie aruncate. Își mai amintea și acum cu drag mirosul puternic, răcoritor al bilelor de naftalină, moștenire a atâtor ceasuri petrecute sub acoperișul ascuțit al podului, probând rochii simandicoase și pantofi cu toc înalt...

Jess era convinsă că Nora nu s-a aventurat să urce pe scara podului ca să probeze rochiile acelea, dar poate că ar fi putut afla ce a mânat-o acolo din hârtiile care se aflau pe birou. Jess s-a apropiat să vadă mai bine. Un teanc mare de plicuri desfăcute stătea mai în spate, lângă niște scrisori, invitații și CV-uri împrăștiate pe mapa de sugativă. Nora era o persoană cunoscută, deseori invitată să vorbească la tot felul de conferințe ale femeilor sau în școli și, cam cu zece ani în urmă, înființase un program de burse pentru afaceri inițiate de tinere femei, de mame cu idei mărețe. Și, în ultima vreme, programul se dezvoltase, iar ea era asaltată de solicitări de ajutor.

— Nora noastră nu poate trece nepăsătoare pe lângă vreun năpăstuit, spusese doamna Robinson când Jess întrebase cu delicatețe dacă activitatea aceasta nu devenea prea obositoare. Știi și tu cât de mult îi place să se înconjoare de tineri. Îi este foarte dor de tine, când ai plecat, ai lăsat un gol uriaș în viața ei. Dar partea bună e că hotărârea ta de a rămâne acolo a fost în folosul atâtor alte femei.

Mai în partea din spate a biroului, Jess a observat copertele bleu atât cunoscute ale agendei Smythson[12] a bunicii. „E micul cadou pe care mi-l fac mie însămi“, spunea ea despre jurnalul legat în piele pe care și-l comanda în fiecare an de la magazinul londonez de pe Bond Street. „Dacă o femeie nu se ia pe sine în serios, îi va fi foarte greu să-i convingă pe alții să-și piardă timpul cu ea.“ Jess a dat la o parte hârtiile care acopereau calendarul cu activitățile săptămânale și a cercetat notițele îngrijite ale Norei. Nimic neobișnuit. În ziua de vineri, ca în toate celelalte zile, lista cu persoanele pe care voia să le sune, cu un chenar în dreptul fiecărui nume în care să însemneze dacă a sunat sau nu.

Nora pleda pentru vorbitul la telefon.

— Cu tot respectul pentru cuvântul scris, dacă oamenii ar pune mâna mai des pe telefon, n-am mai pierde atâta timp și ne-am înțelege mai bine.

Chiar și când Jess era la Londra, Nora nu voia să țină legătura prin e-mail,

ci prefera să vorbească îndelung cu ea la telefon în fiecare duminică, să afle ce făcuse toată săptămâna.

Lista de convorbiri de vinerea trecută cuprindea un avocat din Rose Bay, inițialele M.S., care se refereau probabil la vreo organizație caritabilă cu care lucra ea, şi pe cineva numit Profesor H. Goddard. Nici un nume nu purta semnul care arăta că ar fi vorbit cu persoana respectivă şi, doar citindu-le, nu-şi putea da seama dacă aveau vreo importanță anume. Pe pagina de vineri nu mai era notat altceva decât că trebuia făcută plata pentru curcanul de Crăciun şi că Patrick urma să plece mai devreme.

Jess ştia câte ceva despre Patrick, pentru că o ajutase pe bunica ei să-l angajeze ultima dată când fusese în Australia. După cum îi era obiceiul, Nora se înfuriase când venise vorba despre angajarea cuiva.

— N-am nevoie de o individă despotică să mă străfulgere cu privirea şi să-mi spună ce n-am voie să fac, a spus ea.

— Dar gândeşte-te la cineva nu ca o infirmieră, ci mai degrabă ca o asistentă personală, i-a replicat Jess.

După aceea, Nora a acceptat să se întâlnească cu câțiva candidați selectați în prealabil.

— Dar nu-ți promit nimic, a avertizat-o ea.

Şi, dacă a acceptat ideea până la urmă, asta s-a datorat în totalitate lui Patrick. Înalt de peste un metru şi nouăzeci de centimetri, cu părul lui blond şi zâmbetul strălucitor, a reuşit să risipească orice idee preconceptă a Norei (şi chiar a lui Jess).

— E încântător, încă mai spunea Nora despre el în convorbirile lor săptămânale. Are aşa o poftă de viață, spune atâtea poveşti amuzante şi mă face să râd, mă învață o groază de lucruri despre plantele de apartament. E foarte priceput la grădinărit.

Încetul cu încetul, el umpluse casa cu ghivece cu iedera-diavolului şi cu ficuşi ridicol de viguroşi. Jess rămăsese uimită să audă că bunica ei îl lăsase să aducă un filodendron în sufrageria ei cu tapet Broadhurst, dar Nora râsese şi-i spusese că băiatul o amuza nemaipomenit.

Jess şi-a scos telefonul din buzunar şi a căutat numărul lui. Patrick a răspuns la al treilea țârâit.

— Jess! Ce face Nora?

— Nu am fost să o văd încă, abia am ajuns azi-dimineaţă. Dar o să mă duc la spital imediat.

— Îmi pare atât de rău, Jess. Sora mea venea în oraş să-şi probeze rochia de mireasă şi îi promisesem că merg cu ea, aşa că mi-am luat liber în după-masa aceea. Mă simt îngrozitor.

— Dar nu e vina ta. Nimeni nu are pretenţia să munceşti şapte zile pe săptămână.

— Dar eu am pretenţia să fac faţă cum trebuie. Una dintre regulile mele să fiu atent, să ştiu ce fac pacienţii mei. Nora nu a fost în apele ei în ultima vreme. Ar fi trebuit să-mi dau seama că s-ar putea să se întâmple aşa ceva.

Jess s-a încruntat.

— Cum adică nu a fost în apele ei?

Era prima dată când auzea aşa ceva.

El a tăcut o vreme, părând a se gândi.

— Vorbea despre trecut, dar ştiu că nu e ceva neobişnuit la bătrâni, unii dintre cei pe care i-am îngrijit trăiau doar în trecut... dar Nora nu era aşa. Întotdeauna a dat impresia că e mai tânără decât în realitate. Când veneam la lucru, mă privea cu ochi limpezi şi sclipitori şi începea să-mi spună ştirile zilei: Brexit, Trump, schimbările climatice şi altele de felul ăsta.

Jess a zâmbit recunoscând stilul.

— Totuşi, în ultima vreme părea puţin absentă. Ca şi cum avea ceva care nu-i dădea pace.

— Ce anume?

— Ceva mai personal. Vorbea despre copilărie, despre fratele ei, cât de apropiaţi fuseseră, cât de greu fusese când plecase el la război, iar părinţii ei nu stăteau pe acasă, şi ea rămânea singură aici, şi cât de emoţionată a fost când fratele ei s-a întors. Şi chiar săptămâna aceasta, când m-am dus să o iau de pe banca din grădină, avea o privire îngrijorată, ca şi cum s-ar fi apărat de ceva, iar când m-a văzut mi-a spus: „Nu am de gând să-l las să-mi ia copilul.“

— Care copil? Polly?

— Nu ştiu, poate nu am auzit eu bine, căci atunci când am rugat-o să mai spună o dată, s-a uitat la mine ca şi cum aş fi spus ceva ciudat, a zâmbit şi a zis că ar trebui să mergem în casă.

— Asta chiar că e ciudat. A mai spus şi altceva la fel de neobişnuit?

— Nu, dar vorbea mai mult despre trecut. Nu că nu ar fi vorbit până atunci despre trecut, dar nu obişnuia să insiste atâta.

— Ai dreptate.

— Şi a devenit mai secretoasă. De câteva ori citea în fotoliul acela al ei în bibliotecă, cel din faţa ferestrei...

Jess şi-a aruncat privirea spre fotoliu, imaginându-şi-o pe Nora acolo.

— Şi când m-am apropiat să-i dau o ceaşcă de ceai, a tras iute cartea la piept, ca şi cum nu ar fi vrut să o văd eu. Şi mai zilele trecute am răsturnat-o de pe masă din greşeală când luam ceaşca şi am văzut că nu era altceva decât un roman poliţist vechi.

— Şi de ce nu ar fi vrut să îl vezi tu?

— Habar n-am. De aceea mi s-a părut aşa de ciudat.

— Şi cu scările dinspre pod... ai idee ce-ar fi putut să caute acolo?

— Îmi pare rău, Jess. Ce păcat că nu mi-a spus mie, m-aş fi dus bucuros acolo să caut orice i-ar fi trebuit.

Jess a închis telefonul, promiţându-i lui Patrick că o să-i dea veşti despre Nora după ce avea să o vadă. Ieşind din bibliotecă, s-a gândit la ceea ce-i spusese el. Avea dreptate. Nora ştia că el i-ar fi adus orice i-ar fi trebuit din pod, şi totuşi nu-l rugase să se ducă acolo.

Asta nu era în regulă, dar când a ajuns în dormitor şi-a dat seama că îşi închipuia tot felul de lucruri, dar de fapt nu ştia ce se întâmplase. Nu era cazul să ghicească de ce se comportase bunica ei în felul acela, când o va vedea o va întreba pur şi simplu ce naiba a fost în capul ei.

Acum, altele erau priorităţile: aşa cum promisese, doamna Robinson îi făcuse patul şi cearşafurile proaspete, netede, o îmbiau să se cuibărească între ele. Şi-a scos trusa de cosmetice din bagaj şi s-a dus să facă un duş. Apa fierbinte pe piele, mirosul săpunului de mirt de lămâie, spuma şamponului pe păr au făcut-o, în fine, să gândească mai limpede.

---

11. Florence Broadhurst (1899−1977): artist, designer şi femeie de afaceri australiană faimoasă, printre altele, pentru producerea tapetului lavabil cu numeroase modele florale şi geometrice, exportat în lumea întreagă.

12. Marcă renumită de papetărie de lux britanică, creată de Frank Smythson la sfârşitul secolului al XIX-lea, folosită deopotrivă de capete încoronate şi celebrităţi de tot felul.

CAPITOLUL OPT

Se făcuse unu şi jumătate când Jess a ajuns la spitalul din Darlinghurst. Nerăbdătoare, se grăbea să o vadă pe Nora, dar, când şi-a zărit imaginea reflectată într-un geam fumuriu, a rămas descumpănită. Deşi făcuse un duş fierbinte şi îşi schimbase hainele, arăta obosită, lipsită cum era de un somn zdravăn de-o noapte. A tresărit dându-şi seama cât de mult semăna cu Polly atunci când o îngrijora ceva.

— Am venit să o văd pe Nora Turner-Bridges, i-a spus ea femeii de la recepție, care scria ceva la computer şi a îndrumat-o apoi să meargă mai departe pe coridor.

— Mai întrebați apoi la recepția de la terapia intensivă, o să vă spună ei la ce salon este.

Afla cu surprindere că Nora era internată la terapie intensivă; ea presupusese că se afla într-un salon obişnuit.

— Sunteți rudă? a întrebat-o asistenta de la terapie intensivă cu un zâmbet plăcut, dar rezervat.

— Sunt nepoata ei, Jessica Turner-Bridges.

— Bunica dumneavoastră este în rezerva 19, la jumătatea culoarului, pe stânga. Să nu vă îngrijorați că are un monitor cardiac – multă lume se sperie de asta, dar aşa putem să o ținem mai bine sub observație.

— Nu mă aşteptam să o găsesc la terapie intensivă.

— A fost adusă azi-dimineață. Familia cred că a fost informată.

— Dar eu sunt ruda ei cea mai apropiată.

— Ciudat... stați să verific, a adăugat ea, bătând cu degetele în tastatură şi privind concentrată ecranul computerului. Jessica ați spus că vă cheamă?

— Da.

— Avem un număr aici... dar, nu, nu e corect...

— E un număr de telefon mobil din Marea Britanie, i-a explicat Jess.

— A, asta era... sistemul nostru nu poate opera convorbiri internaţionale. Aveţi cumva şi un număr local pe care să-l punem la dosarul dumneaei?

Jess i-a dat numărul de telefon de la Darling House şi şi-a pus în minte să verifice dacă robotul telefonului era conectat şi funcţiona.

— Dar de ce a fost mutată? S-a întâmplat ceva?

— Am să-i spun doctorului Martin să vină să vorbească cu dumneavoastră după ce îşi termină vizita. Nu durează mult. Dumnealui face tot posibilul să se întâlnească cu familiile pacienţilor în timpul orelor de vizită.

— Dar Nora cum se simte?

— E stabilă acum. Şi, indiferent ce s-ar întâmpla, se află pe mâinile cele mai bune, a spus asistenta şi, uitându-se la florile din braţele lui Jess, i-a zâmbit cu părere de rău: Mi-e teamă că va trebui să le lăsaţi aici, nu e voie cu flori la terapie intensivă.

Nora i-a dat buchetul de flori roşii din grădina Norei şi a pornit-o pe coridor, cercetând numerele saloanelor. Frânturile dezolante de imagini zărite prin uşile deschise i-au adus acut aminte cât de mult ura spitalele. Dar, în acelaşi timp, s-a gândit cât de minunat era că existau acei oameni incredibili care aleseseră să stea în preajma celor foarte bolnavi şi să-i îngrijească. S-a simţit năpădită de un val de recunoştinţă care îi umplea ochii de lacrimi. Considera că asta era un efect al decalajului fusului orar – o făcea întotdeauna să fie mai emotivă. Şi al reîntoarcerii acasă şi al faptului că Nora era bolnavă.

Apropiindu-se de rezerva numărul 19, s-a oprit să-şi vină puţin în fire. Voia să apară vioaie. Norei nu-i plăceau dovezile de milă şi ar fi fost îngrozită să-i citească pe chip urme serioase de îngrijorare. Dar, după ce a cotit pe culoar spre salon şi a intrat, gândurile acestea i s-au părut lipsite de orice sens.

Persoana din pat zăcea nemişcată, cu ochii închişi, acoperită cu un cearceaf alb. Părea mult mai mică în umbra unui aparat neobişnuit – monitorul cardiac de care pomenise femeia de la recepţie, după câte şi-a dat seama Jess – şi orice urmă de tihnă era risipită de bâzâitul electronic pe care îl scotea.

Prima ei reacţie a fost de jenă că intrase într-alt salon. Bătrâna aceasta firavă cu pielea aproape transparentă nu putea fi Nora. Ea era plină de viaţă, când intra undeva lumea întorcea capul să vadă cine îşi făcuse apariţia. Persoana aceasta, o impostoare, s-ar fi zis, aproape că nici nu se vedea, era

atât de slabă, iar chipul ei încremenit era atât de îmbătrânit. Îi venea să o ia în braţe şi s-o ducă acasă, la Darling House, unde avea să doarmă şi să se pună pe picioare, şi să se trezească sănătoasă, aşa cum era ea întotdeauna.

Dormitorul Norei, cu tapet cu floricele colorate de scânteiuţă şi cu patul de fier forjat aşezat sub geam, era un adevărat sanctuar cu tapiserii, tablouri şi decoraţiuni alese cu mare grijă. Deşi era una dintre încăperile mai mici ale casei, Nora îl prefera cu îndârjire altor camere mai mari, chiar şi dormitorului principal, aflat în partea cealaltă a holului, care avea vedere spre port.

— Pe acela l-am considerat întotdeauna dormitorul părinţilor mei, spunea ea, scuturându-se de neplăcere. Aici mă simt mult mai în largul meu, mulţumesc frumos.

Doamna Robinson spunea că Nora se mutase în camera aceea după naşterea lui Polly.

— Era aproape de camera copilului, ştii... şi nu s-a mai îndurat să se mute înapoi, în vechea ei cameră, mult mai mare.

Jess a tras scaunul de plastic mai aproape de pat, cu grijă să nu lovească monitorul în timp ce se aşeza, aruncându-şi privirea spre liniile mişcătoare de pe ecran, trăgând nădejde că liniile repetitive, egal distanţate erau un semn de bun augur. Piuitul metronomic era şi el regulat, ceea ce i s-a părut a fi un lucru bun. A prins palma bunicii: era mai rece decât se aşteptase, cu degetele tari şi netede sub pielea subţire ca foiţa de hârtie.

— Doamna Turner-Bridges?

S-a întors şi a dat cu ochii, în pragul uşii, de un bărbat îngrijit, cu părul scurt, şaten şi cu ochelari cu rame subţiri metalice, care ţinea în mână un dosar.

— Sunt doctorul Martin. Mă ocup de bunica dumneavoastră cât stă aici, la terapie intensivă.

Jess a simţit că îi vâjâie capul.

— Dar de ce se află la terapie intensivă? Ce s-a întâmplat?

— Azi-dimineaţă a avut un episod de fibrilaţie atrială, cu bătăi mai rapide de inimă, ceea ce, în sine, nu e neapărat îngrijorător, căci le putem aduce la normal cu medicaţie, dar, având în vedere vârsta dumneaei, tomografia şi RMN-urile, a fost nevoie să o ţinem sub o supraveghere mai atentă.

Doctorul vorbea pe un ton măsurat, ceea ce a îngrijorat-o pe Jess.

— Ce e cu RMN-urile? Arată ceva?

— Cred că v-a spus un coleg de-al meu acum câteva zile. E vorba de o inflamație. Ceea ce nu e surprinzător, după impactul suferit la căzătură.

— Colegul dumneavoastră mi-a spus că este confuză – de aceea era aşa?

— Inflamația ar putea să fie una din cauze. Dar, cum i-am dat morfină pentru durere, la vârsta de aproape nouăzeci de ani, nu e de mirare să fie mai confuză.

— E prea devreme să întreb când va putea să meargă acasă?

Doctorul i-a zâmbit înțelegător.

— Doamnă Turner-Bridges...

— Dar Nora va dori să ajungă acasă cât mai repede cu putință!

— Aşa e, şi sunt convins că toată lumea şi-ar dori asta. Dar este prematur să ne gândim să o mişcăm. Înțeleg că dumneavoastră sunteți cel mai apropiat membru de familie, a continuat el cu o voce mai blândă. Deşi noi ne străduim să facem tot ce se poate să o ajutăm, şi se vede că are o constituție puternică, în cazul în care există un act referitor la dorința sa pentru îngrijire în stare de incapacitate, e momentul să vedeți ce stipulează.

Jess a simțit că o apucă amețeala, dându-şi seama de înțelesul acestor vorbe.

Doctorul s-a mai uitat încă o dată în dosar şi apoi, împingându-şi ochelarii pe nas, i-a reamintit să le spună infirmierelor dacă ea sau bunica ei mai au nevoie de ceva.

Cuvintele lui şi înțelesul lor sumbru pluteau încă în salon şi după plecarea sa, iar Jess stătea nemişcată, ținând-o pe Nora de mână, adormită, în timp ce aparatul piuia înainte, iar ea aştepta să le simtă teribila greutate.

...în cazul în care există un act referitor la dorința sa pentru îngrijire în stare de incapacitate, e momentul să vedeți ce stipulează...

Dar cuvintele nu îşi făceau încă efectul, rămăseseră acolo, suspendate în aer, ca un nor negru, urât, sub tavan. Era doar părerea cuiva, căuta Jess să se îmbărbăteze, părerea unui doctor care poate că ştia să citească RMN-uri şi care, cu siguranță, era obişnuit să fie precaut în privința pacienților vârstnici, dar care nu ştia ce poate Nora.

Jess s-a lăsat pe spătarul scaunului şi a închis ochii. Auzea zgomotul regulat al monitorului, ticăitul eficient al ceasului de deasupra uşii. Şi a

început să-şi regleze propria respiraţie după ritmurile din încăpere. Pleoapele îi atârnau grele. Gândurile îi erau absorbite ca de o pâlnie, adâncindu-se cu repeziciune în hăuri întunecate de spaţiu şi timp, prin furtuni ale memoriei cu tunete şi trăsnete, până când s-a pomenit în cele din urmă pe o plajă...

Avea trei ani, purta un costum nou de baie şi stătea în genunchi săpând. Simţea soarele arzându-i umerii şi ceafa, dârele de sare albă ce i se usca pe braţe şi nisipul ud care i se scurgea printre degete. În depărtare se auzeau valurile izbindu-se, dincolo de laguna liniştită care se formase în bancul de nisip de lângă ţărm. Era tare preocupată să construiască un castel de nisip, neluând în seamă zumzetul vesel de vacanţă din jurul ei.

Timpul se dilata şi unduia în jurul ei până când, brusc, ceva i-a atras atenţia. Cineva râdea tare, se auzea şi o sirenă, pe deasupra capului zbura o pasăre croncănind puternic – Jess şi-a ridicat ochii şi a constatat cu uimire că apa se retrăsese. Peticul de pământ, la care ajunsese plescăind prin apă atunci când arăta doar ca o mică insulă în mijlocul bălţii calde, rămăsese dezvelit pe toate părţile şi se tot mărea pe măsură ce apa se retrăgea.

S-a ridicat în picioare, cu degetele pline de nisip, şi a privit înapoi spre ţărm, dar era atât departe acum, încât abia se mai zărea.

Era singură de tot.

Agitaţia tulbure, încinsă, a zgomotelor şi mişcărilor de pe malul mării se domolise. Totul era limpede acum, şi lui Jess i s-a părut că pământul se mişcă peste tot în jurul ei. Doar că nu pământul se frământa, ci sutele de crabi apăruţi dintr-odată din mici găuri din nisip, răsucindu-şi corpurile rotunde şi plesnindu-şi picioarele pe suprafaţa întărită a nisipului ud, bulucindu-se toţi înspre ea.

A simţit cum spaima i-a sfârtecat pielea şi a răcnit cât o ţinea gura...

Jess a tresărit din aţipeală.

Încăperea era luminată, aerul cald, stătut, deasupra ei tavanul jos, cu pătrate albe.

I-au trebuit câteva clipe să-şi amintească unde se afla şi ce căuta acolo.

Sydney.

Spitalul.

Nora.

Şi-a îndreptat spatele. I se învârtea capul şi o durea mijlocul. Ceasul arăta

aproape ora patru.

Visul acela nu-i era necunoscut, îl tot avea de când se ştia. Era mai mult decât un vis, era o amintire. Doar că, în realitate, atunci când crabii s-au apropiat de ea, a apărut Nora şi a luat-o în braţe, iar alinarea acelei îmbrăţişări i s-a părut enormă.

Jess a clipit, limpezindu-şi ochii.

Nora se trezise. Pe faţă i se citea nedumerirea, teama parcă, scrutând chipul lui Jess de parcă s-ar fi căznit să-şi amintească cine este.

— Bună, Nora, a spus Jess, aplecându-se şi luând-o de mână.

— Tu erai! a şoptit ea uşurată.

Recunoştinţa ce răzbătea din glasul bunicii ei a făcut-o să se simtă minunat, dar şi ruşinată totodată.

— Uite, a continuat ea, luând paharul de plastic de pe noptieră, să-ţi dau nişte apă.

Ochii Norei erau şterşi şi tulburi, pielea din jurul lor era roşie. Continua să-i cerceteze faţa nepoatei în timp ce lua o mică înghiţitură prin pai. Iar când a vorbit din nou, vocea abia i s-a auzit.

— Mi-a fost dor de tine.

— Şi mie, dar acum te rog să nu mai vorbeşti. O să povestim ca lumea mai târziu, când te mai întremezi.

— Te-am aşteptat.

— Am venit cât de repede am putut. Anglia e departe.

Lacrimi apărute brusc s-au ivit pe faţa bunicii. Jess s-a gândit că erau lacrimi mai vechi, dar nu ştia exact ce semnificaţie aveau.

— Ai venit din Anglia!

— Dar acum sunt aici. Am venit la Sydney şi nu mai plec nicăieri. Stau acasă, la Darling House, şi totul e perfect, aşa cum îţi place ţie.

— Am avut grijă de ea.

— Ştiu că ai avut. Decoraţiunile de Crăciun sunt tare frumoase, şi grădina arată splendid. Totul te aşteaptă să te faci bine şi să vii acasă.

Nora a închis ochii. Obrajii îi erau umezi şi sclipeau. Jess a întins mâna să-i şteargă. Răsuflarea Norei se întetea, dar muşchii feţei îi tresăreau din când în când, ca şi cum i-ar fi trecut prin minte vreun gând răzleţ care o necăjea.

Poate că doctorul era convins că Nora nu era pregătită să plece din spital,

dar Jess ştia că nu era aşa. Nora avea nevoie să se întoarcă în dormitorul ei cu tapet cu floricele colorate şi cu patul aşezat la fereastră. Ei îi plăcea să spună că ceea ce vede de pe fereastra dormitorului ei constituie toată religia de care are nevoie.

— Nu pot să-ți închipui ce satisfacție ai dacă plantezi şi iubeşti o grădină, susținea ea, dacă poți să faci un peticuț din pământul ăsta mai frumos şi mai roditor decât l-ai găsit când ai ajuns aici.

Inițial, povârnişul din partea de nord-vest a grădinii de la Darling House fusese amenajat cu o serie de ronduri formale şi austere de trandafiri, dar, după ce părinții i-au murit, şi proprietatea i-a revenit ei, Nora s-a apucat să transforme totul. A închipuit o grădină cu totul diferită – mai sălbatică, mai bogată şi mai puțin ordonată, cu soiuri indigene şi altele noi, amestecate, pe care le-a plantat şi le-a îngrijit zeci de ani cu cea mai mare dragoste şi grijă. Iar rezultatul era o adevărată bucurie şi minunăție. Cu câțiva ani în urmă apăruse chiar şi în emisiunea *Grădinăritul în Australia*.

Jess o văzuse de mai multe ori, căci Nora o înregistrase atunci când fusese transmisă la televizor şi mai revedea episodul din când în când. Şi tare îi mai plăcea să povestească cum se plimbase ea cu prezentatorul emisiunii printre tufele împreunate de clematite şi iasomie, prin acel rai al albinelor, iar el lăudase cu sinceră admiraţie ideea pe care o avusese şi dimensiunea uimitoare a proiectului. Dar Nora nu era la fel de încântată de sfârşitul emisiunii, când ea şi prezentatorul s-au aşezat sub pergola cu glicină, şi el a scos câteva fotografii alb-negru cu grădina de dinainte, pe care le descoperise pe undeva.

— Vai, opreşte-l, spunea ea mereu atunci când filmarea ajungea la momentul acela. M-am făcut de tot râsul.

Dar Jess nu îi dădea dreptate niciodată.

— Ba nu te-ai făcut de loc... Mie-mi place partea asta. Ai fost foarte autoritară.

Nora dădea din cap, şi uneori chiar îşi punea mâna la ochi, dar lăsa filmul să meargă înainte, cadrul se strângea, iar prezentatorul spunea cu un zâmbet larg: „Am o mică surpriză pentru dumneavoastră“, după care îi flutura pe dinaintea ochilor acele fotografii, iar Nora – care susţinuse mereu că nu-i plac surprizele – părea că se cutremură de neplăcere.

— Niciodată nu mi-au plăcut trandafirii, i-a spus ea, adunându-se. Nici

parfumul, nici florile şi nici blestemaţii aceia de ghimpi. Şi, când mi-am reorganizat grădina, am stabilit o singură regulă: să nu văd nici un trandafir.

— Dar sunt florile iubirii!

— Aşa se zice, răspundea Nora, după care îi arunca tânărului prezentator un zâmbet ghiduş. Dar eu nu am dus niciodată lipsă la capitolul acesta!

Monitorul a început să ţiuie, şi Jess şi-a ridicat privirea îngrijorată. Liniile frânte se mişcau mai repede, şi pe ecran mai apăruse o altă lumină.

A observat că Norei îi tremurau buzele, şi respiraţia îi era greoaie.

Piuitul aparatului se întețea, auzindu-se tot mai tare.

Jess a descoperit butonul soneriei de la capătul patului şi l-a apăsat.

Nora a deschis ochii şi a întins mâna, zgâriind cu unghiile încheietura mâinii lui Jess. Încerca să-i spună ceva.

— Sunt aici, i-a spus Jess. Sunt aici cu tine, Nora.

— Paginile...

Jess nu era sigură că înțelege exact ce a spus.

— Care pagini? a întrebat ea, ridicând ochii spre monitorul de unde începuse să se audă sunetul intermitent al unei alarme. Simțea cum o cuprinde panica. Nora, te rog. Eşti bine... totul e bine.

În salon a intrat în fugă o asistentă, şi Jess i-a dat drumul la mână. S-a tras câțiva paşi înapoi, trăgându-se lângă fereastră, încercând să nu stea în drum.

— E ceva în neregulă?

Asistenta nu a răspuns, se uita pe monitor, controla perfuzia, monitorizându-i pulsul.

— Te rog... abia a rostit Nora răguşit. Jessy, ajută-mă.

— O să vă ajutăm noi, a răspuns asistenta. Nu vă faceți griji.

— Vrea să mi-o ia...

— Nimeni n-o să vă facă nimic, a asigurat-o asistenta pe un ton neutru. De asta să fiți sigură.

Jess o privea îngrijorată cum închide ochii. Asistenta îşi vedea iute de treabă şi s-a citit imediat pe chipul Norei că era mai bine. Lunecase uşor pe alt tărâm... greu de spus dacă era unul de linişte sau de uitare.

— Ei, uite că s-a liniştit, a spus asistenta în cele din urmă, pe când piuiturile începeau să se mai rărească. E mai bine, nu-i aşa?

Jess s-a dus la loc şi i-a luat din nou mâna. A strâns-o ceva mai tare decât

ar fi trebuit, dar era singurul mod de a-şi exprima toată îngrijorarea şi dragostea pe care le simţea.

— O să doarmă acum. Ora de vizită s-a terminat şi va putea să se odihnească ceva mai mult.

Ultimul lucru pe care l-ar fi vrut era să o lase singură pe Nora, dar a înţeles aluzia.

— Somn uşor, Nora, i-a spus ea încetişor. Nu plec departe. Odihneşte-te şi fă-te bine, şi-atunci o să putem petrece Crăciunul împreună, acasă.

— *Halcyon*[13]...

Cuvântul îngăimat de Nora nu era decât un fel de murmur ivit dintr-o margine a stării de conştienţă. Crăciunul împreună... tihnit...

---

13. Ca adjectiv, cuvântul poate avea sensul de „îmbelşugat“, „fericit“, „de mare succes“ sau „tihnit“, „liniştit“, iar ca substantiv este numele unei specii de pescăraş.

CAPITOLUL NOUĂ

Era o după-amiază senină şi extrem de călduroasă şi, după statul pe scaun din spital, Jess abia aştepta să se mişte puțin. I-a spus şoferului de taxi să o lase la intersecția de la capătul promontoriului, ca să o poată lua înapoi spre Darling House pe jos, pe lângă stânci. Aerul proaspăt, sărat, era balsamul de care avea nevoie. Era zdruncinată. Oricâte cauze perfect valabile ar fi găsit doctorul Martin pentru a explica starea de confuzie a Norei, Jess avea senzația ciudată că mai era şi altceva la mijloc.

Jessy, ajută-mă! Nora nu folosea de obicei diminutive şi, chiar dacă o emoționase, fusese destul de derutant.

A traversat locul de joacă şi a ocolit pe lângă casa unde locuise împreună cu Polly înainte ca mama ei să se mute în Queensland. Clădirea în stil Art Déco, văzută într-o zi însorită ca aceasta, după treizeci de ani, a emoționat-o de-a dreptul. Pe gardul din față obişnuia să se legene. Mama ei culegea buchete de lavandă din grădină şi le punea la fereastră, în borcane de dulceață goale.

S-a întors şi a pornit-o spre casa Norei. Patrick îi spusese că bunica nu prea fusese în apele ei înainte de a cădea, iar acum Jess era convinsă că asta avea legătură cu ceea ce o făcuse să se ducă în pod. Nu putea să creadă că starea ei mentală generală se deteriorase. Vorbea cu ea la telefon în fiecare săptămână şi era foarte bine. Probabil că o supărase ceva. Dacă şi-ar fi putut da seama ce anume, ar fi putut să o ajute.

Doamna Robinson scrisese în biletul pe care i-l lăsase că avea să treacă pe la Darling House mai târziu, în după-amiaza aceea. Era de văzut dacă avea să se poată lămuri asupra stării ei mentale. Dar şi Patrick îi povestise că o auzise spunând: „Nu am de gând să-l las să-mi ia copilul.“ Şi chiar la spital Nora spusese din nou: „Vrea să mi-o ia...“ Având în vedere rolul hotărâtor pe care-l jucase Nora în viețile lor, Jess nu îşi pusese niciodată problema ce

aranjamente de custodie fuseseră stabilite când Polly era mică. Îşi închipuise doar că bunica obţinuse custodia completă. Acum totuşi se întreba dacă nu cumva lucrurile stăteau altfel, poate că existase între Nora şi domnul Bridges o animozitate mai mare decât voia să ea recunoască.

Şi mai era şi altceva. În străfundurile amintirilor, ceva îi suna cunoscut. *Tihnit*. A lăsat cuvântul catifelat să-i scape printre buze, simţindu-se oarecum din nou mică, simţind căldura dogorindu-i pe braţele goale, văzând strălucirea albăstrie a portului, chipul îngrijorat al bunicii... dar amintirea era ştearsă, dispărându-i în ocean ca un peştişor sclipitor.

A ajuns acasă la Nora şi a tastat codul de la poartă, apoi a străbătut aleea umbrită. Casa i-a apărut dinainte, dar nu a traversat rotocolul presărat cu pietriş ca să ajungă la uşa principală. Cei douăzeci de ani petrecuţi la Londra o vindecaseră de nepăsarea australienilor faţă de vremea frumoasă. Era o după-amiază prea strălucitoare, ca să o irosească stând în casă.

A pornit pe aleea îngustă, spre tufele de ferigă şi sporul casei, care creşteau în crângul din spatele palmierului. Era partea cea mai veche a grădinii şi acolo îi plăcea ei să citească încă de când era mică. În zilele foarte călduroase era locul cel mai răcoros. Nu a luat-o spre chioşcul de vară din apropiere, preferând să se afunde în cotloanele umbroase dintre frunzişuri, unde putea să adulmece mireasma reavănă a pământului şi...

Tihnit – Jess a zâmbit... îşi amintea exact când şi unde auzise cuvântul acela prima dată.

Merseseră la un fel de întâlnire specială numită „priveghi“ – ceea ce lui Jess i se păruse ciudat, căci invitatul de onoare era clar că nu „veghea“ defel. Înainte de a pleca de acasă în dimineaţa aceea, a întrebat-o pe mama ei de ce se spune aşa, dar Polly a clătinat numai din cap, zâmbindu-i nelinişţită şi i-a spus că nu ştie de ce. Jess oftase, şi mama ei, care nu suporta să o dezamăgească, îi promisese că se va interesa, apoi şi-a împreunat palmele, aşa cum făcea mereu când era îngrijorată, şi a spus că acesta era unul dintre lucrurile acelea despre care nu trebuia să o întrebe pe bunica şi, mai cu seamă, nu chiar în ziua aceea. Jess a oftat din nou (dar mai încet, ca pentru sine) şi a răspuns:

— Sigur că n-am s-o întreb.

Cunoştea regulile prea bine.

Era prima ceremonie funerară la care asista. Uimită, Jess urmărea cum dispare coşciugul lăcuit şi se trag nişte draperii în urma lui. Asta-i amintea de un spectacol de magie pe care îl văzuse cu un an în urmă în vacanța de Crăciun la Rocks. Vorbele serioase ale pastorului, cadența imnurilor, implicarea congregației înainte de apariția acelui nor uluitor de fum. Aşa cum făcuse şi la spectacol, Jess s-a străduit din răsputeri să nu clipească când coşciugul a alunecat pe şine. Avea un presentiment sâcâitor că urma să se întâmple ceva important. Stătea chiar pe marginea stranei, ca să nu scape cumva momentul acela magic, dar, din păcate, nu s-a întâmplat nimic demn de luat în seamă. Doar draperiile smucite ca să se închidă, după care a urmat un imn, şi atenția i-a fost abătută de parfumul bunicii care-i gâdila nările în timp ce cântau.

Bunica nu plângea, după cum a băgat de seamă, deşi, de unde stătea ea, Jess a zărit tivul unei batiste de in mototolite în pumnul ei strâns. Nora părea cufundată adânc în propriile gânduri. Era cea mai potrivită metodă de a ascunde ceea ce simțea, a constatat Jess aprobator. Sau cel puțin aşa ar fi descris-o dacă ar fi trebuit să scrie o poveste având-o drept personaj pe bunica ei. Era însăşi întruchiparea unei doamne vârstnice, demne, extrem de manierată, care participa la înmormântarea singurului său frate.

Căci el era cel decedat, întins în coşciug: misteriosul frate mai mare al Norei, până de curând ținut secret. Lui Jess îi plăcea cum arăta bărbatul din fotografia alb-negru aşezată pe sicriu în timpul slujbei. Nu semăna cu bunica, nu arăta chiar ca ea, dar avea totuşi ceva familiar. Jess nu-şi cunoscuse niciodată bunicul adevărat şi nici nu avusese un tată alături, aşa că era adesea curioasă să afle cum e să ai în preajmă un domn în vârstă, blajin.

Uneori, Jess se prefăcea că cel care prezenta ştirile financiare la televizor era tatăl ei. Părea destul de cumsecade şi bine informat, avea o voce plăcută şi o sclipire în ochi care o făcea să creadă că ar fi un om blând. Iar Charles Dickens putea să-i fie bunic. Ea avea toate cărțile lui – în afară de *Martin Chuzzlewit,* pe care nu-l găsise încă – şi, după ce terminase de citit *David Copperfield,* trăsese concluzia că ar fi putut să se înțeleagă foarte bine. Lui îi plăcea să se plimbe, ca şi ei, era curios să cunoască oamenii, la fel şi ea, şi avea un pronunțat simț al dreptății. Iar Jess ştia prea bine că şi ea era la fel: aşa o auzise spunând pe mama ei ultima dată când directoarea o chemase la

şcoală. (În ziua aceea aflase că a fi „impertinentă“ – după spusele doamnei Taylor – şi „perspicace“ − după părerea mamei − erau feluri de-a vedea lucrurile.)

Interesant, impresia binevoitoare, plăcută a lui Jess despre bărbatul din fotografie nu era împărtăşită de toată lumea. Înainte de începerea slujbei de înmormântare, o femeie cu faţa netedă spusese în şoaptă către însoţitoarea ei: „Ei, uite că s-a întors fratele risipitor“, la care cealaltă femeie a răspuns: „Şi nici urmă de trandafiraş englez!“, ceea ce a determinat-o pe prima să adauge: „Dar ştiu că s-a priceput să le aleagă!“ Jess se întreba la ce anume se referiseră şi de ce vorbele lor fuseseră rostite cu subînţeles.

Cineva adusese acasă fotografia de la înmormântare şi o pusese pe scrinul de mahon din capătul holului lung de la intrarea în Darling House, ieşind în evidenţă printre celelalte fotografii alb-negru ale Familiei. Jess a tot studiat-o o vreme, cu nasul aproape lipit de marginea scrinului, în timp ce musafirii treceau de colo-colo pe lângă ea, în urma lor rămânând frânturi de conversaţii abia şoptite. Zâmbetul lui larg, pălăria pe-o parte, pantalonii şi haina până la genunchi, pasul mare pe o stradă dintr-un oraş necunoscut. Pe fundal se vedeau clădiri dărâmate şi cupola uriaşă, albă a unei catedrale. Fotografia fusese tăiată în aşa fel încât să încapă în ramă şi se vedea puţin din altcineva lângă el: manşeta unei mâneci mai închise la culoare, poala unei haine sau a unei rochii.

Se întâmplase ca Jess şi mama ei să se afle la Darling House în după-amiaza când Nora primise telefonul legat de moartea fratelui său. Vestea neaşteptată a făcut-o să scape linguriţa din mână.

Jess a simţit cum îi ţâşneau în minte mii de întrebări:

— Unde e? a întrebat ea. Unde locuia?

— Într-un oraş numit Londra, i-a răspuns bunica. Aşezat pe un fluviu străvechi numit Tamisa.

— Şi de ce locuia atât de departe?

— Aşa s-a născut el, cu dor de ducă.

Jess a răsucit în minte expresia aceea neobişnuită; indiferent ce însemna, îi plăcea cum sună.

— Îi plăcea să călătorească, nu era chip să se stabilească undeva, i-a mai explicat bunica. Şi dacă o făcea, nu stătea prea mult oricum. Când era tânăr,

mama spunea disperată: „E singurul meu fiu. Ce-o să se aleagă de numele familiei noastre?“

— Dar cum, el nu voia să aibă o familie?

Mama lui Jess, care stătea pe canapeaua de lângă fereastra cu draperie, a tuşit semnificativ, iar Jess nu a trebuit să se uite spre ea ca să înțeleagă că era un semnal de avertizare. Ori de câte ori mergeau în vizită la Darling House, Polly o dăscălea să nu pună întrebări şi să vorbească doar când era întrebată. Jess era nedumerită, căci bunicii sale îi plăcea să-i răspundă la întrebări şi nu părea sâcâită deloc de întrebările ei. Uneori, i se părea că regulile acelea erau făcute mai degrabă pentru a o cruța pe Polly decât pe Nora.

— N-a vrut să aibă o familie? a repetat ea întrebarea, fără să țină cont de reguli.

Nora era aşezată în fotoliul cu spătar înalt, aşezat lângă fereastra bovindou pe care se vedea portul, iar lumina amiezii reflectată de apă era atât de strălucitoare, că ochii ei albaştri i s-au strâns, ferindu-se.

— Rareori contează ce vrei cu adevărat.

— Jessica! a intervenit surprinzător de aspru mama ei. De ce nu te duci afară să te bucuri de grădină înainte să apună soarele?

Jess s-a încruntat şi şi-a reproşat în sinea ei, îşi dădea seama că era dată afară şi că era din vina sa, pentru că insistase atât de mult. Aşa că a făcut ce i se ceruse, dar a tărăgănat mai mult decât i-ar fi trebuit ca să iasă din cameră, putând astfel să o audă pe bunica ei:

— E nepoata mea, Polly. Meritäm să ne cunoaştem una pe alta.

Jess s-a oprit puțin unde ajunsese, de partea cealaltă a uşii, şi şi-a ținut respirația, întrebându-se ce avea mama ei să răspundă la cuvintele bunicii. Dar, fără să şovăie nici măcar o clipă, mama ei a întrebat:

— Şi înmormântarea când o să fie?

Descurajată, bunica a revenit la subiect:

— O să aibă loc aici, desigur, la Sydney. Face şi el parte din familia Turner, şi aceasta este şi casa lui.

Soarele răzbătea acum prin geamul semicircular de deasupra uşii de la intrare, parfumurile şi vocile se amestecau, şi căldura din holul în care se afla Jess devenise sufocantă. Venise multă lume la priveghi. Ceea ce era surprinzător, cum era oare cu putință să aibă atât de mulți prieteni în Australia

cineva care îşi petrecuse viaţa pe partea cealaltă a pământului?

— Sunt prietenii bunicii tale, îi spusese mama atunci când o întrebase.

— Atunci ea e foarte cunoscută, a remarcat Jess.

— Cred şi eu...

Jess se întreba pe unde o fi fost mama ei. Prinsă în vreo discuţie pe undeva, presupunea ea, sau ascunzându-se în bucătărie cu doamna Robinson şi cele două chelneriţe tinere angajate să ducă platouri cu sendvişuri şi prăjituri. Şi-a închis ochii şi a ascultat. Polly avea sunetele ei, venind de la un colier pe care-l purta întotdeauna: un lanţ lung de argint de care atârnau două pandantive: unul frumos şlefuit ca un arbore de jacaranda, şi celălalt, o pisică de argint. Jacaranda o primise cadou, iar pisica o găsise într-un magazin de vechituri, fusese cândva piesa din vârful unei zornăitoare de copil, zicea Polly, demult, pe vremuri, ca aceea din cântecelul pentru copii *Hey diddle, diddle*, cu o pisică ce avea o biluţă în ea şi scotea un clinchet uşor la fiecare pas. Un sunet care tare îi mai plăcea lui Jess, pentru că o făcea să se simtă ocrotită, fericită, la căldură.

Acum însă nu-l auzea. A deschis ochii din nou, cuprinsă brusc de dorinţa de a nu mai fi în preajma acestor oameni. Ceremoniile din ziua aceea se terminaseră şi priveghiul, în ciuda a ceea ce promitea numele său neaşteptat, nu se dovedise a fi decât un alt pretext plicticos al oamenilor mari de a sta la taclale. Când primise de la bunica rochia de catifea pe care o purta, îi plăcuse foarte mult, dar acum elasticul de la mânecile bufante începea să o zgârie, şi tighelele de pe corsajul de catifea o strângeau şi o făceau să transpire.

În alte împrejurări, s-ar fi putut bucura să cerceteze casa în timp ce mama ei avea alte treburi. Clădirea se înălţa în peninsula Vaucluse, cu cele trei etaje ale sale şi turnul dintr-o parte. Fusese construită la mijlocul secolului al XIX-lea, când stră-stră-străbunicul ei venise în colonia New South Wales, şi apăruse în mai multe albume de arhitectură pe care bunica le ţinea deschise pe mesele din bibliotecă. Interiorul ei era complet impredictibil: culoare neaşteptate duceau la scări ascunse, care se încolăceau pe după hornuri de cărămidă ce te purtau în părţi complet diferite ale casei faţă de locul din care ai pornit.

Lui Jess nu ar fi trebuit să-i placă, după cum socotea mama ei.

— Nu crezi că e prea curent peste tot? o întreba ea ori de câte ori, după

vreo vizită acolo, îndrăznea să spună că saloanele erau fastuoase şi tavanele înalte. Nu-ţi place căsuţa noastră intimă?

Şi cum chipul frumos şi iubit al mamei arăta dezamăgire, Jess se grăbea întotdeauna să o asigure că prefera bineînţeles micuţul lor apartament.

Casa i se părea prea aglomerată, în ciuda mărimii sale, aşa că a ieşit în grădină, un loc ce-i era mult mai cunoscut, fiind trimisă de mama ei acolo să „se joace“ ori de câte ori veneau în vizită. Cea mai mare parte a grădinii reşedinţei Darling House fusese concepută şi plantată de bunica ei, dar în cealaltă parte a proprietăţii, dacă o luai pe poteca ce trecea pe lângă catarg şi fântână, era o porţiune mai sălbatică, cu ferigi şi tufe de sporul casei care se învălmăşeau în jurul chioşcului năpădit de muşchi. Jess a luat-o prin iarbă până când a găsit un loc sub zulufii încârligaţi ai marii ferigi arborescente. Cum nu putea fi văzută din casă, ascunsă de perdele de frunziş, şi-a desfăcut fermoarul rochiei simandicoase de catifea şi şi-a scos-o, întinzând-o pe jos. Şi-a desfăcut şi pantofii cei noi de lac şi şi-a scos şosetele. Aşezată cu picioarele încrucişate, doar în maioul alb şi chiloţei, respira liber pentru prima dată după atâtea ore.

Îi părea rău că nu îşi luase o carte. De obicei nu mergea nicăieri fără o carte. Citise toată colecţia de cărţi pentru copii de la biblioteca din localitate şi, la vârsta de zece ani, i se permisese să împrumute cărţi de pe rafturile pentru liceu, deşi multe din cărţile de acolo nu o prea interesau. Păreau că nu se ocupă de altceva decât de prietenii, de sutiene şi de băieţi, subiecte pe care Jess le socotea a fi foarte plicticoase. Mai nou, îi plăceau cărţile pe care şi le alegea singură când mama o lua cu ea la sfârşitul săptămânii să colinde prin magazine de vechituri. Într-un garaj extrem de îmbâcsit, dintr-un cartier al Sydneyului de care nu mai auzise până atunci, găsise *David Copperfield.* Se aşezase să citească pe podea, cu picioarele încrucişate, şi când venise vremea să plece de acolo n-a vrut nici în ruptul capului să plece fără cartea aceea. De atunci, reuşise mereu să mai descopere câte o nouă comoară cu care să-şi sporească averea, spre deosebire de mama ei, care nu reuşea niciodată să găsească ceea ce voia, oricât de mult îi plăcea să caute.

Acum, fără o carte în paginile căreia să se piardă, Jess a început să cerceteze locul. A luat urma unui şir de furnici care se prelingeau sub tufe, a observat o frunză răsucită care ascundea ţesătura albă a cuibului unei omizi, a

făcut un cort din rămurele acoperite de licheni. Cerceta o frunză de ferigă strâns înfăşurată, atingând-o cu degetele, apăsându-i uşor perii mici şi negri, când şi-a dat seama că nu mai era singură.

Auzea voci în apropiere: era bunica ei, care vorbea, după cum îşi dădea ea seama, cu un bărbat. După cum răsunau paşii lor, a înţeles că intraseră în chioşc. S-a străduit să înţeleagă ce spuneau ca să vadă dacă discuţia lor avea să prezinte vreun interes sau nu.

— Să înţeleg că padocurile vor fi vândute? s-a auzit vocea bărbatului.

— Eu nu pot avea grijă de ele. Thomas avea visuri dintr-astea...

— Şi cu Halcyon...?

S-a auzit un sunet teribil, un fel de geamăt gutural, care a făcut-o pe Jess să simtă că i se strânge stomacul. Era atât de surprinsă şi curioasă, încât a îndrăznit să-şi ridice capul deasupra ferigilor. De unde stătea nu putea să vadă înăuntrul chioşcului aşa că, tiptil, s-a furişat mai aproape.

Bunica ei era pe banchetă, dar ceva din felul cum era aşezată, poate poziţia umerilor, o făcea să creadă că mai degrabă se prăbuşise decât că se aşezase din proprie voinţă. Încerca să-şi ascundă faţa cu mâna, dar de unde se ghemuise ea, Jess vedea că bunica avea gura crispată, ca şi cum ar fi bocit fără glas. Nu-i venea să creadă că un om mare putea să sufere atât. Sfâşiată de durere... aceasta a fost expresia care i-a trecut prin minte.

Nora a rămas aşa un răstimp ce a părut să nu se mai sfârşească, iar bărbatul se prefăcea stânjenit că nu-i observă suferinţa. Când în fine a reuşit să vorbească din nou, a încercat să fie calmă şi stăpână pe sine, după cum îşi dădea seama Jess, dar vocea îi era sugrumată.

— Vă rog, domnule Friedman, a spus ea, ridicându-şi mâna fină ca şi cum ar fi vrut să oprească o şi mai mare suferinţă. Nu pot să mă gândesc la numele acela. Bineînţeles că trebuie vândut imediat. Ar fi trebuit să-l vândă chiar el cu ani în urmă. Pentru mine nu înseamnă nimic, decât o îngrozitoare, îngrozitoare piatră de moară.

CAPITOLUL ZECE

Moartea fratelui Norei, în 1988, reprezentase un moment de cotitură şi în viaţa lui Jess. Înainte de moartea lui, Jess locuise cu mama ei într-un mic apartament la etajul întâi, cu o terasă mică, pardosită cu dale; după moartea lui, locuise cu bunica la Darling House. Nu exista nici o legătură logică evidentă între cele două etape, era doar o coincidenţă şi, cu toate acestea, prima şi cea mai puternică dependenţă umană este cea faţă de poveste. Lumea caută întotdeauna să afle cauza şi efectul, şi apoi să identifice înţelesul, şi aşa i se întâmplase şi lui Jess: moartea lui Thomas Turner rămăsese legată de-atunci încolo de schimbarea propriei situaţii.

La momentul respectiv totuşi, priveghiul lui i-a rămas în minte pentru un motiv mult mai neînsemnat, dar mai special. La cei zece ani ai ei, lui Jess îi plăceau cuvintele. Le colecţiona. În cărţile ei preferate, adevărata putere se ascundea în cuvinte, fie că erau farmecele şi blestemele din basme, ori testamentele, actele şi lacunele juridice pe care le descoperea la Dickens. Ziua aceea cu priveghiul îi dezvăluise numeroase alte noi comori. Mai întâi, însuşi termenul „priveghi“ şi ideea care-ţi dădea fiori pe şira spinării că un fel de petrecere dată în cinstea unui mort ar putea fi cunoscută printr-o noţiune atât de pronunţat activă. Apoi mai era „risipitor“, un cuvânt pe care îl mai auzise la orele de religie de la şcoală, dar folosit acum, în mod atât de curios, referitor la o persoană misterioasă din familia ei. Ca să nu mai vorbim de „tihnit“ – *Halcyon*, un cuvânt cald, de culoarea mierii, care îi mângâia auzul asemenea unei incantaţii, dar a cărui căldură era aproape imediat domolită de apariţia unei „pietre de moară“.

Stând acolo, ascunsă la umbra frunzişului ferigii arborescente, după discuţia la care trăsese cu urechea, Jess se gândea la ce auzise. Părea o situaţie destul de delicată: „Piatră de moară“ era o expresie pe care credea că o cunoaşte pe deplin datorită lui Thomas Hardy, dar de ce s-ar fi aflat bunica

ei în posesia unei pietre rotunde cu care se măcina grâul? Şi de ce oare ar descrie-o ea ca „îngrozitoare“ şi ar insista să fie vândută „imediat“? Jess s-a gândit că nu putea fi decât un singur lucru. Un sens figurat! „Piatră de moară“ avea cu siguranță şi un alt înțeles. Cuvintele, după cum băgase ea de seamă, puteau fi la fel de complicate precum oamenii: păreau să spună un lucru, în timp ce alt înțeles, mai tainic, se ascundea mai adânc.

De îndată ce a rămas singură, Jess s-a căznit să se îmbrace la loc cu rochia şi a alergat desculță spre casă. S-a strecurat printre grupurile de adulți din holul plin de umbre şi a urcat grăbită scările până la biblioteca întunecoasă, unde s-a lăsat învăluită de aerul rece şi nemişcat. Toate colțurile încăperii erau pline până sus cu rafturi de cărți, dar Jess ştia exact ce caută. În alte vizite făcute cu mama ei, observase seria de dicționare Oxford English cu coperte albastre de piele. A scos volumul care-i trebuia şi a căutat „piatră de moară“, trecând grăbită peste înțelesul deja cunoscut, literal, până când a ajuns la cel de al doilea înțeles: *o povară grea, o forță apăsătoare.*

S-a simțit profund mulțumită, dar şi nedumerită, în acelaşi timp. Comportamentul bunicii sale acolo, în chioşcul de vară, coincidea într-adevăr cu cel al cuiva care ar fi purtat pe umeri o povară grea, dar ce fel de povară ar fi putut fi ceva „tihnit“? A pus la loc primul volum şi l-a scos pe cel cu „H-K“, dând paginile până când a găsit cuvântul pe care-l căuta: *halcyon*. După cum scria acolo, *halcyon* putea fi atât substantiv, cât şi adjectiv, primul desemnând un fel de pescăruş, cel de al doilea însemnând „calm, paşnic, tihnit, fericit, prosper, idilic“. Dar nimic nu sugera nici un fel de povară. Cel de-al doilea înțeles părea, din contră, să denote optimism.

După priveghi, ea şi Polly s-au dus acasă pe jos. Apartamentul lor nu era departe de Darling House, dar mergeau pe jos, pentru că nu aveau maşină. Aceasta era un veşnic subiect de dispută între mama şi bunica ei. Nora voia să le cumpere „o maşinuță“ drăguță, spunând că era o încăpățânare să te chinui fără lucruri absolut necesare traiului, dar Polly susținea că preferă transportul public. Adevărul era, după cum Jess ştia prea bine, că şofatul o enerva. O mulțime de lucruri o enervau pe mama ei.

Au luat-o pe țărm, chiar dacă drumul era mai lung decât pe străzi. Lui Jess îi plăcea să se plimbe cu mama. Polly era timidă doar în prezența altor adulți, dar nu atunci când erau doar ele două. Cunoştea o mulțime de lucruri despre

natură şi, deşi nu-i stătea în fire să-i bage pe gât fiicei sale informaţii sau să o dăscălească, te puteai bizui pe ea că observă întotdeauna frumuseţea din jur şi era bucuroasă să îi împărtăşească mici exemple. Frunza îmbârligată cenuşiu-verzuie a unui eucalipt, un cuib delicat căzut, felul în care un arbore-de-foc se înălţa ca un joc de artificii pe cerul albastru intens. Nu reuşeau niciodată să meargă pe plajă fără să adune o grămadă de alge, scoici şi lemne cu forme graţioase pe care le duceau acasă şi le puneau pe pervazul ferestrelor sau erau prefăcute de către Polly într-o uimitoare sculptură mobilă şi, o dată, chiar într-o amuletă delicată ca o pânză de păianjen, care să alunge coşmarurile. Polly bătuse obiectul într-un cui chiar deasupra patului lui Jess.

— Să nu-i spui proprietăresei, nu cred că o să fie de acord.

Şi au zâmbit amândouă cu înţeles, pentru că apartamentul era proprietatea bunicii lui Jess, nu a unei proprietărese oarecare. Astfel de momente o încântau pe Jess. Mama ei nu glumea. Avea o figură care părea să fie mereu tristă, chiar dacă posesoarea ei nu era.

De data aceasta însă, mama sa era mai tăcută ca de obicei. Se gândea la înmormântare, a presupus Jess în timp ce s-au abătut de la cărare, şi-au scos pantofii şi au mers mai departe pe nisipul alb din Queens Beach. Mama lui Jess nu-şi cunoscuse unchiul englez, dar era acel gen de persoană care resimţea nefericirea altora ca pe a sa pe proprie. Odată, Jess i-a povestit despre o colegă de la şcoală chinuită de alţi copii. O porecleau în fel şi chip, grăbindu-se să sară de pe balansoare dacă încerca şi ea să se joace acolo, strigând agitaţi că aveau să „ia ceva“ de la ea dacă nu fugeau. Auzind asta, lui Polly i s-au umplut ochii de lacrimi, şi de atunci încolo ţinea să stea de vorbă cu fata respectivă dacă se întâmpla să se întâlnească la poarta şcolii.

Acum, mama ei a mers până la capătul ţărmului, dar nu căuta scoici, bețe şi nici pieile decolorate ale făpturilor acvatice. Rămăsese în picioare, privind apa, cu braţele pe lângă corp, ţinând agăţate cu un deget sandalele ei cele bune. Jess s-a dus lângă ea. Avea senzaţia că se gândesc la acelaşi lucru. Avea să le pară rău să nu mai vadă oceanul când se vor muta la Brisbane, dar mama ei spunea că acolo o să aibă un fluviu şi mult soare, şi vara o să fie furtuni mari care trec la fel de iute cum vin, lăsând în urmă aerul curat şi proaspăt. Polly avea o slujbă nouă. O anunţase pe Jess într-o seară la cină, şi colţurile gurii ei triste se ridicaseră repede când rostise asta, ca Jess să

înțeleagă că acest lucru o făcea fericită. Aveau să locuiască într-un loc numit Paddington, în propria casă făcută din lambriuri de lemn, şi care nu era acoperită cu țiglă, ci cu tablă ondulată.

Lui Jess îi plăcuse cuvântul acela – ondulată – şi mama zâmbise când îi spusese asta, şi a căutat o fotografie într-o revistă ca să vadă cum arăta. Imaginea a fost mulţumitoare, căci cuvântul era o redare perfecta a valurilor unduitoare de foi de tablă. Ea – Jess adică – va trebui să meargă la o altă şcoală, care nu era la fel de simandicoasă precum cea de la Sydney, şi va trebui să-şi facă alți prieteni, dar Jess i-a spus că nu o deranja câtuşi de puțin. Adevărul era că nu avea atât de mulți prieteni de lăsat în urmă, deşi nu i-ar fi mărturisit acest lucru mamei ei, căci nu ar fi fost decât un nou motiv de îngrijorare.

— I-ai spus Norei despre Brisbane? a întrebat Jess.

— Nu încă. Oricum, nu era momentul astăzi.

— Dar când?

— Curând. Când nu o să mai sufere atât de mult după fratele ei.

Jess a căzut pe gânduri. Avea dreptate, dar nu putea să nu constate că mama ei părea să găsea întotdeauna un motiv să amâne să-i spună Norei despre mutare. În altă situaţie, Jess ar fi insistat mai mult, dar astăzi nu-i stătea mintea la asta.

Acum mergeau ținându-se de mână, iar aerul mirosea a sare şi apă de mare, şi o barcă cu pânze se legăna la orizont, iar Jess a socotit că era cazul să nu scape prilejul.

— Ce înseamnă Halcyon?

Mama a strâns-o ceva mai tare de mână.

— Nu... a început ea, dar s-a înecat cu vorba. Când ai auzit tu cuvântul ăsta?

— Am auzit-o pe Nora spunându-l azi. L-am căutat în dicționar, dar nu suna a ceva de bine când l-a pronunțat ea.

Lui Jess îi era teamă că răspunsul ei sincer avea să stârnească şi alte întrebări despre cum a ajuns ea să audă o discuție particulară a bunicii sale, aşa că a fost plăcut surprinsă când a auzit-o mama răspunzându-i simplu:

— E vorba de o casă.

Ea s-a întors pe călcâie şi a început să meargă cu spatele spre iarbă.

O casă! Jess a răsucit cuvântul în minte şi a rupt-o la fugă după mama ei. Era greu de înţeles cum ar fi putut o casă să fie o piatră de moară, mai ales pentru bunica ei, care se îngrijea şi aduna case cu acelaşi interes cu care Jess aduna cuvinte.

— Şi unde e? Unde e casa asta?

— La naiba în praznic! Departe de aici.

Abia atunci a priceput. Halcyon era numele casei fratelui bunicii ei – o povară pentru Nora, după câte deducea, pentru că se afla atât de departe. Tocmai peste mări şi ţări, în Anglia.

— Şi de-aia vrea Nora să o vândă.

Mama i-a aruncat o privire atentă, şi între ochi i-a apărut o cută.

— Ce vrei să spui?

— Ea vrea să o vândă *imediat*.

— Dar tu de unde ştii?

Jess a şovăit. Dacă spunea mai mult, risca să fie certată că a tras cu urechea. Dar se vedea că Polly este foarte îngrijorată, mai mult ca de obicei, aşa că Jess i-a spus:

— Am auzit-o vorbind astăzi cu un domn. Zicea că Halcyon e o piatră de moară şi că trebuie vândută *imediat*. Casa a fost a fratelui ei?

Mama lui Jess a încuviinţat din cap.

— Poate că o întristează mai tare să se gândească la ea singură acolo, la naiba în praznic.

— Sigur că da, a spus Polly.

Au ajuns la nişte trepte de ciment care urcau, în formă de spirală, către şosea, iar Jess a luat-o la fugă până sus, aşa cum făcea de fiecare dată, întorcându-se să o strige peste umăr pe mama ei să urce mai iute, că mereu urca prea încet.

— Ia te uită cine ne vizitează! Hei, lume nouă!

Jess şi-a întors privirea spre capătul aleii, unde se vedea o siluetă. I-au trebuit câteva clipe să revină în prezent, să lase să dispară amintirea întâmplărilor de acum treizeci de ani. Doamna Robinson ţinea o mână streaşină la ochi, să se ferească de razele soarelui din apus, şi-i făcea semne cu cealaltă.

— Bună!

— Am ceva ofrande, i-a strigat ea, arătând către coşul aşezat lângă ea, în timp ce Jess începea să urce panta acoperită de iarbă. Am nişte scrisori pentru bunica ta şi o lasagna pentru tine.

— Ce bine-mi pare să te văd! a răspuns Jess, apropiindu-se.

S-au îmbrăţişat, şi Jess a constatat cu surprindere ce bine se simţea în preajma acestei femei şi s-a gândit cât de mult ţine la ea.

— Hai în casă să bem un ceai!

— Ar fi grozav!

Jess a descuiat uşa de la intrare şi s-au dus amândouă în bucătărie, a luat repede ceainicul şi l-a pus la fiert.

Doamna Robinson s-a aşezat pe un taburet la masă.

— Ai fost să o vezi pe bunica?

— Da, azi după-masă.

— Ai văzut că s-a cam schimbat, nu?

— Îmi pare rău că nu mi-ai spus dinainte.

Nu avusese intenţia să-i reproşeze, dar era reacţia la şocul pe care-l avusese văzând-o pe Nora. O luase complet pe nepregătite.

— Cred că te-a pus să-i promiţi că nu-mi spui.

— Ei, parcă nu o ştii! Nu a vrut cu nici un chip să admită că are probleme.

— A slăbit.

— Şi s-a mai împuţinat ca înălţime, a adăugat doamna Robinson.

— Va trebui să o hrănim bine când o să vină acasă.

— Au spus asta cei de la spital? a întrebat doamna Robinson, ridicând o sprânceană.

— Nu erau foarte siguri. Cred că e normal să fie rezervaţi, dar ei nu ştiu cu cine au de-a face!

Ceainicul a început să fiarbă fluierând, Jess a turnat apă fierbinte peste pliculeţele de ceai şi le-a rotit să-şi lase esenţa. A întrebat-o pe doamna Robinson ce făceau ai ei şi a ascultat-o zâmbind cum povestea nebuniile celor patru nepoţi năzdrăvani şi ale singurei nepoate destul de răsfăţate.

— Uneori am impresia că ea e mai nărăvaşă decât toţi, nu că asta mi-ar displăcea, dimpotrivă... Ea să iasă la suprafaţă!

— Păi viitorul e de genul feminin, nu aşa se spune? a adăugat Jess, aducând cănile de ceai.

— Vorbeşti exact ca bunică-ta!

Jess s-a aşezat şi ea la masă, în faţa doamnei Robinson, cu spatele spre bucătărie. S-a întins după cutia de biscuiţi a Norei, a luat-o de pe raft, i-a scos capacul şi i-a făcut semn să se servească. Doamna Robinson a luat un fursec, Jess a făcut la fel, punându-l pe masă lângă ceaşca de ceai.

— Pot să te întreb ceva?

— Sigur că da. Dar nu promit că ştiu să răspund.

— Erai aici când Nora s-a despărţit de soţul ei?

Doamna Robinson a încuviinţat din cap. Cu prudenţă, sau doar aşa i s-a părut lui Jess?

— Începusem să lucrez la bunica ta cu câţiva ani mai înainte. Aveam numai şaisprezece ani pe-atunci.

— N-am ştiut.

— Nici nu aveai de unde să ştii! Până când te-ai născut tu, făceam deja parte din „mobilierul“ casei.

— Şi ce „mobilier“!

Doamna Robinson a izbucnit în râs.

— Am întâlnit-o pe bunica ta din întâmplare. Ajunsesem nu de mult timp la Sydney, lăsând în urmă o poveste urâtă, şi o apucasem pe căi greşite, iar Nora mi-a întins o mână de ajutor. La început mi-a dat să fac nişte treburi mai mărunte, şi m-a plătit cât să-mi ajungă de masă şi casă, dar cel mai important lucru a fost că a avut încredere în mine. Era prima dată când cineva îmi încredinţa o sarcină adevărată.

Se destinsese şi se vedea că-i face plăcere să-şi amintească.

— Mă întrebam cum s-o fi stabilit custodia lui Polly după ce au divorţat, a îmbiat-o Jess cu blândeţe să povestească mai departe.

Doamna Robinson i-a aruncat o privire, nedumerită pe moment, dar şi-a revenit, cumpănind întrebarea care îi stârnise amintirile.

— Mi-e teamă că nu ştiu toate amănuntele. Aşa cum ţi-am spus, nu lucram aici de prea mult timp. La vremea aia, bunica ta nu-mi spunea mie lucruri dintr-astea. Dar de ce întrebi?

— Cred că Norei îi umblă ceva prin minte. Patrick mi-a pomenit că în ultima vreme a spus nişte lucruri ciudate – că îi era teamă să nu-i ia cineva copilul – şi mă întreb dacă nu o fi vreo spaimă din trecut pe care o resimte

acum.

— Bunica ta nu a fost în apele ei în ultima vreme, a răspuns doamna Robinson, zâmbind înțelegătoare. A fost cam confuză. Şi s-ar putea ca orice i-ar fi spus lui Patrick să nu însemne mare lucru.

— Dar dacă ar însemna totuşi? Şi, în acest caz, dacă ne-am da seama despre ce este vorba, am putea să-i uşurăm povara, într-un fel.

— Îmi pare rău, Jessica. Dar nu-mi vine nimic în minte. Şi, să-ți spun drept, chiar dacă şi-ar aminti ceva din trecut, ar putea fi oricare dintre momentele mărunte de spaimă. A fost o mamă foarte grijulie cu un copil pe care l-a aşteptat foarte mult timp. De-atâtea ori, când Polly era mică, bunicii tale i-a fost frică să nu o piardă cumva. E coşmarul oricărui părinte.

Dar Jess nu avea de gând să se lase atât de uşor.

— Mi se pare ciudat că ea şi soțul ei s-au despărțit fără să mai țină legătura în nici un fel după aceea. Probabil că nu au rămas în relații prea bune.

— La vremea aceea mi s-a părut că amândoi erau hotărâți să pună capăt căsătoriei.

— Crezi că el a vrut să o ia pe Polly?

— Nu, a răspuns doamna Robinson, scuturând din cap. Nici vorbă!

— Dar de ce eşti atât de sigură?

— Nu se prea înțelegeau de mai multă vreme, dinainte ca bunica ta să rămână însărcinată. Majoritatea bărbaților nu pot înțelege cât de greu îi este unei femei, mai ales uneia ca bunica ta, atunci când acest lucru nu se întâmplă uşor. Înainte de a se naşte mama ta, pierduse mai multe sarcini, iar el era de părere că ar fi trebuit să se lase păgubaşi, că puteau trăi fericiți şi fără să aibă copii. Dar ea nici nu concepea o astfel de viață. Spunea că voia să-şi facă propria echipă de crichet. S-a dus la toți doctorii, la toți vindecătorii de peste tot, până la Blue Mountains, şi în cele din urmă încăpățânarea ei a dat roade. Eram aici când a primit vestea cea bună, şi n-am văzut vreodată o femeie care să strălucească aşa ca bunica ta în ziua aia şi tot timpul după aceea. Îi era tare rău dimineața, sărăcuța, dar era atât de recunoscătoare, că nu s-a plâns nici în ruptul capului.

Jess a zâmbit. Aşa era Nora. Dârză, hotărâtă şi neabătut de optimistă. Nu accepta niciodată să fie refuzată, considerând că ar fi fost un eşec personal. Asta o făcea pe Jess să se întrebe uneori ce părere avea ea de fapt despre

destrămarea căsniciei sale. Ori de câte ori venea vorba despre asta, Nora ridica doar din umeri şi declara că fusese o decizie pragmatică de a îndrepta o greşeală măruntă din tinereţe: *C'est la vie!*

Dar, gândindu-se despărţirea ei de Matt, Jess îşi dădea seama că a te desprinde de cineva cu care ţi-ai petrecut o parte a vieţii nu poate să nu stârnească un sentiment de pierdere. Iar soţul Norei era tatăl copilului ei. Cu siguranţă că asta avea importanţă.

— Înţeleg că erau tensiuni între ei când se străduiau să aibă un copil, dar dacă el chiar îşi dorea să aibă unul, atunci de ce să se despartă chiar după ce au reuşit?

— Bănuiesc că el voia să revină la aceeaşi viaţă ca înainte de naşterea mamei tale. Socotea că avusese destulă răbdare, şi voia acum să-şi recapete nevasta. Dar unele femei se schimbă după ce devin mame. De îndată ce a apărut Polly, lumea nu a mai fost la fel pentru bunica ta. Şi e de înţeles, dacă te gândeşti prin ce a trecut ca să o aibă. Era moartă după ea, n-o lăsa deloc din braţe, şi el a început să fie gelos.

— Pe copil?

— E trist, nu-i aşa? a continuat doamna Robinson, clătinând din cap. Să te gândeşti că un bărbat în toată firea poate să fie gelos pe un copilaş! Era insuportabil. Şi, într-un fel, i-a zdrobit inima Norei. Dar, desigur, cu firea ei, şi-a pus în cap să folosească la maximum ce avea. Dacă nu putea să aibă o familie mare a sa, atunci s-a înconjurat de oameni care aveau nevoie de ajutorul ei şi şi-a pus în minte să fie o mamă cât mai bună pentru Polly. Şi a reuşit. N-ai fi văzut părinte mai devotat ca ea. Ştii şi tu prea bine cât de grijulie e, nu trebuie să-ţi spun eu!

Jess a răspuns zâmbetului drăgăstos al femeii. Desigur că ştia prea bine cât de devotată putea fi Nora. După ce începuse să locuiască cu bunica, aceasta nu lipsise niciodată de la nici o dezbatere, de la nici o serbare şcolară sau de la vreun meci de netbol. Până când Jess a trebuit să insiste să-şi mai vadă şi de treburile ei, cu argumentul că „Îi faci pe ceilalţi părinţi să se simtă prost", spunea ea în glumă. Dar Nora s-a simţit jignită, şi discuţia devenea stânjenitoare. Până la urmă s-au învoit totuşi într-un fel.

Acum, la masa din bucătărie, Jess nu şi-a putut stăpâni căscatul.

— Vai, te rog să mă ierţi!

— Dar nu ai de ce, a râs doamna Robinson, trebuie să fii frântă de oboseală. Ce oră e acum pentru tine?

— Cine mai ştie!

— Hai să te las să te culci. Să-ţi încălzesc o porţie de lasagna înainte de a pleca?

Jess i-a spus că o va încălzi singură şi i-a mulţumit din nou doamnei Robinson că i-a adus-o. A condus-o apoi până la uşa de la intrare. Era ora şapte, dar mai era încă lumină – o seară molcomă după o zi toridă de vară, când cerul începe să se topească în faldurile roşiatice, violet şi aurii ale amurgului, iar marginile grădinii încep să se întunece şi să se răcorească. Culorile, miresmele şi lumina deveneau sângerii. Jess le resimţea în ritmul bătăilor inimii, până în adâncul plămânilor şi al porilor pielii. Şi le recunoştea aşa cum recunoşti tonalităţile limbii materne.

Un ibis a străbătut cerul, urmat de alţi trei încolonaţi, alungând reveria lui Jess. A căscat din nou şi a intrat în casă să mănânce. Dacă ar mai putea rezista până la ora opt, ar putea să doarmă toată noaptea şi să scape astfel de oboseala diferenţei de fus orar.

Când închidea uşa, a sunat mobilul.

— Patrick! a exclamat ea, amintindu-şi că trebuia să-l fi sunat. Te rog să mă ierţi.

— Cum se simte?

— Se odihneşte şi am de gând să o fac să-şi revină cât mai curând cu putinţă.

— Ai putut să vorbeşti cu ea?

— Puţin. Nu ca lumea.

— Te duci şi mâine?

— Sigur, în fiecare zi, până o să mi-o dea acasă.

— Bine... asta e bine.

El s-a oprit, şi ceva din tăcerea lui i-a dat de înţeles că ar mai fi avut ceva de adăugat.

— Voiai să mai spui ceva?

— S-ar putea. M-ai întrebat dacă ştiu de ce era Nora dată peste cap în ultima vreme.

Jess a simţit că i se înteţesc bătăile inimii.

— Da?

— Azi după-masă, când mi-am adunat corespondența, mi-am amintit că, aproape cu o săptămână în urmă, Nora a primit o scrisoare care mi s-a părut că a iritat-o.

— Despre ce era vorba?

— Păi nu am citit-o.

— Nu, sigur că nu.

— Şi chiar dacă aş fi făcut-o, mie nu-mi stă în obicei să încalc intimitatea celor de care am grijă.

— Sunt convinsă de asta.

— Dar m-a îngrijorat foarte tare.

— Înțeleg. Şi ce ai văzut?

— Mi-a sărit în ochi pentru că plicul părea ceva oficial. De obicei eu îi ridic corespondența Norei şi i-o sortez, aşa că ştiu ce e obişnuit şi ce nu. Scrisoarea aceea era de la o firmă de avocați.

Jess s-a abținut să nu ofteze prea zgomotos în telefon. Era drăguț din partea lui că voia să ajute, dar Nora avea o mulțime de relații şi de preocupări şi primea grămezi de scrisori, aşa că o scrisoare de la un avocat nu părea ceva ieşit din comun.

— Îți mai aminteşti numele firmei?

— Nu, dar după câte ştiu eu, toate afacerile Norei sunt în zona New South Wales, nu-i aşa?

— Aşa ştiu şi eu.

— Avocatul ăsta a cărui scrisoare a enervat-o îi scria din Australia de Sud.

CAPITOLUL UNSPREZECE

Adelaide Hills, 25 decembrie 1959

Meg şi băieţii se duseseră la culcare în cele din urmă, şi Percy era singur. Fumase aproape jumătate din ţigara pe care i-o dăduse Esther Hughes, iar ceasul arăta două şi zece. Furtuna aproape că se domolise de-acum, dar mai ploua încă. Din când în când, printre norii grei de plumb, mai apărea luna, luminând vârfurile stejarilor seculari care mărgineau strada principală. Percy nu se putea uita la ei fără să-şi aducă aminte de mama lui. Ea povestea adesea despre plantarea lor, mai ales când se întâmpla câte ceva în oraş care, după părerea ei, mirosea a obtuzitate sau, chiar mai rău, a interes personal.

— Bunica mea era mică atunci când s-au sădit copacii ăştia. Nici unul dintre cei care au fost de faţă în ziua aceea nu a mai apucat să-i vadă ajunşi la maturitate. La vremea aceea, oamenii erau mai înţelepţi şi mai puţin egoişti. Ei ştiau că fac parte dintr-o linie neîntreruptă, nu nici sunt începutul, nici mijlocul sau sfârşitul ei.

De unde se afla, Percy le vedea doar frunzele din vârf. Locul acela – veranda îngustă de-a lungul peretelui din spate al căsuţei de chirpici din colţul cel mai îndepărtat al terenului lor – era locul lui preferat când era mic şi voia să se ascundă de părinţi. Anexa, cum era numită pe-atunci, era folosită ca spaţiu de depozitare, şi acolo dădeai peste şerpi, păienjeni şi tot felul de obiecte socotite încă prea bune ca să fie aruncate. Mai târziu, după ce s-au căsătorit, el şi cu Meg au transformat-o în spaţiu de locuit.

Fusese o soluţie bună, fiind suficient de departe de casa cea mare şi de prăvălie, cu o grădiniţă de legume între ele, şi nu după mult timp s-au instalat confortabil. Meg se înţelegea bine cu părinţii lui Percy, chiar şi cu tatăl lui. Era una dintre puţinele persoane care putea să-i intre în voie şi, ciudat, asta l-a făcut şi pe el să se apropie mai mult de tatăl său. I-au trebuit câţiva ani să-şi dea seama că Meg şi tatăl lui se asemănau în anumite privinţe. Amândoi

îndură greutăți în copilărie şi cicatricele ascunse rămase şi în viața adultă îi făceau îndărătnici la schimbare, refuzând să renunțe la ceea ce aveau.

Percy a tresărit. Auzise un zgomot în apropiere. Pe lângă ploaia şi apa care gâlgâia prin burlane se mai auzise ceva, ca scâncetul unui animăluț care caută cu disperare adăpost şi căldură. A ascultat mai atent, dar nu s-a mai auzit. Avea nervii încordați. Şi nici nu era de mirare, cu tot ce se petrecuse în seara aceea. S-a sprijinit de stâlpul anexei, bucuros să simtă ceva solid în spate. Îşi amintea cum vopsise împreună cu Meg stâlpii şi barele din exterior, folosindu-şi tot timpul liber ca să pregătească locuința. Erau atât de tineri şi de avântați, gândindu-se la tot ce-i aştepta de-atunci înainte. Totul părea atât de temeinic atunci!

Plănuiseră să locuiască acolo doar până aveau să-şi poată permite o casă a lor, dar viața ştie să dea peste cap planurile celor suficient de nesăbuiți ca să le facă. Au pierdut primul copil, o fetiță, născută perfectă din toate privințele, în afară de faptul că nu putea respira. Apoi a izbucnit războiul, şi tatăl lui a murit. Era logic să rămână în preajmă ca să o ajute pe mama lui. Adevărul era că ea şi Meg se ajutau una pe alta. Când au apărut băieții, şi familia lor începea să nu mai încapă în mica locuință din fundul grădinii, s-au mutat în casa cea mare, şi Susan Summers, bucuroasă să locuiască într-un loc mai restrâns, s-a mutat în anexă.

De când murise ea, anexa rămăsese goală. În ultima vreme însă, Kurt pomenise că i-ar fi plăcut să locuiască el acolo. Nu se întâmplase nimic deocamdată, dar Percy nu avea nimic împotrivă. Era dispus să facă orice ca băiatul să fie mulțumit, acasă, şi să-i uşureze situația financiară ca să poată să se înscrie la facultate când avea să vină vremea.

Cu câteva luni în urmă, merseseră împreună la Adelaide ca să vadă campusul universitar. Era o zi frumoasă de primăvară, şi Percy parcase maşina pe North Terrace, lângă galerie. Clădirea impunătoare de piatră a universității arăta ca scoasă dintr-un roman victorian, şi el s-a simțit asemenea lui Jude Neştiutul, dând târcoale pe la marginile vieții universitare, cu toată învățătura şi lecturile lui particulare. Când a ieşit din maşină, a dat să-şi pună cheile în buzunar, dar le-a scăpat în şanț. Deodată, s-a simțit copleşit de propria infirmitate. Dar Kurt nici nu s-a sinchisit:

— Haide, tată, a spus el, făcându-i cu ochiul, ia să vedem dacă e ceva de

capul locului ăsta!

Percy era uimit cum umbla fiul lui pe acolo, de parcă nici nu s-ar fi sinchisit, ca şi cum acolo îi era locul, în sălile acelea venerabile. Cu câțiva ani în urmă, un tânăr din Adelaide primise o bursă Rhodes ca să studieze la Universitatea din Oxford. Profesorul lui Kurt de la Liceul Tambilla & District spunea că şi Kurt putea să facă la fel. Soluția era să-l facă să se concentreze. Firea lui calmă era marele său atu, dar era şi cea mai serioasă piedică. Liniştit şi grijuliu, vedea numai partea bună a oamenilor şi a împrejurărilor şi se aştepta să fie tratat cu aceeaşi măsură. Ca şi cum, după ce s-a luptat să supraviețuiască naşterii sale premature, era convins de locul său în lume. Încă de când era micuț, avea o fire foarte plăcută.

Dar câtă deosebire între cei doi băieți! După naşterea lui Marcus, glumeau spunând că, după ce tocmai învăţaseră jocul, se naşte altul şi le schimbă toate regulile. Până pe la doi ani, Marcus nu a dormit nopțile şi erau momente când nimic nu părea să-i fie pe voie. Doar atunci când a crescut suficient au putut înțelege că el era un omuleț cu emoții mari. „E plin de pasiune!“ şi-au spus ei atunci. Avea şi nişte idei foarte clare despre dreptate. „Vede lucrurile cam prea în alb şi negru“, au tras ei concluzia, zâmbind agasați. „Dar e bine intenționat“, iar mai târziu adăugau cu o oarecare speranță: „Se dă el pe brazdă până la urmă!“

Şi s-a dat. Devenise un copil tare bun, extrem de corect şi blajin, luând mereu apărarea altora, adunând animăluțe de pripas şi luptând pentru toate cauzele pierdute. Şi cam melancolic, în ultima vreme, dar asta era ceva caracteristic vârstei de paisprezece ani.

Percy s-a uitat spre grădina întunecată către casa cea mare, spre ferestrele de sus, în beznă, la dormitoarelor fiilor săi. Dacă vreunul din ei s-ar fi uitat pe fereastră, ar fi putut să observe în colțul cel mai îndepărtat al grădinii luminița portocalie a țigării. Dar Percy era convins că nu e cazul. Dormeau cu toții, şi el simțea că e singur. De când se ştia pe lume, avea un instinct aproape animalic pentru astfel de lucruri. Simțurile i se ascuțiseră în lunga perioadă cât fusese țintuit la pat în copilărie.

Dacă era o chestiune asupra căreia el şi Meg să fie de acord întru totul, aceea era hotărârea lor neabătută de a-şi proteja fiii. Căutarea continuase încă mult timp după ce se întețise ploaia. Amândoi băieții se întorseseră acasă cam

pe la ora zece, uzi până la piele şi plini de noroi. Nici unul nu a povestit prea mult, rămânând tăcuți cum nu-i mai văzuse altă dată. Dar Percy a înțeles că Jimmy le spusese că urmele câinilor – sau ale oamenilor – dispăruseră de mult din pricina ploii. Se vorbea să o ia de la capăt a doua zi, dar nimeni nu mai avea prea multe speranțe.

Marcus îşi scosese cizmele cu zgomot şi urcase direct în camera lui, ferindu-se de încercarea tatălui său de a-l mângâia. Uşa dormitorului de la etaj s-a trântit cu zgomot, şi după câteva clipe au răsunat prin podele acordurile muzicii lui Buddy Holly[14]. Venind iute să vadă dacă ajunseseră sănătoşi acasă, Meg avea prosoape pregătite ca să-i şteargă să nu se îmbolnăvească, dar se făcuse nevăzută imediat, lăsându-l singur cu Kurt.

Aşa intuia ea totul. Ştia ce e în mintea lui, chiar dacă el hotărâse să nu-i pomenească de faptul că acel comisar, Duke, se interesase de fiul lor. Când se întorsese de la poliție, o găsise supărată. Aflase deja ce se întâmplase, ca toată lumea din oraş. Percy şi-a dat seama cât era de afectată după paharul de sherry pe care şi-l turnase: Meg nu punea alcool în gură, căci îndurase prea mult de pe urma beţiilor tatălui ei şi, deşi nu se atinsese de el, simpla prezență a unui păhărel cu lichid roşu dovedea cât de tare o afectaseră întâmplările din după-amiaza aceea. L-a ascultat cu atenție povestindu-i despre ancheta de la secția de poliție, ridicând uşor dintr-o sprânceană când i-a pomenit că Duke venise tocmai de la Adelaide. Apoi a tras adânc aer în piept şi i-a spus cum şi-a petrecut şi ea ziua.

În momentul acela, băieții erau încă în echipele de căutare, şi el şi Meg au început să vorbească despre fetița familiei Turner, încercând să înțeleagă ce se întâmplase, întrebându-se ce se petrecea oare acolo, pe întuneric şi pe furtună.

— O s-o găsească oare, Perce? a întrebat Meg în cele din urmă, cu vocea gâtuită de îngrijorare. O să descopere ce s-a întâmplat?

Percy nu ştia ce să-i spună. Ar fi vrut să o liniştească, să-i spună ceea ce voia ea să audă – că micuța va fi bine, că totul se va rezolva într-un fel. Dar s-a decis să spună doar ce ştia cu siguranță.

— Nu există cineva mai bun ca Jimmy care să ştie să ia urma. Şi nici tânărul Eric Jerosch nu e mai prejos. Dar vremea asta îngreunează toate căutările. Plouă de rupe pământul şi nu pare să se oprească.

— Dar poate că cineva o fi văzut ceva.

— S-ar putea. Deşi ar fi venit să spună până acum.

Meg s-a gândit o clipă.

— Sunt atât de îngrijorată, Perce, a spus ea după o vreme. Mi-e tare teamă. Ce-o să i se întâmple sufletului nevinovat?

Percy şi-a terminat ţigara şi a stins-o strivind-o. Făcuse bine că nu-i spusese că îşi făcea griji pentru Kurt. Meg era şi aşa destul de supărată, nu mai era nevoie să îi bage şi alte lucruri în cap. Fiul lor nu făcuse nimic rău. Poliţistul avea să vadă că nu are de ce să se intereseze de Kurt. Făcuse doar exces de zel, aşa cum era de aşteptat în cazul unei fapte ca aceea.

Lui Percy îi părea rău însă că nu reuşise să afle mai mult de la Kurt. Înainte de a adormi, Meg îi spusese că era îngrijorată că fiul lor avea să fie şi mai afectat de moartea familiei Turner, căci el şi Matilda se certaseră cu puţin timp înainte. Cu o zi, două în urmă, venise acasă foarte îngândurat, după cum spunea ea. Dar când încercase să vorbească cu Kurt, băiatul l-a privit cu înfăţişarea plictisită a cuiva mult mai matur şi îi spusese că nu era încă pregătit. Percy îşi dădea seama că fiii lui avuseseră noroc, crescuseră după război, iar viaţa lor până atunci se desfăşurase într-o perioadă de prosperitate şi de pace, într-o ţară liniştită, înconjurată de două oceane, la capătul pământului. Fuseseră tare mâhniţi să-şi piardă bunica, pe mama lui Percy, dar ea li se părea extrem de bătrână, şi dispariţia ei intra în ordinea firească a lucrurilor. Prima lor confruntare cu durerea o reprezentase moartea lui Buddy cu câteva luni în urmă, după ce ieşiseră cu cortul la sfârşit de săptămână.

Dar chiar dacă moartea câinelui iubit al familiei era sfâşietoare, ceea ce se întâmplase cu familia Turner la moşia Wentworth era cu totul altceva. În primul rând, era o situaţie şocantă, oribilă, să dispară aşa o familie întreagă; apoi era vorba de pierderea vieţii fiecăruia în parte: viitorul, speranţele şi visurile lor – o pierdere tragică pentru oricine. Moartea copiilor, mai ales, era ceva greu de îndurat. Era un adevărat sacrilegiu. Iar pentru un băiat – un bărbat – care se considera îndrăgostit, totul era de-a dreptul zdrobitor.

Percy voia să-şi consoleze fiul, să-i spună că înţelegea ce simte, dar ştia că vorbele aveau să pară golite de înţeles. „A murit, tati“, i-ar fi răspuns el. „Am iubit-o, şi ea nu mai e. Cum să poţi tu înţelege?“

Şi ce Dumnezeu ar fi putut Percy să-i răspundă?

Simţea o durere în piept ca şi când l-ar fi cuprins nişte mâini uriaşe şi ar fi început să-l strângă din ce în ce mai tare. Brusc, şi-a dat seama că avea nevoie să plece de pe bucata lui de pământ, din casa aceasta care-l înlănţuise toată viaţa. De multe ori se simţise prins ca într-o capcană. Dar în noaptea aceasta totuşi se simţea descoperit. Picioarele îi erau străbătute de nervi care trebuiau liniştiţi. Voia cu tot dinadinsul să se mişte, să umble, să meargă într-altă parte o vreme.

Percy a ieşit după veranda anexei şi a traversat curtea, intrând în casă prin uşa din spate. S-a strecurat pe lângă perete până a ajuns în cămăruţa de lângă intrare. De pe măsuţa de lângă pomul de Crăciun, o veioză cu abajur cu ciucuri arunca o lumină galbenă. Şi-a tras pe el haina de ploaie, a luat o lanternă de pe poliţa de lângă uşă şi a aprins-o, îndreptând-o spre podea, să vadă dacă funcţionează. Lumina ei a scos la iveală un şir de cizme de lucru aliniate pe lângă perete. Când Percy nu reuşise să-i facă pe băieţi să vorbească, după ce Marcus evitase orice discuţie, şi Kurt se retrăsese în dormitor, el se apucase să le cureţe cizmele pline de noroi. Trebuia să-şi facă de lucru, să-şi găsească o preocupare. Era singurul mod de a avea grijă de ei care-i venea în minte. Un mic gest de dragoste în locul compasiunii pe care nu putuse să o ofere.

Mulţumit că avea suficientă baterie, a stins lanterna, îndesând-o în buzunarul adânc şi, cu grijă să nu facă vreun zgomot, s-a strecurat afară, închizând uşa încet după el.

---

14. Charles Hardin Holley (1936−1959), cunoscut drept Buddy Holly, cântăreţ şi compozitor american, promotor al muzicii rock în anii 1950.

CAPITOLUL DOISPREZECE

Percy umbla de vreo oră când a ajuns la crângul de la marginea proprietății lui Merlin Stamp. Nu avusese de gând să iasă din oraş pe drumuri lăturalnice, dar s-a simțit mai bine să meargă prin întuneric, departe de luminile şi de oamenii de pe stradă. S-a gândit că se purta ca şi cum ar fi avut ceva de ascuns.

Aici, în partea asta mai înaltă şi mai umedă a dealurilor, copacii erau mai deşi, eucalipții mai mărunți cu coaja netedă se amestecau cu alte specii de eucalipți, mai înalți, iar tufe dese de banksia se întindeau pe la poalele lor. Deşi avea lanterna la el, nu era nevoie să o folosească, pentru că ştia bine drumul.

Ploaia răzbătea printre coroanele copacilor, lovind frunzişul tufelor de jos, scurgându-se apoi pe pământ. Mici animale nocturne, şobolani-de-mlaştină şi bandicuți se furişau pe dedesubt. Era unul din puținele locuri cu adevărat sălbatice, neatinse de oameni. Percy îl cunoştea oarecum pe Stamp şi ştia de problemele lui, dar nu se mai întâlnise cu el de zeci de ani. În timp, îi mai auzise pe băieții lui şi pe prietenii lor speriindu-se unii pe alții cu poveşti despre cadavre îngropate în pivniță şi copii dispăruți. Dar copiii obişnuiau să spună mereu lucruri dintr-astea menite să sperie, iar Percy nu avusese niciodată nimic cu Merlin şi nici cu câinii lui.

Străbătând cărarea printre copaci la hotarul pământurilor lui Stamp, se gândea la Isabel Turner. O văzuse cândva aici, pe ea şi pe soțul ei, cu vreo cinci sau şase ani în urmă. Era înaintea vremii incendiilor de vegetație, şi Percy cerceta terenul să vadă ce pericol este, când i-a atras atenția ceva ce ar fi jurat oricând că era un ornitorinc. Acel mamifer cu cioc ca de rață, care depune ouă, dispăruse de pe meleagurile acelea de mai bine de un secol, dar el era convins că văzuse unul lunecând de pe mal drept în apă. Şi-a scos iute carnețelul din buzunar şi îşi nota atent unde-l văzuse, când i-au atras atenția

trosnete de ramuri strivite sub tălpi, venind de pe malul celălalt.

Şi-a dat seama pe loc că se certau, chiar dacă nu desluşea cuvintele pe care le rosteau. Mergând înaintea soţului ei, doamna Turner se oprise brusc, cu trupul rigid, cu privirea pironită spre vârful copacilor. Chiar şi de departe îşi dădea seama că ţinuta ei încremenită vădea că era furioasă. A rămas o vreme aşa, lăsând cuvintele soţului ei să treacă parcă peste ea, până când în cele din urmă s-a întors spre el şi i-a răspuns, mişcându-şi mâinile ca două aripi.

Percy rămăsese încremenit. Nu-i stătea în fire să se holbeze la oameni, dar el nu mai văzuse aşa ceva. El şi cu Meg nu se certau în felul acela. De fapt, ei nu se certau deloc. Îşi amintea vag că, mai demult, mai aveau păreri diferite asupra unor lucruri, dar, cu timpul, acele divergenţe se mai atenuaseră şi ajunseseră să gândească la fel.

— Ce e aia?

Percy a tresărit auzind o voce lângă el. Era un copil de vreo cinci ani, care părea că se ivise dintr-o crăpătură a bolovanilor uriaşi cu pete roşiatice care se înălţau pe partea asta a malului. Fetiţa arăta spre desenul pe care şi-l făcuse el în carnet.

— O hartă, a răspuns el, simţind că-i bate inima de sperietură. Am făcut-o eu.

— De ce?

— Păi vreau să-mi amintesc de locul ăsta.

— Da’ de ce?

Atunci şi-a dat seama că fetiţa era Evie Turner. O mai auzise pe Meg vorbind despre copilul cel mai mic al familiei Turner. „E un puişor ciudat copila aia. Deşteaptă foc, dar te omoară cu întrebările“, zisese Meg.

El i-a povestit despre ornitorinc.

— Ornitorincul e o monotremă[15], a spus ea.

— Ai dreptate. La fel ca echidna.

Chipul îi era încordat de atâta seriozitate.

— Şi mie-mi place să desenez, a spus ea în cele din urmă, scoţând un caiet dintr-o traistă pe care o ducea de-a curmezişul şi deschizându-l la o pagină unde avea câteva schiţe foarte reuşite de peisaje. Mie îmi place să observ, o să mă fac om de ştiinţă când o să fiu mare.

— Foarte bine. Avem nevoie de aşa ceva.

A văzut-o apoi cum şi-a lăsat privirea în jos, ca să vadă mai bine. Cerceta cu atenţie o tufă din apropiere, plină de flori ca nişte ciucuri galben aprins.

— E o acacia.

— Da, acacia aurie, l-a corectat ea.

— Ai dreptate.

— Ştiaţi că sămânţa de acacia aurie poate rezista până la cincizeci de ani?

— Zău?

— Asta e mult.

— Aşa e.

— Dar dumneavoastră câţi ani aveţi?

— Nu am încă cincizeci de ani.

Avea de fapt treizeci şi şase.

— Seminţele de acacia încolţesc după focurile de vegetaţie, a continuat Evie Turner, făcând un gest zeflemitor cu capul spre părinţii ei, care erau încă prinşi în disputa lor aprinsă. *Ei* îi e frică de focuri. Asta pentru că e englezoaică. Dar eu nu sunt. Eu sunt australiancă, şi acacia aurie e floarea mea preferată. Iar eu n-am de gând să mă duc în Anglia orice-ar crede *ea*.

Cu aceste vorbe, înainte ca Percy să apuce să-i spună că şi lui îi plăcea acacia aurie, fetiţa a luat-o la fugă spre părinţii ei, ţopăind cu picioarele arse de soare peste buştenii prăbuşiţi cu agilitatea cuiva mult mai obişnuit cu locurile acelea pustii decât s-ar fi cuvenit.

Percy a alungat amintirea aceea. Oricât s-a străduit, locul ei a fost luat de imaginea aceleiaşi copile zăcând pe pătura de picnic, nemişcată şi tăcută ca mormântul, în după-amiaza aceea, cu şirul de furnici târându-se peste încheietura subţire a mâinii ei. A simţit că-l apucă greaţa şi s-a sprijinit cu palma de trunchiul neted şi umed al unui eucalipt şi a vomat puternic.

Mirosul reavăn al ploii se amesteca cu alte izuri grele, necunoscute ale câmpului. Ştergându-şi bărbia cu dosul palmei, Percy a mers înainte, dornic să se îndepărteze de locul acela, de amintirea fetiţei şi a celor doi soţi care se certau şi de senzaţia sâcâitoare pe care o resimţea faţă de Merlin Stamp. În cele din urmă a ajuns la marginea pădurii, ieşind în locul unde Onkaparinga Valley Road cotea îngustându-se. Pe partea cealaltă începea Willner Road. Percy s-a oprit, gândindu-se o clipă, apoi a traversat.

Nu a luat-o pe drum, preferând să se strecoare pe sub gard şi să intre pe

pământul familiei Turner. Drumul pe acolo era mai lung, dar mai ferit. Îşi dădea acum seama ce făcea, ce anume căuta. Se ducea înapoi, sperând că ar putea să găsească mica pitulice de lemn. După câte pierduse în ziua aceea, simţea imperios nevoia să o găsească. Era un dar, ales cu multă dragoste, şi rămăsese acolo, undeva pe întuneric. Îşi închipuia că aude bătăile repezi ale aripioarelor şi zbaterea inimii sale minuscule. Cel mai probabil o pierduse în locul unde îngenunchease şi se împiedicase, venind pe spate, unde gândurile începuseră să o ia razna, să se învălmăşească şi să i se destrame.

Pământul era umed, iarba înaltă, dar el se mişca repede. Vântul se domolise de-acum, furtuna se potolise. A ocolit dealul, ţinându-se doar pe poteca bătătorită de vite care tăia peste coastele vălurite. În dreapta, terenul se înălţa brusc, întinzându-se apoi până la platoul de pe culme. Bătrânul domn Wentworth provenea dintr-un neam de marinari, aşa că nu e de mirare că alesese să-şi ridice casa în punctul cel mai înalt.

Percy s-a oprit şi a privit înapoi spre oraş. Nu prea era nimic de văzut: doar câte o lumină slabă, singuratică, ici şi colo. Spera că Meg dormea. Era istovită de cât se frământase şi se îngrijorase mai toată noaptea. Nu ar fi vrut să se trezească şi să se întrebe unde plecase el. Nu voia să ştie că ieşise din casă. Voia numai să găsească mica amuletă sculptată şi să o ducă acasă.

Meg şi-ar fi dorit să aibă şase copii. Îi adorase pe băieţi când erau mititei, era făcută să fie mamă, în ciuda tuturor greutăţilor pe care le-au avut cu Marcus. Stătea trează nopţile când erau bolnavi, le dădea să sugă atunci când nu puteau să doarmă. Avea un dar, ştia să-i vrăjească. De multe ori, Percy se încrunta cu teamă, neînţelegând de ce omuleţul cel mic, cu chipul schimonosit de plâns din braţele sale, nu se liniştea nici în ruptul capului, oricât de mult l-ar fi legănat sau mângâiat şi nu trebuia decât să i-l dea lui Meg, ca să înceteze pe dată.

De îndată ce Marcus a fost pe calea cea bună, ea l-a anunţat că era gata să mai aibă încă unul. Lui Percy nu-i stătea în fire să-i refuze ceva ce ea îşi dorea, deşi în sinea lui se îngrijorase. Ştia el prea bine că ea voia cu tot dinadinsul să aibă o fată, chiar dacă nu ar fi recunoscut asta în ruptul capului.

— Sunt bucuroasă cu orice se îndură Cel de Sus să ne dea, spunea ea mereu, numai sănătos să fie.

Dar văzuse el cum se uita la fetiţele de la biserică, zâmbind drăgăstos în

timp ce le admira părul, purtarea, aruncând câte o privire piezişă la băieţii lor, punând mâna preventiv pe genunchii celui de lângă ea, să-i atragă atenţia să nu uite unde se afla şi să înceapă să se ia la harţă.

Şi mai băgase de seamă că ea tot punea deoparte în lada ei de zestre – cufărul acela sculptat de mână care mirosea a codri străvechi din Europa, singurul obiect pe care insistase să-l păstreze din coliba de lângă râu, care fusese în copilărie căminul ei părintesc. Şi vechiul caiet cu reţete de bucătărie al familiei ei. Amândouă obiectele fuseseră aduse din Germania de strămoşii ei luterani din partea mamei atunci când se îmbarcaseră pe un vapor împreună cu alţi bolnavi, săraci şi flămânzi care avuseseră curajul să rişte aventurându-se în căutarea unei vieţi mai bune într-o ţară necunoscută, pe partea cealaltă a pământului.

În cufărul acela, Meg adunase o adevărată comoară. Cele mai bune haine ale băieţilor, după ce le rămăseseră mici, o păpuşă de porţelan cu chipul frumos pictat, un serviciu de ceai de jucărie, de porţelan, cu modele alb-albastre, o perie de păr cu oglindă cu încrustări fine. Dar comoara ei cea mai de preţ, pe care o scotea s-o mai cerceteze, când credea că nu o vede nimeni, erau câteva gheme de caşmir roz cumpărate cu o grămadă de bani atunci când se duseseră la Sydney, la câteva luni după ce se prăpădise fetiţa lor.

— Într-o bună zi o să fim bucuroşi că le-am cumpărat, o să vezi tu! a spus ea, plină de speranţă, ţinând strâns la piept punga de la mercerie.

Din păcate, după Marcus, nu mai fuseseră binecuvântaţi cu alt copil, fată sau băiat. Percy se simţea vinovat. Deşi era convins că nu era vorba decât de prostii şi superstiţii, avea impresia că soarta, sau Dumnezeu, ori cine hotăra lucrurile astea ştiuse că lui nu-i ardea de aşa ceva. Uneori chiar se întreba dacă nu cumva era vina lui, care tânjea după o altă viaţă, că pierduseră primul copil. Meg se resemnase. Pe măsură ce ani treceau, i se mai domolise hotărârea cu care se referea la acest subiect, iar după ce Marcus a împlinit zece ani nici nu a mai pomenit. De atunci încolo a început să spună cu voioşie şi cât de des putea: „Să nu te laşi depăşit ca număr. Copiii sunt un dar de la Dumnezeu, dar eu m-am oprit la doi.“

Ciudat era că, tocmai când Marcus se mai întremase şi Meg renunţase, începuse el să simtă nevoia unui alt copil. Pe măsură ce băieţii creşteau, îşi dădea seama că nu era departe clipa când se vor îndepărta, şi viaţa lor, aşa

cum o ştia el – cu mers la pescuit, cu râsete şi tachinări la masă, cu şirul de ghete de care se împiedica mereu la uşă – avea să se termine.

Un fulger a luminat cerul, şi un urlet prelung ca de câine dingo a răsunat peste dealuri, ca şi cum ambele elemente ale naturii ar fi vrut cu tot dinadinsul să-l trezească din reverie, amintindu-i că se afla acolo cu un scop, şi nu mai era mult până când să se deschidă din nou cerul şi să se înceapă iar ploaia.

A pornit-o din nou, luminând cărarea cu lanterna. S-a auzit încă un urlet, disperat şi puternic, urmat de data aceasta de un tunet care s-a rostogolit peste dealuri. A grăbit pasul, în timp ce alt fulger a scos la iveală o siluetă uriaşă, întunecată – copacul scorburos, ştiut de toţi copiii din zonă. Trunchiul bătrânului eucalipt era atât de mare, încât puteai trece chiar prin mijlocul lui, în scorbura suficient de mare să poată adăposti opt, nouă sau chiar zece copii, dacă se înghesuiau, ca să se ferească de ploaie. Un poet rătăcitor chiar scrisese cândva o poezie despre el, care, spre mândria celor din Tambilla, ajunsese să apară în ziarul *Sydney Morning Herald*. Meg ţinea o tăietură îngălbenită din ziarul acela pe peretele din spatele casei de bani, pe motiv că pomenea şi de „umărul vânjos al bunului băcan din Tambilla“ – o menţiune pe care o arăta ca pe o medalie de onoare, chiar dacă poetul vorbise de un alt băcan, unul din urmă cu un secol.

Meg era de fapt întruchiparea persoanei descrise de acel poet. Dacă cei şase copii pe care şi-i dorise nu apăruseră, atunci devenise mama întregului oraş, veşnic preocupată să tricoteze seară de seară nişte botoşei pentru un nou-născut sau un pulovăraş de care credea ea că ar fi avut nevoie copilul acela năzdrăvan. Cu câteva ierni în urmă, într-o duminică, Percy îşi plimbase privirea peste oamenii din biserică şi numărase nu mai puţin de nouă copii care purtau jachete tricotate de Meg.

Dar ea nu se îngrijea doar de copii, multe persoane treceau pe la prăvălie doar ca să-i povestească necazurile. Şi ea le asculta privindu-le blând şi cu atenţie, cum îi era firea, fără să se grăbească să le ia vorba din gură, şi după aceea îi striga pe Percy sau pe vreunul din băieţi să vină în locul ei la tejghea.

— Eu merg puţin în spate să beau un ceai cu prietena mea, spunea ea şi dispărea împreună cu femeia necăjită care apăruse acolo.

Până şi Isabel Turner stătuse la un ceai cu Meg, la măsuţa pliantă şubredă

din spatele prăvăliei. Asta se întâmplase probabil cam pe la vremea când Percy o văzuse în pădurea de lângă pământurile lui Merlin Stamp. Meg nu-i spusese despre ce vorbiseră, comentând doar că „Îi e dor de casă, biata de ea“. Soția lui nu dezvăluia niciodată o confidență, ştia să țină un secret la fel de bine cum ştia să administreze o prăvălie. Dar el băgase de seamă că Isabel Turner se ştergea la ochi cu batista şi clătina din cap în timp ce Meg îi vorbea pe şoptite.

Până când a ajuns la locul picnicului, se obişnuise cu întunericul şi putea distinge siluetele negricioase ale copacilor de lângă apă. Nu s-a putut abține să nu întoarcă privirea spre panta dealului pe unde venise el cu Blaze mai devreme şi de unde se întâmplase să-i vadă pe cei din familia Turner.

Chiar şi fără lanterna aprinsă, îşi dădea seama că locul unde stătuseră Isabel Turner şi copiii ei era răvăşit. A aprins lumina slabă şi a cercetat pe jos. Nici urmă de amuleta sculptată. Furtuna fusese zdravănă, dintr-acelea cum auzise el că erau în zona tropicală din nord. Iar prin părțile pe unde călcaseră polițiştii şi fotografii era o adevărată baltă de noroi. Lucrurile de picnic fuseseră luate de acolo, iar cei din familia Turner dispăruseră şi ei. După câte ştia Percy, morga era tocmai la Adelaide, în mijlocul oraşului, şi numai la gândul că trupurile lor reci zăceau acolo pe întuneric l-a făcut să vomite din nou. Era un adevărat coşmar.

Lumina lanternei a măturat încet pe sub salcie şi a văzut că leagănul copilului dispăruse şi el. Cineva îl dăduse jos, şi-l dusese înapoi acasă, bănuia el. Sub copac pământul era frământat în picioare, dar mai puțin înmuiat de ploaie ca în celelalte părți. Măcar dacă s-ar fi dus să se uite ce era în coş când a fost acolo după-amiază. Dacă s-ar fi uitat atunci, ar fi putut să vadă fetița dormind în el şi ar fi dus-o cu el acasă la Hughes, să o țină la adăpost până ar fi fost anunțată poliția şi s-ar fi aranjat cui să-i fie dată în grijă. Îi era groază să se gândească că nu s-a găsit nimic după ce ieşiseră cu toții să caute, oamenii umblaseră atât prin ploaie, iar copilul stătuse singur, fără mamă.

Thea Turner era ultimul nou-născut din Tambilla. Meg îi tricotase o pereche de botoşei galbeni chiar înainte de a se naşte, aşa cum făcea pentru toți pruncii care urmau să vină pe lume, dar pentru copila lui Isabel Turner nutrea o dragoste deosebită. La câteva săptămâni după ce se născuse, Meg scosese chiar ghemele de lână roz.

— Ce te miri, mie-mi place să am ceva de lucru! a ripostat ea când a văzut că Percy era surprins. Mai bine îi fac o jacheţică comorii ăleia mici decât să rămână cuib pentru şoareci.

Tânăra Becky Baker, pe care doamna Turner o angajase ca bonă, nu putea să treacă cu căruciorul acela uriaş pe lângă prăvălie fără ca Meg să nu găsească un pretext să iasă afară să stea de vorbă cu ea.

— Ce drăgălăşenie de fetiţă! se minuna ea când revenea în cele din urmă în prăvălie. Are o feţişoară netedă şi buze ca un boboc de trandafir. O adevărată păpuşică!

Percy o blestema în gând pe fetişcana aia a lui Baker pentru că trecea prin faţa prăvăliei lor atât de des. Ceea ce îşi dădea şi el seama că era complet incorect. Din câte auzise, fata era harnică şi avea suflet bun, nu făcea altceva decât să-şi vadă de treaba ei. Oricum, el tare şi-ar mai fi dorit să nu mai scoată fetiţa aceea în calea lui Meg. O cunoştea prea bine pe nevastă-sa ca să nu ghicească tristeţea ce răzbătea din comentariile ei. Într-o după amiază, cu o săptămână în urmă, o auzise chiar spunând:

— Dacă Matilda şi Kurt vor avea un copil, are să semene un pic cu fetiţa asta, nu crezi?

Tocmai atunci Marcus aranja sacii cu făină în colţul prăvăliei şi a azvârlit un sac, plin de dispreţ, stârnind un nor alb de făină. Purtare tipică pentru un flăcău de paisprezece ani, şi-a zis Percy, nu avea de ce să-şi facă griji, o să-l dojenească mai târziu. În sinea lui însă, înţelegea prea bine. Ultimul lucru pe care şi l-ar fi dorit era ca fiul lui, Kurt, să se apuce de făcut copii. Avea să aibă timp pentru aşa ceva mai târziu, după ce ar fi mers la studii, ar fi învăţat şi ar fi călătorit, s-ar fi realizat la întreaga sa capacitate, profitând de tot ce are lumea asta de oferit unui tânăr cu minte ascuţită şi cu picioare puternice, care ascultă de stăpânul lor.

Percy a simţit un junghi de spaimă în inimă, amintindu-şi cum comisarul Duke îşi notase numele lui Kurt în carnet. Fiul lui nu avusese nimic de a face cu ce li se întâmplase celor din familia Turner. El trebuia doar să-l păzească pe Kurt de orice rău, în timp ce poliţiştii îşi vedeau de treaba lor – cea adevărată – de a descoperi cum s-a întâmplat ca o familie întreagă să fie găsită moartă chiar în ajunul Crăciunului, în timp ce se aflau la un picnic lângă râu.

Se pornise din nou să plouă. Fulgerele luminau cerul dincolo de culmea muntelui. Lătratul câinilor dingo se auzea mai degrabă ca un urlet. Locul acela părea bântuit, cu totul schimbat.

Percy a îngenuncheat să atingă pământul pe care stătuseră ei. L-au năpădit lacrimile, căci dincolo de gândurile despre familia sa, despre celelalte griji ale sale, simțea întreaga povară a ceea ce descoperise în după-amiaza aceea.

A rămas aşa o vreme, până când a simţit ceva.

Un zgomot? O senzaţie? Nu era sigur. Tot ce îşi dădea seama era că îl încerca un fior necunoscut, nedesluşit de teamă.

A stins lanterna. A rămas la pândă.

Apoi, încet, încet s-a ridicat.

Nu putea să scape de senzaţia că nu era singur.

Oare se mişca ceva acolo, dincolo de umbrele acelea?

A rămas pe loc şi a ascultat. A foşnit ceva. A simţit cum i se zburleşte părul pe ceafă. Şi-a dat seama că era pândit. Cineva? Ceva era acolo, în apropiere.

---

15. Grup australian format din două genuri distincte, ornitorincul şi echidna; sunt mamifere ovipare, care clocesc, iar puii sunt hrăniți cu lapte.

PARTEA A TREIA

CAPITOLUL TREISPREZECE

Sydney, 11 decembrie 2018

În patul mic din dormitorul ei de copil, Jess a dormit agitată. Lăsase fereastra deschisă, şi mirosul, sunetele, atingerea cearceafurilor Norei pe piele, toate la un loc acţionaseră ca o maşină a timpului. Se visase în diverse situaţii uitate de-acum, cu oameni din trecut: elevă, la şcoală, fetiţă, în vizită la Darling House cu mama ei, adolescentă la plajă... şi apoi, speriată, se trezise din nou, întrebându-se unde, când se afla şi cine naiba era?

Era întuneric beznă. Ceasul arăta trei dimineaţa.

S-a cuibărit în pat, sperând să aţipească la loc. Măcar încă o oră-două, şi-apoi se putea ridica să-şi înceapă ziua.

Dar somnul se lăsa aşteptat. Stând acolo, pe întuneric, se simţea împărţită, nelalocul ei, lipsită de substanţă. Vedea în minte patul ei de la Londra şi parcă era o închipuire, dar nici locul acesta nu părea real, şi nici potrivit. *Vreau să mă duc acasă!* Gândul a străfulgerat-o pe neaşteptate, şi ea l-a alungat imediat. Senzaţia era copilărească şi lipsită de sens. Nu că ar fi vrut *să meargă* undeva anume, ci mai degrabă că voia să *se simtă* acasă, liniştită. Era din pricina diferenţei de fus orar, şi-a spus ea. Dezorientarea, separarea minţii de trup, şi lupta fiecăreia de-a o recăpăta pe cealaltă ca împreună să-şi reia ritmul circadian.

Indiferent care era cauza, era acum trează de-a binelea. A aprins veioza şi cercul de lumină caldă, galbenă, a împins umbrele spre colţuri. Lumea începea să capete din nou un înţeles. Şi-a scos laptopul şi a aşteptat să se pornească, apoi l-a conectat la reţeaua Wi Fi a Norei. Mesaje noi au apărut pe dată. A citit rapid numele expeditorilor, să afle dacă era ceva urgent, dar a văzut doar mesaje generale şi reclame.

S-a gândit să-i scrie lui Rachel, dar a renunţat şi a deschis Wordul. Munca fusese întotdeauna un refugiu şi aşa avea să fie şi de data aceasta. A deschis

articolul despre întoarcerea acasă şi a studiat planul pe care îl încropise în avion. Când a ajuns la capăt, a scos un oftat lung şi adânc. Era groaznic. Subțire şi inconsistent. Şi chiar mai rău, parcă îl scrisese altcineva. Nu se referea în nici un fel la ea însăşi şi nici nu părea să abordeze în mod autentic experiența umană în general. Parcă era scris pentru o reclamă, cu ceva umor răsuflat printre rânduri.

Nu ar fi fost ăsta un motiv să nu fie publicat, dar recitindu-l acolo, în dormitorul în care, cu douăzeci de ani în urmă, îşi completase cererea de admitere la universitate, Jess s-a simțit oarecum vulnerabilă. Ştia prea bine care sunt cerințele şi presiunile vieții – facturi de plătit, compromisuri de făcut –, dar uneori îşi dădea seama cât de mult progresase de la idealismul din tinerețe de care acum se ruşina.

Jess a închis documentul de pe ecran şi a deschis motorul de căutare la pagina BBC. Chiar dacă ştirile transmise douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru distorsionau jurnalismul, politica şi poate chiar democrația, erau un dar de la Dumnezeu pentru insomniaci. A început să citească mai întâi titlurile până când a ajuns – oarecum inevitabil – la rubrica de weekend a lui Matt, despre desfăşurarea orelor de muzică pentru bebeluşi, şi apoi, dintr-un link într-altul, a trecut prin hățişul ştirilor curente despre Meghan, care acordase un premiu pentru modă, despre NASA, care descoperise urme de apă pe un asteroid din apropiere, şi despre Theresa May, al cărei post era amenințat de perspectiva Brexitului. Fotografia de la reşedința prim-ministrului din Downing Street nr. 10 care însoțea ştirea, cu bradul uriaş de Crăciun, înfățişarea atât de cunoscută a străzii londoneze lucind de ploaie, a făcut-o să-i fie dor de casă. Şi-a aruncat privirea pe fereastra deschisă; tare ar fi vrut să răsară soarele.

Acolo, pe întuneric, era uşor să înțeleagă lucrurile pe care ar fi preferat să nu le ia în seamă: îngrijorarea sinceră a lui Rachel când a aflat despre accidentul Norei, sfatul doctorului Martin la spital, aluzia imposibil de pus în cuvinte că Nora ar putea să nu-şi mai revină.

Jess a închis ochii strâns, ca să nu lase gândul să meargă către o concluzie pe care nu voia să o ia în calcul. Aerul era înăbuşitor, simțea parfumul de gardenie şi o boare sărată. Miresme de noapte, atât de cunoscute după ani de-a rândul petrecuți în camera aceea, şi, înainte de asta, în dormitorul ei mic din

apartamentul din peninsulă.

În seara de după înmormântarea lui Thomas Turner, Polly i-a spus lui Jess:

— Am aflat de ce se numeşte „priveghi“.

Se aflau amândouă în dormitorul lui Jess. Jess stătea, după cum le era obiceiul, întinsă în patul ei îngust de lângă fereastră, cu amuleta care alunga coşmarurile atârnând deasupra din tavan, iar Polly aşezată lângă ea pe scaunul pe care-l cumpărase la mâna a doua şi îl vopsiseră amândouă cu şelac. („O răşină dintr-o insectă din India, îi explicase Polly, amestecând substanța groasă ca un sirop, nu-i grozav?“)

Atâtea se întâmplaseră de când plecaseră de acasă în dimineața aceea, că Jess şi uitase că nu ştiuse ce înseamnă cuvântul acela şi că mama îi promisese că se va interesa de unde provine.

— E o străveche tradiție anglo-saxonă, care îmbină două idei: una din epoca creştinismului timpuriu, cealaltă mult mai veche. Primii creştini aveau obiceiul de a „veghea“ o biserică nouă cântând, prăznuind şi rugându-se în ea.

— Dar asta n-are nimic de-a face cu morții! a protestat Jess dezamăgită.

— Stai, că n-am terminat.

Jess a făcut gestul că-şi pecetluieşte buzele cu degetele.

— Cealaltă tradiție de care ți-am pomenit e mult mai veche. Cu mult înainte de apariția creştinismului în Marea Britanie, peste noapte se făcea un priveghi la căpătâiul unui mort. Cei apropiați îl plângeau, cântau şi povesteau întâmplări din viața lui. Acest ritual se numea „trezirea mortului“[16].

Jess a simțit cum ochii i se măresc de uimire fără voia ei, iar gândul i-a zburat la doctorul Frankenstein şi la monstrul lui, la fantoma lui Cathy care bântuia Wuthering Heights[17].

— Adică îl aduceau înapoi la viață?

— Ei, nu!

— Dar nu ai zis tu că...

— Da, dar pe vremea aia nu asta însemna, ci „a veghea“ sau „a păzi“.

— Dar de cine îl păzeau?

— Se credea că sufletul celui mort de puțin timp ar fi putut fi furat de duhurile rele.

Sufletele furate de duhuri rele erau la fel de interesante ca readucerea

morţilor la viaţă. Şi, probabil din această pricină, imaginea i-a rămas în minte, în timp ce Halcyon − o casă veche şi mohorâtă din Anglia, unde trăise o vreme fratele mai mare al bunicii – îi alunecase prin cotloanele memoriei.

Şi nu-i mai trecuse prin cap de-atunci să mai pună întrebări despre casa aceea sau să încerce să afle singură. Acum totuşi, pentru că tot avea puţin timp la dispoziţie şi căuta ceva cu care să şi-l umple, a scris cuvântul „Halcyon“ în fereastra motorului de căutare. Printre sugestiile apărute pe ecran se aflau şi câteva linkuri către definiţia cuvântului, către un centru de pensionari din California, către o gamă de produse cosmetice organice. Jess a clătinat din cap văzând atâtea posibilităţi şi a şters totul. A adăugat apoi cuvintele „Thomas Turner“ la căutarea precedentă.

Primele linkuri duceau spre reclame de hoteluri şi site-ul Wotif.com[18], dar ceva mai jos a dat peste un articol din arhiva revistei *Esquire* care i-a atras atenţia. Era din ianuarie 1960, iar în rezumat se vorbea de o casă numită Halcyon şi de un bărbat pasionat de ea.

Un om norocos

CASA DE PE DEAL, în mijlocul câmpurilor de pe platoul înalt de la capătul străzii Willner, i-a aparţinut domnului Thomas Turner, fermier nici urmând tradiţia familiei, nici din pasiune. Domnul Turner poate fi descris drept genul de bărbat al cărui principiu de viaţă n-a fost să adune şi să aplice învăţătură, ci mai degrabă să acţioneze sub impulsul entuziasmului nestăvilit pentru ceea ce se întâmpla să-i capteze atenţia. „Ar fi putut să vândă castraveţi grădinarului“, l-a caracterizat un bătrân de pe o bancă din Tambilla Centenary Garden, iar altul a spus despre el că: „N-ai să găseşti vreodată pe altcineva care să-ţi spună o poveste în aşa fel încât să juri că ţi s-a întâmplat chiar ţie.“

Ca om de afaceri, se pricepea bine să speculeze sau, spus mai blând, era antreprenor. Într-altă ţară şi într-altă epocă s-ar fi putut îmbogăţi umblând din loc în loc să vândă ulei de şarpe sau să propovăduiască vreo religie. Dar domnul Turner s-a născut în 1919, la Sydney, în Australia, într-o familie a cărei avuţie şi poziţie socială i-a făcut pe membrii săi să devină distanţi şi foarte critici. A fost crescut de o serie

de bone, alături de sora lui cu zece ani mai mică, a cărei dragoste fără margini l-a făcut să fie mai curajos şi mai fermecător. Asemenea majorităţii copiilor văduviţi de atenţia părinţilor în primii lor ani de viaţă, a învăţat să recunoască şi să exploateze puţinele momente când se bucura de bunăvoinţa trecătoare a adulţilor şi îi linguşea şi încerca să le intre în graţii îngrijitoarelor lui, sătule de copii, atrăgându-şi şi sprijinul devotatei sale surori mai mici.

Aşa că nu e de mirare că a devenit un tânăr foarte stăpân pe sine, dornic de aventură şi de a se face remarcat. Nici nu se putea găsi un moment mai potrivit decât cel în care, atunci când el tocmai făcea primii paşi în viaţa ca adult, roţile dinţate de pe alte meleaguri ale vechilor imperii s-au răsucit, şi omenirea s-a pomenit pe marginea unei prăpăstii. A început războiul şi, chiar dacă Turner s-a necăjit la început – căci nu părea să existe vreo şansă ca Forţele Imperiale Australiene să fie trimise în Europa –, i-a trecut repede, căci s-a înfiinţat Programul de Pregătire a Piloţilor din Imperiu[19], aşa că s-a înrolat printre primii şi a fost trimis în Anglia, ca să facă parte din Forţele Aeriene Regale.

Şi chiar dacă ideile sale moderne despre agricultură şi pantofii lui lustruiţi de orăşean îi uimeau pe oamenii cumsecade din Tambilla, nu se putea nega că el era un erou de război get-beget. „Era decorat cu Crucea Victoria“, ne confirmă doamna Betty Diamond, proprietara ceainăriei Diamond. „O purta la rever la fiecare sărbătoare a Zilei Eroilor Anzac[20].“ Slabă, cu pielea arsă de soare şi privirea şireată, doamna Diamond n-a fost prea vorbăreaţă, preferând mai mult să asculte, dar, cum şi-a pierdut de tânără soţul în Războiul cel Mare, orice lucru legat de armată îi dezleagă limba.

„Avionul lui fost doborât în Franţa, dar a reuşit să ajungă înapoi în Anglia şi să mai lupte încă patru ani până când a capitulat Germania. Şi-ntre timp a reuşit să salveze şi un ofiţer englez, după câte se spune. Nu că s-ar fi lăudat vreodată cu asta. Era un ins modest, nu dintr-aceia care să umble după laude. Dar nici modestia asta nu era falsă. «Eu sunt un om norocos, doamnă Diamond» , aşa mi-a spus. «Chiar foarte norocos»“.

Domnul Boris Braun, profesor la şcoala din localitate şi istoric

amator, ne-a oferit şi alte amănunte. L-a invitat pe domnul Turner să le vorbească elevilor lui din clasa a şasea şi încă îi mai sclipesc ochii povestind despre această vizită.

„A căzut cu avionul lângă Marea Mânecii, dar a reuşit să se salveze şi a intrat în legătură cu Rezistența. Cu ajutorul acesteia, a ajuns până în sud, chiar până la Zona Liberă, înainte ca nemții să-l prindă şi să-l aresteze la Saint-Hippolyte. Dar ei n-au ştiut că aveau de-a face cu un australian – chiar aşa le-a spus copiilor, şi vă închipuiți ce mult le-a plăcut să audă aşa ceva! Australia e o națiune făurită de bărbați care ştiau cum să evadeze dintr-o puşcărie, aşa le-a spus el elevilor, şi în buna tradiție a înaintaşilor, a reuşit să evadeze – şi cu un ofițer britanic după el – şi-a trecut Pirineii în Spania. Şi-au ajuns amândoi în Anglia cu vasul *Sheffield*, şi-au luptat mai departe până au câştigat războiul.“

O fotografie, pe care unele ziare locale au ales să o publice atunci când au scris despre moartea care i-a lovit familia, îl înfățişează pe domnul Turner la câteva zile după Ziua Victoriei, străbătând o stradă distrusă, împreună cu tânăra sa soție însărcinată, îmbrăcat într-un costum de culoare deschisă, făcut pe comandă, cu pălăria lăsată pe o parte. Şi bărbații aflați la un pahar la barul Hotelului Tambilla se întreabă, cu o sclipire vădită de admirație în priviri, dacă nu e tipic pentru Thomas Turner ca, în Londra răvăşită de bombe, să apară într-un costum elegant şi pe cale de a deveni cap de familie. „Şi toate acestea în timp ce aştepta să fie trimis înapoi acasă.“

Bărbatul din fotografie e chipeş peste măsură, dar farmecul lui cuprinde mai mult decât trăsăturile sale bine conturate şi zâmbetul nonşalant. E genul acela de om pe care nu-l afectează nici o critică, pe care lumea arde de nerăbdare să-l cunoască, a cărui onoare sar toți să o apere şi a cărui carismă înnăscută nu poate fi nici explicată, nici înfruntată.

„Eu sunt un om norocos“, a spus el mereu, cu degajarea şi voioşia cetățeanului de vază care nu are nimic de ascuns. „Nu pot să vă explic din ce motiv, şi sunt aproape sigur că nu merit asta, dar acesta este adevărul-adevărat.“ Şi aşa a aflat el ceea ce ştiu toți oamenii cu adevărat carismatici: că lumea îi trece cu vederea *de bună voie* toate slăbiciunile.

Un astfel de exemplu a fost decizia sa de a cumpăra conacul Wentworth de la marginea Tambillei, o casă pe care nu o văzuse niciodată, dintr-un oraş în care nu mai pusese piciorul. Se spune că a auzit prima dată de această proprietate după ce avionul lui Spitfire fusese doborât în iulie 1941. În drum spre sud, dormea pe unde apuca, pe la fermele disidenţilor, şi acolo, în podul unui pătul, pe spatele unei foi de ziar pe care o folosea ca să-şi ruleze o ţigară, i s-a aprins imaginaţia de la o fotografie alb-negru şi de la descrierea atractivă a unei proprietăţi scoase la vânzare în Australia de Sud. Dorul de casă l-a făcut să se gândească la pământul roşu de peste mări şi ţări, la copacii cu frunzişul măsliniu şi la cerul de azur strălucitor, şi aşa i s-a înfiripat ideea. A întors-o pe toate feţele şi, cu timpul, ideea aceasta a devenit un vis care-l înflăcăra noapte de noapte. Când s-a îmbogăţit brusc („din pură întâmplare“, după cum obişnuia să spună ori de câte ori relata povestea) – dar despre asta vom vorbi mai încolo –, a ştiut exact ce trebuia să facă cu banii.

În oraşele mici, nu se scapă din vedere nici o schimbare sau întâmplare, dar faptul că domnul Turner a cumpărat conacul Wentworth a stârnit cele mai aprinse comentarii din Tambilla şi din întreaga zonă. De obicei, străinii nu cumpărau proprietăţi în oraş – nu pentru că nu ar fi fost plăcut să locuieşti acolo, ci pentru mult mai practicul motiv că posibilităţile de lucru erau limitate. Şi, pe deasupra, nici nu prea erau locuinţe disponibile. Aceleaşi familii aveau aceleaşi case de când lumea şi le lăsau moştenire din tată în fiu, generaţii la rând. Se ştia atât de bine unde locuieşte fiecare, încât nici nu-şi mai băteau capul cu numele străzilor. Adresa era „casa Landry“, sau „la domnişoarele Edwards, la moară“, sau uneori pur şi simplu „la bătrânul Stamp, dincolo de calea ferată“.

Conacul Wentworth fusese nelocuit şi gol atât de mult timp, încât lumea şi uitase că mai există. Într-o oarecare măsură, era cam ca în zicala „ochii care nu se văd se uită“. Grădina domnului Wentworth cu plante aduse din Europa ajunsese să înăbuşe casa, şi întreaga proprietate sălbăticită căpătase o aură mitică. Se mai vânduseră mici parcele de pământ prin preajmă, dar reglementările locale interziceau divizarea

proprietății şi nu se găseau prea mulți doritori care să vrea (sau să poată) să plătească prețul cerut.

Vânzarea propriu-zisă a avut loc în februarie 1942, în săptămâna când japonezii au bombardat Darwin[21], şi, ca dovadă a importanței pe care localnicii au acordat-o acestei tranzacții, stă faptul că, în săptămâna aceea, bombardarea portului din nord a ocupat locul al doilea între subiectele de discuție din Tambilla. Vestea că se vânduse reşedința Wentworth s-a răspândit ca focul de vegetație în toată zona. *Cine oare o fi cumpărătorul?* erau curioşi să afle oamenii. În Australia de Sud nu erau prea mulți cei care să-şi poată permite să facă o astfel de achiziție. Iar confirmarea faptului că noul proprietar provenea din afara statului a ațâțat şi mai mult speculațiile.

Când, în toamna anului 1945, domnul şi doamna Turner au sosit în cele din urmă de la Londra, venind prin Sydney, şi au pus la poartă o plăcuță cu numele Halcyon, tot oraşul a intrat în priză. Doamna Marian Green de la centrala telefonică povestea că, înainte de tragedia familiei Turner, redeschiderea reşedinței Wentworth a provocat cea mare „agitație“ telefonică la care fusese ea martoră.

„Să ții casa aia goală era aşa, ca un semn rău“, avea ea să declare la poliție când a depus mărturie după decese. „Casele sunt făcute să fie locuite şi o pereche atât de frumoasă ca ei, cu micuța Matilda în brațe... toți am fost încântați să-i primim în rândurile noastre“.

Şi *chiar* fuseseră bine primiți, după părerea aproape unanimă. Doar fermierul McKenzie, vecinul de alături, a cam mârâit, protestând că era o ruşine ca cineva picat aşa, de nicăieri, să-i sufle ocazia de a cumpăra cuiva din partea locului. Dar „aşa era el, de felul lui“.

„Hamish McKenzie ăsta e precum câinii ăia bătrâni şi țâfnoşi“, avea să audă poliția de nenumărate ori, „latră, dar nu muşcă“.

Când se ascunsese la via unui viticultor din Franța, în drum spre Zona Liberă, Thomas Turner se îndrăgostise de ideea romantică de a cultiva viță-de-vie şi, odată ajuns acasă, s-a dedicat acestei îndeletniciri cu toată forța. Chiar dacă nu avea prea multe cunoştințe în acest domeniu, entuziasmul lui era fără pereche. Şi, cum nu lua în seamă întotdeauna sfaturile pe care le cerea, a stârnit comentariile celorlalți viticultori în

privința unor decizii neobişnuite pe care le-a luat. „Când era el prin străinătate“, povestea domnul Walter Hansen de la asociație, „citise o carte de un tip pe nume Steiner, care promova idei despre «biodinamică» – dar depăşise greutățile începutului şi începea chiar să progreseze binişor“.

Lumea a rămas oarecum nedumerită când s-a aflat că brusc şi-a scos toată via şi s-a apucat de crescut vite pe acele terenuri. Indiferent ce se făcea în Tambilla – cultivatul pământului, țesutul, făcutul brânzei sau al cârnaților, vinăritul sau fierăritul – fiecare îndeletnicire avea „dichisul său“. Proprietara băcăniei din oraş, doamna Meg Saunders, mai folosea şi acum caietul cu rețete adus de strămoşii ei veniți cu vaporul *Zebra* sub comanda căpitanului Hahn şi se spunea cu toată serozitatea că nimeni din Tambilla nu ştia să facă *Roggenbrot*[22] ca ea.

Domnul Hansen s-a scărpinat în cap, gândindu-se la schimbarea bruscă a interesului lui Thomas Turner. „Producerea vinului e treabă grea“, a spus el în cele din urmă. E mai degrabă o artă decât o ştiință. Iar ideile lui erau cam ciudate, ca să zicem doar atât. Şi totuşi începuse să se descurce. Ar fi reuşit până la urmă. N-am înțeles de ce a renunțat aşa, dintr-odată. Credeam că era pasionat de ceea ce făcea“.

Domnul Hansen nu greşea când spunea acest lucru, Thomas Turner chiar se dedicase complet ambiției sale de a produce vin – până când s-a răzgândit. Asemenea multora ca el, Turner suferea de blestemul visătorului: în clipa când un plan măreț se apropia de îndeplinire, o altă idee genială începea să sclipească la orizont. Prin 1959, interesul său pentru cultivarea pământului începea să dispară.

Şi-ntr-adevăr, în săptămânile dinaintea Crăciunului din anul acela, Thomas Turner se afla pe partea cealaltă a pământului, alergând după un alt vis. Pe când soarele de vară începea să se ridice deasupra eucaliptților de pe coasta cea mai înaltă a moşiei sale din Willner Road, amurgul întunecat de iarnă al zilei precedente cuprindea Londra şi, după ce s-a desfătat cu o baie lungă şi fierbinte în cada strălucitoare a hotelului, domnul Turner îşi lustruia acum butonii de argint şi-şi aranja costumul din trei piese, aruncându-şi o ultimă privire apreciativă în oglinda hotelului Dorcester, înainte de a coborî în pas vioi scările şi a străbate

holul ca să iasă pe uşile mari de sticlă în Park Lane, să ajungă la cina cu nişte investitori al căror sprijin spera să-l capete pentru un nou proiect „extrem de promițător“.

Şi chiar că fusese norocos, după cum socoteau toți concetățenii săi adunați în hotelul Tambilla şi în ceainăria Diamond în zilele şi săptămânile care au urmat, căci nu numai că fusese scutit de groaza de a descoperi oroarea, dar şi fusese cruțat de speculațiile şi bănuielile aprinse stârnite după aceea. Căci era lucru ştiut că, atunci când se întâmpla să moară o femeie cu copiii ei, prima persoană bănuită de poliție era soțul, respectiv tatăl. Aşa că, deşi familia lui zăcea fără suflare la morga din West Terrace, atunci când se refereau la Thomas Turner, concetățenii săi susțineau că fusese extrem de norocos, bietul de el, că nu se aflase acasă.

Daniel Miller, ianuarie 1960

Jess a răsuflat adânc, de parcă îşi ținuse respirația atâta timp. De unde era textul acesta pe care-l citise? A desfăşurat iute imaginea înapoi şi a mai parcurs încă o dată articolul. Numele bărbatului, numele casei erau corecte. Thomas Turner se născuse în Sydney şi avusese o soră mai tânără, care-l iubise foarte mult. Se pomenise ceva despre faptul că fusese veteran de război. Dar restul articolului era total greşit: straniu, cu amănunte şi complicații inexacte. Fratele Norei locuise în Londra, avusese o casă acolo şi o soție, dar nu avusese copii, darămite copii la morgă.

Poate că asta nu era decât o poveste închipuită, iar asemănările biografice erau doar nişte coincidențe ciudate, sau era vreun talmeş-balmeş psihedelic din anii ’60, care amesteca realitatea cu ficțiunea?

Jess a scris cuvântul Tambilla în căsuța de căutare şi a mai adăugat şi „crimă“, şi ecranul s-a umplut cu numeroase articole. A citit titlurile, încercând să-şi păstreze calmul la impactul produs de cuvinte precum „infam“, „secret“ şi „tragedie“. Neştiind ce să aleagă mai întâi, a deschis primul link: o scurtă postare pe un blog numit *Cronici ale crimelor istorice din Australia.*

Tragedia familiei Turner

În ajunul Crăciunului din 1959**,** una dintre cele mai toride zile de vară, membrii familiei Turner din Australia de Sud au ieşit din Halcyon, impunătoarea lor casă în stil georgian, ducând cu ei cele necesare unui picnic dincolo de padocurile de cai, pe malul unui râu ce străbătea moşia lor. Isabel Turner şi cei patru copii ai ei – Thea, cea mai mică, fiind doar un bebeluş – erau cunoscuți în Tambilla, un orăşel din Adelaide Hills, şi nu era ceva neobişnuit să fie văzuți în aer liber, bucurându-se de natură. În ziua aceea s-au instalat la umbra unei sălcii bătrâne pe malul unde vadul apei se lărgea formând o bulboană. Dar, după-amiaza, trupurile neînsufleţite ale doamnei Turner şi ale celor trei copii mai mari ai ei au fost descoperite de un trecător, care a dat alarma. Numai că micuța Thea lipsea din leagăn.

Comisarul Peter Duke, un detectiv cunoscut din Adelaide, care se ocupase mai demult de cazul Cadavrului Somerton, ce făcuse mare vâlvă, a fost însărcinat să-i ajute pe poliţiştii locali şi a început o anchetă vastă. Exista printre localnici temerea că autorul crimei se afla în libertate, fiindcă poliția a stabilit că el provenea din împrejurimi. În iulie 1960, la şapte luni după decese, s-a făcut o anchetă de medicină legală, la care au depus mărturie numeroşi martori. Medicul legist din Australia de Sud T.R. Sterling a descoperit că întreaga familie murise otrăvită, dar nu a putut stabili tipul de otravă şi sursa. Cazul a fost închis, considerat fiind o sinucidere, căci, după audierea martorilor, medicul legist s-a convins că otrava fusese administrată chiar de doamna Turner.

Rămăşiţele fetiței dispărute au fost găsite abia în 1979, la vreo milă şi ceva de locul unde fuseseră găsite cele ale mamei şi ale fraților săi. La locul picnicului fuseseră descoperite urme de animale. Poliția înregistrase declarații despre existența în zonă a unei haite de câini sălbatici în primăvara şi vara anului 1959. Dovezile specialiştilor erau amestecate, dar medicul legist a conchis că, dând peste un copil de vârstă mică, fără apărare, nişte câini dingo ar fi putut să deplaseze trupul micuței, şi se pare că aşa se petrecuse într-adevăr. Acest scenariu avea să fie readus în atenție, în 1980, în Australia, după moartea micuței Azaria Chamberlain, în timpul unei excursii în natură, cu cortul, la Uluru.

Dornică să afle şi mai mult, Jess a accesat linkul următor, şi apoi, pe rând,

pe celelalte, parcurgând paginile din ce în ce mai repede. Cu mici diferenţe, informaţiile erau aceleaşi. Se descoperise că o femeie numită Isabel Turner se sinucisese şi-şi omorâse şi copiii. Soţul ei, aflat la vremea aceea într-o călătorie de afaceri în Anglia, nu s-a mai întors niciodată în Australia. Se numea Thomas Turner, şi casa lui din zona Adelaide Hills, cunoscută în trecut drept „conacul Wentworth“, fusese rebotezată Halcyon de către familia Turner. A murit la Londra în 1988, şi trupul său a fost readus acasă pentru a fi înmormântat în cripta familiei de la Sydney.

Era vorba despre fratele Norei. Numele, casa, şederea la Londra şi anul naşterii – toate se potriveau. Conacul numit Halcyon se afla în Australia de Sud, şi nu în Anglia, şi era vorba despre o altă soţie şi alţii copii pe care-i avusese înainte de a se muta la Londra şi de a începe o altă viaţă acolo.

Jess a căutat şi imagini. Pe internet se afla o singură fotografie, care circulase probabil la vremea când se întâmplase tragedia. Se întreba cine oare o furnizase şi ce părere ar fi avut dacă ar fi ştiut că va exista în spaţiul cibernetic şaizeci de ani mai târziu, conferind acelei familii o viaţă virtuală nefirească. Fotografia fusese făcută în 1955, cu patru ani înainte de moartea lor şi cu puţin înainte de naşterea celui mai mic dintre copii, deci erau înfăţişaţi doar trei dintre ei. Imaginea era alb-negru şi nu avea prea mare claritate, dar era suficient de limpede cât să li se desluşească chipurile. Familia se afla în vacanţă la Sydney. Dacă Harbour Bridge de pe fundal nu era suficient de elocvent, explicaţia de dedesubtul fotografiei oferea lămuriri asupra locului.

Thomas şi Isabel Turner stăteau unul lângă celălalt, braţul lui sprijinit pe spatele ei, mâna ei aşezată pe umerii copilului cel mai mare, o fată pe nume Matilda, cu pantofi negri cu baretă, şosete albe şi o poşetă mică. Alţi doi copii mai mici stăteau dinaintea părinţilor, un băiat cu o caschetă înaltă şi o fată cu cozi lungi, legate cu funde. John Turner îşi ţinea mâinile nonşalant în buzunarele pantalonilor şi arbora un zâmbet larg, dar Evelyn Turner nu învăţase să stea frumos când era fotografiată, deşi era la fel de elegant îmbrăcată ca fraţii ei. Îşi ţinea mâinile împreunate şi se juca cu degetele, lăsându-şi umărul drept spre fratele ei. Părea că fusese surprinsă în timp ce se gândea profund la ceva; se uita încruntându-se, concentrată la ceva aflat dincolo de obiectivul aparatului de fotografiat.

Jess descoperea pe chipurile lor frânturi din trăsăturile Norei. Erau, fără îndoială, nepoții ei. Matilda, John şi Evelyn. Era impresionat să-i vezi pe membrii acestei familii într-un moment de relaxare, când nici unul dintre ei nu ştia ce le rezervă viitorul.

Apoi şi-a mutat atenția de la copii la mama lor. În timpul anchetei şi după ce medicul legist şi-a făcut cunoscute descoperirile, Isabel devenise un fel de celebritate: cea din urmă dintr-un şir al celor mai scandaloase personaje – frumoasa ucigaşă. Ca şi fiica ei mai mică, în momentul când fuseseră fotografiați, doamna Turner ținea privirea într-altă parte; cu toate acestea, Jess a putut să-i observe profilul atrăgător, bărbia aplecată şi privirea ce părea inteligentă.

De undeva de-afară, unde se crăpa de ziuă, croncănitul unui kookaburra a sfâşiat cerul, şi pe Jess a scuturat-o brusc un fior. Nici în vis nu i-ar fi trecut prin cap că în familia ei se putuse întâmpla aşa ceva. Nora nu suflase niciodată nici un cuvânt care să sugereze asemenea întâmplări. De fapt, acum îi era limpede de ce bunica ei făcuse tot posibilul să nu se afle despre această tragedie îngrozitoare.

Dar chiar dacă nu se întâmplase la Darling House, trebuie să o fi afectat peste măsură. Nora îl iubise foarte mult pe fratele ei. O fi fost la fel de apropiată şi de soția lui, de Isabel Turner? Jess ardea de nerăbdare să afle şi simțea că-i dau năvală în minte şi alte întrebări. Instinctul de investigație, şlefuit în cei douăzeci de ani de ziaristică, i s-a trezit. Trebuia să afle mai mult despre Isabel Turner, femeia aceea din fotografie, şi mai ales despre ce anume s-a întâmplat pe marginea râului, în după-amiaza aceea.

Gândul următor – asemenea altora pe care le-a avut sub diferite forme în cea mai mare parte a vieții ei – a fost că Nora ştia toate acestea.

Trebuia să vorbească cu bunica ei.

---

16. În engl., *to wake* (vb.) – „a trezi din somn“, dar *wake* (subst.) – „priveghi“, „priveghere“.

17. Referire la romanul cu acelaşi titlu, cunoscut în traducere românească drept *La răscruce de vânturi* de Emily Brontë.

18. Site prin care se fac rezervări la hoteluri în Australia.

19. Program de pregătire a piloților din coloniile britanice pentru a fi transferați în rândul Forțelor Aeriene britanice în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial.

20. Din Australia şi Noua Zeelandă.

21. La 19 februarie 1942, portul Darwin din Australia a fost bombardat de 242 avioane ale Forțelor

Navale Imperiale ale Japoniei, pentru a împiedica forțele aliate să folosească facilitățile portuare.

22. Pâine de secară (germ.).

CAPITOLUL PAISPREZECE

Când Jess a ajuns la spital, Nora mai dormea încă. A încercat să afle de la o asistentă când se aşteptau să se trezească, iar femeia i-a spus însă că Nora fusese liniştită toată noaptea. Tonul ei reținut a făcut-o să cadă pe gânduri.

— Asta e un semn bun, nu-i aşa?

— E mai bine decât opusul.

În ciuda răspunsului criptic, Jess şi-a dat seama singură că bunica ei arăta mult mai bine. Era în continuare extrem de împuținată şi palidă, acoperită bine cu cearceaful alb de spital, dar chipul îi era mai destins ca înainte, iar monitorul cardiac scotea un zgomot regulat.

Jess a tras un scaun lângă pat şi şi-a scos carnețelul din geantă.

— Cât sunt eu lângă tine, nu vine nici un duh rău pe-aici, Nora, a rostit ea încetişor.

Stând aşa tăcută, Jess se tot gândea la secretele păstrate de bunica ei. Norei nu-i stătea în fire să evite să vorbească despre necazuri din trecut. Povestea foarte sinceră despre căsătoria ei nereuşită, despre cât de singură se simțise când era mică, despre o mulțime de eşecuri profesionale. Era conştientă că totul se acumulează în timp. Că nu poți scăpa de trecut, el devine o parte importantă din tine.

Ceea ce o nedumerea şi mai mult era că, după înmormântarea fratelui ei, Nora îi povestise adesea despre el.

— Tu semeni cu mine, Jessica, începea ea, adăugând apoi, dar mai mult semeni cu fratele meu.

Iar Jess înțelegea chiar şi la vârsta aceea că era ceva de mare laudă.

— El era hotărât, dârz, şi nu lăsa să-i scape vreo ocazie. Era şi foarte viteaz. A salvat viața unui om în război. Aşa şi-a făcut prima avere.

— Cum? Salvând pe cineva?

— Era un om important.

— Cum adică?

— E o poveste lungă. O să ți-o spun odată, zicea ea, alungându-şi tristeţea care îi apărea inevitabil pe chip şi se străduia să continue pe un ton vesel: Ți-am povestit vreodată cum noi amândoi am găsit un tunel făcut de ocnaşi în fundul grădinii?

Dar niciodată nu apuca să povestească ceva din întâmplarea aceea. De fapt, Jess îşi dădea seama acum că rareori Nora vorbea despre Thomas Turner ca adult. La vremea aceea, acest lucru nu i se păruse ciudat – fratele şi sora fuseseră foarte apropiaţi în copilărie, dar, când crescuseră, drumurile li se despărţiseră. El plecase în Europa înainte de existenţa internetului şi a călătoriilor aeriene regulate care uşurau comunicarea, şi Jess ştia că bunicii ei îi era frică să zboare cu avionul.

— Scria scrisori, obişnuia ea să spună, dar nu e acelaşi lucru când te vezi cu cineva.

— Ar fi trebuit să vină să te viziteze.

— I-ar fi plăcut să vină.

— Şi de ce nu a făcut-o?

Nora s-a gândit o vreme înainte de a-i răspunde.

— E greu să explici asta cuiva atât de mic ca tine. Uneori, întoarcerea acasă nu e atât de simplă cum crezi tu.

Jess înţelegea acum. Suferinţa îl făcuse să nu mai revină. Patria lui, Australia, trebuie să fi fost plină de amintiri dureroase.

Dar oare numai suferinţa o făcuse pe Nora să nu vorbească atâta timp despre el?

— De ce nu mi-ai spus? a întrebat Jess în şoaptă, lovind uşor vârful creionului de pagina liniată a carnetului. De ce nu mi-ai spus nimic despre Halcyon?

Şi de ce oare începuse bunica ei să se gândească la casa aceea tocmai acum?

Chipul adormit al Norei s-a luminat de un zâmbet slab, ca şi cum ar fi ştiut că se uită cineva la ea. Jess a întins mâna să-i apuce palma micuță şi fragilă ca o pasăre. După cum spusese şi Patrick, bătrânii îşi amintesc mai uşor despre trecut, poate că asta era cauza. Dar... s-a gândit la ceea ce aflase de la Patrick, că Nora se supărase, nu demult, din pricina unei scrisori primite de la

un avocat din Australia de Sud... Casa lui Thomas Turner era în Adelaide Hills.

Jess a mângâiat uşor degetele bunicii şi i-a pus mâna cu grijă pe cearceaf. Şi-a deschis carnetul şi a adăugat pe lista lucrurilor pe care le avea de făcut să caute scrisoarea de la avocatul din Australia de Sud, apoi s-a ridicat şi s-a dus la automatul de la capătul culoarului şi şi-a luat un pahar de ceai. A obținut un lichid cenuşiu, de culoarea apei de spălat vase, dar era de ajuns că era fierbinte. S-a întors cu ceaiul înapoi în salonul Norei şi a scris în căsuța de căutare a telefonului „tragedia familiei Turner“, studiind iute rezultatele până când a ajuns la titlurile pe care nu le citise mai devreme. Majoritatea cuprindeau aceleaşi informații, dar din când în când mai dădea de câte ceva nou.

După câteva ore, cu ecranul telefonului plin de documente deschise, a simțit cum i se împăienjenesc ochii. S-a oprit, sprijinindu-se de spătarul scaunului, şi a închis ochii. Unele din postările de pe blog cuprindeau citate extrase din articole din ziarele vremii şi frecvent apărea numele unui ziarist. Parcă i se părea cunoscut şi i-a luat o vreme să se gândească de unde îl ştia. Apoi şi-a amintit: articolul despre Thomas Turner de la care pornise toată căutarea aceasta.

A introdus numele ziaristului în căsuța de căutare şi a deschis pagina de Wikipedia despre el. Daniel Miller era reporter american, născut în 1930, fotografia lui informală în alb-negru, în costum şi cu pălărie, având ceva din aerul serialului *Mad Men*. Colaborase, printre altele, la *The Atlantic*, *Esquire* şi *The New Yorker* şi era susținător al Noului Jurnalism practicat de autori de talia lui Truman Capote şi Joan Didion – cu un stil mai personal, prin care subiecte neficționale erau abordate prin tehnici ficționale, cu scopul de a spori implicarea emoțională a cititorilor.

În timpul anchetei şi cercetărilor poliției asupra morții membrilor familiei Turner, Daniel Miller venise în Australia de Sud şi scrisese o serie de articole, adunate apoi într-o carte, *Ca şi cum ar fi dormit*, foarte lăudată la vremea respectivă pentru abordarea ei inovatoare, devenită *New York Times* bestseller în 1961. În 1980 se publicase o ediție revizuită după descoperirea rămăşițelor micuței Thea Turner, dar de atunci autorul dispăruse din viața publică.

Jess a scris titlul şi numele autorului în căsuţa de căutări, dar cartea era epuizată şi nu găsea nicăieri nici o menţiune despre vreo ediţie australiană. Apăreau totuşi exemplare pe site-urile diverselor anticariate online. Jess a studiat câteva opţiuni de la AbeBooks şi a ales una care părea a fi în stare bună.

Şi-a căutat cardul în geantă, dar s-a oprit când a văzut că livrarea în Australia putea dura între douăzeci şi una şi treizeci şi şase de zile. Se îndoia că avea să mai fie în Sydney peste o lună. Cu încă şapte dolari pentru livrarea prioritară, ar fi putut să o obţină între cinci până la opt zile. Jess a selectat opţiunea de transport rapid şi a finalizat tranzacţia tocmai când asistenta medicală a intrat să verifice monitorul şi a anunţat-o că programul de vizită se terminase.

O femeie foarte tânără din cabinetul asistentelor a strigat-o, în timp ce se îndrepta spre lift.

— Scuzaţi-mă! Dumneavoastră sunteţi nepoata doamnei Turner-Bridges, nu-i aşa?

Jess a încuviinţat din cap.

— Am primit un telefon. Cineva cerea informaţii despre doamna Turner-Bridges. Nu i-am spus nimic, pentru că nu avem voie. Nu dăm informaţii despre nimeni decât rudelor celor mai apropiate.

Nora avea o mulţime de cunoştinţe în oraş, dar prietenii ar fi căutat-o pe doamna Robinson sau ar fi sunat la birou.

— Nu a spus cine e?

Asistenta a căutat pe biroul încărcat de hârtii să găsească mesajul.

— Spunea că se numeşte Polly Turner, că de-abia a auzit despre mama dumneaei şi că vrea să ştie cum...

Tânăra a lăsat fraza neterminată. Jess i-a înţeles stânjeneala. Era firesc să nu înţeleagă de ce fiica unei paciente nu era declarată ruda cea mai apropiată. Şi şi-a dat seama, pe deasupra, că ar fi trebuit să o sune chiar ea pe Polly ca să-i spună ce făcea Nora. Dar ei nici nu-i trecuse măcar prin cap să o facă. Nu avea obiceiul să o caute pe mama ei ca să discute lucruri de familie.

— Vă mulţumesc, a spus ea, cu ceea ce credea că ar fi un zâmbet liniştitor. Dacă mai sună, puteţi să-i daţi amănunte. Între timp, am să o sun şi eu ca să-i spun care este situaţia.

— Doriți numărul de telefon? a întrebat asistenta, şovăind, întinzându-i o bucată de hârtie.

— Nu, nu, nu-i nevoie, îl am.

Apoi a luat liftul până la parter, străduindu-se să-şi aducă aminte când vorbise ultima dată cu mama ei.

Până la urmă, Jess nu a vorbit cu Polly nici în după-amiaza aceea. A sunat-o din taxi, dar i-a răspuns robotul, aşa că i-a lăsat un scurt mesaj, spunându-i că abia sosise la Sydney şi că Nora era mai bine şi sperau să o aducă acasă curând. I-a mai spus că locuia la Darling House şi i-a lăsat numărul de telefon înainte de a închide. Imediat şi-a dat seama că spusese o prostie, pentru că Polly ştia desigur numărul de telefon de la Darling House, căci locuise acolo mai mult decât ea. Dar, în ultimii ani, dispăruse complet din lumea Norei, şi s-ar fi putut foarte bine să-l fi uitat.

Ajunsă înapoi acasă la Nora, a aşteptat cu răsuflarea tăiată ca şoferul să înregistreze plata făcută cu cardul ei de debit. Acel card aparţinea unui cont pe care nu îl folosise de ani de zile – de fapt, nu se atinsese niciodată de el. Îl scosese în dimineața aceea dintr-un plic nedesfăcut dintr-unul dintre sertarele comodei din dormitorul ei din copilărie. Nora îi deschisese un „cont de ziua de naştere“, depunând bani an de an, aşa... „ca să fie acolo, la nevoie“. Nu stabilise însă niciodată ce anume ar fi însemnat „la nevoie“, dar cum Nora fusese cândva forţată să-şi reia viața de la capăt, susținea cu tărie că Jess trebuia să aibă câte ceva deoparte pentru zile negre. „Nu o să poți să-ți asiguri un acoperiş deasupra capului, dar o umbrelă bună tot ai să poți să-ți cumperi.“ Mult timp Jess a fost mândră că nu a avut nici un motiv să se atingă de acei bani. Şoferul i-a dat cardul şi bonul, iar ea i-a mulţumit pentru cursă.

Ajunsă în casă, şi-a făcut o felie de pâine prăjită cu avocado şi s-a aşezat la masa din bucătărie, cu laptopul şi carnetul deschise dinainte. A început să citească articolul pentru revista de călătorii, plimbând cursorul de pe un rând pe altul, de la un paragraf la altul, căutând vreun loc în care să mai intervină, cu vreo explicație sau – poate chiar, spera ea, cu ceva deosebit –, dar orice propoziție adăuga nu făcea decât să înrăutățească textul.

Nu se putea concentra. Scopul întoarcerii ei acasă îi îngreuna sarcina de a scrie despre acest subiect. Totul era mult mai complicat decât se aşteptase.

Jess se tot gândea pentru ce motiv păstrase Nora secretul asupra tuturor

acestor lucruri, întrebându-se în ce relații o fi fost cu Isabel Turner. Planul de a o întreba pe bunica despre cumnata ei nu putuse fi pus în aplicare, dar era nerăbdătoare să afle mai multe. Cele două erau cam de aceeaşi vârstă, Nora îl adorase pe Thomas... oare pe soția lui o fi iubit-o la fel de mult?

Jess a bătut darabana cu degetele pe masă şi, îmboldită de un gând, a pus mâna pe telefon.

Doamna Robinson a răspuns imediat la apel, precis că avea salvat numărul de la Darling House, fiindcă a întrebat-o imediat:

— Tu eşti, Jess? S-a întâmplat ceva?

— Nu, nu-i nimic. Tocmai m-am întors de la Nora, e bine.

Jess a tras adânc aer în piept şi a decis că cea mai bună abordare e să-i spună de-a dreptul ce vrea. I-a povestit pe scurt ce descoperise şi de ce o sunase şi i-a spus în cele din urmă:

— Mă întreb dacă nu cumva şi amintirile contribuie la starea ei. Dar sunt atâtea lucruri pe care eu nu le ştiu! Mă gândeam că ai putea să-mi povesteşti în ce relații s-a aflat Nora cu Isabel.

La capătul firului nu s-a mai auzit nimic, şi Jess se întreba dacă nu cumva se întrerupsese legătura.

— Alo, mai eşti la telefon?

— Ştii, Jess, acum nu sunt acasă, sunt la cumpărături. Nu pot să vorbesc despre asta acum, oricum nu la telefon.

— Putem să vorbim mai târziu, atunci? Nu trebuie neapărat la telefon. Am putea să ne întâlnim undeva. Eu o să mă duc înapoi la spital între trei şi cinci, aşa că putem să ne vedem oricând după asta.Văzând că doamna Robinson nu răspunde, a adăugat: Întreb pentru că mă gândesc că ar putea să-i fie de folos Norei.

Doamna Robinson a oftat adânc şi a rostit numele parcului cu un loc de joacă aflat mai încolo, în peninsulă.

— O să mă duc să-mi fac plimbarea de după-masă acolo, pe la şase. Ne putem întâlni la şase şi jumătate.

După ce a terminat prânzul, Jess s-a apucat să facă o descindere în timp. Prin portalul Trove[23] al Bibliotecii de Stat a Australiei de Sud a căutat ziarele din perioada aceea, începând cu primele reportaje din dimineața de Crăciun a

anului 1959.

A citit primele câteva articole înainte de a le printa, bucurându-se ca întotdeauna de darul cuvintelor de a emoționa. Stilul demodat al literelor, scriitura formală şi felul de a vorbi al persoanelor citate în articole parcă au risipit distanța în timp, şi Jess începea să vadă, să trăiască cu toate simțurile scenele descrise. Vedea aievea cititorii din ziua respectivă deschizând ziarele la micul-dejun sau în tramvai, în drum spre serviciu, potrivindu-şi ochelarii cu rame de baga, turnându-şi nişte whisky peste cuburile de gheață din pahar, în timp ce se aşezau confortabil să citească ultimele ştiri. Şi a cuprins-o nostalgia după vremurile în care presa era canalul incontestabil de transmitere a ştirilor pentru informarea cetățenilor.

De-a lungul anilor, se scriseseră multe articole despre familia Turner, dar Jess nu avea prea mult timp la dispoziție. S-a văzut nevoită să printeze, fără să citească mai întâi. Majoritatea articolelor apăruseră între decembrie 1959 şi iulie 1960, când avusese loc ancheta judiciară, dar povestea revenea regulat în imaginația oamenilor, cu menționări mai numeroase în preajma comemorărilor de unul, de cinci sau de zece ani, culminând cu o largă publicitate la împlinirea a douăzeci de ani, când s-a întâmplat să se descopere şi rămăşițele trupului micuței Thea. Apoi, tragedia familiei Turner părea să fi fost dată uitării, fiind pomenită doar din când în când, împreună cu alte cazuri a căror notorietate le justifica scrierea cu majuscule: Cadavrul din Somerton, Fata în Pijama, Copiii Beaumont.

I-au trebuit aproape două ore ca să ajungă la ultimul articol şi, când s-a dus la imprimantă ca să ia paginile tipărite, s-a bucurat să vadă că se adunase un teanc mare. Avea să le citească atent mai târziu şi să alcătuiască o schemă cronologică a investigației. Gândul acesta i-a dat aripi. Nu mai lucrase de mult la un articol serios de investigație şi simțea că îi duce dorul. Posibilitatea de a descoperi pricina tulburării recente a Norei dădea şi mai multă greutate acestei decizii.

A aruncat o privire prin birou ca nu cumva scrisoarea de la avocatul din Australia de Sud să se afle acolo. Nora primea multe scrisori, şi Anita, contabila ei, venea o dată pe lună să-i plătească facturile şi să-i aranjeze corespondența. Cum avea un sistem de îndosariere foarte ordonat, lui Jess nu i-a trebuit mult timp ca să-şi dea seama că scrisoarea nu fusese clasată

împreună cu celelalte documente legate de afaceri.

Biblioteca era un spațiu mai personal şi, prin urmare, acolo ar fi trebuit să se afle. Jess s-a dus sus să verifice. Pe birou şi în sertare nu a găsit nimic demn de luat în seamă. S-a uitat şi în teancurile de cărți de pe măsuța de cafea şi a răsfoit şi albumele aflate pe comoda de la intrare. Nimic. Apoi s-a gândit că s-ar putea ca Nora să fi dus scrisoarea în dormitor.

Când a intrat în raiul verde al încăperii tapetate cu model cu scânteiuțe, Jess a simțit că i se strânge inima. S-ar fi aşteptat să o vadă pe Nora în vârful patului, cu o ceaşcă de ceai în mână, citind ştirile: „Ia ascultă aici, Jessica, să nu-ți vină să crezi ce-au făcut măscăricii ăia de la Canberra!“ A căutat în sertarele comodei de cedru şi în cele ale măsuței de scris, dar nu a găsit nimic. Nici deasupra nu era nimic altceva decât fotografia înrămată a lui Thomas Turner, pe care o văzuse prima oară la înmormântarea lui. Îl înfățişa mergând prin City, în Londra (acum cunoştea bine locul), şi peste mormanul de dărâmături produse de bombardament se profila domul bisericii St Paul. Se întreba dacă, în stânga fotografiei, putea fi o parte din haina altcuiva şi umbra unei mâini, şi dacă nu ar fi fost cumva Isabel, iar fotografia să fi fost tăiată înainte sau după întâmplarea din 1959.

Jess s-a răsucit încetişor, scrutând camera cu privirea. Nu mai ştia unde să mai caute. Ochii i s-au oprit la uşa dressingului Norei, instalat într-o mică anticameră de alături atunci când Polly crescuse prea mare ca să o mai folosească drept dormitor. Fără prea multă speranță de izbândă, şi-a aruncat o privire înăuntru. Se simțea destul de stânjenită să scotocească prin lucrurile bunicii, dar s-a consolat cu ideea că scopul scuză mijloacele. A cercetat buzunarele hainelor mai mari şi s-a uitat şi în cutiile de pantofi etichetate cu fotografii polaroid. Nici urmă de scrisoare. Era de înțeles de ce camera aceasta îi plăcea atât de mult Norei. Priveliştea spre grădina pe care şi-o crease era minunată. Jess s-a întins să ridice fereastra batantă, lăsând să năvălească aerul fierbinte de-afară şi zumzăitul adormitor al albinelor din florile plantei agățătoare de pe zid. Brusc a simțit că o apucă amețeala. Şi-a dat seama că era trează de la ora trei.

Mai avea încă vreo oră şi ceva până când trebuia să ajungă înapoi la spital, ca să prindă ora de vizită. Şi-a scos pantofii şi s-a întins peste cuvertura de pe patul Norei. O să închidă ochii, doar câteva minute. Simțea că se topeşte de-a

dreptul. Parfumul aşternutului îi era dureros de cunoscut. S-a răsucit pe o parte, îndesându-şi perna de puf sub cap...

Sub pernă a simțit ceva tare şi ascuțit. A vârât mâna să vadă ce era. O carte, nu scrisoarea pe care o căuta. Era un volumaş cu coperte cartonate destul de ponosite, cu colțurile tocite şi o supracopertă jerpelită, galbenă cu o dungă roz deschis, pe care era scris titlul şi numele autorului.

Jess a rămas fără suflare: *Ca şi cum ar fi dormit* – cartea lui Daniel Miller.

A sărit în capul oaselor. Într-o scurtă introducere era prezentată istoria localității Tambilla, menționându-se şi casa construită de domnul Wentworth. Jess a sărit peste povestea lui de dragoste cu sfârşit tragic şi peste primul capitol, pe care şi-a dat seama că-l citise în articolul lui Daniel Miller.

Dar, când a ajuns la al doilea capitol, a simțit un fior, căci acolo apărea, în fine, Isabel Turner.

---

23. *Trove* (engl., „comoară“) – portal care reuneşte arhivele digitale a sute de biblioteci, muzee, galerii, institute de cercetare, publicații, organizații din Australia.

Ca şi cum ar fi dormit
DANIEL MILLER
2

În ziua care avea să fie ultima trăită de ea pe acest pământ, doamna Isabel Turner s-a trezit devreme. Îi plăcea să doarmă cu draperiile dormitorului date deoparte şi nu le trăgea niciodată când soţul ei era plecat. Îi plăcea să vadă cum primele raze de lumină se împrăştiau pe podeaua dormitorului, făcând ca aerul să pară lăptos, ireal, în timp ce păsărelele din tufele de camelii se vesteau una pe alta că se revărsau din nou zorile.

Asemenea tuturor mamelor dinaintea ei, doamna Turner ajunsese să preţuiască nespus de mult momentele acelea de lumină palidă de început de ziuă, înainte de trezirea celor din casă. Iar de când se născuse cea mică, le aprecia şi mai mult. În dimineaţa de 24 decembrie 1959, a străbătut tiptil palierul de la etaj, trecând prin faţa uşii fiecărui dormitor al copiilor ei, închipuindu-şi cum dorm, ca păpuşile într-o casă de jucărie care aşteaptă să prindă viaţă, după care a luat-o pe tăcute în jos pe scări, călcând cu grijă, să se ferească de scândurile care scârţâiau.

În bucătăria cu uşa bine închisă în urma ei putea să-şi înceapă liniştită activităţile obişnuite de dimineaţă. Ceainicul îl umplea de seara pentru că, atunci când erau reci, ţevile făceau zgomot şi treceau chiar prin dormitorul singurului ei băiat, John. Acum a aprins flacăra aragazului şi a pus apa la fiert pe unul din ochiuri. Ceainicul de porţelan Wedgwood era deja aşezat în mijlocul mesei de lemn, lângă ceaşca ei preferată, pe care şi-o adusese din Anglia. Alături era o linguriţă de argint, care făcea parte din cadoul de nuntă primit de la familia soţului ei.

Mulţi dintre localnici aveau să spună mai târziu că „aşa era ea, dichisită“, iar una din mai vârstnicele domnişoare Edwards – care încă locuiau împreună în moara tatălui lor, ce funcţionase până în 1938, când fusese închisă din

pricina virusului drojdiei − a povestit după cum urmează: „În ce priveşte creşterea copiilor, avea standarde foarte înalte. Ori de câte ori mă duceam să le predau lecţii de pian, avea grijă să fie pregătiţi cu partiturile dinainte, cu pantofii lustruiţi în picioare.“ Cea de a doua relatare a fost rostită pe un ton atât de aprobator, din care deducem că astfel de pregătiri minuţioase nu erau prea obişnuite printre pianiştii aspiranţi din Tambilla. „Dar ea era englezoaică, desigur, s-a grăbit să explice domnişoara Enid Edwards (sora mai mare «cu cel puţin jumătate de minut»). O adevărată lady.“

Doamna Turner era într-adevăr englezoaică, dar nu era o „lady“ şi ar fi fost foarte mirată să audă că este considerată aşa. Tatăl ei era specialist în ştiinţe naturale, mama era pictoriţă, iar plantele şi animalele desenate de ea ilustraseră mai multe cărţi. Cei trei au trăit o viaţă frumoasă şi plină de aventură, călătorind împreună în zone sălbatice ale Marii Britanii, studiind specii tot mai rare de vrăbii, inventariind vidrele şi urmărind traseele de migrare ale albinelor sălbatice. Dar această copilărie idilică nu avea să dureze mult. Rămasă orfană la vârsta de şapte ani, Isabel şi-a petrecut următorul deceniu ca internă la Woodford Dormitory School din Sussex.

Probabil că acest lucru explică strictețea şi respectul pentru protocol, un obicei care, împreună cu pronunţia ei pedantă, lăsa impresia de politeţe rafinată. Şi, dacă un deceniu de viaţă la pension nu ar fi fost îndeajuns, cei patru ani petrecuţi într-un serviciu confidenţial din timpul războiului îi întăriseră convingerea că procedurile îndelung încercate şi verificate – individual sau în cadru familial – sunt stabilite cu un scop. Şi mai mult decât atât, ca să reuşeşti să duci la capăt o sarcină, oricât de dificilă, era nevoie de planificare şi gândire riguroasă.

Era o femeie cu obiceiuri înrădăcinate şi îi plăcea să-şi bea prima ceaşcă de ceai a zilei înainte de a fi adresat vreo vorbă cuiva, aşezată la masa de răchită de pe veranda din partea de nord a casei. Nu era cea mai frumoasă privelişte către grădina domnului Wentford, dar era locul unde aleea de la intrare ajungea în dreptul casei şi, prin urmare, în mintea doamnei Turner, era un punct nimerit de unde putea să analizeze situaţia. Şi îşi lua întotdeauna jurnalul cu ea. Într-unele zile scria, într-altele doar stătea acolo, ascultând vântul furişându-se printre vârfurile copacilor şi papagalii pestriţi care ţipau şi se zburătăceau printre ramurile callistemonului[24].

Atras din instinct de astfel de momente, Barnaby, câinele golden retriever al familiei, apărea şi el imediat în urma ei, lipăind tacticos pe verandă, ca să se aşeze la picioarele stăpânei. Le fusese adus în dar copiilor când era doar un pui – o altă „surpriză“ cu care doamna Turner fusese surprinsă de către soţul ei (a cărui preferinţă pentru deciziile unilaterale era un motiv de oarecare iritare între ei) –, dar Matilda şi John erau prea mici la vremea aceea, aşa că îngrijirea câinelui căzuse în seama ei. Încă o treabă de făcut, deşi nu o deranja. Tovărăşia lui Barnaby s-a dovedit a fi plăcută, mai ales că domnul Turner a început să lipsească de acasă tot mai des şi mai mult timp. Acum se afla la Londra, sau aşa i se dăduse de înţeles. Adevărul era că încetase să mai asculte atunci când el perora entuziasmat despre ultimele sale proiecte fanteziste.

Aşa că, în dimineaţa de 24 decembrie 1959, nimic nu arăta că ziua aceea s-ar fi deosebit cu ceva de cele trecute şi nici nu prevestea în vreun fel întâmplările groaznice care aveau să se petreacă în după-amiaza aceea. Nu se arăta nici un semn că, până la sfârşitul zilei, viţele celor care mai dormeau încă în casă, ale bărbaţilor, femeilor şi copiilor din oraş, ale concetăţenilor lor din aşezările care se înşirau de-a lungul coastelor acestei ţări insulare aveau să fie afectate. Căci puţini vor fi aceia care nu-şi vor aminti unde se aflau când au auzit ce se întâmplase în ziua de ajun pe moşia acelui mare conac gotic din Australia de Sud. Întâmplarea avea să monopolizeze toate conversaţiile din jurul mesei de bucătărie din întreaga ţară, numele localităţii Tambilla devenind pentru o vreme sinonim cu tragedia, evocând imaginea greu de închipuit a unor copii morţi într-o după-amiază toridă de sărbătoare.

Dar, când doamna Turner, învеşmântată în capotul ei de satin *gris perle*, şi-a tras în picioare cizmele murdare de noroi şi s-a aşezat cu ceaşca de ceai şi cu jurnalul pe scaunul de răchită în partea de nord a casei, nimic din toate acestea nu se întâmplase încă. Copiii ei mai dormeau încă în casă, darurile de Crăciun – etichetate şi împachetate – erau puse sub brad. Când doamna Turner şi-a deschis jurnalul la o pagină nouă şi a notat data cu scrisul ei hotărât, priveliştea de pe verandă era aceeaşi ca de obicei: drept înainte, pe partea cealaltă a aleii de la intrare, frunzişul de vară al stejarului uriaş era atât de des, încât abia dacă zărea casa din copac a copiilor aşezată pe ramurile din mijloc. Un leagăn improvizat dintr-un cauciuc vechi atârna de creanga

prunului din apropiere, şi mai departe, dincolo de grilajul de lemn, îşi arăta aripile uscătorul de rufe rotativ ultramodern pe care Thomas îl comandase de la un atelier local din Edwardstown.

În zilele şi săptămânile care au urmat s-a făcut mare caz despre ce scrisese ea în jurnal în dimineaţa aceea, şi mai ales despre ce nu scrisese. În lunile de pe urmă, doamna Turner se aplecase mai mult ca de obicei asupra jurnalului său, şi acesta se va dovedi o voce utilă de dincolo de mormânt. Căpătase acest obicei încă de mică. Prin natura profesiei lor, părinţii ei făceau observaţii atente şi le notau, umplând caiete mari legate în piele cu texte şi desene. Influenţa lor trecuse şi asupra ei, şi s-a înrădăcinat când Isabel Turner s-a pomenit azvârlită în universul nou şi ciudat al şcolii cu internat. Aşa că a rămas fidelă obiceiului de a-şi pune gândurile pe hârtie şi l-a păstrat toată viaţa.

În timpul anului 1959, doamna Turner se confrunta cu o problemă arzătoare, şi însemnările ei erau adesea lungi şi frământate. Dar, până în dimineaţa zilei de ajun, luase deja o decizie, iar tonul şi conţinutul nu mai erau deloc nesigure, ci de-a dreptul senine. Nu pomenea nimic despre dilema ei de dinainte şi nici despre planurile pe care le-ar fi avut în după-amiaza aceea. Căci, într-adevăr, doamna Tuner nu a scris decât câteva rânduri grăbite despre starea vremii:

Ceaţă din nou pe vale, dar soarele răsare de peste deal. Pâcla se va ridica curând şi are să fie cald. Pericolul incendiilor ne pândeşte ca întotdeauna în această vreme a anului. Câmpurile decolorate de soare trosnesc şi sclipesc de dogoare, dar se anunţă furtună la noapte. Greu de crezut că se va schimba ceva, dar aşa se zice la radio, şi cum pot eu să susţin altceva? Ştiu la fel de bine ca oricine că schimbările, ca şi soluţiile, apar adeseori brusc.

Poliţia avea să se întrebe mai târziu dacă nu cumva aceste rânduri cuprindeau un mesaj ascuns.

— Partea asta cu ridicarea pâclei şi cu soluţiile care apar brusc ...se gândea sergentul Hugo Doyle, rozând capătul creionului în biroul secţiei de poliţie din Tambilla. Poate că se referea la propriile planuri?

Dar ofiţerul Liam Kelly, care cercetase locul de mai multe ori, se îndoia.

— Uneori, când cineva spune că e pâclă pe vale, nu vrea să zică altceva decât că e pâclă pe vale. Cum a fost în dimineaţa de ajun, sergent Doyle?

— Foarte cald, domnule.
— Nu, mai devreme. Era senin?
— Nu, domnule.
— Nu?
— Era pâclă, domnule.
— Era pâclă pe vale.

Era într-adevăr pâclă pe văile din jurul Tambillei când a răsărit soarele în dimineața de 24 decembrie 1959. În ținutul Adelaide Hills nu e imposibil să te trezeşti într-o lume cuprinsă de pâclă în orice anotimp al anului. Iarna, când temperatura scade sub zero, majoritatea nopților şi zilelor sunt umede şi reci, dar şi vara când, în ciuda căldurii toride a amiezilor, serile devin atât de răcoroase şi senine, încât, pe înserate, nu poți să nu te gândeşti la câmpiile pustii dinspre nord.

Doamna Turner încerca adesea să-şi exprime convingerea că în țara ei adoptivă pâcla era diferită de cea de acasă. Ori de câte ori îşi arunca privirea pe fereastra dormitorului când se trezea dimineața, o cuprindeau fiori descoperind natura învăluită în ceață. A descrie senzația ca „amenințătoare“ ar fi fost prea melodramatic pentru gustul ei, dar avea ceva evident apăsător, chiar misterios. Şi asta se trăgea de la eucalipții fantomatici, se gândea ea, de la ramurile lor netede şi argintii ca nişte trupuri de femei goale zărite prin ceață.

În Anglia erau şi locuri neobişnuite – stâncile şi peşterile bântuite de fantome din Tintagel[25], ruinele castelului Ludlow, zidul lui Hadrian şi Stonehenge – dar misterul lor provenea din rolul pe care l-au jucat în istoria omenească, fiind urme fragile ale celor din trecut. În Australia, stranietatea venea din ținutul însuşi. Misterul şi înțelesurile sale existau în afara limbajului, sau, oricum, în afara limbajului cunoscut de ea. El îşi deapănă povestea prin mijloace mult mai străvechi, doar pentru aceia care ştiu cum să-l interpreteze.

Odată, copiii ei au venit acasă cu o poveste – de pe unde află copiii tot felul de lucruri? – despre un *bunyip*[26].

— Ce e ăla? a întrebat ea.

— Ce să fie? Un *bunyip*, au răspuns ei, aruncându-i priviri

atotcunoscătoare.

Doamnei Turner i se părea destul de tulburător să-şi crească copiii într-altă țară decât cea în care îşi petrecuse ea copilăria. Reperele lor erau diferite de ale ei, şi uneori îi erau destul de străine. În astfel de cazuri, ei erau copiii soțului ei: nişte ființe necunoscute, cărora le dăduse viață, dar pe care nu le putea înțelege cu adevărat.

După spusele lor, un *bunyip* era o creatură nebuloasă, amorfă, care-şi schimba înfățişarea, cu pene, solzi şi urechi foarte mari.

— Ceva hidos, monstruos.

— Ca un câine înotător.

— Sau o focă.

— Dar cu un gât foarte lung.

— Şi înotătoare.

— Dar are şi bot.

— Şi se ascunde în mlaştini.

— Şi fură copii dacă se apropie prea tare de el.

Povestea asta o făcuse să se înfioare – nu de frică, ci de recunoaştere. Oricât de imaginară ar fi fost creatura asta, din descrierea copiilor se desprindea un adevăr valabil pentru locul acela: sentimentul neliniştitor, dar palpabil, că la tot pasul pândea în întuneric ceva periculos, necunoscut. Pe continentul acela, frumusețea se împletea inseparabil cu groaza. Oamenii puteau muri de sete, dacă o apucau pe o cale greşită. O singură scânteie putea să mistuie un întreg oraş. Copiii care se aventurau dincolo de gardul din spate al grădinii dispăreau pentru totdeauna.

---

24. Arbust din familia Myrtaceae, cu flori roşii, portocalii sau galbene, cu stamine lungi ca nişte pămătufuri.

25. Peninsulă stâncoasă pe țărmul de nord-vest al regiunii Cornwall, presupusul loc al legendarului rege Arthur, peştera de la baza stâncilor bănuindu-se că ar fi bântuită de fantoma vrăjitorului Merlin.

26. Creatură din folclorul aborigenilor australieni.

3

Când s-a luminat mai bine de ziuă şi s-a mai risipit pâcla, doamna Turner şi-a aşezat jurnalul pe masa de răchită. L-a scărpinat pe Barnaby pe capul auriu, iar el s-a trezit din amorţeală. Luându-şi ceaşca de ceai cu ea, a ridicat găleata de gunoi de lângă uşa din est, unde o lăsase cu o zi în urmă tânăra Becky Brown. Pe panta dinspre casă se înşirau două rânduri de platani, formând o curbă înspre grajdurile fermei de lângă rezervorul de apă. Pe la jumătatea drumului, lângă un mic strat însorit, se afla un coteţ de găini. Hiltonul găinilor, cum îl botezase doamna Turner, care cu un an în urmă stătuse la noul hotel Hilton din Berlinul de Vest.

Barnaby a luat-o la fugă înainte bălăngănindu-se, apoi s-a întors lângă stăpâna lui, care mergea mai agale ca de obicei, oprindu-se din când în când ca să cerceteze grădina. În Anglia nu o preocupase niciodată grădinăritul, dar aici, la Halcyon, se apucase cu un zel care o surprindea şi pe ea. Frunzele de crini albaştri, ascuţite ca nişte săbii verzi, lucioase, mărgineau aleea cu pietriş, scânteile lor violete împrăştiindu-se cu o veselie explozivă, iar de partea cealaltă a gardului, dincolo de sera cu geamul spart (din pricina obsesiei nedomolite a lui John pentru campionul australian de golf Donald Bradman), sclipeau în lumina dimineţii întinderi întregi de ierburi galbene. Nu se obişnuise încă să le vadă goale. Tare îi mai plăcuseră optimismul şi hotărârea vrejurilor de viţă-de-vie, dar soţul ei – de neclintit când îşi punea ceva în minte – insistase să o scoată.

Uneori se întreba ce părere avea domnul Drumming despre noua orientare – căci, la urma urmei, el fusese cel care depusese atâta efort în ultimii zece ani să îngrijească via, ca administrator al fermei. Totuşi, cu toată frământarea din sinea ei, doamna Turner nu l-ar fi întrebat niciodată de-a dreptul pe administrator, şi nici lui nu-i stătea în fire să-şi exprime părerile neîntrebat.

Era apreciat, şi lumea îl ştia că-şi vede de treabă fără prea multă vorbărie.

Căci nu avea de ce să tot vorbească despre ce făcea, într-un loc precum Tambilla era de la sine înţeles că treburile tuturor erau deja cunoscute. Dar Henryk Drumming era rezervat din cale-afară. Tăcerea lui era mai degrabă o stare de spirit filozofică. Cutele adânci ale feţei şi gârbovirea umerilor purtau însemnele unei poveşti dureroase.

Doamna Turner aflase povestea soţiei lui prin acelaşi proces de osmoză comunitară prin care auzise şi că domnişoara Marian Green de la centrala telefonică fusese expediată de acasă timp de o lună de zile în vara când împlinise şaptesprezece ani şi că se întorsese cu fotografia proaspetei sale „nepoate“ într-un medalion pe care îl purta la gât. Mai mult decât o simplă bârfă, acesta era un flux vital de informaţii subterane care sudau comunitatea şi-i îndrumau pe membrii ei ca să ştie când şi cui trebuiau să acorde mai multă înţelegere şi ajutor. Astfel, doamna Turner ajunsese să recunoască zilele din an când domnul Drumming cerea îngăduinţa să ajungă mai târziu şi se aştepta să-l vadă trist şi abătut când apărea la lucru.

O singură dată a încălcat această înţelegere tacită de a nu vorbi despre necazul lui. Dăduse din întâmplare peste el în biroul administratorului din spatele casei. Cumplită privelişte: stătea cu spatele, şi prin cămaşă i se vedeau umerii slabi zgâlţâindu-se de plâns. Nu a putut să închidă uşa fără să facă zgomot, el s-a străduit să îngaime o explicaţie; însă ea i-a spus repede, fluturând din mână:

— Vă rog, domnule Drumming... mama mea a suferit de o boală asemănătoare cu cea a soţiei dumneavoastră. Vă înţeleg din tot sufletul!

Doamna Turner a mers mai departe pe poteca îngustă pavată cu dale aşezate în spic ce se întindea din spatele tiselor până la poartă. Coteţul găinilor era acoperit aproape cu totul de frunzişul verde şi des al viţei sălbatice, întrepătruns pe alocuri de un trandafir roşu aprins, cu spini. Simţind că se apropie, cocoşul Dickens a slobozit un strigăt mobilizator. Era o achiziţie destul de recentă, şi firea lui mândră, impozantă, produsese oarecare nelinişte în poiată. Şi începuse să-şi impună farmecele cu de-a sila şi pe neaşteptate asupra celei mai mici dintre găinile moţate. În ultimele luni, dăduseră târcoale câinii sălbatici şi, într-o noapte cumplită, înainte să fie adus cocoşul, reuşiseră să rupă gardul de sârmă şi înhăţaseră două găini. Una fusese luată cu totul şi nu o mai găsiseră, dar pe cealaltă – preferata lui Evie –

o lăsaseră ferfeniță. Doamna Turner şi copiii o îngropaseră în grădină, cu o mică ceremonie, după care plantaseră deasupra ei o tufă de trandafiri delicați, roz cu alb. Stăpânindu-şi cu stoicism durerea, Evie citise o poezie pe care o scrisese pentru „Moțişor“ şi, după aceea, Becky Baker le servise ceaiul însoțit de sendvişuri cu castraveți şi – ca recunoaştere a gravității situației – cu vestita pastă de peşte făcută de Meg Summers, luat ca o favoare specială din provizia personală a doamnei Turner.

Acum, doamna Turner şi-a pus ceaşca pe colțul în care se îmbinau traversele ce mărgineau straturile de zarzavat. A deschis portița poieții şi a aruncat resturile din ziua precedentă. Ieşite din cotețul unde-şi petrecuseră noaptea, găinile au dat năvală cotcodăcind spre pradă, ciugulind harnice, în timp ce Dickens măsura țanțoş curtea, înfoindu-şi penele. Slavă Domnului că erau toate în dimineața aceasta, fără nici o lipsă la apel.

Închizând portița în urma ei, doamna Turner şi-a luat ceaşca şi a pornit-o înapoi pe potecă. Pâcla se ridicase de-acum şi începea să se încălzească. Razele soarelui aruncau lumini portocalii prin dantelăria frunzelor de eucalipt care mărgineau coasta spre răsărit, iar în grădina de zarzavat, dincolo de alee, florile violet pal ale usturoiului se legănau în vârful lujerilor. Adierea vântului i-a adus o miresmă dulce de busuioc, şi doamnei Tuner i-a venit cheful să a traverseze aleea, ca să se uite la straturi. Cele patru paturi înălțate, mari, pătrate, erau aşezate ca nişte ochiuri de geam, despărțite de poteci pavate cu cărămidă sfărâmată, şi fiecare era plină cu tufe de căpşuni, roşii şi spanac frumos îngrijite, înconjurate de ierburi aromatice din belşug. Pe lângă zidul din spate al grădinii se afla un şir de dafini, şi glicina albă se ridica pe ambele laturi ale unei bolți de lemn.

În mijlocul grădinii, la răspântia dintre poteci, se afla un ceas solar şi, în colțul cel mai îndepărtat din stânga, o bancă de lemn la umbra unui măr pădureț adăpostea omulețul făcut din ghivece de flori.

„A fost ideea doamnei Turner“, avea să declare poliției domnul Drumming în zilele următoare. Profund afectat de moartea ei, deşi retras din fire, obişnuit să nu vorbească prea mult, îşi pusese în minte să-i păstreze o amintire frumoasă. „A trebuit să fac în aşa fel încât să înşir ghivecele de pământ pe sârme de metal, ca să fac mâinile şi picioarele, şi apoi să le sudez la un loc, dar a fost ideea dumneaei. Doamna Turner era convinsă că o să-i

distreze pe copii. Întotdeauna se gândea numai la ei. Tare iubiți au mai fost copiii aceia! Vă spun eu: tare mult i-a iubit.“

Pe când doamna Turner făcea ceea ce se va dovedi a fi ultima ei plimbare prin grădina de zarzavaturi, Smarty, pisica tigrată cu blana roşcată, s-a aşezat lângă omulețul din ghivece – un loc de unde i se oferea priveliştea către micul bazin cu peşti. În partea de vest a casei, sub o boltă de frunziş, se afla un bazin dreptunghiular, mare şi frumos, cu marginile îmbrăcate în marmură, cu peştişori aurii dolofani sclipind pe sub frunzele lucioase de nuferi, dar acesta era mult mai vesel: mic, nu prea adânc, cu petale plutindu-i pe apă. Pisica privea încordată, urmărind cu ghearele strânse sclipirile aurii din apă.

Dar doamna Turner nu-i dădea nici o atenție. Din locul în care se afla, în colțul cel mai înalt al grădinii de zarzavaturi, vedea printr-o răritură a gardului viu zidul de est al casei. Soarele care tocmai răsărea bătea pe tencuiala albă, dându-i o strălucire pe care uneori o asemăna cu glazura unui tort de mireasă. Şi tortul comandat de părinții soțului ei pentru nunta lor de la Darling House din Sydney fusese la fel de impozant şi de strălucitor. În săptămânile dinainte avuseseră loc discuții aprinse despre numărul de etaje ale acelui tort, una dintre păreri fiind că tradiția cerea să aibă trei. „Dacă trei etaje au fost suficiente pentru regina Angliei, atunci sunt suficiente şi pentru mine“, a spus ea. Şi dacă Isabel nu a dorit să intre în disputa referitoare la tort, atunci doamna mai vârstnică a avut câştig de cauză.

În anumite momente ale căsniciei sale, Isabel Turner şi-a dat seama că cei de la antipozi erau mai preocupați să respecte tradițiile decât mulți dintre aşa-numiții aristocrați pe care-i întâlnise în Anglia. Vechilor ei prietene din şcoală le scrisese că avusese impresia că a ajuns într-o țară unde avea să se elibereze de apăsarea trecutului, că după război abia aştepta să aibă o viață nouă, diferită. Aşa că fusese uimită să audă vorbindu-se atât de mult despre cum se făceau lucrurile „acasă“, mai ales din partea unor oameni care nu plecaseră niciodată din Australia. Şi la fel fusese surprinsă de aura romantică a conacelor impozante. Soțul ei era mult mai impresionat decât ea de istoria casei lor.

Nu era prea comod să locuieşti într-o casă construită pentru a cuceri o altă femeie. Uneori, doamna Turner se gândea la domnişoara Stevenson, cea fără noroc. O tânără mireasă care nu a apucat să mai ajungă în Australia, dar a

cărei prezenţă tragică părea să se facă simţită în fiecare ungher. Doamna Turner chiar se întreba dacă nu cumva nu se simţise niciodată acasă acolo pentru că, de fapt, acea casă nu-i aparţinuse niciodată ei. Şi cum i-ar fi putut aparţine când fiecare piatră şi fiecare cornişă fuseseră aşezate pentru o altă femeie.

Încercând să o transforme în propriul cămin, numiseră casa Halcyon. Fusese ideea domnului Turner şi ţinea foarte mult la ea. Şi comandase deja placa cu numele la firma Galloway Brothers din Double Bay când i-a propus soţiei această denumire. Iar ea a acceptat-o fără comentarii – aşa cum făcuse cu numărul de etaje ale tortului de mireasă, căci nu-i păsa deloc ce nume aveau să-i dea, dar ţinea la el extrem de mult la vremea aceea. Numele i s-a părut romantic, aşa cum era şi firea lui, căci de fapt această trăsătură o atrăsese de la bun început la el, sclipind ca un giuvaier preţios în posomoreala Londrei din timpul războiului.

El îi prezentase cu mare pompă acest plan la prima cină luată împreună, în seara când se întâlniseră din întâmplare la mijlocul podului Blackfriars, în octombrie 1944. Ea traversa podul, el a întrebat-o o adresă şi, câteva ore mai târziu, s-a pomenit şezând la masă alături de el într-un club avangardist despre care nici nu avea idee că mai exista la Londra. El era australian aflat într-o permisie, abia aşteptând sfârşitul războiului, ca să se poată întoarce acasă. Ea l-a întrebat ce avea de gând să facă după ce ajunge înapoi.

Fără urmă de infatuare, el i-a povestit despre averea pe care o dobândise la începutul războiului. Când era în închisoare în Franţa, împărţise celula cu un ofiţer englez rănit şi, când s-a hotărât că venise vremea să evadeze, îl luase şi pe acesta cu el. „Nu ar fi fost frumos să-l las acolo“, i-a explicat el cu modestie. Habar nu avusese că „bătrânul camarad“ era un mare duce, lucru pe care l-a aflat când a ajuns în Anglia, într-un spital al Forţelor Aeriene Regale din Ely. Într-o bună zi s-a pomenit la capul patului său cu o doamnă căruntă, plină de blănuri şi perle, care a întrebat peste umăr: „Domnul este?“ „Şi se pare că eu eram cel căutat“, a adăugat el. „Iar «bătrânul camarad» era fiul ei cel mare şi moştenitorul tatălui său. Să nu-ţi vină să crezi!“

Thomas Turner a fost răsplătit cu o mică avere şi, după spusele sale, era de la sine înţeles să-şi folosească avuţia proaspăt dobândită pentru a cumpăra un conac şi a planta viţă-de-vie la periferia unui oraş din Australia de Sud, pe

care încă nu primise permisiunea de a-l vizita.

Şi uite-aşa, casei i-a rămas numele de Halcyon. Dar ce-i un nume? Dorința nu-i dă întrupare, iar oraşul Tambilla adăpostea destui oameni cu memorie bună. Aşa că nu mult după sosirea lor acolo, doamna Turner a aflat povestea tristă a domnişoarei Arabella Stevenson. În primele luni, oriunde s-ar fi dus, la biserică sau la o întrunire a Asociației Rurale a Femeilor, cineva era nerăbdător să-i povestească despre tragedia casei în care se mutase. Părea că localnicii se bucurau să facă o asociere între cele două femei. Amândouă erau englezoaice şi plecaseră din patria lor, ca să locuiască în conacul impunător de la marginea oraşului lor. Şi nu avea nici o importanță cât de tare tăgăduia doamna Turner că ar fi avut vreo legătură cu străina care murise pe mare înainte ca ea să se fi născut chiar. Comunitatea îşi spusese cuvântul.

Paisprezece ani mai târziu, după „ajunul acela de pomină“, convingerea persistentă că destinele celor două femei aveau ceva în comun a căpătat din nou viață.

— Nu vreau să spun că ar exista vreo legătură între cele două întâmplări, a fost auzită spunând doamna Betty Diamond (care, în calitatea sa de proprietară a ceainăriei, aduna majoritatea părerilor din oraş), dar ştiți prea bine, şi eu am spus-o la vremea aceea, au riscat mult când au agățat la poartă plăcuța aceea nouă şi lucioasă. Halal nume! N-a fost un loc prea tihnit şi fericit pentru domnul Wentworth şi, după cum s-a dovedit, nici pentru ei.

Alții au făcut o legătură şi mai directă între casa aceea şi soarta celor care au locuit în ea:

— Eu am încercat să o previn, spunea doamna Fisher, văduvă de puțină vreme, îndurerată, cu apucături şi mai pioase ca de obicei. Nu la mult timp după ce s-au mutat acolo, i-am spus că unele case aduc ghinion. Totul se trage de la pământ, îmbibat de sânge şi plin de blesteme vechi. Întâmplări din trecut.

Doamna Turner primise, într-adevăr, astfel de avertizări şi sfaturi, pe care le acceptase cu calmul ei specific. Se mai întâmplau şi lucruri triste, oamenii mai mureau. Cum putea gândi altfel o femeie căreia îi muriseră ambii părinți, unul după altul, şi plecase la sfârşitul şcolii din internat doar ca să se pomenească singură pe lume la începutul unui război de cinci ani?

— Dar nu aveți o senzație stranie când stați singură acolo, în casa aia

mare? era adesea întrebată.

— Nicidecum, răspunde ea întotdeauna.

— Şi nu vă este nici un pic frică?

— Doar să nu las din greşeală uşa deschisă şi să găsesc vreun şarpe în toaletă, de asta mi-e frică.

Doamna Turner nu punea nici un preţ pe superstiţii. Era fiica tatălui său, care fusese om de ştiinţă, cu o gândire condusă de logică şi raţiune. La Woodford School câştigase premiul pentru chimie şi fusese admisă la Somerville College. Şi ar fi studiat mai departe la Oxford, dacă nu ar fi izbucnit războiul.

Acestea fiind zise, a existat totuşi o singură chestiune legată de casă în care a lăsat emoţia să domine asupra raţiunii. Când au sosit la Tambilla, o mare parte din mobilierul original se afla în casă, acoperit cu huse de praf, iar restul era depozitat în şopronul din capătul aleii. Rafturile erau pline de cărţi şi obiecte personale, şi pe pereţi erau agăţate tablouri. Deasupra scării din mijlocul holului de la intrare, dominând palierul ce mergea de-a lungul etajului al doilea, într-o ramă mare, aurită, se afla un portret al domnului Wentworth, care privea sever în jur.

Doamnei Turner i-a displăcut pe loc. Din pricina ochilor, s-a gândit ea, cu o expresie mânioasă, de parcă urmărea orice mişcare, supărat că în casa lui trăiau alţi oameni, cu copii care râdeau şi alergau pe scări, tropăind pe palier. Ar fi scăpat bucuroasă de el, şi chiar a pomenit ceva că ar fi vrut să pună pe foc „oribilitatea aceea“, dar domnul Turner, care căpătase respect faţă de simbolurile locului, nici nu a vrut să audă aşa ceva.

— Cum? Părintele acestei case? N-a suferit destul, bietul de el?

Cu supuşenia caracteristică unei tinere abia căsătorite, doamna Turner acceptase să păstreze portretul, „atâta timp cât nu trebuie să-l privesc drept în faţă“, după cum povestea domnul Drumming, care fusese chemat să mute tabloul stânjenitor.

O vreme l-au pus pe bătrânul domn Wentworth doar să stea cu faţa spre perete, până când i-au găsit în cele din urmă un loc într-o încăpere din partea de sud a holului de la intrare. Şi începuseră deja să-i spună „salonul domnului Wentworth“, din pricina colecţiei bogate de trofee de vânătoare şi de obiecte coloniale şterpelite, înghesuite pe rafturi. Doamna Turner fusese foarte

mulţumită, căci nu avea de gând să-i calce pragul.

— Nu-i plăcea deloc camera aia, o găsea prea rece şi înghesuită, avea să povestească doamna Esme Pike, vechea menajeră de la Halcyon, în zilele de după moartea lor. Şi avea mare dreptate, chiar şi în zilele de vară cele mai calde, te lua cu frig acolo. Iar ei nu-i plăcea nici tapetul. Zicea că o demoralizează, că-i aduce aminte de o cameră în care stătuse demult, după ce-i murise mama, când aştepta să afle ce avea să se întâmple cu dumneaei.

Doamna Turner avea şapte ani când a murit mama ei – ceva îngrozitor la orice vârstă pentru un copil, dar extrem de traumatic la doar cinci săptămâni după moartea tatălui său, care căzuse de pe stâncile Clo Mor în timp ce număra pufini. După accident, mama şi fetiţa s-au dus la Inverness, unde au fost găzduite de unul dintre colegii tatălui, a cărui soţie, imperturbabilă adeptă a rigorii protestante, a înveşmântat-o imediat pe Isabel în „haine potrivite“ şi a trimis-o la şcoală alături de copiii ei. Din acea sală de clasă îngheţată din Inverness, cu tabla de-al lungul întregului perete şi cu rânduri de bănci de lemn, a fost scoasă pe neaşteptate de o femeie necunoscută, cu o figură sumbră, care a dus-o în biblioteca austeră, unde i-a comunicat vestea zdrobitoare despre moartea mamei sale.

Domnişoara Bathsheba Stern, directoarea şcolii din Sussex la care a fost trimisă apoi Isabel, nu a socotit de cuviinţă să discute despre situaţia personală a elevei sale, nici măcar după douăzeci de ani de la absolvire, atunci când a fost căutată de poliţie în ancheta referitoare la moartea ei prematură. Totuşi, domnişoara Stern a recunoscut că „eleva respectivă“ a avut „nenorocul“ să sufere două pierderi cumplite la intervale atât de scurte. Rapoartele trimise de domnişoara Stern tutorelui fetei – o rudă îndepărtată dinspre mamă, care locuia la o fermă din Bourgogne, în Franţa – o descriu drept „un copil rezistent, care nu se teme să muncească din greu, imposibil de descurajat, dacă şi-a pus în cap ceva. Talentată la ştiinţe“. Dintr-o scrisoare care se referea la o altă corespondenţă, de negăsit ulterior, reieşea singura aluzie că mica Isabel se adaptase cu greu la noua situaţie. „Vă anunţăm cu bucurie că a făcut unele progrese privind somnul. Nu mai suferă la fel de mult, şi prevăd că în timp va depăşi toate greutăţile.“

Şi, după cum s-a văzut, doamna Turner a trecut într-adevăr peste greutăţile din copilărie. Luând în considerare căsnicia ei trainică cu un bărbat

fermecător, copiii ei deştepţi şi frumoşi, casa impunătoare şi grădina superbă, nu s-ar fi găsit aproape nimeni în Tambilla care să creadă că nu ar fi fost altfel decât extrem de fericită. Şi, într-adevăr, întrebarea cea mai frecvent pusă de toţi muşteriii de pe strada mare şi din ceainăria lui Betty Diamond, în primele săptămâni ale anului 1960, când au început să se ivească unele bănuieli şi să circule în toate direcţiile, era: „Dar avea tot ce-i trebuia, nu-i aşa?“

— Totuşi, în orice situaţie se ascunde mai mult decât s-ar zice la prima vedere, nu-i aşa? avea să comenteze doamna Pike, în declaraţia pe care a dat-o la secţia de poliţie din Tambilla. Apele liniştite sunt adânci. Doamna Turner era o persoană discretă – ca şi mine, de altfel, aşa cred. Ne respectam intimitatea, nu vorbea prea mult despre ea, nici despre trecutul ei. Cred că de aceea a părut aşa de ciudat când a pomenit despre salonul domnului Wentworth, care îi amintea de copilăria ei, după ce murise mama ei. De fapt...

— Doamnă Pike?

Biata femeie a început să-şi frământe mâinile în poală, cu chipul răvăşit de disperare. Şi-a ridicat ochii spre tânărul poliţist.

— Doar că, ştiţi, în ultima vreme începuse să mai povestească câte ceva. La vremea aceea mi s-a părut neobişnuit, dar nu am făcut nimic. Acum, după ceea ce s-a întâmplat, nu pot să nu mă gândesc că ar fi trebuit să-mi dau seama ce o să urmeze.

4

O pasăre nevăzută trecea peste vârfurile copacilor, aruncându-şi umbra prin grădină, făcând-o să tresară pe doamna Turner. Ceaşca pe care o ducea pe farfurioară i-a căzut din mână şi s-a izbit de dalele potecii, făcându-se ţăndări. Ani de-a rândul s-au tot găsit cioburi de porţelan fin franţuzesc între crăpăturile dalelor.

Doamna Turner s-a aplecat să adune cioburile mai mari. Nu era nervoasă de obicei, din contră. La sfârşitul războiului primise o distincţie pentru eroism, întreprinsese fapte curajoase, sfidase pericolul. Nu numai că învăţase să-şi dea seama care sunt riscurile şi să acţioneze în consecinţă, dar îi şi plăcea să facă asta.

„Issy era hotărâtă din fire“, a explicat domnişoara Gemma Handcock, colega ei de şcoală cu care nu mai ţinuse legătura după ce se mutase în Australia. „Era genul de persoană care trebuia să se simtă plină de importanţă, ca şi cum ar fi luptat pentru un scop nobil. Unora dintre noi nu ne-a plăcut să ne oprim cursul normal al vieţii în timpul războiului, dar ea nu era aşa. A fost atât de supărată când a descoperit că e însărcinată şi a fost nevoită să-şi cruţe eforturile înainte de terminarea războiului.“

Pisica Smarty a miorlăit dispreţuitor şi s-a îndepărtat graţioasă, în timp ce doamna Turner s-a aşezat la un capăt al băncii din grădină. A răsucit cioburile din poală; ceaşca aceea era unul dintre puţinele lucruri pe care şi le adusese din viaţa ei de dinainte. Era din porţelan de Limoges, cu violete pictate de mână pe o parte şi pe alta, cu modele aurite pe toartă şi pe buză. Într-unul din rarele momente de confesiune, care o uimiseră atât de mult pe doamna Pike, doamna Turner îi povestise menajerei că şi-o amintea pe mama ei bând din ceaşca aceea, seara după cină, când îşi termina schiţele făcute peste zi. La vremea aceea, familia ei se muta de colo-colo, „căminul părintesc“ fiind acolo unde îi ducea munca tatălui ei, dar, oriunde s-ar fi aflat, ceaşca aceea îi

însoțise peste tot, înfăşurată cu grijă într-un şervet, la sfârşitul fiecărei şederi, şi purtată către următoarea destinație.

Ceaşca ajunsese la Isabel la câțiva ani după moartea părinților, după câte povestea doamna Pike. Moştenirea imediată lăsată de ei era o sumă de bani pentru taxele şcolare, care urma să fie administrată de un unchi din partea mamei din Franța. După absolvirea şcolii, care a coincis cu împlinirea a optsprezece ani, a intrat în posesia unui cont bancar cu o sumă frumuşică şi a unui cufăr de piele cu diverse obiecte care aparținuseră mamei ei, după cum scria în biletul însoțitor.

„Issy era o tânără de optsprezece ani foarte serioasă, pe care colegele şi-o aminteau ca fiind «hotărâtă, capabilă şi foarte inteligentă». După terminarea studiilor, şi-a luat rămas-bun de la profesori şi de la intransigenta domnişoară Stern şi a plecat la Londra. Acolo a închiriat o cameră ieftină, dar veselă, în Bloomsbury, convingându-şi proprietăreasa – o văduvă simandicoasă, cu bucle mov şi o cuşcă cu iepuri în fundul grădinii – că e o chiriaşă serioasă, achitându-i chiria în avans pe două luni. Camera nu era cine ştie ce, dar ei îi era de ajuns. La internat se învățase să trăiască în condiții austere şi era bucuroasă să vadă grădinile pe mica fereastră a terasei din spatele casei.

Cufărul, care îi fusese expediat cu vaporul din Franța, îi parvenise la două săptămâni după ce se mutase în cămăruță. Cei de la compania de transport îl puseseră pe duşumeaua din cameră, după cum li se spusese, şi, timp de trei zile, rămăsese acolo, fără să fie deschis. Îl cercetase pe toate părțile, dându-i ocol cât se putea în spațiul îngust al camerei. Pe o parte a capacului de piele bej era scris cu litere aurii numele de fată al mamei ei: *Mlle Amélie F. Pinot.*

La fel ca tânăra îndrăzneață care-şi urmase inima din Franța în Anglia, Isabel ajunsese şi ea la o răspântie în călătoria ei. Dăduse examen de admitere la Oxford, dar în sufletul ei tânjea după alte călătorii.“ „Se gândea să plece spre nord, până în Orkney,“ îşi amintea prietena ei, domnişoara Hancock. „Voia să vadă ceea nu mai văzuse până atunci, şi cred că şi-a împlinit dorința ducându-se în Australia. Căci nu poți ajunge mai departe de atât.“

În cea de a patra zi, a deschis cufărul şi a scos lucrurile din diversele compartimente şi sertare, punându-le unul câte unul pe podea în jurul ei, până când s-a umplut camera de tot felul de bibelouri şi lucruşoare prețioase, care nu aveau nici o legătură între ele, în afară de faptul că aparținuseră cândva

mamei ei. Din când în când mai apărea şi numele mamei de după căsătorie, Amélie Fleur Hart, brodat pe batiste de in sau scris cu cerneală albastră pe un teanc de plicuri cu timbre franţuzeşti. Printre scrisori, o cartolină cu un desen al unui albatros făcut de un copil i-a stârnit o amintire dureroasă. Parcă vedea şi acum cât de atent studiase pasărea, cum se grăbise să o deseneze cu creionul, să redea culoarea exactă a fiecărei pene în parte. *Pentru Maman,* scrisese ea într-un colţ, *cu dragoste, la împlinirea a treizeci şi cinci de ani, Issy.*

Deşi cufărul nu conţinea răspunsul la întrebarea esenţială a vieţii ei, se alesese cel puţin cu ceaşca de porţelan. A spălat-o în chiuveta din chicineta ei, a pus ceainicul la fiert şi şi-a făcut un ceai, alegând Darjeeling, ceaiul preferat al mamei sale, în loc de English Breakfast. Şi aşa nu mai fusese nevoită să facă alte alegeri semnificative în viaţă, căci, câteva săptămâni mai târziu, izbucnise războiul. Se prezentase ca voluntară la Whitehall şi i se dăduse să bată la maşină rapoarte, să predea şi să îndosarieze memorandumuri: Războiul ciudat, Bătălia pentru Britania, Evacuarea de la Dunkirk, şi apoi Căderea Franţei, fiecare fază generând-o pe următoarea, producând o mulţime de documente şi instrucţiuni stricte.

La mijlocul lui iulie 1940, într-o noapte caldă şi senină, a fost luată pe sus la o serată de către o prietenă dactilografă şi s-a pomenit antrenată într-o discuţie cu un grup de domni mai vârstnici, cu chipurile înfierbântate, care perorau în gura mare despre capitulare.

— Ce ispravă au făcut prietenii francezi! a pufnit unul dintre ei, ţinând o ţigară de foi între dinţi.

— Aud că au dat pe tavă Parisul, a mârâit altul, nemţii au intrat pur şi simplu în oraş, în timp ce parizienii îşi cumpărau pâine.

— Păi nu a spus Pétain: Franţa e învinsă şi trebuie să renunţe la război? Păcat că noi am sacrificat ce aveam mai bun pentru asta!

— Ca să nu mai pomenim de arme, a adăugat un tip slăbănog cu o înfăţişare sumbră.

Pe Isabel o durea capul şi o strângeau pantofii împrumutaţi de la prietena ei. Aşa că vocea i-a fost mai aspră decât s-a aşteptat:

— Pétain e un prost şi-un neisprăvit. Nu vorbeşte în numele tuturor francezilor, aşa cum nici voi nu vorbiţi în numele englezilor. Oamenii au fost

trădaţi, dar nu sunt sclavi şi nu o să se predea.

Vorbele ei i-au amuţit pe toţi.

— Nu vor capitula? a întrebat apoi cel care vorbise primul, cu faţa şi mai roşie, cu un deget înfipt în betelia pantalonilor, scuturând scrumul ţigării de foi. E cam târziu, drăguţo!

— Steagul nazist flutură pe Turnul Eiffel, a adăugat şi al doilea, nu ne rămâne de făcut decât să-i lăsăm în pace şi să ne concentram toate forţele ca să ne păzim propriile graniţe.

Fumul îmbâcsise încăperea, dar gândurile lui Isabel erau limpezi.

— Franţa o să-şi revină şi o să iasă victorioasă. Şi când o să câştige, nu o să aibă de ce să mulţumească unor „prieteni“ ca dumneavoastră!

Cei din jurul ei nu se aşteptau şi nici nu apreciau astfel de păreri exprimate de cineva de condiţia ei. Încetul cu încetul, i-au întors spatele, strângând rândurile, după care s-au îndepărtat în căutarea unei companii feminine ceva mai plăcute.

Isabel a terminat de băut paharul de whisky şi se gândea dacă era cazul să mai ceară unul, să prindă forţă pentru drum, când a observat lângă ea o femeie mai vârstnică pe care nu o văzuse până atunci. Abia îi ajungea până la umăr şi avea o înfăţişare cu nimic ieşită din comun. Şi într-adevăr, se gândea doamna Turner, gândindu-se de multe ori la acea întâlnire din încăperea neaerisită din Bedford Place, deşi îşi amintea prea bine pielea tocită a canapelei Chesterfield, ticăitul ceasului şi parfumul puternic al unei tipe vorbăreţe care se hlizea lângă măsuţa cu băuturi, nu-şi putea aduce aminte nici în ruptul capului trăsăturile acelei femei. Dar nu uitase însă ceea ce-i spusese pe un ton măsurat, aproape în şoaptă:

— Chiar te interesa şi înainte situaţia de pe continent, sau vorbeşti aşa, să impresionezi?

— Întotdeauna vorbesc serios, a răspuns Isabel, dându-şi seama că era adevărat ceea ce susţinea.

— Dar ai vreo legătură cu continentul?

— Mama era franţuzoaică.

— Era?

A înclinat uşor din cap.

— Şi tata?

— Englez.

— Mai este?

— A fost...

A scos o carte de vizită dreptunghiulară din buzunar şi i-a întins-o.

— Să suni la numărul acesta, a spus femeia aceea cu chipul remarcabil de şters. Am putea să te folosim.

Din casă s-a auzit o uşă trântită, risipind liniştea dimineții. Barnaby s-a ridicat, ciulind urechile, în timp ce un stol de pitulici şi-a luat zborul din mărul sălbatic. Doamna Turner a privit prin gardul viu, cineva se trezise.

Era John. Încă de mic, când se entuziasma devenea agitat. Se trezise devreme toată săptămâna, fiind emoționat de ceva aşa cum numai un băiat de treisprezece ani poate fi. Venea Crăciunul, de bună seamă, dar bănuia că era vorba şi de altceva. Tot dădea târcoale şi se interesa îndeaproape de filme şi aparate de fotografiat. Se împrietenise cu un băiat numit Matthew McKenzie, nepotul vecinilor, venit recent de la Adelaide.

Doamna Turner s-a ridicat, aşteptând să audă şi alte semne de viață. Dinspre moşia familiei McKenzie răzbătea zumzetul îndepărtat al tractoarelor. Din grajdul familiei Turner, de pe culmea dealului, nu se auzea încă nici un zgomot. De obicei, la ora aceasta, domnul Drumming şi-ar fi început lucrul, dar acum era ajunul Crăciunului, şi administratorul fermei ceruse o zi liberă. „Aveam alte treburi de făcut în dimineața aceea, ceva personal. I-am cerut permisiunea doamnei Turner să vin ceva mai târziu şi a spus că nu e nevoie să vin deloc, că sigur am ce face cu timpul liber“, avea să declare el la poliție la începutul săptămânii următoare.

Întrebat mai departe, el a răspuns că nu, ea nu-l *descurajase* să vină la moşie, doar că dorea mai degrabă să-i „dea ocazia să facă o pauză“ şi nu, nu văzuse nimic neobişnuit în asta – lucra pentru familia Turner de când veniseră la conacul Wentworth şi că „aveau o înțelegere“. Nu era o înțelegere între el şi doamna Turner – a ținut el să precizeze, îmbujorându-se uşor la față, ci o înțelegere cu domnul şi cu doamna.

Şi, după cum a declarat polițiştilor, cu vocea tremurândă, avea să regrete „toată viața“ că nu se dusese la lucru în ziua aceea.

Doamna Turner obişnuia ca în fiecare dimineață, înainte de trezirea copiilor, să meargă de-a lungul padocurilor. Îi plăcea tare mult să meargă pe

jos şi chiar îşi notase pe prima filă a jurnalului său două citate, primul fiind din Rousseau: „Mersul pe jos îmi stimulează şi îmi înviorează ideile. Dacă stau pe loc, nu pot gândi, trupul meu trebuie să se mişte ca să îmi pot pune mintea în mişcare.“

Al doilea era din Wordsworth, din „În trăsură, pe malurile Rinului“: „Să cad pe gânduri, să mă cațăr, să mă opresc când vreau, să mă las furat de peisaj“.

Deşi nu se ocupa cu scrierea de versuri, doamna Turner avea o mulţime de gânduri de pus în ordine, de planuri şi pregătiri de făcut. De multe ori scrisese despre „micul nod de tensiune“ ce-l simțea în piept, care trebuia risipit. Aşa că mersul pe jos îi intrase de mult în obicei, dar preocupările ei de mamă de familie, cu nenumărate provocări, o puseseră din greu la încercare, aşa că această deprindere îi aduce multă alinare.

Şi mamei sale îi plăcea să umble pe jos. După cum îi povestise doamnei Pike, „îşi trăgea cizmele în picioare şi o pornea de una singură în fiecare zi, indiferent dacă ploua sau era vreme frumoasă“. Zicea că e „plimbarea ei obişnuită“, dar tatăl ei spunea că e „medicamentul mamei“. Doar rareori i se permisese lui Isabel să meargă cu ea şi pricepuse că nu era moment de discuții fără rost. Mama ei pornea hotărâtă, străbătând ținutul mlăştinos, dealurile sau stâncile (în funcție de locul unde îşi desfăşurau cercetările) de parcă s-ar fi grăbit să ajungă undeva. Sau poate, după cum se gândea Isabel mai târziu, să scape de ceva.

Doamna Turner adoptase şi ea acest obicei cu mare convingere în lunile fără prea multă activitate de la sfârşitul războiului, după Debarcare. Reîntoarsă în cămăruța ei din Bloomsbury, în toamna anului 1944 – cruțată ca prin minune de bombele care căzuseră în jur –, nu-i fusese uşor. Trecuseră patru ani, Parisul fusese eliberat, ea revenise în locul de unde plecase, dar totul era diferit. Aşa cum notase în jurnal, priveliştea de la fereastră se schimbase: în grădinile din spate apăruseră acum straturi de legume şi movile sub care se găseau adăposturi antiaeriene. Iepurii proprietăresei dispăruseră. Lumea era mai slabă şi mai rea ca înainte de plecarea ei, cuprinsă de un fel de amnezie culturală. Cu toții văzuseră şi făcuseră anumite lucruri ca să poată supraviețui. Toată lumea avea secrete acum.

Şi ea se schimbase. Purta discuții plicticoase cu oamenii de pe stradă şi de

la băcănie, în care se pomenea spunând lucruri neînsemnate despre cupoanele de raţie şi despre posibilitatea ca nemţii să se predea, în timp ce în mintea ei o voce îi striga: „Fugi!“ Noaptea simţea că o ia razna, când încerca să se gândească la întâmplări trecute şi încerca să-şi închipuie cum va arăta viitorul. Aşa că, decât să stea în pat şi să se uite cum abia se mişcau limbile ceasului, a început să o pornească pe jos, străbătând străzile pe întuneric, în oraşul care abia îşi trăgea răsuflarea printre dărâmăturile din jurul ei. Mama ei avea dreptate: a merge însemna a gândi, a gândi însemna a respira, iar a respira însemna a rămâne în viaţă.

Dacă nu ar fi obişnuită să umble pe jos, doamna Turner nu l-ar fi întâlnit niciodată pe cel care avea să-i devină soţ, nu ar fi văzut niciodată casa cea impunătoare a domnului Wentworth de la capătul străzii Willner Road şi nici nu ar fi adus pe lume o droaie de copii australieni get-beget, gălăgioşi şi cu nasuri pistruiate. Căci într-o astfel de seară, în octombrie 1944, l-a întâlnit pe Thomas Turner pe podul Blackfriars. Era ceaţă, şi Isabel venea tocmai din Bloomsbury, prin Holborn, şi dăduse ocolul catedralei St Paul.

Ea îi povestise întâmplarea doamnei Maud McKendry, soţia singurului doctor din Tambilla, la o vânzare de prăjituri organizată de Asociaţia Femeilor din Australia de Sf. Valentin.

— Mi-a povestit că se afla în mijlocul podului când a auzit o voce în spatele ei. Cineva a întrebat-o pe unde să o ia şi, dintr-una într-alta, ea s-a oferit să-l conducă până la locul unde avea nevoie. Spunea că nici în ruptul capului nu-şi amintea de ce făcuse asta pentru un necunoscut, în puterea nopţii. Şi-am râs amândouă. Dar, dacă l-aţi fi cunoscut pe domnul Turner, aţi fi înţeles de ce. Nu era uşor să-l refuzi.

În timpul interogatoriului de la poliţia londoneză, întreprins în numele poliţiei din Australia de Sud, domnul Turner mărturisise că de mult uitase în ce împrejurări o cunoscuse pe soţia sa. Îşi petrecuse mai bine de o oră răspunzând la întrebări referitoare la posibilitatea ca ea să fi avut duşmani sau dacă se gândea că ar fi fost cineva care să fi vrut, pentru vreun motiv sau altul, să facă rău familiei lui sau chiar lui însuşi.

— Nu, răspunsese el pe rând la toate acestea.

Domnul Turner nu era genul de bărbat care să tolereze ideea că cineva ar fi vrut să-i facă vreun rău. El iubea lumea şi se aştepta să fie iubit la rândul lui.

Către sfârşitul anchetei, inspectorul de poliție Harris, care picase de serviciu tocmai în ziua de Crăciun, se lăsase pe spătarul scaunului, încrucişându-şi brațele pe piept, şi-l întrebase dacă „era ceva în trecutul soției dumneavoastră care să vă facă să bănuiți că ar putea să fi întreprins ea însăşi o faptă atât de oribilă?“.

Domnul Turner a fost atât de uimit de întrebare, că nu a fost în stare să răspundă imediat. „Închidea şi deschidea gura ca un peştişor din acvariu“, avea să noteze inspectorul Harris în raportul pe care-l înaintase poliției sud-australiene în seara aceea.

— Soția dumneavoastră, domnule Turner, a insistat el, a avut vreodată manifestări depresive, după câte ştiți?

În momentul acela, gândul i-a zburat fără să vrea la administratorul moşiei sale, domnul Drumming, despre a cărui soție se ştia că este internată într-un sanatoriu din Adelaide. Auzise despre doamna Eliza Drumming şi „episoadele“ ei şi îi părea foarte rău pentru administratorul său, care făcea o treabă foarte bună. În lumea domnului Turner, faptul că oamenilor buni li se puteau întâmpla lucruri rele era o încălcare a legii naturale şi a doctrinei esențiale despre corectitudine la care el ținea nespus de mult.

În încăperea rece de la secția de poliție din Charring Cross din Londra, reacția domnului Turner a fost să refuze vreo asociere între soția sa şi o astfel de suferință. Desigur, se mai supăra ea uneori pe el, lucru care i se citea pe trăsăturile încruntate ale feței şi pe zâmbetul cu buzele strânse pe care i-l adresa tot mai des în ultima vreme. Dar gânduri depresive? Nicidecum! Ea era fericită. Avea o viață minunată, cum altfel? Avea o casă frumoasă, copii sănătoşi, un prunc abia născut. Ce să mai fi vrut altceva?

Dar apoi şi-a amintit întâlnirea lor de pe pod. Imaginea aceea i-a revenit în minte, după cum avea să se exprime mai târziu, „ca o viziune – ceva spiritual, aproape ca un mesaj“. În noaptea aceea cu ceață din 1944, el fusese prea vrăjit de frumusețea ei la lumina slabă a lunii ca să se mai întrebe ce căuta ea acolo. Apoi, fusese prea preocupat să o cucerească ca să se mai gândească la asta şi, la o lună după ce se cunoscuseră, erau deja căsătoriți. Acum, sub privirea scrutătoare a inspectorului Harris de la Poliția Metropolitană, şi-a amintit cum se ținea ea de balustrada podului, stând acolo chiar pe margine, şi şi-a dat seama, cu o oarecare uimire, că, într-adevăr, se putea presupune nu

era exclusă o dovadă a unui comportament depresiv.

Şi, pe deasupra, şi-a mai amintit ceva ce uitase, pentru că, de obicei, nu reținea lucrurile negative.

— Mama ei! a exclamat el, năucit de-a binelea.

— Ce-i cu mama ei?

— Mama ei suferea de depresie, şi în cele din urmă s-a împuşcat.

Ceața se risipise de-acum pe vale, şi în oraşul Tambilla lumea începuse să se trezească. Doamna Pigott de la poştă bombănea deja în camera din spate, aranjând ultimele pachete de Crăciun, iar în bucătăria ceainăriei sale, doamna Diamond amesteca compoziția pentru ouă umplute, în castronul mare de ceramică adus de bunica ei în Australia tocmai din Staffordshire. Doamna Diamond se aştepta să fie o zi profitabilă, cu lumea care dădea năvală în oraş, alergând după ultimele cumpărături pentru Crăciun. Pe lângă produsele ei obişnuite, îi promisese preotului Lawson de la biserica St George că îi va trimite zece tăvi cu sendvişuri, pentru a fi servite după slujba de ajun.

La vreo paisprezece mile mai departe, în linie dreaptă, şi domnul Percy Summers se pregătea de plecare. Pe când îşi încărca bagajul pe spinarea bătrânei sale iepe Blaze, gata să părăsească ferma McNamara, cunoscută prin partea locului drept Station, nu avea nici cea mai mică idee că, până la sfârşitul zilei, avea să fie profund implicat într-o tragedie în curs de desfăşurare la casa aceea impunătoare de piatră de la capătul străzii Willner Road.

Soția lui Percy, Meg, căreia i se dusese vestea pentru pâinea nemțească de secară, îşi începea şi ea treburile de peste zi. Fiind proprietara prăvăliei Summers&Fiii, singura băcănie din Tambilla, ziua aceasta avea să fie cea mai aglomerată de peste an. Avea pregătite destule comenzi şi aştepta ca fiii ei zdraveni, Kurt şi Marcus (despre care tot oraşul ştia că sunt „mândria şi bucuria ei“), să-şi termine micul-dejun şi să înceapă să le livreze. Şi, pe lângă toate treburile pe care le avea de făcut, mai pusese şi un blat de tort la copt. Soțul ei împlinise patruzeci şi unu de ani în zilele când stătuse la Station, şi ea ținea morțiş să-i facă o surpriză când va ajunge acasă în seara aceea, înainte ca sărbătoarea Crăciunului să domine atmosfera.

Dar doamna Turner, aflată încă în grădina de zarzavaturi cu cioburile de porțelan în mână, nu avea ştiință de nimic din toate acestea. O pală de vânt

fierbinte a străbătut aleea din faţa casei Wentworth, împingând frunzele uscate peste pietriş. Poarta de metal s-a auzit scârţâind în depărtare. Doamna Turner şi-a coborât privirea spre cioburi. În mod surprinzător, violeta pictată pe ceaşcă era neatinsă. Doamna Pike avea să declare mai apoi poliţiei că, venind la lucru în dimineaţa aceea, fusese surprinsă să găsească cioburile sparte pe banca de lângă bucătărie.

— A fost primul lucru pe care l-am observat. Am strigat cu voce tare când mi-am dat seama ce erau. Ştiam cât de mult ţinea la ceaşca aceea şi, nu că ştiu acum ce a urmat, dar am avut chiar atunci o presimţire urâtă când am văzut cioburile.

Dar doamna Pike urma să ajungă doar peste câteva ceasuri. Abia după ora opt apărea ea pe bicicletă pe Willner Road şi se dădea jos la capătul aleii ca să străbată pe jos urcuşul. Şi apărea, ca întotdeauna, exact când trebuia să strângă după dezastrul rămas în urma micului-dejun al familiei Turner. Prima persoană „străină“ care a ajuns însă la conacul Wentworth în ziua aceea avea să fie Becky Baker. La cei optsprezece ani ai ei, era cea mai mare dintre copiii cu părul cânepiu ai domnului Cliff Baker de la fabrica de bere.

La început, domnişoara Baker fusese angajată ca să o ajute pe doamna Pike la treburile gospodăreşti. Pe drept cuvânt, doamna Turner nu era convinsă că le-ar fi trebuit o „fată în casă“, dar o luase la insistenţele doamnei Pike. Hotărâseră ca domnişoara Baker să vină zilnic la prânz şi să dea o mână de ajutor la treburile gospodăriei şi la pregătirea cinei, dar, după ce s-a născut cea mică, s-a dovedit a fi o dădacă atât de pricepută, încât, la terminarea perioadei de probă, doamna Turner a socotit că nu se putea lipsi de ea.

— Nu m-a mirat deloc, avea să declare la anchetă doamna Pike. Becky a avut grijă toată viaţa de fraţii şi surorile ei mai mici. O fi ea înceată, dar are mult bun-simţ, şi era loială şi grijulie. Vai, să o fi văzut cum s-a ataşat de fetiţa aceea! Era moartă după ea...

Din casă s-a auzit pianul, şi doamna Turner a tresărit – nervii erau de vină! Ăsta era John, cu siguranţă! Deseori spunea (uneori chiar plângându-se) că semăna cu tatăl lui aproape în toate privinţele. Părea să nu aibă nici o importanţă că îi amintise de atâtea ori că mai erau şi alţii în casă (inclusiv un bebeluş care o ţinuse trează mai toată noaptea) şi că o colectivitate funcţionează mai bine atunci când membrii ei au consideraţie unii faţă de

alţii; el se scuza degajat, aruncându-i un zâmbet larg şi sincer, şi înceta să facă ceea ce deranja – până când o lua de la capăt.

Iar problema nu era cântatul la pian atât de devreme, ci *felul* în care cânta. Tare, zgomotos, cu atâta forţă! Pornind cu o octavă mai sus, repeta iar şi iar o parte mai săltăreaţă din cântecul *Long, Long Ago*[27]. Asemenea soţului ei, gusturile lui muzicale cuprindeau cântece marinăreşti, balade populare ruseşti, marşuri militare mobilizatoare. Acordurile vesele ale melodiei se revărsau în valuri peste grădină la începutul dimineţii. Ce istovitor era totul, povara nesfârşită a responsabilităţii de a conduce, discuţiile admonestatoare repetate, explicaţiile stânjenitoare, dar era de datoria ei să-l oprească – înainte de a-i trezi pe ceilalţi.

Aruncând cu părere de rău o ultimă privire spre eucalipţii de pe mal – nu avea altă alegere decât să renunţe la plimbare în dimineaţa aceea –, doamna Turner a strâns în palmă cioburile ceştii şi s-a îndreptat spre casă. Păsările cacadu negre se întorseseră în nuc. Zburau întotdeauna în stoluri, năpustindu-se câte două, cu penele din creştet zburlite, să prăpădească toate nucile din pom şi, când a intrat pe peluza din grădina de trandafiri, a văzut că pământul umed era deja plin de coji de nucă ascuţite ca nişte cioburi de sticlă.

---

27. Piesă muzicală compusă în 1833 de Thomas Haynes Bayly, care a devenit una dintre cele mai îndrăgite melodii americane.

PARTEA A PATRA

CAPITOLUL CINCISPREZECE

Sydney, 11 decembrie 2018

În după-amiaza aceea, Jess întârziase la spital şi, când a ajuns, încă îi mai răsunau în minte frazele lui Daniel Miller. Nu putea să scape de imaginea oraşului Tambilla, de împrejurimile şi de oamenii care trăiau acolo. Peisajul acela, aşa cum era descris de Miller – cu eucalipții argintii şi firele de apă împletindu-se prin tufişuri îndesite, pline de insecte, cu acoperişurile de tablă ondulată şi clădirile de piatră de culoarea zahărului ars ale primilor colonişti –, înfățişa o Australie pe care o recunoştea din filmele şi cărțile din copilărie, dar care îi rămânea totuşi necunoscută. Deşi călătorise destul de mult prin Europa, în Australia nu se aventurase dincolo de Munții Albaştri.

Aflată într-un taxi, în timp ce şoferul abia se strecura pe Oxford Street, a căutat pe telefon Adelaide Hills şi a privit pe rând imaginile ce i-au apărut pe ecran. Imaginile pe care şi le închipuise citind cartea lui Daniel Miller se suprapuneau peste fotografii cu podgorii şi dealuri verzi, văzute prin ceață, copaci cu frunziş de toamnă în nuanțe uimitoare de roşu şi galben. Efectul era tulburător. A străbătut-o un fior: pe măsură ce privea fotografiile, avea o senzație ciudată că lumea lui Isabel şi Thomas Turner, a domnului Drumming, a doamnei Pike, a lui Betty Diamond şi Meg Summers era un univers pe care parcă îl cunoştea mai degrabă din experiență, nu din lectură. Ca şi cum, dacă s-ar fi cufundat destul de mult în fotografii şi ar fi închis ochii, ar fi putut auzi dintr-odată râul Onkaparinga susurând printre tufişuri.

Şi nu era o senzație cu totul necunoscută, ci – după cum bănuia – o experiență trăită de toți cititorii împătimiți. Era efectul magiei cărților, alchimia ciudată care permitea minții omeneşti să prefacă cerneala neagră de pe hârtie într-o lume vie. Cu toate acestea, atracția exercitată de Tambilla era mai puternică decât în alte cazuri. O năpădeau o nerăbdare, o agitație, o emoție asemănătoare cu foamea sau invidia. Ca şi când ar fi vrut să ştie tot ce

se putea şti despre locul acela, să îl ia în stăpânire, ca şi cum ar fi fost îndrituită să îl posede.

În timp ce taxiul trecea prin intersecția Bondi, acum în secolul XXI, pe dinaintea ei se înşirau maşini bară la bară, centre comerciale, blocuri de locuințe. Se întreba ce ar fi înțeles din acest peisaj membrii familiei Turner din instantaneul de vacanță fotografiat în 1955. Jess salvase acea fotografie în telefonul ei şi, în timp ce se apropia de spital, o privea atent pe Isabel Turner. Nu i se mai părea o străină, ci femeia care avea o ceaşcă preferată de ceai. O femeie strămutată într-o altă țară, pe care Jess o putea înțelege prea bine: cineva care încerca să se adapteze, dar niciodată pe deplin, în timp ce un alt loc îndepărtat, de peste țări şi mări, se încăpățâna să se numească „acasă“.

Dar era cu putință oare ca numai dorul de casă să justifice fapta ei? Jess se gândea la greutăți mult mai mari cu care s-a confruntat: singurătatea într-un loc atât de îndepărtat putea să fie resimțită mult mai acut la vremea aceea. Dar Jess era convinsă că nu era numai asta. Câteva din articolele pe care le citise online arătau că medicul legist înlăturase unele probe prezentate la anchetă. Şi nu ar fi fost exclus să o fi declarat pe Isabel vinovată pentru uciderea copiilor ei bazându-se pe acele dovezi.

Când a ajuns în cele din urmă la spital, Jess a plătit şoferul şi a intrat grăbită pe uşile de sticlă. Aruncându-şi privirea la ceasul de deasupra recepției, şi-a dat seama că pierduse patruzeci şi cinci de minute din timpul de vizită.

În fața uşii salonului Norei s-a întâlnit cu o asistentă pe care nu o mai văzuse până atunci. Numele de pe ecuson era Aimee. Aceasta i-a zâmbit cu blândețe.

— Cum se simte? a întrebat Jess, aşezându-şi iute geanta pe scaunul de lângă patul Norei.

— E cam agitată, dar i-am dat ceva să poată dormi.

Probabil că Jess nu a reuşit să-şi ascundă dezamăgirea, căci Aimee a adăugat pe un ton consolator:

— În stadiul acesta, e cel mai bun lucru care se poate face.

— Şi eu atât aşteptam să pot vorbi cu ea... a spus Jess, luând mâna Norei.

Chipul bunicii ei era atât de liniştit, încât părea aproape inert, şi asta îi amintea lui Jess cât de expresiv era de obicei şi tare ar mai fi vrut să îl vadă

animat ca mai înainte.

— Ştiţi că puteţi totuşi să-i vorbiţi, a spus asistenta, notând ceva în fişa Norei. Lumea crede adesea că, în astfel de situaţii, trebuie să păstrezi o linişte cuviincioasă, dar eu am fost întotdeauna de părere că locul acesta necunoscut şi artificial trebuie să pară foarte pustiu pentru un bolnav. Noi ne dăm toată silinţa, dar este mult mai bine să audă în jur vocile celor dragi.

— Dar mă aude?

— Sunt convinsă că da.

— Şi nu o s-o tulbur?

Asistenta a pus fişa la loc la picioarele patului şi i-a zâmbit încurajator.

— Cum credeţi că ar putea s-o deranjeze prezenţa dumneavoastră?

După plecarea ei, în salon s-a aşternut liniştea. Jess se gândea la ce spusese Aimee. I se părea un gest egoist să înceapă să vorbească cu bunica adormită, dar s-a gândit să încerce.

— Bună, Nora, a început ea, şovăind. Sunt eu, Jess.

Şi-n clipa aceea i-au venit în minte Judy Blume şi înflăcărata adolescentă Margaret[28] şi a pufnit-o râsul. A scos un sunet neaşteptat, nervos, dar s-a destins.

— Bună, Nora, a repetat ea. Sunt aici, cu tine. Voiam să ştii că m-am gândit la Isabel.

Nora nu s-a clintit.

Jess a mai încercat o dată:

— M-am gândit la Issy, a rostit ea, urmărindu-i atent reacţia, căci acum îşi dădea seama că asta spusese Nora cu o zi în urmă, nu Jessy, ci Issy : *Issy, ajută-mă!* După care pomenise de Halcyon.

— Am găsit cartea despre familia Turner, a urmat ea. *Ca şi cum ar fi dormit*. Şi am citit-o.

Nici o reacţie. Liniştea s-a întins până la colţul cel mai îndepărtat şi luminat de soare de lângă fereastră. De-afară răzbăteau zgomote înăbuşite de maşini de construcţie, voci aspre de muncitori.

— Am citit despre Thomas, a mai încercat ea încă o dată.

Nimic. Jess şi-a tras scaunul mai aproape. Dacă nici numele fratelui ei nu-i stârnea nici o reacţie, atunci nimic nu avea să o învioreze. Descurajată, s-a resemnat să o privească cum dormea.

Oare cum privise Nora cartea lui Daniel Miller, se întreba Jess. Ce părere avusese despre felul cum îl prezenta pe Thomas Turner, mult iubitul frate mai mare a cărui absență îi produsese o durere atât de puternică? Fiecare întâmplare povestită îl înfățișa ca pe un erou, şi Jess nu pusese niciodată la îndoială această prezentare. Dar acum, privit prin prisma articolului şi a cărții lui Daniel Miller, Thomas Turner părea un personaj mult mai complex. Fermecător, dar nestatornic, atrăgător, dar imperfect, egoist şi nesăbuit, capabil să se lase mânat de impulsuri.

Portretul făcut de Daniel Miller reprezenta desigur doar părerea scriitorului. Nu era el deținătorul întregului adevăr, aşa cum nici Nora nu era. Este de la sine înțeles că doi oameni nu pot vedea un lucru în acelaşi fel, şi chiar mai mult de-atât, fiecare poate jura şi chiar să fie convins că el deține „adevărul“.

— Dar ce e de fapt adevărul? fusese întrebată Jess de către o prietenă curioasă.

— E ceea ce s-a întâmplat.

— După părerea cui?

În cazul de față, după părerea lui Daniel Miller. Lui Jess îi plăcuse exprimarea atentă a lui Miller, descrierea precisă a personajelor. Şi nu se îndoia că se ataşase de ele, căci, dincolo de detaliile amănunțite, simțea dorința sinceră de a le conferi o doză de umanitate. Dar, chiar dacă orice ziarist poate aspira să facă asta, Miller mersese ceva mai departe, trecând din postura de observator la cea de animator atunci când pătrunsese în mintea lor, descriindu-le gândurile imaginare, transformându-le din personaje în oameni adevărați.

Şi acesta era fără îndoială aspectul care făcea cartea mult mai convingătoare decât un reportaj. Dar cum reuşise oare? Cum putea el pretinde să ştie ce gândea Isabel despre viața ei în Australia sau despre călătoriile tot mai dese ale soțului ei? De unde ştia el că lui Isabel îi era greu pentru că se simțea străină, fără a avea prea multe în comun cu copiii ei, apăsată de peisajul pustiu?

În primul capitol pe care-l citise în dimineața aceea, doamna Turner apărea pe terasa casei, scriind în jurnal – iar cititorul află că era un obicei de fiecare zi. Jess bănuia că acest detaliu dovedea străduania lui Miller de a include în

text rezultate ale propriei investigații, un mod de a anticipa întrebările oricărui cititor reticent, care s-ar fi putut mira de unde aflase el lucrurile pe care pretindea că le cunoaşte. Scena lăsa să se creadă că avusese acces la jurnal în decursul investigațiilor sale, că putea descrie gândurile lui Isabel pentru că le citise formulate chiar de ea.

Dar Jess se pomenise întrebându-se dacă nu cumva propria experiență a lui Miller pe acest continent, reacțiile lui emoționale de orice fel nu ar fi influențat prezentarea subiectului. Într-o oarecare măsură, toți scriitorii de nonficțiune utilizează o serie de experiențe personale pentru a da viață subiectelor lor; în cazul acesta, în ce moment se depăşise măsura?

— Cum stăm? s-a auzit vocea lui Aimee, care a apărut din nou, apropiindu-se de pat ca să verifice semnele vitale ale Norei.

— Doarme în continuare, a răspuns Jess.

— Asta îi face bine! Pare liniştită, nu-i aşa?

Jess i-a dat dreptate.

— Mă tem că orele de vizită s-au terminat, s-a scuzat asistenta, zâmbind. Dar să ştiți că o să avem grijă de dumneaei după ce plecați.

Jess a sărutat-o pe Nora uşor pe frunte şi i-a promis că se reîntoarce curând.

Chiar în fața spitalului a găsit un taxi şi i-a dat şoferului adresa locului de joacă unde trebuia să se întâlnească cu doamna Robinson. În timp ce şoferul a întors maşina şi s-a angajat în trafic, Jess privea pe geam, dar fără să vadă peisajul. Rămăsese cu gândul la Miller şi la etica lui profesională, la modul în care abordase transformarea vieții unor oameni reali – inclusiv a unora pe care nu-i mai putea intervieva – într-o carte. Cum de se întâmplase ca un ziarist american să se găsească în Australia de Sud şi să scrie despre acea crimă chiar la fața locului? Ce anume îl atrăsese din povestea familiei Turner şi-l reținuse acolo suficient de mult timp pentru a transforma moartea lor tragică în subiectul unei cărți? Orice ziarist aspiră să dea de un subiect norocos. Să se fi găsit el pur şi simplu în locul potrivit la momentul potrivit?

A scos telefonul şi a căutat pe Google „Daniel Miller“ şi cartea *Ca şi cum ar fi dormit*. Spera să găsească vreun interviu de-al lui, dar nu a dat peste nimic folositor şi, destul de ciudat, nimic despre ediția din 1980. Miller părea a fi fost genul de reporter care se simțea mai în largul său punând întrebări

decât răspunzând la ale altora. Poate că, dacă i-ar fi citit şi alte scrieri, ar fi descoperit indicii despre modul său de abordare, dar avea să-i ia ceva timp ca să le descopere...

I-a venit însă o altă idee. Cartea fusese publicată de Quill Press. A introdus numele editurii în fereastra motorului de căutare şi i-au apărut o mulțime de rezultate, dar nici unul nu ducea la o pagină de web. Se părea că editura fusese preluată de Crown Publishing, care făcea parte din Penguin Random House. Dacă nu găsea altceva, ar fi putut să trimită un e-mail la adresa lor de contact, dar ei îi trebuiau repede informațiile şi se temea că solicitarea ei să nu ajungă în gaura neagră a corespondenței nedorite.

Atunci a scris „website Daniel Miller“, dar nu i-au apărut decât linkuri către Wikipedia, un articol la Britannica.com şi o pagină de web care i-a dat speranță, dar s-a dovedit a fi doar o pagină scrisă de un admirator care postase o scurtă biografie şi un mic comentariu al unui cititor. Dar ea dorea de fapt să găsească pe cineva care să-l fi cunoscut personal pe Miller. Aşa că a şters cuvântul „website“ şi a adăugat „moştenire“. Rezultatele obținute cuprindeau câteva linkuri către nişte pagini în care era menționată Fundația Literară Daniel Miller. Jess a accesat una dintre ele, care a condus-o la Anuarul online al fundațiilor, de unde a aflat că, după moartea lui Daniel Miller, se înființase o fundație caritabilă care oferea burse pentru tineri scriitori. Era şi o adresă poştală, dar nimic altceva.

Atunci a căutat „Fundația Daniel Miller“; primul rezultat era o ştire de la Universitatea Columbia, care anunța înființarea unei catedre de jurnalism şi preciza că administratorul fundației era Ben Schultz, avocatul de o viață al lui Daniel Miller. La sfârşitul articolului era trecută şi o adresă de e-mail pentru eventuale întrebări. Jess a început să scrie un mesaj, explicând de ce o interesează să afle amănunte despre şederea lui Miller în Australia. După câteva clipe în care s-a gândit dacă nu cumva era mai bine să nu arate *prea mult* interes – mai avusese de-a face cu avocați şi cu alte ocazii şi ştia cât de bine se pricep să abată atenția altora de la problemele clienților lor –, a decis că nu era timp să facă altfel. A mai adăugat o propoziție în care a explicat legătura ei cu familia Turner şi a salvat mesajul pentru că tocmai ajunsese acolo unde trebuia să se întâlnească cu doamna Robinson.

Nişte adolescenți cu biciclete şi telefoane stăteau tolăniți pe iarbă lângă

țâşnitoarele de apă, o mamă stresată, îmbrăcată cu nişte colanţi de lycra, alerga după un copil de-o şchioapă plin de viață, ca să-l ferească de orice pericol ar fi putut să-i iasă în cale. Pe când taxiul se îndepărta, a zărit-o pe menajera bunicii stând lângă leagăne.

Jess i-a făcut cu mâna şi s-au îndreptat amândouă, de parcă s-ar fi vorbit, către o masă de picnic aşezată sub un eucalipt mare, din partea de est a locului de joacă.

— Mulțumesc că ai venit, a început Jess, în timp ce o pasăre currawong cu ochi galbeni, de pe marginea unui coş de gunoi din apropiere, şi-a întins aripile şi şi-a luat zborul.

— Am venit pentru că îmi pasă de Nora, a zis aspru doamna Robinson.

Îşi ținea brațele strâns încrucişate peste mijloc şi părea agitată.

— Mie nu-mi stă în fire să vorbesc ce nu trebuie. Bunica ta nu e doar cineva la care am lucrat, îmi este o prietenă credincioasă şi nu vreau să las impresia că o bârfesc pe la spate.

— Dar nici nu se pune problema...

— Dacă nu ți-a vorbit despre chestiunile astea, o fi având ea motivele ei...

Jess ştia că păşeşte pe un teren minat. Aşa că, apelând la toate cunoştințele ei despre cum să convingă persoane circumspecte să se lase intervievate, a luat-o mai pe ocolite:

— Dar de ce crezi că nu mi-a spus nimic despre familia Turner?

— Cred că a socotit că nu era nevoie să te împovăreze cu o poveste atât de cumplită din trecutul familiei tale.

— Crezi că a vrut să mă protejeze?

— Păi ce altceva putea să facă bunica ta? Aşa cum am mai spus şi altă dată, nu cred că am cunoscut vreodată vreo mamă – sau vreo bunică – atât de grijulie, atât de atentă să se asigure că nu se întâmplă ceva care să-i poată afecta pe cei dragi.

Probabil că acesta era motivul pentru care păstrase acest secret cât timp Jess fusese mică, dar acum era adult. Un om în toată firea, de peste douăzeci de ani. Nu simțea că ar fi afectat-o faptele unei strămătuşi (prin alianță!) petrecute cu şaizeci de ani în urmă.

— Ei, e prea târziu acum, a spus ea în glumă. Am aflat totul de pe internet.

— Al naibii internet! Multe păcate mai are! a răbufnit doamna Robinson,

dar şi-a îmblânzit tonul, afişând un mic un zâmbet de neputinţă în colţul gurii.

Asta i-a fost suficient lui Jess ca să-şi dea seama că menajera bunicii ei începea să şovăie, aşa că a continuat cu o întrebare mai blândă.

— Dar Nora era apropiată de Isabel Turner?

Doamna Robinson şi-a ferit privirea, uitându-se spre copilaşul care a trecut chiuind pe lângă ele cu braţele întinse ca un avion. Jess a aşteptat cu răbdare. Îşi dădea seama că acum era momentul hotărâtor. Adesea, odată porniţi, cei ce ezită să răspundă la întrebări au destule de spus.

— Erau prietene foarte bune, a răspuns doamna Robinson, şi Jess şi-a dat seama că avea să afle multe.

---

28. Aluzie la romanul scriitoarei americane Judy Blume *Are You there God? It's me, Margaret* (*Eşti acolo, Doamne? Sunt eu, Margaret*), publicat în 1970.

CAPITOLUL ŞAISPREZECE

— Când s-au cunoscut, bunica ta avea doar şaisprezece ani, a început doamna Robinson să spună. Fratele ei se întorsese din război şi îi spusese că avea să-i facă o surpriză. Ea spunea în glumă că se aştepta la o rochie de la Liberty, nu la o cumnată. Cândva mi-a spus că îşi pusese în minte să o urască pe femeia aceea care-i furase inima fratelui ei, dar, după ce a cunoscut-o pe Isabel, şi-a lăsat propria inimă furată de ea. Când a aflat că aveau de gând să se mute în Australia de Sud şi să o ia şi pe micuța Matilda cu ei, a fost distrusă. Iar când au apărut şi ceilalți copii a fost şi mai greu. Ori de câte ori mergea să-i vadă, trebuia să ia două valize cu ea: una plină cu jucării şi daruri adunate pentru ei. Îi iubea nespus pe acei copii. „Adevărați Turneri în miniatură!“ spunea ea adesea.

Iar Jess a zâmbit, recunoscând cuvintele de laudă absolută ale bunicii ei.

— Tare buni copii mai erau! Foarte neastâmpărați. Copii crescuți la țară, ştii şi tu, dar puteau să se şi dichisească.

— Da, am văzut o fotografie.

Doamna Robinson a părut surprinsă, apoi şi-a ridicat ochii exasperată:

— Să nu-mi spui... pe internet, nu-i aşa?

— Probabil că fotografia a fost folosită în presa vremii. A fost făcută aici, la Sydney.

— Da, mi-aduc aminte. A apărut în toate ziarele atunci. Veniseră în vacanță şi au stat la bunica ta, la Darling House.

— Semănau mult cu Nora. Fata mai ales, Evelyn, era leită Nora.

Doamna Robinson a încuviințat din cap.

— Asta a fost partea cea mai tristă din toată nenorocirea aceea. Printre tot ce s-a distrus a fost şi visul bunicii tale de a avea o familie mare, plină de energie. Era atât de fericită că mama ta avea să se nască într-un clan, cu unchi, mătuşi şi verişori. Dar totul s-a destrămat brusc. Când s-a născut mama

ta, erau morţi cu toţii, până şi copiii aceia frumoşi. Apoi a părăsit-o şi bărbatul, iar fratele ei – cel pe care-l iubea cel mai mult pe lumea asta – s-a făcut nevăzut.

Auzind despre plecarea domnului Bridges, Jess şi-a amintit că se întrebase cum se procedase în privinţa custodiei lui Polly.

— Dar ştii de ce soţul Norei a dispărut aşa, fără nici o urmă, din viaţa lui Polly? Nu era ceva neobişnuit pentru vremea aceea?

— Ştii şi tu cum e Nora, a oftat doamna Robinson. E încăpăţânată. Odată ce şi-a pus ceva în minte, nu se dă bătută cu una, cu două. Când lucrurile nu au mai mers aşa de bine în căsnicia lor, ea era hotărâtă să persevereze, nu doar să meargă mai departe, ci să fie îndrăgostiţi, să aibă o familie fericită. Dar bărbaţii sunt vanitoşi. Tânjesc după atenţie. Era gelos că îşi petrece atâta timp cu mama ta, iar Nora se dăruia copilului cu tot sufletul. Şi cred că asta a fost prea mult pentru el. A fost mai uşor să-şi ia tălpăşiţa. Şi nu după mult timp s-a recăsătorit... cu o tânără de la birou. Una pe care o angajase Nora.

În mintea ei, Jess a văzut imaginea lui Matt cu proaspăta lui soţie şi cu copilul, dar s-a străduit să o alunge.

— Şi a mai avut alţi copii?

— Cred că au avut vreo trei, patru. Cu o grabă cam indecentă, aş zice.

Deci: o altă familie şi o fostă soţie care nu dorea să împartă copilul mult iubit. Jess îşi închipuia că, din pricina asta, nu se deranjase să se lupte pentru custodia fetei. Dar nici nu ar putea fi un motiv ca Nora să-şi facă griji acum.

— Sfârşitul unei căsnicii este trist, de bună seamă, a spus mai departe doamna Robinson, dar, pentru Nora, mai grea a fost pierderea fratelui ei. A durut-o extrem de mult că nu s-a mai întors de la Londra. Şi nici nu prea au mai vorbit după aceea. Îmi închipui că s-a simţit trădată. Îi iubise atât de mult pe copiii lui, iar el nici măcar nu s-a deranjat să vină să o vadă.

Soţul şi fratele pierduţi, cumnata şi nepoţii morţi... nu e de mirare că Nora ţinea atât de mult la fiica ei.

— Nu mai avea pe nimeni altcineva în afară de Polly.

— Sigur că aşa gândea bunica ta atunci. Ori de câte ori vorbea despre asta, spunea că ele două sunt inseparabile. Simţea că sunt legate, mai puternic decât era firesc, de trauma prin care trecuseră.

Jess a ridicat sprâncenele a mirare. Mai auzise asta şi altă dată. Una dintre

expresiile favorite ale Norei era că un copil născut dintr-o traumă poartă cicatricile pe veşnicie. Şi repeta asta adesea referindu-se la mama lui Jess, de obicei atunci când încerca să explice nervozitatea, nesăbuința fiicei ei, întâmplarea petrecută când Jess era abia născută. Şi, ori de câte ori spunea aceste lucruri, ele păreau a cuprinde o urmă de vinovăție sau cel puțin de responsabilitate a ei. Când era mai tânără Jess a interpretat această explicație ad litteram, dar, pe măsură ce înainta în vârstă, o surprindea cât de dramatic explica ea o experiență destul de obişnuită. Nora nu era melodramatică.

— Dar Polly nu cred că-şi aminteşte prea multe despre divorț, era micuță pe-atunci.

— Dar nu despre divorț era vorba, a răspuns doamna Robinson, privind-o drept în ochi. Se referea la tragedia din Australia de Sud.

— Dar de ce ar fi fost asta o traumă pentru Polly? Nici măcar nu se născuse când s-a petrecut.

— Păi asta vreau să spun. Din pricina asta au apucat-o durerile facerii. Nora nu trebuia să nască decât după Anul Nou, dar, aflând ce s-a întâmplat acolo lângă apă...

— Au apucat-o durerile după ce a primit telefonul?

Acum era rândul doamnei Robinson să se încrunte nedumerită, până când s-a luminat la față.

— A, scuze, nu mi-am dat seama că nu ştiai – bunica ta se afla acolo. Se dusele în Australia de Sud să petreacă Crăciunul cu ei. În tot timpul sarcinii îi fusese foarte rău şi voia să fie lângă familia ei. Deci nu a fost vorba de nici un telefon. Era acasă la ei când a venit poliția să o anunțe. Ea rămăsese acasă în timp ce toți ceilalți se duseseră la picnic.

Jess simțea că i se învârte capul. Nu putea să-şi ordoneze gândurile, ca să ştie ce să o întrebe mai departe. Dar părea să nu fie nevoie să mai spună nimic. Căci, deşi la început doamna Robinson ezitase să se întâlnească cu ea, acum se pornise să povestească.

— Cred că în sinea ei se simțea oarecum vinovată, a continuat ea, că prietena ei cea mai dragă – sora ei, aşa o considera pe Isabel – a putut face o faptă atât de cumplită, că a gândit-o şi a săvârşit-o în timp ce Nora se afla acolo... Cred că mult timp şi-a reproşat că nu a sesizat nimic, frământându-se în legătură cu ceea ce ar fi putut sau ce ar fi trebuit să facă. Bineînțeles că nu

ar fi putut face nimic. Multe femei fac depresii postnatale, dar ce s-a întâmplat în casa aceea e cu totul altceva.

— Despre asta a fost vorba? Depresie postpartum?

— Ce altceva ar fi putut determina o mamă să facă aşa ceva? Trăia de una singură în casa aceea uriaşă, pe moşia aceea atât de mare, cu patru copii, unul nou-născut, fără nimeni din familie lângă ea. În mintea omenească se petrec multe lucruri ciudate.

Jess a intervenit, încercând să-şi amintească ce citise:

— Asta e ce s-a descoperit la anchetă?

— Nu ştiu amănunte. Pe mine m-a preocupat mai mult să am grijă de Nora. Dar ştiu că s-au găsit dovezi: lucruri scrise de doamna Turner, care lăsau să se întrevadă o stare depresivă, singurătate, dorința de a scăpa de tot, chestii dintr-astea. Din câte-mi aduc aminte, fusese şi o declarație importantă la anchetă: cineva – să fi fost un preot, oare? – declarase că ea îl întrebase dacă ar fi condamnabil ca un părinte să-şi părăsească copiii. Chiar mama ei se sinucisese, după câte am înțeles, şi o lăsase singură pe lume. Aşa că e de la sine înțeles de ce a hotărât că era mai bine pentru toată lumea să-şi ia copiii cu ea.

Era greu de găsit ceva de spus după o afirmație atât de dură. Jess şi-a aruncat privirea spre copilul care devenea tot mai agitat, țopăind abia ținându-se pe picioare, îndepărtându-se de mama lui istovită şi plictisită.

— Îmi pare rău, ştiu că sunt aspră, a spus doamna Robinson fără nici o urmă de regret în voce, dar, ca mamă, îmi este imposibil să accept că o femeie poate face aşa ceva. Când devii mamă, te schimbi pe viață. Ai cu totul alte sentimente.

Jess a zâmbit politicos, dar rece. S-a abținut să-i spună că, deşi ea nu era mamă, nu putea să nu considere abominabilă uciderea unor copii.

Dar, din fericire, doamna Robinson nu şi-a dat seama că o supărase cu ceva.

— Şi-apoi, douăzeci de ani mai târziu, după ce Nora trecuse, în fine, peste toate acestea, s-au găsit rămăşițele micuței, readucând totul la suprafață. Thea... ce nume frumos avea! Încă de la bun început, poliția a fost convinsă că fusese luată de câini, cu toate acestea, confirmarea a fost un şoc pentru bunica ta.

Doamna Robinson s-a oprit, uitându-se la tinerii care îşi strângeau rucsacurile şi bicicletele, gata să pornească spre casă.

— Osemintele au fost descoperite într-un strat de flori de lângă casă, în grădina de trandafiri a doamnei Turner. De-atunci, Nora n-a mai putut să suporte trandafirii. N-avea de unde să ştie la vremea aceea, dar în noaptea respectivă auzise câinii lătrând. Fusese o furtună cumplită, spunea ea, şi printre rafalele de ploaie le auzea lătratul feroce.

Ceva mai încolo, lângă leagăne, copilul cel năzdrăvan căzuse, lovindu-se de un stâlp de fier. Jess s-a speriat văzând scena, dar mama copilului nu s-a pierdut cu firea, ci l-a ridicat în braţe, alinându-l, şi s-a îndreptat spre căruciorul în care l-a pus, legându-i strâns cureaua de siguranţă, ca să o pornească spre casă.

— E oribil, nu-i aşa? a continuat doamna Robinson, care urmărise şi ea scena. Când te gândeşti la fetiţa aceea... singură acolo, în grădină, tot timpul acela! Câtă lume a căutat-o, şi ea a fost chiar acolo, lângă casă. Ştiu că asta a obsedat-o pe bunica ta.

Jess s-a simţit năpădită de tristeţe, mâhnită că bunica ei nu le-a împărtăşit ceva atât de profund legat de viaţa ei. I-ar fi plăcut ca Nora să fi avut încredere în ea. Ar fi vrut să-i spună că-i înţelegea durerea şi că îşi dădea seama de ceea ce pierduse.

Locul de joacă se golise, adolescenţii dispăruseră dincolo de vârful dealului, şi discuţia lor părea că ajunsese la capăt. Jess a condus-o pe doamna Robinson înapoi către stradă. Când au ajuns la marginea locului de joacă, doamna Robinson a spus:

— Ce mai e pe acasă? E nevoie de curăţenie? De obicei, eu vin vinerea, dar săptămâna trecută nu am apucat să termin de făcut totul.

Jess i-a răspuns că nu era nevoie.

— Nu sunt decât eu acolo. Lasă, o să vii înainte de a se întoarce Nora acasă. Aşa o să fie totul aranjat perfect pentru întoarcerea ei.

S-au îmbrăţişat stângaci.

— Mulţumesc că ai fost de acord să ne întâlnim, a spus Jess. Chiar apreciez asta.

— Şi eu mă bucur, a răspuns doamna Robinson, şovăind, de parcă şi-ar fi căutat cuvintele. Mi se pare corect să-ţi spun toate acestea. Într-un fel, m-am

tot gândit că asta explică de ce bunica ta se simte atât de legată de tine.

— Ce vrei să zici?

— Când au găsit rămăşiţele bietei copilițe, erai şi tu foarte mică, n-aveai decât un an. Şi tu, şi mama ta locuiați încă la Darling House, şi de multe ori o vedeam pe bunica ta stând în pragul camerei tale, privindu-te, asigurându-se că n-ai pățit nimic. Mă gândesc uneori că, protejându-te pe tine, putea cumva să compenseze ceea ce ea considera că ar fi neputința ei de a fi salvat copilaşul acela.

Jess a zâmbit, dar nu i-a pomenit doamnei Robinson că Nora îi mărturisise cândva că avea motive întemeiate să-şi facă grijă pentru siguranța ei atunci când era mică de tot.

— Pe tine te-a adorat. Când mama ta s-a mutat cu tine într-altă parte, i s-a frânt inima. Biata Nora era atât de singură, încât uneori mi se părea că e mai mult decât poate îndura. După câte i se întâmplaseră până atunci, cred că acela a fost momentul cel mai dureros.

— Dar eu m-am întors până la urmă.

Doamnei Robinson i se umeziseră ochii, dar acum zâmbea.

— Da! Şi cât de fericită a fost! A fost ca şi cum ar fi căpătat o a doua şansă, chiar aşa s-a şi exprimat. Şi avea de gând să nu o irosească.

Când a ajuns din nou la Darling House, era aproape opt şi jumătate. Amurgul cuprindea grădina, şi ultimele raze ale soarelui înroşeau orizontul la apus. Acoperişul Operei, ca pânzele unui vapor, se profila în depărtare, şi Jess şi-a amintit de păsările negre cacadu descrise de Isabel Turner, cu moțurile ridicate în timp ce zburătăceau prin nucul de la Halcyon.

Jess nu fusese în grădina lui Isabel Turner din Australia de Sud, totuşi o vedea cu ochii minții la fel de clar cum îți aminteşti de un loc al copilăriei, adânc înrădăcinat într-un ungher al memoriei: aleea elegantă, şerpuitoare, şirul de eucalipți de pe vârful pantei, grădina de zarzavaturi cu micul bazin cu peşti şi pisica lacomă...

Când a intrat în casă, încă se mai gândea la ceea ce aflase de la doamna Robinson. Faptul că bunica ei se afla la Halcyon când au fost găsite pe malul apei trupurile lui Isabel Turner şi ale copiilor era chiar mai şocant decât că la vremea aceea era însărcinată cu Polly.

Jess se îndoia că tragedia ar fi putut avea vreo influență directă asupra

copilului nou-născut, dar cu siguranță fusese o traumă pentru bunica ei. Suferința aceea cumplită îi declanşase fără îndoială durerile facerii, aşa cum aflase de la doamna Robinson... Aşa că nu era de mirare că Nora se ataşase atât de fetița ei.

Şi-a încălzit o porție de lasagna făcută de doamna Robinson şi s-a aşezat să mănânce la masa din bucătărie. Când a terminat, a pus farfuria în maşina de spălat vase şi s-a dus sus. A făcut un duş scurt, căci s-a pomenit că se sprijină cu capul de faianță, gata să adoarmă în timp ce apa caldă o învăluia.

Oboseala îi ascuțea întotdeauna simțurile şi, când s-a urcat în pat, a fost o încântare să se cufunde în cearceafurile netede şi răcoroase. Fereastra era întredeschisă şi auzea fiecare sunet de afară: trosnetul ramurilor stejarului bătrân, chemările păsării koel şi sirena unei ambulanțe ce străbătea oraşul. Şi-a deschis telefonul ca să arunce o privire înainte de culcare şi a dat peste o mulțime de reclame cu locuri de petrecut Crăciunul. O listă care promitea „cadouri perfecte pentru mama“ a făcut-o să-şi reamintească intenția de a o suna pe Polly înainte de culcare.

S-a gândit să-i dea telefon, dar era prea obosită să poată face față. Şi-a promis să o sune la prima oră a doua zi şi şi-a pus o alarmă pe telefon, ca să-i aducă aminte.

Nu primise nici un e-mail nou. Dar nu era de mirare, căci la Londra era abia ora nouă dimineața; a observat însă că mesajul pe care-l scrisese pentru Fundația lui Daniel Miller se afla încă în folderul cu mesaje netrimise.

L-a mai citit încă o dată, cu degetul şovăind deasupra săgeții de expediere. În cele din urmă, mulțumită de ceea ce scrisese, l-a trimis. Sunetul cu care a dispărut i-a creat un fior de emoție.

Căscând prelung, şi-a pus telefonul la încărcat şi s-a cuibărit între perne. A luat cartea lui Daniel Miller şi a deschis-o la capitolul următor. A netezit pagina cu palma, savurând atingerea hârtiei vechi şi poroase, oprindu-se o clipă doar cât să-şi lase privirea asupra primelor cuvinte.

Se aştepta că noul capitol să o readucă în dimineața ajunului de Crăciun la Tambilla, unde familia se trezea în agitația veselă a unei sărbători, fără să aibă încă nici cea mai mică idee despre întâmplările îngrozitoare care aveau să urmeze.

Însă nu se aştepta să dea peste numele bunicii ei chiar la începutul primei

propoziţii. A încercat-o o senzaţie puternică de déjà vu.

Ca şi cum ar fi dormit
DANIEL MILLER
5

Nora Turner-Bridges îşi dăduse seama încă de când sosise la Tambilla că Isabel, cumnata ei, suferea de insomnie. Avea obiceiul să facă o plimbare în zori printre rondurile de trandafiri şi aşa a descoperit că Isabel îşi petrecea primele ore ale dimineții umblând prin casă sau ieşind în grădină. La început s-a gândit că poate avea treabă, pur şi simplu. Erau atâtea de făcut – un prunc abia născut şi alţi trei copii mai mari, toţi acasă, căci nesfârşita vacanţă de vară era abia la început –, dar ceva a neliniştit-o totuşi. De mai multe ori, Nora a văzut-o abătută, distantă şi nefericită, de parcă mintea i-ar fi fost adânc preocupată de ceva foarte complicat.

Şi pe deasupra mai era şi neobişnuit de uitucă. Râseseră amândouă în ziua când ea pusese laptele în dulap şi zahărul în frigider, dar mai fuseseră şi alte situaţii ciudate, mai puţin vesele. Într-o după amiază aţipise cu bebeluşul în poală şi cu o ceaşcă de ceai fierbinte în mână. Durase doar o clipită – se trezise imediat, stânjenită şi scuzându-se –, dar Nora, care şedea pe scaunul din faţa ei, fusese tulburată.

Altă dată, Isabel lăsase pruncul adormit în cărucior, sub nuc, şi dăduse fuga să răspundă la telefon, după care uitase să se întoarcă la el. Din fericire, Nora s-a întâmplat să observe că păsările cacadu se adunau pe o ramură de deasupra, gata să se năpustească.

— Poate că n-ar fi atacat, a declarat ea la poliţie, dar sunt păsări atât de mari, şi Isabel nu ar fi riscat niciodată!

— Dar aveţi vreo idee ce anume o preocupa? avea să o întrebe comisarul Duke, sprijinindu-se pe spătarul scaunului, în camera de anchetă din secţia de poliţie din West Road, în zumzetul ventilatorului de deasupra fişetului. V-a spus ceva?

— Nu explicit.

Doamna Turner-Bridges trăsese concluzia că Isabel resimțea absența soțului ei, fiindu-i poate chiar necaz că plecase să-şi vadă de treburi atât de iute după naşterea micuței Thea.

Thomas Turner avea o personalitate copleşitoare; Nora ştia din propria experiență cât de mare şi de pustiu era hăul lăsat în urmă de plecarea lui. Când mersese la război, ea rămăsese singură în casa părintească din partea de est a Sydneyului. Deşi era încă un copil, a crezut că o să moară de singurătate. Oricât de idilică ar fi părut viața ei, Nora îşi dădea prea bine seama că Isabel – care îşi părăsise de fapt patria – ar fi putut să se simtă singură după plecarea soțului ei.

Polițistul care nota declarațiile doamnei Turner-Bridges a ciulit urechea auzind acest lucru.

— V-a spus doamna Turner că se simțea singură? Că-i era dor de țara ei? A pomenit ceva că ar fi vrut să se reîntoarcă în Anglia?

Doamna Turner-Bridges a susținut cu tărie că nu auzise aşa ceva.

— Fratele meu spunea mereu că el nu ar putea niciodată să trăiască în Anglia. Era australian, şi nu altceva! Nu, Isabel nu avea cum să se amăgească că ar fi putut să se mute cu familia în Anglia. Şi nici nu avea de ce s-o facă. Ei îi plăcea aici. Noi eram familia ei. Şi între un sentiment romantic de nostalgie şi viața reală e o diferență.

Deşi nu era prea îngrijorată, Nora se hotărâse totuşi ca ele două să petreacă ceva mai mult timp împreună, fără copii, într-altă parte decât acasă. Se gândea că o ieşire plăcută ar putea fi exact ceea ce avea nevoie cumnata ei ca „să se învioreze“. Nora nu credea că ar fi putut rezista la drum, pe caniculă, pe şoseaua abruptă, cu multe curbe strânse şi mărginită de prăpăstii adânci, ca să meargă la un restaurant din Adelaide, dar în Tambilla era o mică ceainărie drăguță şi vorbise cu doamna Diamond, proprietara, să le oprească o masă la fereastră. După ce aveau să petreacă Crăciunul, cu toată tevatura din familie, urma să o ducă pe Isabel acolo, să poată să stea de vorbă pe îndelete.

În zilele, săptămânile şi lunile care au urmat, Nora avea să-şi reproşeze că a amânat atât de mult să discute cu Isabel.

— Dacă aş fi stat de vorbă cu ea mai devreme, repetase ea câteva săptămâni mai târziu, împreunându-şi strâns palmele în poală, în timp ce

copilul ei nou-născut dormea liniştit lângă ea în salonul casei goale a fratelui ei, ar fi putut fi altfel? Mi-aş fi putut da seama cât de rău îi era?

Dar, în dimineaţa ajunului, pe când soarele răsărea rozatic dincolo de şirul de eucalipţi de pe coama de est a dealului, Nora nu avea de unde să ştie că, până la sfârşitul zilei, familia ei va dispărea cu totul. În acel moment, singura ei preocupare majoră era căldura. Aerul înfierbântat care trăgea a ploaie a determinat-o în cele din urmă să se dea jos din pat şi să se îndrepte spre fereastră. Din locul acela a observat că Isabel se afla în grădina de zarzavat, în capătul aleii.

Privind-o, Nora a avut o senzaţie ciudată, neplăcută. Cumnata ei părea dusă pe gânduri, fără vlagă şi parcă nu ştia ce să facă. Stătea nemişcată ca o statuie până când a tresărit brusc, ca şi cum ar fi avut un şoc, scăpând din mână ceaşca aceea, care s-a făcut ţăndări. Când s-a aplecat să adune cioburile împrăştiate, scena aceea scăldată în lumina dimineţii era atât de frumoasă, de semnificativă, accentuată de curbura delicată a umerilor femeii, încât Nora avusese impresia că privea un tablou.

Dar liniştea din casă a fost tulburată de nişte vorbe mânioase, şuierate, ce răzbăteau dinspre palierul din faţa uşii camerei ei, unde se afla telefonul pe o măsuţă nouă, laminată:

— Termină! Băgăciosule!

Nora şi-a acoperit pântecul proeminent cu palmele de parcă ar fi vrut să astupe urechile micuţului dinăuntru, să nu audă cearta aprinsă a verişorilor săi.

Vocea aparţinea nepoatei ei cea mare, Matilda.

— Ţi-am spus de o mie de ori, a continuat ea, mai lasă-mă-n pace!

Apoi s-a auzit râsul satisfăcut al unui băiat şi tropăiala unor paşi în jos pe scări. Şi-n cele din urmă s-a trântit uşa uneia dintre camerele de la parter.

Nora a ridicat fereastra un pic mai mult, şi o pală de aer cald a pătruns în casa adormită. De jos au început să răzbată acordurile vesele şi vioaie ale cântecului *Long, Long Ago*, cântate la pian. Ea a închis o clipă ochii, după care a coborât din nou fereastra. Mereu uita că nu se afla pe malul mării. Dacă ar fi deschis fereastra la Darling House, căminul ei din estul Sydneyului, ar fi pătruns briza mării, dar aici era numai caniculă. Atenţia i-a fost atrasă însă de o mişcare de dincolo de geam. Isabel se îndrepta spre casă,

cu găleata de gunoi într-o mână şi cu cioburile în cealaltă.

Mai târziu avea să-şi aducă aminte că observase în mişcările cumnatei sale ceva ce considerase a fi o binevenită revigorare a energiei. Şi s-a gândit că poate treburile necesare organizării sărbătorii erau leacul de care avea nevoie Isabel. Era oricum ajunul Crăciunului şi erau atâtea de făcut.

Dar mai târziu avea să vadă scena aceea într-altă lumină. Observase într-adevăr o schimbare, dar noua energie din mersul cumnatei sale prevestise o schimbare de rău augur. Căci această forţă deschidea calea cumplitelor întâmplări din ziua aceea.

În timp ce doamna Turner se întorcea în casa care se trezea la viaţă, Becky Baker străbătea strada principală din Tambilla. Pornea pe jos, în fiecare dimineaţă, de acasă, adică de la fabrica de bere, şi o lua de-a lungul râului până la poteca îngustă care ducea printre tufişuri până în spatele prăvăliilor. Îi plăcea să treacă prin tunelul format de stejarii şi ulmii înalţi din centrul oraşului înainte de a ieşi din nou de pe drum şi a o lua peste padocuri către Willner Road.

Dacă nu întârzia, ceea ce nu se întâmpla mai niciodată, ajungea la timp să o vadă pe doamna Summers, care ducea ziarele şi sticlele de lapte în băcănie. Cu doamna Summers, Becky se simţea mai în largul ei decât cu alte doamne din oraş, care o făceau să se ruşineze sau să se poarte stângaci. Se salutau vesele, şi doamna Summers dădea fuga în prăvălie, ca să-i aducă un măr să aibă pe drum. Uneori, Becky îl mânca, dar în alte dăţi îl punea în buzunar şi-l scotea când ajungea pe câmpul de la capătul Willner Road, acolo unde îşi ţinea caii domnul Hughes, avocatul oraşului.

În ziua aceea o pornise mai devreme ca de obicei. Trebuia să ajungă înainte de ora opt la casa familiei Turner, dar nu voia să piardă nici o clipă. Doamna Turner insistase să-şi ia liber de Crăciun.

— Ai trudit din greu anul acesta pentru familia noastră, a răspuns ea categoric atunci când Becky a îndrăznit să-i spună că ar fi preferat să vină la treabă. E cazul să mai stai şi cu ai tăi acasă.

Becky fusese distrusă. Angajarea ei la Halcyon – ea nu i-ar fi spus „conacul Wentworth“ nici în ruptul capului, dacă domnul şi doamna Turner îi dăduseră un nume atât de frumos – fusese împlinirea unui vis. La început o luaseră ca să o ajute pe doamna Pike la curăţenie, dar când s-a născut cea

mică, doamna Turner părea atât de depăşită de tot, încât Becky a preluat copilul. Avea patru fraţi mai mici şi mai ştia câte ceva despre îngrijirea pruncilor, iar micuţa Thea era o dulceaţă, cum stătea ea cuminte şi privea frunzele mişcându-se în copaci cu ochii măriţi de uimire, pe feţişoara ei perfectă.

Becky ajunsese să creadă că nu o să aibă niciodată copii. Căci nu-şi închipuia că ar fi vrut să se mărite şi să-i aibă decât cu un singur băiat, numai că acesta nici nu o băga în seamă. Şi de ce ar fi făcut-o, când jumătate din fetele din Tambilla umblau după Kurt Summers? Era genul de băiat care ar fi trebuit să fie salvamar pe plaja Glenelg la sfârşit de săptămână. Constituţie atletică nemţească, blond, dar cu bunătatea citindu-i-se pe chip. Mai era şi deştept pe deasupra, cel mai inteligent din clasă. Mult prea deştept faţă de ea.

— ’Neaţa, Becky! i-a strigat Meg Summers de peste drum. Sărbători fericite!

Becky a traversat, îndreptându-se spre intrarea băcăniei Summers & Fiii, dinaintea căreia mătura doamna Summers.

— Ai pornit mai devreme astăzi, a spus ea. Şi eu la fel. Am atâtea de făcut, de nu-mi mai văd capul. Haide, vino înăuntru să-ţi alegi un măr.

În dreptul tejghelei, doamna Summers şi-a verificat caietul cu comenzi.

— Am de trimis o comandă la conac. Dar n-o să ţi-o dau ţie acum, e prea grea. Şi pe deasupra nici nu e gata. Săptămâna asta am fost copleşită de treabă, cu Perce, care a fost plecat la Station, să se ocupe curăţarea vegetaţiei. O să trimit pe unul din băieţi mai târziu. Doar să-i spui tu doamnei Turner, poate mai vrea şi altceva, să mă sune şi o să am eu grijă să ajungă totul sus, la conac.

Becky a încuviinţat din cap în semn că a priceput. Grăbindu-se să ajungă la Halcyon, a dat să plece, dar doamna Summers a strigat-o.

— Totuşi, am ceva ce poţi să le duci. Ceva ce-am lucrat eu, a spus ea şi a scos de sub tejghea o jacheţică roz tricotată, ridicând-o să i-o arate lui Becky.

— Ce drăguţ o să arate pe micuţă! a exclamat fata.

— Nu-i aşa? De când păstrez eu ghemele astea pentru ceva special! Acum, dacă tot eşti aici, stai să verific când o să ajungă comanda, ca să-i spui doamnei Turner.

Doamna Summers l-a strigat pe Kurt, şi Becky s-a înroşit la faţă mai ceva

ca piersicile din lădița cu fructe de la intrarea în prăvălie.

Dar nu Kurt Summers a apărut din camera din spatele tejghelei, ci fratele lui mai mic, Marcus, care a scos capul pe uşă spunând:

— Vorbeşte la telefon!

— Aşa devreme! s-a mirat doamna Summers. Cred că nu e nevoie să mai întreb cu cine?

Kurt vorbea cu Matilda Turner, de asta era convinsă Becky, şi aşa i-a spus şi ofițerului Kelly la interogatoriul din săptămâna următoare.

Polițistul a părut interesat de această informație.

— Ți-a spus cineva că vorbea cu ea?

— Nu, a răspuns Becky.

Ghicise din privirea pe care i-o aruncase doamna Summers fiului ei mai mic: exasperată, dar plină de dragoste totuşi. Şi, pe deasupra, într-o după-amiază când se întorcea acasă, Becky îi văzuse pe Kurt şi pe Matilda împreună, lângă copacul scorburos, aşa că-şi dăduse seama că erau îndrăgostiți. Becky s-a simțit foarte mândră de ea când i-a declarat asta polițistului. Pusese cap la cap ea singură toate astea... ştia că doi şi cu doi fac patru. Aşa îi spunea doamna Pike atunci când se temea că nu o să fie în stare să-şi ducă treburile la capăt. „Ia-o pe îndelete, Becky, şi-o să vezi că doi şi cu doi fac de obicei patru.“

Ofițerul Kelly s-a arătat mulțumit şi el.

— Bravo, Becky, eşti o fată deşteaptă!

Ştia că nu era adevărat, dar îşi dădea seama că nu-şi bătea joc de ea. Era doar ceva ce se spunea de obicei atunci când lumea voia să fie drăguță.

Becky nu era inteligentă, dar nici proastă nu era, indiferent ce s-ar fi spus. Doar că trebuia să se gândească mai mult ca alții până să răspundă la o întrebare. Doamna Pike spunea că nu e nimic rău dacă te gândeşti mai mult: asta însemna că, până găsea răspunsul, era mai sigură că era chiar cel corect.

Doar la şcoală era altfel... Becky se lăsase de şcoală pe la doisprezece ani. Într-o seară, taică-său o poftise să stea jos şi-i spusese că avea să-i dea ceva de lucru la fabrica de bere, întrebând-o dacă nu ar vrea să vină să lucreze cu el. Becky se bucurase să scape de şcoală. I-ar fi părut rău doar de cântecele pe care le cântau după-amiaza cu domnişoara Brickell la pian şi de *Dumnezeu s-o ocrotească pe Regină*, imnul pe care îl cântau dimineața la adunare, dar de

altele nu i-ar fi păsat defel. Mai ales de cel care plăcea atât de tare celorlalţi copii:

„Becky Baker a căzut în fântână
Şi nimeni n-a reuşit s-o prindă de mână,
S-a lovit la cap, creierul şi l-a turtit
Şi de-atunci ca lumea n-a mai gândit.“

Înainte, Becky cântase şi ea cu ei din tot sufletul. Dar Fay, sora ei mai mică, i-a spus că nu se cădea să cânte cu ei. Numai că de obiceiurile vechi nu te dezbari atât de uşor, şi se pomenea şi-acum fredonând încetişor cântecelul, mai ales când îşi dădea seama că a făcut vreo greşeală prostească, aşa cum se întâmplase într-una din săptămânile trecute, când spărsese sosiera cea mai bună a doamnei Turner.

Nu o fi fost Becky la fel de deşteaptă ca Fay, dar ştia că doi şi cu doi fac patru şi era convinsă că pe Matilda o sunase Kurt în dimineaţa aceea. Şi mai ştia de asemenea că Matilda şi Kurt se certaseră, dar nu-i spusese asta poliţistului, dacă el nu se gândise să o întrebe. Îl văzuse pe Kurt când ieşise din prăvălie. Pe aleea din spate, stătea cu mâinile sprijinite de gard, cu capul plecat. Cum ea petrecuse o grămadă de timp uitându-se după el, îi cunoştea toate reacţiile mai bine decât dacă le-ar fi citit dintr-o carte. I-a ghicit încordarea umerilor şi felul în care-şi strângea fălcile atunci când îşi încleşta dinţii şi şi-a dat seama că aflase ceva care îl făcea să fie nespus de nefericit.

Şi Becky Baker nu se înşela. Kurt Summers vorbise într-adevăr cu Matilda dis-de-dimineaţă în ziua de ajun – lucru confirmat poliţiei de Marian Green de la telefoane când a fost interogată în după-amiaza de luni, 28 decembrie. S-a sunat de la casa familiei Turner imediat după ora 7 dimineaţa, în ziua de douăzeci şi patru.

— Venisem devreme, a declarat ea la poliţie, pentru că ştiam ce zi aglomerată o să fie.

Doamna Green a susţinut cu tărie că nu ştia ce discutaseră cei doi.

— Indiferent ce crede lumea, eu nu am obiceiul să ascult convorbirile!

Dar, la insistenţa poliţiştilor, a lăsat să se înţeleagă că *s-ar fi putut* să o audă pe Matilda Turner spunând ceva de genul: „Trebuie neapărat să te văd“

şi „Nu pot să aştept până la Crăciun“ şi poate chiar s-ar fi spus „Ne întâlnim acolo“. Dar nu putea să jure că era aşa, l-a avertizat ea pe adjunctul care nota declarația ei într-un carnețel dictando:

— S-a întâmplat să prind doar câteva vorbe când îmi scoteam căştile de la urechi.

Dar ştia cu mai multă precizie durata convorbirii şi l-a informat pe polițist că nu a fost mai lungă de câteva minute. A fost prea ocupată tot restul zilei ca să se mai gândească la asta.

— Am avut convorbiri una după alta şi a fost şi mai rău pe seară, după toate câte s-au întâmplat. Vă imaginați că s-au înroşit firele după aia.

Joi, 29 decembrie, a fost anchetat şi Kurt Summers. Fiind cunoscut drept iubitul Matildei Turner, fusese deja trecut pe lista cunoştințelor apropiate, dar, până la urmă, ofițerul Kelly şi sergentul Doyle au fost surprinşi să-l vadă apărând la secție din proprie inițiativă la prima oră a dimineții. Îl însoțea tatăl lui, Percy Summers, care le-a explicat polițiştilor că băiatul era în stare de şoc, dar că înțelegea că era de datoria lui să se ofere să ajute în orice fel ar fi nevoie.

Kurt a încuviințat din cap atunci când ofițerul Kelly l-a întrebat despre convorbirea telefonică şi a spus că Matilda îi telefonase dis-de-dimineață.

— Voia să ne întâlnim, spunea că are să-mi spună ceva între patru ochi, dar că nu ştie când o să poată să scape de-acasă. Mama ei era în toane proaste în ultima vreme şi era mai exigentă ca de obicei, voia să stea cu toții mai mult împreună, în familie.

Şi spunând acestea, şi-a închis ochii fără să vrea, strângând din buze, luptându-se să-şi păstreze calmul. În cele din urmă, a reuşit să-şi continue vorba, aproape răguşit de efortul de a-şi reține plânsul.

— Eu o iubeam. Voiam să mă căsătoresc cu ea. N-aş fi vrut să i se întâmple ceva rău niciodată.

Telefonul din reşedința Turner se afla într-o nişă, lângă palierul cel mai îndepărtat de scară. Era ştiut că doamna Turner spunea că era ca şi cum ar fi avut propria lor „galerie a şoaptelor“, în aşa fel încât o vorbă rostită pe un ton normal la telefon reverbera lovindu-se de zid şi putea fi auzită cu uşurință de pe palier.

De data aceasta, doamna Turner-Bridges, comod instalată în dormitorul

pentru oaspeţi, a fost cea care a auzit-o pe Matilda spunând cu voce joasă (imediat după ce fratele ei a strigat după ea pe scări): „Nu mai pot vorbi. Ne vedem mai târziu“, după care a pus receptorul la loc în furcă cu atâta forţă, încât l-a făcut să zăngăne.

Şi acum Nora şi-a dus mâna la pântece ca şi cum ar fi vrut să ferească copilul de conflictele familiei. Începea să-şi dea seama că se întâmpla ceva în casa aceea. Asemenea mamei sale, şi Matilda era arţăgoasă din cale-afară. La început, Nora a pus aceasta pe seama hormonilor şi a foarte delicatei vârste de cincisprezece ani, dar începea să se întrebe dacă nu cumva iritarea nepoatei sale avea un motiv mai adânc. La masă, Matilda mânca cât o vrăbiuţă, plimbându-şi mâncarea prin farfurie, îmbufnată, repezind pe oricine avea ghinionul să-i atragă mânia.

Nora se mai gândea încă la purtarea ciudată a nepoatei sale când a văzut-o pe fereastră pe Becky Baker, fata din sat, făcându-şi apariţia în grădină. S-a uitat la ceasul ei fin de mână şi, văzând că Becky ajunsese prea devreme, a avut o senzaţie de iritare. Era destul de recent angajată de familie, şi Nora o studiase îndeaproape în săptămânile de când se afla la Halcyon. Părea destul de îndemânatică (deşi săptămâna trecută spărsese o sosieră preţioasă, primită de Thomas şi Isabel de la părinţii doamnei Turner-Bridges ca dar de nuntă) şi îngrijea bebeluşul cu multă stăpânire de sine.

Cam *prea multă* stăpânire de sine, se gândea doamna Turner-Bridges, în timp ce Becky s-a făcut nevăzută sub streşini. Isabel îi lăsase toate responsabilităţile fetei aceleia, de fapt părea să-şi vadă netulburată de scrisul în jurnal, de grădinărit sau chiar de visat cu privirea pierdută în gol, chiar şi atunci când plângea copilul. Dacă Nora îi atrăgea atenţia că plânge fetiţa, Isabel îi răspundea detaşată: „Are grijă Becky de ea.“

Şi nu comportamentul lui Becky Baker faţă de copil o deranja – căci fata părea înzestrată de natură să îngrijească copii –, dar Norei, care aştepta dintr-o clipă într-alta naşterea propriului bebeluş, i se părea de neînchipuit ca o mamă să se detaşeze de bună voie de copilul ei. Dar Thea nu era primul copil al lui Isabel. Era cel de-al patrulea dintr-o serie de prunci sănătoşi şi drăgălaşi, născuţi după sarcini obişnuite, uşor de dus. Deci nu era de mirare că Isabel era mai destinsă decât orice altă femeie în situaţia ei.

Nora şi-a alungat gândurile sâcâitoare. Numai în zilele din urmă îşi

îngăduise să admită ceva ce până atunci fusese mult prea loială ca să recunoască. Recunoştea în sinea ei, fără voie, că Isabel nu părea să se fi legat de fetița nou-născută. Nu se ataşase de ea aşa cum o făcuse cu ceilalți copii şi aşa cum ar fi fost de aşteptat să se lege o mamă de o fetiță atât de dulce ca Thea.

6

Doamna Turner servea ouăle când Becky Baker a intrat în sufrageria de la Halcyon. Pendula cu piedestal mare pe care domnul Wentworth o comandase la Dorset ca să-i facă pe plac viitoarei sale mirese, cea care nu avea să mai sosească niciodată, tocmai bătuse ora şapte şi jumătate, şi ecoul dojenitor se mai auzea încă în aerul irizat de lumina soarelui de sub tavanul boltit al holului de la intrare. Atmosfera din sufragerie era încărcată însă de fum de pâine prăjită şi de ciondăneli frăţeşti. John şi Matilda stăteau faţă în faţă la masa mare, pătrată, el îndesând în gură bucăţi de omletă, iar ea privindu-l cu o grimasă îndelung exersată.

— Evie unde e? a întrebat doamna Turner când a ajuns în dreptul scaunului gol, ţinând în mână lingura cea mare de argint cu o porţie de omletă. Bună dimineaţa, Nora, a salutat-o ea pe doamna Turner-Bridges, care tocmai intrase pe uşa din spate. Vrei şi tu ouă?

— O, scumpo! Nu cred că pot să mănânc, a răspuns Nora.

O doborâse căldura cât străbătuse drumul din dormitor până în sufragerie. O durea capul şi, deşi îşi ridicase părul sus, în creştetul capului, nişte şuviţe subţiri i se răsuciseră pe ceafă ca nişte arcuri. Obrajii îmbujoraţi îi contrastau cu pielea palidă (dar plină de pistrui, spre marele ei regret).

Nici Matilda nu era prea încântată de omletă, înţepând bucăţile moi de ou cu dinţii furculiţei. John, pe de altă parte, abia a aşteptat ca mama să pună jos platoul şi a început să-şi umple farfuria cu un morman de mâncare. Doamna Turner nu a mâncat nici ea, ci a rămas aşezată în capul mesei, cu farfuria goală dinainte. A ridicat ceaşca de ceai, a sorbit o înghiţitură, încruntându-se când a gustat lichidul călâi.

Şi în această scenă de activitate domestică şi-a făcut apariţia Becky Baker. Într-atât de timidă era în faţa celor din familia Turner – atât de arătoşi şi de bogaţi –, încât nu şi-a anunţat prezenţa, ci a rămas în aşteptare lângă peretele

de lângă uşă; nu a băgat-o nimeni în seamă, în afară de Nora – care avea să relateze asta mai târziu pentru ancheta poliției. Cei din familia Turner nu erau egoişti, dar ca familie erau atât de concentrați unii asupra altora, cu plăcerile şi neplăcerile atât de strâns întrepătrunse, încât nu-i mai interesau şi alții, din afară. Pur şi simplu nu mai era loc liber.

— Unde te duci, John? a întrebat doamna Turner când băiatul s-a ridicat în picioare, împingându-şi scaunul spre masă cu oarecare veselie.

— Am să-i dau ceva lui Matthew.

— Dar să te întorci la masă.

— Dacă Matthew mă cheamă să mănânc şi eu cu ei, pot să mă duc?

— Adică *îmi dai voie*?

— Haide, lasă-l! a intervenit Matilda. De fapt, fă-ne hatârul şi rămâi acolo de tot!

— Matilda!

— Hai, mamă! s-a rugat John.

De sus, din camera îndepărtată a copiilor, s-a auzit plânsul bebeluşului. Doamna Turner şi-a dus mâna fină la frunte.

— Mamă!

— Nu, astăzi nu!

— Dar de ce?

— E ajunul Crăciunului.

— Şi ce dacă?

— O să facem ceva împreună, ca o familie.

— Adică ce?

Şi chiar dacă a părut lipsită de importanță în momentul acela, pauza făcută de doamna Turner înainte de a răspunde a căpătat greutate în relatările ce au urmat.

— Un picnic, a spus ea. O să facem un picnic.

— Dar nu putem să-l facem într-altă zi?

— Nu, am aranjat totul. O să mergem împreună.

— Şi mătuşa Nora?

Norei îi plăceau picnicurile şi a fost foarte măgulită că nepotul se gândea la ea, dar suferea cumplit din pricina gleznelor umflate şi a amețelilor, încât nu credea că ar fi putut rezista o zi în natură, în bătaia soarelui. Se gândea să se

scuze politicos, dar Isabel a scutit-o să se mai gândească la asta.

— Nu, mătuşa Nora nu vine, a spus ea cu o tărie nebănuită în voce, dar, dându-şi poate seama că ar fi putut să o supere, a adăugat, uitându-se zâmbind spre Nora, ca şi cum şi-ar fi cerut scuze: Nu poate merge nicăieri pe căldura asta.

Matilda, care fărâmiţase pâinea prăjită între degete, lăsând firimiturile să cadă pe marginea albă a farfuriei, şi-a ridicat ochii spre ea, întrebând-o:

— Şi pe la ce oră crezi că o să terminăm?

— Da' de ce întrebi? a sărit John, privind-o cu subînţeles – o ultimă înţepătură aruncată pe când ieşea din încăpere. Ce, ai alte planuri?!

— Vierme ce eşti! a izbucnit Matilda, azvârlind după el cu o bucată de pâine prăjită, făcându-şi fratele să izbucnească triumfător în hohote de râs.

— Vai, Matilda!

— Ei, mamă?

— Ei, ce?

— Când o să se termine picnicul ăsta?

— Pentru numele lui Dumnezeu, o să se termine când o să se termine!

— Eu trebuie să vin înapoi la repetiţia pentru cor, s-a auzit vocea lui Evie, care apăruse fără veste şi stătea acum în dreptul scaunului ei. Kitty şi mama ei vor trece să mă ia.

Cu părul lung şi blond şi cu ochi curioşi, albaştri, Evie Turner avea ceva din aerul personajelor din romanul *The Midwich Cuckoos*[29]. Domnul Simon Ackroyd, profesorul de ştiinţe, avea să declare că „rareori i-a fost dat să întâlnească o fetiţă mai dornică să pună întrebări inteligente şi atât de capabilă să-l facă să se simtă prost pe cel ce încearcă să dea un răspuns mulţumitor".

— Bine că ai apărut şi tu, a spus doamna Turner. Mi-e teamă că fratele tău nu ţi-a mai lăsat prea multă mâncare. N-ai decât să te mulţumeşti cu ce a rămas, eu nu mai pot să-ţi pregătesc altceva acum. Am prea multe de făcut. Trebuie să fie totul pregătit.

— Totul pregătit? avea să întrebe comisarul Duke, întrerupând-o pe doamna Turner-Bridges în timp ce relata discuţiile din dimineaţa aceea, aplecându-se peste birou ca să o privească mai bine, încruntându-se curios.

Dar ce credeţi că a vrut să spună cu asta?

— Pe moment am crezut că se referea la picnic. Isabel făcea totul perfect. Îmi amintesc că mi s-a părut cam prea tensionată vorbind despre o activitate care ar fi trebuit să fie plăcută.

— Şi acum ce credeţi?

— Acum... ei bine, mă întreb dacă nu cumva se referea la cu totul altceva.

Indiferent la ce se referise doamna Turner prin comentariul său, Evie a adăugat doar:

— Doamna Landry vine să mă ia la cinci.

Înainte ca Isabel să răspundă ceva, Becky Baker, care se strecurase pe nesimţite din sufragerie, s-a întors aducând-o pe Thea în braţe.

— Ai sosit devreme azi, Becky, a spus doamna Turner.

Becky îi zâmbea fetiţei care ridica palma micuţă ca o stea peste marginea pledului cu care era acoperită, dar şi-a luat ochii de la ea şi a spus cu vocea unui elev silitor care repetă o lecţie învăţată pe de rost:

— A spus doamna Summers că, dacă vă aduceţi aminte că vă mai trebuie ceva pentru Crăciun, să-i daţi telefon să-i spuneţi. O să-l trimită pe unul din băieţi pe la unsprezece şi jumătate.

Auzind pomenindu-se de băieţii Summers, Matilda a aruncat o privire la ceasul ei rotund de mână şi şi-a şters o firimitură invizibilă de pe buza de jos. Părea căzută pe gânduri.

— Vă rog să mă scuzaţi, a spus ea apoi, m-am săturat.

— Dar n-ai mâncat nimic.

— Şi doamna Summers v-a trimis asta, a continuat Becky, întinzându-i doamnei Turner ceva înfăşurat în foiţă subţire.

Chipul doamnei Turner s-a crispat, trădând stânjeneala simţită de oricine primeşte un dar fără să se fi gândit să trimită unul la schimb.

— E pentru fetiţă, a adăugat Becky, uşurând oarecum situaţia, căci darurile pentru nou-născuţi se supuneau altor reguli.

Doamna Turner şi-a aruncat privirea spre bebeluşul ghemuit în braţele lui Becky, părând că se scutură de orice şovăială.

— E pregătită pentru leagăn?

— Da, doamnă. Am liniştit-o.

— Atunci pune-o în coşuleţ, te rog, şi vino cu mine. Trebuie să-ţi spun

ceva înainte să mă iau cu treburile.

Ceea ce s-a întâmplat între doamna Turner şi Becky în salon, după micul-dejun, avea să stârnească un oarecare interes pentru poliţiştii care au făcut ancheta imediat după producerea tragediei familiei Turner – şi mai precis proveniența unui lucru găsit asupra lui Becky în zilele următoare.

Obiectul cu pricina era un mic ornament japonez sculptat, cunoscut sub denumirea de *netsuke*. Doamna Turner avea o colecţie întreagă de astfel de obiecte, una mică, dar valoroasă, care îi parvenise în cufărul pe care-l primise după moartea mamei sale. Aceste obiecte vechi de fildeş erau păstrate într-o vitrină în salonul de oaspeți, de unde erau scoase doar o dată pe săptămână, miercurea dimineața, când doamna Pike ştergea praful de pe polițele de sticlă. Vitrina nu era încuiată (cheia o pierduse Evie care, pe la doi ani, făcuse o pasiune pentru obiectele ascuțite şi strălucitoare), dar nici nu era nevoie să fie. Toți cei din casa familiei Turner cunoşteau regulile când venea vorba de *netsuke*.

Figurina cu pricina era preferata doamnei Turner. Deşi nu era la fel de meşteşugit precum celelalte obiecte, acel iepuraş alb avea o frumusețe aparte. Natura umană e atrasă de simetrie, iar micuța creatură stătea ghemuită pe toate cele patru lăbuțe, dând o senzație de profundă satisfacţie.

— Dumneaei spunea mereu că îți încape perfect în palmă, şi-a amintit doamna Pike în declarația sa. M-a pus odată să îl iau în mână şi mi-a strâns uşurel degetele în jurul spinării lui netede, şi a naibii să fiu dacă nu avea dreptate.

Şi era limpede că Becky Baker a simțit aceeaşi satisfacție ținând iepuraşul în palmă, căci chiar asta făcea în lunea de după Crăciun, când Matthew McKenzie a zărit-o aşezată pe un taburet în clădirea din spatele ceainăriei lui Betty Diamond. Matthew, care venise de puțin timp să locuiască cu bunicii săi la ferma din vecinătatea familiei Turner, a pomenit acest lucru în timpul discuției cu sergentul Doyle, care umbla din casă în casă pe Wilner Road în zilele de după tragedie.

De când se împrietenise cu John Turner, Matthew petrecuse destul de mult timp în casa familiei Turner şi, cu perspicacitatea oricărui băiat cu ochii ageri, şi-a dat seama pe loc că vitrina din salonul de oaspeți adăpostea mici comori. Descurcăreț, cu o memorie bună şi cu fascinația specifică oricărui tânăr față

de obiecte de valoare, el ajunsese să cunoască conținutul vitrinei aproape doar prin observare atentă, aşa că şi-a dat seama pe dată ce ținea fata în mână.

— Am văzut-o în spatele ceainăriei mătuşii ei, avea el să declare poliției. Ea nu avea de unde să ştie că o văd, pentru că eu mă aflam peste drum şi mă uitam prin binoclul meu cel nou. Mi l-a trimis mama de Crăciun. Ea locuieşte la Sydney acum. E din Germania de Vest, marca Zeiss. Mama a crezut că o să-mi placă să mă uit cu el după păsări.

Şi-n clipa aceea a avut bunul simț să privească ruşinat în jos, dar nu pentru mult timp.

— Şi-atunci am observat iepuraşul. Am văzut-o cum îl trecea dintr-o mână într-alta şi-apoi cum l-a vârât iute în buzunar, când a chemat-o cineva înăuntru.

— Eşti sigur că era iepuraşul doamnei Turner?

— Sigur că da.

După ce doamna Pike a confirmat că în vitrina aceea se aflase într-adevăr o asemenea figurină, şi ofițerul Kelly a verificat dacă un astfel de obiect se mai afla printre cele sculptate din salonul de oaspeți din casa familiei Turner, doi polițişti s-au înființat la vechea fabrică de bere ca să stea de vorbă cu Becky Baker. Tatăl şi sora ei Fay au insistat să fie de față, ceea ce s-a încuviințat, pentru că, deşi Becky avea optsprezece ani şi era, prin urmare, considerată adultă din punct de vedere legal, Bakerii proveneau dintr-o familie veche şi, într-o comunitate mică precum a lor, regulile de bună purtare erau respectate.

Obrajii lui Becky i s-au îmbujorat când a fost întrebată despre iepuraş şi a răspuns bâlbâindu-se:

— Mmmi l-a dat dddoamna Turner.

Şi a şovăit când i s-a cerut să îl arate.

— Nu-ți face griji, scumpo, a încurajat-o înnegurat tatăl ei. N-au să ți-l ia. Vor doar să-l vadă.

— Mi l-a dat doamna Turner, a repetat ea ceva mai stăpână pe sine, mângâind cu degetul cel mare spatele curbat şi neted al animăluțului de fildeş. Mi-a spus că mi-l face cadou.

— Cadou? Adică ți l-a dat de Crăciun? a întrebat polițistul cel mai vârstnic.

— Da, şi pentru tot ce-am lucrat eu acolo de când m-am angajat.

— Doamna Turner obişnuia să-ți facă deseori daruri?

Cel care a întrebat-o asta era ofițerul Liam Kelly, un bărbat voinic, cu pielea arsă de soare, care era nou-venit în Tambilla, fiind transferat din oraşul Mount Baker de peste dealuri. Înfățişarea lui aspră, de om dintr-o bucată, ascundea o fire meticuloasă şi o aplecare spre dezlegarea misterelor, atât în domeniul profesional, cât şi în cel personal. Atenția cu care o privea o stânjenea pe Becky, neobişnuită cu oameni străini.

Dar pe polițistul cel tânăr, Eric Jerosch, colegul lui Kelly, îl cunoştea încă din copilărie. El fusese cu câteva clase mai înaintea ei la şcoală şi o dusese o dată acasă pe bicicletă, când căzuse şi-şi sucise glezna şi rămăsese plângând pe marginea drumului. Acum, Becky i-a aruncat o privire, iar el a încurajat-o înclinând din cap. Ea şi-a îndreptat atenția spre ofițerul Kelly şi a scuturat din cap.

— Nu ți-a mai dat nici un dar până acum?

— Nu.

Polițistul mai vârstnic şi-a notat ceva şi, fără să-şi ridice ochii din carnet, a întrebat:

— Şi ți-a mai spus şi altceva?

— Îmi spusese altă dată că era o moştenire prețioasă de familie. O căpătase după ce murise mama ei.

— O moştenire prețioasă de familie?

Becky a încuviințat din cap.

— Probabil că ținea mult la ea.

— Era unul dintre lucrurile cele mai valoroase pe care le avea.

— Pot să-l văd? a întrebat ofițerul Kelly, întinzând mâna.

Becky a pus iepuraşul în palma lui mare şi aspră. Polițistul a ridicat micul obiect sculptat la lumină, răsucindu-l pe toate părțile, în timp ce-l cerceta cu atenție.

— Da, e frumos lucrat. Tatăl soției mele şi tatăl lui au fost tâmplari şi pot să spun că asta e o piesă foarte fină, a spus el, aşezând iepuraşul între ei pe masă, rămânând o vreme cu ochii la el, după care s-a întors la fată.

— Îți place treaba pe care o faci acolo, la conac, Becky?

— Da, domnule.

— Dar e destul de greu, trebuie să înveți o mulțime de lucruri, nu?

— Mă învață doamna Pike ce să fac. Când nu ştiu ceva, îmi arată.

— E drăguță doamna Pike. E bine să ai pe cineva ca ea la lucru, nu-i aşa?

— Da.

— Dar Doamna Turner? Era şi ea drăguță?

— Da, domnule a răspuns încet Becky.

— Sigur, Becky?

— Da, domnule.

— A fost doamna Turner aspră vreodată cu tine?

Becky şi-a plecat ochii.

— Am spart ceva.

— Era prețios?

— De obicei eu nu sparg nimic.

— Şi doamna Turner s-a supărat pe tine, Becky?

— Da, s-a supărat.

— În ultima vreme a fost mai enervată doamna Turner?

Becky şi-a aruncat privirile spre chipul veşnic protector al surorii ei, de parcă ar fi vrut să găsească o cale de a pune capăt discuției. Era stânjenită că ajunseseră să vorbească despre întâmplarea nefericită cu sosiera şi despre comportamentul doamnei Turner.

— Becky?

Se ruşinase când doamna Turner o văzuse scăpând sosiera pe jos, simțise că e o neisprăvită stângace şi-i venise în minte cântecelul pe care-l cântau copiii la joacă.

— Domnişoară Baker...?

Şi, după aceea, doamna Turner a început să țipe la ea, şi Becky a simțit cum se înroşeşte toată la față şi a fugit afară din casă, până în spatele grădinii de trandafiri, unde şi-a permis, în cele din urmă, să izbucnească în plâns.

— Dar ea nu vrea să se supere, a rostit Becky într-un târziu, simțind că-i vin cuvintele precum o cascadă. Nu e uşor să stea acolo singură. Şi în ultima vreme a avut atâtea hârtii în plus de rezolvat. De aceea avea nevoie de mine să o ajut cu micuța. Ştie că poate avea încredere în mine să am grijă de fetiță ca şi cum ar fi a mea.

Nora Turner-Bridges nu a putut să ofere mai multe lămuriri despre modul în care iepuraşul *netsuke* ajunsese în posesia lui Becky Baker.

— Eu nu am fost acolo, în salon cu ele, avea ea să spună atunci când

poliţia i-a relatat explicaţia dată de Becky. Dar...

— Dar ce?

— Când Isabel i-a spus lui Becky să meargă cu ea, m-am gândit că avea să o dea afară, nu să o răsplătească.

— Să o dea afară? Dar de ce v-aţi gândit la aşa ceva?

— I-a spus pe un ton foarte serios – chiar hotărât – şi m-am gândit imediat la sosieră. Era o moştenire prețioasă, şi Isabel ținea mult la ea.

Dar doamna Pike a pufnit în râs când a auzit că doamna Turner ar fi vrut să o dea afară pe Becky.

— Eu i-am recomandat-o pe fata asta doamnei Turner şi îmi susţin părerea. E o fată bună. N-o fi ea prea deşteaptă, dar nu are nici urmă de răutate în ea şi e mereu dornică să învețe.

— Greşea de multe ori? a întrebat polițistul.

— Toți mai greşim, domnule polițist. Doamna Turner era mulţumită de Becky. Nici prin gând nu i-ar fi trecut să o dea afară, şi oricum nu ar fi făcut-o fără să-mi spună mie mai întâi.

— Lui Becky îi era frică să nu fie dată afară, nu-i aşa, mai ales după ce a spart sosiera?

— S-a necăjit când a certat-o doamna Turner, ce-i drept, dar s-a uitat repede toată tărăşenia.

— Dar a fugit, nu?

— Ei, nu s-a dus ea prea departe şi nici n-a stat mult. I-a fost frică, asta-i tot. N-a fost decât o reacție prostească de copil.

— Şi credeți atunci că doamna Turner i-a făcut cadou acel iepuraş?

— Dacă aşa zice Becky, o cred. Dacă ne gândim la ce s-a întâmplat după aia, se pare că doamna Turner a avut un motiv întemeiat să-i dea lui Becky ceva ca să-i aducă aminte de ei.

Dar doamna Turner-Bridges s-a încruntat când a auzit asta.

— Dacă ar fi adevărat, ar fi foarte ciudat ca singura persoană la care să se gândească Isabel ca să-i lase o amintire să fie o fetişcană neîndemânatică de optsprezece ani de la țară!

— Şi-atunci, dumneavoastră credeți că ar fi mai plauzibil ca Becky să fi fost dată afară şi să fi luat figurina ca să se răzbune pe doamna Turner?

— Îmi închipui cât de supărată trebuie să fi fost că a fost concediată. Era

foarte legată de micuța Thea.

— Prea legată...?

— După părerea mea, a răspuns ea după o pauză, cam prea mult. Asta m-a cam îngrijorat. Apoi a tăcut şi şi-a dus mâna la gură: Nu cumva credeți că fata ar putea avea ceva de-a face cu ceea ce s-a întâmplat? Dacă s-ar fi supărat că fusese dată afară, să caute să se răzbune furând un obiect de preț ar fi posibil, dar... sigur... nici vorbă... n-ar fi făcut ceva atât de îngrozitor .

— Asta e prostie curată! a exclamat doamna Pike. Nu, nici pomeneală! Nici nu i-ar fi trecut prin cap aşa ceva, darămite să mai şi facă una ca asta. Mi se face greață numai să mă gândesc. Ea o iubea pe doamna Turner, şi doamna ținea la ea. Acum, dacă stau să mă gândesc, chiar îmi aduc aminte că le-am văzut împreună în dimineața aceea. Eu tocmai ajunsesem, era ora opt, şi, în drum spre bucătărie, mi-am aruncat o privire pe uşa salonului de oaspeți. Şi era frumos ce-am văzut, chiar frumos! Doamna Turner o mângâia pe braț pe Becky şi fata se uita zâmbind la ceva ce ținea în palmă. Ceva alb, da... mi-amintesc acum. Era chiar înainte de a intra în bucătărie, şi apoi am văzut pe banchetă ceaşca preferată a doamnei Turner făcută cioburi. Ei, asta nu-i a bună, aşa mi-amintesc că am zis în gândul meu. Asta nu anunță nimic bun. Şi-am avut dreptate, uite ce a venit după aceea şi tot ce s-a întâmplat de-atunci.

---

29. Roman de science fiction publicat în 1957 de John Windham (1903–1969), în care copiii, blonzi, cu priviri hipnotice, se apără folosind o formă de control al minții.

7

Indiferent ce aveau de vorbit doamna Turner şi Becky în salonul de oaspeţi, John a profitat de neatenţia mamei sale şi şi-a luat tălpăşiţa. Îl irita insistenţa ei ca familia să-şi petreacă ziua împreună şi bănuia că, dacă îl prindea „bântuind“ (expresia ei preferată), ar fi tras concluzia că e „plictisit“ (ceea ce ea ura cel mai tare) şi i-ar fi dat „ceva de făcut“. Şi chiar dacă el nu se supăra să dea o mână de ajutor – îi plăcea de fapt să fie socotit util –, la cei treisprezece ani ai lui, John avea cu totul alte idei despre cum ar fi putut să-şi petreacă mai bine orele libere. Se înţelesese, de fapt, să se întâlnească cu prietenul lui Matthew McKenzie lângă gardul care despărţea pământurile lor.

Prietenia lui John cu Matthew era destul de recentă. Se cunoscuseră la începutul anului 1959, la o întâlnire a cercetaşilor de la Woodhouse, de lângă Piccadilly, şi se cuvine să spunem că cei doi n-au devenit amici dintr-odată. E drept că John avea destule pe cap când a dat peste băiatul acela care frigea furnici cu o lupă lângă rezervorul de apă din spatele casei cercetaşilor, ca să îi mai pomenească asta lui Henrik Drumming în ziua când l-a ajutat să spargă lemne.

— John era un băiat cu suflet bun, avea să declare domnul Drumming poliţiştilor care l-au interogat în săptămâna de după Crăciun. Un băiat căruia nu-i păsa de nimic – mereu cu zâmbetul pe faţă, dornic să încerce orice –, dar toată încrederea şi prietenia pe care le arăta tuturor îl făceau vulnerabil la elemente nepotrivite.

— Şi Matthew McKenzie e un „element nepotrivit“?

— E un alt fel de băiat: mai dur, mai şiret. Dar nu e vina lui – aşa le aranjează viaţa asta uneori. Dar, dacă aş fi fost eu tatăl lui John, l-aş fi îndrumat într-altă direcţie.

Numai că tatăl lui John lipsise de acasă o mare parte a anului 1959, iar Matthew locuia în vecini şi se bucura de o libertate mai mare decât alţi băieţi

de seama lui. Venise destul de recent să locuiască la ferma McKenzie, după ce mama lui, doamna Eileen McKenzie – fostă secretară la cabinetul unui doctor din Norwood – se mutase la Sydney cu noul ei iubit, iar tatăl lui, dentist cu foarte mulți pacienți şi adept al „delegării“ în ceea ce priveşte creşterea copiilor, îl trimisese la ferma părinților lui din Tambilla. Fermierul McKenzie şi soția sa îşi crescuseră copiii cu mare asprime, dar au fost uimiți şi luați pe nepregătite când s-au pomenit la bătrânețe cu nepotul la uşă.

Nu cu mult timp înainte, dacă John ar fi fost întrebat cine sunt prietenii şi aliații săi, ar fi pus-o în capul listei pe sora lui, Matilda, urmată îndeaproape de Marcus Summers, cel mai bun prieten al său. Dar, în ultima vreme, John începuse să nu o mai placă pe Matilda. Când se uita la ea, aproape că nu-şi mai recunoştea tovarăşa atâtor jocuri şi aventuri. Cândva fusese la fel de slăbănoagă ca el, cu genunchii noduroşi, picioarele puternice şi subțiri ca funia, cu coatele julite. Aveau aceeaşi înălțime şi deseori ea îl trăgea de pantaloni când dădeau amândoi fuga afară. Dar în vara trecută se înălțase mult mai mult decât el, îşi schimbase şi pieptănătura, în loc să-şi lege părul ca să n-o mai deranjeze, îl lăsa acum să-i atârne pe spate şi făcea chiar ceva pe furiş în timpul nopții ca să-i stea buclat a doua zi. Şi din camera ei începea să se simtă şi un miros oribil de apă de trandafiri şi talc şi, chiar îngrijorător, veneau şi miresme femeieşti. Mirosuri dintr-astea erau bune dacă veneau de la mama – minunate chiar –, dar să vină din camera Matildei era de-a dreptul o trădare. Lui John nu-i plăceau schimbările neaşteptate, şi reacția lui la astfel de întâmplări era să se comporte cât mai imatur cu putință. Cât despre Matilda, atunci când catadicsea să-i arunce vreo privire, se comporta ca şi cum ar fi fost invizibil sau ca şi cum ar fi călcat într-o balegă.

Şi nici cu Marcus lucrurile nu mergeau mai bine. Se cunoscuseră la cinci ani, în prima zi de şcoală, şi fuseseră cât se poate de apropiați în următorii şapte ani, împărțind chiar rolul de monitor de echipament sportiv în clasa a şasea. Dar domnul Brown, profesorul claselor a şasea şi a şaptea de la şcoala din Tambilla, a spus poliției că, în anul acela, observase un fel de tensiune între ei.

— După ultima vacanță de vară, tânărul Marcus s-a întors cu altă atitudine. Ceea ce nu e neobişnuit la băieții de vârsta lui. De vină sunt hormonii. Era mai posac, în general, dar se vedea că era pornit mai ales împotriva lui John.

Mare păcat, căci au fost mereu prieteni aşa de buni.

Şi nici John nu ştia exact care era pricina atunci când i-a vorbit domnului Drumming despre înstrăinarea lor.

— Era chiar amărât de asta, avea să povestească administratorul fermei la câteva zile după moartea celor din familia Turner. Acum, după toate câte s-au întâmplat... ştiu că nu e mare lucru o prietenie între doi băietani, dar mă tot gândesc la John. Cred că era prea singur, cu taică-său plecat mai tot timpul. Într-o zi am dat de el în şopronul unde-mi țin uneltele, stătea acolo singur şi am văzut că plânsese. Dar nu mi-am dat seama ce avea. L-am bătut doar pe spate. „Dar el e cel mai bun prieten al meu“, mi-a spus el atunci. „Şi ce i-am făcut ca să mă urască? Nu mai vrea nici măcar să se apropie de casa mea.“

În timpul investigațiilor, poliția avea să afle motivul supărării lui Marcus Summers. După cum s-a dovedit, nu avea nici o legătură cu John Turner, deşi John nu se înşelase când observase că prietenul lui evita să se apropie de casa lui. Cel care a putut să lămurească oarecum chestiunea a fost reverendul Ned Lawson, de la biserica anglicană St George.

— Marcus Summers a venit la mine într-o zi şi mi-a spus că surprinsese pe cineva apropiat într-o postură compromițătoare lângă copacul scorburos de pe proprietatea familiei Turner.

Deşi era respectos din fire, ofițerul Kelly era un om dintr-o bucată şi, de când se ştia pe lume, spusese de-a dreptul tot ce gândea. Timp de câteva clipe a încercat să desluşească sensul declarațiilor reverendului, după care a decis că nu avea vreme de pierdut, chiar şi în astfel de chestiuni delicate.

— Puteți să-mi spuneți despre cine şi despre ce era vorba, părinte?

— Fratele lui mai mare îi făcea curte Matildei Turner.

— Şi el îi văzuse împreună?

— Din câte mi-a povestit, a fost uimit de-a dreptul. Să dai cu ochii pe neaşteptate de aşa ceva a fost destul de năucitor, ultimul lucru la care s-ar fi aşteptat. Pentru un băiat ajuns la o vârstă dificilă, cu atâtea simțiri noi... şi când i-a văzut pe cei doi în *flagrante delicto*, ca să mă exprim aşa, s-a înfuriat.

— S-a înfuriat?

— Am văzut adesea că furia este o reacție firească atunci când unii bărbați sau băieți nu sunt pregătiți să-şi recunoască sentimentele.

Cum ofițerul era nou-venit în oraş şi nu cunoştea, prin urmare, cum decurgeau relațiile de familie pe acolo, preotul i-a explicat de ce Marcus Summers se simțise trădat şi ofensat de relația fratelui său. De când se ştia, ei doi fuseseră împreună, formând o echipă, o pereche. Dar acum fratele lui păşise în lumea adulților, şi el, Marcus, se simțea părăsit. Şi, deşi ruptura dintre ei nu avea nimic de-a face cu John Turner, după cum credea Marcus, acesta era vinovat prin asociere.

— De vină erau toți, sora lui John, a explicat preotul, conacul acela mare şi minunat, lumea bogată a familiei Turner, care îi furaseră fratele. Şi aşa că a făcut singurul lucru care i-a venit în minte ca să simtă că este stăpân pe situație: l-a îndepărtat pe prietenul lui.

Ceea ce însemna că, atunci când Matthew McKenzie apărea pe aleea din fața casei Turner, John se arătase mai îngăduitor decât ar fi fost de obicei față de neajunsurile noului său vecin. Şi de bună seamă că la asta contribuise şi faptul că Matthew se lăuda cu câte un aparat nou ori de câte ori se întâlneau. Şi dacă plecarea doamnei Eileen McKenzie stârnise un mic scandal în cercurile medicale din Adelaide, s-a dovedit un câştig neaşteptat pentru fiul ei, căci doamna Edith Pigott înregistra o creştere semnificativă a numărului de pachete care soseau la poştă expediate de la Sydney, etichetate „Fragil“ şi „Manipulați cu atenție“.

— Ce norocos eşti! exclamase John invidios, studiind binoclul Carl Zeiss, chitara Gibson şi mai ales aparatul de fotografiat Kodak Brownie. Ce n-aş da eu să am aşa ceva!

— Asta e din cauză că se simte vinovată, a râs noul său prieten.

Şi, pentru o clipă, John s-a pomenit că se gândeşte ce-ar putea să-i trimită propria mamă dacă ar fugi şi ea la Sydney.

Numai că John nu voia ca mama lui să fugă. Şi chiar acest lucru ajunsese să-l lege de Matthew McKenzie şi îl făcuse să se ducă să-şi întâlnească noul prieten la gard în acea zi de ajun. Ultima dată când venise acasă tatăl lui, John îi auzise pe părinți certându-se. John avea un dar de a afla lucruri pe care n-ar fi trebuit să le afle şi începuse să şi le noteze într-un carnețel cu coperte de piele, cumpărat de mama lui, ca să-şi scrie gândurile şi ideile mărețe.

— Se pare că nimic din ce fac eu nu îți place, spunea tatăl lui. Ți-am dat toate astea, ce vrei mai mult?

— Ştii prea bine ce vreau.

Dar vocile lor nu s-au mai desluşit prea bine, chiar dacă John recursese la vechea şmecherie cu paharul pus pe uşă. În cele din urmă s-a auzit vocea tatălui:

— Dar copiii sunt şi ai mei!

La cei treisprezece ai lui, capriciile adulţilor îi erau încă necunoscute lui John. Fusese uimit din cale afară să-şi audă părinții țipând, dar, când a încercat să-i povestească asta Matildei, ea nici nu a vrut să audă. Aşa că a ținut totul în sine câteva zile, până când Matthew a apărut cu un aparat de fotografiat nou-nouț şi, o vreme, a uitat de toate necazurile. Dar, într-o după-amiază, când stăteau sub un copac scorburos mâncând nişte sendvişuri, John s-a pomenit că-i povesteşte prietenului său ce auzise.

Matthew s-a gândit o clipă.

— Taică-tău a fost plecat de-acasă ceva mai mult în ultima vreme?

John a recunoscut că afacerile de care se ocupa tatăl lui îl reținuseră în străinătate mai mult ca de obicei. Matthew şi-a alungat o muscă de pe nas şi a terminat de mestecat ce avea în gură.

— Se pare că taică-tău are de gând să se despartă. Şi maică-mea a făcut o grămadă de călătorii „în interes de serviciu“ aşa, dintr-odată.

John fusese uluit de ideea că tatălui lor i-ar fi trecut prin minte să-i părăsească. Nu-i venea să creadă aşa ceva – dar a început să fie mai atent la ceea ce făcea Thomas Turner. Şi a prins şi ocazia de a scotoci prin servieta lui lăsată în birou într-o seară. Acolo a dat peste scrisoarea de la „Rose“.

— Scrisoarea aceea l-a bulversat de-a binelea, bietul de el, avea să declare Matthew polițiştilor, clătinând din cap, pe un ton plictisit. El îl idolatriza pe taică-său.

Când a fost interogat la Londra, Thomas Turner avea să mărturisească că, în timp se ocupa de afaceri acolo, cunoscuse într-adevăr o femeie pe nume Rose, care făcuse o pasiune pentru el.

— Era cam stânjenitor, i-a spus el polițistului care îl întrebase de ce nu declarase acest lucru mai înainte, nu părea să aibă nici cea mai mică importanță. Soția mea nu ştia nimic. Şi nici nu era ceva de ştiut. Eu m-am întors în Australia curând după ce mi-a scris femeia aceea. Şi cu siguranță nu aveam de gând să păstrez scrisoarea, probabil că am şi uitat de ea în servietă.

John începuse să se gândească serios cum ar putea să-şi convingă tatăl să nu plece. Şi atunci şi-a adus aminte când fuseseră împreună la Adelaide să vadă filmul documentar *The Back of Beyond*[30], la cinematograful de pe Hindley Street. Thomas Turner fusese entuziasmat.

— Vezi cum cineaştii reuşesc să ne facă să simţim şi să ne gândim la lucruri noi în timp ce ne spun o poveste? Câtă pricepere!

Domnul Turner îl lăudase întotdeauna pe John pentru spiritul lui de iniţiativă.

„Seamănă cu mine!“ fusese cea mai mare laudă pe care sperase John să o audă vreodată. Cu noul aparat de fotografiat în mână, aducându-şi aminte de filmul acela documentar şi de reacţia tatălui său când l-a văzut, John şi-a dat imediat seama ce trebuia să facă. Avea de gând să creeze o poveste care să-l determine pe tatăl lui să se gândească şi să-şi dea seama la ce ar trebui să renunţe dacă ar pleca – aşa că aceasta era noua şi cea mai importantă treabă pe care John voia să o facă.

Mai avea doar să-l convingă pe Matthew să-i împrumute aparatul de fotografiat.

Şi, în timp ce John cerceta cu ochii câmpul familiei McKenzie, aşteptând să-l zărească pe Matthew, acasă, Evie Turner ducea la bun sfârşit o treabă de altă natură. Fără ştirea mamei sale, şi Evie se sculase cu noaptea în cap. Se trezise pe întuneric şi se strecurase încet pe palier, coborând scările şi ieşind din casă pe uşa cea grea de la intrare, nu pe cea de la bucătărie, ca să nu-l trezească pe Charles Dickens şi să-l facă să se agite, cerându-şi porţia de resturi de dimineaţă.

Şi asta nu era ceva neobişnuit. Evie se strecura adesea afară în timp ce restul celor din casă dormeau. La cei zece ani ai săi, se bucura de mult mai multă libertate decât fraţii ei, o independenţă dobândită nu atât cu consimţământul părinţilor, cât în urma faptului că domnul şi doamna Turner recunoşteau că cel de-al treilea copil al lor fusese şi mai era încă imposibil de stăpânit.

— E o luptătoare pentru libertate în adevăratul sens al cuvântului, răspundea doamna Turner pe un ton constatator mai degrabă decât să se scuze, atunci când era întrebată despre refuzul fiicei sale de a se purta cum se

cuvine. Acționează mai degrabă în spiritul decât în litera legii. Îmi aminteşte de tatăl meu, aşa era şi el.

Fie că aflase vreodată sau nu despre această asemănare, Evie ajunsese să aibă o afinitate cu personalitatea bunicului din partea mamei. Fusese şi el naturalist, ca şi ea, şi chiar dacă mama ei nu vorbea prea mult despre copilăria sa, Evie dedusese suficient cât să-i aducă la cunoştinţă domnului Simon Acikroid la lecţia de ştiinţe ale naturii că bunicul ei fusese un celebru om de ştiinţă – publicase chiar şi o carte intitulată *Ciuperci din insulele britanice*. Acest amănunt aparent inofensiv avea să prezinte un oarecare interes pentru poliţişti în săptămânile care au urmat după tragedia familiei Turner.

S-a întâmplat ca, în decursul anului 1959, Evie să desfăşoare propriul studiu asupra animalelor şi plantelor din zona Tambilla. Nu ştia exact dacă atunci când va fi mare va deveni om de ştiinţă sau artist, dar, oricum, într-un proiect autobiografic făcut pentru şcoală a scris că avea de gând să se înconjoare cu animale şi plante şi cu cât mai puţine fiinţe omeneşti cu putinţă.

— Da, mi s-a părut într-adevăr că era cam singuratică, a declarat domnul Ackroyd la poliție. Dar nu părea nefericită, mai degrabă mulțumită, era dintr-aceia care preferă să se afle în propria companie.

Unul dintre puținii copii care considerau că Evie Turner le e prietenă era Kitty Landry, o colegă din clasa a patra a domnişoarei Metcalfe de la şcoala din Tambilla – genul de copil liniştit de zece ani care începea deja să preia rolul de împăciuitor pe care avea să-l ocupe într-o bună zi în sânul acelei comunități. Marți după Crăciun, stând aproape lipită de mama ei, la secția de poliție, ea i-a spus ofițerului Kelly:

— Lumea zicea că Evie e cam sucită, dar mie nu mi-a păsat. Spunea că-i plac ciudățeniile.

Această preferință declarată față de ciudățenii putea explica într-o oarecare măsură de ce Evie era interesată de faună şi floră. Dar nici pe departe nu o preocupau animalele „favorite“, cum ar fi koala sau cangurii, preferatele ei fiind monotremele. Şi chiar dacă îi plăceau miasmele şi înfățişarea eucalipților, a arbuştilor de banksia sau a mimozelor, ceea ce o pasiona cu adevărat era natura primordială a ținutului. Era uimită din cale-afară când colegii ei vorbeau despre vrăji şi tot felul de închipuiri când îl auzea pe reverendul Lawson povestind duminica la biserică despre apa care se preface

în vin şi despre îngeri care se arată oamenilor. Şi se întreba oare de ce îşi caută oamenii refugiu în astfel de fantasmagorii, când natura oferă nenumărate minunăţii? Ei îi plăcea atât de mult să pătrundă în universul întunecat şi răcoros al preriei după ploaie, scotocind pe sub frunzele umede şi putrede ca să descopere varietăţi noi de ciuperci care răsăriseră peste noapte, într-o gamă inimaginabilă de forme, mărimi şi culori, care trebuiau să fie cercetate şi catalogate.

Dar, în zorii acelei dimineţi de ajun, când Evie Turner a traversat Onkaparinga Valley Road de la capătul Willner Road, îndreptându-se spre pădurea deasă care creştea pe partea cealaltă a drumului, nu avea de gând să cerceteze nimic. Ştia exact încotro se îndrepta şi ce se aştepta să găsească.

Porţiunea cea mai deasă şi mai sălbatică de prerie care mai exista în Tambilla se găsea pe proprietatea unui om pe nume Merlin Stamp – un tip slăbănog, deşirat, cu păr spălăcit, ceva mai lung decât s-ar fi cuvenit – un fel de pustnic al locului. Nimeni nu ştia câţi ani are şi locuia de când lumea într-o rulotă pe pârloagele întinse care aparţinuseră cândva părinţilor săi.

Ca să se dezvolte, închipuirilor le trebuie lacune, iar lipsa informaţiilor sigure referitoare la Stamp oferea cele mai bune condiţii. Unii spuneau că rămăsese cu urmări din timpul Primului Război Mondial şi îl socoteau un om demn de milă, a cărui minte strălucită („Am auzit că a fost profesor de ştiinţe la o universitate“) fusese zdruncinată de ororile trăite. Alţii jurau că era de fapt un fost infractor ale cărui relaţii, provenite încă de la începuturile colonizării, îl ţinuseră departe de închisoare. „Cândva a avut şi el o familie“, se şoptea pe la colţuri, urmând să precizeze (în termeni destul de neclari) că „se prăpădise în condiţii dubioase“. Unii ziceau că ar fi avut şi un copil care se înecase, dar alţii contraziceau zvonul şi precizau că soţia lui căzuse... fiind împinsă... sau sugrumată în aşternut...

Dacă aceste zvonuri ajunseseră şi la urechile lui Evie nu se ştie, dar ei nu îi era frică de Merlin Stamp. Îşi petrecea mult timp în pădurea lui şi cunoştea prea bine gropile ornitorincului. Cunoştea la fel de bine şi şopronul pe care domnul Stamp îl avea în apropiere – deşi poliţia nu a putut să-şi dea seama cum ajunsese să afle de el. O adevărată magherniţă, de fapt. Când, după tragedia familiei Turner, l-au cercetat cu de-amănuntul, au găsit o grămadă de obiecte ieşite din comun: microscoape şi cratiţe, nenumărate vase cu mostre

de plante şi părţi ciudate de animale pe care se aflau etichete scrise de mână cu descrieri indescifrabile şi cu inițialele M.S. Peste tot erau pânze de păianjen şi fişe pe pereți, rafturi pline cu cărți mucegăite şi numeroase grămezi de saci de iută. În momentul acela, poliția nici nu ştia ce să caute şi, prin urmare, nu a găsit nimic.

De ştiut se ştia doar atât: dis-de-dimineață, în ziua de 24 decembrie, Evie Turner a găsit cheia ascunsă a şopronului şi a intrat în încăperea întunecată, căutând printre borcane până când l-a găsit pe acela pentru care venise. Mai târziu, când Merlin Stamp s-a dus la şopron să-şi înceapă treaba, cheia nu era chiar acolo unde o pusese, dar aveau să treacă încă câteva zile până când îşi va dea seama – în timp ce i se puneau întrebări la poliție – de ce se întâmplase asta, cine era de vină şi ce anume fusese luat de acolo. El susținea că nu-i arătase niciodată lui Evie unde ținea cheia şi pretindea că nu schimbase decât câteva vorbe cu „fata“, deşi o zărise din când în când în „pădurile sale“.

Oricum, la jumătate de oră după ce părăsise şopronul, încuind uşa la loc, Evie se afla acasă, culegând din farfuriile de pe masă rămăşițele micului-dejun lăsate de John. Nimeni nu s-a întrebat de ce era deja îmbrăcată şi purta pe umăr geanta ei obişnuită de piele, iar cizmele îi erau murdare. Poate că presupuneau că era pregătită să iasă afară? Sau poate că renunțaseră de mult să mai ghicească ce era în capul acestei fetițe foarte independente? Sau poate, cu tot ceea ce se petrecea în viețile lor încărcate, ceilalți pur şi simplu nu au fost atenți la ea?

Indiferent de situație, în ultima zi a vieții sale, după ce mătuşa ei se retrăsese sus să se odihnească, sora sa trântise şervetul pe masă şi se strecurase afară, iar mama ieşise din cameră ca să vorbească cu Becky Baker, Evie şi-a mâncat micul-dejun de una singură. Singura ființă rămasă cu ea în sufragerie a fost fetița nou-născută, dormind liniştită în coşulețul împletit pe care mamei lor îi plăcea să-l scoată afară în zilele plăcute şi să-l agațe de vreo ramură de copac.

Şi, după ce Evie a mâncat cât se cuvenea de mult, nu avut cui să ceară voie să plece de la masă decât pereților şi copilaşului adormit, înainte de a se ridica să se ducă sus. Dar nu s-a dus imediat în camera ei, ci s-a îndreptat la celălalt capăt al palierului şi a ciocănit la uşa surorii ei mai mari, aşteptând să

fie poftită înăuntru.

---

30. Referire la cel mai cunoscut film documentar australian, produs în din 1954, regizat de John Heier, în care sunt prezentate frumusețile continentului.

8

Când Evie a bătut la uşa dormitorului ei, Matilda petrecuse deja cincisprezece minute cumplite plimbându-se de colo până colo prin cameră, oprindu-se adesea şi sprijinindu-şi mâinile pe pervazul ferestrei, privind în depărtare peste dealuri. Dispăruse de mult orice sclipire a luminii blânde a zorilor, şi ierburile, uscate de săptămâni întregi de arşiță, prindeau irizări argintii şi aurii pe măsură ce adierea dimineții se strecura printre ele. Dar Matilda era prea încordată ca să ia în seamă peisajul (sau o siluetă îndepărtată – cea a lui Matthew McKenzie, care se apropia de John, lângă gardul cel mai îndepărtat). Se ridicase de la masă atunci când se pomenise numele lui Kurt şi simțise că o să izbucnească de atâta încordare. Asta îi mai trebuia, ca Isabel să bage de seamă cât de nervoasă era în dimineața aceea.

De curând încetase să mai spună „mami“ când i adresa mamei ei. La cei cincisprezece ani ai săi, abia aştepta să crească şi să scape de ultimele semne ale copilăriei. Era înaltă pentru vârsta ei şi avea obiceiul surprinzător de a privi oamenii drept în ochi. Nu-i putea înghiți pe proşti şi descoperea în ultima vreme că tot mai mulți oameni puteau fi categorisiți în acest fel. Până şi profesorii ei, cu care avusese până atunci relații plăcute de prietenie, începeau să se arate dezamăgitori.

Mai deunăzi, domnul Collins, şeful catedrei de matematică, un om îngrijit, subțire ca un băț, cu care se înțelesese de minune întotdeauna, făcuse nişte calcule greşite pe tablă la o problemă de algebră. Matilda ridicase mâna să-i atragă atenția şi, în loc să-i răsplătească perspicacitatea, el se făcuse roşu ca focul şi o pedepsise să rămână după ore să spele bureții cu care se ştergea tabla. Şi în seara aceea, Matilda a scris în jurnal: *Şi nu e prima dată când mă pedepseşte. De când cu Întâmplarea, se străduieşte din cale-afară să se poarte ca şi cum aş fi invizibilă.*

Întâmplarea – suficient de importantă ca să ocupe o pagină întreagă din

jurnal – consta în faptul că domnul Collins îi surprinsese pe Matilda şi pe Kurt Summers în spatele şopronului grădinarului în timpul pauzei de prânz. (Până la înmormântare, orice impresie proastă fusese evident dată uitării, căci domnul Desmond Collins avea să o evoce pe Matilda ca „pe o fată extrem de inteligentă, la fel de promițătoare atât la matematică, cât şi la muzică“.)

Cum tatăl ei fusese plecat atât de des anul acela, Matilda ajunsese să se considere cel de-al doilea adult din casă, şi prin urmare a fost cam iritată de sosirea mătuşii ei, Nora, considerând că a fost astfel retrogradată la postura de individ de rangul al doilea. Când a aflat vestea sosirii inevitabile a mătuşii, şi-a închipuit că se vor comporta ca trei femei (mature) care se vor retrage împreună seara în salon, să discute despre ştirile din lume, să dezbată chestiuni despre artă, muzică şi tărâmuri îndepărtate. Dar, în clipa când mătuşa Nora a sosit de la Sydney, pântecele ei umflat anunțându-i prezența cu mult înainte ca restul trupului ei să intre pe uşă, era limpede că aceasta fusese doar o închipuire a Matildei.

Căci, în primul rând, subiectele discuțiilor nu erau defel cele la care se aşteptase. Matilda s-a plictisit repede de pântecele de gravidă, exasperată de discuții despre bebeluşi, lapte şi ore de somn. Ascultându-le pe mama şi pe mătuşa ei, şi-a pus în minte să nu aibă niciodată copii. *Nu-mi imaginez nimic mai oribil decât să fii legată de o creatură neajutorată care miorlăie şi vomită*, a scris ea în jurnal la 27 noiembrie. Şi mai cumplit decât îndurarea acestei corvezi în sine era efectul copiilor asupra femeilor inteligente. Propria mamă era de nerecunoscut. Naşterea micuței Thea o absorbise şi o slăbise, atât fizic cât şi mental.

Dormitorul Matildei, pe care-l avea de când era mică, se afla în colțul casei dinspre fațadă şi dădea spre nord. Fusese aranjat cu mare cheltuială de către designerul englez al domnului Wentworth şi era un exemplu de cameră de copii tipic victoriană, dintr-acelea care ar fi fost cândva legat de o cameră a bonei şi o sală de studiu. Tapetul de pe perete prezenta o serie de personaje plicticoase din poezii pentru copii din epoca victoriană, pe care Matilda se străduise să le acopere cât mai mult cu afişe cu fotografiile cântăreților ei preferați: John Coltrane, Ella Fitzgerald şi Louis Amstrong. Lângă fereastră se afla un stativ metalic pentru partituri, şi lângă el un saxofon aşezat într-un suport.

Înainte ca Evie să bată la uşă, Matilda a făcut două schimbări în ținuta sa: şi-a încheiat la ceafă, pe sub păr, lănțişorul pe care-l primise nu demult în dar de la Kurt Summers şi şi-a schimbat bluza, alegând una care se încheia cu nasturi până sus la guler. În seara aceea, doctorul Larry Smython, medicul legist-şef de la morga West Terrace, care rămăsese peste program să-i facă un serviciu vechiului său coleg, comisarul Peter Duke, avea să constate, după ce scosese un lănțişor de la gâtul Matildei, că avea cheița uşor îndoită, ca şi cum ar fi fost închisă în grabă, poate chiar cu furie. În timpul anchetei, mătuşa ei a spus că observase că nepoata sa era îmbrăcată cu altceva când se întorsese jos în dimineața aceea, dar că nu a acordat nici o importanță acestui fapt.

— La vârsta aceasta, fetele sunt foarte preocupate de înfățişare, aproape mai mult decât de orice altceva, şi de când am venit aici, Matilda s-a arătat foarte fluctuantă.

— În ce fel anume?

— Seara venea să stea cu noi, accepta o ceaşcă de ceai, şi când îi turnam ceaiul, se răzgândea. Părea că nu ştie unde îi este capul.

În zilele dinaintea ajunului din anul 1959, Matilda se simțea dată peste cap. Îşi petrecea o groază de timp în camera ei cu jurnalul în poală, numărând la nesfârşit zilele din calendar trecute de la momentul acela de lângă copacul scorburos. Data aceea o încercuise cu mare grijă. Trecuseră şapte săptămâni de atunci şi încă nu-i venise ciclul. Până atunci funcționase ca ceasul, lucru de care era foarte mândră, deşi ştia că nu era decât o ciudățenie a naturii şi a biologiei.

În ultima lună şi ceva, Matilda a tot aşteptat, plângând şi rugându-se. Şi apoi, cu o săptămână înainte, i-a spus lui Kurt. Se tot codise să-i spună, preferând să nu scoată o vorbă şi să se ocupe singură de această problemă. Dar ea nu avea permis de conducere, şi nici nu putea face rost de o maşină, şi trebuia să ajungă în oraş.

Dar Kurt nici nu a vrut să audă. El o iubea, aşa i-a spus. Era un tânăr optimist, al cărui viitor nu era încă tulburat de complicațiile aduse de timp. Viața era sfântă, i-a amintit el.

— Noi putem face asta. Împreuna. O să ne căsătorim.

— Să ne căsătorim! Dar cu ce o să trăim?

— O să-mi iau o slujbă.

— Dar tu o să mergi la universitate când o să termini şcoala!

— Nu trebuie neapărat.

— E visul tău.

— Ba e visul tatălui meu. Eu nu ştiu încă ce-o să fac. Aşa că pot face altceva. Ceva în natură. O să tund iarba.

— Numai că domnişoarele Edwards nu au să te plătească suficient cât să întreţii o soţie şi un copil.

— Atunci o să lucrez la prăvălie cu mama. Putem face asta, a repetat el. Aşa au făcut şi părinţii mei.

Şi data următoare când s-au văzut i-a dat lănţişorul, ca şi cum în firicelul acela de aur şi în pietricica de granat s-ar fi concentrat toate posibilităţile, promisiunile şi norocul de care aveau nevoie.

Dar Matilda nici nu voia să audă. El îi povestise despre părinţii lui, care se căsătoriseră presaţi de apariţia unei sarcini şi fuseseră cât se poate de fericiţi, dar Matilda nu voia să devină mamă. Nu acum. Poate chiar niciodată. Avea visuri măreţe de viitor. Voia să călătorească, să trăiască la New York, să cânte jazz în cluburi de noapte cu firme scrise cu lumini de neon.

Aşa că făcuse un alt plan. Singurul neajuns era că trebuia să se folosească de Evie, sora ei mai mică. Fiind o persoană responsabilă din fire, Matilda s-a gândit la toate aspectele pro şi contra implicării lui Evie, care nu avea decât zece ani, la urma urmei. Totuşi, a ajuns la concluzia că ar fi fost posibil, cu două condiţii, pe care le-a scris la sfârşitul notărilor ei din ziua de 3 decembrie, ca pe o soluţie la o problemă de logică.

1. Nu trebuie să afle motivul, astfel nu se va simţi împovărată moral.

2. Trebuie răsplătită cu ceva ce preţuieşte la fel de mult.

Când, în cele din urmă, s-a auzit bătaia uşoară în uşă, Matilda a deschis-o imediat. Avea faţa roşie ca focul.

— Ai luat?

Sora ei a încuviinţat din cap.

— Să văd.

Evie a băgat mâna în geantă.

— Nu aici, a pufnit Matilda, uitându-se grăbită peste umărul surorii sale mai mici şi, apucând-o de braţ, a tras-o în cameră, unde se afla răsplata lui

Evie – microscopul pe care reuşise să-l şterpelească din laboratorul de ştiințe de la şcoală.

Tăcerea s-a aşternut din nou pe palier, în timp ce soarele, care îşi continua drumul arcuit şi lent pe cer, se ridicase suficient de mult ca razele sale să pătrundă prin tavanul boltit de sticlă, luminând firele leneşe de praf, care pluteau nebănuind ce avea să aducă ziua aceea.

În timpul acesta, John tocmai descoperise o problemă. Împrumutarea aparatului de fotografiat nu era o chestiune atât de simplă. Ştiind întotdeauna să exploateze o situație, Matthew şi-a dat seama de ardoarea noului său prieten şi s-a grăbit să se folosească de ea. Aşa că a acceptat să-i împrumute aparatul cu o condiție.

Cu o săptămână sau două mai devreme, când cei doi băieți dădeau iama în cămara mamei lui John în căutarea biscuiților Lebkuchen făcuți de doamna Pyke, Matthew zărise nişte sticle maronii ascunse în spatele raftului de jos. Şi-a dat seama pe dată ce conțineau şi s-a gândit imediat cât de tare s-ar fi putut amuza momindu-i pe câinii sălbatici care urlau seara în văi.

John, care, în ciuda năzdrăvăniilor sale, era un copil cinstit şi ascultător, s-a învoit cu greu să facă târgul, acceptând să ia doar două sticle (în locul celor patru cerute) în schimbul împrumutării pentru o săptămână a aparatului de fotografiat. Dar până când a ajuns să se strecoare în cămară, rămăsese doar o singură sticlă pe raft, şi aceea goală pe jumătate. S-a blestemat în gând că nu se gândise mai demult să pună mâna pe prada obținută prin mijloace necinstite, dar înşfăcând sticla, şi-a spus că trebuia să se mulțumească şi cu atât, fiind gata să facă schimbul la locul şi la ora stabilită.

Aşa că – în timp ce Matilda studia borcanul adus de Evie din şopronul domnului Stamp şi Evie îşi cerceta noul microscop, în timp ce doamna Pike aranja în bucătărie cioburile ceştii sparte, iar Becky Baker îşi vâra mâna în buzunarul şorțului ca să mângâie spinarea netedă a iepuraşului de fildeş, care până atunci ocupase locul de cinste în vitrina doamnei Turner – John îi preda lui Matthew McKenzie sticla pe jumătate goală de otravă de şobolani.

— Ce-i asta? s-a rățoit băiatul. Mi-ai promis două!

— Atât a mai rămas.

— Dar erau multe!

— Mama nu poate suferi şobolanii, a spus John, ridicând supărat din

umeri. Şi nici doamna Pike. Una din ele trebuie să fi folosit celelalte sticle.

Matthew a cântărit sticla din priviri şi, mârâind nemulţumit, a luat-o şi a băgat-o în buzunar.

— O să-ţi dau totuşi aparatul, dar nici vorbă de o săptămână, a spus el, întinzându-i aparatul de fotografiat. Îl vreau înapoi a doua zi de Crăciun!

John l-a luat în mâini ca şi cum ar fi valorat greutatea lui în aur. Două zile nu erau suficiente, dar, dacă începea chiar în după-amiaza aceea, avea toate şansele să realizeze imaginile de care avea nevoie.

— Să ştii că ultima dată când l-am folosit s-a blocat clapeta magaziei pentru film, a adăugat Matthew, pornind-o spre casa bunicilor săi. Trebuie să o repari mai întâi.

— Lasă că mă duc la domnul Drumming, a strigat John în urma lui, el ştie să repare orice!

Matthew McKenzie şi-a continuat drumul spre casă, fluierând, cu pas ceva mai săltăreţ, iar John, fără să piardă nici o clipă, a luat-o la fugă în sus pe deal, ca un iepure, spre şopronul din curtea casei lui.

9

Deşi era adevărat că domnul Henrik Drumming avea îndemânarea neîntrecută de a repara orice obiect stricat i s-ar fi dat, din nefericire pentru John, el nu se afla în ziua aceea la reşedinţa familiei Turner. Cum rareori se întâmpla, ceruse şi i se acordase o zi liberă.

Mai apoi, în timpul anchetei, domnul Drumming avea să şovăie când a fost întrebat cum îşi petrecuse ziua de 24 decembrie.

— Am fost la Parkside, a răspuns el în cele din urmă, când s-a dovedit că trebuia să spună ceva.

Nici unul dintre poliţişti nu a trebuit să-l întrebe ce căutase la Parkside. S-au uitat unul la altul, ferindu-se de Henrik, până când comisarul Duke, fiind poliţistul cu rangul cel mai înalt şi singurul străin de acele locuri, a fost cel care a spart tăcerea:

— Şi ce anume aţi făcut acolo, domnule Drumming?

— I-am dus soţiei mele nişte flori de Crăciun.

În ultimii douăzeci de ani, doamna Eliza Drumming petrecuse mare parte a timpului internată la spitalul de boli mintale de la Parkside, clădirea aceea gotică impozantă de pe Fullarton Road. Şi în ziua aceea, domnul Drumming o găsise în locul ei preferat, lângă fereastra cea mai bine luminată, cu cea mai bună privelişte spre grădină. Pe lângă florile din grădina lui Maud McKendry, cea mai veche colegă de şcoală a lor, îi aducea soţiei sale şi un cadou de Crăciun. Chipul ei, capabil altădată să exprime cele mai nuanţate emoţii ca al nimănui altcuiva, era lipsit de orice expresie din pricina medicamentelor puternice prescrise de doctori. Mica trusă de pictură a alunecat din hârtia în care era împachetată şi i-a căzut în poală, iar ea a răsucit-o uşurel cu mâinile.

Cândva o umplea de bucurie să picteze, şi Henrik îi construise cu mâna lui un atelier în spatele grădinii. Chiar înainte de apariţia stării aceleia care pusese stăpânire pe ea, soţia lui fusese întotdeauna retrasă. Deşi era iubită şi îi

iubea şi ea la rândul ei pe ceilalţi, cel mai bine se simţea când era de una singură. De multe ori o privea când umbla prin grădină, cercetând cu băgare de seamă frunzele şi petalele florilor. Tare îi mai plăcea să o vadă acolo, cu soarele care-i poleia părul. Uneori se oprea şi rămânea cu ochii pierduţi la ramurile cele mai de sus ale eucalipţilor care creşteau pe lângă gard, încruntându-se, ca şi cum ar fi desluşit un sens ascuns. O dată a întrebat-o ce făcea acolo.

— Ascult frunzele, a răspuns ea.

Henrik nu şi-a bătut capul cu răspunsul ei la vremea aceea. A presupus că se referea la foşnetul frunzelor.

Scumpa lui soţie fusese singurul lucru stricat pe care nu-l putuse repara.

— Ar fi trebuit să văd semnele, avea să spună el poliţiştilor după moartea celor din familia Turner. Ar fi trebuit să-mi dau seama.

— Aţi putea să ne spuneţi ceva despre semnele acestea, domnule Drumming? Acum, privind în urmă, ce v-a frapat în purtarea doamnei Turner în săptămânile dinainte?

— Era preocupată. Când domnul Turner era plecat, mă întâlneam cu dumneaei săptămânal, ca să rezolvăm chestiunile fermei. Era foarte inteligentă şi avea fler pentru afaceri. Dar, în ultima vreme, mi-am dat seama că nu-i stătea mintea la asta. Părea că nu-i mai pasă.

— Şi de ce credeţi că se petrecea asta?

— Nu ştiu, a răspuns el, clătinând din cap.

— Dar ştiaţi că doamna Turner avea probleme cu somnul, nu-i aşa domnule Drumming?

Henrik şi-a ridicat privirea, dar nu a răspuns pe dată.

Comisarul Duke se afla în postura fericită de a îndeplini misiunea pentru care era convins că îl crease Dumnezeu. Înfăţişarea lui plăcută era chiar cea la care te-ai fi gândit că îi trebuie anchetatorului ideal: arăta interes, dar era echilibrat, deschis şi fără preconcepţii, dezarmant, fără a recurge la vicleşuguri. Te făcea să vrei să-l ajuţi să rezolve misterul.

— Aţi putea să ne spuneţi cum se numeşte soţia dumneavoastră, domnule Drumming?

— Eliza.

— Eliza Drumming? Doamna... a continuat el, întorcând paginile

carnetului său, ca să ajungă la ceva ce-şi notase mai înainte, după care şi-a ridicat ochii spre el: doamna E.W. Drumming?

— Da.

Comisarul Duke i-a făcut semn cu capul poliţistului stagiar Eric Jerosch, care, roşu până în vârful urechilor, i-a aruncat lui Henryk priviri spăsite. Era fratele mult mai tânăr al lui Maud McKendry şi, pe când era doar un puştan, îşi petrecuse câteva veri în şopronul lui Henrik, învăţând cum să repare radiouri şi radiatoare. Acum, la cererea şefului său, tânărul poliţist s-a întors spre dulăpiorul din spatele său şi a luat de pe raftul cel mai de sus o sticluţă maronie, aşezând-o pe masă, între Henryk şi comisarul Duke.

— Recunoaşteţi acest obiect, domnule Drumming? a întrebat comisarul Duke.

Henryk a încuviinţat din cap. Mai târziu avea să spună că, deşi nu se gândise de luni de zile la sticluţa aceea şi nici la ceea ce conţinea ea, avusese o presimţire ciudată în timp ce Eric se întorcea cu spatele şi nu a fost atât surprins, cât îngrețoşat când a văzut sticluţa maronie cu eticheta spălăcită pe care scria numele soţiei sale.

— Ce am vrea noi să ne ajutaţi să înţelegem e cum se face că o sticluţă cu medicamente prescrise pentru soţia dumneavoastră a ajuns în sertarul noptierei doamnei Turner.

— Aşa cum aţi spus, a rostit Henrik cu gâtul uscat, avea probleme cu somnul.

— Cine adică, domnule Drumming?

— Doamna Turner avea probleme cu somnul.

— V-a spus asta?

Henrik a înclinat scurt din cap.

— Obişnuiaţi să discutaţi cu doamna Turner despre cum doarme dumneaei?

— Nu, domnule.

Henrik se îmbujorase la auzul întrebării. Era adevărat că el se vedea mai des cu doamna Turner când domnul Turner era plecat. Îi dădea raportul săptămânal despre mersul treburilor la fermă, îi spunea de ce mai avea nevoie şi ce avea de gând să facă pe fiecare parcelă de pământ. Deşi nu erau nici pe departe evenimente de socializare, acele întâlniri îi făcuseră, cu timpul, să se

simtă mai în largul lor.

— Doar o singură dată, a răspuns el, amintindu-şi cum ea îşi ceruse scuze în ziua aceea, rugându-l să repete ceea ce-i spusese.

Indiferent ce fac, spusese ea, *nu pot să dorm noaptea, şi ziua mă pomenesc că umblu ca o somnambulă.*

Comisarul Duke a ridicat sticluța goală şi a citit eticheta.

— Barbitonă. E un medicament de somn?

— Da, domnule.

Henrik a observat că sticluța era goală şi i s-a strâns stomacul.

— Doar nu vreți să spuneți că pastilele acelea au avut vreo legătură cu ce s-a întâmplat?

— Asta nu o ştim încă, domnule Drumming. Rezultatele investigației medico-legale o să dureze ceva timp.

Dar toate acestea nu se întâmplaseră încă. Pe când soarele arzător îşi continua urcuşul pe cer în ziua aceea de ajun, şi Henrik Drumming îşi conducea soția afară sub delicații copaci ornamentali din grădina cu ronduri complicate a spitalului Parkside, la Tambilla, doamna Summers termina comanda de Crăciun a familiei Turner. Profitase de o clipă rară de răgaz între solicitările diverşilor clienți ca să pună în cuptor pandişpanul, şi acum mireasma zahărului caramelizat începea să se răspândească în jur, străbătând până în atelier.

Meg a verificat încă o dată lista cu articolele de băcănie. Se mira că nu primise nici un telefon de la doamna Turner, care să fi adăugat ceva de care uitase. La drept vorbind, se aşteptase să aibă nevoie de mult mai multe provizii pentru sărbători, mai ales că acum era în vizită şi sora domnului Turner. Dar poate că ăsta era motivul; doamna Turner avea destule pe cap, cu un nou-născut în brațe şi un musafir în casă.

În cutia pentru familia Turner mai rămăsese un pic de loc liber, şi Meg a mai pus câte ceva – aşa cum făcea pentru toți clienții ei fideli: nişte gem de căpşune făcut în casă, un borcănel de pastă de peşte şi o bucată din pâinea *Roggenbrot* făcută de ea, după care se dădeau toți în vânt. După ce s-a asigurat că toate sunt bine aşezate în cutie, Meg l-a chemat pe Kurt. Aşteptându-l, a simțit că o încearcă nerăbdarea, cauzată în parte de zorul cu care muncise toată ziua.

Cum Kurt nu apărea, l-a strigat din nou. Nu-i stătea în fire să se facă nevăzut când mai era încă destulă treabă de făcut.

— Am aflat după aia că se dusese să verifice peluza domnişoarelor Edwards pentru Crăciun, avea ea să declare la anchetă în săptămânile următoare, când poliţiştii au vrut să ştie unde era el. Sunt nişte persoane atât de bune şi de elegante. Au trăit şi alte vremuri şi vor ca totul să fie perfect, ca atunci.

— Deci, când l-aţi chemat să ia comanda pentru familia Turner, nu era acasă, pentru că se dusese la vechea moară? a întrebat comisarul Duke.

— Da, domnule.

— Să le întrebe pe domnişoarele Edwards dacă aveau nevoie să le cosească peluza înainte de Crăciun?

— Nu cred că a vorbit cu ele. Ştiţi, dumnealor se descurcă de minune, dar au peste nouăzeci de ani. După-amiaza se odihnesc. Nu, el s-a dus doar să verifice. A făcut ce trebuia să facă.

Şi, în vreme ce comisarul Duke îşi nota toate acestea, doamna Summers a şovăit o clipă, părând că îşi dă seama că era nevoie de o lămurire.

— El îngrijeşte peluza de la vechea moară de când era de-o şchioapă. Aşa că ştie ce trebuie făcut.

— Puteţi să-mi spuneţi cât a lipsit?

— Nu am fost atentă... aveam atâta treabă... sunt convinsă că nu a stat prea mult însă.

Cum Kurt nu era acolo, doamna Summers îl chemase pe fiul cel mic. Îl strigase cam fără speranţă. El o ajutase în prăvălie toată dimineaţa, dar avea doar paisprezece ani şi era cam irascibil, stătea de mai bine de o oră făcându-şi de lucru cu discurile cu rock-and-roll. Aşa că a fost plăcut surprinsă să-l vadă apărând pe uşa din spate a prăvăliei.

— A văzut şi el cât sunt de copleşită, i-a explicat ea sergentului Doyle. E băiat bun Marcus ăsta al meu, irascibil sau nu, dar n-ar răbda să mă vadă necăjită, dragul de el. Am pus cutia în sacul de pânză pe care-l folosim când ducem comenzile cu bicicleta şi i-am spus să ducă comanda acolo iute, ca să nu se strice preparatele reci, că era o zi atât de călduroasă – şi chiar s-a dus repede de tot, căci s-a întors înainte să-mi scot eu prăjitura din cuptor.

Şi, la o zi în urma fratelui său, Kurt, stând alături de tatăl său la secţia de

poliţie, Marcus avea să confirme, după o oarecare tatonare, că avusese de gând să o şteargă cât mai iute de la ferma familiei Turner.

— Dar ce, tu şi John Turner nu vă înțelegeați prea bine?

Marcus nu a răspuns imediat, dar a luat o înfățişare atât de abătută, încât comisarului Duke i-a trebuit toată tăria ca să continue interogatoriul. Unul dintre lucrurile cele mai grele din meseria lui era să interogheze copii, mai ales pe unul care suferea după pierderea unui bun prieten.

— Haide, dă doar din cap dacă da sau nu, l-a îmbiat el, gândindu-se la propriul fiu, Pete junior, a cărui mutrişoară încăpățânată se boțea pe dată dacă îl întreba ceva cu prea mare insistentă.

Marcus abia a schițat o încuviințare din cap. Într-adevăr, era cam supărat pe bunul lui prieten, John. Acceptase însă să livreze comanda, ca să o ajute pe mama lui, dar, de fapt, a recunoscut Marcus Summers, ridicându-şi scurt privirea spre comisarul Duke, sperase să nu dea cu ochii de nimeni din familia Turner, dacă s-ar fi putut.

10

Din nefericire, aşa cum se întâmplă de obicei când cineva vrea să evite o întâlnire, când a ajuns la capătul curbat al aleii, în faţa casei, prima persoană pe care a văzut-o Marcus a fost John. Fostul său prieten se afla pe coasta dealului, la o oarecare depărtare, printre ierburile înalte, cu ceva ca o cutie maronie agăţată cu o curea de umăr, ţinând un băţ lung şi drept în mână, pe care-l flutura încoace şi încolo ca pe o sabie. Vacile păşteau cu spinările lucind în soare fără să-l ia în seamă. Părea înfierbântat şi preocupat. Marcus a ocolit repede casa şi s-a îndreptat către verandă.

Ceva mai înaintea lui, Evie Turner pedala pe o tricicletă roşie, care era deja o vechitură când se născuse ea, şi oricum e prea mică pentru vârsta ei. Se îndepărta încet, cu coada lungă atârnându-i pe spate, iar roţile tricicletei scârţâiau ruginite la fiecare apăsare de pedale. De mai bine de treizeci de minute, Evie tot dădea ocol verandei. Fiind cea mai mică dintre copii, până la apariţia micuţei Thea, i se cerea adesea să aştepte până când ceilalţi îşi terminau treburile.

Când Evie a dispărut după colţ, Marcus a trecut pe sub nuc şi a ajuns la uşa din spate, care dădea drept în bucătărie. Spera că o să poată lăsa cumpărăturile pe bancheta dinăuntru, şi-apoi să o şteargă, aşa cum făcuse de atâtea ori, dar, din păcate, atât doamna Turner, cât şi mătuşa venită în vizită de la Sydney stăteau chiar în mijlocul încăperii. Doamna Turner pregătea de mâncare, iar masa de pin era plină cu şiruri de felii de pâine unse cu unt, iar prăjitura acoperită cu glazură groasă era deja tăiată felii. Patru termosuri care aşteptau să fie umplute erau aşezate lângă un ceainic mare de inox, pe care tatăl lui îl folosea când mergeau cu cortul.

— Ce bine ai picat! a exclamat doamna Turner când l-a văzut.

Deşi pregătea masa, era îmbrăcată cu o rochie dintr-acelea pe care le văzuse în revistele cu fotografii elegante din prăvălia mamei sale.

— Tocmai mă întrebam ce să pun în sendvişurile astea.

Surprins să le găsească în bucătărie, Marcus nu a răspuns pe dată. Întotdeauna se intimida când se întâlnea cu doamna Turner. În cele din urmă, şi-a regăsit vocea, ruşinându-se că se bâlbâia.

— Mmmama zice că a mai pus câte ccceva în plus pentru Crăciun.

— Ce drăguţ, mai ales după ce mi-a trimis deja un cadou pentru micuţă. E atât de generoasă. Şi am şi eu desigur ceva pentru dumneaei. Am tot vrut să trec să-l las toată săptămâna aceasta, dar nu mi-am văzut capul de treabă. Sunt atâtea de făcut la vremea asta a anului, nu-i aşa? Sunt convinsă că şi mama ta e la fel, ocupată cum e cu prăvălia şi toate celelalte. Bănuiesc că plănuieşte o masă mare de Crăciun cu toată familia, nu-i aşa?

Aşezată pe un scaun de răchită în colţul cel mai răcoros şi întunecat al bucătăriei, doamna Turner-Bridges urmărea această discuţie cu mare nedumerire. Lui Isabel nu-i stătea în fire să pălăvrăgească. Avusese o expresie ciudată când lăudase generozitatea celeilalte femei. Nora a ascultat-o o vreme, întrebându-se care să fi fost motivul agitaţiei cumnatei sale, după care şi-a dat seama. Isabel nu avea un cadou pentru doamna Summers. Fusese prinsă pe picior greşit, şi acum nu mai ştia ce să facă.

— Scumpo, a intervenit Nora cu blândeţe, tu ai destulă treabă aici, nu vrei să mă duc eu sus să aduc darul pentru doamna Summers?

Isabel s-a arătat nedumerită la început, dar a priceput iute.

— Da, mulţumesc, a spus ea, convinsă că Nora va găsi ceva potrivit. Nu te deranjează dacă aştepţi puţin? l-a întrebat ea apoi pe Marcus.

Nu avea importanţă dacă îl deranja sau nu. O clientă de-a mamei lui, o persoană mai în vârstă din oraş, îi ceruse să aştepte, şi învăţămintele primite de la părinţi de o viaţă întreagă îl împiedicau să facă altfel. Marcus şi-a aruncat privirile la uşa deschisă, după care a încuviinţat iute din cap, stânjenit.

— Nora, te rog să-i spui Matildei să vină încoace, i-a strigat doamna Turner cumnatei sale, scuzându-se cu un zâmbet faţă de Marcus pentru că ridicase vocea, apoi s-a apucat să scoată lucrurile din cutie. Să pun astea la rece, a spus ea mai departe, e atât de cald astăzi... extrem de cald. Pastă de peşte! Preferata mea... cum de-a ştiut mama ta?

Glumea, desigur. Era ştiut că doamna Turner se dădea în vânt după pasta

de peşte făcută de mama lui. Asemenea multora din Tambilla. Era una dintre reţetele făcute cel mai des din cartea de bucate a străbunicii doamnei Summers. Pe lângă *Roggenbrot*, desigur.

Uşa cu plasă pentru insecte a pocnit deschizându-se şi închizându-se apoi la loc când a intrat John, cu aparatul de fotografiat Brownie agăţat încă de umăr, cu faţa roşie de căldură şi furie. După ce-l căutase pe domnul Drumming ore întregi, străbătând moşia de la un capăt la celălalt, era furios că nu dădea de el. Supărat din pricina aparatului de fotografiat, venise să caute ceva de mâncare, ca să-şi domolească încordarea, aşa cum ar face orice tânăr de pretutindeni.

— Mor de foame!

Şi-a întretăiat privirile scurt cu Marcus, după care amândoi s-au uitat într-altă parte, încăpăţânându-se să-şi arate supărarea.

— Dar plecăm curând la picnic.

— Nu, mamă, eu nu pot să merg.

— Ce tot spui? Mergem cu toţii!

— Dar eu am altceva de făcut. E important.

— Parcă ziceai că ţi-e foame?

— Trebuie să-l caut pe domnul Drumming.

— Nu vine astăzi.

— Cum aşa?

Panica din vocea lui John era atât de evidentă, că în condiţii normale orice mamă normală (ceea ce doamna Turner era, fără îndoială) ar fi intrat la bănuieli şi şi-ar fi propus să vadă care era Problema, dar chiar în clipa aceea doamna Turner-Bridges a intrat în bucătărie, urmată de Matilda.

— Eu nu merg la picnic! a izbucnit Matilda. E prea cald!

— Ba nu e.

— Mă topesc!

— Ba nu te topeşti de loc.

— Mi-e greaţă.

Şi într-adevăr era cam palidă şi avea ochii roşii, după cum va confirma mai târziu mătuşa ei.

— Dar eu mi-am închipuit că era din pricina căldurii, avea să spună ea la anchetă. Dumnezeu mi-e martor, nici eu nu mă simţeam prea bine. Dar s-a

dovedit că avusese ceva treabă în dimineața aceea.

Cea care a putut să dezvăluie mai mult despre ce făcuse Matilda a fost doamna Pike. Menajera tocmai povestise polițiştilor că doamna Turner a insistat ca ea şi Becky Baker să lucreze doar o jumătate de zi în ajunul Crăciunului:

— Credeam că avea nevoie de ajutor să pregătească prânzul, nici nu se apucase de cină, şi mai avea pe deasupra de pregătit şi picnicul – dar ne-a asigurat că se poate descurca singură, a fost foarte categorică. Apoi s-a oprit, adăugând după câteva clipe: Şi ce vânzoleală a fost acolo în ziua aia, mai aglomerat ca pe Hindley Street! Becky şi cu mine am trecut pe lângă Marcus Summers, care aducea o comandă, apoi noi două ne-am despărțit la capătul aleii – eu am luat bicicleta, dar Becky preferă să se întoarcă în oraş peste câmp – şi era cât pe ce să dau cu bicicleta peste Matilda. Nu ştiu unde fusese, dar venea cu pas hotărât spre casă, roşie la față şi supărată tare.

Marcus McKenzie, care „urmărise păsări“ cu binoclul prin preajmă, a putut să dea mai multe amănunte despre drumurile făcute de Matilda după micul-dejun.

— I-am văzut împreună în furgoneta familiei Summers, a spus el polițiştilor. Acolo unde se bifurcă poteca de Willner Road. Parcase pe marginea drumului. Ştiam că era el, chiar dacă nu l-am văzut, pentru că avea cositoarea în spatele maşinii. Se certau. Ea plângea, şi el era supărat.

— De unde ştii că era supărat? Ai auzit ce vorbeau?

— După ce ea a plecat, s-a uitat după ea, şi-apoi a plesnit maşina tare cu mâna, înjurând.

În acest timp totuşi, Isabel, care ungea în bucătărie pasta de peşte pe feliile de *Roggenbrot*, nu avea habar de cele întâmplate. Îşi dădea seama doar că fiica ei de cincisprezece ani era recalcitrantă, şi ea nu îngăduia aşa ceva.

— E ajunul Crăciunului şi mergem la picnic cu toții, ca o familie. Gândiți-vă la ce vă mai trebuie şi luați acum. Vreo carte, ceva de scris, vreun prosop. Asta pentru tine, John.

— Dar de ce aş avea nevoie de prosop?

Bucătăria era prea aglomerată, cei prezenți şi tensiunea tulburând atmosfera. Doamna Turner-Bridges adusese un pachețel cu un cadou frumos împachetat, iar Marcus de-abia aştepta să pună mâna pe el şi să iasă în fine

din bucătărie, să scape de familia aceea. Dar, din păcate, era aşezat în colţul cel mai îndepărtat al mesei, neluat în seamă de doamna Turner, al cărei cuţit se mişca tot mai repede, întinzând gem de căpşune pe feliile de pâine cu unt rămase. Neputând să plece, din locul său de lângă uşă, Marcus Summers o privea necăjit, dar fermecat.

— De ce aş avea nevoie de prosop? a întrebat John din nou.

— Mă gândeam să mergem la bulboană, a răspuns Isabel. Poţi să înoţi acolo şi mai e şi salcia aceea mare şi frumoasă sub care putem sta. E destulă umbră şi are o creangă tocmai bună să agăţăm coşuleţul micuţei. Matilda, te rog să te duci să o aduci pe surioara ta.

— Isabel, te rog frumos, a spus Matilda cu o voce serioasă, de om mare. Chiar nu mă simt bine deloc, trebuie să mă întind.

— Vezi că lângă coşuleţ mai e şi o geantă, adu-o şi pe aceea.

S-a lăsat apoi tăcerea. Părea că se ajunsese la un armistiţiu, nu se mai trăgea nici un foc, iar atmosfera încărcată din încăpere se domolise oarecum. Dar, aşa cum se întâmplă de obicei când doi fraţi, frământaţi de propriile necazuri, recurg la obiceiul atât de cunoscut de a se lua la harţă, la fel au făcut şi John şi Matilda în clipa următoare.

— La ce te uiţi? s-a răţoit John, roşu la faţă de căldură.

— Ai plâns? i-a trântit-o Matilda, fără ocolişuri. Eşti roşu ca un rac!

— De parcă m-aş uita în oglindă, zău aşa!

— Terminaţi!

Fiind singură la părinţi, Isabel nu putea înţelege ciudăţeniile harţei dintre fraţi.

— Nu ştiu ce v-a apucat astăzi, e cald şi înţeleg că sunteţi irascibili, dar v-am făcut ceai cu gheaţă şi o să umplu toate cele patru termosuri. O să fie de ajuns pentru toţi.

— Nu pot să sufăr ceaiul cu gheaţă, s-a auzit vocea lui Evie, care tocmai trecea prin faţa uşii cu plasă pe tricicleta scârţâitoare.

— Ăsta o să-ţi placă, am pus mai mult zahăr special pentru tine.

„Şi chiar aşa făcuse“, avea să spună doamna Turner-Bridges unei cunoştinţe apropiate în săptămânile următoare, „parc-o văd şi-acum cum învârtea lingura, amestecând mereu. Avea un ceainic dintr-acela de inox, care se foloseşte la petreceri. Soarele era foarte puternic, avea să le fie sete fără

îndoială“.

Doamna Turner terminase de făcut sendvişurile, după ce le tăiase în formă de triunghi, le pusese în cutii împreună cu prăjiturile şi era gata să toarne ceaiul în termosuri, când a dat cu ochii de Marcus Summers, în colțul întunecat de lângă uşă, care se străduia să se facă invizibil.

— Vai de mine! a exclamat ea. Am uitat de-a binelea! Cadoul pentru mama ta!

Nora i-a întins pachețelul lui Isabel, mulțumită că reuşise să găsească în geamantan un borcănaş de cremă Yardley Skin Food, pe care-l adusese de la Sydney, dar nu-l deschisese. Înfăşurat în foiță, arăta de parcă ar fi stat toată săptămâna sub bradul de Crăciun, aşteptându-şi destinatarul.

Zâmbindu-i recunoscătoare Norei, Isabel i-a dat cadoul lui Marcus.

— Transmite-i doamnei Summers urările mele cele mai bune, te rog. Şi să ai şi tu un Crăciun fericit, împreună cu toată familia!

Marcus a înclinat scurt din cap şi-a zbughit-o pe uşa care s-a trântit în urma lui. Stăpânită atât de mult, energia acumulată în tot acest timp l-a făcut să pedaleze cu forță pe vale, în aşa fel încât mama lui, care tocmai scotea prăjitura din cuptor când a sosit, a fost impresionată să constate cât de iute dusese comanda.

În acest timp, Isabel s-a adresat Norei:

— M-ai salvat! Chiar aşa! Dar ce urât din partea mea, să fiu aşa de uitucă. Nu mi-a stat mintea la nimic în ultima vreme.

— Nu te mai învinovăți aşa, Issy, doar ai un copil nou-născut, pe lângă toate celelalte griji.

Auzind pomenindu-se de copil, Isabel şi-a îndreptat atenția spre pântecul rotunjit al Norei.

— Dar ce facem cu prânzul *tău*? Eu tot fac sendvişuri fără să mă gândesc la tine!

— Nu-ți face griji pentru mine, cu copilul ăsta care ocupă tot locul, nu cred că o să mai pot mânca ceva vreodată.

— Dar poate o să ți se facă foame cât suntem noi plecați.

— Dacă mi se face, găsesc eu destule în frigider ca să mă satur.

Şi avea dreptate. Precum ştie oricine a locuit vreodată într-o aşezare mică, o caracteristică dorită sau nedorită a acesteia este generozitatea previzibilă a

vecinilor la nevoie. Naşterea unui copil (ca şi moartea cuiva drag, după cum avea să afle curând doamna Turner-Bridges) tinde să scoată la iveală tot ce e mai bun în oameni. În ultimele şase săptămâni, din două în două zile, de obicei după-amiaza, se auzea o bătaie în uşă şi, când deschidea, Isabel dădea de vreun vecin care aducea o prăjitură, o casoletă cu mâncare sau o tavă de biscuiţi pentru familia ei. Aşa că frigiderul şi cămara erau înţesate.

— Mă descurc eu, a asigurat-o Nora.

— Te lăsăm singură, a spus Isabel, simţind că i se înmoaie hotărârea, după ce ai bătut atâta drum ca să ne vezi.

— Sunt convinsă că mă descurc singură câteva ore. Am auzit la radio că se anunţă ploaie mâine, şi poate chiar la noapte. Ar fi păcat să nu vă duceţi să vă bucuraţi de soare cât mai străluceşte.

Isabel părea nehotărâtă.

— O să mă odihnesc, a liniştit-o Nora. De-abia aştept. Vreau să fiu în formă de Crăciun.

— Ei, da... sunt şanse să te odihneşti mai bine dacă nu e toată liota asta prin preajmă.

Ca la un semn, copiii s-au întors. Adunarea lucrurilor trebuincioase reuşise să-i mai liniştească. Aduceau prosoape, cărţi, chiar şi un steag şi nişte ornamente, pe care le-au pus în coşuri.

Matilda a adus şi fetiţa, aşa cum îi ceruse mama ei. Micuţa dormea dusă în coşuleţ. Tare frumos mai era coşuleţul acela. Îl împletise domnul Bartel din sat, cu aceeaşi îndemânare cu care strămoşii lui făceau mobilier în Muschten înainte de a emigra în Australia.

— Ei, bine... a exclamat Isabel, punându-şi hotărâtă mâinile în şold, cu toată şovăiala risipită. Cred că suntem gata.

Aruncându-i încă o privire Norei să vadă dacă e în regulă, a strigat-o pe Evie şi i-a scos pe uşă pe ceilalţi copii, traversând veranda. Când au ajuns la colţul casei, s-a întors spre cumnata ei – cu pântecul atât de rotund şi obrajii îmbujoraţi – pe care o cunoscuse când era cam de vârsta Matildei, şi, după o mică ezitare, a îmbrăţişat-o.

— Îmi pare atât de bine că am petrecut timpul acesta împreună!

11

Mai târziu, Nora avea să se întrebe dacă sesizase într-adevăr o umbră de îndoială în ochii cumnatei sale atunci când îşi luaseră rămas-bun în dimineaţa aceea, dar, înainte să apuce să-i răspundă, să-i spună că şi ei îi părea nespus de bine să petreacă timp cu familia la Halcyon, Isabel a adunat copiii şi, cu Matilda şi Evie ducând fiecare câte un coş, iar John coşuleţul bebeluşului, i-a făcut cu mâna Norei şi au ieşit toţi din grădină, luând-o spre bulboana pe care o făcea râul lângă salcia cea mare.

Ce-au făcut când au ajuns la locul picnicului? Să se fi contrazis asupra locului exact unde să întindă pătura cu carouri? Spre deosebire de Isabel, a cărei piele englezească rămăsese albă ca o coală de hârtie, copiii ei erau pârguiţi ca fructele de quandong[31] ce creşteau prin arbuştii de pe lângă vad. Să fi ales ei să se aşeze în plin soare, doar ca să o necăjească pe mama lor? Înfierbântat de drum, a ales oare John să facă o baie înainte de a mânca? Matildei îi mai trecuse oare greaţa? Nu putem decât să ne dăm cu părerea.

Ce se ştie e că termosurile fuseseră golite, sendvişurile dispăruseră, iar din prăjitură nu mai rămăseseră decât nişte firimituri. Nu aveau pantofi în picioare. Făcuseră baie. Coşuleţul fetiţei fusese agăţat de o creangă de salcie groasă şi rezistentă. Relatările celor care au ajuns primii acolo arată că, deşi mâncaseră de prânz, cutiile de alimente nu fuseseră strânse. Nu se vedea nici un semn că le-ar fi fost rău sau deranjaţi în vreun fel. Nu avusese loc nici o luptă. După toate aparenţele, ar fi fost, la un moment dat, fie doborâţi de oboseală sau de o senzaţie de ameţeală, ori poate doar de vreo tulburare ciudată, se întinseseră cu toţii, punându-şi prosoapele făcute sul drept perne la căpătâi, şi se cufundaseră într-un somn din care nu aveau să se mai trezească.

Păsările zburau pe deasupra lor. Şopârlele se încălzeau pe pietrele fierbinţi din preajmă. Şerpii umblau prin ierburile lungi şi uscate din padocul

învecinat. De jur împrejur, zgomotele specifice ale verii australiene se îmbinau cu putere într-o melodie adormitoare de amiază în care ţârâiau cicade, şuierau frunze, ciripeau păsări în vârful eucalipţilor uriaşi. Chiar dacă oamenii nu băgaseră încă de seamă, păsările simţeau că se schimbase ceva în atmosfera din jurul Tambillei în după-amiaza aceea. În depărtare se adunau norii, vântul îşi schimbase direcţia şi se anunţa o furtună.

Destul de aproape de pătura de picnic, nişte furnici îşi vedeau de construcţia muşuroiului lor: silitoare, ingenioase, în perpetuă mişcare. La un moment, dat aveau să-şi dea seama că în apropiere se află o grămadă de firimituri şi se vor porni să le care. Reprezentau o parte vitală, dar şi separată în acelaşi timp din povestea omenească ce se petrecea pe pătura de lângă ele, lupta lor pentru supravieţuire fiind la fel de importantă după legile naturii precum cea a oricărei alte fiinţe în arşiţa acelei amiezi.

Pe măsură ce soarele îşi urma drumul pe cerul azuriu, şi umbra aruncată de salcie şi-a schimbat locul, în Tambilla, cei doi preoţi ai aşezării – cel luteran şi cel anglican – s-au retras în sacristiile bisericilor lor, aşezate la distanţă diametral opusă de răspântia principală a oraşului, ca să-şi termine de scris predica de Crăciun.

Ceva mai încolo, Betty Diamond robotea în bucătăria ceainăriei sale, alungând muştele cu o mână, în timp ce cu cealaltă mânuia cuţitul cu dexteritate: întindea mai întâi margarina, apoi pasta de ou pe un şir lung de felii de pâine, urmate de o foaie de salată aşezată pe fiecare, apoi încă o felie de pâine şi gata! O tavă plină de sendvişuri, acoperită cu tifon, pregătită pentru adunarea de după slujba din seara aceea de la biserica St George. Bucătăria se încingea întotdeauna după-amiaza, singura fereastră dând spre apus, dar în ziua aceea era neobişnuit de înăbuşitoare. Betty nu-şi dădea seama dacă asta se datora doar faptului că se încălzise trebăluind sau dacă avea să vină totuşi furtuna aceea pe care o tot prevesteau muşterii ei.

Peste drum, Meg Summers îşi închisese prăvălia, mulţumită că toate comenzile din registru fuseseră onorate şi livrate clienţilor. Blatul tortului pentru ziua de naştere a lui Percy se răcise de-acum, şi ea l-a ornat cu grijă cu un strat de frişcă proaspăt bătută şi cu câteva căpşuni din grădina lui Maud McKenry. Erau preferatele lui Percy, şi vremea mai însorită ca de obicei le făcuse să fie deosebit de dulci anul acela.

Mai încolo, la vechea moară, domnişoarele Edwards dormeau duse în paturile lor identice, având vârsta şi obiceiul necesare pentru a-şi petrece dormind partea cea mai toridă a zilei. Când s-au trezit şi-au tras perdelele de dantelă, au văzut că peluza lor era uniform cosită şi frumoasă, curățată pe margini exact aşa cum pretindea cândva tatăl lor – un om cu standarde stricte.

După ce îşi lăsase soția în camera de zi a sanatoriului, unde o găsise, Henrik Drumming se întorsese cu maşina pe Greenhill Road şi se oprise la hotelul Tambilla. Nu obişnuia să meargă des acolo, dar simțea nevoia să stea între oameni, dar nu neapărat să discute, aşa că s-a aşezat la bar şi a comandat o apă minerală. În zilele când se ducea să o vadă pe Eliza îi venea întotdeauna greu să se întoarcă în casa goală. (Şi se afla tot acolo peste patruzeci şi cinci de minute, când s-a auzit sunetul sirenei la poliția din West Road, şi la jumătate de oră după aceea, când tânărul profesor Boris Braun a dat năvală în bar şi a anunțat că se organiza o echipă de căutare, strigând ceva despre un copil şi nişte câini.)

La ora patru însă, când Henrik ținea în mână primul pahar, gândindu-se la soția lui, la viața pe care visaseră cândva să o aibă împreună şi la cât de singur se simțea fără ea, pe aceeaşi stradă, Maud McKendry, a cărei grădină era acum inundată de soare, adunase ultimele flori pentru slujbă şi le împărțise în buchețele, să le pună la capetele stranelor. La câteva case mai încolo, tânăra Kitty Landry probase deja trei rochii înainte de a se hotărî asupra uneia pe care o socotea cea mai „şic“ pentru a fi purtată la cor în seara aceea. Şi în timp ce Percy Summers îşi îndruma iapa credincioasă prin spărtura din gardul moşiei Turner, cu gând să facă un mic popas ca să o lase să se răcorească puțin, Kitty s-a urcat pe un taburet de bucătărie ca să se vadă mai bine în oglinda mamei sale şi a început să repete noul imn folosind peria de păr drept microfon, legănându-se ca Peggy Lee când cânta *Fever* la televizorul cel nou pe care-l văzuse când fusese în vizită de Paşte la mătuşa ei din Sydney.

În timpul acesta, la reşedința familiei Turner, al cărei acoperiş trosnea înfierbântat de arşiță, Nora Turner-Bridges se întreba când oare avea să se întoarcă familia plecată. Nu-şi făcea încă griji, dar se simțea cam singură. Abia aşteptase să rămână singură acasă, se simțise epuizată de-a dreptul când plecaseră cu toții. Dar nu putuse să doarmă, se auzea un cârâit oribil la

geamul ei şi, când a tras draperia, a dat de ochii sticloşi ai unei uriaşe păsări cacadu negre, cocoţată pe ramurile cele mai înalte ale nucului din faţă. Nu i-a plăcut cum se uita la ea şi a tras draperia la loc, cufundând dormitorul în întuneric, dar degeaba, nu a putut să adoarmă.

Căldura de peste zi se retrăgea acum în colţurile întunecate. Zidurile groase de piatră care o ţinuseră la distanţă până atunci şi-au pierdut forţa, dar ar fi fost o adevărată prostie să deschidă ferestrele. Nora s-a hotărât să bea ceva rece şi să se întindă din nou, doar câteva minute. Fără îndoială că asta putea să funcţioneze... după legile lui Murphy, nu-i aşa? De îndată ce s-ar fi aşezat comod şi ar fi aţipit, avea să-i audă venind pe alee, sporovăind şi râzând, povestindu-şi aventurile de peste zi.

---

31. Arbust din familia Santalaceae (*Santalum acuminatu)*, specific continentului australian, ale cărui fructe coapte sunt de culoare roşie.

PARTEA A CINCEA

CAPITOLUL ŞAPTESPREZECE

Sydney, 12 decembrie 2018

Miercuri dimineaţa, Jess s-a trezit la ora patru, cu gândul la Nora, la vara aceea şi la scena de pe malul râului. La case mari de piatră şi padocuri cu ierburi pârjolite, chiparoşi cu trunchiuri argintii, înalte. Gândul a dus-o şi la otravă. Medicul legist trăsese concluzia că moartea tragică a familiei Turner ar fi putut fi atât crimă, cât şi sinucidere, dar, ca şi în faimosul caz al Cadavrului din Somerton[32], nu putuse să descopere ce fel de otravă fusese folosită. După părerea lui Jess, otrava putea proveni din trei surse: ciuperca (probabil că despre asta era vorba?) pe care Evie i-o procurase Matildei, otrava de şobolani descoperită de John şi Matthew în cămară (cantitatea aceea mare de „zahăr“ pe care Isabel o amestecase în ceaiul cu gheaţă?) sau somniferele pe care Henrik Drumming i le dăduse lui Isabel ca să poată dormi.

Jess nu ştia prea multe despre otrăvuri, dar presupunea că existau o mulţime de astfel de substanţe în natură care nu puteau fi identificate în 1959. Presupunea şi de unde ar fi putut Isabel să aibă ştiinţă despre ele: tatăl ei fusese naturalist, iar ea îşi petrecuse o mare parte a copilăriei catalogând plante, Miller cita chiar un fost profesor al ei care spunea că Isabel fusese foarte bună la materiile ştiinţifice, şi mai era şi activitatea ei din timpul războiului. Din discuţia de la o petrecere din Londra, cam din vremea ocupaţiei Franţei, cu o femeie al cărei nume nu era cunoscut, reieşea că Isabel luptase în Rezistenţă. Poate că acolo învăţase câte ceva despre otrăvurile letale – cum funcţionau şi care era modalitatea cea mai bună să fie administrate fără să lase urme.

Căutând pe Google informaţii despre Universitatea din Sydney, Jess a găsit la Şcoala de Sănătate Publică un profesor care părea să fi făcut cercetări în acest domeniu şi i-a trimis un mesaj, explicând că era jurnalistă şi făcea o

investigaţie pentru care trebuia să ştie ce fel de otrăvuri letale ar fi putut fi folosite în 1959 fără a fi detectate. Chiar dacă ar fi aflat cum s-a comis crima, asta tot nu putea să explice starea recentă de confuzie a Norei, dar era curioasă să afle – şi era un mare progres faţă de dezorientarea şi neliniştea în care se afla în ultima vreme. Dacă ar fi investigat ceva anume, s-ar fi simţit mult mai stăpână pe sine.

Afară era încă beznă, dar se auzeau deja păsările mai matinale, iar aerul începea să capete pulsul mişcărilor dinaintea zorilor. Era tocmai pe punctul de a-şi închide e-mailul, vrând să se ducă în bucătărie să-şi facă un ceai, când a primit un mesaj nou. Nu cunoştea numele expeditorului, Nancy Davis, dar subiectul „Cererea dumneavoastră!“ i-a stârnit interesul.

Stimată doamnă Turner-Bridges,

Ben Schultz mi-a retransmis mesajul dumneavoastră. Daniel Miller a fost unchiul meu, iar eu sunt executorul său testamentar. M-aş bucura să vă ajut la cercetarea pe care o faceţi. Vă rog să mă contactaţi oricând pe această adresă de e-mail sau, dacă doriţi să stăm de vorbă, trimiteţi-mi un mesaj la numărul de telefon de mai jos, ca să ne punem de acord.

Cu stimă,

Nancy

La sfârşit era o siglă cu numele Davis Genealogy Research and Consulting LLC (companie cu răspundere limitată), cu numărul de telefon, adresa de e-mail a lui Nancy şi o adresă poştală din Vermont. Jess a verificat pe telefon ceasul internaţional şi, văzând că în estul Statelor Unite era încă după-amiază, a salvat numărul de telefon şi a scris un mesaj:

Bună, Nancy. Mulţumesc pentru mesaj! Ar fi grozav dacă am putea să stăm de vorbă despre unchiul tău. Te rog să-mi spui când ţi-ar conveni să te sun. Jess Turner-Bridges

L-a recitit şi, după ce şi-a şters numele de familie din semnătură (prea oficial) şi a scos semnul exclamării (prea lipsit de seriozitate), l-a trimis şi a simţit în stomac acea emoţie a aşteptării atât de bine-cunoscută.

Telefonul a scos un bip aproape instantaneu. *Putem şi-acum.*

Jess a răspuns rapid: *Te sun eu peste cinci minute.*

A dat fuga pe întuneric jos în bucătărie, a pus apa să fiarbă, apoi a trântit

un pliculeț de ceai în cană, în timp ce se străduia să-şi pună gândurile în ordine. Sigur că dorea să afle de ce venise Daniel Miller în Australia de Est, de ce scrisese despre familia Turner, cum îşi făcuse documentarea, dar acum, după ce citise o mare parte a cărţii sale, voia să ştie şi cât de bine o cunoscuse el pe Nora şi cât de mult vorbiseră.

Şi-a luat ceaşca aburindă cu ceai în camera ei şi s-a aşezat pe podea cu picioarele încrucişate. Şi-a notat în carnet, pe o pagină nouă, data şi „Interviu cu Nancy Davis“, subliniindu-le pe amândouă.

Telefonul a sunat de trei ori, după care s-a auzit vocea lui Nancy:

— Jess?

— Nancy, mă bucur să putem vorbi. Îţi mulţumesc că m-ai contactat atât de repede.

— Plăcerea e de partea mea.

Avea o voce plăcută, cu un uşor accent sudic.

— M-a surprins mesajul tău, dar mi-a părut bine. Familia noastră e foarte mândră de cartea unchiului meu. Eu am citit-o prima dată când aveam paisprezece ani şi am simţit că personajele povestirii – adică cei din familia ta – mi-au devenit foarte apropiaţi, de parcă i-aş fi cunoscut. Mi-au rămas în minte tot restul vieţii, şi acum eu am şaizeci de ani. În mesajul pe care i l-ai trimis lui Ben Schultz spuneai că vrei să afli informaţii generale despre el. Sper să-ţi fiu de folos, deşi bănuiesc că ştii şi tu cartea la fel de bine ca şi mine.

— De fapt… a şovăit Jess, obişnuită mai degrabă să pună întrebări decât să răspundă, am început să o citesc pentru prima dată abia săptămâna aceasta. De-abia am terminat partea întâi. La celălalt capăt al firului s-a lăsat o tăcere pe care Jess a interpretat-o ca pe o mare surpriză, aşa că s-a simţit datoare să explice: Bunica mea nu mi-a povestit niciodată despre Halcyon şi nici despre ce s-a întâmplat cu familia fratelui ei. Cred că a crezut că ar fi o povară prea grea. De aceea am vrut să luăm legătura, am o mulţime de întrebări despre carte, dar nu pot să i le pun Norei, bunica mea, care acum e în spital.

— Vai, îmi pare rău. Sper că e bine, nu?

— A căzut, ceea ce e destul de îngrijorător la vârsta ei, desigur, dar este îngrijită foarte bine. Şi recitea cartea unchiului tău – aşa am descoperit-o. Şi eu sunt ziaristă şi eram curioasă să aflu cum de-a ajuns Daniel Miller –

unchiul tău – să scrie cartea asta. N-am găsit nimic lămuritor pe internet.

— Da, sunt puține informații, unchiul Dan a fost întotdeauna modest, a refuzat publicitatea, spunea că textul se poate susține singur, dar te ajut cu plăcere. Aşa cum ți-am mai spus, noi suntem foarte mândri de el. Ce ai dori să afli?

— Mai întâi, cum de-a ajuns el în Australia? Şi de unde a auzit despre povestea asta?

— Ştii, a răspuns Nancy după câteva clipe, într-un fel am simțit întotdeauna că asta s-a întâmplat din pricină că a murit tatăl meu. Eu nu l-am cunoscut – mama era gravidă cu mine în luna a şaptea când s-a întâmplat. Unchiul Dan a suferit foarte mult. În weekendul acela trebuiau să plece împreună din oraş, dar el a renunțat în ultima clipă. După moartea tatei, Dan s-a pierdut de tot, aproape că a rămas fără slujbă. Până atunci lucrase ca reporter de ştiri senzaționale în New York, investiga şi scria pe bandă rulantă, dar după aceea a vrut – a simțit nevoia – să scrie şi altceva. Şeful lui îl chema la birou şi-l obliga să grăbească ritmul şi să înceteze să descifreze tainele vieții. Aşa a devenit foarte nemulțumit şi a cam luat-o razna – chefuri nesfârşite şi alte chestii de-astea. Bunicii mei s-au speriat foarte tare, credeau că-şi vor pierde şi cel de al doilea fiu.

— Dar cum a murit tatăl tău? a întrebat Jess cu multă grijă.

— Sinucidere. Fusese puțin deprimat, după cum povestea mama, dar nu dădea semne, nu a lăsat nici o scrisoare, nimic lămuritor. Unchiul Dan nu a putut să se împace cu asta. Căuta mereu explicații, încerca să desluşească misterul şi, neavând o altă alegere, se învinuia pe sine. Apoi, într-o dimineață, după ce băuse zdravăn toată noaptea, a primit un telefon de la fratele tatălui lui din Australia. Mike i-a spus că auzise că nu îi era tocmai bine şi că poate i-ar plăcea să vină în Australia.

— Şi Mike locuia în Tambilla?

— Destul de aproape. El şi Nell, partenera lui – o femeie admirabilă –, locuiau într-o mică aşezare numită Hahndorf şi aveau în grădină o rulotă cu care mai călătoreau. I-au spus lui Dan că poate locui acolo oricât doreşte.

— Aşa că a fost în locul potrivit la momentul potrivit.

— Cam aşa. După ce i-a venit ideea de a pleca de la New York, s-a mişcat repede. Şi-a dat demisia, şi-a închiriat apartamentul şi terminase de făcut

bagajele, când Clay Felker[33], de la revista *Esquire*, i-a făcut o propunere salvatoare. Ai auzit de el, nu?

Auzise. Era un ziarist vestit, prieten de o viață cu Tom Wolfe, şi se spunea că îi dăduse Gloriei Steinen ocazia să se afirme ca scriitoare.

— Dan îi propusese să facă o rubrică – corespondență de pe partea cealaltă a pământului, reportaj de călătorie, o chestie de-asta –, şi Fleker i-a cerut să scrie două articole de cinci sute de cuvinte pe lună. Unchiul Dan a pornit de la Sydney, apoi a luat-o spre nord, până la Top End, şi de-acolo a coborât spre Alice Springs. Şi scria despre orice îi atrăgea atenția pe drum – atitudinea destinsă a surferilor de la Bondi Beach, spectaculoasele stânci de la Katherine Gorge, portocalii şi roşii în lumina apusului, şi tot felul de întâmplări de pe drum. La Crăciunul din anul respectiv se afla la Uluru şi i-a dat un telefon unchiului lui să-i ureze la mulți ani. Şi atunci Mike i-a povestit ce se întâmplase la Tambilla. Aşa că Dan s-a suit în tren şi-a pornit spre sud cât ai zice peşte.

Acum înțelegea. Îşi imagina că o întâmplare ca tragedia Turner – o familie întreagă, în ajunul Crăciunului, la un conac măreț – i-ar fi stârnit şi ei curiozitatea.

— N-ai făcut niciodată drumul ăsta? Cu Ghan[34]? a întrebat Nancy.

Jess a mărturisit că nu mersese niciodată cu acel tren şi, când a adăugat că nu văzuse nici Uluru şi că nu pusese piciorul în Teritorii[35], s-a simțit cam ruşinată.

— Trebuie neapărat să te duci, a spus Nancy. Ai trăit degeaba dacă n-ai văzut un stol de peruşi-ondulați cu penaj verde şi galben care îşi iau zborul în întinderea roşiatică. O minunăție!

— Când am citit despre Isabel şi dorul ei de casă, a continuat Jess, despre senzația ei că Australia era frumoasă, dar complet străină şi îngrozitor de departe de țara sa, m-am întrebat dacă asta nu era cumva ceva ce simțea unchiul tău. Mi s-a părut că are o doză în plus de veridicitate.

— Ştiu că a fost foarte impresionat de ceea ce a trăit acolo, a continuat Nancy, căzând pe gânduri. Povestea adesea despre Uluru. În Alice Springs a cunoscut un tip, Tony, a cărui familie trăia acolo din timpuri imemoriale, şi el i-a fost ghid. El l-a dus pe Dan acolo, la stâncă, şi i-a prezentat-o ca şi cum ar fi fost un lăcaş de cult, un loc sfânt. Dan povestea că l-a impresionat din cale-

afară. Nu doar Uluru în sine, ci legătura lui Tony cu patria sa. Spunea că era pentru prima dată când îşi dădea seama de propria dezrădăcinare. Şi a scris că invidia siguranţa acelui om, convingerea că aparţinea cu adevărat locului în care se afla.

În sufletul ei, Jess recunoştea acest sentiment – un gol de care nu-şi dăduse seama, dar pe care îl resimţea brusc. În minte i-au venit melancolia greu de descris, senzaţiile resimţite în toţi acei ani de sosiri şi plecări, de orele târzii în aeroporturi, de viaţă dusă între meleaguri, între culturi. Până atunci se considerase cetăţean al lumii, naveta cu avionul fiind o destinaţie în sine, dar dacă nu era aşa? La drept vorbind, nu cumva în dragostea ei pentru imaginile şi sunetele vieţii din Londra fusese mereu o oarecare rezervă, greu de depăşit? De parcă ar fi fost conştientă în sinea ei că nu aparţine acelui loc cu adevărat?

Jess şi-a alungat gândul. Nu avea acum timp să-şi plângă de milă. Faptul că Nancy spunea că Daniel Miller îşi folosise o parte din propria experienţă ca inspiraţie a scrierilor sale o făcea să se gândească la chestiunea spinoasă a adevărului şi autenticităţii cărţii.

— Mi-am pus întrebarea cum se face că unchiul tău a ajuns să scrie o carte, cum a trecut de la jurnalism la scrierea de... cărţi poliţiste, aşa cred că s-ar numi.

Nancy a râs.

— El spunea că este un roman nonficţional. Şi credea că şi ziarişţii ar trebui să folosească metodele romancierilor.

— Adică a făcut şi el ficţiune pe alocuri?

— N-aş spune chiar aşa. Scopul lui a fost să redea adevărul, să spună povestea, dar nu i-a păsat prea mult dacă a specificat cu acurateţe maximă dacă o pasăre zbura într-un anumit loc, la o anumită oră. Nu avea de unde să ştie totul. Pentru el era mai important faptul că doamna Turner observa că fiul ei devenea „agitat“ când se emoţiona decât dacă ea gândea sau nu asta exact în clipa când el nota în carnet că ea se gândea la acest lucru, înţelegi ce vreau să spun?

Jess s-a gândit o clipă. Cele spuse de Nancy coincideau cu ceea ce ea înţelegea prin Noul Jurnalism[36]. Faptul că lui Miller îi apăruse lucrarea la începutul anilor ’60 putea fi o explicaţie a faptului că o carte despre locuitorii

unei mici aşezări din Australia de Sud ajunsese în capul listei de bestselleruri a ziarului *New York Times*; fusese coama valului unei mode în literatură. A dus discuţia un pic mai departe:

— Se pare că şi-a permis multe libertăţi.

— Doar de natură poetică. Grija lui cea mai mare a fost să fie corect faţă de familia Turner şi de povestea lor, şi cred că a fost. A făcut o cercetare foarte amănunţită – există caiete pline de însemnări –, şi pentru fiecare afirmaţie făcută există o dovadă: o declaraţie într-un interviu, o notiţă într-un jurnal. O scrisoare. De fapt, şi-a câştigat atâta încredere printre cei intervievaţi de el, încât a putut să ofere un ajutor substanţial poliţiei.

— Chiar aşa?

Jess a renunţat pentru o clipă la ideea ademenitoare de a întreba de carnetele lui de notiţe ca să urmeze această turnură a discuţiei. Şi-a amintit că doamna Robinson spusese că poliţia primise un pont important referitor la starea psihică a lui Isabel. Ea credea că venise de la un preot, dar poate că fusese de la Daniel Miller.

— Nu cumva a discutat şi cu un preot?

— A, da, cu reverendul Lawson de la biserica anglicană din oraş.

— Şi reverendul Lawson ştia despre starea psihică a lui Isabel?

— După cum îţi închipui, preot fiind, i se spuneau tot felul de gânduri şi sentimente personale, şi pe deasupra nota totul cu mare precizie.

— Avea ceva scris?

— Reverendul se credea şi el un fel de romancier, aşa că a fost extrem de dornic să discute cu Daniel, un scriitor adevărat.

— Şi unchiul tău a transmis poliţiei ceea ce i-a spus preotul?

— Întâmplător, Dan îl cunoştea destul de bine pe cel care a condus ancheta. A avut noroc. Comisarul Duke era căsătorit cu o americancă. Familia ei provenea din Atlanta, Georgia, ca şi bunicii mei. Ea plecase de acasă de mai bine de douăzeci de ani şi, de îndată ce a auzit că în ţinutul lor e un tip din oraşul ei de baştină, a făcut ceea ce face orice americancă respectabilă din Sud: l-a invitat la masă. Parcă ziceai că ai terminat partea întâi? Ancheta începe în partea a doua. Acolo ai să-i întâlneşti pe reverend şi pe comisarul Duke.

Dar Jess o asculta doar parţial; se gândea cum ar fi putut să desluşească ce

anume a aflat Daniel Miller de la preot şi i-a trecut prin minte că exista o metodă infailibilă de a descoperi ce discutase cu toţi cei intervievaţi de el, printre care s-ar fi putut să fie şi Nora.

— Ai pomenit ceva de carnetele de notițe ale unchiului tău. Mai există?

— Sigur că da, a răspuns Nancy. Le-am moştenit după moartea lui. Unchiul meu a fost un ziarist extraordinar, ca să zicem aşa, a râs ea, dar talentul lui scriitoricesc lasă mult de dorit. După ce am ieşit la pensie anul trecut, m-am apucat să-mi alcătuiesc arborele genealogic, şi pe lângă asta am început să-i studiez notițele. Ştii, mie tare mi-a plăcut cartea lui când am citit-o prima dată – m-a pasionat chiar –, dar nici nu-ți poți închipui cât de veridică mi s-a părut lumea din Tambilla şi de la Halcyon după ce am citit carnetele lui – atâtea straturi de informații.

— Mă interesează foarte mult cum a lucrat. Ai putea să-mi spui cam ce conțin carnetele? Transcrieri de interviuri? Descrieri amănunțite? Notițe pentru uz propriu?

— De toate, şi chiar nişte scene complete – ca nişte schițe care n-au mai ajuns să fie finisate. Se pare că lucra în două moduri: primul – mai formal, după cum bănuieşti probabil, adică stabilea un interviu şi se prezenta cu carnetul plin de întrebări. Dar cred că cele mai reuşite au fost cercetările informale. Dan era un mare umanist. Iubea oamenii şi îl interesau enorm. Avea darul de a-l face pe cel cu care vorbea să simtă că-l ascultă cu adevărat. Mai mult decât atât, înțelegea oamenii. Când se aşeza la lucru, deviza lui era „să găsească povestea“. Pornea fără vreo idee preconceptă despre ceea ce se aştepta sau spera să găsească şi nu făcea altceva decât să înceapă o discuție. Şi când a scris cartea... ei bine, s-a instalat în vechea rulotă a unchiului său din fundul grădinii şi a devenit un om al locului. Oamenii căpătaseră încredere în el, iar el îi îndrăgea cu adevărat. Domnul Drumming, tânăra Becky Baker, Meg şi Percy Summers – Percy, cel care i-a găsit, bietul de el! Până la urmă s-a mutat din oraş. I se prăpădise şi soția. I-a fost tare greu, el şi scumpa de Meg se cunoşteau din şcoală.

Jess îşi dădea seama că Nancy vorbea de cei din Tambilla din 1959 de parcă i-ar fi cunoscut personal. Părea că ştie totul despre ei şi despre locul acela. Oare ce alte informații se mai aflau în carnetele acelea despre Nora şi despre familia Turner?

— Cât despre Becky, a spus mai departe Nancy, emoționată, întotdeauna mi-a părut rău pentru ea. Nu ştiu dacă întâmplarea cu iepuraşul *netsuke* e adevărată, dar nu poți să o învinuieşti că s-a simțit jignită când a certat-o Isabel. Şi nici nu-mi pot imagina ce-a însemnat pentru ea să-i piardă pe cei din familia Turner. Pe Isabel o idolatriza, iar pe micuța Thea o iubea ca şi cum ar fi fost copilul ei. Nu se putea opri din plâns când a stat de vorbă cu unchiul meu. Se îneca de suspine, îți era greu s-o înțelegi.

La început, Jess a fost nedumerită, dar mai apoi şi-a dat seama.

— Le are pe bandă? Nu cumva interviurile sunt înregistrate?

— Nu le-a înregistrat în 1959, căci nu apăruse încă magnetofonul portabil pe vremea aceea, dar s-a întors la Tambilla peste douăzeci de ani şi a stat de vorbă din nou cu unii oameni.

— După ce s-au găsit rămăşițele Theei? a întrebat Jess abia şoptit.

— Da. Nu ştiu ce ediție ai tu, dar, de la ediția din anul 1980, cărții i s-a adăugat un capitol final. Unchiul Dan a ținut morțiş să o retipărească cu o adendă, ca să ducă până la capăt povestea copilaşului acela.

— Trebuie să fi fost o mare satisfacție.

— Aşa ai zice, a spus Nancy, căzând pe gânduri, dar parcă-mi amintesc că s-a întors foarte tulburat din Australia. A scris într-adevăr acel ultim capitol, dar nu s-a preocupat să promoveze cartea în nici un fel şi aproape că nu voia să mai vorbească despre ea, nici măcar cu cei din familie. Cred că i-a readus totul în minte. L-a făcut să-şi dea seama că nu putuse să găsească răspunsuri pentru ceilalți, nimănui care face o investigație nu-i place să lase mistere neelucidate.

La fel gândea şi Jess.

— Totuşi s-a bucurat că a putut să se întoarcă acolo, nu i-a putut uita niciodată. Se crease o legătură între ei. Trebuie să te gândeşti că, atunci când i-a cunoscut, el însuşi se străduia să înțeleagă o moarte inexplicabilă în propria familie. Ca şi ei, se lupta să țină piept durerii, vinovăției şi sentimentului amar şi insidios că ar fi putut să împiedice moartea tatălui meu dacă ar fi acționat într-alt fel. E cumplit să pierzi pe cineva atât de apropiat, e ca şi cum ai pierde o parte din tine.

Jess s-a gândit la Nora. Doamna Robinson îi povestise că o iubise pe Isabel ca pe propria soră şi că a fost sfâşiată de vinovăție şi tristețe că nu a putut să o

salveze. Şi şi-a dat seama că Nora şi Daniel Miller aveau multe în comun. Oare aceasta ar fi fost explicația familiarității şi căldurii cu care scrisese despre ea? Scena de la sfârşitul părții întâi, în care Nora e singură în casă şi-şi aşteaptă familia să se întoarcă, era foarte sugestivă. Părea să o prezinte pe Nora ca pe un simbol omenesc al unei pierderi greu de închipuit. Al celui rămas în viață.

— Unchiul tău a stat de vorbă cu bunica mea.

— Ea a fost una dintre sursele lui cele mai importante. Deşi Isabel era o persoană foarte plăcută de cei din jur, Nora a fost singura care cunoştea îndeaproape familia Turner şi a putut să-i povestească cine era Isabel cu adevărat.

— Şi ce spunea?

— La început nu a crezut nici în ruptul capului că Isabel a putut face o astfel de faptă. Era convinsă că ar fi sesizat ceva şi l-a implorat pe Dan să o ajute să dovedească nevinovăția cumnatei sale. Dar, cu timpul, pe măsură ce toate celelalte variante nu s-au dovedit posibile, până şi ea a fost nevoită să accepte faptele. Dar a refuzat să o condamne pe Isabel. Şi se tot străduia să-l ajute pe Dan să descopere omul de dincolo de fapta aceea demnă de dispreț. Era o prietenă credincioasă şi iubitoare.

Jess şi-a amintit cum Nora îi lua întotdeauna apărarea lui Polly, dacă ea era cumva tentată să se plângă de ceva în legătură cu mama ei. Chiar şi atunci când bunica sa i-a povestit în cele din urmă despre incidentul întâmplat când era ea mică, tot i-a luat apărarea fiicei ei: „Nu a vrut să facă asta... Nu ştia ce face... A cuprins-o un fel de disperare...“

Nancy avea dreptate: Nora era un model de loialitate.

Şi acum Jess dorea să-i facă dreptate.

— Mi-ar fi de mare folos dacă aş putea să văd carnetele. Crezi că ar fi posibil?

— Îmi pare rău, dar n-am să pot să ți le trimit, s-a scuzat Nancy, cu siguranță însă am să-ți pot scana nişte pagini şi-am să ți le trimit prin e-mail. Am o întâlnire cu un client peste câteva minute, dar pot să le scanez mai târziu, după-masă. Ce te-ar interesa în mod special?

Jess s-a gândit o clipă. Lucrurile cel mai importante erau probabil prezentate în carte. Nu avea rost să le reia doar ca să-şi satisfacă o curiozitate.

La drept vorbind, deşi erau fascinante, atât personalitatea lui Isabel, cât şi povestea conacului Halcyon nu prezentau decât un interes minor. Ea trebuia să se concentreze asupra bunicii ei, să vadă dacă în notiţele lui Daniel Miller se găsea ceva care putea să explice ce o tulburase pe Nora, de ce încercase să urce scările în pod sau de ce începuse dintr-odată să se teamă să nu apară tatăl lui Polly de nicăieri.

— Crezi că ai putea să-mi trimiţi interviurile cu Nora?

— Sigur că da.

— Şi poate...

S-a auzit o sonerie la celălalt capăt al firului.

— Fir-ar să fie! a exclamat Nancy. A venit clientul la întâlnire. Uite, eu trebuie să închid. O să-ţi trimit paginile scanate de îndată ce mă eliberez. Dar, dacă-ţi vine în minte şi altceva, dă-mi de ştire.

În orele următoare, Jess s-a chinuit să lucreze la articolul pentru revista de turism. Nu-i ieşea bine şi, pe măsură ce recitea, nu-i mai plăcea deloc ce scrisese. Nu se putea concentra. Mintea nu-i stătea la Sydneyul secolului XXI, ci la Halcyon, şi parcă aştepta alături de Nora în casă, într-o după-amiază toridă din ajunul Crăciunului, când orăşelul Tambilla încă nu aflase despre tragedia îngrozitoare care se petrecuse pe malul pârâului de pe moşia familiei Turner.

Şi pe deasupra îi tot revenea în cap Nancy cu poveştile ei despre Ghan şi Uluru şi nu putea să scape de senzaţia că ea nu e decât o impostoare. Ce o îndreptăţea să scrie despre locurile astea ca şi cum ar fi fost patria ei? Plecase de douăzeci de ani. Nu văzuse niciodată un stol de peruşi-ondulaţi în zbor. Ce înseamnă *a aparţine* unui loc anume în comparaţie cu *a proveni* de undeva?

Nu-şi dorea altceva decât să audă sunetul caracteristic al unui e-mail nou, care să-i pună capăt frământării. Din discuţia cu Nancy înţelesese câte ceva din demersurile lui Daniel Miller, dar nu primise nici o explicaţie asupra motivului pentru care Nora scosese din bibliotecă cartea lui tocmai acum.

O mai intriga şi faptul că Nancy spusese că ajutorul pe care unchiul ei îl dăduse poliţiei fusese decisiv pentru rezolvarea cazului. Să fi fost, după cum bănuia Jees, pentru că Daniel Miller spusese anchetatorilor ceea ce îi destăinuise preotul?

S-a pomenit aruncând din nou o privire spre e-mail (nimic nou, din păcate)

şi s-a văzut nevoită să se împace cu ideea că nu înainta în nici un fel cu articolul. Aşa că a renunțat oftând, l-a lăsat la o parte şi a luat cartea lui Daniel Miller *Ca şi cum ar fi dormit*. Nancy îi spusese că urma să-şi facă apariția preotul...

---

32. Nume sub care este cunoscut decesul unui bărbat neidentificat în Somerton Park, o suburbie a oraşului Adelaide, în 1948 – un caz considerat unul dintre cele mai mari mistere din Australia, neelucidat nici până în prezent.

33. Clay Schuette Felker (1925–2008): ziarist şi editor, cofondator al *New York Magazine* (1968), mentor al celor mai importanți ziarişti americani ai vremii. A lucrat la revistele *Esquire* şi *Time*, printre altele.

34. Referire la trenul transcontinental de lux, Ghan, care leagă Darwin (în nordul Australiei) de Adelaide.

35. Australia este constituită din şase state federale (unități teritorial administrative cu autoguvernare) şi zece teritorii (unități teritorial administrative autonome, dar dependente de guvernarea centrală).

36. New Journalism, mişcare literară americană din anii 1960 şi 1970, care a retrasat limitele jurnalismului tradițional şi ale nonficțiunii, principala sa caracteristică fiind combinarea cercetării cu metode jurnalistice şi cu tehnicile scrierii de ficțiune, subiectele tratate fiind întâmplări şi evenimente reale. Printre scriitorii cărora li se atribuie meritul de a fi inițiat această mişcare se numără Tom Wolfe, Truman Capote şi Gay Talese.

Ca şi când ar fi dormit

DANIEL MILLER

PARTEA A DOUA

12

Tocmai bătea ora cinci când reverendul Ned Lawson a pus capacul stiloului. În ultima săptămână tot scrisese la predica pentru ajunul Crăciunului, petrecând ore întregi închis în sacristia bisericii anglicane St George. O terminase, în cele din urmă. Ceasul de deasupra uşii ticăia în continuare, iar peste o jumătate de oră biserica avea să fie năpădită de copii gălăgioşi, îmbrăcaţi de sărbătoare.

Anul acesta se hotărâse să vorbească despre Ioan 1:14, insistând asupra ideii de har şi de adevăr şi strădania de a le cuprinde uneori pe amândouă. Orăşelul lor era paşnic, dar în ultima vreme îşi făcuse loc un fel de vrajbă. Poate era doar o caracteristică a vremurilor moderne, care grăbesc totul şi fac lumea să-şi iasă mai iute din fire, sau poate alte lucruri mai adânci, dar, dacă discuțiile pe care le purtase cu membrii congregației sale erau grăitoare, atunci multora le-ar fi prins bine vorbe de mângâiere. Iar reverendul Lawson era convins că, dacă ar fi găsit cuvintele potrivite, ar fi putut să reaşeze totul pe calea cea bună.

Măiestria găsirii celor mai potrivite cuvinte ar fi fost ceva cu care preotul să se mândrească, dacă trufia nu ar fi fost o ispită de care se străduia din răsputeri să se ferească. Îi plăcea aspectul spectaculos al meseriei sale, dar aici, la masa de lucru, simțea că îşi îndeplineşte cel mai bine menirea. Domnul îl hărăzise cu darul meşteşugirii cuvintelor şi era de datoria sa să îl folosească pe deplin. Pasiunea pentru scris o avea dinaintea preoției. În dulapul cu uşile închise, aşezate ordonat în cutii, se aflau toate povestirile pe care le scrisese, împreună cu răspunsurile primite de la reviste. Şi se mai afla şi ciorna manuscrisului la care lucra acum, un roman în stilul *pulp fiction* al

lui Raymond Chandler[37]. Uneori, seara, reverendul scotea manuscrisul, îndreptându-i marginile şi, în timp ce doamna Lawson era ocupată cu cei mici, se strecura prin parcarea din faţa bisericii şi se refugia în liniştea sacristiei.

Dar, în ziua de 24 decembrie, la ora cinci, se concentra asupra ultimelor îndreptări la predica din seara aceea. Tocmai începuse să o recitească, când a auzit o bătaie în uşa sacristiei.

— Intră!

În prag a apărut May Landry, cu pomeţii proeminenţi mai îmbujoraţi ca de obicei, ridicându-şi şi coborându-şi umerii de parcă ar fi venit într-o fugă de la ea de acasă, din Thiele Street.

— Bună seara, May.

— Vai, părinte! a început ea agitată, străduindu-se să-şi recapete răsuflarea. S-a întâmplat ceva...

El şi-a ridicat privirea peste ochelari.

— ...la conacul Wentworth. Ceva rău de tot. Eu trebuia să trec să o iau pe Evie Turner – se înţelesese cu Kitty să vină împreună la repetiţie –, dar, când am ajuns acolo, de-abia m-am putut apropia de atâtea maşini.

— Ce maşini?

— Poliţia, salvarea – multe de tot. S-a întâmplat ceva *foarte rău*, sunt convinsă.

Reverendul Lawson sărise deja în picioare. Şi-a scos roba şi şi-a tras pe el o haină şi, în câteva clipe, pornea maşina din parcarea bisericii, după ce îi spusese lui May Landry să-i primească ea pe cei care aveau să ajungă devreme la slujbă.

Pe strada principală a văzut că toate magazinele se închiseseră, oraşul era pustiu şi tăcut. A cotit pe Willner Road, şi nu după mult timp a găsit un loc pe marginea drumului unde să-şi lase Mini Morrisul, lângă intrarea conacului Wentworth.

Doamna Landry nu exagerase câtuşi de puţin. Reverendul a observat că erau acolo patru ambulanţe, două maşini de poliţie şi alte multe maşini fără vreo siglă anume. I s-a strâns stomacul. May avusese dreptate: se întâmplase într-adevăr ceva foarte rău.

A văzut un tânăr poliţist îndreptându-se spre malul pârâului şi şi-a dat

seama că ceea ce se petrecuse trebuie să fi fost acolo. Deschizând portiera maşinii, a simţit aerul umed şi greu. Se schimba vremea. Adunându-şi tot curajul, a traversat drumul, a tras zăvorul porţii şi a pornit-o pe câmp către partea de nord, care se întuneca tot mai mult.

După cum avea să le povestească poliţiştilor care au venit să-l vadă luni de dimineaţă, chiar în acel loc a avut o premoniţie.

— Nu cu detalii, s-a grăbit el să precizeze. Nici nu puteam să-mi închipui ce aveam să văd dincolo de culme. Dar, pe măsură ce mă apropiam, mi-a venit în minte o discuţie recentă.

— O discuţie cu doamna Turner?

— Obiceiul meu e să deschid biserica tuturor: să-i ascult necondiţionat, să le ofer o judecată imparţială şi o inimă iubitoare, iar enoriaşii mei vin adesea să-mi ceară sfatul. Cu câteva săptămâni în urmă a venit la mine doamna Turner, şi joia trecută, pe când urcam dealul, mi-a revenit în minte discuţia noastră, creându-mi o senzaţie cumplită de greaţă.

— Despre ce v-a vorbit doamna Turner atunci, părinte Lawson?

Auzind întrebarea, preotul a dat înapoi.

— Ce-mi spun oamenii când vin la mine e confidenţial. În mod normal, n-aş putea să dezvălui nimic.

— Cred că suntem de acord că împrejurările actuale nu sunt de loc normale.

Amintindu-şi ceea ce văzuse sub salcie, reverendul a încuviinţat din cap.

— Era trasă la faţă şi obosită, trecuseră doar câteva săptămâni de la naşterea copilului şi spunea că nu putea să doarmă. O vreme a vorbit despre lucruri obişnuite, dar mi-am dat seama că o apăsa ceva. În cele din urmă a ajuns la subiect. Voia să ştie cum e socotit dacă o femeie e nevoită să facă ceva, dar după aceea copiii ei rămân fără ea. Dacă ea ar fi gândit că era cea mai bună soluţie pentru toată lumea, ar mai fi fost posibil să fie considerată o mamă bună, chiar dacă însemna să-i lase singuri? Am întrebat-o dacă se referea la o despărţire de scurtă durată, iar care ea a scos un sunet foarte ciudat. Nu a fost chiar un chicot de râs, ci mai degrabă un hârâit uscat din gâtlej, ceva care m-a făcut să tresar şi m-a îngheţat.

— V-a răspuns ceva?

— „Nu o despărţire scurtă“, a zis. Se gândea la ceva mai mult de-atât.

— V-a spus ce avea de gând să facă?

Reverendul Lawson a clătinat din cap şi le-a spus că-i pare rău, dar nu poate să le spună nimic mai mult. Polițistul care îi pusese întrebările a scos un oftat prelung.

— Sunteți sigur, părinte? Nu credeți că ar mai fi şi altceva care ar putea fi de folos în ancheta noastră?

Reverendul era sigur.

Doar atunci când stătea treaz noaptea, în pat, în timp ce soția sa dormea dusă lângă el, sau când era singur în sacristie, petrecând o clipă tihnită cu Domnul, se pomenea că se gândeşte din nou la sfatul pe care i-l dăduse doamnei Turner în dimineața aceea.

Ştiind că ea venea din Anglia şi că soțul ei era mai mult plecat în ultima vreme, presupusese că se simțea singură şi că s-ar fi gândit să facă o călătorie acasă, să stea poate ceva mai mult acolo.

— O mamă trebuie să fie împreună cu copiii ei, doamnă Turner, îi spusese el pe un ton liniştitor. Nu trebuie să-i lase singuri. Oriunde ar avea de gând să meargă şi oricât de multe greutăți ar putea întâmpina, cel mai potrivit ar fi să-i ia cu ea.

În timp ce preotul ajungea la locul faptei îngrozitoare în seara aceea de ajun, doamna Landry îşi luase sarcina în serios. Deşi obrajii tot îi mai ardeau, reuşise de-acum să-şi recapete răsuflarea. Stătea la uşa bisericii şi îi anunța pe enoriaşi că reverendul fusese chemat pentru o treabă urgentă şi, prin urmare, slujba avea să înceapă mai târziu decât fusese planificat.

Mai arunca câte o privire spre Kitty şi spre alte coriste care veniseră mai devreme la repetiție, neştiind dacă era cazul să le oprească să se mai urce pe gardul de piatră, când a auzit o voce veselă strigând-o de departe:

— Bună, May! Soseşte cavaleria!

Şi-a ridicat ochii şi a văzut-o pe Maud McKendry înaintând cu paşi mari pe poteca pietruită, cu brațele pline de buchete de flori pe care să le pună la capătul banchetelor din biserică.

— Ah, Maud! a exclamat ea uşurată, frământându-şi mâinile înmănuşate. Tocmai de tine aveam nevoie!

— Ce-i cu tine aşa de agitată? Unde e reverendul Lawson? Ce Dumnezeu s-a întâmplat?

— Asta e ultima mea grijă! Nu ştiu exact ce s-a întâmplat.

— Dar spune-mi totuşi ce ştii. Hai, mai repede, până nu vin şi ceilalți.

O oarecare căldură maternă din atitudinea aspră a lui Maud McKendry impunea ascultare, şi doamna Landry s-a conformat, începând să povestească ce văzuse în drum spre biserică: ambulanțele, maşinile de poliție, absența lui Evie Turner. Doamna McKendy şi-a păstrat calmul, ascultând până la capăt, după care a încuviințat scuturând viguros din cap. Apoi, cu brațele pline de buchetele de trandafiri superbi, s-a răsucit pe călcâie şi a pornit-o cu paşi liniştiți, dar hotărâți pe poteca din spatele bisericii.

Mulți s-ar fi jenat să pătrundă neinvitați în spațiul sacru al reverendului Lawson, dar doamna McKendry n-a pregetat să intre. A pus florile jos şi a ridicat receptorul telefonului, formând numărul centralei.

— Marian, tu eşti? a întrebat ea când a răspuns centralista. Sunt Maud McKendry. Poți să îmi faci legătura la poliție, draga mea?

Secția de poliție din Tambilla avea câteva încăperi într-o clădire modestă de piatră la colțul West Road. Cele câteva trepte duceau spre un mic palier cu o uşă la mijloc, iar deasupra se afla o plăcuță pe care scria simplu Poliție; un spațiu modest al legii şi ordinii publice, reflectând cumpătarea şi calmul comunității.

Domnişoara Lucy Finkleton trebuia să-şi termine tura de mai bine de o oră, dar rămăsese pe loc, întrucât ofițerul Liam Kelly, sergentul Doyle şi Jerosch intraseră în acțiune. Îi dăduseră o grămadă de sarcini: să dea telefon la poliția din Adelaide, să trimită indicații la serviciul de salvare – dar de-atunci nu mai ştia ce să facă: umbla de colo-colo, uitându-se pe fereastră, agitându-se tot mai mult pe măsură ce aştepta să primească vreo veste despre ce se petrecea. Nu avea voie să stea la telefon în scopuri personale, ca să nu țină linia ocupată, dar, la drept vorbind, ardea de dorința de a împărtăşi cuiva ceea ce ştia.

Când a sunat telefonul la ora şase şi zece, a dat fuga la birou şi a ridicat receptorul.

— Maud! a exclamat ea când a auzit cine era la capătul firului, şi vorbele i-au dat năvală din gură asemenea ocnaşilor care evadează din puşcărie. A fost un accident! Au plecat cu toții în mare grabă! Habar nu aveam ce s-a întâmplat, dar am sunat-o pe doamna Hughes.

— Doamna Hughes? s-a mirat Maude.

Esther Hughes era una din puținele persoane care aveau onoarea – sau ruşinea – de a nu se fi născut sau de a nu fi crescut măcar în Tambilla. Originară din Sydney, plecase „spre vest“ să se angajeze ca guvernantă la o fermă de oi dincolo de râul Darling. A întâlnit un tânăr avocat foarte serios, care a curtat-o asiduu şi fără gânduri meschine, după care s-au căsătorit şi s-au mutat în sud. Fiind o persoană discretă din fire, rareori se amesteca în ce se întâmpla în oraş, aşa că să-i fie pomenit numele a constituit o mare surpriză.

— Dar ce treabă are doamna Hughes cu asta?

— Soțul ei a fost cel care a anunțat poliția. A fost printre primii care i-au descoperit.

— Pe cine?

— Pe cei din familia Turner. Pe doamna Turner şi pe copii. Asta tot încerc să-ți spun. Vai, Maud! E îngrozitor! Sunt morți cu toții. N-a rămas nici unul în viață!

Doamna Landry, care-şi părăsise poziția de la uşa bisericii, apăruse în dreptul sacristiei, neavând curajul să păşească înăuntru. A privit-o pe Maud cum pune tăcută receptorul în furcă şi, când nu a mai putut răbda, a îndrăznit să întrebe:

— Ei, ce-i?

Maud McKendry rămăsese cu privirile pierdute, străduindu-se să înțeleagă vestea îngrozitoare. Rar i se întâmpla să rămână fără cuvinte, dar, de data aceasta, era amuțită.

— Maud! Te rog...

Doamna McKendry şi-a depăşit năuceala. Era conştientă că e datoare să transmită mai departe ceea ce aflase.

Ascultând-o, doamna Landry şi-a dus mâna la gură şi-a stat aşa mult timp după ce doamna McKendry terminase de povestit.

Şi-au rămas aşa amândouă, încremenite ca figurinele de lemn din scena nativității de la intrarea în biserică. Acordurile vesele ale colindelor răzbăteau prin uşile de sticlă ale lăcaşului: corul începuse repetiția pentru slujba de seară, şi sunetul sfâşietor al vocilor neprihănite se amesteca cu grozăvia veştii. Nu s-ar fi putut întâmpla ceva mai cumplit.

Dar nu a trecut nici un minut, că doamna Landry a exclamat:

— Vai de mine. Vai, Maud... cumnata doamnei Turner! M-am întâlnit din întâmplare cu ea săptămâna asta. A venit la ei până naşte.

Maud McKendry s-a lăsat pe scaunul reverendului, copleşită de întâmplările grozave din după-amiaza aceea.

— Biata femeie! Să primească aşa o veste! Mai ales în starea ei!

Era şase şi jumătate şi începuseră să cadă primele picături de ploaie când ofițerul Kelly şi polițistul stagiar Jerosch au bătut la uşa familiei Turner.

Înăuntru, Nora se trezea dintr-un vis ciudat, fără nici o noimă, în atmosfera înăbuşitoare a zilei de vară care-şi pierduse din lumină, dar nu şi din arşiță. În amurgul semiîntunecat i-a luat ceva vreme să-şi amintească unde se afla, fără să mai punem la socoteală zgomotul care o trezise, dar apoi s-a auzit încă o bătaie şi s-a dat uşurel jos din pat.

Pe când înainta pe palierul întunecos şi cobora cu grijă scările, se întreba de ce nu se întorseseră încă Isabel şi copiii. Casa era stăpânită de o linişte profundă. Uşile dormitoarelor stăteau întredeschise, triste, lucrurile le rămăseseră lăsate vraişte în locurile şi în felul în care fuseseră abandonate de dimineață, lămpile şi becurile erau reci şi fără viață. Prin fereastra cea mare de pe palier, unde scara se curba în unghiuri drepte ca să ajungă la nivelul dormitoarelor, vedea că afară se schimbase vremea, aşa cum se anunțase. Cerul plumburiu era greu de nori, iar peisajul din jur, coamele dealurilor, chiparoşii cu trunchiuri argintii, deja umbriți în amurg, se vedeau şi mai şterşi de vijelia care stătea să pornească.

Prin geamul uşii de la intrare a desluşit pe verandă două siluete. Şi-a dat seama pe dată că nu erau nici Isabel, nici vreunul dintre copii, căci nu se auzea zgomotul pe care-l făceau de obicei nepoții ei, dar a presupus că era cineva de prin vecini care venea cu vreun coş de legume din grădină, vreo plăcintă sau vreun alt dar de Crăciun. Sau poate vreo comandă din oraş, ceva ce cumpărase Isabel pentru cină şi uitase să spună.

Indiferent cine ar fi fost, când a ajuns în dreptul covorului de la capătul scărilor, nu simțea altă neliniște în afară de faptul că fusese trezită brusc din somn şi că era gravidă pe ultima sută de metri, pe o căldură înăbuşitoare. De fapt, ceea ce o preocupa cel mai mult în timp ce traversa holul era sarcina. De dimineață, fătul se pusese într-o poziție mai inconfortabilă, împingând-o cu

un picior sub coastă, şi nu se mai clintise de-acolo.

— Ai fi putut să-ți găseşti o poziție mai comodă, şmecherie ce eşti! a şoptit ea, împungându-şi uşor pântecele. Nici nu te-ai născut şi îți impui deja voința.

Drept răspuns, a primit un ghiont zdravăn şi a zâmbit ca pentru sine în timp ce deschidea uşa. Mai târziu avea să-şi amintească că această mică dispută cu pruncul ei nenăscut avea să fie ultimul moment fericit.

---

37. Raymond Thornton Chandler (1888−1959): romancier şi scenarist de film americano-britanic, cunoscut pentru romanele sale polițiste, care au exercitat o mare influență asupra genului. Eroul romanelor sale, Philip Marlowe, este considerat „detectivul particular“ model.

CAPITOLUL OPTSPREZECE

Sydney, 12 decembrie 2018

Jess a rămas cu cartea deschisă în poală, fermecată de imaginea tinerei Nora care comunica cu micuța Polly în ultimele ei clipe de inocență.

Această scenă descrisă de Miller a făcut-o să înțeleagă trauma profundă suferită de bunica ei, tragedia îngrozitoare care a însoțit venirea pe lume a copilului ei atât de mult aşteptat. Şi nu era de mirare că îi revenise în minte acum, probabil că nu uitase niciodată. Scena mai dovedea şi cât de profund îşi cunoştea Daniel Miller „personajele“. Jess o recunoştea pe Nora: până şi dialogul de la capătul scărilor i se părea cunoscut, era ceva ce Nora *ei* ar fi putut spune.

Remarcabil era, de asemenea, felul în care Miller redase rolul reverendului Lawson în acea anchetă. El declarase polițiştilor că doamna Turner venise la el într-o stare destul de rea: trasă la față, nedormită, frământată de griji, vorbind despre intenția de „a face ceva“ care să-i lipsească pe copii de mama lor. Dar în primele interviuri nu mărturisise aceste lucruri, aşa reieşea din cartea lui Daniel Miller.

Pentru început, aşa cum se spunea în carte, reverendul Lawson o sfătuise pe Isabel ca, indiferent ce avea de gând să facă, să găsească o modalitate de a-şi lua copiii cu ea. Jess nu era convinsă că acest lucru ar fi fost suficient de important pentru investigații, dar era posibil ca în 1959, când metodele de anchetare erau mult mai limitate, poliția să se lase mai uşor convinsă de mărturiile verbale ale cunoştințelor apropiate, mai ales ale unui slujitor al Domnului dintr-un mic oraş de provincie. Te-ai fi aşteptat să fie nevoie de mult mai multe dovezi solide pentru a acuza o femei de făptuirea unei crime.

S-ar fi putut să fie mai mult de atât, ceva ce Miller nu scrisese în carte, dar spusese polițiştilor – poate comisarului Duke, pe care Nancy zisese că ajunsese să-l cunoască foarte bine. Poate că Miller chiar îl convinsese pe

preot să depună mărturie. După cum citise pe internet, medicul legist nu făcuse publice nişte dovezi esenţiale, şi nu era greu de imaginat că se ajunsese la o înţelegere, din pricină că nu era bine să se afle că un om al bisericii devoala spovedaniile enoriaşilor săi.

Jess se gândea la carnetele de notiţe ale lui Miller. Vizitatorii lui Nancy sunaseră la uşă înainte ca ea să apuce să-i ceară să îi trimită şi copii ale interviurilor cu reverendul Lawson. Se gândea să o sune acum să o roage, dar, uitându-se la ceas, şi-a dat seama că programul de lucru se terminase la Vermont. Aşa că i-a trimis rapid un mesaj.

Bună, Nancy. Te-ai supăra dacă te-aş ruga să cauţi şi interviurile cu preotul? Mulţumesc frumos. Apreciez foarte mult ajutorul tău.

Tocmai când să-l trimită, i-a apărut pe ecranul telefonului o alarmă care-i amintea să-i dea telefon lui Polly. A oftat. Discuţia cu ea trebuia purtată altfel acum, dar nu avea decât să se refere la lucrurile esenţiale: să-i ceară scuze că nu a sunat-o mai devreme, să-i prezinte pe scurt starea pacientei şi să-i sugereze să vină acolo când Nora avea să fie externată din spital, ca „să stea de vorbă pe îndelete“.

Ecranul telefonului se închisese în timp ce Jess se gândea la toate acestea, iar acum îi apărea pe ecran o altă notificare: un e-mail de la Nancy.

Dragă Jess, după cum ţi-am promis, îţi trimit paginile scanate din „Carnetele Tambilla“. Aşa cum ţi-am spus la telefon, unchiul meu a stat mult de vorbă cu Nora. Dincolo de proiectul la care lucra el, s-au împrietenit foarte tare, sprijinindu-se unul pe celălalt, cred că şi din pricină că amândoi pierduseră pe cineva drag.

După cum reiese din cercetările lui, presupun că s-a întâlnit cu ea de multe ori, în unele cazuri fără a nota pe loc în carnet. Din câte îmi dau seama, când se întorcea acasă, obişnuia să scrie ceea ce-şi amintea din discuţii, observaţii şi impresii sub formă de scene.

Nu sunt sigură dacă avea de gând să le includă într-o carte sau dacă erau doar o metodă folosită pentru a sintetiza informaţiile şi a-şi consolida naraţiunea (chiar numai pentru sine), dar, oricum ar fi, sper ca aceste pagini să-ţi fie de folos şi abia aştept să vorbim iar.

Îi doresc grabnică însănătoşire bunicii tale,

Nancy

P.S. Acum văd mesajul tău legat de reverend. O să caut, dar parcă-mi amintesc că Dan spunea că „discuţiile“ lor au fost „confidenţiale“, din pricina faptului că era om al bisericii.

Jess a deschis documentul inclus şi a găsit copiile scanate a treizeci şi trei de pagini liniate, pline cu un scris mărunt de mână. Fiind prea greu de citit, s-a hotărât să le printeze.

Afară era frumos şi s-a simţit îmboldită de emoţia unei posibile descoperiri. Şi-a pus în minte să iasă în grădină şi, luând paginile sub braţ şi un creion în buzunar, a ieşit la soare, păşind pe nisipul scârţâitor de pe aleea circulară din faţa casei.

Când a ajuns la marginea grădinii tropicale s-a auzit sunând telefonul fix din casă. S-a gândit să dea fuga înapoi să răspundă, dar până la urmă s-a hotărât să-l lase să sune. Probabil că era vreuna dintre prietenele Norei care avea să lase un mesaj sau să dea telefon iar.

Când telefonul a sunat din nou, ceva mai târziu, nu l-a mai auzit. Ajunsese deja la banca din grădină de unde se vedea portul. Aerul era înmiresmat de iasomie şi răzbătea trilul ca de clopoţel al coţofenelor. Brusc, s-a simţit străbătută de un fior. Era o senzaţie tare ciudată: când era mică, se spunea că i-a trecut cineva peste mormânt. Acum se gândea totuşi că putea fi un presentiment, că se întâmplase ceva extrem de important.

Sau era pe cale să se întâmple. Fără să mai stea pe gânduri, a început să citească notiţele lui Miller, fără să îşi dea seama că înăuntrul mult iubitei case a Norei telefonul suna iar şi iar.

PARTEA A ŞASEA

CAPITOLUL NOUĂSPREZECE

Brisbane, Queensland, 12 decembrie 2018

Polly se afla în bucătărie miercuri dimineața, când a sunat telefonul. Ținea în mână pălăria de pai favorită, gândindu-se dacă era cazul să dea piept cu căldura înăbuşitoare ca să se ducă la magazin să cumpere nişte peşte pentru cină; putea să renunțe la planul acesta şi să aştepte până când se lăsa umbra mai pe după-amiază, ca să caute în grădină câte ceva pentru o salată.

Telefonul agățat pe perete suna strident şi a luat-o prin surprindere. Speriată, şi-a dus palma la piept şi şi-a ținut respirația. Sau nu a fost aşa? Poate că doar după aceea, gândindu-se la ce s-a întâmplat în ziua aceea, şi-a imaginat că avusese o presimțire. Pentru că vestea primită în acea discuție telefonică era de o importanță capitală. Nora murise. Se întâmplase cu treizeci de minute în urmă şi nu se mai putuse face nimic să o salveze.

Stătea în dreptul ferestrelor largi care dădeau spre valea Paddington, adâncă şi plină de vegetație, ascultând şi răspunzând persoanei de la celălalt capăt al firului, mulțumind pentru tot ce se făcuse. A pus receptorul la loc în furcă şi a aşteptat să treacă tensiunea acumulată în cameră.

Rămăsese fără mamă. Nora se dusese. „E în regulă“, şi-a spus ea încetişor. „Totul o să fie bine.“

După aceea, planurile din ziua aceea s-au risipit. Uitând de cină, Polly a petrecut mai bine de o oră fără nici un rost. Trecea dintr-o cameră într-alta, aşezându-se ici şi colo, îndreptând pernele şi aranjând ghivecele cu flori, făcându-şi o ceaşcă de ceai, ca apoi să o lase uitată pe bufetul din bucătărie.

Totul se întâmplase atât de repede. Aflase abia ieri că Nora era internată în spital. O anunțase Janey – Janey cea atât de onestă şi de nădejde –, menajera Norei. Vocea îi era atât de domoală şi de lipsită de dramatism, încât, înainte de a-şi da seama cât de neobişnuit era să o audă la telefon, a primit două veşti, care mai de care tocmai bună să o dea peste cap: Nora era internată în

spital, şi Jess se întorsese de la Londra. Apoi, Janey i-a spus ceva care a tulburat-o şi mai tare:

— Jess tot întreabă despre povestea aia de la Halcyon.

Şi acest din urmă lucru a pus-o cel mai tare pe gânduri. Stătea în pragul celui de al doilea dormitor al modestei ei căsuțe, uitându-se la patul cel mic pe care-l schimbase cu aşternuturi proaspete cu o zi în urmă, când aflase că Jess se afla în Australia. Dar fusese un gest prostesc, sentimental: Jess nu ar fi venit niciodată până în nord, la Brisbane, ea rămânea întotdeauna la Sydney. La drept vorbind, ultima dată când venise Jess, ea se simțise stânjenită. Nu pentru că s-ar fi ruşinat de casa ei, care era foarte bună pentru ea, ci tocmai pentru că se simțea *prea bine* în ea. Privind prin ochii fiicei sale, îşi dădea seama cât de lipsită de strălucire era viața ei. Cât de puține aspirații avusese şi cât de puțin realizase. Şi chiar mai uimitor, cât de puțin îi trebuise ca să fie mulțumită, la urma urmei.

Dar toată povestea asta cu Halcyonul? Ce ciudat ca Jess să întrebe din nou. Prima oară se interesase de casa aceea după înmormântarea şi priveghiul lui Thomas Turner, când se îndreptau amândouă spre casă pe malul apei. Polly se oprise pe țărm, cu gândul la mutarea la Sydney, departe de Nora, departe de toate legăturile cu trecutul, iar Jess se apropiase şi-şi strecurase palma într-a ei (îi încăpea atât de bine! Polly era mereu uimită şi încântată de această potrivire) şi, în timp ce o ambarcațiune părea că levitează la orizont, a întrebat-o:

— Ce este Halcyon?

Polly a rămas încremenită, ca şi cum cineva ar fi tras un foc de armă lângă ea. A bâiguit ceva despre o casă, undeva într-o pustietate, departe de tot, dar Jess era deşteaptă şi a putut să pună totul cap la cap: tristețea Norei, dorința ei aprigă de a vinde proprietatea.

— Era casa fratelui ei? a întrebat ea, iar Polly a încuviințat, dar nu i-a spus nimic mai mult.

Şi nici nu era nevoie să-i spună. Jess s-a mulțumit cu ideea că durerea Norei cerea să-i fie ştearsă din memorie acea casă a fratelui ei, să scape de ea imediat. Adevărul era mult mai complicat însă.

Mama lui Polly îi povestise despre întâmplările îngrozitoare petrecute cu zece ani înaintea acelei zile în care se afla cu Jess pe țărm. Constrânsă fiind,

Nora îi relatase totul, dar îi pusese în vedere cu strictețe că era ceva despre care nu aveau să mai vorbească niciodată. În 1978, într-o după- amiază de duminică cu vreme urâtă, se aşezaseră în biblioteca de la Darling House să bea ceaiul. Era un ritual între mamă şi fiică instaurat de Nora destul de recent, după ce Polly începuse facultatea anul trecut. O puseseră pe doamna Robinson să le servească, dar doar pentru amuzament, ca şi cum ar fi fost nişte doamne de lume la un hotel simandicos din Londra. În ziua aceea, Polly era nervoasă, dar hotărâtă să nu lase să se vadă. Îşi schimbase hainele de câteva ori şi îşi aranjase părul cu mare atenție, voia să pară mai matură, mai stăpână pe sine.

De când se ştia, fusese fragilă. „Eşti prea sensibilă“, îi spunea mama ei ori de câte ori o striga noaptea, sau țipa înspăimântată de întuneric, sau se bloca în prima zi de şcoală. „Nu e vina ta, aşa ai fost tu făcută.“ Polly nu se simțea bine când mama ei spunea astfel de lucruri, ca şi când ea nu s-ar născut ca toată lumea, ci ar fi fost alcătuită într-un atelier de cineva străin mai puțin atent. Aşa îşi închipuia ea, în mintea ei. Era una dintre slăbiciunile sale. „Ce închipuiri fanteziste!“ îi răspundea atunci Nora, plescăind din buze drăgăstos şi mângâind-o pe creştet.

Dar, în ziua aceea, Polly era hotărâtă să nu-i dea răgaz mamei ei să deturneze discuția, avea ceva important de spus şi nu voia să-i stea nimic în cale. Se tot gândise dacă era mai bine să aştepte să termine ceaiul, dar ştia că, dacă aştepta prea mult, avea să-şi piardă bruma de curaj pe care şi-o adunase. Aşa că, în timp ce doamna Robinson nu ieşise încă din bucătărie, i-a zis:

— Am să-ți dau o veste, a început ea, atingând cu degetele mâinii drepte inelul fin de aur de pe mâna stângă, cu şase diamante delicate, răsucindu-l înainte şi înapoi.

Nora a rămas încremenită.

— Te-ai logodit? Dar abia l-ai cunoscut.

— Dar ştiu că-l iubesc.

— Ei, îl iubeşti! Vai, Polly...

— Şi mă iubeşte şi el.

Se cunoscuseră la Universitatea din Sydney cu câteva luni în urmă. Era noiembrie, şi sfârşitul primului an de facultate nu era departe. Jacaranda era în floare, plină de ciorchini violet. Avusese probleme cu maşina în drum spre

facultate şi întârziase la cursul introductiv de literatură engleză. Jenată că trebuia să străbată de una singură amfiteatrul plin până la refuz, a zărit-o pe prietena ei Diane făcându-i semn cu mâna de pe un rând mai din spate, dar nu a observat că aveau un alt lector decât când s-a aşezat pe scaun. Mai scotocea încă prin geantă după un pix, când i-a atras atenţia accentul lui neobişnuit.

Era doctorand, după cum s-a prezentat, venit de la Harvard, şi se numea Jonathan James. Prelegerea lui a fost o demonstraţie înflăcărată a faptului că o mie de ani de literatură engleză puteau fi interpretaţi ca o încercare continuă de a înţelege relaţia mereu controversată între civilizaţie şi sălbăticie. Şi i-a purtat de la fricile primordiale ale lui *Beowulf* la valorile cavalereşti ale lui *Sir Gawain şi Cavalerul Verde*, de la poemul pseudoeroic *Cosiţa luată cu de-a sila* şi *Călătoriile lui Gulliver* la întâmplările tulburătoare din *Frankenstein* şi *La răscruce de vânturi*, ajungând în cel din urmă la sălbăticia gotică de *fin de siècle* a lui Jekyll şi Hyde şi Dracula. Lui Polly i s-a părut că s-a revărsat o lumină asupra a tot ceea ce îşi închipuia ea că ştie despre lume − umanitate, literatură, natură – şi, datorită strălucirii ei, a putut să găsească în sinea ei noi legături şi posibilităţi, care se ascunseseră până atunci în cotloane întunecate.

După aceea şi-a făcut de lucru cu cărţile şi şi-a aranjat pixurile cu atâta încetineală, încât Diane s-a plictisit să o mai aştepte şi i-a spus să vină după ea la cafenea. Când, în cele din urmă, s-a pornit să coboare scările amfiteatrului, nu mai rămăsese aproape nimeni în sală. S-a oprit în dreptul catedrei, cu inima zbătându-i-se în piept, convinsă că şi el o să-i audă bubuitul.

— Mi-a plăcut ce aţi spus, abia a îngăimat ea.

Nu era un început prea inteligent, dar era o noutate absolută. Ea nu era genul care să intre în vorbă cu lectori americani chipeşi. Avea ochii căprui, cu scânteieri aurii, după cum a băgat de seamă.

Aflase din cărţi despre oameni care simt că trăiesc ca prin vis. Dar până atunci nu simţise niciodată aşa ceva. Şi, fără să-şi dea seama, au început să stea de vorbă cu mare uşurinţă, ieşind din amfiteatru, pe sub colonada ce mărginea clădirea cu patru laturi. Au ieşit afară, în atmosfera liniştită şi caldă. S-au aşezat pe peluza cea mare, la umbra unei jacarande, şi nu s-au mai oprit din vorbă. Ea nu mai era fetiţa timidă, nebăgată în seamă sau ironizată de colege, îşi găsea cuvintele cu uşurinţă, iar el râdea firesc. Şi-au măsurat

preferințele stabilind primele cinci poezii favorite de Keats, căzând de acord să pună pe primul loc „Strălucitoarea stea“ şi „Toamna“. Stârnite de briza uşoară, florile de jacaranda cădeau peste ei, învăluindu-i într-un nor uşor violet.

— „La Belle Dame“, a rostit el în şoaptă, întinzând mâna să-i culeagă din păr o floare, cu privirile pierdute în ochii ei: „Frumuseţe ca de zână-avea.“ Ai milă de mine!

Polly simțea că se răsucea ceva adânc în sufletul ei, ca o cheie într-un lacăt, şi înțelegea că nu mai poate da înapoi.

— Îl iubesc, a repetat ea, cu mai multă convingere de data aceasta.

— Dar nu ai decât optsprezece ani, i-a răspuns Nora, închizându-şi ochii. Sigur că te-ai îndrăgostit. Dar asta nu înseamnă să iei decizii pripite. Tatăl lui ce părere are ca el să rămână la Sydney?

Tatăl lui era senator american, renumit pentru credința sa nestrămutată în valorile creştine şi în trăinicia familiei. „Precum clanul conservator Kennedy“ era caracterizarea obişnuită făcută de presă atunci când se referea la soția sa devotată, la cei patru fii adulți şi la fiica de şaisprezece ani.

Polly a şovăit. Nu avusese de gând să dea prea multe amănunte pe tema asta, dar nu se pricepea să ocolească adevărul.

— Păi nu rămâne aici.

— Atunci o să fie foarte greu. Relațiile la distanță sunt...

Nora s-a oprit brusc, şi Polly şi-a dat seama că rareori o văzuse pe mama ei atât de tulburată.

— Să nu-mi spui că te gândeşti să pleci cu el în America? Să trăieşti acolo?

Polly nu a avut curajul să răspundă, dar chipul mamei ei arăta că înțelesese. Nora era zguduită, aproape panicată.

— Nu, de neconceput! Nu ai decât optsprezece ani, eşti un copil încă. Şi cu şcoala ce-ai să faci?

— O să mă ajute să mă transfer.

— Dar, Polly, gândeşte-te la viața lor... atâta atenție. Cum ai să poți face față?

— O să mă descurc.

— Şi sănătatea ta? Ai fost întotdeauna sensibilă. Doamne-Dumnezeule, câte griji mi-am făcut! Nu ai de unde să ştii!

Dar Polly ştia prea bine. Mama ei fusese mereu prezentă în copilărie, veghind îndeaproape să nu cumva să încerce ceva neobişnuit.

— Fii atentă, te rog, obişnuia ea să spună. Eşti sigură că nu ți-ar plăcea altceva?

Şi cu siguranță asta nu făcea decât să reflecte propriile temeri ale lui Polly. Fusese o fetiță fragilă, care-şi închipuia tot ce-i mai rău, anticipând pericolele înainte de a o lua prin surprindere, făcându-şi griji despre lume şi despre locul ei în ea. Dar acum crescuse, învățase să se descurce.

— Sunt mai puternică decât crezi, i-a răspuns Polly.

— Aici ai parte de mult ajutor, de oameni care te iubesc. Nu trebuie decât să dau un telefon şi pot să te programez la cel mai mare specialist din țara asta. Acolo o să fii de una singură.

— Dar i-am cunoscut părinții şi sora când au venit aici de Crăciun. Are o familie foarte mare.

De îndată ce a rostit vorbele acelea, Polly ar fi vrut să şi le ia înapoi. O familie numeroasă fusese visul cel mai mare al mamei ei, iar lipsa ei se transformase într-o imensă părere de rău.

— Şi o să vii şi tu în vizită, bineînțeles, a adăugat ea repede. John ştie cât de mult însemni pentru mine. Familia lui va fi şi familia ta... marea familie pe care ți-ai dorit-o întotdeauna.

Nora a oftat, şi Polly se întreba dacă putea fi înduplecată.

— Ai să vezi că o să meargă, a spus ea cu convingere. Ştiu că o să fie bine.

Dar mama ei continua să tacă.

— Mamă, ce e?

Polly a privit-o îndreptându-se spre fereastra mare ce dădea spre grădină. Şi i s-a părut că a rămas acolo o eternitate, cu brațele încrucişate şi capul plecat. Polly a aşteptat, sperând că mama ei avea să accepte ce se întâmpla. Dar când Nora şi-a întors fața, în cele din urmă, era foarte tulburată.

— Vino aici, a spus făcându-i semn să se aşeze pe sofa. Trebuie să-ți spun ceva.

— Ce anume?

Nora a deschis caseta de argint de pe măsuța cu băuturi, a scos o țigară şi şi-a aprins-o. Ăsta era un semn rău. Mama ei nu fuma – nu suferea acest obicei, considerându-l un indiciu al urii de sine. Chibritul a sfârâit când Nora

l-a scuturat să stingă flacăra.

Mâinile îi tremurau, după cum a observat Polly.

— Ce am de gând să-ți spun acum e un secret cumplit de familie. Aş fi preferat să te scutesc să-l afli. Dumnezeu mi-e martor cât de mult m-am străduit. Dar acum nu mai am de ales. Ştiu că ții foarte mult la tânărul acesta. V-am văzut când eraţi împreună şi am fost şi eu tânără cândva. Dar, când vorbeşti de căsătorie... ei bine, înainte să iei o decizie ca asta, se cuvine să ştii adevărul.

A tras adânc din țigară şi a scos un şuvoi de fum, apoi a început să povestească despre fratele ei, Thomas, şi cumnata ei, Isabel, pe care o adorase, şi despre liota lor de copii veseli, în casa lor mare de pe dealurile Australiei de Sud. Polly nu ştia nimic despre toate acestea şi a ascultat-o cu surprindere şi interes, până când povestea a căpătat o întorsătură neaşteptată. Mama ei a vorbea despre un picnic, şi venirea poliției, şi o furtună care a izbucnit după aceea, dar lui Polly îi venea să-şi pună mâinile la urechi, ca să nu audă mai departe.

Când a terminat de povestit, Nora era epuizată de-a binelea. Nevoită să rostească acele cuvinte în încăperea aceea atât de cunoscută parcă o făcuse să retrăiască toate acele întâmplări şi-i storsese şi ultima picătură de energie. Polly a rămas şi ea fără grai. Ceea ce auzise o năucise. Era imposibil de înțeles.

Atunci a apărut şi doamna Robinson cu tava cu ceai.

— Îmi pare rău că a durat atât de mult, a trebuit să primesc şi o livrare care a venit tocmai acum şi mi-a intrat şi un oposum în bucătărie, dacă vă vine să credeți! Câtă obrăznicie!

— Nu-i nimic, Jane, noi am avut ce face aici. Lasă, că ne turnăm singure ceaiul.

Era imposibil să nu simți tensiunea din încăpere, aşa că doamna Robinson a înclinat politicos şi grav din cap, a lăsat tava jos şi i-a spus Norei să o cheme dacă mai are nevoie de ceva.

— Aşa că înțelegi, a continuat Nora, întorcându-se spre Polly, de ce nu este posibil să te căsătoreşti cu un om ca el, cu familia pe care o are.

Polly scutura din cap, încercând să înțeleagă ce auzise, să priceapă toate implicațiile.

— Dar lui nu o să-i pese de asta, a spus ea în cele din urmă, dându-şi însă seama că nu putea ascunde unda de îndoială ce i se simțea în voce.

— Poate că nu de la început, dar cu timpul...

— El mă iubeşte.

— Dar cum o să se simtă când secretul tău îl va distruge pe tatăl lui? Sângele apă nu se face, să ştii!

Când Polly nu a răspuns, căci nu avea ce spune, Nora a continuat:

— Nu mă îndoiesc că te iubeşte, Polly. Problema e dacă tu îl iubeşti suficient de mult ca să-l scuteşti să facă o alegere de felul acesta. Un lucru e sigur: dacă intri într-o familie ca asta, devii o țintă. Presa va scormoni în trecutul tău şi va descoperi. Ce crezi că o să se aleagă de cariera politică a tatălui lui dacă va avea o noră – probabil mama nepoților lui – a cărei mătuşă a fost o... criminală? a şuierat ea în şoaptă. Asta o să-l termine. O să vă distrugă pe toți.

CAPITOLUL DOUĂZECI

O criminală. Şi acum, după patruzeci de ani, cum stătea aşezată pe marginea patului pe care-l făcuse pentru Jess, Polly a fost zguduită iar de impactul aproape fizic pe care-l simțise atunci când mama ei rostise acest cuvânt. *Criminală*. Sunetul lui se rostogolise prin încăpere, reverberat de plinte, adunându-se pe la colțuri.

— Dar poate că nu o să afle, a spus ea. Asta s-a întâmplat acum mai bine de douăzeci de ani. Nu-mi închipui că presa americană acordă atâta atenție la ce se întâmplă pe aici.

— Mi-ar plăcea să fie aşa, a răspuns Nora. Şi poate că aşa se şi întâmplă de cele mai multe ori. Dar, în cazul acesta, veştile se răspândesc iute. S-a scris şi o carte, să ştii. O carte destul de cunoscută, scrisă de un ziarist care s-a întâmplat să se afle în Australia la vremea aceea. A devenit chiar bestseller *New York Times*. A scris totul despre crimă, despre investigațiile poliției şi despre anchetă.

La început, lui Polly nu i-a păsat prea mult de asta, i-a spus mamei sale şi s-a convins şi pe sine că nu putea fi trasă ea la răspundere pentru faptele unei femei care murise înainte ca ea să se nască, şi cu care era înrudită doar prin alianță. Dar cuvântul în sine schimba perspectiva.

Criminală.

Aşa că s-a despărțit de Jon. I-a spus tot ce o învățase mama ei – că nu era pregătită, că era prea tânără, că făcuse o greşeală – şi i-a înapoiat inelul de logodnă.

Dar nu putuse să uite uimirea de pe chipul lui.

— Spune-mi că nu mă iubeşti, i-a cerut el.

Dar ea nu i-a răspuns.

— Spune-mi că nu mă iubeşti, a repetat el, de data aceasta cu mai puțină convingere.

Polly a închis ochii, strângându-şi tare pleoapele. Fusese îngrozitor.

Când i-a deschis din nou, i-a trebuit o vreme ca să poată distinge culorile din jur. Scândurile de lemn erau aşezate orizontal în încăperea aceea, acolo fusese o verandă înainte, închisă cu zeci de ani în urmă. Ea vopsise pereţii în turcoaz strălucitor, dar vopseaua se decolorase cu timpul, căpătând o nuanţă spălăcită. De afară răzbătea peste vale ciripitul unor coţofene. Lui Polly îi plăcea mult să le audă. Printre deschizăturile jaluzelelor vedea grădina din jurul clădirii guvernamentale, cu plutonul de chiparoşi, dar priveliştea îi era parţial blocată de ramurile unui arbore stufos de jacaranda, pe care fusese de multe ori sfătuită să-l taie ca să aibă mai multă lumină, dar se încăpăţânase să refuze. Cu precizie de ceasornic, o dată pe an, se repeta aceeaşi scenă: o uriaşă pânză violacee, creponată, pe fundalul cerului albastru şi limpede precum cristalul, apoi nori grei întunecaţi spulberând-o într-o ploaie de confetti. *Frumuseţe ca de zână-avea. Ai milă de mine!*

Polly şi-a ferit privirea. Pe peretele din faţa ei se afla unul dintre tablourile pictate de ea. Nu avea cine ştie ce talent, dar îi plăcea să picteze şi se împrietenise cu participanţii de la orele de pictură la care se înscrisese cu zece ani în urmă. Îi plăcea să picteze încăperi. Spaţii văzute prin uşi deschise. Sub tablou se afla un scaun înalt de copil în stil victorian pe care-l cumpărase pentru Jess când era mică şi nu se mai îndurase să-l arunce. Ei îi plăcea cum arată lucrurile vechi. Urmele timpului i se păreau reconfortante: zgârieturile, urmele vechi de creion, vopseaua jupuită. Ele înţelegeau că toată lumea are unele colţuri ciobite şi o viaţă trecută.

În anii care au urmat, a mai aflat uneori câte ceva despre Jon de la ştiri. La început, doar informaţii legate de tatăl lui, dar apoi, pe măsură ce se afirma ca scriitor, mai auzea când îşi promova vreo nouă carte. La un moment dat văzuse şi nişte fotografii într-o revistă pentru femei. A studiat-o cu de-amănuntul, înregistrând fiecare detaliu: soţia şi copiii, arătând cu toţii minunat. La vremea aceea era singură la Brisbane, Jess rămăsese cu Nora la Sydney. Aşa că şi-a permis să se scufunde în disperare. Nora nu concepea să-şi plângă de milă, dar Polly s-a lăsat cuprinsă de tristeţe.

Fără să vrea, şi-a atins cu degetele medalionul de la gât, gândindu-se că nu era cazul să fie melodramatică, doar ea fusese cea care se despărţise de el. Ar fi putut să-i spună adevărul, poate că ar fi trebuit să o fi făcut. Era foarte

probabil ca el să îi fi luat mâinile într-ale lui şi să-i spună că nu avea nici o importanţă pentru el, că o iubea oricum şi că aveau să găsească o cale. Dar Nora se gândise şi la asta.

— Are să-ţi spună că faptele lui Isabel nu au nici o legătură cu tine, îi spusese ea în seara dinainte ca Polly să o rupă cu Jon, pe când se aflau amândouă la masa din bucătăria de la Darling House.

Lui Polly i-a venit în minte portretul mamei sale din tinereţe şi s-a întrebat cum ar fi fost dacă s-ar simţi şi ea la fel de stăpână pe sine.

— Şi o vreme chiar aşa ar putea fi. Dar va ţine minte. Şi o să crezi că totul este în regulă, până când o să ai un copil într-o bună zi – crede-mă, un copil schimbă multe – şi-o să se uite la tine şi o să-şi aducă aminte.

Criminală.

S-a ridicat în picioare. Soarele se înălţase de-acum, şi acoperişul de metal pocnea de căldură. O pală de aer cald şi umed pătrundea pe fereastră, purtând şi parfum de iasomie. În fiecare vară era surprinsă de umiditatea din Brisbane.

— Fii binevenită în clima subtropicală, îi spusese vecina ei, Angie, atunci când se plânsese prima dată de asta, în timp ce sporovăiau peste gardul de nuiele care despărţea casele lor, şi a continuat arătând spre pântecele ei rotund. Fii mulţumită că nu eşti însărcinată.

Angie mai încercase să o tragă de limbă. Iar aluzia pe care o făcuse atunci când Polly se plânsese de umezeală era o dovadă clară. Probabil că observase şi scaunul înalt de copil pe care-l adusese Polly când se mutase. Dar ea îi zâmbise fără să-i ofere şi alte explicaţii.

Descoperise că era însărcinată la două săptămâni după plecarea lui Jon în America. Îi fusese teamă să-i spună mamei sale. Se simţea atât de proastă, de distrusă. Dar, până la urmă, Nora o surprinsese cu atitudinea ei.

— Dar cum de-ai putut crede că aş fi altfel decât încântată? a exclamat ea, luând-o în braţe şi mângâindu-i părul. Copiii sunt o binecuvântare, indiferent de situaţie!

Şi dacă Polly nu avea nici cea mai mică idee despre ce era de făcut, Nora s-a pus imediat pe treabă, a cumpărat vitamine şi i-a aranjat un consult la un prieten de-al ei, doctor.

— Doctorul Bruce e cel mai bun. El m-a îngrijit când am fost gravidă cu

tine.

În timp ce stătea înțepenită sub cearceaful apretat din separeul despărţit cu draperii din cabinetul rece al doctorului Bruce, l-a auzit întrebând cu voce joasă despre „tatăl copilului“, iar Nora i-a răspuns tot în şoaptă: „Mi-e teamă că nu e cunoscut.“

Minciuna a lovit-o peste măsură pe Polly. S-a gândit că mama ei o spusese pur şi simplu din discreție, căci nu avea nici un rost să-i împărtăşească doctorului toate detaliile personale. Dar mai apoi, când Polly şi-a pus problema dacă era cazul să-i scrie lui Jon ca să-i spună despre copil, Nora s-a arătat uimită de-a binelea:

— Cum de-ți trece aşa ceva prin cap? Nu-i spui nimic, şi mai târziu ai să-i spui copilului că nu ştii cine e tatăl. E mult mai sigur aşa. N-ai să fii nevoită s-o împarți cu nimeni.

(De la bun început Nora fusese convinsă că va fi fetiță.)

Polly nu voise să mintă în privința tatălui. Nu îi plăcea să-i spună copilul ei că nu ştie cine e tatăl lui. Ar fi fost o negare grosolană a adevărului. Şi era tare supărată pe Nora că avusese această idee, simțindu-se stânjenită la gândul că sugera promiscuitate şi neglijență. Dar era şi enervată căci, cu cât se gândea mai mult în puterea nopții, cu atât îşi dădea seama că ideea nu era complet nepotrivită, dacă o privea dintr-un anume punct de vedere.

În vara aceea a avut suficient răgaz să se gândească. În timp ce afară era zăpuşeală, Polly stătea în pat.

— Nu-i vina ta, încerca s-o aline Nora când se străduia să nu verse ce mânca. Sunt unele femei care se simt foarte bine, altele nu. Şi mie mi-a fost cumplit de rău. O să te simți mai bine ceva mai încolo.

Dar nu a fost să fie atât de curând. În februarie, Polly şi-a dat seama că era nevoită să-şi amâne anul universitar. Grețurile nu mai conteneau. De-abia se mai ținea pe picioare. Nu era cu putință nici măcar să se ducă la cursuri, darămite să se şi concentreze să învețe ceva. Toate acestea o umpleau de tristețe. Îşi făcea griji că şi copilul avea să se nască trist.

Până şi Nora a început să-şi facă griji. Şi-a mai redus activitatea şi angajamentele mondene, ca să se ocupe mai mult de Polly. Ziua umbla de colo-colo, dar seara se aşeza în fotoliul din colțul camerei şi sporovăia veselă de una singură despre oameni pe care-i cunoştea de la lucru, despre colege de

şcoală de-ale lui Polly – care îşi vedeau de viaţa lor – şi alte bârfe de prin vecini. Dar refuza să abordeze singurul subiect care ar fi interesat-o pe Polly. În lunile nesfârşite de sarcină, Polly se pomenea că îi zburau mereu gândurile la Halcyon. Şi mai ales la Isabel: o femeie atât de chinuită, atât de izolată şi de nefericită, încât să fie capabilă să-şi ia propria viaţă şi pe cea a copiilor ei. Povestea aceea parcă îi cuprindea propria tragedie şi ar fi vrut să o cunoască cu de-amănuntul.

În luna aprilie a început să se simtă în fine mai bine şi să se poată concentra mai mult. Dar Nora nici nu se gândea să o scape din ochi: supraveghea ce mânca, se asigura că nu face lucruri care să o pună în pericol (cum ar fi fost coborâtul scărilor în viteză) şi o îndemna mereu să fie calmă, relaxată, veselă. Polly a început să se enerveze, până într-o zi, când i-a venit o idee, un mic act de rebeliune. A convins-o pe Nora să o ducă cu maşina la biblioteca universităţii ca să returneze nişte cărţi, şi acolo a rugat-o pe una din bibliotecare să-i caute o carte anume – al cărui titlu nu-l cunoştea – despre ancheta unei crime. Bibliotecara, care a mărturisit că-i plăcea să fie pusă la încercare, şi-a notat puţinele informaţii ştiute de Polly – numele Thomas Turner, data aproximativă a publicării, faptul că ziaristul era american şi că volumul respectiv avusese mare succes – şi i-a promis că va face tot posibilul să o găsească.

Peste vreo două săptămâni, Polly a fost anunţată că volumul respectiv fusese identificat şi cerut cu împrumut de la biblioteca de stat şi era rugată să-l ridice de la recepţia bibliotecii.

Brusc, un gând a făcut-o să sară în picioare. S-a dus iute la rafturile de pe peretele camerei de zi. Era sigură că zărise recent exemplarul ei din cartea lui Daniel Miller. Se observa uşor printre celelalte cărţi datorită etichetei de pe cotor cu însemnele bibliotecii. Nu putuse să o mai returneze, până la urmă spusese că o pierduse şi plătise o penalizare.

Ghemuită în camera ei din Darling House, Polly citise atunci cartea pe nerăsuflate. Trebuia să fie cu mare băgare de seamă, Nora era mereu prin preajmă. Dar faptul că citea pe ascuns făcea lectura şi mai palpitantă. Povestea Halcyonului se întreţesea cu cea a unei femei însărcinate, cu arşiţe de vară, zile nesfârşite şi vise apăsătoare, împletind parcă viaţa ei cu a lor, de acum şi de atunci. Şi se gândea că acea perioadă din viaţa ei era de-a dreptul

„o vară la Halcyon“, deşi venea cu paşi repezi toamna.

Spre marea ei surpriză, a descoperit că unul dintre personajele cărţii era chiar mama sa şi că era pomenită şi ea, drept pruncul născut de „doamna Turner-Bridges“ în noaptea de ajun. Daniel Miller o prezenta de câteva ori pe Nora cu pruncul în braţe – la întâlnirea cu localnicii organizată de poliţie sau pe strada principală din Tambilla, încercând timid să revină la „viaţa obişnuită“, după tragedia care-i lovise familia. Nora aceea din carte era mult mai tânără şi mai lipsită de experienţă decât cea pe care o cunoştea Polly, dar destul de asemănătoare. Daniel Miller o descria drept mama perfectă, atentă, prin comparaţie probabil cu Isabel. Polly îşi amintea că, atunci când citise cartea prima dată şi simţise că i se mişcă bebeluşul în pântece, stăruise asupra acelor pasaje din carte, cu speranţa firavă că şi ea va fi o mamă bună. Dar încă de pe atunci avea destule dubii.

Şi când a început să se viseze la Halcyon, Polly a descoperit cu stupoare că în mintea ei, fără să vrea, îi dădea dreptate lui Isabel, nu mamei sale. După ce vedea casa în vis, se trezea dimineaţa aproape convinsă că, dacă s-ar fi uitat pe fereastră, nu ar fi văzut portul Sydney, ci padocuri, trandafiri şi păsări cacadu cocoţate în nuc. I-a spus doctorului Bruce că avea vise foarte puternice, dar el nu a întrebat-o ce anume visa, i-a răspuns doar că era normal să fie mai impresionabilă în timpul sarcinii şi a mormăit ceva despre hormoni.

Şi se mira ce era în neregulă cu ea de simţea că o înţelege pe Isabel – singură şi izolată, tânjind după un cămin, deşi se afla în propria casă. Să fi avut şi ea o problemă tot cu hormonii? Nora avusese dreptate să o înveţe să nu-i spună lui Jon. Poate că şi ea se asemăna oarecum cu misterioasa ei mătuşă, poate că Nora observase asta. Polly avea atâtea să o întrebe, dar Nora era neînduplecată. Refuza să vorbească despre asta.

Polly a recunoscut cotorul galben al cărţii cu eticheta bibliotecii şi a scos cartea de pe raft. Pe copertă erau doar titlul şi numele autorului tipărite cu un corp de literă specific anilor ’60. Dar simplitatea aceasta dovedea judecata echilibrată a autorului, Daniel Miller, autenticitatea abordării sale. El nu o prezentase ca pe o poveste de senzaţie, se vedea că îşi îndrăgise personajele, după cum arătase şi că acele întâmplări şocante afectaseră pe toată lumea, atât la nivel individual, cât şi colectiv. Şi acum se mai gândea uneori la Percy

Summers, cel care descoperise cadavrele şi a cărui mărturie făcută în faţa poliţiei – că familia arăta „ca şi cum ar fi dormit“ – dăduse titlul cărţii.

Polly îl întâlnise o dată pe autorul cărţii. Venise în vizită la mama ei, la Darling House, cam pe când Jess împlinea un an. Nora fusese tăcută toată dimineaţa. Când a sunat la uşă, doamna Robinson a dat fuga să deschidă.

— A sosit domnul Miller, a spus ea ieşind în grabă din bucătărie, unde Nora se juca cu micuţa Jess.

Polly stătea lângă ele, pe covor. Auzind numele, ştiind că-l aflase citind cartea pe furiş, s-a aprins toată la faţă.

— E un prieten vechi, în trecere prin Sydney, a spus Nora fără vreo altă explicaţie, după care a ieşit pe hol şi a urcat în bibliotecă împreună cu domnul Daniel Miller, închizând uşa după ei.

Au rămas acolo vreun ceas şi, când au ieşit, Polly se afla deja în grădină cu Jess. Stătea aşezată pe marginea de piatră a bazinului când s-a deschis uşa de la intrare şi a apărut Daniel Miller: un bărbat de vreo cincizeci de ani, care se ţinea bine, şaten, cu o haină de piele şi o geantă mare agăţată pe umăr. Purta blugi şi cizme şi era mai înalt decât Nora, care a ieşit în urma lui. Alura lui avea ceva tipic american. Au mai vorbit o vreme, apoi Nora a părut că-şi aminteşte ceva şi s-a repezit înapoi în casă, lăsând uşa întredeschisă.

Rămas singur pe aleea de la intrare, Daniel Miller şi-a trecut privirea peste grădină, şi apoi a pornit-o pe peluză ca să se uite spre port. Ajunsese destul de aproape de bazin când a observat-o pe Polly.

— A, bună ziua! N-am vrut să te sperii. Eu sunt Daniel, a spus el, întinzându-i mâna.

— Polly, s-a recomandat ea, ştergându-şi mâna de pantaloni înainte de a i-o întinde. Sunt fiica Norei.

Lui Polly i s-a părut că s-a schimbat la faţă şi că o cercetează cu atenţie, după care i s-au luminat ochii ca şi cum şi-ar fi amintit ceva.

— Sunteţi american, a spus ea, neştiind ce alt subiect să aleagă.

Nu putea să se dea de gol că i-a citit cartea, căci ar fi fost un semn de trădare faţă de Nora.

— Da. Dar petrec mult timp în Australia. Am familia aici.

— La Sydney?

— Nu, în Australia de Sud.

Polly a stat o clipă, sperând să audă mai mult, dar, văzând că el nu avea de gând să continue, a îndrăznit să adauge:

— Şi mama avea rude acolo.

Daniel Miller a zâmbit, dar nu s-a lăsat atras.

— Ce casă frumoasă aveți, a spus el, întorcându-şi privirea spre ocean. Trebuie să fi fost plăcut să creşti aici.

Dezamăgită, dar deloc surprinsă, Polly i-a răspuns pe un ton neutru:

— Da, a fost... este, desigur.

Jess venea de-a buşilea din partea cealaltă a bazinului. Se apropia ora mesei şi dădea semne de nerăbdare.

— Ei... salut... dar tu cine eşti? a întrebat râzând Daniel Miller, pe când micuța s-a agățat de pantalonul lui să se ridice în picioare.

— Ea e Jessica, a spus Polly, luând-o în brațe.

— Salut, Jessica! Ce fetiță drăguță!

Privirile li s-au încrucişat din nou. Avea ochii căprui închis, blânzi şi inteligenți. Şi-a dat seama că îi plăcea. Înțelegea de ce era atât de bun profesional. Îşi închipuia că era genul de om în care lumea avea încredere şi se încumeta să facă mărturisiri.

— Locuiți amândouă aici, cu Nora?

Nu era treaba lui să se intereseze, dar Polly a încuviințat din cap.

— Ce frumos! Trei generații la un loc. Trebuie să fie tare bine să o ai pe mama aproape, să te ajute! a exclamat el, încruntându-se uşor, ca şi cum s-ar fi gândit dacă să continue sau nu, eu am cunoscut-o când erai mică. Se prăpădea după tine.

— Da, e nemaipomenită! a încuviințat Polly, dar remarca ei nu a fost luată în seamă, căci Nora a ieşit din casă, iar Daniel Miller s-a întors să-i răspundă fluturându-şi mâna.

— Ei, bine, i-a spus el zâmbind. Mi-a făcut plăcere să te cunosc. Şi pe tine, micuțo.

Apoi şi-a luat rămas-bun şi a pornit să urce panta înapoi spre Nora. Când se apropia de culmea dealului, i-a mai aruncat o privire, iar Polly, care-l urmărea, i-a făcut cu mâna. Jess a imitat-o, dar apoi şi-a amintit că îi era foame şi a început să scâncească. Polly s-a simțit cuprinsă de spaimă, aşa cum se întâmpla ori de câte ori fetița începea să plângă.

În astfel de momente, Nora intervenea imediat, iar Polly îşi dădea seama că orice s-ar fi gândit ea să facă ar fi fost greşit oricum. Dar, de data aceea, Nora nu era acolo, să rezolve situaţia, aşa că Polly a început să fredoneze *The Grand Old Duke of York*, cântecelul favorit al lui Jess, şi au pornit-o către casă.

A luat-o pe poteca ce străbătea grădina de flori a Norei, căci Jess se liniştea de fiecare dată când putea să se joace cu mlădiţele fragede ale iasomiei. Şi aşa s-a făcut că a ajuns lângă locul unde îşi parcase maşina Daniel Miller. El nu plecase încă, stătea lângă portiera din partea şoferului, lângă Nora. Polly s-a oprit, căci Jess prinsese o crenguţă plină de frunze.

Ceva era în neregulă. Nora îşi ţinea faţa în palme, cu umerii gârboviţi. Vorbea, scuturând din cap, apoi l-a apucat de braţ, ridicându-şi privirile spre el. Şi au rămas aşa vreme îndelungată – sau cel puţin aşa i s-a părut lui Polly −, de fapt probabil doar câteva secunde, până când el s-a aplecat şi a cuprins-o în braţe...

Polly a împins cartea înapoi la loc. Amintirea acelui moment o făcea şi acum să se simtă stânjenită, mai ales de ciudăţenia celor văzute. Gestul fusese destul de cald, aproape tandru, dar, din locul unde stătea, Polly vedea că Daniel Miller avea un chip împietrit.

În seara aceea sperase că mama ei îi va povesti mai multe despre vizita lui, dar Nora fusese mai retrasă ca de obicei, era palidă şi preocupată. Se gândea la Isabel şi la copii, a bănuit Polly, la fratele ei, Thomas, şi la tot ce se pierduse.

Mai târziu, noaptea, Polly a surprins-o pe Nora uitându-se la Jess. Chiar şi în lumina aceea slabă şi-a dat seama că, privind fetiţa cufundată în somn, în pătuţ, chipul Norei era transfigurat de dragoste şi îngrijorare. A auzit-o pe Polly apropiindu-se şi şi-a ridicat ochii.

— Cine era bărbatul acela care a fost pe aici azi? a întrebat Polly.

— Ţi-am mai spus, cineva cunoscut demult.

— Şi-a venit din America?

— Da.

— Ce frumos din partea lui să treacă să te salute.

Nora a încuviinţat din cap, fără să rostească vreo vorbă, şi Polly s-a apropiat şi ea de pătuţ. Şi-au rămas aşa o vreme, privind obrajii îmbujoraţi de

somn ai fetiței, buzele ei răsfrânte.

— Ea nu trebuie să afle niciodată, a spus Nora încetişor, în cele din urmă. Promite-mi că n-ai să-i spui niciodată ce s-a întâmplat cu familia fratelui meu, acolo, în Australia de Sud. Aşa ceva te marchează pe veci, ca om, ca familie. Promite-mi că n-ai să-i spui niciodată fetiței noastre.

Polly s-a dus înapoi în bucătărie şi a găsit ceaşca cu ceai unde o lăsase cu o oră în urmă. A luat o gură, dar se răcise. A început să-şi facă altul, dar, când a deschis frigiderul să scoată laptele, a dat cu ochii de o sticlă de bere Corona pe raftul de sus. Peste vară căpătase un nou obicei, care-i făcea mare plăcere. În după-amiezile foarte călduroase, scotea o bere rece din frigider, pune o felie de lămâie şi ieşea în grădină să o bea direct din sticlă.

Şi-a aruncat ochii la ceas. Nici nu se făcuse douăsprezece. Dar chiar în ziua când murise mama ei presupunea că avea voie.

Cu berea în mână, a pornit-o la întâmplare pe potecile înguste ale grădinii înțesate de plante. Ea singură o sădise. Cu peste treizeci de ani în urmă, când se mutase în casa aceea, acolo nu era nimic altceva decât buruieni înalte şi o maşină ruginită. Uneori era uimită cât de iute creşteau unele plante. Trandafirilor din vechea cadă cu picioare ca labele de leu le mergea foarte bine, ceea ce nu ar fi fost normal, mai ales într-o climă ca aceea, dar Polly avusese mereu noroc de trandafiri frumoşi. Se pricepea mai bine să crească plante decât copii.

Nora o asigurase că va fi o mamă din ce în ce mai bună, dar Polly era mereu agitată, făcându-şi griji că nu îi ieşea nimic bine şi poate că Jess exploata asta, căci era agitată, până când Nora venea şi-o liniştea, legănând-o până adormea. Doar când s-au mutat singure în apartament a început Polly să fie mai stăpână pe situație. Şi atunci lucrurile s-au îmbunătățit, iar Jess a crescut, căpătând propria personalitate. Fusese un copil încântător: inteligentă şi provocatoare, cu o mulțime de întrebări şi păreri, şi mai ales cu idei pline de sens. Uneori, Polly se gândea că aceia au fost anii ei cei mai fericiți: doar ele două în apartamentul Art Déco din capătul promontoriului de lângă locul de joacă.

Jess. Acolo, în mijlocul grădinii pline de soare, cu sticla rece de bere în mână, Polly a simțit că o trece un fior. Nora murise, şi asistenta medicală care îi telefonase spusese că o suna ea pentru că nu putuseră să dea de ruda cea

mai apropiată a doamnei Turner-Bridges. Sunaseră la Darling House, dar nu răspunsese nimeni, apoi pomenise ceva de un număr de telefon internațional, dar Polly fusese atât de şocată, încât nu înțelesese pe loc la ce se referă.

Când şi-a dat seama despre ce era vorba, înțelesul cuvintelor părea că se destramă: îi telefonaseră ei, lui Polly, pentru că nu putuseră să dea de Jess.

Nora murise, şi Jess nu ştia.

Polly a mai luat o gură de bere şi apoi a lăsat sticla jos. Şi-a şters degetele pe salopetă şi a scos telefonul mobil.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI UNU

Sydney, 12 decembrie 2018

Jess terminase în fine de citit cele treizeci şi trei de pagini din carnetele lui Daniel Miller, şi gândul îi stătea numai la Nora. Nancy avea dreptate când spunea că unchiul ei avusese darul de a înțelege oamenii. Jess o recunoştea pe Nora cea din notițe, dar în acelaşi timp o vedea şi altfel. Nora de atunci era cu cel puțin zece ani mai tânără decât avea Jess acum, iar descrierile lui Miller dezvăluiau o latură a ei pe care Jess nu i-o cunoscuse niciodată: vulnerabilă, mai puțin stăpână pe sine, măcinată de durere, dar şi mamă de nou-născut care-şi iubea cu pasiune copilul venit pe lume în mijlocul unei tragedii.

Aşa cum îi spusese Nancy, Daniel Miller avea un mod foarte intim de a folosi persoana a treia în unele scene, ca şi cum ar fi ascultat-o pe Nora vorbind despre ea, şi apoi, în loc să redea exact discuțiile aşa cum fuseseră, cu întrebări urmate de răspunsuri, a preferat să facă un pas mai departe şi să interpreteze amintirile, povestea şi sentimentele personale pe care ea i le împărtăşise, „arătând“ cele povestite de ea. Scenele astfel redate se bazau pe mai multe discuții, nu doar pe una sau două, cuprindeau mult prea multe amănunte – unele pe care Jess le recunoştea din poveştile Norei, altele complet noi –, ca să fie deduse doar din cadrul formal al primului interviu.

Telefonul mobil a început să sune şi, văzând că era Polly, deşi a simțit un gol în stomac de frustrare şi dezamăgire, a oprit soneria telefonului, punându-şi în gând să o sune din taxi, în drum spre spital. Nu mai avea mult până începea programul de vizită şi trebuia să citească paginile cu notițele lui Miller. Le-a parcurs pe nerăsuflate, dar mai erau nişte fragmente la care voia să revină cu mai multă atenție, să vadă dacă lăsau să se întrevadă motivul pentru care Nora îşi reamintise tocmai acum de Halcyon.

Notele lui DM: Nora Turner-Bridges,

decembrie 1959

Călătoria de la Sidney fusese îngrozitoare, dar era o plăcere să ajungă la Halcyon. Când Thomas o anunțase că se mută acolo, la celălalt capăt al țării, cu tânăra lui soție şi cu fetița abia născută, Nora fusese distrusă. Se gândise că nu aveau să reziste. Că ăsta era doar unul dintre numeroasele planuri şi visuri smintite ale fratelui ei. Că, aşa cum se răzgândise şi renunțase la atâtea altele până atunci, avea să renunțe şi la trăsnaia asta.

Dar când a ajuns acolo, deşi i-a tresăltat inima văzând frumusețea locului, a simțit că i se risipesc toate speranțele. De la bun început şi-a dat seama de atracția exercitată de Halcyon şi de grădina din jur. Ea însăşi nu s-a simțit capabilă să-i reziste. Conacul grandios în stil englezesc aşezat în mijlocul unei oaze de verdeață era un adevărat rai. Dar nu asta a convins-o pe Nora că fratele ei nu avea să plece şi de acolo. Mai văzuse ea case şi grădini frumoase – chiar crescuse împreună cu Thomas într-una de pe țărmul de est al Australiei. Era conştientă că, pentru Thomas, marea atracție a Halcyonului nu consta în pernele şi draperiile de catifea ale conacului impozant, nici în piatra, marmura şi ornamentele lucitoare de alamă, nici în peluza verde sau grădina irigată, ci în felul în care era situată proprietatea în mijlocul ținutului sălbatic din sud.

Contrastul dintre grădina aranjată cu grijă şi natura sălbatică era formidabil. Norei i s-a oprit respirația când a văzut dintr-un colț al verandei cum soarele în apus lăsa umbre întunecate pe gardul viu tăiat cu grijă, dându-i nuanțe de verde închis, albind în acelaşi timp trunchiurile eucaliptilor de pe coama din depărtare. La acest contrast râvnise Thomas: să aibă o moşie cu un nivel inegalabil de civilizație şi confort, despre care să ştie că se află în vecinătatea pericolului: tocmai în asta consta forța acelui loc. Fratelui ei nu-i plăcuseră niciodată lucrurile obişnuite, bine organizate, drumurile bătătorite. Aşa că, încă de la prima ei vizită, când privea cum apune soarele şi revarsă flăcări pe coama dealurilor din jur şi cum răsare luna poleind eucaliptii – un şir de fantome care purtau cu ele poveşti despre acele străvechi tărâmuri -, Nora s-a convins că fratele său nu va renunța niciodată la acest loc.

Ea însă nu avea ambiții atât de mari. Crescuse într-o casă liniştită, cu părinți mai mult absenți şi cu un şir de bone severe. Thomas fusese singura ei bucurie, şi când plecase – mai întâi la internat, apoi la război –, Nora suferise de parcă ar fi murit. Iar când a crescut, cea mai fierbinte dorință a sa a fost să nu fie singură. Avea de gând să se înconjoare numai cu dragoste, veselie şi o mulțime de copii care să nu stea ascunşi în camera lor, crescuți de străini, ci să umple casa cu gălăgia, jocurile şi poveştile lor.

Curând după plecarea lui Thomas şi a lui Isabel, părinții Norei au murit pe neaşteptate, lăsându-i Darling House lui Thomas (şi o grămadă de datorii). Iar el i-a cedat pe loc Norei casa în care copilărise.

— Eu am avut noroc cu carul, a spus el, ridicând din umeri. Acum e rândul tău.

Nora s-a căsătorit cu primul bărbat care a cerut-o de nevastă, un anume Richard Bridges, prietenul unui prieten de-al fratelui ei, hotărâtă să-şi facă propria familie. Dar lucrurile nu s-au întâmplat aşa cum a plănuit ea. Rămânea însărcinată, dar nu putea să ducă sarcina la bun sfârşit. Şi a tot încercat ani de-a rândul, stârnind un vârtej nesfârşit de speranțe, emoții, spaime, urmate apoi de durere. Unul dintre doctorii consultați a studiat îndelung dosarul ei medical, după care şi-a ridicat țigara din scrumieră, s-a lăsat pe spătarul scaunului său rotativ de piele şi i-a spus – în timp ce ea fremăta pe marginea scaunului ei mai puțin comod – că unor oameni nu le e pur şi simplu dat să procreeze.

Dar ea şi-a pus în minte să-i arate că nu are dreptate, nu în cazul ei, cu siguranță. Şi până la urmă a reuşit. Cu ajutorul doctorului Bruce, un adevărat făcător de minuni, nu numai că a rămas însărcinată, dar a reuşit să păstreze fătul sănătos până în al treilea trimestru al sarcinii. Succesul însă a fost plătit din greu: a fost nevoită să suporte blestemul grețurilor „matinale“ care durau însă toată ziua. Numele ştiințific era *Hyperemensis gravidarum*, dar faptul că-i cunoştea denumirea nu o ajuta cu nimic. Totuşi era hotărâtă să nu se plângă, căci nu voia să mânie soarta.

Şi, pe deasupra, asistentele medicale o asigurau de fiecare dată că „e semn bun“, fiecare oferindu-i o altă interpretare: „Ce bebeluş zdravăn

avem, să ştie mami cine-i şeful!“ sau „Învaţă-te cu asta – copilul nu face decât să te deprindă de pe-acum cu cazna care te aşteaptă de-acum încolo!“.

Nora auzise mereu spunându-se că a fi mamă e o povară apăsătoare şi ingrată. Şi vedea că aceasta era de obicei părerea celor suficient de norocoşi să se numească părinţi. Şi ori de câte ori auzea aşa ceva zâmbea – cei care o avertizau erau bine intenţionaţi –, dar în sinea ei era tot mai hotărâtă. Când va avea norocul de a fi binecuvântată cu un copil, va face în aşa fel încât asta să nu devină o povară.

Dar şapte luni cu greţuri zilnice şi epuizare totală nu erau de loc plăcute, aşa că ideea de a petrece şase săptămâni de sarcină la Halcyon, cu Isabel şi copiii, a fost prea tentantă ca să o respingă. Când a primit invitaţia, Nora şi-a adunat toate forţele să reziste călătoriei, bazându-se pe faptul că locul acela, familia şi compania confidentei ei scumpe aveau să o reconforteze.

Şi a meritat efortul. Din clipa când a ajuns acolo, a simţit că i se ia o greutate de pe suflet. Până atunci nu-şi dăduse seama cât de lipsită de ajutor şi de constrânsă se simţise la Darling House. Pierderea atâtor sarcini fusese istovitoare şi se simţea tot mai deznădăjduită. Cu timpul, soţul ei începuse să nu mai susţină cu aceeaşi tărie dorinţa ei de a avea o casă plină de copii. Sigur, dorea în continuare foarte mult să aibă un copil – un moştenitor –, dar s-ar fi mulţumit bucuros doar cu unul. La început, Nora a fost nedumerită, apoi dezamăgită. Îşi dădea seama că nu-l văzuse pus la încercare până atunci. Nu se cunoscuseră prea bine înainte de căsătorie, dar ce cuplu reuşeşte asta? Începea să vadă că e slab, lipsit de devotament. Privindu-l de la celălalt capăt al mesei, cu chipul satisfăcut, umerii rotunjiţi şi cu firimitura de pâine în mustaţă, începea să-l dispreţuiască.

Cam acestea erau gândurile sale când stătea în dreptul ferestrei dormitorului ei de la Halcyon, privind cum răsare soarele de după eucalipţi. Pruncul o trezise dis-de-dimineaţă, aşa cum făcea mereu, împungând-o zdravăn în coaste, şi aştepta să se facă ora potrivită să coboare pentru o plimbare printre trandafiri. Când a văzut-o pe Isabel apărând pe peluză, cu ceaşca în mână, gândurile tulburi i s-au risipit şi s-

a simțit mai plină de energie ca niciodată. Aşa că s-a hotărât să iasă şi ea afară alături de cumnata ei.

— Bună dimineața, a salutat-o ea, străbătând peluza înspre nuc.

Isabel s-a întors şi, văzând că Nora s-a trezit devreme ca şi ea, i-a zâmbit spunându-i:

— Bună, scumpo! Ce rochie frumoasă ai! Ți-ai cusut-o singură?

Nora i-a răspuns că ea o făcuse. De fapt, îşi cususe mai multe rochii de gravidă de-a lungul anilor, iar acum fusese foarte plăcut să le scoată la iveală.

— Tocmai voiam să-mi fac încă un ceai. Ce-ar fi să fac şi pentru tine şi să ne întâlnim la scaunele din partea de nord?

Aşteptând ceaiul, Nora a dat ocolul grădinii de trandafiri, păşind încet din pricina spatelui care o durea, oprindu-se din când în când ca să miroasă parfumul delicat de pe petalele încălzite de soarele de dimineață.

A ajuns în dreptul scaunelor odată cu Isabel.

— Ce face bebeluşul tău azi? a întrebat-o cumnata ei, întinzându-i ceaşca aburindă de ceai.

— E fetiță cuminte! a răspuns Nora, mângâind rochia bine întinsă peste pântecele rotund. O să-i pun numele Polly.

— Fată! a exclamat Isabel, zâmbind ironic. Ai grijă ce-ți doreşti! Probabil că Nora s-a încruntat, căci ea a adăugat imediat: Ei, nu lua în seamă ce zic eu. Sigur că fiica ta o să fie mult mai ascultătoare decât ale mele. Una mai încăpățânată decât alta, mai ales în ultima vreme! Mor de bucurie când reuşesc să facă altfel decât vreau eu.

— O fată cu personalitate puternică e o bucurie! a spus Nora. Sunt convinsă că am auzit asta cândva de la un înțelept.

— Vai de mine! s-a strâmbat Isabel. Cum se răzbună vorbele! E adevărat, de bună seamă, dar nu rezolvă nimic atunci când tu porți răspunderea pentru ele. Când eşti *singura persoană* care răspunde pentru ele, a continuat ea, strângând buzele.

Nora a luat o gură de ceai. Ştia că Thomas fusese plecat în anul acela mai mult ca de obicei. Isabel nu se plânsese pe față, dar făcea uneori câte o aluzie din care se vedea că ar fi preferat ca el să călătorească mai rar în

străinătate. Nora nu a ştiut ce să-i spună. Din instinct, voia să îşi apere fratele cu ardoare, dar înţelegea ca nimeni alta cât de greu era să nu-l ai în preajmă.

Îşi simţea obrajii arzând, gândindu-se cum se comportase când el plecase la război: nu avea decât doisprezece ani, dar a jelit şi s-a înfuriat ca un copil mic. Peste patru ani, când a primit în cele din urmă o scrisoare în care se spunea că războiul se sfârşise şi că el venea acasă, a simţit că renaşte. Apoi i-a scris din nou de la Londra, în dimineaţa când pornea cu vaporul spre casă, anunţând-o că avea să-i facă o surpriză. Nora se gândea că va primi un cadou de la magazinul Liberty, dar nu-şi dorea nimic mai mult decât să vină el înapoi.

Se îndoia că ar fi putut fi pregătită în vreun fel pentru surpriza lui.

— Ei, eşti pregătită? a întrebat-o el în dimineaţa când l-a aşteptat pe Circular Quai.

Nora i-a urmărit privirea când el s-a uitat peste umăr, aşteptându-se să vadă un hamal cu căruciorul de bagaje. În schimb, a văzut o femeie venind spre ei, şi Nora s-a ruşinat brusc de rochia ei ponosită. Cealaltă femeie era eleganţa personificată. Avea pielea ca de porţelan şi i-au revenit brusc în minte învăţămintele diverselor guvernante de a purta pălărie când soarele arde la amiază.

— Nora Turner, ţi-o prezint pe Isabel Turner, a spus Thomas, zâmbind larg.

Acum părea caraghios, dar pentru moment Nora s-a gândit în primul rând ce potrivealã grozavă era că femeia aceea, prietenă cu Thomas, să poarte acelaşi nume cu ei. (Gândurile următoare au fost legate de bocceluţa pe care femeia o ţinea în braţe.)

Şi, privind în urmă, amuzant era că, la început, Nora nici nu a vrut să audă de ea. După părerea ei, era destul de rău că fratele ei se căsătorise, dar că făcuse asta fără ea era un adevărat sacrilegiu. Şi să mai aibă şi un copil? De neînchipuit! Dar Nora nu mai cunoscuse pe nimeni ca Isabel până atunci. Era frumoasă, de bună seamă – cu pielea ei nespus de luminoasă, de englezoaică –, şi avea o ţinută impunătoare la care Nora nici nu visase vreodată. Pe deasupra, mai era şi irezistibilă. Oricât ar fi încercat, nu a reuşit să nu cedeze farmecului soţiei fratelui său. În primul

rând era vocea ei, cu o pronunţie perfectă şi o dicţie plină de autoritate, care ar fi făcut-o de ruşine pe domnişoara Perry (cea mai severă dintre nenumăratele lor guvernante), apoi era râsul ei, care gâlgâia precum bulele de şampanie.

Apoi erau poveştile pe care le spunea cu întâmplări pline de aventură şi curaj, deloc asemănătoare cu *Girls' Crystal Annual*[38]. În timpul bombardamentului, Isabel lucrase cu documente secrete pentru guvernul de la Whitehall, iar mai târziu a îndeplinit o funcţie despre care nu a putut da prea multe amănunte (cel puţin nu atunci şi acolo). Şi mai impresionant era că rămăsese orfană – cu adevărat, asemenea eroinelor din cărţi –, părinţii ei murind în împrejurări tragice când ea era mică, ceea ce a scos-o din cuibul familiei şi şi-a petrecut copilăria la pension, cu petreceri nocturne, lupte cu beţele de hochei şi glume deocheate. Nora nu credea că putea exista altceva mai romantic.

Apoi mai era şi micuţa Matilda, scumpa ei nepoată, născută în timpul călătoriei spre Australia – cel mai minunat copil cu putinţă. Aşa că nu e de mirare că Nora ajunsese să o iubească pe Isabel ca pe o soră. O soră mai mare, aflată ceva mai departe pe poteca vieţii: o fire dispusă să asculte confesiuni, să ofere sfaturi, complice inteligent şi nostim, care avea curaj să-şi exprime convingerile, reuşind în acelaşi timp să o facă pe Nora să se prăpădească de râs cu o glumă neaşteptat de picantă. Şi nu avea nici o vină dacă totul îi ieşea perfect: căsătoria cu fratele Norei, farmecul de care dădea dovadă, copiii sănătoşi născuţi unul după altul. Dacă ar fi fost vorba de altcineva, admiraţia Norei s-ar fi putut preface în invidie, dar nu era cazul faţă de Isabel.

— Te simţi mai bine? a întrebat-o Isabel în timp ce Nora sorbea din ceai.

— De luni de zile nu m-am simţit atât de bine.

— Vezi, nu există nici un leac mai bun decât aerul curat de la ţară, aşa că, din punctul acesta de vedere, ai venit în locul potrivit.

Din casă a răzbătut plânsetul îndepărtat al unui copil, abia auzit, ca al unui mieluşel abia născut. Isabel s-a uitat la ceas.

— La ţanc! N-aş vrea să mânii soarta, dar se pare că am născut în fine un copil care respectă regulile.

S-a făcut apoi nevăzută pe uşa de la intrare şi, când s-a reîntors, ducea în braţe un „pachețel“ înfăşurat în scutece de bumbac.

— Micuță Thea, salut-o pe mătuşa Nora.

— Vai, Isabel! a exclamat Nora, luând „pachetul“ nepreţuit de scump şi sprijinindu-l pe pântecele ei foarte mare. E desăvârşită!

Fetița se uita țintă la Nora, cu buzele ei mici şi frumoase strânse de atâta concentrare. Nora a suflat uşor peste pleoapele micuței şi a zâmbit văzând-o cum se strâmbă, şi apoi clipeşte surprinsă.

— E altfel decât ceilalți, a spus ea, trăgând colțul scutecului, ca să vadă mai bine mânuțele fine şi pielea netedă şi catifelată. Mai grațioasă.

— Toți sunt aparte, a răspuns Isabel, ridicând din umeri. E uimitor cum copiii născuți din aceeaşi mamă pot fi atât de deosebiți unul de altul. Lasă c-ai să vezi tu! Tocmai când crezi că ai învățat totul despre creşterea copiilor, vine următorul şi-ți dă peste cap tot ce credeai că ştii.

Nora a zâmbit. Isabel încerca să fie drăguță, dar ea era convinsă de-acum că era posibil să aibă numai un singur copil. Chiar şi fără mustrările aspre ale doctorului, Richard n-ar mai fi acceptat să încerce din nou. O spusese foarte clar în timpul unei certe înainte de plecarea ei la Halcyon. Slavă Domnului că acest copil – scumpa asta micuță ce o înghionteşte în coaste – a sfidat soarta şi a apărut când toți doctorii spuneau că aşa ceva e imposibil.

— Mă bucur atât de mult că fetițele noastre vor creşte împreună, vor fi foarte apropiate, cum numai verişoarele pot fi.

Isabel a zâmbit, dar, pentru o clipă, Norei i s-a părut că a desluşit ceva forțat în surâsul ei. Cumnata ei avea ochii mai degrabă verzi decât căprui, dar când era tulburată păreau că-şi pierd strălucirea, căpătând o nuanță ştearsă de auriu. Iar Nora ar fi jurat că asta se întâmplase în clipa aceea.

Dar poate că se înşelase; când a privit-o din nou, părea să fie neschimbată.

---

38. Publicație periodică britanică pentru copii (1935−1963), conținând povestiri comice, de aventuri, de mister.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI DOI

Jess a lăsat paginile din mână. Scena o interesase în primul rând pentru că îi oferea o idee despre relaţia Norei cu Isabel (cu atât mai groaznică trebuie să fi fost pierderea ei pentru Nora, căci o cunoştea, o iubea, ba chiar o idolatriza pe Isabel încă din tinereţe), dar şi pentru că lăsa să se întrevadă cum şi de ce ar fi putut Isabel să facă o astfel de faptă. Când vorbise despre creşterea copiilor, părea obosită, chinuită chiar, şi, deşi sentimentele acelea nu difereau cu nimic faţă de cele descrise de prietenele lui Jess la o cafea după ce-şi duceau copiii la şcoală, contextul făcea diferenţa: era vorba de o femeie care peste câteva săptămâni avea să fie găsită moartă lângă copiii ei otrăviţi, pe malul ars de soare al unui pârâu liniştit.

La fel de importantă era şi confirmarea faptului că lucrurile nu mergeau atât de bine între Nora şi soţul ei, Richard Bridges. După câte povestea doamna Robinson, Nora venise la Halcyon pentru că era chinuită de greţuri matinale şi avea nevoie de mângâierea şi tovărăşia iubitei sale cumnate, care născuse şi ea de curând. Ceea ce era corect. Iar notiţele lui Daniel Miller păreau să dovedească asta. Dar, spre deosebire de spusele menajerei, din scena descrisă de Miller reieşea că mariajul lor nu mergea bine dinainte ca Nora să nască.

Era posibil ca Miller să fi făcut o presupunere bazată pe ceva ce aflase. Nora venise singură la Halcyon şi stătuse acolo câteva săptămâni înainte de moartea celor din familie şi de naşterea lui Polly, în timp ce soţul ei rămăsese la Sydney. Chiar fără să cunoască amănunte despre căsnicia lor, se putea presupune că nu era ceva normal pentru un cuplu fericit care aşteaptă sosirea primului lor copil. Dar amănuntele oferite erau atât de concrete – disprețul Norei pentru bărbatul de la celălalt capăt al mesei, dezamăgirea ei faţă de ceea ce considera a fi o lipsă de valori comune, aluziile la certurile lor – toate acestea dovedeau că Nora îi mărturisise toate acestea lui Daniel Miller.

Şi, deşi Miller nu se referea concret la asta, Jess se întreba dacă nu cumva mai erau şi alte motive, pe lângă căsnicia nefericită, care să explice comportamentul bunicii sale. *Issy, ajută-mă*, se rugase Nora la spital luni, când se trezise tulburată. *Issy, ajută-mă... vrea să mi-o ia.* Părea speriată. Oare Nora se dusese la Halcyon şi rămăsese acolo atât de mult pentru că era speriată? Se temea oare că, dacă va pune capăt căsniciei, soţul pe care nu-l mai iubea, care aşteptase atât de mult timp să aibă un moştenitor, se va lupta să-i ia copilul?

Gândindu-se la asta acum, după mai bine de şaizeci de ani, părea într-adevăr posibil, dacă nu lua în seamă un singur lucru important: după ce Nora s-a întors acasă, şi cei doi s-au despărţit, nu reieşea că Richard Bridges ar fi cerut custodie sau măcar dreptul de a o vizita pe Polly. De fapt, după spusele doamnei Robinson, se părea că nici nu voise să aibă de-a face cu copilul.

Jess şi-a aruncat privirea peste port, căzând pe gânduri, încruntată din pricina luminii strălucitoare. De fapt, nu avea nici o importanţă dacă Richard Bridges chiar se gândise să i-o ia pe Polly, era îndeajuns că Nora se temea, convinsă că putea s-o facă. Ea se afla către sfârşitul unei sarcini grele, o perioadă dificilă din viaţă – iar mintea omenească putea să ticluiască tot felul de idei greşite...

Dar ceva legat de Halcyon o îngrijorase pe Nora în ultima vreme şi o făcuse să se urce în pod. Patrick era convins că agitaţia ei a fost stârnită de primirea unei scrisori de la un avocat din Australia de Sud. Era oare posibil ca Nora să se fi adresat cuiva în chestiuni juridice cât timp s-a aflat la Halcyon? Poate că găsise chiar un mod de a-l împiedica pe soţul ei să ceară şi poate să câştige custodia lui Polly? Să fi fost oare aceasta explicaţia schimbării atitudinii ei după întoarcerea la Sydney?

În cartea lui Daniel Miller se pomenea de un avocat, după câte-şi amintea ea. Un vecin al familiei Turner, care creştea cai cărora Becky Baker le dădea uneori mere când urca spre Wilner Road. Howard, Hunter, Hughes? Era o idee cam trasă de păr (căci, în primul rând, se ridica întrebarea arzătoare de ce tocmai acum?), dar nu s-ar fi putut ca scrisoarea să vină de la el?

S-a uitat la ceas. Indiferent care ar fi fost situaţia custodiei lui Polly, naşterea ei avusese loc fără îndoială în împrejurări ieşite din comun, şi nu era de mirare că Nora se simţea atât de puternic legată de copil. Ca să se

lămurească în această privință, mai era un fragment pe care voia să-l citească cu atenție înainte de a pleca la spital. A găsit pagina pe care o căuta şi s-a cufundat din nou în haosul şi groaza din noaptea aceea cu furtună din ajunul Crăciunului.

NOTE DM: Nora Turner-Bridges,
ianuarie 1960

Când s-a trezit, Norei i s-a părut că venise sfârşitul lumii: întuneric beznă, străfulgerări violet-argintii, bubuit înfundat de tunet ce nu mai contenea. Peste tot acelaşi miros sărat, animalic, de pământ şi putregai. Aceeaşi descompunere o resimțea şi în propriul trup, o arsură sfâşietoare a cărnii, de parcă s-ar fi despicat.

Era pierdută cu totul, nu avea habar unde se afla. În lumina intermitentă vedea o cameră cu pereți şi colțuri necunoscute, tablouri pe care nu le ştia, draperii ciudate, un candelabru de cristal atârnat din tavan, ale cărui piese zăngăneau la nesfârşit, punându-i nervii la încercare.

În jur se auzea un vuiet ca de tren, de tunel sau de torent. Ca într-un cazan de vrăjitoare clocoteau vântul, ploaia, nenorocirea. De un singur lucru îşi dădea seama: era singură.

Apoi, asemenea frunzelor suflate de vârtejuri, gândurile i s-au reaşezat: se afla la Halcyon. Adormise greu în după-amiaza aceea, după ce se tot răsucise în pat înnebunită de căldură, şi avusese un vis urât, agitat, din care fusese trezită de o bătaie în uşa de la intrare.

Coborâse scara până în holul în care amurgul câştigase bătălia cu ultimele raze de lumină ale amiezii, iar umbrele se întindeau prelungi pe podeaua încă luminată de soare.

Mai auzise încă o bătaie, şi mai insistentă; a deschis uşa şi a văzut doi polițişti. Deşi poate nu ar fi trebuit, la fel ca în poveştile pentru copii, i-a invitat înăuntru fără să se gândească măcar.

Polițiştii au trecut pragul, cu un aer extrem de amenințător, iar Nora a simțit că o cuprinde groaza din nou. I-a rugat să-i spună de ce veniseră, dar, de îndată ce au început să vorbească, ar fi vrut să-i oprească. Era imposibil să înțeleagă ceea ce auzea.

— Morți? a exclamat ea, părându-i-se că mai e încă în vis.

— Îmi pare foarte rău, doamnă Turner-Bridges.

— Dar tocmai i-am văzut! Abia au plecat. La picnic. Pe malul pârâului.

— Acolo au fost găsiți.

— Găsiți? De cine?

Cum se întâmplă adesea în vise, nu putea să-şi coordoneze gândirea cu vorbirea. Vorbele nu aveau noimă, gândurile nu se puteau aduna.

— Să chemăm pe cineva să stea cu dumneavoastră, doamnă Turner-Bridges? Sau preferați să mergeți într-altă parte?

Thomas o să rezolve treaba asta, o să se ocupe el de oamenii ăştia doi.

— Fratele meu, a bâiguit ea. Fratele meu, Thomas...

— Unul din oamenii noştri va lua legătura cu dumnealui, nu vă faceți griji acum. O să revenim mâine să vedem ce faceți.

— Mâine e Crăciunul, şi-a amintit ea.

— Tocmai de-aia, să nu vă îngrijorați ... venim înapoi.

Vorbele lor prevesteau ceva rău şi, când a întrebat-o dacă nu ar fi mai bine ca unul din ei să rămână acolo peste noapte, ea s-a cutremurat şi s-a pomenit conducându-i grăbită spre uşă, mulțumindu-le şi spunându-le că nu doreşte asta, se simțea bine, nu avea nimic. Simțea doar cu tărie că trebuia să scape de ei. Că totul se va termina dacă va reuşi să-i scoată din casă pe aceşti soli ai răului...

Timpul a trecut repede, şi într-o frântură a acestui nou vis s-a lăsat întunericul. Vocile polițiştilor nu se mai auzeau de mult, în locul lor răzbăteau alte zgomote specifice înserării: greierii forfoteau în ungherele ascunse şi răcoroase ale grădinii, vacile se domoleau pe câmpurile din depărtare, se aşternea calmul acela ciudat dinaintea furtunii. Înăuntru, lipsa vocilor omeneşti părea să scoată în evidență altceva, ca şi cum li se îngăduise acelor lucruri tainice care stau la pândă în cotloane întunecate să iasă din ascunzişuri.

Nora era singură în casă, încremenită în mijlocul salonului. Şi-a trecut cu greu privirea de la un obiect la altul; Tot ce aveau Thomas şi Isabel, obiecte atât de frumoase, alese cu grijă şi mândrie şi aranjate cu gust. Fratelui ei i-au plăcut întotdeauna lucrurile frumoase, tot ce era mai bun. Pick-upul şi difuzoarele, vasul fin de porțelan Herend de pe măsuța de

lângă canapea, fotografiile cu rame de argint veritabil. Ochii i s-au oprit asupra uneia anume, avea şi ea acasă una la fel. Fratele ei cu familia, veniți s-o viziteze, copiii îmbrăcați frumos, cu Harbour Bridge pe fundal.

Un sunet cumplit a răbufnit în încăpere, un vaiet îngrozitor, înspăimântat. Doar când şi-a dat seama că gura i se căscase până la refuz, Nora a înțeles că țipătul îndurerat venea de la ea.

Voia să se trezească, voia să se sfârşească visul, dar i se părea că nu putea să se trezească la realitate. Toate acele lucruri tainice, ascunse, dispăruseră şi stăteau acum ghemuite pe sub umbrele tot mai lungi...

Visul s-a rostogolit iute din nou, şi ea voia să o rupă la fugă, voia să alerge, să se năpustească prin casa întunecată, dar, aşa cum se întâmplă în vise, picioarele refuzau să o asculte. Îi căuta pe cei din familie, erau pe-acolo pe undeva, era sigură. Se ascundeau, şi ea trebuia să-i găsească. A dat fuga sus, năvălind dintr-un dormitor într-altul, trântind uşile, scotocind, pândind, răsturnând lucrurile care aparțineau scumpilor ei ...

Şi s-a pomenit din nou că e trează. În acel loc, în acel moment, singură pe întuneric, şi furtuna stătea să izbucnească. Pe peretele din stânga ei nu era nici o fereastră, tavanul era prea departe, iar comoda dispăruse de tot.

Încă un fulger şi lucrurile au mai căpătat contur. Se afla în mijlocul patului lui Isabel şi al lui Thomas, cu aşternuturile răvăşite în jur şi pernele aruncate peste tot. Sertarele erau deschise, hainele împrăştiate pe jos. Ferestrele erau deschise, iar vântul le zgâlțâia în cercevele, umflând perdelele şi aruncând stropi de ploaie înăuntru.

La lumina următorului fulger a zărit un carnet pe pat, lângă ea. L-a recunoscut imediat – era jurnalul lui Isabel. O văzuse pe cumnata ei de multe ori scriind în el dimineața. A întins mâna să-l ia, dar camera s-a cufundat din nou în beznă, şi trupul i-a fost sfâşiat de durere. Trebuia să ajungă înapoi în dormitorul ei, unde recunoştea totul.

A străbătut clătinându-se dormitorul lui Isabel, îndreptându-se spre palier. S-a oprit în prag, sprijinindu-se de tocul uşii, şi trupul i s-a zguduit, sfâşiat de o durere copleşitoare. Abia atunci şi-a dat seama ce se întâmpla. Pentru că nu avea să mai fie singură. Copilaşul, Polly a ei, îşi

anunţa sosirea.

Jess s-a sprijinit pe spătarul băncii, cu răsuflarea tăiată. Citise paginile acelea pe nerăsuflate. Cu siguranţă că Daniel Miller stătuse îndelung de vorbă cu Nora ca să poată cuprinde atât de mult într-o singură scenă: venirea poliţiştilor, reacţia Norei, starea ei după aceea, şi începutul suprarealist, înspăimântător al durerilor naşterii. După plecarea poliţiştilor, se părea că Nora fusese cuprinsă de panică şi spaimă, chiar dacă îşi păstrase cumpătul în timp ce ei îi dădeau vestea. Lui Jess nu-i era greu să şi-o imagineze pe bunica sa spunându-le poliţiştilor că nu era nevoie să stea nimeni cu ea, că era bine. Tipic pentru ea; mândră până peste poate.

Apoi mai era jurnalul lui Isabel. Nu avea de unde să ştie dacă Nora îi dăduse lui Daniel Miller jurnalul găsit de ea. Bunica ei punea mare preţ pe respectarea intimităţii şi probabil că i-a fost foarte greu să-şi încalce convingerile despre loialitate, mai ales în ceea ce o privea pe Isabel. Dar, dacă Miller îl pomenise în scena respectivă, sigur că ea îi povestise ce descoperise în noaptea aceea cumplită...

Jess şi-a aruncat privirea la ceas şi şi-a dat seama că se făcuse de mult ora să plece la spital. Îşi luase cu ea tot ce-i trebuia când ieşise din casă, iar acum a pus în geantă şi notiţele lui Miller.

A pornit-o cu paşi repezi pe aleea din faţa casei, scoţând telefonul, să cheme un taxi. Imediat după ce a făcut comanda, a sunat iar telefonul şi, văzând pe ecran apare numele mamei ei, a cuprins-o remuşcarea. Pregătindu-se să se scuze că nu o căutase până atunci, a răspuns la apel.

Mai apoi, gândindu-se la ziua aceea, se va strădui să-şi amintească succesiunea întâmplărilor. Era ca şi cum se făcuse ţăndări o oglindă, şi cioburile ascuţite nu mai puteau fi puse la loc, să reflecte o imagine întreagă.

A urmat:

Drumul spre spital, singură în taxi. Bancheta incredibil de ponosită şi încinsă din spate, curentul de aer fierbinte care-i biciuia faţa prin geamul deschis al şoferului, mirosul de odorizant de maşină şi de gaze de eşapament.

Şocul de a vedea în pat corpul mărunt, atât de slăbit, atât de iute împuţinat, atât de golit.

Degetele reci, vădit lipsite de viaţă. Şirul de amintiri despre alte imagini ale aceloraşi mâini, calde.

Amabilitatea personalului medical, a căror grijă faţă de morţi nu o apreciase până atunci cum se cuvine.

După decesul cuiva erau multe treburi de rezolvat. Personalul a liniştit-o, spunându-i că putea fi ţinut corpul decedatei în spital până când găseşte o firmă de pompe funebre şi i-au oferit şi nişte broşuri. L-a sunat pe avocatul Norei, care i-a confirmat că ea era executorul testamentar al bunicii sale şi i-a propus să se întâlnească peste o săptămână ca să discute mai îndeaproape ultimele ei dorinţe. Şi a reuşit cumva să-şi adune forţele să discute coerent, fără să tresară la auzul unor cuvinte precum „corpul decedatei“.

Acum, din nou în casa bunicii, a străbătut-o un fior rece. Darling House i se părea schimbată. Deşi stătea acolo singură de luni, fusese convinsă că Nora era plecată doar pentru scurt timp şi avea să vină înapoi curând. Toate păreau că-şi pierduseră strălucirea: draperiile, pernele, tablourile de pe perete păreau şterse, descurajate. Jess se mişca pe lângă ele ca şi cum le-ar fi tulburat suferinţa. Nu credea că se mai simţise vreodată atât de singură.

Ar fi vrut să sune pe cineva, să audă o voce cunoscută. S-a gândit să vorbească cu Rachel, dar la Londra era patru dimineaţa. Ar fi trezit copiii la ora aceea, şi la ce ar fi folosit? Doar ca să-i spună celei mai bune prietene, o mamă ocupată, cu serviciu, că ei i-a murit bunica? Pronunţând cuvintele în gând, îşi dădea seama că nu putea să redea cât de dureroasă era situaţia. Nu doar că-i murise bunica, Nora era cea care murise.

O aştepta o după-amiază interminabilă. Ştia că s-ar cuveni să anunţe oamenii – doamna Robinson, Patrick, prietenii Norei –, dar a preferat să nu se gândească la asta o vreme. Când aflase prima dată de la Polly, cu atâtea ore şi momente pustii în urmă, Jess a pus-o să repete crezând – în timp ce mintea tulburată de vestea năprasnică încerca să ordoneze oarecum lucrurile – că poate Polly făcea vreo glumă sinistră. Dar cum Polly nu avea obiceiul să facă astfel de glume, atunci singura alternativă posibilă era că mama ei spunea adevărul, care era de neacceptat.

Jess urmărea fiecare mişcare oricât de mică a limbilor ceasului, care-şi urmau drumul firesc pe cadran, deasupra uşii. În cele din urmă, împinsă de dorinţa de a-şi concentra atenţia într-altă parte – la orice altceva –, a luat cartea lui Daniel Miller şi a deschis-o acolo unde lăsase semnul. Era tocmai la începutul anchetei, aşa cum spusese Nancy; îi oferea un mod concret şi

organizat de a nu se mai gândi la altceva. Şi nu e acesta meritul cărţilor polițiste, ale celor care dezleagă mistere? Nu atrag tocmai pentru că promit să reinstituie ordinea într-o lume dată peste cap?

N-o mai interesa nimic. Nu ştia decât că, înainte de a muri, bunica ei citea cartea lui Daniel Miller şi că în paginile ei o va regăsi cu siguranță, în viață, având o viață întreagă înainte, capabilă să o surprindă prin ceea ce făcea şi spunea.

Ca şi cum ar fi dormit
DANIEL MILLER
13

Sediul poliției din Australia de Sud se află pe Angas Street, la numărul 1, în mijlocul centrului de afaceri al oraşului Adelaide. Chiar şi la orele cele mai aglomerate, Adelaide – cu străzile sale largi şi clădirile elegante cu două etaje – nu pare mai mult decât un orăşel paşnic de provincie, nu o metropolă forfotitoare. În după-amiaza de joi, 24 decembrie 1959, era un adevărat oraş-fantomă. În secția de poliție, un brad de Crăciun mic, dar frumos decorat, fusese golit de ornamentele comestibile, iar angajații fuseseră trimişi acasă. Rămas să pună în ordine nişte documente, comisarul Peter Duke a fost singurul care putea să răspundă la telefon.

— Doamne, Dumnezeule! a exclamat el când colegul lui din Adelaide Hills, sergentul Hugo Doyle, a sfârşit ce avea de spus. Câți copii ziceai că sunt?

Imediat a sunat la analistul guvernamental, dar telefonul a sunat în gol până s-a întrerupt şi s-a auzit tonul. Şi-a ridicat privirea spre ceasul aşezat deasupra portretului Maiestății Sale Regina şi, văzând că era doar cinci şi un sfert, a mai format numărul încă o dată. Bătând darabana cu degetele pe birou, a aşteptat să sune până la capăt, după care a închis telefonul.

Apoi a dat telefon la morga West Terrace, unde doctorul Larry Smythson a ridicat după primul apel, după cum se aştepta Peter să facă. Cei doi îşi începuseră serviciul deodată, cu două decenii în urmă, şi se respectau reciproc, căci fiecare din ei recunoştea că celălalt îşi îndeplineşte datoria cu aceeaşi strictețe ca şi el.

— Larry! a spus comisarul Duke. Mă bucur că te-am găsit.

— Salut, Peter! Bănuiesc că nu m-ai sunat să-mi urezi la mulți ani!

Cel de al treilea telefon l-a dat soției sale, Annie, care abia termina de

aranjat compotiera de argint cu cireşe glasate, pregătită pentru masa-bufet din sufragerie. Tocmai îi îmbăiase pe Samantha şi pe Peter Jr., care se jucau afară, pe peluză, cu cățeluşul de curând primit, aşteptând să ajungă tatăl lor acasă şi oaspeţii care urmau să vină la masa tradiţională de ajun a familiei Duke. Era o tradiție adusă din Germania de familia luterană a lui Peter (atunci când sosiseră cu vaporul în Australia), iar doamna Greta Duke, mama lui Peter, ţinea musai să fie respectată cum se cuvine.

Annie şi-a şters pe şorţ degetele pline de zahăr şi a ridicat receptorul de pe peretele bucătăriei, proptindu-l între umăr şi bărbie.

— Alo, aici casa Duke.

— Annie, eu sunt...

— Vai, Peter, nu se poate...

— Îmi pare rău, scumpo!

— Peter!

Astfel de telefoane nu erau ceva nou pentru Annie Duke. Soţul ei era peste măsură de conştiincios în privinţa slujbei, şi faptul că treizeci de rude apropiate de-ale sale urmau să-şi facă apariţia la el acasă în următoarele douăzeci de minute, în timp ce bucătăria ei era plină de făină, zahăr şi grăsime de raţă, era complet irelevant pentru el. Învăţase de mult că nu avea nici un rost să încerce să-l convingă. Nu făcea decât să o asculte răbdător şi să-i spună că-i pare rău, că o înţelege, dar că nu există nimeni altcineva care să meargă în locul lui.

Aşa că, în timp ce zarva din grădină a făcut-o să se uite pe fereastră la cățeluşul care sărea pe rochia albă a soacrei sale, extrem de punctuală, ca întotdeauna, l-a întrebat scurt:

— Deci la ce oră să te aşteptăm?

Lumina devenea aurie în timp ce Peter Duke conducea spre Hills. Drumul era mai aglomerat ca de obicei, cu maşini încărcate până la refuz cu copii şi bagaje. Toată lumea pornea în vacanţa de Crăciun. Comisarul a străbătut serpentinele abrupte ale Greenhill Road şi, înainte de intrarea în Tambilla, a cotit-o la stânga pe Willner Road. Colegii lui şi câteva ambulanţe ajunseseră deja acolo. A parcat între maşinile lor şi s-a îndreptat spre aleea de la intrare, care avea o poartă zdravănă, cu un indicator simandicos pe care scria Halcyon.

— Coborâți spre pârâu, o să-i găsiți acolo.

Comisarul Duke s-a întors şi-a dat cu ochii de un tânăr ofițer din poliția călare care-şi îngrijea calul.

— E o bulboană la vreun sfert de milă într-acolo, i-a zis tânărul, arătând spre nord.

Peter nu se aşteptase să ajungă în acea după-amiază pe malul plin de verdeață al unui pârâu, aşa că nu purta încălțămintea cea mai potrivită, mai ales că se şi grăbea. A pornit-o cât putea de repede, ținându-se, când mai aluneca, de mănunchiuri de ierburi înalte ce mărgineau malurile abrupte, lunecoase ale văii înguste. În cele din urmă, după o cotitură a ajuns la locul faptei.

Cel care telefonase la sediul central, polițistul Doyle, nu dăduse prea multe amănunte, dar Peter înțelesese suficient cât să-şi dea seama că era foarte probabil să fie nevoie de o anchetă criminalistică şi că nu-şi puteau permite să treacă ceva neobservat. I-a spus tânărului ofițer să cheme imediat la fața locului un fotograf al poliției şi i-a dat numărul de telefon al celui mai bun specialist pe care-l cunoştea.

— Dacă-ți spune că nu e tura lui, zi-i că eu ți-am spus să-l suni!

Chris Larkin lucra pentru poliția din Australia de Sud de aproape cincisprezece ani. Nu numai că era un fotograf foarte priceput, dar avea şi capacitatea de a privi locul unei crime cu ochi de investigator. Fără să aibă nevoie de vreo indicație, îşi dădea seama dinainte asupra a ce trebuia să-şi concentreze atenția. Pe măsură ce înainta în vârstă, Peter Duke aprecia tot mai mult să lucreze cu oameni cărora nu trebuia să le spună ce să facă.

Dar Larkin se afla deja acolo, după cum a observat Peter în timp ce primea raportul ofițerului de la poliția locală, Liam Kelly. Ascultându-l, Duke cerceta locul din priviri. Aflase la telefon că omul care îi descoperise spusese că cei din familia Turner păreau liniştiți, ca şi cum ar fi dormit, dar era sinistru acum, că-i vedea cu propriii ochi.

Kelly a făcut semn cu mâna către alt ofițer.

— Domnul este sergentul Doyle, l-a prezentat el când bărbatul s-a apropiat, a fost printre primii care au venit la fața locului.

Duke şi-a dat seama după înfățişare că, deşi şters, era un om de treabă.

— Vreun semn de luptă?

— Nici unul, domnule.

— Vreo rană cauzată de armă?

— Nici una.

— Aveau pământul răscolit pe lângă ei? Urme de alunecări în praf?

— Nimic de felul ăsta.

— Semne pe corp? Vânătăi, înțepături?

— Nimic, din ce-am putut vedea noi. Poate că medicul legist să găsească ceva.

— Ace aruncate prin preajmă, cutii de medicamente?

— N-am găsit nimic până acum, a clătinat din cap polițistul.

— Mulțumesc, Doyle, a spus Duke, punându-şi mâna pe umărul sergentului, după care s-a apropiat să vadă mai bine.

Cine spusese că păreau adormiți nu greşise. La prima vedere, de la distanță, chiar aşa arătau. Dar nu şi când s-a apropiat. Doar cineva neatent nu ar fi observat diferența. Neatent sau bun la suflet. Când se ducea seara la culcare, ultimul lucru pe care-l făcea Duke era să intre să-şi vadă copiii. În somn, copiii se mişcau şi oftau, zâmbete iuți ca fulgerul le mişcau buzele, pieptul li se ridica şi cobora. Dar copiii aceştia nu păreau nicicum a dormi. Erau reci şi goi de suflet. Morți.

Duke s-a uitat apoi la femeie, mama lor, care stătea întinsă pe spate pe o pătură ecosez, cu un braț încolăcit după cap şi cu celălalt îndoit peste mijloc. Avea degete fine, subțiri, după cum a observat, cu verigheta care-i aluneca înspre articulație.

— Şi soțul? a întrebat el.

— E plecat cu afaceri, a spus Jerosch, celălalt tânăr polițist care venise din nou lângă ei, cred că în străinătate.

Plecat în străinătate de Crăciun? Peter şi-a notat asta mirat.

— Cum îl cheamă?

Una dintre cele mai vechi reguli ale unei anchete polițieneşti: în cazul unei morți subite, caută ruda cea mai apropiată. Deşi „căminul“ e considerat un locaş al căldurii şi liniştii, polițiştii au şi altă părere. Căminul se află acolo unde e inima, iar inima poate fi un loc întunecat şi bolnav.

— Să-mi dați de ştire când şi unde îl găsiți.

O pală de vânt a ridicat poala rochiei femeii. Era desculță, iar sandalele se

aflau lângă coşul de picnic de lângă pătură. Nici copiii nu erau încălţaţi, amândoi băieţii şi fata cea mai mică aveau prosoape înfăşurate peste şolduri. Părul fetei se uscase, dar şuviţele i se lipiseră ca şi ale fiicei lui după o zi petrecută pe plajă.

— Se vede că s-au scăldat.

— Aşa credem şi noi. A fost destul de cald azi.

Duke a tras adânc aer în piept, gândindu-se. A început să-şi adune în minte cele aflate până acum: oamenii nu închid pur şi simplu ochii şi mor aşa, dintr-odată, unul lângă altul. Au fost ucişi de ceva – poate chiar de cineva. Dar nu era nici un indiciu de violenţă. Nici sânge, nici vânătăi vizibile, nici vreun indiciu de folosire a unei arme. S-ar fi putut gândi la sufocare, dar era greu de imaginat aşa ceva, doar dacă ar fi descins un grup de atacatori care să-i sugrume pe toţi fără împotrivire. Aşa că mai rămânea otrava. Nu era exclus ceva din exterior, din aer, un accident, dar era clar că fuseseră ucişi. Problema era de ce şi de către cine.

Ambulanţele stăteau în aşteptare, şi echipa lucra cu repeziciune. Vremea se strica şi, deşi ar fi fost un semn de lipsă de profesionalism să se plângă, era totuşi ajunul Crăciunului, toţi ar fi trebuit să se afle într-altă parte. După ce decidea că locul faptei a fost cercetat şi fotografiat cu de-amănuntul, Duke avea să trimită cadavrele familiei Turner la morga West Terrace, unde aştepta Larry Smythson. Totul urma să fie mai limpede când se afla cauza morţii. Până atunci, nu avea altceva de făcut decât să aştepte.

Dar nu era deloc aşa. Dintr-odată a apărut în fugă tânărul poliţist stagiar.

— Lipseşte cineva, domnule!

— Cum adică? a întrebat Duke, întorcându-se spre el.

— Un copil, domnule! a răspuns Jerosch, arătând spre un coşuleţ de copil atârnat pe o ramură mai de jos a salciei din preajmă. Mai era o fetiţă, un bebeluş, dar nu mai e aici!

Când a ajuns acasă, Annie era în bucătărie şi spăla un morman de vase. Era târziu şi, deşi stătea cu faţa la chiuvetă, şi-a dat seama după cum îşi ţinea capul că e supărată. Peter s-a oprit în prag. Şi-a scos pălăria udă, dar nu a agăţat-o în cuier.

— Ai mâncarea în frigider, i-a spus Annie, trecând farfuriile murdare prin apa cu detergent şi aşezându-le apoi în teancul de vase curate din cealaltă

parte. Lângă prăjitura făcută de maică-ta.

Nu era semn bun că pomenea de mama lui atât de repede.

— Sam şi Pete sunt în pat. Au adormit în fine, deşi mi-au scos sufletul.

— Prea multă distracţie, prea mult zahăr?

— Prea mult din toate.

— Îmi pare rău că n-am ajuns la masă. A durat mai mult decât ne aşteptam.

— Îhmmm.

— E îngrozitor ce s-a întâmplat acolo, Annie. O să citeşti în ziar mâine. O femeie cu trei copii... morţi cu toţii. Şi un bebeluş dispărut.

Auzind asta, ea s-a întors spre el.

— Se poate să fi fost luat de câini. Am căutat peste tot, dar pe vremea asta...

Annie s-a schimbat la faţă.

— Eşti ud leoarcă, a spus, atingându-i mânecile şi umerii uzi. Trebuie să faci un duş fierbinte şi ai să-mi povesteşti după aceea.

Vocea i se înmuiase. Mai era supărată încă – îşi închipuia în ce stare fusese mama lui la masă, când a văzut că el nu apare –, dar Annie înţelegea ce fel de serviciu are.

Poliţiştii învaţă să nu se lase copleşiţi. Prin natura meseriei, se confruntă cu aspectele cele mai urâte ale vieţii, în timp ce îşi păstrează cumva sensibilitatea pentru a continua să fie buni soţi şi părinţi, membri civilizaţi ai societăţii. Iar Peter Duke era un poliţist de primă clasă. Putea să studieze locul unei crime şi să caute, dincolo de irosirea vieţii, toate dovezile şi posibilităţile. Dar, de când se născuseră Sam şi Pete Junior, ceva se petrecuse în sufletul său. Deşi o trata cu profesionalism, moartea unui copil era pentru el un călcâi al lui Ahile.

S-au aşezat amândoi şi până târziu au împachetat împreună cadourile pentru dimineaţa de Crăciun, iar Peter i-a povestit soţiei ceea ce văzuse la conacul familiei Turner. Annie a clătinat din cap, încruntată, şi l-a întrebat dacă avea vreo părere. Era prea devreme, i-a spus el, nici nu au început cercetările – dar în adâncul sufletului său, unde se formează instinctele şi presupunerile, nutrea ceva întunecat şi tulburător. Stând acolo şi uitându-se la mama aceea cu copiii – iar soţul ei, tatăl copiilor, absent –, un singur gând i-a venit în minte: Kilburn. Şi începutul unei supoziţii sumbre.

Kilburn este o suburbie a oraşului Adelaide, cunoscută cândva drept „Micul Chicago“, aflată la aproximativ şapte mile la nord de zona de afaceri. Dar, pentru Duke, avea o altă însemnătate, căci acolo, cu cinci ani înainte, o femeie încercase să se sinucidă, omorându-şi şi cei doi copii mici. Nu-i dusese la şcoală, le dăduse câte o pastilă de somn, şi apoi lăsase gazul deschis în bucătărie. Din fericire, deşi ameţit, băiatul aşteptase ca mama şi sora lui să adoarmă şi putuse să închidă gazul şi să alerteze lumea.

Peter asistase la mărturia unui psihiatru la tribunalul din Adelaide. Doctorul Harper spusese că, după părerea sa, femeia se comporta raţional în viaţa de toate zilele, dar suferise o criză de „depresie bruscă acută“, care o împinsese la tentativa de omor. Peter îl ascultase pe comisarul Randall, procurorul-adjunct, relatând ce declarase femeia poliţiştilor:

— La interogatoriu, a spus că ajunsese pur şi simplu la capătul drumului.

Cazul acela îl impresionase mai mult decât altele. Nu era în stare să înţeleagă cum putea o mamă să se gândească măcar să facă o astfel de faptă, să-şi ucidă copiii pe care i-a adus pe lume? Când i-a povestit lui Annie, în seara aceea, la cină, ce auzise la tribunal, s-a aşteptat ca ea să se arate indignată, dar, spre surprinderea lui, s-a arătat înţelegătoare, chiar compătimitoare.

— Biata femeie, nu a vrut să-şi lase copiii de izbelişte, a spus Annie, cuvintele ei semănând tulburător cu cele declarate la poliţie de femeia aceea din Kilburn. N-a mai avut forţă să meargă mai departe, dar nici nu a vrut să-şi lase copiii fără mamă.

Ploaia începută în seara de ajun a continuat să cadă molcom şi a doua zi, şi în ziua următoare, Crăciunul transformându-se într-o sărbătoare cenuşie, umedă. A doua zi de Crăciun, Peter Duke s-a tot foit prin salon, ajutându-şi fiul să-şi construiască instalaţia de transmisiuni în cod Morse pentru staţii spaţiale, în timp ce Sam se juca cu păpuşa Barbie – trimisă tocmai din America de sora lui Annie –, punând-o în diverse ipostaze sociale complicate. Şi în tot acest răstimp ciulea urechile să audă telefonul, aşteptând să-l sune doctorul Smythson. Ceea ce s-a întâmplat, în cele din urmă, spre amiază. Larry nu găsise nimic lămuritor.

Şi a mai primit şi alte telefoane, de la poliţiştii din Tambilla, care îi raportau regulat cum stăteau cu cercetările: nu găsiseră încă bebeluşul

dispărut, dar dăduseră peste un câine mort pe câmpul din spatele hambarului familiei Turner. L-au mai informat că bărbatul care descoperise cadavrele familiei Turner se întorsese la poliție şi declarase că se mai gândise şi îşi amintea că, ajungând la locul faptei, trecuse pe lângă coşuleţul copilului; nu era foarte sigur, dar nu văzuse pe nimeni în el la momentul acela. I-au mai raportat şi că lumea era foarte îngrijorată în zonă. Se încinsese telefonul, după cum se exprimau ei, de cât sunau unii care voiau să ofere „sugestii“ şi „indicii“, dar şi de apelurile unora speriați că putea să fie vreun „criminal în libertate“ prin preajmă. După mai multe deliberări, s-a decis să se convoace luni dimineață o adunare pentru a-i informa pe cetățenii din Tambilla.

Comisarul Duke a pornit devreme cu maşina spre Hills. Îşi planificase călătoria luând în calcul şi întârzieri neprevăzute din pricina traficului, ceea ce nu a fost cazul, aşa că a traversat calea ferată şi a ajuns la Tambilla cu o jumătate de oră mai devreme. A luat-o pe Willner Road şi a făcut ocolul până la moşia familiei Turner. Dacă nu ar fi fost un buchet de flori lăsat la poartă, nu s-ar fi putut ghici că se întâmplase ceva neobişnuit acolo.

Întâlnirea urma să se țină în clădirea de piatră a Institutului de pe strada principală. Cu greu se găseşte vreun oraş în Australia de Sud care, indiferent de mărime, să nu aibă o clădire cu numele de Institut scris deasupra uşilor duble, alături de data construirii, spre sfârşitul secolului al XIX-lea, scopul lor fiind acela de loc de întâlnire pentru comunitățile locale şi de a încuraja dezvoltarea învățăturii, artelor, culturii şi educației în general. Comisarul Duke nu ştia dacă acesta era locul cel mai potrivit pentru o astfel de întâlnire sau constituia mai degrabă o profanare. Până la urmă, s-a gândit că nu are nici o importanță, nu luase el această hotărâre. El avea o sarcină de îndeplinit şi nu avea nici o importanță unde anume avea să o facă.

În mica anticameră din spatele clădirii, o femeie aferată, numită Maud McKendry, care ajuta la organizarea întâlnirii, le-a cerut lui Duke şi poliţiştilor locali să aştepte până când sosea toată lumea.

— Ne aşteptăm să vină puhoi, a spus ea, vorbind în şoaptă cu subînțeles, în timp ce le oferea ceşti cu ceai. Vrem cu toții să ne facem datoria. Nu există oraş care să nu aibă tragediile sale, dar aici, în Tambilla, nu s-a întâmplat niciodată aşa ceva. Nu fără să ştie cineva ceva.

A tăcut apoi, şovăind o clipă, după care a pomenit despre ziariştii de la

Adelaide şi dintr-alte părţi, care se strânseseră în spatele sălii.

— Sper să înţeleagă că noi nu suntem o comunitate obişnuită cu aşa ceva. Cred că o să le spuneţi ce lovitură a fost pentru noi toţi.

Având în vedere că cercetările erau întreprinse de poliţia din Adelaide, s-a hotărât ca adunarea să fie condusă de comisarul Duke, aşa că, la câteva minute după ora unsprezece, când doamna McKendry a revenit să le dea semnalul, el i-a condus pe ceilalţi ofiţeri în sala de întruniri. Până atunci nu mai făcuse prea multe prezentări de felul acesta în public şi avea palmele transpirate.

— Bună dimineaţa, a început el, iar vocea lui mai puternică decât de obicei a reverberat plină de importanţă. Vă mulţumesc tuturor că aţi venit. Scopul nostru este să vă informăm asupra stadiului investigaţiilor. Nu am ajuns încă la o concluzie referitor la ce s-a întâmplat, aşa că o să mă rezum la ceea ce se cunoaşte: joia trecută, pe 24 decembrie, pe la vremea prânzului, doamna Isabel Turner a ieşit la picnic cu cei patru copii ai săi: Matilda, de cincisprezece ani, John, de treisprezece, Evie, de zece, şi micuţa Thea, de şase luni. Au străbătut împreună padocurile de pe proprietatea lor până la bulboana din pârâul dinspre de nord. Acolo s-au aşezat la umbra unei sălcii. Cadavrele doamnei Turner şi ale celor trei copii mai mari au fost găsite în jurul orei cinci după-amiază. Cauza morţii nu a fost încă descoperită.

— E vorba de o crimă?

Comisarul Duke şi-a îndreptat ochelarii pe nas şi şi-a trecut privirea peste şirurile celor prezenţi până când a ajuns la cel ce întrebase, un bărbat necunoscut, cu un carnet în mână, îmbrăcat cu un costum scump, sprijinit de peretele din spate al sălii.

— Sunt Robert Clements, a continuat el, reporter la *Sydney Morning Herald*. E vorba de o crimă, domnule?

Duke şi-a plecat ochii spre notiţele pe care le adusese cu el şi a făcut o pauză ceva mai lungă decât ar fi făcut în alte situaţii, vrând să arate că intenţiona să meargă în ritmul stabilit de el, nu să se lase împins de la spate de un reporter de prin alte părţi.

— Nu excludem posibilitatea unei otrăviri accidentale, dar, conform procedurilor anchetei, decesele sunt socotite suspecte şi nu eliminăm ideea că membrii familiei Turner au fost ucişi.

Aşa cum se aşteptase comisarul Duke, în sală s-a iscat rumoare. Aşezată la capătul primului rând, cu buzele strânse de îngrijorare, Maud McKenzie şi-a încrucişat braţele la piept.

— Credeţi că s-ar putea să fie vreun criminal în preajmă?

Duke l-a zărit în colţul cel mai îndepărtat pe reporterul care pusese întrebarea: Cedric Baker, un jurnalist local, tenace, dar corect, cu care vorbise de mai multe ori în trecut.

— Nu asta am spus.

— Credeţi că persoana care a făcut această faptă se află printre cei decedaţi? a întrebat mai departe Clements.

— Misiunea mea aici e să vă spun ce ştiu, domnule Clements, nu ce cred.

De fapt, tot asta credea şi el, chiar dacă nu avea nici cea mai mică intenţie să o mărturisească. Întreg weekendul se gândise la cazul Kilburn şi, punând cap la cap tot ceea ce aflase despre familia Turner, bănuiala lui iniţială se întărise. Părea evident că fuseseră otrăviţi, chiar dacă examenul patologic nu putuse dovedi ce otravă anume fusese folosită; cât despre autor – cu toate că merita să nu excludă nici o variantă – ar fi fost interesat să afle dacă doamna Turner avusese motivul, ocazia şi capacitatea de a face asta.

— Dar puteţi să ne spuneţi măcar ce urmează?

Întrebarea venea de la Barker.

— Vom începe investigaţii amănunţite imediat ce terminăm aici, a răspuns Duke. Nu vom cruţa nici un efort. Vom afla ce s-a întâmplat cu familia Turner. Vom descoperi adevărul cu orice preţ.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI TREI

Sydney, 13 decembrie 2018

Jess dormise prost, se trezise întruna şi pierduse noţiunea timpului. Iar când reuşea să adoarmă, îi veneau în minte scene din trecut, un amestec de amintiri şi frânturi de vis, în care apărea în diverse ipostaze din copilărie şi tinereţe. Ba era mică de tot, umblând de-a buşilea pe plajă, ba rămasă în grija Norei la zece ani, ba absolventă plină de speranţe, sosită la Londra, gata să-şi înceapă marea aventură.

Când s-a trezit în cele din urmă, joi dimineaţa, a rămas o vreme pe întuneric, aşteptând să se risipească visele, până când i s-au limpezit în minte doar întâmplările cumplite din ziua precedentă. O aştepta o dimineaţă lungă şi se simţea cuprinsă de o letargie care o făcea să-şi simtă picioarele ca de plumb.

Se afla încă în aceeaşi poziţie când prima rază de lumină a început să coloreze camera în violet, când soarele strălucitor de dimineaţă devenea atât de puternic, încât nu puteai să-ţi ţii ochii deschişi. Când a sunat telefonul, la nouă şi zece, a bâjbâit căutându-l pe noptieră şi-a văzut pe ecran numele lui Nancy Davis.

A răspuns şi, după ce i-a mulţumit că-i trimisese notiţele unchiului ei, a şovăit o clipă, după care i-a spus:

— Nancy, am o veste foarte tristă. Trebuie să-ţi spun... despre Nora. Mi-e teamă că... a... ştii... ieri...

— Vai, Doamne! Jess, îmi pare rău. Nu-mi vine să cred.

— Nici mie.

Pe noptieră vedea cutiuţa primită de la spital cu bijuteriile Norei. Nu fusese în stare să o deschidă; ştia prea bine ce era în ea şi cât de groteşti şi de nelalocul lor aveau să arate acele obiecte atât de cunoscute.

— Ştii, a rostit blând Nancy, unul dintre lucrurile care m-a făcut mereu să

zâmbesc citind cartea unchiului meu a fost felul în care povesteşte cum încerca Nora să-l ferească de gălăgie pe copilului ei nenăscut încă atunci când nepoata şi nepotul ei se ciondăneau pe coridor.

Jess a slobozit un chicot înăbuşit de râs, care a părut mai degrabă un suspin.

— Chiar şi atunci instinctul o împingea să-i apere pe cei pe care-i iubea. Aşa cum a încercat să apere şi reputaţia lui Isabel după întâmplările îngrozitoare de la Halcyon.

— Era foarte devotată şi grijulie, a spus Jess. Prea grijulie uneori. Trebuia să mă rog de ea să nu vină la unele din activităţile de la şcoală. De cele mai multe ori era singurul adult care participa, în afară de profesori.

— Se pare că era foarte mândră să fie bunică.

Jess a închis ochii.

— A fost mai mult de atât. Ea m-a crescut.

— Nu mai spune! s-a mirat Nancy pe un ton blând din care răzbătea totuşi o undă de îngrijorare. Sper că... Jess, s-a întâmplat ceva cu Polly?

Jess s-a grăbit să o liniştească, spunându-i că Polly nu păţise nimic, doar că ele două se înstrăinaseră în timp.

— E atât de trist, a comentat Nancy, vădit întristată. Nora a fost atât de ataşată de fetiţa ei. Asta era unul dintre lucrurile care l-au impresionat foarte tare pe unchiul meu. Ce s-a întâmplat cu ele?

Jess nu prea ştia cum să explice, nici pe scurt şi nici cuiva străin. La drept vorbind, amănuntele cunoscute de ea erau destul de vagi. Ştia că Polly locuia cu Nora la Darling House când s-a născut ea, dar că peste câţiva ani s-a mutat undeva în apropiere, ca apoi să plece în Queensland fără nici o remuşcare. Nora povestea că Polly fusese mereu sensibilă şi că nu te puteai bizui pe ea (deşi îi lua apărarea fiicei sale ori de câte ori Jess îndrăznea să o critice) şi a mai fost şi o întâmplare pe când era Jess mică. Nora încerca să o minimalizeze – o întâmplare oarecare, supărătoare, de bună seamă, dar fără prea mare importanţă; totuşi, Jess ştia că o afectase profund, făcând-o să o privească altfel pe Polly şi să-şi concentreze toată atenţia şi grija asupra nepoatei sale.

— Cred că s-au îndepărtat pur şi simplu, a răspuns ea, conştientă că explicaţia nu era lămuritoare.

— Se mai întâmplă, a spus Nancy abătută. Uite, nu vreau să-ți răpesc timpul, mai ales în situația asta. Trebuie că ai destule pe cap. Te-am sunat pentru că am găsit şi alte notițe de-ale lui Dan care te-ar putea interesa. Dar n-am găsit nimic despre reverend, din păcate. Notițele astea se referă la Nora. Data trecută m-am cam grăbit şi nu le-am observat. Ştii, nu erau scrise din punctul de vedere al Norei, aşa că nu le-am luat în seamă, deşi erau la îndemână.

— Dar din al cui punct de vedere? s-a mirat Jess.

— Ei, aici e partea interesantă! Scenele sunt povestite din punctul de vedere al unchiului Dan.

— Sunt la persoana întâi?

— Nu, la persoana a treia, ca şi când el ar fi scris despre altcineva.

— Adică despre un personaj numit Daniel Miller?

— Chiar aşa. Scenele sunt scrise sub forma unor observații asupra Norei şi conversații cu ea. N-aş putea să-ți spun mai mult, căci am fost atât de ocupată azi, încât nu am apucat să le recitesc, şi ştiam că ție îți trebuie repede... deşi, desigur, având în vedere ce s-a întâmplat cu Nora... înțeleg dacă nu ai...

— Ba mi-ar plăcea să le văd!

— Atunci am să le scanez şi ți le trimit ca să scapi de mine. Vrei să-mi dai şi adresa poştală, te rog?

Jess a înțeles că voia să trimită flori pentru Nora.

— Eşti foarte drăguță, dar nu-i nevoie...

— Ba nu, aşa vreau eu! a insistat Nancy, cu o tensiune în voce pe care nu o mai auzise până atunci. Chiar vreau.

Peste vreun ceas, când a primit e-mailul lui Nancy, Jess stătea pe stâncile de unde se vedea golfulețul de lângă Darling House. Şi-a amintit că acolo, pe plaja aceea, cu mulți ani în urmă, se luptase cu crustaceele şi fusese salvată de Nora.

Soarele se ridicase strălucitor pe cer. Avea să fie din nou o zi foarte caldă. Jess se tot gândea la discuția cu Nancy, întrebându-se de ce oare Daniel Miller se introdusese pe sine ca personaj într-o anchetă polițienească. Fusese de față la toate interviurile, de ce oare le aborda altfel pe acestea? Şi se întreba dacă nu cumva nu erau notițe, ci, de fapt, fragmente pe care le scrisese pentru romanul său, aşa cum sugerase Nancy. Ideea era interesantă:

te-ai fi putut gândi că el jucase un rol activ în acţiune, dincolo de cel de scriitor. Dădea de înţeles că ceva se întâmplase în desfăşurarea poveştii din Tambilla şi în tragedia familiei Turner care să-l îndreptăţească pe „Daniel Miller“ să apară în naraţiune ca personaj. Poate că era ceva ce ar fi meritat să fie spus poliţiei...

Auzind semnalul vesel al telefonului, Jess l-a tras la o parte din lumina puternică a soarelui şi a deschis e-mailul primit. Scrisul era foarte mărunt şi se citea greu, dar nu a mai avut răbdare să aştepte până ajungea în casă.

Note DM: Nora, DM, ianuarie 1960

Luni, 28 decembrie 1959, când Dan a văzut-o prima dată, ea se afla la o oarecare distanţă, la întâlnirea cu membrii comunităţii, organizată de poliţiştii care investigau decesele din familia Turner. După câteva zile cu ploaie, acum era cald şi uscat, iar atmosfera din clădirea Institutului era grea atât din pricina arşiţei, cât şi a tensiunii şi îngrijorării localnicilor.

Dan venise cu unchiul lui, care s-a dovedit a fi o acoperire folositoare, în timp ce se aşezau la marginea unui rând de scaune mai în spatele sălii. Să-ţi faci apariţia, străin şi de unul singur, la o întrunire comunitară convocată pentru a discuta moartea celor dintr-o familie din partea locului nu era cel mai potrivit mod de a face o anchetă discretă. Din fericire, mai mulţi reprezentanţi ai presei veniseră de la Adelaide şi de prin alte părţi şi înfruntau nemulţumirea celor de faţă, care îşi întindeau gâturile, aruncând priviri curioase şi chiar bănuitoare acelor necunoscuţi apăruţi în oraşul lor. Dar nici ziariştii, la rândul lor, nu se lăsau intimidaţi, aşezaţi umăr la umăr lângă peretele din spate al sălii, cu creioanele şi carnetele pregătite.

În ceea ce-l privea, Dan se hotărâse să renunţe la acele instrumente. Învăţase, cu timpul, că martorii erau de două feluri: cei care se entuziasmează la promisiunea oferită de foaia aceea imaculată de hârtie şi cei care îşi strâng buzele la vederea ei. Un martor guraliv poate fi o binecuvântare, dar numai dacă rezistă tentaţiei să pună de la el. Aşa că prefera să poarte cu martorii discuţii mai fireşti şi se antrenase să se bazeze pe memorie, transcriind interviurile mai târziu, când rămânea singur. Şi astfel a descoperit că are un avantaj neaşteptat. Şi-a dat seama că, atunci când nu stă cu ochii aţintiţi în carnet, grăbindu-se să noteze tot

ce aude, poate să observe mai bine atmosfera din încăpere, să prindă cele mai mici gesturi şi chiar ticuri, care de multe ori erau mai grăitoare decât vorbele.

În ziua de 28 decembrie, când ceasul cu cadranul şters de lângă chicinetă bătea ora fixă, comisarul Peter Duke de la poliția din Adelaide a ieşit din culise şi s-a îndreptat spre pupitrul de pe mica estradă. Sala era dintr-acela în care copiii susțineau spectacole de balet şi concerte şcolare, iar orchestrele tinerilor din localitate lălăiau colinde în preajma Crăciunului, ceea ce făcea ca întrunirea din dimineața aceea să pară şi mai sumbră. Dan ar fi pus rămăşag că în sală erau destui care îi văzuseră pe copiii familiei Turner apărând pe scenă în zile mai fericite.

Duke şi-a dres glasul şi a făcut un gest cu mâna, să liniştească adunarea. A mulțumit tuturor pentru prezență, după care a prezentat amănunțit situația, asigurându-i că vor face tot ce le stă în putință să afle ce s-a întâmplat. Ca o primă impresie, lui Dan i s-a părut că Duke era un tip deprins să comunice, cu experiență, dar nu lipsit de sensibilitate. Aşa că era de înțeles prudența cu care transmitea informațiile – în cazul unei crime ca aceasta, în care toată lumea era suspectă până la proba contrară, poliția trebuia să fie foarte atentă cu ceea ce dezvăluia.

Apropiindu-se de sfârşitul raportului, comisarul Duke a repetat că vor continua căutarea bebeluşului în paralel cu investigarea deceselor şi că, dacă se dovedea a fi un act criminal, aveau să găsească făptuitorii; a dat însă un răspuns afirmativ la întrebarea unui reporter referitoare la bănuiala că ar fi fost vorba şi de nişte de câini.

— Am găsit urme la locul faptei şi ştiți cu toții ce pacoste au fost anul acesta.

Spunând acestea, şi-a întors privirea către cineva din primul rând, ca şi când s-ar fi dezvinovățit. Dan o observase mai devreme pe tânăra îmbrăcată în negru şi deducea acum că avea legătură cu familia Turner.

— E cumnata doamnei Turner, i-a şoptit la ureche unchiul său. Am auzit că e aici de o lună. A venit de la Sydney să petreacă Crăciunul.

După aceea, Dan a observat de la distanță cum tânăra a fost condusă la ieşire de una dintre doamnele din oraş. În brațe ținea ceva, un copilaş abia născut – după cum avea să afle mai târziu, cu câteva zile înainte,

chiar în seara de ajun. Când ieşea, a putut să-i vadă mai bine chipul tulburat şi a simţit o durere în piept. Înfăţişarea ei, obrajii supţi, crisparea vădită erau semne obişnuite pentru suferinţa cuiva care înfrunta o nenorocire cumplită. Şi Dan cunoştea prea bine, din proprie experienţă, acel gen de durere, iar când a trecut pe lângă el, a simţit cum i se răsfrânge adânc în inimă.

În cele din urmă, ea a fost cea care a vrut să-l vadă. La câteva zile după întrunirea de la Institut, a primit un mesaj acasă la unchiul său că doamna Turner-Bridges voia să vorbească cu el. Curios, nevenindu-i să creadă ce noroc avea, s-a prezentat în ziua şi la ora indicate.

Doamna Turner-Bridges îl aştepta pe verandă, în capul aleii. La început nu a văzut-o. S-a oprit o clipă să admire priveliştea care se deschidea când a intrat în grădina amenajată. Mai auzise despre Halcyon, conacul familiei Turner, din diverse discuţii cu localnicii – poveşti ce i se păreau exagerate şi extravagante, ca şi cum grozăvia deceselor din familia Turner trebuia combătută cu descrierea paradiziacă a fostei lor locuinţe. Dar acum îşi dădea seama că povestirile nu erau exagerate. Cum ieşeai de pe aleea plină de vegetaţie, te pomeneai direct în rai.

Din instinct, a simţit că se afla cineva în preajmă, aşa că nu a fost surprins să o vadă aşezată pe un scaun de răchită, uitându-se spre el. Înveşmântată toată în negru, părea întruchiparea victoriană a suferinţei, cu excepţia unei eşarfe mari legate peste piept – pe care a observat-o abia când s-a apropiat de ea – ce forma un fel de marsupiu unde dormea pruncul ei. Pentru o clipă a rămas surprins: mai văzuse femei indigene care-şi purtau copiii astfel legaţi la piept, dar nu doamne de felul Norei Turner-Bridges.

— Am auzit că vorbiţi cu lumea din oraş despre familia mea, i-a spus ea pe când el se apropia.

Vocea îi era uscată şi firavă, şi Dan bănuia că plânsese.

— Da, a încuviinţat el, fără să mai adauge nimic, aşteptând ca ea să continue.

Aceasta era metoda lui preferată: să lase interlocutorul să înceapă discuţia. Ea l-a privit mai îndelung decât s-ar fi aşteptat, dându-i prilejul

să observe cât de minunat arăta. O frumusețe rar întâlnită – ten palid, probabil mai alb ca de obicei, a bănuit el, cu pistrui pe pomeții înalți și rotunzi, ca și cum ar fi fost desenați cu o pensulă fină.

— Doriți un pahar de ceai cu gheață? l-a întrebat ea.

— Da, mi-ar plăcea, dacă nu e prea mare deranjul.

S-a așezat dinaintea ei, pe un scaun tot de răchită. De-acolo vedea o căsuță în copac, o frânghie de rufe și coama dealului care cobora spre bulboana din pârâu.

Nora avea pregătită o tavă cu o carafă și două pahare și, ferind pruncul adormit, s-a întins să toarne băutura rece.

— Veniți de la New York, a spus ea. Cum e orașul? N-am fost niciodată.

La început, Dan a fost surprins de întrebare, dar apoi și-a amintit de manierele rudelor și prietenilor săi sud-australieni. Gândindu-se că se cuvenea ca ea să conducă discuția, a început să-i povestească despre locul său de baștină, prezentându-i imaginea unui oraș strălucitor, cu clădiri uriașe și cluburi de jazz de avangardă, cu firme de neon reflectându-se strălucitoare în bălțoacele împestrițate de carburant și cu îndrăgostiți care se plimbă braț la braț printr-un parc uriaș. Era o imagine a New Yorkului pe care țineau să și-o închipuie cei care nu îl văzuseră niciodată; absolut diferit de locul în care se aflau ei acum.

Nora îl asculta, cu ochii plecați, fără să reacționeze în vreun fel, fără să soarbă măcar din pahar.

În cele din urmă, nu a mai știut ce să mai spună. Și, ca la un semn, pe cimentul încins de soare din colțul verandei a apărut un golden retriever mare și bătrân, cu labe ca de leu, care părea că zâmbește tot timpul. S-a dus țintă la Nora, implorând-o din priviri, iar ea a întins mâna să-l mângâie.

— Bietul de el, îi caută peste tot, a spus ea, ridicând apoi capul să-l vadă mai bine. Aud că aveți de gând să scrieți o carte despre ce s-a întâmplat aici.

— Da, doamnă.

— Sunteți un scriitor bun?

La așa ceva nu știa ce să răspundă. Dacă ar fi fost la un interviu

pentru un post, ar fi spus că se considera destul de priceput, dar, în cazul acesta, când îl privea cu ochii ei trişti şi cu chipul delicat şi crispat, nu se cuvenea să se laude.

Dar ea nu i-a aşteptat răspunsul.

— Dumneavoastră vi s-a întâmplat vreodată ceva atât de îngrozitor, domnule Miller?

Întrebarea l-a luat pe nepregătite.

— Da, doamnă, a răspuns el.

Şi-apoi s-a pomenit că îi povesteşte despre fratele lui mai mic. Era prima dată când vorbea despre Marty de când venise în Australia. Până şi unchiul lui se abţinuse să-l întrebe ceva despre asta. Dar ceva din suferinţa demnă a femeii din faţa lui, felul direct în care-l întrebase, singurătatea ei dusă cu rafinament, înveşmântată toată în negru asemenea unei văduve dintr-un roman de Henry James, l-a făcut să se destăinuie. I-a povestit despre copilăria lor, despre tunsorile lor identice, despre momentele când se purtase urât cu el şi pe care le regreta acum. Lucruri nedezvăluite nimănui până atunci. Lucruri pe care nu ştia dacă le îndrăgea sau le ura până când nu le-a auzit rostite de propria gură în dimineaţa aceea, pe veranda conacului Turner.

Şi ea nu i-a spus cuvinte de complezenţă, nici nu l-a asigurat că totul avea să fie bine, sau că fratele lui îi zâmbea din ceruri sau – Doamne fereşte! – că totul se întâmplă dintr-un motiv anume. L-a ascultat cu mare atenţie, apoi a clătinat imperceptibil din cap, după care şi-a îndreptat privirea spre copacii foşnitori.

— E o poveste tristă, domnule Miller. Nu-mi dau seama ce l-ar fi făcut pe un tânăr să se simtă atât de disperat. Îmi pare rău pentru pierderea dumneavoastră.

Vorbele i s-au stins şi a rămas nemişcată o vreme, privind frunzele legănate de vânt, mângâind uşurel capul copilaşului. Dan se gândea că uitase de el, dar tocmai atunci Nora a continuat pe o voce domoală, ca şi cum ar fi rostit un descântec:

— Am auzit ce se vorbeşte prin oraş, toate bârfele despre Isabel... nu e adevărat. Isabel nu ar fi fost în stare să facă aşa ceva – niciodată. Îşi iubea copiii, îi plăcea viaţa pe care o ducea. Avea şi ea frustrările ei, ca

oricine, dar niciodată n-ar fi vrut – n-ar fi putut – să facă aşa ceva, a spus ea, întorcându-se apoi spre el. Dacă vreţi să scrieţi despre ei, domnule Miller, trebuie să fiţi sigur că spuneţi tot adevărul, aşa cum a fost.

Şi asta avea să devină o cerinţă permanentă, iar Dan trebuia să fie foarte prudent. Nu putea să nu-i pese de Nora, erau amândoi străini de locul acela, legaţi de dramele lor personale recente şi de întâmplările din familia Turner. Aştepta cu nerăbdare să o viziteze din nou şi îşi dădea seama că şi ea simţea la fel. Era bucuroasă să afle veşti din oraş şi îi plăcea să fie în preajma lui. Dar el trebuia să fie corect în ceea ce făcea. Era convins că trebuia să asculte părerile tuturor şi să scrie o poveste veridică, dincolo de detaliile în alb şi negru. Susţinea cu ardoare ideea că scriitorii de nonficţiune trebuie să recurgă la aceleaşi metode de creare a atmosferei ca şi romancierii. Dar trebuiau să-şi păstreze şi obiectivitatea în privinţa elementelor concrete ale subiectului tratat.

Nora era o femeie inteligentă. Îi reţinuse ezitarea din exclamaţiile prin care el arăta că e de acord cu ea şi nu îi plăcuse.

— Ascultaţi-mă: ea nu ar fi făcut aşa ceva. Nu ar fi fost în stare nici măcar să se gândească la asta, darămite să o şi înfăptuiască. Dacă aţi fi cunoscut-o pe Isabel, aţi fi fost la fel de sigur ca mine.

Dan nu a putut să-i promită decât că va trata totul fără nici o prejudecată, dar Nora nu s-a lăsat convinsă. Îşi dădea seama că ea voia să-i dovedească. Şi apoi, într-o după amiază, când ajunseseră într-un impas, ea şi-a cerut scuze şi a intrat în casă. Când s-a întors, avea un caiet în mână.

— Uite, l-am găsit din întâmplare, a spus ea înroşindu-se la faţă. Nu l-aş fi citit niciodată dacă nu ar fi fost aceste împrejurări ciudate. Şi nici nu l-am parcurs în întregime, dar suficient cât să-mi dau seama cât e de important.

S-a uitat mai bine şi a văzut pielea moale şi tocită a copertei, muchiile aurite şterse de atâta folosinţă, panglica netedă pusă ca semn ce se ivea în partea de jos.

— Jurnalul lui Isabel!

Văzându-l atât de interesat, a surâs uşor, mândră că a găsit o dovadă.

— Scria în el în fiecare zi, stând chiar aici pe scaunul ăsta.

— I l-aţi arătat lui Duke?

— Vreau să-l citiţi dumneavoastră. Vreau să aflaţi povestea aşa cum a spus-o Issy. Să vedeţi cât era de nostimă, blândă şi plină de viaţă. Şi veţi înţelege atunci că nu ar fi putut face fapta de care este acuzată.

Lui Dan i s-au învălmăşit gândurile. Ştia că din punct de vedere legal acel carnet ar fi trebui predat poliţiei, dar ceea ce îi oferea ea era imposibil de refuzat.

— Nu se găseşte nimic aici care să-i fie de folos comisarului Duke. Din contră, şi asta vreau eu să dovedesc.

Dan a întins mâna şi a mângâiat coperta cu degetele.

— Dacă s-ar găsi ceva ce-ar trebui să ştie Duke...

— Dacă găsiţi ceva ce ar putea fi de folos poliţiştilor, o să mă gândesc dacă va fi cazul să li-l arăt.

Era suficient. Dan a luat jurnalul, lăsându-l să se deschidă la întâmplare. Paginile liniate erau acoperite de un scris elegant. Şi-a trecut degetele peste câteva cioturi de hârtie smulsă din cotor şi, mirat, şi-a ridicat ochii spre Nora.

— Sunt convinsă că noi toţi am scris lucruri de care ne-am jenat mai apoi, a spus ea zâmbind trist.

Apoi, cum bebeluşul începea să se agite, s-a scuzat şi a intrat în casă.

Dan şi-a petrecut toată ziua acolo, citind jurnalul cu mare atenţie. Din când în când, apărea Nora, care-i aducea o ceaşcă de ceai sau o prăjitură şi, de fiecare dată, prezenţa ei îl înfiora şi-l surprindea.

La sfârşitul zilei, când se pregătea să plece, a simţit că ea se afla în pragul uşii.

— Aţi văzut? a întrebat ea, aşteptând să audă reacţia lui. Vedeţi cât de mult se înşală? Înţelegeţi ce fel de om era? Acidă şi ironică uneori, dar veselă în general.

Dan a încuviinţat din cap, ştiind că asta aştepta ea să audă, dar nu-şi putea scoate din cap paginile acelea lipsă. L-au obsedat tot drumul spre casă şi noaptea întreagă, întrebându-se ce anume o fi fost scris acolo şi de ce fuseseră smulse. Dar nu i-a spus nimic Norei. A lăsat-o să creadă că jurnalul era o dovadă incontestabilă a caracterului ireproşabil al lui

Isabel. Dan vorbise însă cu comisarul Duke şi problema era că, pe măsură ce poliția avansa cu ancheta, ofițerii se convingeau tot mai mult că aveau de-a face cu o crimă dublată de sinucidere. Nu putea să nu se gândească dacă nu cumva paginile lipsă ar fi conținut vreun fel de mărturie sau vreo dezvăluire a planurilor lui Isabel Turner.

Dar nu i-a spus Norei nimic din toate acestea. Nu era treaba lui să o convingă că Isabel, cumnata ei, ar fi putut fi vinovată. Şi nu putea să nu remarce o îmbunătățire vizibilă a stării ei de spirit de când îi arătase jurnalul. Când o văzuse prima dată era foarte îndurerată, dar acum începea să mai capete puțină strălucire în priviri. Dacă proba maximei rezistențe este capacitatea omului de a zări un licăr de lumină până şi în zilele cele mai întunecate, atunci Nora Turner-Bridges era neîntrecută.

Dan nu-şi aroga nici un merit pentru schimbarea ei. Explicația nu consta în prietenia pe care o începuseră. Scânteia ei de lumină, ființa în care alesese să-şi concentreze toată dragostea şi speranța nutrită pentru viitor era fetița ei nou-născută. Fața îi strălucea şi-şi revărsa toată atenția asupra lui Polly, căreia îi susura uşor la urechiuşe. Era divin. Purta pruncul mereu în brațe. Era de înțeles, se gândea Dan, având în vedere ce se întâmplase cu nepoțica ei. Toată lumea îşi făcea griji în privința ei. Nici nu voiau să conceapă că nu va avea parte de un loc de veci demn, aşa cum se cuvine. Dar mătuşa lui Dan avea o rudă care făcea parte din brigada de căutare a poliției şi care spunea că ploile abundente din ziua de ajun înlăturaseră orice speranță de a mai găsi urmele câinilor sălbatici.

Până la urmă, în sat a avut loc o întâmplare neplăcută care i-a deschis ochii Norei. Viața scumpei sale fetițe a fost amenințată atunci şi, speriată de ceea ce i s-ar fi putut întâmpla, şi-a schimbat prioritățile. Dan învățase din întreaga sa activitate să nu se mai mire de legătura dintre cauză şi efect; iar în cazul Norei, hotărârea nestrămutată de a o apăra pe Isabel s-a înmuiat şi a început să se gândească mai mult la nepoții ei.

Când Dan a venit la ea a doua zi, părea schimbată: agitată, dar foarte hotărâtă în acelaşi timp. Nici nu apăruse bine pe alee, că şi-a dat seama că ceva nu era în regulă cu ea, după cum stătea cu gâtul înțepenit, umerii gârboviți şi călca apăsat, umblând de colo-colo pe verandă.

Când s-a apropiat, a văzut-o cum îşi duce mâna la piept şi exclamă:

— A, domnule Miller, aţi venit! M-a chinuit toată noaptea un gând de care nu pot scăpa.

Dan s-a aşezat. De aproape arăta răvăşită, cu ochii înroşiţi. Se vedea că nu dormise aproape deloc.

— Să-mi promiteţi că nu veţi scrie despre asta în cartea dumneavoastră. Rămâne doar între noi!

— Ce anume?

— Îmi promiteţi?

— Desigur.

Era atât de agitată, încât a început să-i vorbească rar, răspicat, ca să o calmeze.

— Sigur că aşa am să fac.

— Nu am pe nimeni cu cine să vorbesc aici şi simt – şi sigur nu mă înşel – că între noi se leagă un fel de prietenie.

— Aşa e.

— Eu tot nu cred că Isabel ar fi fost capabilă să facă ce spun ei.

— Ştiu, a spus Dan. A aşteptat ca ea să spună mai departe şi, văzând-o că tace, a îndemnat-o cu blândeţe: Dar?

Nora şi-a plecat ochii spre Polly, mângâindu-i spatele micuţ.

— Nu v-am spus prin câte am trecut ca să am copilaşul acesta. Nu ne cunoaştem decât de câteva săptămâni, dar ea e toată lumea mea. Încă de-acum sunt convinsă că pe patul de moarte voi putea să privesc înapoi şi să spun că am făcut tot ce mi-a stat în putinţă ca să o protejez.

— Îmi dau seama, a spus Dan încetişor.

— Am iubit-o pe Isabel, dar i-am iubit şi pe copiii ei şi trebuie să le cinstesc memoria. Comisarul Duke m-a întrebat ceva zilele trecute. Dacă am văzut-o vreodată pe Isabel purtându-se violent cu vreunul dintre copii. I-am spus că nu, desigur că nu s-a întâmplat aşa ceva. Am fost chiar surprinsă de întrebare. Să faci rău unui copil, după părerea mea, este cea mai groaznică faptă. Doar că, mai târziu...

— Ce?

— Mi-am amintit ceva. Mi-a revenit o scenă... nu ca o străfulgerare – după cum se zice – nu aşa, ci treptat. Şi cred că mi-am zis că mi-am

închipuit. Dar când am ajuns aici prima dată, la începutul lui decembrie, mi-am dat seama imediat că Issy nu era în apele ei. Am auzit că, după naştere, femeile suferă uneori de stări proaste. Într-o după-amiază am auzit fetița plângând. Fata aceea care venea să aibă grijă de ea plecase deja, şi Isabel părea să n-o audă. Am crezut că pot eu să fac ceva. M-am dus în camera micuței şi, când am intrat acolo, am văzut-o pe Isabel lângă pătuț. Nora abia a rostit ultimul cuvânt, suspinând: Ah, domnule Miller, parcă nu era în toate minţile, doar aşa se explică!

— Ce făcea? Ce-aţi văzut?

— Îmi face rău să spun, mi-e greu şi să-mi amintesc... ținea o pernă în mână – o pernuță de canapea – şi o... Nora şi-a ridicat privirile rugătoare spre el, şi apoi a continuat cu o voce abia şoptită: O ducea spre fața micuței.

PARTEA A ŞAPTEA

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI PATRU

Brisbane, 14 decembrie 2018

Când însoțitorul de bord i-a reamintit bărbatului de lângă ea să-şi pună geanta sub scaunul din față în timpul decolării, Polly şi-a legat centura de siguranță şi a verificat dacă are telefonul pus pe modul avion. Urma un zbor scurt, ceva mai mult de o oră, iar vremea era frumoasă pe tot ținutul Australiei de Sud. Nu avea de ce să-şi facă griji, dar simțea că i se strânge stomacul. Nici nu-şi mai amintea de când nu mai zburase cu avionul. De obicei se ducea la Sydney cu maşina, pe şoseaua care mergea de-a lungul coastei spre sud, dar în săptămâna aceea avea maşina la reparat, ca să îi schimbe transmisia, şi cum înmormântarea urma să fie luni, nu avea altă alegere.

Lui Polly nu-i plăcuse niciodată să zboare cu avionul, chiar făcuse odată un curs în care un fost pilot îi iniția pe fricoşi în elementele de bază ale aerodinamicii, încercând să risipească teama cu explicații raționale. Turbulențe? Nimic îngrijorător, doar o schimbare a temperaturii aerului. Dar faptul că ştia aceste lucruri nu i-a domolit câtuşi de puțin spaima atunci când avionul în care se simțea captivă a început să se zgâlțâie la înălțimea de peste zece mii de metri.

Dar astăzi nu teama de zbor o preocupa. Încă de când aflase la telefon de la spital că Nora a murit, Polly se simțea complet debusolată. Nu se putea concentra, gândurile i se începețoşau, avea o senzație intensă că este ruptă de propria viață. Noaptea trecută stătuse trează în pat, ascultând vântul plesnind frunzele de palmier la fereastra dormitorului, când şi-a dat seama că senzația aceea înfricoşătoare, chinuitoare care o cuprindea asemenea unor aripi întunecate şi umede era singurătatea. O singurătate intensă şi profundă.

Polly se mira. De ce oare simțea asta? Vorbea rareori cu Nora, şi aproape că nu se mai văzuseră în ultima vreme. Moartea mamei sale nu producea nici

o schimbare palpabilă în viața ei de zi cu zi şi, cu toate acestea, de când aflase vestea, ceva se rupsese în sufletul ei. Ajunsese la concluzia că a fi singuratic nu era acelaşi lucru cu a fi singur. Polly fusese singuratică de zeci de ani. Şi nu o deranja. Chiar şi în copilărie, nu fusese dintr-aceia care să caute tovărăşia altora cu tot dinadinsul. Dar a fi singur era altceva. Cineva putea să se simtă însingurat într-o încăpere plină de lume.

Polly şi-a aruncat privirea pe hubloul avionului spre locul unde manipulatorii de bagaje de pe pistă îşi terminau treaba. Presupunea că era normal ca după moartea mamei să-i simtă lipsa, dar în cazul Norei era ceva mai mult. Lumea i se părea mai puțin sigură fără ea.

Acum era orfană, s-a gândit ea, în timp ce însoțitoarea de bord a început să prezinte măsurile de siguranță. Şi asta era doar o parte din problemă. Căci, odată cu Nora, Polly pierduse şi altceva. Odată cu moartea mamei sale, îşi pierduse tatăl.

Avea cinci ani când şi-a dat seama că e altfel decât alți copii. Ca în multe alte privințe, începerea şcolii o lămurise. Până atunci, petrecuse o perioadă fericită cu mama ei la Darling House. Fusese răsfățată, răzgâiată de-a dreptul. De nenumărate ori auzise cât de mult fusese dorită, şi de aceea era tratată în felul acela. Nu se îndoise niciodată că e iubită.

Dar când a început şcoala şi a intrat în contact cu un grup mare de colegi de seama ei, Polly a început – aşa cum fac toți copiii – să se definească prin comparație. Celelalte fete aveau tați şi, chiar dacă nu locuiau cu ele, se aflau undeva în lumea asta, aveau un nume şi un chip şi țineau legătura cu fiicele lor, bune sau rele.

Încă de la bun început, înainte să-şi dea seama că acest subiect era interzis, o întrebase de-a dreptul pe mama ei:

— Eu n-am tată?

— Nu, scumpo, a răspuns Nora fără să clipească. Eşti doar a mea, iar eu sunt numai a ta.

Până atunci, asta corespunsese cu modul ei de viață şi acceptase această explicație. Şi, când a fost întrebată la şcoală, a repetat răspunsul. Dar, cum copiii au râs de ea, s-a dus iar la Nora şi a întrebat-o:

— Unde este tatăl meu?

— Ți-am mai spus, scumpo, că suntem doar tu şi cu mine.

— Dar Ruth şi Susan spun că toată lumea are un tată.

— Zău?

— Au zis că nu poţi să te naşti fără tată.

— E, a exclamat Nora degajată, asta poate fi adevărat pentru Ruth şi Susan, şi sunt sigură că au avut intenţii bune când ţi-au spus, dar fetiţele nu le ştiu pe toate!

— Dar, dacă nu am tată, cum m-am născut?

Polly nu avea obiceiul să insiste şi, pentru o clipă, a văzut o urmă de exasperare în ochii mamei sale. Dar a trecut iute, şi Nora i-a zâmbit complice, iar ochii îi sclipeau aşa cum se întâmpla de obicei când urma să spună ceva nostim.

— Ei, eu nu povestesc asta prea des, căci trebuie să fim foarte prudenţi când avem de-a face cu magia. Dar adevărul e că atât de mult mi-am dorit să am o fetiţă şi mi-am pus această dorinţă dinaintea tuturor fântânilor pe lângă care am trecut[39], până când într-o bună zi, când aproape că nu mă mai aşteptam, te-ai ivit într-un rond de dalii.

— Unde? Aici, la Darling House?

Polly se jucase de multe ori în rondul de dalii şi i-a plăcut ideea că acolo s-ar fi putut întâmpla ceva fermecat.

Aşezată pe scaun lângă Polly, Nora a început să povestească:

— Ieşisem să smulg buruienile, cu mănuşile de grădinărit în mâini şi cu coşul sprijinit pe un şold, m-am aplecat lângă tufa cea mai deasă de flori şi ce crezi că am auzit? Un scâncet subţirel. Mai întâi am crezut că e un pisoi, dar ce am găsit a fost o surpriză şi mai mare: cel mai dulce copilaş pe care l-am văzut vreodată. Chiar fetiţa pe care mi-o dorisem şi mă rugasem să fie a mea într-o bună zi. Un dar din grădina zânelor!

Mai apoi, Polly s-a tot gândit la povestea asta, închipuindu-se cum apăruse în mijlocul rondului de dalii. Era unul din locurile ei preferate din toată grădina şi era clar că mama ei o alesese ca să-i facă plăcere, dar nu a spus povestea la şcoală. Când Ruth şi Susan au întrebat-o despre tatăl ei – ceea ce făceau aproape în fiecare zi –, le-a spus că el era explorator şi nava lui se pierduse într-o furtună de pe mare tocmai când se apropia de Cercul Polar, şi de-atunci nu a mai auzit nimeni de el.

Dar, oricât de mult i-ar fi plăcut ideea că a fost adusă de zâne şi oricât de

mult o iubea mama, în sufletul său s-a ivit un mic gol acolo unde ar fi trebuit să sălăşluiască răspunsul la întrebarea ei. Şi, ca nenumăratele dureri ale vieții, s-a adâncit în întuneric fără ca ea să bănuiască.

Dar, pe măsură ce a crescut şi a încetat să mai creadă în basme despre copilaşi apăruți prin magie în rondul de dalii, situația devenea tot mai supărătoare.

— Şi ce importanță are? îi răspundea Nora.

Sau:

— Ți-am mai spus că eşti doar a mea.

Ori dacă o prindea într-un moment când era grăbită:

— Nu-mi mai aduc aminte.

Odată şi-a pierdut cumpătul şi s-a răstit la ea:

— De ce mă tot pisezi aşa, eu nu-ți sunt de ajuns? Am renunțat la tot ca să fiu mama ta. Tu eşti viața mea, Polly. *Viața mea toată*.

Asta era adevărat. Auzise adesea povestindu-se cât de devotată era mama ei. Şi a început să se întrebe dacă nu cumva motivul pentru care mama ei nu voia să vorbească despre acest subiect era că adevărul ar fi putut fi prea groaznic să fie mărturisit. Să fi fost tatăl ei criminal? Hoț? Depravat? Oare prin tăcerea ei mama încerca să o protejeze?

Şi apoi, după ce a început liceul, Polly a surprins o conversație care a schimbat totul. Asemenea tuturor celor înnebuniți să descopere ceva, cât de puțin, devenise expertă în a aduna pe furiş frânturi de informații ilicite şi şi-a ciulit urechile când, printr-o uşă deschisă, a auzit-o pe o prietenă de-a mamei ei lăudând-o pe Nora pentru că era o mamă atât de minunată, încât îşi sacrificase până şi căsnicia.

Auzind acele vorbe, a pus cap la cap mai multe aluzii aparent disparate, şi pentru prima dată a înțeles că mama ei fusese căsătorită cândva. Ştia, de bună seamă, că lumea o numea „doamna“ Turner-Bridges, dar Nora îl scosese din viața ei atât de complet pe „domnul Bridges“, încât lui Polly nu-i trecuse prin minte că acel nume ar fi putut fi dovada unei căsătorii. Acum avea, în cele din urmă, un răspuns: tatăl ei era domnul Bridges, bărbatul al cărui nume îl purta şi ea de atâta timp.

Dar cine *era* de fapt domnul Bridges? A scotocit prin toată casa după vreo dovadă a existenței lui şi, deşi se părea că fuseseră căsătoriți timp de vreo

zece ani, Nora reuşise să înlăture din Darling House orice urmă a lui. Chiar şi singura imagine păstrată de la nuntă era un portret înrămat ce o înfăţişa pe Nora tânără, cu ochii mari, privind din profil către port de la fereastra bibliotecii.

Pierzându-şi răbdarea, Polly a întrebat-o pe doamna Robinson, dar menajera nu s-a lăsat trasă de limbă.

— Nu-mi pune întrebări la care nu pot să-ţi răspund. Nu există vreo fată pe lumea asta să aibă norocul de a avea o mamă ca a ta.

Că era norocoasă, Polly o ştia prea bine. Nici nu se putea altfel. I se spusese asta de nenumărate ori în copilărie. Iar colegele ei de şcoală nu conteneau să i-o reamintească. Toate o admirau pe Nora şi şi-ar fi dorit ca şi mamele lor să fie ca ea. Ea era singura persoană care organiza întruniri simandicoase la ceai în saloanele hotelurilor de lux sau acasă, la Darling House, cu doamna Robinson servind îmbrăcată în uniformă. Fetele se dădeau peste cap să primească invitaţii, deşi nici nu o băgau în seamă pe Polly când era de una singură, la şcoală.

Polly era conştientă că nu era la fel de fermecătoare şi nostimă sau la fel de pricepută să-şi facă prieteni ca mama ei, dar a început să observe şi alte trăsături care le deosebeau. Nora era stăpână pe sine şi-i făcea plăcere să se bucure de atenţia celor din jur, dar ea nu era deloc aşa. Nora avea tenul deschis la culoare, cu pistrui, în timp ce al lui Polly era uşor măsliniu. Pe Nora nu o impresiona muzica, dar pe Polly unele melodii o mişcau până la lacrimi. A început să-şi noteze într-un carnet toate aceste diferenţe, întrebându-se dacă nu erau trăsături pe care le avea de la tatăl său şi, cu aceste elemente, spaţiul acela gol a început să capete o formă.

În cele din urmă, şi-a adunat curajul şi a întrebat-o direct pe mama sa cine e domnul Bridges.

— Cine ţi-a vorbit despre el? a vrut ea să ştie, dar apoi a adăugat: Dar n-are nici o importanţă, de fapt. Nu a însemnat nimic.

— E tatăl meu, a îndrăznit ea să spună.

— N-are cum să fie tatăl tău, n-ar fi fost niciodată în stare să dea naştere unui copil minunat ca tine!

Dar Polly nu a crezut-o. Fusese minţită prea mult timp. Şi pe deasupra nu exista nici o altă explicaţie. Aşa că a continuat să aducă vorba despre asta. La

fiecare zi de naştere se întreba dacă era, în fine, suficient de mare ca mama ei să-i poată mărturisi adevărul. Faptul că ea ocolea răspunsul făcea ca lipsa acelei informații să devină chinuitoare. Ori de câte ori intra în salonul unde mama ei avea oaspeți, se lăsa tăcerea, după care toți o salutau cu o veselie exagerată, iar ea se frământa la gândul că ei ştiau cu toții. Începuse să simtă că nu e o ființă concretă, ca şi cum ar fi fost transparentă. Devenise retrasă şi tăcută, simțind cum dispare cu totul.

Apoi, într-o bună zi, când avea optsprezece ani şi era gravidă cu Jess, l-a descoperit. Învățase de-acum să folosească facilitățile bibliotecii publice şi făcuse cercetări. Într-o după-amiază răcoroasă de mai l-a aşteptat în fața biroului lui de la Crows Nest şi, când a ieşit, cu servieta în mână, s-a îndreptat către el.

Când a văzut-o, el i-a zâmbit vesel – doar din politețe, nu mai mult – şi, neştiind cum să înceapă vorba, Polly i-a spus de-a dreptul:

— Cred că sunteți tatăl meu.

— Polly? a întrebat el, după o clipă de nedumerire.

A încuviințat din cap, simțind că i se înmoaie picioarele şi că e pe punctul să leşine. Richard Bridges s-a apropiat şi mai mult, privind-o insistent, aşa cum şi ea îl privea, cercetându-i trăsăturile. În cele din urmă, a zâmbit din nou, cu mai multă căldură de data aceasta. Polly a văzut că i se umeziseră ochii.

— Mă întrebam dacă am să te văd vreodată. N-ai vrea să bem o cafea?

Polly nu bea cafea – de altfel, gravidă cum era, nu putea să bea aproape nimic, dar bineînțeles că a acceptat invitația.

— Mi-a spus că nu eşti copilul meu, i-a explicat el când s-au aşezat la o masă la o cafenea din apropiere. A susținut asta cu tărie. A pus un avocat să-mi scrie ca să-mi spună să nu te caut niciodată.

— Da, dar acum sunt adultă şi eu te-am căutat.

Apoi au stat de vorbă plăcut, dar reținut, despre viețile lor, despre Nora şi despre trecut – o experiență ciudată. Ea i-a povestit puțin despre anii de şcoală, iar el i-a spus că s-a recăsătorit şi că are un fiu şi două fiice. Lui Polly i s-a strâns inima la gândul că avea frați vitregi. Pentru o clipă, s-a gândit cum ar fi să nu fie atât de singură pe lume.

Când s-a făcut vremea să se despartă, Richard Bridges a spus:

— Presupun că ar trebui să facem un test dintr-acela, nu-i aşa?

Se referea la un test ADN. Era logic, s-a gândit Polly, având în vedere ceea ce le spusese Nora amândurora. El s-a oferit să plătească, aşa că l-au făcut.

Testul a ieşit negativ; orice vină i s-ar fi putut găsi Norei, spusese adevărul atunci când susţinuse că fiica ei fusese concepută cu altcineva.

Polly era îndurerată. Dar, pe măsură ce accepta rezultatul testului, îşi dădea seama că nu o surprinsese cu totul. Sincer vorbind, oricât de mult şi-ar fi dorit să ştie că aparţine unui loc şi unei familii, nu simţea nici o afinitate cu Richard Bridges. Nimic din trăsăturile feţei sau din gesturile lui, oricât de prietenoase ar fi părut, nu rezona cu ea, nu i-a creat senzaţia de înrudire, de apartenenţă.

Richard Bridges a fost la fel de uimit ca şi Polly.

— Da, spusese că nu eşti copilul meu, dar n-am crezut-o niciodată. Nu am înţeles nici atunci şi mi-e teamă că nici acum. Cum s-ar putea să fii a altcuiva?

Răspunsul părea a fi de la sine înţeles, şi Polly s-a simţit stânjenită pentru el, dar apoi i s-a făcut milă. Încerca să braveze, umilit de dovada că soţia sa îi fusese cândva necredincioasă.

— Îmi pare rău, a spus Polly, neştiind cum să-l consoleze.

Dar el părea să nu o fi auzit-o, cufundat în propriile gânduri şi amintiri.

— Era disperată să rămână însărcinată, a continuat el, încruntându-se. Pierduse deja câteva sarcini. Asta nu era ceva neobişnuit, după câte am aflat. N-am ştiut niciodată exact din ce cauză. Ea s-a asigurat că am făcut toate testele. Dar sunt convins că nu a avut pe altcineva în afară de mine. Presupun că-ţi sună teribil de arogant, dar nu asta vreau să spun. Cu riscul de a fi lipsit de tact, să ştii că a consultat un doctor, ultimul dintr-un şir întreg, care i-a stabilit un număr de zile când putea să conceapă şi i-a spus să se asigure că le foloseşte pe deplin. Aşa că, în săptămâna aceea, nu a ieşit din casă şi nu m-a lăsat nici pe mine să ies. Nu s-a întâlnit cu nimeni, decât cu menajera, Jane Robinson, şi cu doctorul Bruce, care o vizita acasă. Iar după aceea a stat în pat două săptămâni, susţinând că-i dădea copilului posibilitatea „să se prindă“. Şi, orice s-ar zice, a funcţionat. A rămas gravidă. Şi eu am fost acolo toată luna aceea, nu avea cum să fie altcineva.

A fost o despărţire stânjenitoare şi, întorcându-se să-l vadă plecând, Polly a

avut senzația că se închid nişte uşi glisante. Dincolo de ele, era omul care ar fi putut fi tatăl ei, cu care a avusese experiența destul de intimă de a-şi compara ADN-urile, devenit acum un străin cu care era posibil să nu se mai întâlnească sau să vorbească niciodată.

Stewardesa continua să arate cum se foloseşte vesta de salvare şi fluierul, şi Polly a încercat să fie atentă. Mai văzuse demonstrația desigur, de mai multe ori, dar i s-a părut că măcar atâta lucru putea să facă: să privească. Dar nu şi-a putut stăpâni gândurile să nu-i zboare.

Polly nu i-a povestit Norei despre întâlnirea cu Richard Bridges şi despre testul făcut. La ce ar fi folosit? Dar ea rămăsese cu o problemă pe care se străduia să o desluşească. Serile, când se afla pe banca din grădină, privind spre port, îi veneau în minte discuțiile avute cu el, amintindu-şi mai ales insistența cu care afirma că Nora nu avea cum să-l fi înşelat.

Dar argumentele lui se bazau pe rațiune mai degrabă decât pe sentiment. Nora nu ieşise din casă, susținea el, singurii oameni pe care-i văzuse în luna când fusese concepută Polly erau doctorul şi doamna Robinson. Dar, dacă din aceste elemente domnul Bridges trăsese o concluzie, Polly se gândea la alta.

Nora s-a prăpădit de râs când Polly a întrebat-o dacă nu cumva doctorul Bruce era tatăl ei şi i-a spus că era absurdă.

— Vai, Polly, nu ştiu de unde-ți vin ideile astea! Doctorul Bruce e într-adevăr un bărbat foarte chipeş şi, cu siguranță ai fi putut avea o idee mult mai proastă, dar nu el e tatăl tău, a spus ea, apoi a continuat lăsând gluma de o parte: Draga mea, să ştii nu e înțelept să faci astfel de acuzații.

— Dar nu e o acuzație.

— Atunci o presupunere.

— Nu aş fi nevoită să ghicesc dacă mi-ai spune pur şi simplu cine e.

— Ți-am mai spus: te-am găsit în rondul de dalii.

Deşi ea nu se enerva niciodată, Polly s-a aprins.

— Merit să ştiu adevărul! Merit să ştiu cine sunt!

— Tu eşti tu! Eşti a mea. Nu-ți ajunge?

— Nu!

Nora a oftat iritată.

— Nu-mi dau seama de ce. Uită-te cât de norocoasă eşti.

— Te rog, mami!

Diminutivul copilăresc îi venise fără să vrea, nu îl mai folosise de mai bine de un deceniu şi a fost şi ea la fel de surprinsă ca şi Nora să-l audă. Rămăsese plutind între ele, ca o întrupare a disperării.

— Uite, îți promit că am să-ți spun într-o zi, a continuat mama ei pe un ton mai blând, cu o expresie enervant de liniştitoare, când va veni vremea. Dar trebuie să încetezi să mă mai întrebi. E povestea mea şi mă deranjează să mă baţi la cap. Şi te tulbură şi pe tine... Ştii, nu e bine pentru copil.

Polly a scotocit în bagajul de mână să-şi găsească dopurile de urechi. Geanta de piele era întotdeauna prea adâncă şi totul se pierdea în ea. Cu degetele a atins talismanul de vise pe care-l luase cu ea, învelit într-un prosop de bucătărie. L-a scos şi i-a cercetat nodurile făcute cândva, beţişorul pe care ea şi cu Jess îl găsiseră pe plajă. O prostie sentimentală, dar îl văzuse sprijinit pe un raft, tocmai când se grăbea pe hol ca să plece, şi a dat fuga înapoi să-l ia. Avea emoţii la gândul că se va întâlni cu Jess. Să o vadă în absența Norei, să fie singure la Darling House... S-a pomenit năpădită de amintiri din cealaltă parte a vieţii ei, când simţea că doar ele două înfruntau lumea, pe vremea când se mutaseră singure în apartamentul de pe promontoriu.

De-atunci se întâmplaseră multe. Polly fusese atât de hotărâtă când făcuse în fine pasul acela. Decizia fusese determinată, în parte, de refuzul mamei ei de a-i răspunde la întrebări. După ce se născuse Jess, simţise şi mai mult nevoia de a şti adevărul. Nu putea să scape de senzaţia că o parte din fiica ei era o enigmă. Se uita la chipul adormit al fetiţei şi distingea trăsături de-ale sale şi de-ale lui Jonathan, dar erau şi altele: expresii fulgurante pe care copilul ei le moştenise de la persoane necunoscute.

Şi această necunoaştere a creat o distanţă între ea şi Jess, o detaşare pe care Nora nu putea să o tolereze. Şi, cu cât se îndepărta Polly mai mult, cu atât strălucea Nora mai tare. Până şi dragostea dintre ele începea să dispară: ceea ce cândva părea a fi grijă ocrotitoare devenea acum ceva sufocant. Polly se simţea încorsetată de atenţia mamei ei, mai ales de siguranţa şi priceperea cu care se purta cu Jess. Şi începea să-şi dorească să plece. Şi i-a intrat în cap că, fiind ceva mai independentă, ar fi putut să se descurce ceva mai uşor.

Acum, a oftat şi a pus talismanul la loc în geantă. A bâjbâit mai departe scotocind după dopurile de urechi. Trebuia să-şi abată cumva gândul de la zbor şi de la ce o aştepta la sosire. La aeroport a vrut să-şi cumpere o revistă,

dar nu a fost capabilă să se decidă pe care să o ia. Tot ce-şi luase cu ea era doar exemplarul ei din cartea *De parcă ar fi dormit*, pentru că doamna Robinson îi spusese că Jess tot punea întrebări despre întâmplările de pe vremea aceea. Polly spera că putea servi drept punte, un mod de a alina ceva din durerea pe care era convinsă că o simțea Jess după moartea Norei. Şi, trebuia să recunoască, o modalitate de a-i face pe plac fiicei ei, cu care nu putuse niciodată să comunice pe deplin.

Coperta atât de cunoscută, paginile îngălbenite, eticheta cu codul de clasificare – toate acestea i-au reamintit de vremea când a citit-o pentru prima dată. Atracția acelei cărți – atmosfera tragică a verii toride, casa aceea mare şi veche şi cântecul coțofenelor, copiii aceia în ultima lor zi de viață – i-a revenit în minte, asemenea unei haine vechi uitate într-un dulap. În timp ce avionul ambala motoarele, Polly şi-a pus dopurile în urechi şi a deschis la întâmplare vechiul ei exemplar luat de la bibliotecă al cărții lui Daniel Miller.

---

39. Referire la credința populară conform căreia exprimarea unei dorințe (însoțită eventual şi de aruncarea unei monede) în fața unei fântâni va duce la îndeplinirea ei.

Ca şi când ar fi dormit
DANIEL MILLER
14

În sufletul său, Peter Duke era convins că doamna Turner îşi otrăvise familia acolo, pe malul pârâului, în ziua aceea toridă de ajun. Orice polițist demn de acest nume ghicea instinctiv o crimă, bănuind cine era autorul, bănuind cine o comisese. Dar, oricât de convins ar fi fost Duke, intuiția nu avea nici o valoare, dacă nu putea aduce dovezi.

Deşi nu primise raportul de la expertul guvernamental, era posibil, după cum bine ştia, ca echipa lui să descopere ce otravă fusese folosită înainte ca Larry Smythson să-şi termine analizele. Primele cercetări întreprinse în casă i-au dat speranțe. La câteva zile după descoperirea cadavrelor, Duke a trimis doi polițişti locali să se uite prin conac. I-a întâmpinat cumnata doamnei Turner. Biata femeie, care se aşteptase să petreacă o perioadă liniştită cu familia ei, în ultimele săptămâni ale unei sarcini grele, se pomenise nevoită să țină piept de una singură unei tragedii. Şi nu e de mirare că născuse înainte de termen din pricina şocului.

— Ce face micuța? a întrebat polițistul Doyle când ea i-a poftit în casă.

— E un pic năucită, ca noi toți, sunt sigură.

Văzând cât de obosită arăta tânăra femeie şi amintindu-şi dintr-un trecut îndepărtat de naşterea propriilor copii şi de refuzul nevestei sale de a se da jos din pat în primele şapte zile de după fiecare naştere, Doyle i-a spus:

— Ar trebui să vă odihniți. Vreți să chemăm pe cineva?

— Mulțumesc, m-a ajutat doamna Summers, iar doamna Pike o să vină la sfârşitul săptămânii.

Au găsit mai întâi cutia cu barbitonă, în sertarul noptierei doamnei Turner. Numele neaşteptat de pe etichetă i-a făcut pe Doyle şi pe Jerosch să schimbe priviri mirate. Amândoi o cunoşteau pe Eliza Drumming – Doyle chiar fusese

coleg de şcoală cu ea –, dar, după câte ştiau, fusese internată la Parkside de când se mutaseră soţii Turner în zonă. Chiar şi Jerosch, care avea o imaginaţie mai bogată, nu a putut să găsească o explicaţie plauzibilă despre felul în care ajunseseră pastilele doamnei Drumming în sertarul doamnei Turner.

Elizei i s-a cerut o explicaţie, Henryk Drumming s-a făcut cenuşiu la faţă. A mărturisit că el îi adusese o cutie cu somnifere de la soţia lui pentru că doamna Turner „avea probleme cu somnul“, iar Doyle, care îl cunoştea pe Drumming atât cât poţi cunoaşte un om atât de retras ca el, a luat de bună explicaţia. Henryk era un bărbat bun, credincios soţiei sale, genul de om dornic să dea o mână de ajutor oriunde şi oricând putea. Dar, la auzul acestei mărturisiri, chipul lui Duke i-a trădat curiozitatea şi deducţia logică pe care o făcea.

În dormitorul Matildei Turner au găsit un borcan cu o plantă uscată care le-a stârnit interesul. O etichetă scrisă de mână cu iniţialele M.S. dovedea că aparţinea lui Merlin Stamp, şi poliţistul stagiar Jerosch a avut ghinionul să fie trimis să cerceteze.

Întâlnirea nu a durat mult.

— Nu e prea vorbăreţ, a explicat el mai târziu, în după-amiaza aceea, când poliţiştii s-au reunit în sala mică din spate a secţiei de poliţie din Tambilla, ca să-i raporteze comisarului Duke. Dar a spus că e cimbruţ[40].

— E otrăvitor?

Tânărul poliţist Jerosch avea nişte urechi cam clăpăuge, care-i dovedeau entuziasmul adolescentin şi dorinţa de a se face plăcut. Auzind întrebarea, a pălit de parcă l-ar fi cuprins greaţa, dar vârfurile urechilor i s-au înroşit.

— Da şi nu.

— Cum adică? a întrebat ofiţerul Kelly, sprijinit într-un cot de fişetul cu dosare. Omoară, sau nu?!

— Cred că înţeleg, a spus Duke, ridicând borcanul să vadă mai bine ce era înăuntru. Prietenul de nădejde al fetelor ghinioniste. Dar nu e otrava pe care o căutăm noi.

— Apoi, într-o ladă de gunoi din spatele casei familiei Turner s-au găsit cinci sticle goale identice.

— Bingo! a exclamat Jerosch, chemându-l pe Doyle să vadă şi el.

Taliul, pe care poliţiştii îl numesc uneori „otrava perfectă“, este o substanţă fără culoare, fără gust şi fără miros, iar ingerarea ei produce simptome similare cu ale multor boli. Putând fi uşor procurat – căci este folosit ca otravă de şobolani –, pe la mijlocul secolului XX era otrava cea mai frecvent folosită în crimele domestice, şi în anii 1950 birourile de investigaţii din Australia au fost năpădite de un val de crime în care nevestele îşi otrăveau soţii.

Doamna Summers a confirmat că doamna Turner cumpărase Thall-Rat mai demult, în iarna aceea. Chemată de acasă pentru a discuta cu poliţiştii, proprietara magazinului avea înfăţişarea confuză a omului ocupat, dar dornic să fie de folos.

— Dacă mă lăsaţi o clipă, pot să verific în registru. Dar, după câte-mi aduc aminte, a luat cam o jumătate de duzină.

— E mai mult decât se cumpără de obicei?

— Nu m-am gândit la asta atunci. Mai toată lumea de pe aici are probleme cu şobolanii iarna, mai ales într-o casă aşa de mare ca aceea.

Duke îşi închidea carnetul când i-a venit o altă idee.

— Doamna Turner avea obiceiul să facă ea însăşi aceste cumpărături? E genul de produs pe care ar trebui să îl ia administratorul fermei.

— Da, pare nițel cam ciudat, Henrik lucrează acolo de când îl ştiu şi se ocupă perfect de toate.

Duke s-a gândit la cutia de somnifere. Avea o conotaţie intimă: un bărbat care-i dă altei femei somniferele soţiei sale. I-au mai venit în minte şi paginile lipsă din jurnalul doamnei Turner. Primise acel jurnal de la un informator secret la câteva săptămâni după decese şi îl citise din scoarţă în scoarţă. Notiţele din el nu dezvăluiau în sine nimic referitor la un posibil motiv de crimă, dar urmele paginilor rupte îl nedumereau – să fi fost o mărturisire a vinii, făcută în grabă şi înlăturată mai apoi? – şi se întreba dacă nu era cauza unei schimbări în relaţia dintre doamna Turner şi administratorul fermei.

Cum se convinsese până atunci că Meg Summers ştia multe secrete ale oamenilor locului, Duke şi-a încercat norocul, dar din păcate nu a apreciat cum se cuvine discreţia ei.

— Vai, domnule comisar, s-a revoltat ea, de parcă ar fi pălmuit-o, nu am cunoştinţă despre viaţa intimă a doamnei Turner şi nici nu am de gând să

judec morţii!

Făcuse o greşeală şi nu a mai insistat. Dacă doamna Turner şi Henrik Drumming avuseseră cumva o legătură amoroasă, nu avea probabil nici o importanţă pentru investigaţie şi nu avea rost să-şi sperie martora. Numărul mare de sticle goale de otravă de şobolani era dovada lor principală şi, dacă ar fi făcut un pariu, Duke ar fi fost ferm convins că găsiseră otrava pe care o căutau.

Marcus Summers, care tocmai adusese o comandă la Halcyon chiar când erau în toi pregătirile pentru picnic, îşi amintea că doamna Turner amestecase „foarte mult zahăr“ în ceaiul cu gheaţă pe care îl pregătea pentru copii.

— Aveau şi o prăjitură cu multă glazură, a adăugat el.

Dar Nora Turner-Bridges, care fusese şi ea de faţă când cumnata ei pregătea mâncarea pentru picnic, nu l-a contrazis, dar a luat în derâdere ideea că era ceva suspect în asta.

— Lui Issy îi plăceau dulciurile, la fel şi lui Evie. Nepoata mea nu bea nimic dacă nu avea o grămadă de zahăr.

Dar ideea i s-a părut plauzibilă lui Duke: când fuseseră descoperite cadavrele, termosurile erau goale, şi din prăjitură rămăseseră doar firimituri. Problema era intervalul de timp în care taliul îşi făcea efectul. De obicei era nevoie de trei săptămâni de administrare treptată, câte puţin picurat în fiecare seară în băutura victimei, deci nu era o otravă care să poată produce moartea unei familii întregi în decursul unei singure amiezi. Duke şi-a pus în minte să-l întrebe pe Larry Smythson dacă nu cumva doamna Turner găsise o altă modalitate de a le administra otrava. Era foarte posibil ca nişte copii însetaţi să fie convinşi să bea, într-o zi toridă, mai mult decât linguriţa înghiţită de un bărbat sâcâitor în ceaiul zilnic.

Şi, în timp ce aştepta cu nerăbdare ca Larry să-şi termine testele, Peter Duke se întreba care putea fi motivul crimei: ce ar putea determina o femeie să-şi omoare propriii copii? Putea fi uciderea din compasiune pe care o intuise Annie în cazul Kilburn, în care femeii îi pierise dorinţa de a trăi, dar nu putuse să-şi lase copiii fără mamă, dar mai erau şi alte nuanţe ale motivaţiei acţiunilor omeneşti care trebuiau luate în considerare.

Ideea de răzbunare i-a fost sugerată de Helen, secretara lui. Amesteca laptele în ceaiul pe care tocmai îl turnase în ceaşcă în bucătărioara secţiei de

poliție, lovind uşor linguriţa de marginea ceştii, când a spus aşa, din senin:

— Cazul acela din Hills mă face să mă gândesc la Medeea.

— Cine e?

Duke, care citea ziarul, căutând articole despre familia Turner şi nu o asculta cu prea mare atenţie, s-a întrebat dacă nu se referea cumva la vreun caz mai vechi despre care să fi uitat el.

— Medeea? Fiica regelui Eetes din Colchida.

Peter s-a încruntat.

— Nepoata lui Circe, strănepoata lui Helios, zeul soarelui.

— Aha, e un mit antic! a exclamat el.

— În tragedia lui Euripide, cea care-i plăcea cel mai mult tatălui meu, Medeea îşi ucide copiii ca să-l pedepsească pe Iason.

— Soţul ei...

— Fiindcă o părăsise pentru o altă femeie. Şi o omoară şi pe soția cealaltă, ceea ce e clar că nu s-a întâmplat în cazul acesta, a spus ea, lovind din nou marginea ceştii cu linguriţa.

Comisarul Duke se gândea că o femeie care îşi petrecuse prima jumătate a vieții pe partea cealaltă a pământului, abandonată apoi la o fermă de la periferia Tambillei în timp ce soţul ei cutreiera străinătățile, ar fi putut să se simtă surghiunită acolo. Şi toți cei de la barul de la hotelul Tambilla erau convinşi că Thomas Turner nu avea nici o afacere de rezolvat şi îşi lăsase singură degeaba nevasta gravidă atâtea luni. De fapt, se vorbea şi că se încurcase cu altă femeie în Europa.

Reverendul Lawson s-a străduit să-şi convingă enoriaşii să nu-şi mai bage nasul în treburile altora şi să nu mai bârfească.

— Sa ne amintim ce se spune în Pilde 11, i-a îndemnat el din amvon: „Cel nepriceput urgiseşte pe aproapele lui, iar omul cu bună-chibzuială tace.“

Dar, deşi oamenii cumsecade din Tambilla au înţeles pilda în duminica aceea, luni dimineață au continuat să facă presupuneri. Şi, în urma unui telefon primit de la ofițerii secției de poliție din Charring Cross, de la Londra, polițiştii lui Duke şi-au dat seama că lumea nu greşea: domnul Turner avea într-adevăr o iubită la Londra, numită Rose Spencer, cu care se întâlnise din când în când în ultimele douăsprezece luni.

Duke nu era sigur dacă doamna Turner avusese ştiință despre aventura

soţului ei. Nu avea nici o dovadă în acest sens şi, chiar dacă tânărul Matthew McKenzie putea confirma că John Turner descoperise infidelitatea, nu avea cum să ştie dacă băiatul îi spusese mamei lui acest lucru. Nora Turner-Bridges susţinea cu tărie că Isabel nu spusese nici o vorbă despre aşa ceva.

— Dar nu e numai asta, nu pot să cred că fratele meu era în stare de aşa ceva. Femeile au alergat mereu după el, dar el nu le lua în seamă, Issy nu avea de ce să-şi facă griji pentru aşa ceva.

Dar era limpede că, şi dacă ar fi îngrijorat-o o astfel de posibilitate, doamna Turner s-ar fi jenat să-i dezvăluie acest lucru surorii soţului ei.

Duke a întrebat prin oraş, sperând ca doamna Turner să-şi fi încredinţat secretele altcuiva. Dar, chiar dacă nu a găsit pe nimeni care să o vorbească de rău, n-a descoperit nici o persoană care să-i fi fost confidentă. De fapt, din câte îşi dădea seama, era uluitor cât de puţini prieteni avusese doamna Turner. Când a întrebat-o despre asta, Meg Summers s-a încruntat, cu o privire aproape vinovată până s-a hotărât să răspundă. Duke mai văzuse această reacţie: regretul omului bun la suflet că nu şi-a dat seama la timp că cineva are nevoie de ajutor.

— Acum, că m-aţi întrebat, n-aş putea spune că era mai apropiată de cineva de pe aici.

Nu era nici o îndoială că toată lumea o admira pe Isabel Turner. Duke şi echipa lui au avut discuţii amănunţite cu o mulţime de oameni în zilele care au urmat după descoperirea cadavrelor şi toţi au prezentat-o pe doamna Turner ca fiind „energică“, „deşteaptă“, „frumoasă“ şi „bună“. Încercând poate să şteargă impresia de nu fi reuşit să observe situaţia nefericită a lui Isabel, Meg Summers a mai adăugat că doamna Turner venise la ea în prăvălie cu câţiva ani în urmă, „la o ceaşcă de ceai şi o vorbă bună“ şi că-i mărturisise că se simţea singură şi izolată când soţul ei călătorea atât de des cu treburi.

Oamenii din echipa lui Duke s-au entuziasmat când au aflat o nouă informaţie de la reverendul Lawson: doamna Turner îi pomenise că ar fi putut face ceva care să-i lase pe copii fără mamă – asta nu era o dovadă, dar ajuta la consolidarea pistei lor. Iar Duke se gândea şi la ceea ce spusese Annie despre cazul Kilburn: „Biata femeie nu a vrut să-şi lase copii de izbelişte.“

Iar dacă jurnalul doamnei Turner nu oferea detaliile senzaţionale pe care ar

fi dorit Duke să le afle, ofiţerii săi se întrebau dacă nu cumva se putea deduce din buletinele meteo zilnice mai mult decât se vedea cu ochiul liber. Şi apoi mai era şi posibilitatea ca paginile lipsă să conţină mai mult. Fuseseră rupte cu un motiv anume, puteau să cuprindă o mărturie. S-a organizat o percheziţie, dar poliţiştii ştiau că nu aveau să găsească cine ştie ce.

Şi în cele din urmă a apărut. Era dovada pe care o aştepta Duke. Nu se întâmpla mereu chiar aşa, dar uneori apărea o informaţie care se potrivea la ţanc, ca piesa finală dintr-un puzzle. Mărturia provenea de la cineva „apropiat părţilor“, al cărui nume poliţia a refuzat să-l dea publicităţii, fiind o chestiune delicată. Persoana respectivă povestise că, nu de mult, fusese nevoită să o împiedice pe doamna Turner să-i facă rău propriului copil.

Duke s-a dus să discute cu psihiatrul care depusese mărturie în cazul Kilburn, şi acesta i-a făcut o descriere convingătoare a bolii numite psihoză postpartum.

— E ceva mai serios decât tristeţea postpartum, i-a explicat el. Printre simptome se numără stări de delir, agitaţie, paranoia, confuzie, dezinteres faţă de copil şi insomnie. În unele cazuri, din păcate, poate duce la depresie şi deznădejde.

Duke a întrebat dacă o femeie care suferă de aşa ceva ar putea să-i facă rău copilului ei, iar doctorul a încuviinţat.

— Păcat că nu a consultat un specialist, s-a grăbit el să adauge, ar fi putut fi salvate vieţile bieţilor copilaşi.

Pe Duke îl uimea întotdeauna repeziciunea cu care lumea află ce se întâmplă în timpul unei anchete. Ca în orice orăşel de provincie în care s-a petrecut o tragedie, ţesutul social al Tambillei se deteriorase un pic în perioada Crăciunului şi avea nevoie să fie reparat. Oamenii erau tulburaţi, sătui să vadă numele oraşului lor pomenit în ziare, să se privească strâmb unii pe alţii, să încerce să se convingă pe sine şi pe ceilalţi că nu putuseră să facă mai mult. De îndată ce locuitorii din Tambilla şi-au dat seama că poliţia începea să o suspecteze mai serios pe doamna Turner, parcă se înţeleseseră tacit să îşi uşureze remuşcările şi să atenueze totodată vina întregii comunităţi.

Iar când Duke şi poliţiştii lui au făcut o altă serie de investigaţii, li s-a părut că lumea începuse să aibă o altă părere despre cele întâmplate.

— Şi la drept vorbind, a mai adăugat doamna McKendry la declaraţia pe care tocmai o făcuse despre contribuţia „neobişnuită“ a doamnei Turner la vânzarea de prăjituri în folosul Asociaţie Rurale a Femeilor, pare cam ciudat, nu-i aşa, să te măriţi cu un bărbat care intră în vorbă cu tine pe un pod şi să accepţi să te muţi la capătul pământului. Nu pare... ei bine, nu ceva ce-ar face o femeie prea întreagă la minte.

— Să vă spun ceva, a zis şi doamna Fisher, care a discutat cu poliţiştii în bucătăria sa, lângă frigiderul cu un anunţ despre turneul recent al lui Billy Graham. Eu i-am spus că era mare ghinion în casa aia, dar ea nici n-a vrut să audă. Nici nu i-a păsat! Credea că e mai deşteaptă decât toată lumea. Păcat că nu m-a ascultat!

Doamna Pigott a fost de acord:

— Nu ar fi trebuit să schimbe numele casei, au atras răul.

Până şi doamna Pike, care până atunci îi păstrase o fidelitate nestrămutată fostei sale stăpâne, părea să-şi fi schimbat părerea:

— S-o fi văzut cum i-a căşunat pe portretul domnului Wentworth. Mi s-a părut ciudat, aproape paranoic, să o supere atât de tare un tablou. Te face să te întrebi dacă nu cumva avea un motiv. Nu ştiu ce-ar fi putut fi, poate avea ceva pe conştiinţă.

Doamna Pigott observase că doamna Turner trimisese şi primise prin poştă mai multe pachete ca oricine altcineva din Tambilla.

— Din străinătate, cele mai multe, a adăugat ea, ridicându-şi sprâncenele subţiri, în semn că se putea uşor trage o concluzie din asta. Iar în ultima vreme au fost mai multe ca altă dată.

Doamna Pike a admis că doamna Turner păruse mai preocupată în săptămânile şi lunile din urmă.

— N-am luat în seamă la vremea aceea, dar e altceva când te gândeşti după toate câte s-au întâmplat, nu-i aşa?

Când i s-a cerut să explice, menajera s-a încruntat şi a spus:

— Mi s-a părut că se preocupa să-şi pună totul în ordine, îşi aranja hârtiile, arunca unele lucruri.

— Cum ar fi pagini din jurnalul pe care îl ţinea?

— N-aş putea spune... nu m-am uitat niciodată, nu sunt curioasă din fire... dar n-ar fi imposibil.

Poate că nimic nu a dovedit mai bine starea de neliniște a comunității ca întâmplarea petrecută când, în ianuarie, Nora Turner-Bridges a apărut cu Polly, fetița nou-născută, pe strada principală.

— Am vrut doar să fac o plimbare, avea să declare ea mai târziu, încă afectată de ceea ce păţise. Stătusem în casă până după Crăciun şi aveam nevoie să ies de-acolo, să mai schimb atmosfera. N-aş fi ieşit deloc, dacă aş fi ştiut ce urma să se întâmple. N-am vrut să supăr pe nimeni. Şi nici eu nu aveam nevoie să mă tulbur şi mai mult.

Din seara de ajun, când se născuse fetița, Nora o purta într-o eşarfă legată peste umeri. Aşteptând de atâta timp să devină mamă, nu avea de gând să-şi lase copilul din brațe. Dar copiii cresc iute şi, peste câteva săptămâni, când a vrut să meargă în oraş, şi-a dat seama că nu era practic să ducă copilul în brațe atâta drum, mai ales când avea un cărucior în perfectă stare care stătea degeaba în casă.

Nora nu avea de unde să ştie câtă afecțiune nutrea Becky Baker pentru obiectul acela şi nici cât de mult suferise biata fată de când veştile despre decesele din familia Turner ajunseseră şi la fabrica de bere. Şi nici nu avea cum să prevadă că Becky urma să-i facă o vizită mătuşii Betty la ceainărie, chiar în dimineața aceea, şi că tocmai se uita pe fereastră când a apărut Nora pe strada principală.

Domnul Ted Holmes, care se oprise din inscripționarea firmei Patterson & Fiii ceva mai jos, pe aceeaşi stradă, şi se dusese să bea un ceai, a spus că se mirase ce o apucase pe fata aceea, că sărise în picioare „de parcă văzuse o fantomă“. Şi o luase la fugă „de rupea pământul“, după spusele lui, ieşind din ceainărie, fără ca mătuşa ei să o poată opri, năpustindu-se asupra doamnei Turner-Bridges.

— Era aprinsă toată, a povestit doamna Pigott, care auzise zgomot şi ieşise din clădirea poştei să vadă ce se petrece. Doamna Turner-Bridges e o femeie cu prezență de spirit, dar fața ei era transfigurată de spaimă. Becky e fată cuminte, dar arăta ca o apucată. A smuls copilul din cărucior – mie mi-a stat inima când am văzut-o, am crezut că are s-o scape!

Altercația a fost rezolvată de polițişti care, din fericire, se aflau prin preajmă, căci tocmai terminaseră o altă serie de interviuri. A intervenit şi doamna Summers, care a luat copilul din brațele fetei, şi-apoi a pus o vorbă

bună pentru ea.

— Ştiţi, ea ţinea mult la micuţa Thea. N-a vrut să o sperie pe doamna Turner-Bridges şi cu siguranţă nu i-ar fi făcut nici un rău lui Polly.

Dar răzbătea o undă de îngrijorate în vocea lui Meg, fusese foarte impresionată. Şi până şi părinţii lui Becky Baker – apărătorii ei cei mai convinşi – se arătaseră îngroziţi de scandalul pe care-l stârnise. Dar nu se făcuse nici o plângere la poliţie.

— Nu, doamne fereşte! protestase Nora, ăsta e ultimul lucru pe care aş vrea să-l fac.

Dar s-a convenit discret că trebuie făcut ceva şi l-au chemat pe doctorul oraşului, Ralph McKendry, să-i dea bietei fete un calmant uşor.

Auzind despre această întâmplare, Duke şi-a dat seama că îngrijorarea localnicilor ajunsese la maximum şi, aruncându-şi privirea spre calendar, a numărat săptămânile care trecuseră şi a întins mâna din nou spre telefon.

De la ajunul Crăciunului, doctorul Larry Smythson lucrase intens la cazul Turner. Începând din prima săptămână a lunii februarie, primea cel puţin o dată pe zi câte un apel de la Peter Duke. De fiecare dată când era chemat la telefon, spunea acelaşi lucru pe care-l spusese cu o zi în urmă şi în zilele dinainte: că nu avea încă nimic de raportat şi că va da de ştire imediat ce va avea ceva de spus. Doctorul Smythson înţelegea tensiunea în care lucrau poliţiştii şi el însuşi voia să găsească răspunsul. Dar ştiinţa nu putea fi accelerată, iar rezultatele nu aveau să fie obţinute mai repede decât permiteau testele.

Larry Smythson lucra la morga West Terrace de peste douăzeci de ani, dar încetase de mult să mai spună cu ce se ocupa. Şi asta nu pentru că se jena, ci pentru că se săturase de groaza ce se citea pe chipul celui care-l întreba când afla despre îndeletnicirea lui. Studiase să fie medic, dar nu regretase niciodată hotărârea de a se ocupa de medicina legală. Era conştient că alţii, care lucrau în acelaşi domeniu, se obişnuiseră cu priveliştea şi mirosurile neplăcute, putând să sporovăiască, în timp ce munceau, despre filmul pe care aveau de gând să-l vadă la sfârşitul săptămânii sau despre ceva nostim ce spusese copilul lor în dimineaţa aceea, înainte de a pleca la şcoală. Dar nu era cazul lui. Deşi n-ar fi mărturisit asta nimănui, Larry socotea că slujba lui era sacră. Morţii îşi pierduseră putinţa de a comunica pe căile obişnuite, dar, cu toate

acestea, în cele mai multe cazuri, mai aveau câte ceva de povestit. În cazul unora, era povestea cea mai importantă a vieţii lor. Iar lui îi revenea răspunderea de a le dezvălui secretele şi se pricepea de minune să o facă.

Dar, deşi Larry i se adresa lui Duke pe tonul cel mai calm şi mai ferm, adevărul era că acest caz îl uimea mai mult ca oricare altul. Treaba lui nu era să stabilească cine făcuse crima, era treaba poliţiei să afle asta în timpul cercetărilor. Rolul său era să găsească răspunsuri credibile, acceptabile despre modul cum se comisese omorul. Şi aici era problema. Cadavrele nu fuseseră atinse în nici un fel. Făcuse pe rând fiecăruia o examinare fizică amănunţită şi nu găsise nici o urmă de traumă sau violenţă. Nimeni nu fusese împuşcat, strangulat şi nici sufocat, dar cumva toţi muriseră. Aşa cum dedusese şi Peter Duke, singura posibilitatea rămânea otrăvirea.

Dar nici Larry, nici adjunctul său nu găsiseră nici o urmă de injecţie şi, până acum, rezultatele analizelor toxicologice ieşiseră negative. (Până şi temerile Matildei Turner că avea să devină mamă s-au dovedit nefondate; chiar dacă avusese loc actul sexual, nu rămăsese însărcinată). Rinichii şi ficaţii lor erau umflaţi, dovedind că fusese ingerată o substanţă toxică, dar nu mai rămăsese nici o urmă care să arate ce otravă fusese. Asta era ceva neobişnuit. De fapt, mai întâlnise asta o singură dată, când fusese găsit Cadavrul din Somerton. Cazul acela fusese marele eşec al carierei sale şi, din pricina asta, decesele din familia Turner căpătau o însemnătate suplimentară.

În îndelungata lor activitate profesională, Peter Duke şi Larry Smythson se mai întâlniseră din când în când să bea un pahar, vineri după-amiaza, la vreun hotel din oraş. Acest lucru nu se întâmpla atât de frecvent ca să poată fi socotit un obicei, dar – poate pentru că ei ţineau, în felul lor, la rutină – aceste întâlniri deveneau pe loc prieteneşti, şi discuţiile se purtau cam despre aceleaşi subiecte. În după-amiaza de 5 februarie 1960, un privitor atent care s-ar fi uitat la cei doi, aşezaţi la o masă din hotelul Wellington, i-ar fi luat drept doi prieteni, sporovăind vrute şi nevrute. Dar, dacă i-ar fi ascultat, ar fi ajuns la o altă concluzie. Larry tocmai terminase de prezentat lista nesfârşită a analizelor făcute şi a rezultatelor negative primite. În cele din urmă, a întrebat istovit:

— Dar despre doamna Turner ce ştii? Ai aflat ceva despre trecutul ei, ceva care să indice că ar fi avut ştiinţă despre o substanţă toxică de felul ăsta?

Aşezat într-un fotoliu de piele, Peter Duke a înţeles că din acea întrebare reieşea înfrângerea totală a lui Larry. El era genul de om a cărui muncă de o viaţă se bazase pe rezultate strict ştiinţifice. Că acum încerca să recurgă şi la elemente biografice, să ia în considerare şi factori speculativi precum motivaţia şi capacitatea suspectului, reprezenta o recunoaştere tacită a faptului că-şi pierduse încrederea în capacitatea ştiinţei de a găsi răspunsuri. Duke s-a înseninat, el nu se confrunta cu astfel de piedici – şi chiar se baza mult pe găsirea unei soluţii prin deducţie.

— De fapt, am aflat că tatăl ei a fost un naturalist faimos şi că ea însăşi a fost preocupată de cercetarea ştiinţifică, a spus el, apoi a continuat, aplecându-se spre Larry: Mai mult de atât, m-a sunat un coleg de la Londra în puterea nopţii şi mi-a spus că nu era treaba lui să ştie aşa ceva – secrete de stat, chestiuni de război, ştii –, dar a aflat din surse de încredere că ea a colaborat cu o unitate specială care a activat în Franţa.

— Asta ar putea fi o explicaţie, a spus Larry, căzând pe gânduri. În timpul războiului s-au făcut tot felul de experimente chimice. Să găseşti şi să administrezi o astfel de otravă – rară, imposibil de identificat – cere cunoştinţe ieşite din comun.

— O spioană printre noi!

Gândindu-se la misteriosul cadavru de pe plaja de la Somerton, Larry şi-a fluturat mâna sceptic:

— N-ar fi singurul caz.

Vara s-a prefăcut în toamnă. Pericolul incendiilor de vegetaţie se mai diminuase, şi ceasurile de răgaz de la sfârşitul zilelor deveneau tot mai scurte şi mai reci. Într-o zi frumoasă, dar răcoroasă de aprilie, Henrik Drumming străbătea pe jos, aşa cum făcea mereu, aleea care ducea spre conac. De dragul vremurilor trecute, îl luase şi pe Barnaby cu el. După ce doamna Turner-Bridges se întorsese în cele din urmă la Sydney cu fetiţa ei, casa rămăsese din nou tăcută şi goală, iar Henrik se oferise să ia el câinele.

— Ne potrivim chiar, a spus el unui cunoscut, stăm amândoi seara şi ne gândim la vremurile mai bune.

(L-ar fi luat şi pe Smarty, dar motanul roşcat fusese deja dus de familia Barker la fabrica de bere, unde s-a arătat mai întâi reticent, dar nu a rezistat apoi tentaţiei de a prinde şoarecii din hambar.)

Vântul se înteţise încă din zori. Era genul acela de vânt care putea fi îngrijorător în februarie, când creştea temperatura şi câmpurile erau acoperite cu ierburi uscate, dar care îi dădea de lucru în aprilie. Din platanii de lângă casă începeau să cadă frunzele maronii şi, în săptămânile care urmau, trebuia să le adune zilnic şi să le care la groapa de gunoi de la capătul câmpului de la est, lângă şirul de eucalipți. Henrik nu mai fusese plătit de câteva luni – nici nu mai era sigur dacă era angajat –, dar nu putea suferi să ştie că se adunau frunzele pe lângă casă. Lucra la conacul Wentworth dinainte de venirea familiei Turner. Fusese unul dintre cei angajați să pregătească conacul pentru sosirea lor. Henrik cunoştea moşia ca pe propria casă, poate chiar mai bine în unele privințe.

Toamna s-a terminat şi a venit iarna. În iulie, legiştii au început procedurile în cazul deceselor din familia Turner. Duke şi echipa lui, împreună cu procurorul, şi-au prezentat rezultatul cercetărilor.

Raportul medico-legal al lui Larry Smythson era clar, dar dezamăgitor. Prezenta rezultatele examinării cadavrelor şi indica posibilitatea ca decesul să fi survenit în urma unui atac de cord, dar, având în vedere starea normală a inimilor lor, acesta nu putea să se fi produs din cauze naturale. Şi, atunci, cea mai probabilă cauză a morţii era o otravă, care nu putuse fi identificată la analize.

Raportul poliției se concentrase pe starea psihică a doamnei Turner şi se înregistraseră mărturiile a optsprezece martori, printre care şi unul nenumit, a cărui identitate fusese păstrată secretă, din pricina naturii sale delicate. Posibilitatea ca doamna Turner să fi fost în stare să execute un plan atât de complicat a fost susținută cu argumentul ocupației sale din timpul războiului şi de caracterizarea făcută de o fostă prietenă din Anglia, care o descria ca fiind „hotărâtă“, „perseverentă“ şi „capabilă“. Faptul că mama ei se sinucisese când Isabel se afla la o vârstă fragedă nu era de trecut cu vederea, precum şi cunoştințele tatălui său despre ciuperci rare.

În timpul audierilor, la care au participat zilnic, domnişoarele Edwards au ținut să-şi aducă contribuția, depunând fiecare mărturie.

— Era o lady adevărată, din Anglia. Copiii ei erau mereu frumos îmbrăcați şi îi obliga să-şi pună pantofii în picioare când veneau la lecții. Nu-ți închipui că cineva poate suferi într-atât, dar, dacă cineva ar fi fost capabil să facă aşa

ceva, cu atâta dibăcie, atunci numai ea putea să fie.

Legiştii nu au putut să descopere nimic altceva, aşa că, oficial, cazul a rămas deschis. Dar asta nu era decât o simplă formalitate. Toată lumea aflase ce se petrecuse: povestea unei femei venite de departe, care a fost împinsă de singurătate şi de o afecţiune mintală de moment să comită cea mai cumplită crimă.

---

40. *Mentha pulegium*: plantă folosită ca leac în medicina populară pentru diverse afecţiuni, dar şi pentru provocarea avortului.

EPILOG

Într-o sâmbătă de la sfârşitul lui august, în 1960, Peter Duke mergea cu maşina pe Greenhill Road, un drum cu serpentine, ca să se întâlnească cu cineva care vindea o rulotă; văzuse un anunţ şi voia să o cumpere. Ajunsese mai devreme şi, fără să-şi fi propus asta dinainte, a luat-o spre Tambilla, apucând pe Willner Road. A parcat în faţa porţii de care atârna tăbliţa cu numele casei: Halcyon. A pornit-o pe aleea ce ducea la conac, ascultând ciripitul păsărilor şi susurul apei. Fusese un anotimp ploios. Pârâul era umflat şi cerul acoperit de nori grei.

Când a ajuns în dreptul casei, a constatat că nu mai semăna cu cea pe care o ştia el. Căpătase acel aer de părăsire pe care-l arată locuinţele goale după o vreme. Camerele nu mai răsunau de zgomotele făcute de familia care-şi vede de activităţile zilnice: sunetul pianului, chiotele copiilor, plânsul bebeluşului. Uşile erau ferecate, iar geamurile erau acoperite de un strat de praf adus de vânt.

Şi grădina era tăcută, golită de frunziş. Dacă toamna era cel mai bogat anotimp, iarna era cel mai liniştit. Trandafirii fuseseră tăiaţi, rămânând doar cioturile noduroase, frunzele căzuseră din platani, lăsându-le ramurile cenuşii şi reci.

Cu coada ochiului a zărit o mişcare şi şi-a îndreptat privirile spre est, unde, la capătul câmpului, de sub chiparoşi, se ivise siluetă mică, îndepărtată a unui bărbat. Şi chiar înainte de a observa câinele retriever de lângă el, şi-a dat seama că era Henryk Drumming.

Henryk nu ştia că îl priveşte cineva. Stătea sprijinit în coada lopeţii, uitându-se la grămada de frunze pe care o adunase în toamnă. Aşteptase săptămâni de-a rândul să se usuce pământul şi să poată să le dea foc, aşa cum făcea în fiecare an la vremea aceea. Se gândea la doamna Turner şi la versurile pe care le recita ea de fiecare dată în august, despre zilele aprige de

iarnă, vuietul vântului înghețat şi pământul tare ca fierul. Şi, recitându-le, căpăta o înfățişare melancolică, iar el ştia că se gândea la țara ei natală.

Şi, în timp ce Henryk aprindea un chibrit şi-l arunca în mormanul de frunze, Duke a luat-o înapoi pe alee. Când a ajuns la capătul ei, a văzut un bărbat şi o femeie care se aplecau peste gard, uitându-se spre conac de parcă ar fi studiat un exponat ciudat, dar interesant de la Muzeul American Barnum[41].

— Aţi cunoscut familia? i-a strigat bărbatul, care era destul de vârstnic şi de bine îmbrăcat ca să fie mai politicos.

Femeia avea în mână un buchet de flori de accacia aurie, pe care Duke îşi închipuia că le culesese din copacii de pe marginea drumului.

— Am citit despre ei în ziar, a spus ea, şi-am vrut să vedem unde s-a întâmplat.

— Nu i-am întâlnit niciodată, a răspuns Duke cu toată sinceritatea.

Dar nu a adăugat însă că îi cunoştea de fapt foarte bine. Că nu putea să uite familia Turner de la Halcyon, viaţa şi moartea lor îngrozitoare pe malul pârâului în ziua aceea de ajun.

S-a întors şi a pornit-o spre maşină, lăsându-i pe cei doi să privească curioşi spre casă. Se întreba în sinea lui dacă avea să afle vreodată ce otravă folosise doamna Turner sau dacă se vor descoperi rămăşițele micuței Thea, ca să poată fi îngropată alături de familie şi să se întoarcă astfel şi ea acasă.

---

41. Muzeu particular care a funcționat la New York între 1841−1865 şi care a combinat expunerea unor elemente de senzație, specifice cabinetelor de curiozități, cu altele mai formale, din domeniul ştiințelor, artelor etc., fiind considerat astăzi a fi avut un rol esențial în dezvoltarea culturii urbane comerciale în Statele Unite.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI CINCI

Sydney, 17 decembrie 2018

Polly aşezase două tacâmuri pe masa din sufrageria Norei şi pregătea ceva de mâncare. Era singurul lucru folositor pe care-l putea face. Voia să fie utilă. Vineri, când plecase de la Brisbane spre Sydney, îşi închipuise că va fi alături de Jess să o sprijine în momentele acelea dureroase, că vor stabili împreună în weekend ce era de făcut pentru înmormântarea care urmă sa aibă loc luni. Se uitase pe internet şi făcuse o listă cu paşii de urmat. Dar uitase totuşi cât de pricepută şi de independentă era Jess. Primele cuvinte care-i ieşiseră din gură când era mică fuseseră: „Fac eu!“ şi, privind în urmă, exprimaseră de fapt ceea ce avea să devină deviza ei.

Şi era clar că şi Nora avusese încredere în Jess numind-o executoarea ei, aşa că, până când a ajuns Polly la Sydney, fuseseră făcute majoritatea pregătirilor pentru înmormântare. Ascultând-o pe Jess discutând în cunoştinţă de cauză cu preotul despre momentele ceremoniei, s-a gândit la lista ei scrisă de mână rătăcită pe fundul genţii, minunându-se cât de nesăbuită fusese.

Jess se descurcase de minune. Înmormântarea fusese sobră şi elegantă, preotul o evocase cu sinceritate pe Nora, într-o predică frumos rostită. Polly o urmărise pe fiica ei, o femeie de patruzeci de ani de-acum – întruchiparea eleganţei, într-o rochie strâmtă neagră, cu decolteu pătrat şi mâneci scurte –, rostind versurile poeziei *Let Me Go* de Christina Rossetti[42]. Starea de spirit evocată a persistat în biserică, asemenea acordului final al cântului unei viori. Şi priveghiul care a urmat fusese exact pe placul Norei. O întâlnire în grădina de la Darling House, cu toată lumea la care ţinea ea, invitată să se bucure de priveliştea de pe terasă, o expresie finală a ospitalităţii caracteristice a Norei. Plină de mândrie, Polly o privea pe Jess trecând printre oaspeţi, dar şi-a alungat iute acel sentiment nepotrivit. Putea fi mai degrabă admiraţie, căci cedase de mult dreptul de a fi mândră de fiica ei.

Polly a tăiat felii subțiri de brânză şi le-a aşezat pe o parte a platoului de porțelan al Norei. Nu aveau cine ştie ce la cină – nici una nu avea chef de aşa ceva –, dar băgase de seamă că Jess nu mâncase nimic toată ziua. Fusese ocupată să-şi îndeplinească rolul de gazdă, dar Polly bănuia că era mai mult de atât. În ultimele zile observase că din când în când Jess părea distrasă, în ciuda atenției pe care o acorda pregătirilor pentru înmormântarea Norei. Polly avea un spirit acut de observație, rafinat de-a lungul unei vieți întregi de invizibilitate. Jess era copleşită de durere din pricina morții Norei, dar mai era şi altceva care o frământa. Mama ei se întreba dacă asta nu avea cumva vreo legătură cu faptul că doamna Robinson îi spusese că Jess se interesase despre familia Turner şi despre Halcyon.

— A insistat foarte mult, îi zisese doamna Robinson la telefon. Voia să-i spun tot ce ştiu eu.

— E supărată? întrebase Polly, amintindu-şi cât de tulburată fusese ea când aflase că e înrudită cu o criminală.

— Nu e supărată, n-aş spune asta. Mai degrabă curioasă – aşa cum e ea când îşi pune în minte să descopere tot ce se poate despre ceva anume.

Polly a terminat de aranjat gustările pe platou şi se gândea dacă să-l pună pe masă sau să-l lase pe bufet, ca să se poată servi de acolo. Dar varianta din urmă părea cam ridicolă, având în vedere că era doar un singur platou şi erau doar ele două la masă. A pus platoul în mijlocul mesei, şi apoi s-a aşezat în dreptul unui tacâm, să o aştepte pe Jess. Câteva clipe mai târziu s-a ridicat din nou şi a scos cartea lui Daniel Miller, pe care o adusese cu ea de la Brisbane. Avea de gând să i-o dea lui Jess în seara aceea şi o adusese jos, înfăşurată într-o sacoşă de pânză luată dintr-o librărie. Polly fusese surprinsă la început că Nora îi mărturisise lui Jess despre Halcyon, după ce hotărâse atât de categoric că nu trebuie să afle niciodată adevărul, dar doamna Robinson o asigurase că nu se întâmplase aşa.

— Din câte îmi dau eu seama, mama ta a spus ceva despre asta la spital, când nu mai era prea conştientă. Jess era de față şi a făcut singură legătura. Nu ştiu cum... dar o cunoşti şi tu!

Polly a agățat sacoşa de scaun şi a pus cartea pe masă, lângă farfuria ei. Bineînțeles că ştia cum e Jess: curioasă şi hotărâtă. Când era mică nu-i scăpa nimic. Fusese o mare provocare, dar şi o mare plăcere. Când se gândea să se

mute în Queensland, a trebuit să o lase şi pe ea să participe la pregătiri, cu mult înainte ca ea să fi luat decizia finală, pentru că fiica ei îşi dăduse seama că se pregătea ceva şi începea să facă presupoziții înfricoşător de corecte.

Fusese însă o hotărâre nesăbuită, după cum s-a dovedit ulterior: ar fi trebuit să fie mult mai atentă să nu-i dezvăluie nimic până când ar fi pus la punct toate detaliile. Jess era o fetiță de zece ani şi era firesc să se entuziasmeze de perspectiva unei aventuri, dar Polly trebuia să aibă mai multă minte. Nu se gândise la implicațiile mutării unui copil din unicul loc pe care-l socotea căminul lui. Iar Nora fusese cea care o făcuse să înțeleagă că era în joc mult mai mult decât şi-ar fi închipuit. Într-o zi, Polly şi-a luat în fine inima în dinți să-i spună mamei ei că găsise o slujbă nouă şi că aveau să plece în nord. Nora primise vestea aparent calmă, spunându-i doar:

— Dar sper că nu ai de gând să o rupi pe Jessica de mediul ei acum, în ultimul an al şcolii primare? Chiar acum, când a primit rolul principal în spectacolul muzical?

A fost prima fisură în frumosul glob de sticlă al visului lui Polly.

— De ce n-ai lăsa-o la mine, a îmbiat-o Nora, doar până termină anul şcolar? Las-o să termine şcoala odată cu toți prietenii. O să ai multe de aranjat acolo. Şi o să fie cam obositor. Ei îi va fi mai bine aici, unde pot să o ajut.

Până la urmă, Polly a fost de acord. Avea să fie doar temporar, îşi spunea ea. Va avea timpul necesar să se organizeze şi să găsească o şcoală pentru fată. Aşa că s-a mutat în nord, a început slujba, şi-a aranjat casa şi aştepta în fiecare seară să se facă ora opt şi jumătate – ora stabilită de Nora – ca să sune, să afle cum fusese la şcoală în ziua aceea. Jess îi povestea mereu tot felul de lucruri, iar Polly asculta cu bucurie amestecată cu tristețe. Alteori era încă la repetiții sau se dusese la culcare, fiind prea obosită după numeroasele activități extraşcolare.

— Pot să o trezesc, dacă vrei, spunea Nora. Sunt sigură că vrea să te salute. Abia aştepta să o suni, dar era atât de obosită, că nu m-a lăsat inima să o țin trează până acum.

— Sigur că da, sigur, răspundea mereu Polly. E mult mai important să doarmă suficient.

Era vina ei, o ştia prea bine: avea o slujbă nouă, aşa că nu putea refuza să

lucreze în ture până târziu şi nu putea să dea telefoane interurbane de la serviciu, dar ar fi trebuit să găsească o cale să vorbească cu Jess aşa cum îi promisese.

Într-o seară şi-a luat inima în dinţi şi a întrebat-o pe Nora cum se simţea Jess *cu adevărat* – îi era dor tare de mama ei, se simţea părăsită, era agitată? Dar Nora i-a alungat temerile:

— Să nu-ţi faci griji, scumpo. Jess se simte bine, mai mult decât bine! Înfloreşte.

Polly nu a mai ştiut ce să spună. Era bine, s-a gândit ea. Nu ar fi vrut ca Jess să fie nefericită şi să-i fie dor de ea prea tare. Era bucuroasă.

— Ai făcut bine că ai lăsat-o să stea până la sfârşitul trimestrului.

Polly a mormăit o încuviinţare.

— Îmi dau seama cât de greu trebuie să-ţi fie, draga mea. Eşti o mamă minunată pentru că pui nevoile fiicei tale mai presus de ale tale.

Polly a alungat o muscă de deasupra platoului. Toate acestea se întâmplaseră demult. Nici n-ar mai fi trebuit să se gândească la ele. Nu mai aveau cum să dea timpul înapoi şi, de fapt, funcţionase bine. Nora avusese dreptate: Sydney era un loc mai potrivit pentru Jess, iar Darling House era un cămin mai bun. Polly nu ar fi putut să-i ofere fiicei sale nici măcar jumătate din ceea ce-i oferea ea. Iar pomul după roade se cunoaşte: Jess devenise o persoană minunată.

Polly a îndreptat cartea, aliniind-o cu tacâmurile, şi şi-a încordat auzul să prindă vreo mişcare pe scară. Dar casa a trosnit, după care s-a lăsat tăcerea. Din ziua când venise Daniel Miller, când Nora se aplecase peste pătuţul lui Jess, extrem de palidă şi frământată, şi o implorase pe Polly să nu dezvăluie ceea ce s-a întâmplat în Australia de Sud, Polly îi respectase dorinţa. La început i-a venit greu: nu ar fi vrut ca fiica ei să îndure aceeaşi suferinţă ca ea atunci când a aflat adevărul, iar când Jess a atins vârsta potrivită ca să-i spună, relaţia dintre ele se răcise într-atât, încât nu-şi mai făceau confidenţe.

Dar acum Jess voia să ştie despre istoria familiei, şi Nora nu mai era. Decizia de a-i mărturisi nu-i mai aparţinea ei, nu mai era datoare să păstreze secretul. Ca în basme, simţea că, prin moartea Norei, e dezlegată de promisiune.

S-a uitat din nou la carte. După o clipă de nehotărâre, a pus-o la loc în

sacoşă. Era mai bine să o pregătească puțin înainte de a i-o da. Şi-a aruncat ochii spre ceas şi s-a întrebat dacă nu ar fi trebuit să o cheme, să-i spună că era gata masa. Îi spusese mai devreme că voia să pregătească ceva, şi Jess răspunsese că era în regulă. Poate că uitase. Polly a clătinat din cap, dojenindu-se că dă prea mare importanță unor lucruri atât de simple. Pregătise masa, fiica ei avea să coboare în câteva clipe, şi-apoi aveau să mănânce. Trebuia doar să se liniştească.

Jess mai era încă îmbrăcată cu rochia pe care o alesese pentru înmormântare. Era a Norei. Nu-şi adusese cu ea nimic potrivit pentru o astfel de ocazie, iar ideea de a merge la cumpărături în weekendul acela i s-a părut oribilă. Şi, pe deasupra, rochia vintage Carla Zampati găsită în fundul dulapului Norei era perfectă. Avea şi o poză a Norei îmbrăcată cu ea la premiera unei piese în anii ’80, apăruse şi într-un ziar, iar reporterul îi dăruise fotografia. De obicei, oamenii voiau să-i facă pe plac. Jess îşi amintea cum admira când era mică fotografia înrămată, aşezată pe comoda bunicii sale, când cerceta obiectele neobişnuite din jurul ei, gândind că femeia aceea îmbrăcată în rochie neagră era culmea eleganței. „Să fii întotdeauna împodobită, scumpo, dar numai după regulile tale.“

Jess şi-a strâns pleoapele. Amintirea vocii bunicii sale era atât de pregnantă, încât simțea că o arde. Cum putea să se obişnuiască cu gândul că Nora nu mai era? De la grozăvia de miercurea trecută avusese momente când simțea că îi fuge pământul de sub picioare. Se pomenise bâjbâind în jur după ceva cunoscut de care să se agațe, împietrită, fără nici o spaimă. Se străduise să găsească cuvintele potrivite pentru a-şi defini emoția ce o cuprindea, după care şi-a dat seama că era suferință. Nu numai pentru pierderea Norei, dar şi pentru ea însăşi, pentru viața ei, pentru tot ce contase cândva pentru ea, iar acum părea iremediabil pierdut.

Cariera ei, motiv de mândrie şi stabilitate, era praf: pentru prima dată în viața ei, nu respectase un termen de predare. Şi, dacă pentru cineva din afară moartea bunicii sale putea fi un motiv serios, Jess îşi dădea seama că era mai mult decât atât. Se luptase cu acel articol încă de la început. Niciodată nu mai simțise că munca ei era atât de inutilă.

Nu mai avea o familie despre care să povestească, avea o casă pe care nu şi-o putea permite, care stătea goală pe o stradă îndepărtată de la capătul

celălalt al pământului. Se simţea de parcă se rupseseră firele care o legau de lume, de toţi şi toate câte erau în ea.

Peste toate, se simţea apăsată de vina chinuitoare că o trădase pe bunica ei. Nu respectase dorinţa Norei de a muri la Darling House. Îşi spunea că totul se întâmplase atât de repede, dar acum se întreba dacă nu cumva înţelesese prea târziu ceea încercau să-i spună asistentele şi doctorii de la spital. Ar fi trebuit să o aducă acasă mai repede, ar fi trebuit să fie mai atentă, mai hotărâtă. Singura dată când Nora se bizuise pe ea să acţioneze în locul său – şi ea eşuase.

Până atunci, Jess nu considerase vreodată că eşuase, indiferent ce greutăţi întâmpinase. „Pas cu pas“, obişnuia Nora să-i spună ori de câte ori Jess suferea o dezamăgire la şcoală. „Putem trece peste orice, putem străbate orice drum, doar să punem un picior înaintea celuilalt şi să mergem până ajungem unde trebuie.“

Dar dacă nu ştim unde „trebuie să ajungem“? Ce putea să facă atunci când se împotmolea într-un loc necunoscut, fără indicatoare şi fără să aibă nici cea mai mică idee încotro să facă pasul următor?

— Ce-am să mă fac, Nora?

Vorbele ei au rămas fără răspuns; tăcerea a fost asurzitoare.

De jos s-a auzit un tacâm căzând pe pardoseală. Zgomotul a răsunat ca un sacrilegiu. Jess a rămas tăcută, fără să se mişte, încercând să-şi stăpânească neplăcerea stârnită de gândul că Polly trebăluia prin bucătărie, mânuind neglijent lucrurile Norei, când Nora nu mai era acolo.

Mama ei spusese că avea să pregătească cina şi, deşi Jess nu avea chef nici să mănânce, nici să facă conversaţii politicoase, nu o lăsase inima să refuze. De obicei, eforturile lui Polly trebuiau încurajate: era o realitate – uneori sâcâitoare – a „vulnerabilităţii“ ei. Trebuiau să fie îngăduitori, nu numai pentru că aşa stabilise Nora. Acea parte a sufletului ei care-şi amintea cum era când rămăseseră doar ele două în apartamentul de pe peninsulă, partea care-şi amintea cum râdeau fericite, simţindu-se în largul lor şi în siguranţă, scăldate în căldura soarelui, înainte ca durerea să-i fi împietrit sufletul – acea parte a sufletului ei nu o lăsa să-şi arate iritarea faţă de mama ei, indiferent cât de tare o resimţea.

Treptat şi-a redobândit forţa să se mişte. S-a dus în baie să se spele pe

mâini şi să se pregătească pentru încă un moment dificil. Părul i se desfăcuse, l-a periat. Era palidă, şi-a ciupit obrajii. Rochia avea mirosul Norei, nu şi-a mai scos-o. Şi apoi, punând un pas înaintea celuilalt, a pornit-o pe scări.

---

42. Poem de Christina Rossetti (1830–1894), care abordează tema morții, a despărțirii ce nu trebuie să fie sumbră.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI ŞASE

Era tulburător să fie din nou la Darling House. Pe Polly o năpădeau amintirile, imagini din trecut se iveau la fiecare cotlon. De exemplu, chiar acolo, pe canapeaua de lângă peretele cu fotografiile de familie, s-a văzut la vârsta de douăzeci de ani, cu fața cuprinsă în palme. Era ziua ei de naştere, şi Nora organizase prânzul pe terasă. Invitase câteva colege de şcoală de-ale ei, fete pe care nu le văzuse de luni de zile, toate frumos îmbrăcate, schimbând impresii despre studiile la universitate, despre călătorii şi planuri de viitor.

Polly nu-şi dorise o petrecere, se simțea uşor copleşită. Tocmai când începuse să se obişnuiască cu copilul, se mai eliberase de teama constantă că avea să-i facă rău în vreun fel acelei micuțe perfecte pe care i-o dăduseră la spital, Jess se transformase, crescuse şi dobândise, odată cu mobilitatea, un instinct al pericolului.

În unele seri, Polly plângea pur şi simplu de oboseală şi singurătate, iar Nora o asculta povestind ceea ce mersese rău în ziua aceea. Chipul mamei ei îi oglindea propria tristețe, ceea ce o făcea să se simtă şi mai prost.

— Fericirea unei mame nu poate fi mai mare decât nefericirea copiilor ei, îi plăcea Norei să spună. Şi cum eu nu am decât un singur copil, n-ai încotro, trebuie să fii veselă.

Nora glumise, dar glumele ascund adesea un adevăr, şi Polly ştia că chiar asta se întâmpla: mama ei sacrificase foarte mult ca să o aibă şi-şi dedicase întreaga viață ca să o crească.

De aceea, când îi propusese să facă o petrecere de ziua ei de naştere – „să te mai înveseleşti“ –, Polly fusese de acord, fiindcă i se părea că poate face măcar atâta lucru pentru mama ei. Dar a fost groaznic, aşa cum se aşteptase. Nu mai ştia să se poarte cu lumea – nu că ar fi ştiut vreodată să fie o gazdă fermecătoare. Încurcase orele de supt ale lui Jess şi uitase să-şi încheie nasturii la rochie când se întorsese la masă, apoi toate colegele au vrut să ia

fetița în brațe, şi Jess a obosit peste măsură şi n-au putut să o mai potolească. Polly a stat cu ea în brațe, a legănat-o şi a alintat-o, simțind toți ochii ațintiți asupra ei tocmai când nu făcea față celei mai simple probe.

Slavă Domnului că Nora fusese acolo şi-şi exercitase farmecul.

— Eu pot să îmblânzesc până şi cel mai supărăcios copil! a spus ea, zâmbindu-le oaspeților.

Şi bineînțeles că Jess s-a potolit pe loc. Fețişoara ei înroşită, încremenită într-o grimasă de uluială totală şi supărare, ochii larg deschişi, gurița tremurătoare şi plânsul cu sughițuri au făcut-o să se simtă acuzată. Uşurarea şi ruşinea, împletite cu disprețul față de sine, i-au căzut ca un pietroi în stomac. Şi a mai fost ceva − o senzație pe care era tentată să o recunoască drept furie, dar nu putea fi aşa ceva, pentru că Jess era o fetiță nevinovată, care nu voia decât să fie mângâiată şi îngrijită, şi numai un monstru ar fi putut să se înfurie pe un copil neajutorat.

Mai târziu, în seara aceea, Nora a găsit-o pe canapea, plângând cu capul în palme.

— Vai, Polly! Scumpa mea Polly, lasă... că totul o să fie bine!

— Nu ştiu ce să fac. E atât de greu.

— Ți se pare aşa pentru că e totul nou. Nu întotdeauna devii mamă aşa uşor. Ca la orice treabă... trebuie să înveți treptat.

— Şi la tine a fost la fel?

— Oarecum. Deşi unele femei sunt născute pentru a fi mame.

Observația presupunea că altele nu erau făcute pentru asta.

— Dar mă urăşte!

— Cum să te urască? a râs Nora. E un bebeluş! Nu ştie ce e aia ură.

— Şi-atunci de ce nu se linişteşte când o iau în brațe?

— Pentru că eşti agitată. Copiii simt asta, a spus Nora, tăcând o vreme, după care a reluat cu multă blândețe: Auzi... te-ai gândit să te mai duci la doctorul Westerby?

În minte i-au revenit consultațiile săptămânale, după orele de şcoală, din cabinetul îmbâcsit al doctorului Westerby. Aerul condiționat stătut, niciodată suficient de rece, senzația pe care a avut-o permanent că era încărcat cu problemele altor oameni. Încheieturile fragile ale mâinilor ei, moliciunea vocii, lipsa de însemnătate a întregii ei ființe. Adevărul e că, ori de câte ori se

gândea să-şi deschidă sufletul şi să-i spună doctorului Westerby cât de înspăimântată şi de nesigură se simțea, şi-l amintea cum râdea şi ridica paharul la una dintre petrecerile Norei şi îşi dădea seama că nu poate avea încredere în el.

— N-am nevoie să mă duc la doctorul Westerby.

— Ei, poate te mai gândeşti. Şi, până atunci, eu sunt aici, nu-i aşa? N-ai de ce să-ți faci griji, micuța noastră Jess e în mâinile cele mai sigure.

Polly a alungat amintirea aceea. Fusese o perioadă îngrozitoare, dar trecuse. Apoi, lucrurile s-au mai îndreptat, aşa cum spusese Nora că are să se întâmple. Polly căpătase mai multă încredere şi pricepere, în aşa fel încât, până când a făcut Jess trei ani şi a început grădinița, şi-a luat o slujbă la o librărie din oraş, a adunat ceva bani la bancă şi începea să se gândească să se mute singură.

Îşi amintea cum, chiar în încăperea aceea, i-a spus Norei despre planurile ei. Deşi nu fusese chiar aşa: ea nu i-a spus Norei, ci Nora a întrebat-o. Polly nu avusese intenția să mintă sau să se ascundă, doar că – încă de când i-a încolțit în minte ideea – era convinsă că Norei nu avea să-i placă.

Era destul de greu să-şi explice ideea sie însăşi. Nora era mama perfectă – toată lumea spunea asta – şi Darling House cel mai minunat cămin în care putea trăi. Şi, cu toate acestea, deşi aveau nenumărate camere, Polly simțea că nu are spațiu suficient. Oriunde se întorcea, dădea de lucrurile Norei, atât de vizibile, de permanente, de nestrămutate. Polly ar fi vrut să întindă aripile, uneori în alte direcții, să creeze alte forme, diferite de cele pe care i le atribuia Nora, să petreacă timp cu Jess, dar să fie numai ele două.

Poate din pricină că simțea că astfel de dorințe erau egoiste şi că era lipsită de recunoştință, sau poate pentru că nu avea suficientă putere să încalce dorințele Norei şi îi era greu să se dezbare de un obicei de-o viață – poate şi pentru că încă de pe atunci îşi dădea seama că Nora era obişnuită să acționeze numai după propria voință, iar bunătatea ei nu era complet lipsită de pretenții –, când a început să citească rubricile de închirieri din ziare, a făcut-o în secret. Nu făcea decât să se uite, şi-a spus în sinea ei. Va avea suficient timp să vorbească cu Nora după aceea, dacă şi când va găsi într-adevăr o locuință.

Când a găsit câteva pe care credea că poate să şi le permită, a făcut programare să le vadă. Prima agentă imobiliară era o femeie numită Sue

Haley, care s-a oferit cu amabilitate să o conducă cu maşina şi să-i arate şi alte proprietăţi din portofoliul ei.

Gândindu-se acum la asta, îşi dădea seama ce prostie fusese să creadă că Nora nu va afla.

— M-am întâlnit azi cu o colegă la magazin, a spus Nora într-o seară.

Polly curăţa mazăre la masa din bucătărie, iar Nora stătea pe canapea, săltând-o pe Jess pe genunchi.

— Mi-a spus că a arătat un apartament unei anume Polly Turner-Bridges şi se întreba dacă e o coincidenţă de nume.

Lui Polly i-a stat inima, dar mama ei nu părea supărată.

— Mi-ar fi plăcut doar să-mi fi spus. M-am simţit atât de jenată. Să dau piept cu femeia aia îngrozitoare, care mă privea încântată, când şi-a dat seama că fiica mea nu mi-a spus ce planuri are.

— Îmi pare rău, a spus Polly cuprinsă de ruşine. Nu am vrut să te supăr.

— Mă supăr mai tare că ai crezut că nu poţi avea încredere în mine. Nu mă aştept să locuieşti cu mine pe veci. Ştiu că am fost norocoasă să vă pot ţine cu mine atâta timp pe amândouă. Eşti mereu binevenită aici, dar înţeleg, de bună seamă – ai douăzeci şi doi de ani, eşti un om în toată firea şi mamă, pentru numele lui Dumnezeu!

Polly s-a simţit atât de uşurată şi de recunoscătoare. Îşi făcuse griji degeaba. Colega cu care lucra în majoritatea turelor la librărie se mirase când îi povestise cât de tare se frământa în legătură cu ce avea să spună mama ei şi s-a simţit prost când a încercat să-i explice că mama sa era altfel şi că ele erau foarte apropiate. Şi i s-a părut şi ei că era o prostie, mai ales când Sharon i-a spus:

— Dar n-o să se bucure să vadă că eşti independentă?

Polly nu a ştiut ce să-i răspundă, şi până la urmă nu a mai spus nimic, dar era clar că Sharon nu înţelesese esenţialul.

— Ai găsit ceva care să-ţi placă? a întrebat-o Nora.

— Încă nu. Sunt toate cam... a răspuns Polly, ridicând din umeri.

— Îmi închipui. Dar, dacă mi-ai fi spus, te-aş fi avertizat cum e Sue Haley. N-are intenţii rele şi se găsesc tot felul de proprietăţi pe piaţă, dar lista unui agent e la fel de bună pe cât e agentul.

— N-am nevoie de ceva luxos, a protestat Polly.

— Aş putea eu să te ajut, a continuat Nora ca şi cum Polly nu ar fi spus nimic, ridicând-o pe Jess pe un şold şi îndreptându-se spre micul ei birou de lângă bucătărie. Ce coincidenţă! Unul din micile apartamente care-mi plac mie atât de mult se eliberează luna viitoare. Ar fi perfect pentru voi două. Ştiu că poate ai vrut să faci asta de una singură – am avut şi eu vârsta ta –, dar se află chiar lângă grădinița Jessicăi. Ştiu că n-ai vrea să o muți de-acolo. Şi aşa ai să poți veni pe jos până aici.

Şi i-a întins o broşură. Polly s-a uitat la fotografii. Cunoştea blocul acela, era unul dintre cele mai frumoase de lângă locul de joacă. Nu era el prea nou, dar era evident mult mai bun decât apartamentele pe care i le arătase Sue Haley.

Nora avea dreptate, voise să facă asta prin forțele ei. Îşi amintea emoția ce o cuprinsese, ca şi cum s-ar fi apropiat de un pericol, când Sue Haley încetinise maşina în fața unui bloc de cărămidă cu două etaje şi parcare la parter, într-un cartier din Sydney în care nu mai fusese până atunci.

Dar, dacă ar fi ales un astfel de apartament doar ca să nu fie nevoită să-i ceară ajutorul mamei sale, nu cumva prima care ar fi avut de suferit ar fi fost Jess, într-un fel?

— Cât e chiria?

— O sută cincizeci pe săptămână.

— Pentru un apartament cu două dormitoare?

— E foarte mic, cel de-al doilea dormitor e puțin mai mare decât un dulap.

Polly nu era convinsă că mama ei spunea adevărul.

— De ce nu vrei cel puțin să-l vezi? Dacă nu-ți place sau nu ți se potriveşte, poți să o suni din nou pe Sue Haley.

Polly s-a gândit şi i-a spus că va merge a doua zi să-l vadă. Şi, desigur, aşa cum spusese şi mama ei, nu trebuia să-l ia dacă nu-i plăcea.

— Minunat! a exclamat Nora. Poți fi independentă fără să o pui pe Jess să trăiască în mizerie. Şi, dacă ai să ai nevoie de mine, o să fiu la doi paşi.

Când a ajuns în bucătărie, Jess a găsit-o pe Polly cu tacâmurile în mână. Părea că tocmai strânge masa. A simțit că o năpădeşte un val de frustrare, dar s-a stăpânit. Era obosită şi îngrozitor de tristă; ostilitatea pe care o simțise văzând dezordinea de pe masă, nesiguranța şi şovăiala nu aveau de fapt nici o legătură cu mama ei. Sau cel puțin aşa voia să creadă.

— A, Jess, bună! a spus Polly când a văzut-o şi a arătat spre masa Norei. Am făcut un platou cu gustări reci. Mi s-a părut că e mai potrivit pentru cină ceva uşor, nu-i aşa?

Jess nu a luat în seamă tonul ezitant şi întrebător de la sfârşitul unei afirmaţii de altfel foarte rezonabile.

— Sună bine.

— Ştiu că poate n-ai chef de altceva mai greu.

— Nu.

— Dar e important să mănânci.

Jess a zâmbit ursuză. Să aibă răbdare cincisprezece minute, şi-a pus ea în minte, şi-apoi putea să se ducă sus şi să stea singură.

Apoi au început să vorbească stânjenite despre întâmplările din ziua aceea – cât de mult i-ar fi plăcut Norei, cât de bine vorbise preotul, ce pregătiri grozave făcuse doamna Robinson. A fost o uşurare când s-au epuizat în cele din urmă ultimele subiecte de conversaţie şi s-a lăsat tăcerea. Jess ronţăia un biscuit şi şi-a aruncat privirea spre ceas. Auzea clinchetul medalionului de argint al mamei când se mişca, o pisică de argint care atingea un mic talisman de lemn în formă de pasăre. Sunetul o enerva. Se pregătea să-şi ceară scuze şi să se ridice când Polly a tras adânc aer în piept şi i-a spus:

— Ţi-am adus ceva.

Jess s-a simţit nedumerită. Nu-i trebuia nici un cadou. Nu mai era un copil de zece ani. Nora murise şi nimic nu avea să schimbe situaţia. Dar Polly a băgat mâna într-o sacoşă aşezată lângă ea pe masă şi a scos o carte pe care a împins-o spre ea.

Jess a recunoscut coperta imediat, dar momentul era îngrozitor de nepotrivit. Fragmente disparate din viaţa ei i s-au îngrămădit în minte în cel mai neaşteptat şi inexplicabil fel. Nora la spital – *Halcyon... Issy, ajută-mă... vrea să mi-o ia...* – ciudata ei cufundare din ultimele săptămâni în cartea lui Daniel Miller şi mama pe care rareori o vedea, uitându-se la ea cu speranţă.

— Eu... nu... s-a bâlbâit ea. De unde ai... cum de...?

— Janey – doamna Robinson – mi-a spus că ai întrebat despre asta. Şi aveam cartea asta la mine în bibliotecă.

Dar nu asta voia Jess să o întrebe. Ceea ce voia să ştie era cum se făcea că Polly cunoştea povestea Halcyonului şi a familiei Turner. Nora considerase

că era un secret prea cumplit să-l spună şi altora. Cum de aflase Polly?

— A fost scrisă de un ziarist care locuia la vremea aceea pe aici, a continuat Polly. Cred că s-ar putea să găseşti răspunsuri la unele întrebări.

— Dar tu cum ai aflat ce s-a întâmplat la Halcyon?

— Mi-a spus Nora. Când eram gravidă cu tine. De fapt, eu...

Jess fierbea. Nu ştia cine o trădase cel mai mult: Polly, pentru că nu-i spusese nimic, sau Nora, pentru că avusese încredere în Polly, şi nu în ea? Dar acum era imposibil să fie supărată pe Nora – ar fi însemnat să o facă să pară şi mai absentă şi nu putea suporta aşa ceva; aşa că vina cădea asupra lui Polly, care continua să sporovăiască de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

Jess s-a ridicat brusc, împingând scaunul.

— Jess? Ce-ai păţit? N-ai terminat.

— Nu mi-e foame.

— Dar n-ai mâncat nimic toată ziua.

— Lasă, că mă descurc. Jess a tăcut, şovăind, apoi a cedat. Vocea îi suna de nerecunoscut, chiar şi ei însăşi: Şi la drept vorbind, cred că e cam târziu să începi acum să faci pe mama îngrijorată. Sau eu pe fiica grijulie. Tu ne-ai abandonat de mult pe amândouă.

Până când a ajuns în capătul de sus al scărilor, scurtul său moment de autosuficienţă se prefăcea deja în vinovăţie. Reacţia mamei ei a fost mai întâi de surpriză, urmată de nesiguranţă, după care obrajii i s-au înroşit şi părea demoralizată.

La drept vorbind, era mai mult decât putea să rabde. Era uluitor că Polly ştiuse tot timpul despre Halcyon şi despre familia Turner, că Nora îi spusese numai ei şi că amândouă ţinuseră secretul faţă de Jess. Şi-a năpădit-o din nou valul fierbinte de emoţie şi mânie pe care-l simţise când era mică şi a înţeles că mama ei nu o voia, că fusese păcălită că avea să se mute şi ea la Brisbane, că nu i se spunea adevărul.

Şi întâmplarea aceea de când era abia născută – unul din cele mai profunde motive de suferinţă şi mânie împotriva mamei ei – i-a revenit în minte, dar amestecată acum cu o senzaţie de nelămurire pentru că, de când citise notele lui Daniel Miller şi înţelesese ce anume adusese el la cunoştinţa poliţiei – relatarea Norei despre ce o văzuse făcând pe Isabel –, simţise instinctiv că ceva nu era în ordine.

A pornit-o pe coridor spre bibliotecă, dar, în loc să meargă sus, în dormitor, s-a întors în camera Norei. S-a întins pe pat şi şi-a cufundat faţa în marginea moale a pernei bunicii sale.

După o vreme a început să se foiască. Ţinea încă în mână exemplarul lui Polly din cartea lui Daniel Miller. L-a ridicat şi s-a uitat cu atenţie la coperta cunoscută. Era puţin altfel decât exemplarul Norei. În primul rând, avea o copertă transparentă de plastic şi, pe cotor, o etichetă pe care era cota de clasificare zecimală Dewey folosită de biblioteci.

Pe pagina opusă paginii de titlu era lipită o bucată de hârtie cu şiruri de date ştampilate. Jess şi-a amintit de sistemul analog de împrumut al bibliotecilor de când era mică şi mergea la bibliotecă. Ultima dată ştampilată era 4 aprilie 1978, cu şase luni înainte de naşterea lui Jess. Pe o altă ştampilă de pe copertă scria Biblioteca Australiei de Sud. Chiar dacă Nora fusese cea care îi spusese lui Polly despre Halcyon, se părea că Polly căutase informaţii de una singură.

Şi mai era ceva deosebit la exemplarul acesta, după cum a observat ea. Cercetându-l mai îndeaproape, a văzut că are ceva vârât în coperta interioară. În manşeta copertei de plastic se aflau câteva foi de hârtie îndoite. Le-a scos, le-a întins şi a văzut că era un text fotocopiat. Şi deasupra scria clar, de mână, cu pix albastru: *Adendă, ediţia din 1980.*

Jess şi-a sprijinit spatele pe pernele Norei. Acesta era, prin urmare, capitolul final despre care pomenise Nancy Davis. Scris după reîntoarcerea lui Daniel Miller în Australia, când au fost găsite rămăşiţele Theei Turner în grădina de la Halcyon, şi s-a pus capăt unui mister vechi de douăzeci de ani.

Ca şi când ar fi dormit

DANIEL MILLER

Adendă: Revenind la Halcyon

Se spunea că bietul Percy Summers, cel care făcuse teribila descoperire, nu şi-a mai revenit cu-adevărat după aceea. Asta a aflat Edith Pigott de la Maud McKendry, care ştia chiar de la Meg Summers. Crezuse că dormeau, era cât pe ce să-i ocolească, dar iapa lui, bătrâna şi credincioasa Blaze, era prea înfierbântată şi însetată şi ar fi vrut să se scalde, căci bătuse drumul de la Station până pe lângă Meadows – şi aşa s-a făcut că a ajuns la bulboană şi a văzut grozăvia aceea. N-avea să uite niciodată, mai ales pe fetița cea mică şi şirul de furnici umblându-i peste încheietura mâinii.

La ceremonia de comemorare a unui an de când se petrecuseră aceste întâmplări zguduitoare, reverendul Lawson a pregătit o predică specială care se sfârşea cu o rugăciune pentru micuța Thea. Prin tradiție, făcea o rememorare a evenimentelor din anul acela, a greutăților şi reuşitelor comunității, a vieților pierdute şi a celor nou apărute, aşa că era de neconceput să nu pomenească şi de familia Turner. Mai ales că toți localnicii, fiecare membru al congregației sale, trăiseră o traumă în anul acela. Nu numai că situația în sine fusese greu de suportat, dar persistau temerile că printre ei se află un criminal. Ned Lawson era conştient că menirea lui era să readucă liniştea credincioşilor săi. Şi cât de des se putea ivi ocazia să le poată istorisi o pildă despre păcătoşi şi inocenți petrecută chiar pe meleagurile lor?

Şi în anul următor, la Crăciunul din 1961, reverendul Lawson i-a pomenit din nou pe cei din familia Turner, dar cu mai puțin patos de data aceasta, ceea ce arăta că se mai temperase. Una era să povestească ceva care să inspire recunoştința față de comunitate şi viață, povățuindu-i pe enoriaşi cum să se ferească de rău, şi alta să continue să vorbească despre tragedie.

În cel de al treilea an, pomenirea celor din familia Turner s-a rezumat la

menţionarea lor pe lista celor care donaseră pentru biserică de-a lungul timpului, iar în cel de-al patrulea an, dintr-o greşeală administrativă, numele lor a fost complet scos de pe listă.

În următorii cinci ani, nimeni nu a mai vorbit despre familia Turner. Şi asta nu pentru că lumea uită, ci mai ales pentru că nu vrea mereu să-şi amintească. Localnicii au văzut că puteau merge pe lângă capătul străzii Willner fără ca gândul să-i poarte pe loc la cele patru ambulanţe chemate la înfricoşătorul eveniment de la fermă în ziua aceea, puteau trece luni întregi fără să se pomenească de tragedie, până când o ştire despre câini sălbatici, despre plante otrăvitoare sau despre organizarea unor picnicuri îi făcea pe unii să ofteze, întrebând: „Îi ţineţi minte de bieţii oameni care locuiau la conacul Wentworth?“

Dar apoi, la începutul anului 1966, s-au întâmplat două lucruri. Primul: Într-o zi toridă de ianuarie, pe 26 mai precis, în vreme ce locuitorii din Adelaide – alături de întreaga ţară – sărbătoreau Ziua Australiei, trei copii din aceeaşi familie au luat tramvaiul din cartierul lor liniştit, Somerton Park, ca să meargă în parcul de distracţii de la Glenelg Beach. După o zi de colindat pe plajă şi după ce au fost văzuţi împreună cu un bărbat care le-a cumpărat înghețată, copiii au dispărut.

Atenţia întregii naţiuni s-a concentrat asupra investigaţiilor. Zilnic, ziarele disecau fiecare detaliu, publicând orice zvon sau indiciu fals. Când cercetările erau abia la început, ziarele au publicat articole despre alte crime rămase nesoluționate. Aşa au apărut titluri precum „Cadavrul din Somerton“ şi „Tragedia familiei Turner“. Editorii sperau că această din urmă poveste – tot despre copii dispăruți – să satisfacă aviditatea cititorilor de ştiri de senzaţie, dar nu au mai apărut articole noi despre micuța Turner dispărută. Oamenii legii îşi prezentaseră concluziile, alte dovezi nu mai ieşiseră la iveală, timpul a trecut; şi aşa misterul dispariţiei copiilor Beaumont a luat locul tragediei Turner în imaginarul colectiv.

Cel de-al doilea lucru petrecut a avut o legătură mai strânsă cu oraşul Tambilla. Domnul Thomas Turner, care rămăsese la Londra, s-a hotărât să-şi vândă casa şi ferma. Fermierii locali au cumpărat iute terenurile, dar domnul Turner nu a reuşit să vândă şi conacul Halcyon. S-ar fi zis că nu se găseau prea mulți oameni suficient de bogați şi de romantici ca să cumpere un conac

georgian la periferia unui orăşel prăfuit din zona rurală a Australiei de Sud. Fără să mai pomenim şi de faptul că erau prea puțini cei dispuşi să ignore ce se întâmplase acolo.

O vreme, casa a rămas goală, până când, în cele din urmă, după mai bine de un deceniu în care nu putuse să o vândă la un preț apropiat de valoarea sa, domnul Turner a reuşit să o închirieze. Aranjamentul nu era nici pe departe perfect – ar fi preferat să găsească o singură familie înstărită –, dar, cum aşteptase mult prea mult, ştia că nu avea de ales. Aşa că a închiriat unei perechi de tineri nou-veniți în zonă, care – în spiritul anilor ’70 − se hotărâseră să lase în urmă oraşul şi să înființeze o comunitate, în care membrii să aibă aspirații similare cu ale lor.

Curioşi din fire, locuitorii din Tambilla îi urmăreau de departe, dar cu timpul au încetat să mai vorbească mereu despre nou-veniții de la conacul Wentworth. Şi s-au obişnuit să-i vadă prin oraş ca să cumpere alimente şi alte provizii necesare, îmbrăcați în cămăşi cu imprimeuri viu colorate, cu părul lung şi încâlcit şi cu fețele senine şi zâmbitoare. Doamna Pigott de la poştă, care nu putea să rabde să nu dea glas oricărei întrebări ce îi venea în minte, s-a interesat cum decurgeau lucrurile acolo, şi astfel lumea a aflat că aveau un fel de planificare, un sistem prin care fiecare membru al Comunității Nirvana asigura, prin rotație, gătitul, curățenia, treburile de prin casă şi de prin grădină.

Se străduiau să cultive cât mai multe produse pentru hrană, preciza atotştiutoare doamna Pigott. Li se povestise că, pe vremuri, existase acolo o grădină de zarzavaturi, dar, chiar dacă aflaseră de ea, era năpădită de buruieni şi de scaieți. Cu toate acestea, şi-au pus în cap să-şi facă propria grădină de zarzavat. Înainte de a-şi schimba numele în Petală de Lună, una dintre membrele comunității lucrase în domeniul juridic şi avea încă suficient respect pentru lege ca să-i scrie proprietarului şi să-i ceară permisiunea. El îi răspunsese printr-un consimțământ scurt, dactilografiat, în care spunea sec că grădina fusese un moft al soției lui şi, cum acum ea era decedată, lui nu-i păsa ce făceau cu ea.

În primăvara anului 1979, un grup de cinci persoane, care fuseseră desemnate să lucreze în grădină, plantaseră de câteva săptămâni răsaduri de roşii în vechea seră, folosind semințe de la nişte fructe de pe vrejurile

sălbăticite care se întindeau prin grădină când se instalaseră ei acolo. Sonia M., care „renăscuse“ şi nu voia să vorbească despre trecutul ei, părea că se pricepe la grădinărit şi susţinea că erau plante de soi bun, din care se pot scoate răsaduri care să fie replantate bine; aşa că răsăriseră nişte mlădiţe, şi acum venise vremea să le răsădească afară.

După îndelungi cercetări, discuţii şi o întrunire la care toată lumea şi-a spus părerea, grupul a hotărât să îşi facă grădina de zarzavaturi pe o parcelă care părea să fi fost cândva o grădină de trandafiri, căci se mai vedeau resturile câtorva tufe noduroase. Înconjurat de gardul viu sălbăticit, locul acela era ferit de vânturile puternice care măturau aleea de la intrare, fiind în acelaşi timp suficient de aproape de bucătărie ca să fie la îndemână. Una dintre persoanele care deţineau contractul de închiriere, care avea oarecare experienţă în convieţuirea în comun, le-a vorbit cu calm şi competenţă despre nevoia de a fi practici, mai ales într-o iniţiativă liberă ca a lor. Singurul impediment era un nuc bătrân din apropiere în care se adunau păsările cacadu seara, dar asta s-ar fi rezolvat prin folosirea unei sperietori de ciori, i-a liniştit cu o siguranţă demnă de luat în seamă.

Şi astfel, când s-au mai înmuiat gerurile şi cerul s-a luminat şi înseninat a primăvară, un grup de lucrători harnici au ieşit la săpat. Cel care a făcut descoperirea a fost Ash P.

— Hei, a strigat el, lăsând cazmaua din mână. Ia uitaţi ce e aici!

— Vreo comoară? Ne îmbogăţim? a glumit Angel K., după care şi-a amintit că depusese jurământ să se lepede de orice avere lumească. Ce e? s-a corectat ea repede, cu o voce mai serioasă, nedumerită.

Ash se lăsase în genunchi şi se uita cu atenţie la groapa pe care o săpase.

Toţi se adunaseră curioşi, în afară de un băiat slăbănog numit Henry R., care obişnuia să facă mereu ceva diferit şi, chiar în clipa aceea, îşi ridicase privirile spre cer, uitându-se la nişte pui de uliu care se roteau cu aripile întinse, ca într-un dans perfect sincronizat. A fost o alegere pentru care a mărturisit mai târziu că avea să fie recunoscător toată viaţa.

Şi rămăsese aşa, pierdut, simţind cum prima boare caldă a verii îi atingea obrajii, stârnindu-i o amintire din copilărie despre alte păsări care se roteau deasupra altei grădini şi auzea clar, dintr-odată, glasul mamei sale intonând un cântec de leagăn de mult uitat despre un sturz zeflemitor. Şi era atât de

absorbit de aceste amintiri, încât, până când strigătele îngrozite ale camarazilor lui l-au readus la realitate, groapa fusese acoperită cu cazmaua, ascunzându-i conținutul înspăimântător.

Daniel Miller, 1980

PARTEA A OPTA

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI ŞAPTE

Sydney, 18 decembrie 2018

Lumina strălucitoare îi încălzea faţa, şi lui Jess i-a trebuit ceva timp să-şi amintească unde se afla. Visase bebeluşi şi grădini de trandafiri. Când a deschis ochii, primul lucru pe care l-a văzut a fost frunzişul verde închis al unei păduri dese. Dar şi-a dat apoi seama că era tapet. Se afla în dormitorul Norei. Purta încă rochia Norei.

Simţea o apăsare în piept. Acum îşi începea ziua resimţind greutatea morţii Norei, dar astăzi mai era şi altceva. De jos s-a auzit închizându-se o uşă şi, după ce a tresărit surprinsă, şi-a amintit că era şi Polly la Darling House – că urma să mai stea câteva zile până la întâlnirea de joi cu avocatul Norei. Apoi i-au revenit în minte frânturi din cele petrecute cu o seară în urmă şi a înţeles de ce avea acea senzaţie de apăsare. O repezise pe mama ei după ce aceasta îi dăduse un exemplar din cartea lui Daniel Miller.

A pipăit prin pat după carte. Seara trecută începuse să citească adenda din 1980 şi adormise cu veioza aprinsă pe noptieră. S-a ridicat în capul oaselor şi s-a uitat în jur, pe cuvertură. Tocmai când se întreba dacă nu cumva visase şi asta, s-a uitat peste marginea patului şi a văzut că volumul căzuse în coşul de gunoi.

Când a dat să o scoată, i-a atras atenţia o foaie de hârtie cu un antet frapant. Adresa scrisă sub numele companiei era din Adelaide.

Bănuind ce anume avea să descopere, Jess a scos hârtia din coş şi a despăturit-o.

Era chiar scrisoarea pe care o căutase, adresată Norei de către o firmă de avocaţi din Australia de Sud, semnată de unul din partenerii firmei. Jess a recunoscut numele pe dată: Marcus Summers, fiul cel mic al lui Percy şi al lui Meg, care locuise cândva în Tambilla, prieten o vreme cu John Turner, ajutor temporar în prăvălia părinţilor săi.

Emoţionată, a citit:

Stimată doamnă Turner-Bridges,

Ref: dna Isabel Turner şi familia, cu ultimul domiciliu în Tambilla, Australia de Sud

Vă contactez din partea unui client care m-a însărcinat să vă întreb dacă aţi dori să vorbiţi cu domnia-sa despre familia Turner, cu ultimul domiciliu în Tambilla, Australia de Sud.

Concret, clientul meu ar dori să vă vorbească despre moartea Theei Turner. Dacă sunteţi de acord, aş fi bucuros să organizez o întâlnire la o dată stabilită de dumneavoastră.

Cu stimă,

Marcus Summers

Jess a citit din nou scrisoarea. La rubrica lucrurilor de făcut notate în agenda bunicii sale figurau şi iniţialele M.S. – să-şi aducă aminte să-l sune. Dar căsuţa din faţa acelor iniţiale nu fusese bifată.

Nu era decât ora şapte dimineaţa: prea devreme ca să-l sune chiar ea. Dar ştia exact ce putea face ca să-şi folosească timpul până să-i dea telefon. Ar fi trebuit să o facă mai demult. Nora murise pentru că a vrut să urce în pod. Iar Jess era mai hotărâtă ca oricând să descopere motivul.

Ultima dată când urcase scările podului fusese în noaptea dinaintea plecării ei la Londra. Nu putea să doarmă de spaimă, gândurile i-o luaseră razna, picioarele o furnicau, aşa că nu a avut ce să facă altceva decât să se dea jos din pat. Hălăduind pe coridoarele întunecate ale casei, aşteptând să treacă timpul mai repede, ceva a atras-o sus, în pod. Când a ajuns la scările şubrede a înţeles motivul. În ciuda avertismentelor repetate ale Norei – sau poate că tocmai datorită lor – că era periculos să urce acolo, că era mai bine să-şi caute alt loc de joacă prin casă, în cei zece ani cât locuise la Darling House, podul fusese locul ei preferat.

După plecarea lui Polly, care nu o luase cu ea, Jess simţise nevoia să aibă un cotlon unde să-şi lingă rănile şi unde se putea găsi un loc mai bun decât spaţiul acela misterios, de sub acoperişul ascuţit al casei? Prin lucarnă se vedea întreaga grădină şi, dincolo de ea, portul. Tavanul era jos, mereu se

simțea căldura acolo. Chiar şi mirosul de praf stătut reprezentase o mângâiere. Aşa că podul fusese refugiul ei când se întâmpla ceva rău la şcoală, dacă se certa cu vreo prietenă sau nu era admisă în echipa de dezbateri, sau dacă voia pur şi simplu să fie singură.

În noaptea aceea se cuibărise pe covoraşul rotund, aşezat în mijlocul podelei cu duşumele neşlefuite de lemn de pin şi îşi închisese ochii. În minte i se adunaseră imagini ale sale din toți cei zece ani petrecuți acolo, făcând-o să se simtă în siguranță. Teama i s-a prefăcut în nerăbdare, şi când s-a trezit la primele raze ce se răsfrângeau pe fereastră şi pe tavan, era pregătită să pornească la drum.

Acum, după douăzeci de ani, urcând scările spre pod, nu imagini ale ei din trecut o însoțeau, ci gânduri despre Nora. Pe la jumătatea scărilor, un nou val de tristețe a năpădit-o şi a fost nevoită să se oprească pentru a-şi aduna tot curajul. Când a reuşit, a urcat mai departe.

Uşa s-a deschis imediat.

Puține lucruri mai sunt la fel cu ceea ce ne amintim despre ele, mai ales dacă au o anumită însemnătate din copilărie. Par întotdeauna mai mici, mai urâte şi mai ponosite decât le ținem minte, şi aşa ştia şi Jess că se întâmplă. Dar podul de la Darling House făcea excepție. Pe când era izbită de mirosul cunoscut de praf stătut, s-a liniştit văzând că totul era exact aşa cum îşi amintea. Covorul era tot acolo, pe podea, geamul jivrat al lucarnei era tot pătat, vechiul ceas de vapor era oprit tot la ora două şi douăzeci.

S-a uitat în jur, întrebându-se de unde să înceapă. Rafturile de pe peretele dinspre răsărit erau încărcate cu jucării şi cărți prețioase cândva, în timp ce peretele dinspre sud era plin de cutii de depozitare de plastic cu draperii, pături şi alte lucruri de acest fel, „prea bune ca să fie aruncate“. Într-un colț stătea agățată o oglindă mare. Sub lucarnă se afla vechiul cufăr care aparținuse cândva lui Thomas Turner.

Era greu de crezut că ceea ce căuta s-ar fi putut găsi într-o carte sau într-o jucărie. Judecând după funcționalitatea şi proveniența sa, era mult mai probabil că se afla în cufăr. A deschis capacul, clipind repede din pricina usturimii produse de izul înțepător de naftalină. După cât vedea, cufărul era plin cu rochii vechi. Le-a scos pe rând, verificându-le buzunarele, tivurile şi manşetele. Mergea destul de încet, căci, cuprinsă de nostalgie, le ridica una

câte una, amintindu-şi vremurile când le purtase ca adolescentă.

Dar nu a găsit nimic vrednic de atenţie. A pipăit compartimentele cufărului şi marginile, să vadă dacă fundul nu era dublu sau dacă nu avea vreun loc ascuns. Din păcate, nici vorbă de aşa ceva.

Aşezată în genunchi pe podea, s-a uitat în jur prin încăpere, cercetând cu mai multă atenţie acum. I-au atras atenţia cărţile. Gândindu-se la adenda fotocopiată pe care o găsise în coperta volumului lui Polly, a luat fiecare carte de pe raft, verificând copertele, scuturându-le apoi. În afară de o listă de cumpărături ştearsă şi un bon de la curăţătorie nu a găsit nimic. Nici cercetarea amănunţită a fiecărei jucării în parte nu a dat nici un rezultat. A căutat până şi în lăcaşul bateriilor unui tren de jucărie şi a pipăit burta, gâtul şi urechile unui ursuleţ de blană, să vadă dacă nu era ceva ascuns în el.

A deschis cutiile de depozitare, desfăcând fiecare bucată de material, scuturând păturile şi aruncându-le apoi grămadă pe podea. A dat şi covorul la o parte, a străbătut podeaua, uitându-se cu atenţie la duşumelele late de pin, să vadă dacă nu cumva era vreuna sub care să se găsească vreo ascunzătoare. Şi în cele din urmă a cercetat amănunţit pervazul.

N-a găsit nimic. A petrecut o oră căutând, dând totul peste cap şi nu înaintase în nici un fel spre aflarea adevărului.

A coborât înapoi în casă, a făcut un duş, pregătindu-se să înfrunte ziua ce începea; s-a gândit că orice căutare la întâmplare prin pod se dovedeşte inutilă. Aceasta era o întâmplare din viaţa reală, nu o aventură din *Cei cinci faimoşi*[43]. Mai folositor ar fi fost să ia legătura cu Marcus Summers din Australia de Sud. Patrick îi povestise cât de mult o supărase pe Nora primirea scrisorii şi, acum, după ce o citise şi ea, Jess nu se mai mira.

Când s-a făcut, în fine, ora de începere a programului de lucru în Adelaide, Jess s-a aşezat la biroul Norei din bibliotecă şi a format numărul de telefon al firmei lui Marcus Summers. A aşteptat nerăbdătoare să răspundă cineva şi, când în fine a auzit o voce, i-a spus recepţionerei cum se numea. După o vreme s-a auzit zgomotul unui receptor ridicat şi, de la celălalt capăt al firului, a răzbătut o voce prietenoasă:

— Alo?

— Marcus Summers?

— La telefon...

— Eu sunt Jess Turner-Bridges, sun de la Sydney. Bunica mea a fost Nora Turner-Bridges.

El nu a reacţionat imediat şi, neprimind nici un răspuns, Jess a auzit în schimb sunetul melancolic al unor clopoţei de vânt răsunând pe fundal. Începea să se întrebe dacă nu cumva uitase de scrisoarea aceea când, într-un târziu, l-a auzit spunând:

— Bună dimineaţa, Jess. Scuză-mă, ai spus cumva că bunica ta *a fost* Nora Turner-Bridges?

— Da, ar fi trebuit să vă explic... Nora s-a prăpădit săptămâna trecută.

— Îmi pare tare rău.

Şi chiar părea dezamăgit să audă această veste, iar Jess se întreba dacă nu cumva şi Marcus Summers, asemenea lui Daniel Miller, o cunoscuse personal pe Nora în vara anului 1959, când fusese la Halcyon. S-a gândit să-l întrebe de-a dreptul, dar şi-a dat seama că, dacă ar fi făcut-o, şi-ar fi arătat prea repede propriul interes.

— Eu sunt executorul testamentar al bunicii mele, a spus ea, şi încerc să pun totul în ordine. I-aţi scris recent că aveţi un client care ar dori să discute cu ea despre moartea nepoatei sale, Thea Turner.

— Da, a răspuns el, după o pauză.

— Şi mă întrebam dacă...

Ce anume se întreba? Dacă acel client ar fi dorit să stea de vorbă cu ea în locul bunicii? Dacă Marcus Summers i-ar fi putut spune ceva care să o lămurească în legătură cu ce se întâmplase în ultimele săptămâni din viaţa bunicii ei, de ce Nora fusese tulburată din nou de o tragedie întâmplată demult, dacă nu cumva fostul ei soţ voise să obţină custodia fiicei lor... Se întreba toate astea, dar cum ar fi putut să-i explice lui Marcus Summers fără să sune ca o nebunie?

Şi, în timp ce Jess se gândea la cuvintele potrivite, Marcus a întrebat:

— Scuză-mă – eşti nepoata doamnei Turner-Bridges?

— Da.

— Şi eşti executorul ei testamentar?

— Aşa e.

— Eşti singurul urmaş în viaţă al doamnei Turner-Bridges?

Se vedea că era un avocat prudent, care încerca să-şi dea seama dacă ea avea dreptul să vorbească despre chestiuni legate de Nora. Ca şi cum ar fi ghicit că urma să se vorbească despre ea, chiar în momentul acela, Polly a trecut prin dreptul uşii închise a bibliotecii. Jess a tăcut, aşteptând ca mama ei să treacă mai departe şi să coboare scările, după care a răspuns:

— Mama mea şi bunica nu au fost prea apropiate, Nora a fost cea care m-a crescut. Şi mie mi-a încredinţat rezolvarea tuturor problemelor rămase în urma ei, a spus ea, după care a adăugat minciuna cea mai inofensivă: De fapt, bunica mi-a vorbit despre scrisoarea dumneavoastră înainte de a muri. Avea de gând să vă caute.

A urmat o scurtă tăcere, dar, indiferent de ceea ce era în mintea sa, Marcus Summers a întrebat-o pe un ton hotărât:

— Ai cunoştinţă despre ceea ce s-a întâmplat în familia bunicii tale din Tambilla cu mulţi ani în urmă?

— Bunica nu prea vorbea despre asta, e de înţeles de ce. Dar am citit cartea lui Daniel Miller. Cum clientul dumneavoastră dorea să discute cu Nora, atunci poate vorbi şi cu mine.

Marcus Summers a oftat îndelung, ca şi cum ar fi cumpănit ce să spună mai departe.

— I-am scris bunicii tale pentru că ştiu dintr-o sursă sigură că nepoata ei Thea Turner nu a fost luată de câinii sălbatici în ziua aceea, la picnic.

— Cuum?

Îi stătea pe limbă să întrebe de unde putea clientul lui să ştie aşa ceva, dar s-a calmat.

— Vreţi să spuneţi că Daniel Miller, poliţia şi legistul au greşit cu toţii?

— Da, chiar aşa.

— Şi *chiar ştiţi* ce s-a întâmplat atunci?

— Aş prefera să nu vorbim despre asta la telefon. Am nişte treburi săptămâna viitoare la Sydney, n-am putea să ne întâlnim atunci?

O auzea pe Polly cum aranja tacâmurile jos, în bucătărie. Brusc i s-a părut că ziua de joi, când mama ei avea să plece la Brisbane, era foarte îndepărtată. N-a avut nevoie să se gândească prea mult.

— Am o idee mai bună, o să vin eu la dumneavoastră. Sunteţi liber mâine?

43. Serie de romane de aventuri pentru copii, semnată de Enid Blython (1897−1968).

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI OPT

Adelaide Hills, 18 decembrie 2018

Drumul de țară era îngust, şi acum, după ce ieşise de pe autostradă, începea să se lase amurgul. Jess conducea repede, dar cu mare atenţie, cu un ochi la drumul necunoscut şi cu celălalt spre locul de lângă ea, unde îşi pusese telefonul cu harta de pe Google şi hârtia cu indicaţiile de traseu pe care şi le adunase în avion ca să poată să ajungă la conac. La aeroportul din Adelaide închiriase o maşină şi, după câteva smucituri, începea să se obişnuiască cu ea, chiar dacă pornea ştergătoarele de parbriz ori de câte ori voia să semnalizeze că schimbă direcţia.

Drumul către Hills fusese destul de uşor, autostrada fiind neobişnuit de liberă. Când s-a apropiat de satele Crafers şi Stirling, în locul chiparoşilor golaşi şi al ierburilor înalte şi răzleţe ce apăreau din când în când pe pământul uscat de pe marginea drumului, s-au ivit arţari cu frunziş bogat şi cedri uriaşi, după care, pe măsură ce se îndrepta spre est, au apărut din nou câmpuri. Acum, după ce a luat-o spre ieşirea către Hahnhof, străbătea drumul şerpuit de-a lungul Drumului Văii Onkaparinga, trecând pe lângă şcoli mici de țară, câmpuri cu viță-de-vie şi case de piatră cu alei lungi în față.

În cele din urmă a văzut indicatorul spre Tambilla, unde a reuşit cu oarecare greutate să găsească o cazare Airbnb aşa, pe neanunțate. Cum nu puteau să o primească decât după ora opt, Jess nu avea de gând să petreacă o noapte în Australia de Sud fără să vadă mai întâi conacul Halcyon. Întârziase destul la aterizare, şi acum se grăbea să nu apună soarele. După indicațiile pe care şi le notase, trebuia să vireze la stânga cam la patru kilometri de oraşul Verdun.

În față, drumul părea că deviază. A încetinit uşor, aplecându-se puțin, cu pieptul apăsat peste volan. A zărit o plăcuță cu numele străzii, acoperită parțial de o ramură de copac, şi s-a căznit să descifreze ce scria pe ea. Willner

Road. A recunoscut numele bucuroasă, pornind din nou ştergătoarele de parbriz din greşeală, după care a semnalizat iute şi a virat.

A mai mers un timp ce i s-a părut nesfârşit, căci nerăbdarea îi era pe măsura curiozității. Drumul, care fusese îngust de la bun început, s-a strâmtat şi mai mult, cu asfaltul mâncat pe margini, în aşa fel încât nu se mai putea crede că avea două benzi de mers. Chiparoşii erau uriaşi şi, deşi cerul înalt rămăsese albastru şi lumina târzie a soarelui le arginta trunchiurile, pe sub coroanele lor se lăsa răcoarea serii.

Jess s-a cutremurat când i-a apărut ceva – vreun cangur, s-a gândit ea – pe marginea din dreapta a drumului, după care a fugit înapoi în tufişuri. Sperietura a făcut-o să încetinească şi mai mult. Lipsise prea mult din Australia. După ce condusese maşina pe străduțele domoale de țară din Anglia, unde cel mai mare pericol putea fi doar vreo oaie rătăcită care făcea vreo plimbare tacticoasă, uitase cât de periculoşi pot fi cangurii în amurg.

Singurele ei indicii de orientare erau din descrierea lui Daniel Miller: „Casa de pe deal, în mijlocul câmpurilor de pe coastele abrupte, la capătul străzii Willner.“ Nici nu mai ştia de când mergea pe drumul acela şi bănuia că trecuse de casă. Căuta acum un loc suficient de larg ca să poată întoarce maşina când, prin crângul des din dreapta, a observat ceva ce se întindea pe lângă drum: o grămadă de iederă amestecată cu alte plante agățătoare care acopereau ceea ce fusese cândva un gard. La baza lor se iveau mănunchiuri dese de crini albaştri, cu frunze lungi şi lucioase şi minunate flori care țâşneau parcă dintre ele.

A lăsat maşina să înainteze încet, uitându-se după vreun indicator, până când a ajuns, în cele din urmă, la nişte porți vechi, zdravene, de fermă, închise, în spatele cărora se vedea aleea cu pietriş de la intrare. Porțile erau susținute de nişte stâlpi de piatră cu o sferă de ciment în vârf, şi aproape că nu se mai vedeau, năpădite de plantele agățătoare care crescuseră nestânjenite, cu cârceii prinşi în toate crăpăturile. A oprit maşina, căutând din ochi un indiciu că se află unde trebuia. În cele din urmă a zărit pe stâlpul din stânga marginea unei plăcuțe care părea a purta numele proprietății.

A parcat maşina şi s-a dat jos. Nu i-a fost greu să dea la o parte frunzele, scoțând la iveală o placă dreptunghiulară, neagră, de metal, pe care a descifrat nişte litere argintii: Halcyon. Porțile erau prinse cu un lacăt mare şi,

scuturându-l, şi-a dat seama că erau ferecate. Deşi părea destul de vechi, lacătul era destul de solid. S-a întrebat cine oare avea cheia.

A aruncat o privire înapoi pe drum. În vârful copacilor ciripeau zgomotos nişte papagali şi sus, deasupra ei, ramurile erau scăldate de razele târzii ale soarelui. Un stol de păsări cacadu a străbătut bolta, zburând către locul unde presupunea ea că se afla casa – probabil urmaşele celor pe care Nora le văzuse în nucul de sub fereastra ei de la Halcyon. În jur nu se zărea nici ţipenie de om. Fără să stea pe gânduri, Jess s-a agăţat de gard şi a sărit poarta.

A pornit-o apoi pe aleea umbrită, simţind cum îi freamătă vârfurile degetelor de emoţie pe măsură ce se depărta de drum. Aleea urca molcom pe coama dealului, mărginită pe o parte şi pe alta de copaci uriaşi. Gălăgioase, dar nevăzute, păsările zburătăceau prin frunziş şi, de undeva, din depărtare, răzbătea susurul înfundat al apei. Şi-a amintit capitolul din cartea lui Daniel Miller despre locul crimei, cu pătura de picnic întinsă sub salcia de lângă locul în care vadul pârâului se lărgea făcând o bulboană. Şi din nou a fost izbită de grozăvia acelei nenorociri.

Jess se îndepărtase destul de mult, încât poarta, maşina şi aleea din spatele ei nu se mai vedeau, tufişurile prin care înaintase erau dese şi, din locul în care ajunsese acum, copacii păreau a se fi apropiat, înconjurând-o. Peisajul căpătase un aer primordial. Deşi locul acela îi era necunoscut, totuşi limpezimea luminii, aerul, mireasma pământului de sub tălpile ei îi erau foarte familiare.

Aleea şerpuia apoi printr-un desiş mai abundent şi mai des decât tufişurile prin care trecuse până atunci. Hortensii enorme cu flori ca nişte bureţi rotunzi de un roz aprins, rododendroni şi flori de sporul casei, sulițele înalte ale plantelor-spadă înflorite, amestecate cu filodendroni şi ferigi ca din epoca Jurasică erau încâlcite de plante cățărătoare cu flori ca nişte clopoţei albaştri. Mirosul reavăn al grădinii i-a amintit de nişte locuri din Cornwall, precum St Just in Roseland, unde pământul fertil scotea la iveală straturi de urme ale numeroaselor generaţii şi civilizaţii trecute.

În cele din urmă, dincolo de vegetaţia învălmăşită, a zărit hornurile albe ivindu-se dintr-un acoperiş uriaş. I s-a tăiat respiraţia. A trecut de ultima curbă a aleii − aşa cum făcuse şi Daniel Miller atunci când se dusese prima dată să o întâlnească pe Nora – şi iat-o! Impunătoare, magnifică, deşi se

vedea chiar şi de departe că este într-o stare jalnică. Se înălța pe un postament de piatră înalt de vreun metru, din care mare parte era acoperită de frunzele mărunte de ficus agățător, restul fiind năpădit de muşchi, în aşa fel încât părea că stă pe un ocean de verdeață. Văzând-o, Jess s-a gândit la casele din poveşti, ascunse şi-apoi date uitării de specia umană, luate apoi în stăpânire de natură.

Dintr-un colț al postamentului se ivea un cap de leu de piatră, cu gura căscată, din care cândva țâşnise apă, iar mai jos era un vas de piatră plin pe jumătate cu apă de ploaie stătută. O pitulice australiană a coborât din zbor, aşezându-se pe marginea vasului şi, după ce a studiat-o o clipă pe Jess, a plonjat grațios pe suprafața apei să-şi curețe penele, făcându-se apoi din nou nevăzută în desişul grădinii.

Jess a dat ocolul casei. Era o senzație ciudată. Vedea pentru prima dată un loc pe care – mulțumită lui Daniel Miller – îl cunoştea prea bine; şirul de platani mergea spre şopron, Hiltonul găinilor, ghivecele aşezate astfel încât să formeze un om − de mult risipite – pe locul unde fusese cândva grădina de zarzavat. A trecut de colțul din sud al casei şi a dat de o întindere năpădită de buruieni. Şi-a dat seama imediat că se afla în locul unde Isabel Turner îşi plantase grădina de trandafiri. Acolo unde, în 1979, nişte membri ai Comunității Nirvana, care săpau în grădină, descoperiseră rămăşițele Theei Turner.

Jess regreta că nu-şi luase telefonul de pe scaunul din maşină, i-ar fi prins bine lanterna acum. Tare ar fi vrut să mai stea, să vadă dacă putea să deschidă vreuna dintre uşile casei, dar începea să se întunece. Contururile aurii, maronii şi oliv dinaintea amurgului începeau să se stingă şi, dacă nu pornea înapoi chiar atunci, avea să o prindă întunericul în desişurile înalte.

Aşa că a luat-o repede înapoi, observând descreşterea rapidă a luminii. Plini până atunci de păsări, copacii erau tăcuți. Din umbră, se simțea privită de tot felul de vietăți. Una din cărțile ei preferate pe când era foarte mică, împrumutată de la bibliotecă, era *Un bunyip la Berkeley's Creek*[44]. Deşi o speria, era fermecată de povestea şi de ilustrațiile ciudate. Nu se mai gândise la ea de zeci de ani, dar acum i-a venit în minte imaginea de pe copertă, cu creatura aceea cu solzi şi pene, făcută din noroi, ieşind din hăul întunecat în care viețuieşte singură şi hidoasă.

A ajuns la poartă aproape alergând şi a răsuflat uşurată când a intrat în maşină, a aprins farurile şi a pornit.

Şi-a petrecut noaptea într-un studio drăguţ, deasupra unui garaj, într-un bungalou modest de cărămidă din apropierea străzii principale din Tambilla. Întârziase cam o jumătate faţă de ora stabilită, dar femeia care a întâmpinat-o nu s-a supărat.

— Stau pe-aici pe aproape, a spus ea, arătând cu capul spre clădirea alăturată. Nu e nici o problemă.

La despărţire, Jess a întrebat-o unde putea mânca ceva prin apropiere. Femeia s-a uitat la ceas şi s-a încruntat.

— La ora asta, mai ales că e mijlocul săptămânii, nu prea sunt şanse... poate la hotel să aveţi mai mult noroc, dacă nu vreţi să mergeţi cu maşina până la Mount Barker.

Jess i-a mulţumit şi a pornit-o pe jos pe strada principală mărginită de stejari uriaşi, cu un şir de becuri cu lumină galbenă atârnat între ei. Pe măsură ce înainta, se gândea la descrierea oraşului din cartea lui Daniel Miller. A trecut de intersecţia unde se aflau, faţă în faţă, biserica luterană St Peter şi cea anglicană St George, clădirea de piatră a Institutului unde Peter Duke vorbise la întrunirea comunităţii în zilele ce au urmat tragediei şi a distins şi clădirile în care fuseseră cândva ceainăria lui Betty Diamond şi băcănia Summers & Fiii.

Atât de limpede avea în minte descrierile din carte, încât se aştepta parcă să vadă vechile magazine încă pline de viaţă şi i s-a oprit inima când a văzut că la colţul străzii de vizavi de hotel se găsea acum un magazin de brânzeturi artizanale şi că singura băcănie din oraş era un modern magazin IGA[45]. Odată, când a căutat un cuvânt care să descrie senzaţia de a fi copleşit de absenţa, de lipsa a ceva pe care nu-l mai poţi dobândi, un prieten i-a sugerat cuvântul portughez *saudade*[46], şi nu-l mai uitase. Asta era chiar ce simţea ea acum. Îi *lipsea* atât de mult Tambilla din cartea lui Daniel Miller, încât o încerca o durere viscerală.

Hotelul Tambilla însă arăta aproape la fel ca în fotografiile vechi pe care le văzuse pe internet, ca şi Centenary Garden, de peste stradă. Avertizată că bucătăria se închidea peste cinci minute, Jess a comandat ceva simplu. Localul era decorat cu elemente de proveniență germană şi australiană şi ar fi

avut ce admira înăuntru, dar era încă destul cald afară, aşa că a preferat să se aşeze la una din mesele de pe trotuarul din faţă.

Tambilla era un oraş drăguţ. Aşezările australiene din provincie sunt adesea un amestec de stiluri arhitectonice variate, dar şirul de căsuţe de piatră identice, frumos păstrate, de-a lungul străzii principale, semăna cu cele din satele din Cotswolds[47]. Dar, oricum, înfăţişarea locului era cu totul diferită de vremurile când Thomas Turner îşi adusese familia acolo. Daniel Miller insistase în carte asupra izolării – un orăşel doar al localnicilor –, dar, din genul de magazine care funcţionau acum în căsuţele primilor colonişti de pe strada principală, se vedea clar că Tambilla prospera din turism. Pielărie, coşuri împletite manual, haine din lână de alpaca, brânzeturi, vinuri, gemuri – Jess era convinsă că nu era chip să găseşti un loc de parcare în weekend pe strada aceea.

Chelnerul i-a adus băutura pe care o comandase şi, dând paiul la o parte, a sorbit direct din pahar. Vizita la Halcyon o întristase, înfăţişarea dărăpănată a casei era descurajantă, dar în mintea ei suprapunea imaginile văzute peste cele din cartea lui Daniel Miller, cu soare şi lumină, copii şi picnicuri de Crăciun. Era lumea pe care o cunoscuse Nora, o lume pe care nu a putut – sau nu a vrut – să i-o dezvăluie şi nepoatei sale.

Brusc, s-a simţit cuprinsă de o senzaţie de dezrădăcinare. Cu o săptămână şi jumătate în urmă, stătea cu Rachel în barul de tapas din Hampstead, fără să aibă habar de existenţa Tambillei, a conacului Halcyon sau a familiei Turner. Cum s-o fi simţit oare Isabel, care străbătuse şi ea lumea întreagă, venind dintr-un loc pe care-l numea patrie, după ce trecuse prin haosul şi nebunia celui de-Al Doilea Război Mondial şi ajunsese într-un orăşel liniştit ca acesta? Sentimentul de apartenenţă era atât de pregnant aici. Isabel trebuie să se fi simţit tare străină, azvârlită într-un loc atât de aparte. În articolele din ziarele vremii se vorbea foarte mult despre faptul că era „diferită“ de oamenii locului. Aşa spuneau şi Daniel Miller, şi medicul legist. Devenise un fel de refren: dorul de casă o determinase „să facă ceea ce făcuse“.

În timp ce mânca peştele comandat, citind articole pe telefon, se întreba cum avea oare să reuşească să arunce o privire în interiorul conacului. Când tânăra chelneriţă a venit să-i ia farfuria goală, a întrebat-o ce ştia despre casa de pe dealul de la marginea oraşului.

Fata, care nu avea mai mult de optsprezece ani, şi-a plecat capul într-o parte, neştiind ce să răspundă.

— Se numeşte Halcyon, sau poate o ştii sub numele de conacul Wentworth?

Tânăra a scuturat din cap şi a zâmbit descumpănită.

— Îmi pare rău, n-am auzit niciodată de casa asta. Dacă vreţi, o să întreb pe altcineva.

Jess îşi strângea lucrurile, pregătită de plecare, când s-a apropiat de masa ei o altă chelneriţă.

— Mi-a spus Nikki că aţi întrebat de Halcyon.

— Ştiţi ceva despre casa asta?

— Sigur că da. Casa aia mare de pe Willner Road, nu?

— Da. Mă întrebam cine mai e proprietarul acum.

— Nu locuieşte nimeni acolo de când mă ştiu. Când m-am născut eu, era acolo o comunitate de hipioţi. Ştiţi povestea, nu-i aşa?

— Da, am aflat despre tragedia familiei Turner.

— După ce s-au descoperit rămăşiţele bebeluşului, hipioţii au plecat. Au zis că sunt energii negative. Oricum, era la sfârşitul anilor ’70. Şi-au tuns pletele şi şi-au cumpărat încălţări Reebok. Casa a rămas goală vreo zece ani şi-apoi a fost oferită din nou spre închiriere. Pe urmă a fost cumpărată de cineva care locuia în Europa, dar nu s-a mutat nimeni în ea. Apoi s-au schimbat proprietarii de mai multe ori. Şi nu s-a întâmplat nimic niciodată. Cred că e scoasă din nou la vânzare.

Jess nu a vrut să lase să-i scape ocazia.

— Ştiţi cumva ce agent se ocupă de ea?

— Trebuie să fie Deb Green, staţi aşa... am o carte de vizită de-a ei înăuntru.

A doua zi dimineaţa, pe când aştepta în biroul lui Marcus Summers de lângă Universitatea din Adelaide, Jess răsucea în mâini cartea de vizită a lui Deb Green. Avionul ei decola la ora două în după-amiaza aceea, dar spera ca, înainte de plecare, să poată să se întoarcă în Hills să vadă casa. Timpul era destul de scurt. Întâlnirea cu Marcus fusese programată la ora nouă, şi acum era deja nouă şi jumătate. Mai avea încă patruzeci şi cinci de minute să meargă înapoi la Tambilla cu maşina şi încă alte patruzeci de minute să

ajungă de acolo la aeroport. Nu avea bagaj de predat la cală, dar trebuia să returneze maşina de închiriat şi asta dura întotdeauna.

S-a uitat din nou la ceas şi apoi la tânărul de la recepție. Ciudată alegere pentru un asistent de birou de avocați! Avea vreo douăzeci de ani, păr lățos, ochi albaştri vioi şi fluiera caraghios în timp ce lucra. Probabil că era vreun student la Drept care făcea practică acolo.

— Nu mai durează mult, i-a spus el, zâmbind când a surprins-o privindu-l. Doriți un ceai?

Jess i-a răspuns din nou că nu avea nevoie de nimic.

Biroul lui Marcus Summers era înțesat cu tot felul de lucruri: doi pereți erau acoperiți cu rafturi ticsite de cărți, iar pe ceilalți doi erau expuse tot felul de lucrări de artă, unele provenind din Pacific, majoritatea lucrate de artişti australieni indigeni. Cu o zi în urmă îl căutase pe Google pe Summers şi aflase că avea studii solide şi o experiență impresionantă. Ca tânăr avocat, îşi începuse cariera dând o mână de ajutor în cazul Mabo[48] şi apoi îndeplinise un rol esențial în rezolvarea multor cazuri similare în Teritoriul de Nord şi în Australia de Sud. Singura fotografie recentă pe care o găsise online fusese pe pagina sa de internet: o imagine frumoasă a unei păsări cacadu, pe fundalul unei cascade spectaculoase, cu o mică siluetă umană la bază. Iar notița biografică îl prezenta ca pe un om care îşi găseşte împlinirea profesională şi personală în natură. Într-unul dintre interviurile sale găsite pe internet, declara: „Moralitatea este ceva ciudat. Rareori are de-a face cu legalitatea.“ Jess presupunea că, avocat fiind, ştia ce spune.

În cele din urmă, uşa s-a dat de perete cu putere şi a dat buzna un bărbat cu un teanc de dosare în mână.

— Jess? a întrebat el, privind-o pe deasupra ochelarilor cu rame albastre.

Jess a încuviințat din cap.

— Minunat! L-ai cunoscut pe nepotul meu, Jasper? a întrebat el, zâmbindu-i tânărului care, dându-şi ochii peste cap cu afecțiune, i-a luat dosarele din mână. Sper că ți-a oferit nişte ceai?

— Sigur că da, de două ori.

— Minunat. Nu mai durează mult... mai am doar ceva de notat.

Sub ochii ei, Marcus Summers a scos un pix din buzunarul cămăşii şi s-a aplecat peste birou. Era înalt, suplu, cu păr alb şi perciuni stufoşi, cu aerul

unui student septuagenar: avid, energic, curios, dar inteligent şi înțelept în acelaşi timp. Purta o pereche de blugi decoloraţi, adidaşi şi o vestă peste tricou, chiar dacă era vară.

Când a terminat de scris, i-a dat biletul lui Jasper, după care s-a întors spre Jess.

— Ce frumos e afară! Ce-ar fi să ieşim să facem câțiva paşi?

Au pornit-o spre campusul universitar, şi Jess a spart gheața mulțumindu-i că şi-a făcut timp să o întâlnească.

— Ce spui! Eu sunt cel care trebuie să-ți mulțumească pentru că ai bătut atâta drum până aici. M-am ocupat în viața mea de o grămadă de succesiuni, dar dăruirea cu care te ocupi de problemele bunicii tale e admirabilă.

— De fapt, a început Jess, hotărând pe dată că nu avea nici timpul, nici dorința să o ia pe ocolite, istoria familiei bunicii mele mă interesează şi dintr-un alt motiv. Cred că o preocupa ceva înainte de a muri şi că primirea scrisorii dumneavoastră se lega de asta. Aşa că e important să descopăr despre ce a fost vorba.

— Şi pentru mine e la fel de important, a spus el. Mă bucur că m-ai căutat. De când aştept...

Jess a rămas nedumerită o clipă. Scrisoarea lui către Nora era recentă, şi în ea Marcus spunea că o contactează din partea unui client, iar la telefon spusese că avea informaţii noi.

— Păi, clientul dumneavoastră... am crezut că aţi spus... a bâiguit ea, incapabilă să înțeleagă.

— Jess, a continuat Marcus, oprindu-se şi scărpinându-se în creştet, căzut pe gânduri. Cred ştim amândoi că nu e vorba de nici un client. Nu în sensul obişnuit. I-am scris bunicii tale pentru că eu cunosc anumite lucruri despre noaptea aceea de ajun din 1959 şi despre ceea ce s-a întâmplat în zilele următoare – sunt lucruri pe care le port în mine de foarte mult timp. Uneori mă gândesc că mi-am trăit întreaga viață străduindu-mă să păstrez echilibrul. Şi tata a făcut la fel, dar el nu mai trăieşte ca să spună toată povestea. Ştiu că el a căutat-o mai demult pe Nora – voia ca ea să ştie adevărul – şi m-am gândit că merită să mai încerc o dată.

Jess îşi dădea seama că se afla la o răscruce. Nora nu dorise ca ea să afle despre Halcyon, hotărâse că nu voia să ştie ce aveau de spus Marcus şi tatăl

lui. Dar acum decizia nu-i mai aparţinea Norei.

— Spuneaţi că Thea Turner nu a fost luată de câini?

— Am spus că nu a fost luată de câini *în ziua aceea*, a precizat el, schiţând un zâmbet, ca şi cum şi-ar fi cerut scuze.

Şi când el a început să spună povestea tatălui său, Jess şi-a dat seama că nu avea să mai ajungă la Hills în dimineaţa aceea.

---

44. *The Bunyip of Berkeley's Creek*, carte pentru copii a scriitoarei australiene Jenny Wagner (n. 1939), publicată în 1973.

45. Independent Grocers of Australia; lanţ de magazine.

46. Dor, lipsă.

47. Zonă deluroasă din sud-vestul Angliei, renumită prin micile sale localităţi rurale cu case vechi din piatră.

48. Proces faimos în Australia, prin care s-au recunoscut drepturile populaţiei indigene asupra teritoriului, desfiinţând astfel părerea că, atunci când a fost colonizată, Australia era „terra nullius". Rezultatul a fost aprobarea Native Title Act în 1993.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI NOUĂ

Adelaide Hills, 24 decembrie 1959

Din strada întunecată şi udă de ploaie, casa părea caldă şi primitoare, ca o insulă de linişte într-o mare tulburată, dar, de îndată ce a păşit înăuntru, Percy a simţit că era ceva în neregulă. Era prea linişte. Cunoştea prea bine sunetele din locuinţa lui, care zumzăia de zgomot şi agitaţie, precum atomii în perpetuă mişcare sau curenţii de energie. În noaptea aceea însă, totul era nemişcat. De parcă *locul acela*, singurul cămin pe care-l avusese vreodată, simţea că el îşi adună forţele ca să-i poată povesti lui Meg lucrurile îngrozitoare pe care le văzuse.

O singură lumină răzbătea din bucătărie, şi Percy s-a îndreptat într-acolo.

Primul lucru pe care l-a văzut când a intrat a fost un pahar de sherry pe masă, şi apoi pe soţia sa stând neclintită în faţa lui. Şi-a dat pe loc seama că aflase ce s-a întâmplat. Căci nu se putea altfel: era de neconceput să se întâmple aşa ceva în Tambilla – ca o familie să moară chiar în ziua de ajun, să dispară un bebeluş, să se organizeze o echipă de căutare – fără ca asta să nu ajungă şi la urechile lui Meg. Se întreba dacă ştia oare ce rol avusese el în toată povestea.

— Perce... vai, Perce! a exclamat ea când l-a văzut.

S-a ridicat apoi în picioare şi, îndreptându-se spre el, îl privea intens, în timp ce el şi-a trântit pe jos desaga.

— Cât de îngrozitor a fost?

Percy a simţit că-l doboară grozăvia celor întâmplate peste zi. Simţea că nu voia să vorbească despre ceea ce văzuse, nu acum, nu încă. Şi nu cu Meg. Şi-a amintit de pitulicea pierdută.

— Am fost la poliţie, a spus el, în loc să răspundă la ce fusese întrebat.

— Ştiu, am vorbit cu Lucy, a încuviinţat ea din cap. Băieţii sunt plecaţi. Cu echipa de căutare.

Ar fi trebuit să se gândească că aveau să dea o mână de ajutor. S-a simţit mândru.

— Dar Kurt?

— E distrus.

— O să stau de vorbă cu el când se întoarce.

— Şi poliția...? Ce au spus polițiştii? Ce cred?

I-a povestit pe scurt ce fusese întrebat el, fără să-i pomenească de întrebările despre fiul lor. Nu vedea de ce să o îngrijoreze şi mai tare. Îşi făcea el destule griji pentru amândoi.

Când a terminat de povestit, Meg a tăcut o vreme. Apoi l-a întrebat:

— Să-ți duc ceva? Un ceai? Ceva de mâncare?

În bucătărie mirosea a prăjitură abia scoasă din cuptor, dar i se strângea stomacul numai la gândul că ar putea să mănânce ceva.

— Cred că trebuie să mă spăl mai întâi.

— Perce... înainte să te duci, a început ea, şovăind, am ceva să-ți... vino cu mine...

A ieşit după ea pe coridor, şi apoi afară din casă, pe poteca ce ducea la anexă. Printre perdelele trase se zărea o lumină slabă. Ciudat, de când murise mama lui, ei nu mai folosiseră căsuța aceea. Nici nu-şi mai amintea când intrase ultima dată acolo.

Meg a deschis uşa, odaia era goală. Erau doar patul în care dormiseră cândva amândoi şi comoda elegantă de cedru de pe vremea primilor colonişti, pe care o refăcuseră când erau tineri. A văzut însă că era scos ultimul sertar. Meg a înaintat până pe partea cealaltă a patului şi i-a făcut semn să se apropie încet, fără zgomot.

Mai târziu s-a gândit că paharul de sherry de pe masă ar fi trebuit să îi dea de gândit. Meg nu se atingea de băutură – nu pusese nici o picătură în gură de când o ştia.

S-a dus după ea în partea cealaltă a patului. Pe podea, lângă perete, sub fereastra cu perdelele trase, la lumina slabă a veiozei a văzut sertarul care lipsea de la comodă, şi în el, înfăşurat într-un scutec alb de bumbac, un bebeluş adormit.

O mie de cuvinte i se năpusteau în minte, ca să se risipească înainte de a fi rostite.

— Cine... e? a reuşit să îngaime până la urmă, deşi ştia prea bine cine e.

Meg nu a răspuns la întrebare, ci i-a spus în schimb:

— Doarme atât de adânc. Ca şi cum nimic nu i s-ar fi întâmplat.

— Cum... cum a ajuns aici?

— Am găsit-o.

Percy nu înţelegea cum era posibil aşa ceva.

— Când? Unde?

— La bulboană. Ieşisem să mă plimb.

Frânturi de imagini i s-au succedat în minte precum cărţile de joc împrăştiate dintr-un gest: familia pe pătura de picnic, coşuleţul împletit din nuiele agăţat în copac, furnicile care se târau pe încheietura mâinii fetiţei. Nu era cu putinţă ca Meg să fi fost acolo, să fi văzut toate acestea şi să fi luat copilul din coşuleţ.

— Nu puteam să o las. Se putea întâmpla orice.

— Şi băieţii?

Ea a clătinat din cap.

Măcar asta, cel puţin.

— Uite ce e, Meg, a început el, după ce i s-au mai limpezit gândurile. Meg, trebuie să o ...

— Dar aici e la adăpost. Uite ce adânc doarme.

Nevasta lui înnebunise, s-a gândit el. Scenele teribile pe care le văzuse îi luaseră minţile.

— Trebuie să o ducem înapoi, a spus el. Trebuie să o ducem înapoi acasă.

Meg l-a privit de parcă vorbea într-o limbă necunoscută.

Chiar când rostea acele cuvinte, îşi dădea seama că nu puteau înapoia copilul aşa, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Lucrul acesta îl storcea de vlagă. S-a prăbuşit pe marginea patului.

Nu ar fi vrut decât să pună mâna pe telefon şi să sune la poliţie, să spună că s-a găsit copilul. Dar, dacă făcea asta, însemna ca întreaga anchetă să se concentreze asupra lor, asupra lui Meg. Vina avea să cadă asupra ei. În primul rând, cum va putea să explice că Thea a ajuns la ea? Orice a făcut-o să ajungă la locul picnicului avea să creeze probleme. Patru persoane muriseră. Percy fusese deja interogat, se interesau acum şi de Kurt. Dumnezeu ştie ce ar mai putea declara careva din oraş despre legăturile dintre familiile Summers

şi Turner! Şi cum ar fi ca poliția să afle acum că Meg fusese acolo, găsise fetița şi o luase la ea acasă, fără să informeze pe nimeni?

Ce Dumnezeu făcuse?

Percy s-a ridicat brusc în picioare şi şi-a trecut mâinile prin păr. *Isuse Cristoase!*

— Crezi că o s-o găsească, Perce? a întrebat Meg. O să-şi dea seama ce s-a întâmplat?

Percy a sesizat o undă de spaimă în vocea ei şi l-a uimit că abia acum simțea asta. Înainte păruse mai degrabă entuziasmată. Adrenalina era de vină, bănuia el. Nu aşa se întâmpla în starea de şoc? S-a gândit la ce întrebase ea: Ce şanse erau ca cercetările să conducă spre ei? Depindea de cât de atentă fusese ea.

— Nu e căutător mai bun decât Jimmy, a început el prudent. Şi nici tânărul Eric Jerosch nu e mai prejos. Dar vremea asta rea îngreunează situația, plouă zdravăn şi nu se potoleşte deloc.

— Poate că a văzut cineva ceva.

— S-ar putea, a încuviințat el.

Dar, la întrebarea asta, doar ea ar fi putut răspunde. Ce-o apucase să iasă să se plimbe, când avea atâta treabă de făcut? Dar spaima începuse să-i boțească trăsăturile feței şi, pentru că toată viața nu făcuse altceva decât să o aline, i-a spus ca să o liniştească:

— Deşi cred că s-ar fi aflat până acum.

— Sunt foarte îngrijorată, Perce. Mi-e tare frică.

În lumina aceea atât de slabă a văzut-o din nou pe fetița aceea de demult, de la mina părăsită, care îi spusese că plecase de-acasă şi se străduia să pară curajoasă.

— Şi ce-are să se întâmple cu micuța asta?

Şi-au plecat amândoi privirea spre copilaşul adormit şi, ca la un semn, ea s-a răsucit în pătuțul improvizat, strâmbându-şi feţişoara aşa cum fac de obicei copiii când îi doare burta. Meg s-a lăsat pe vine şi i-a pus palma pe burtă, mângâind-o uşor până i-a trecut durerea.

— Mi-aduce aminte de băieții noştri, a spus ea încetişor.

— Toți copiii sunt la fel.

Meg nu a răspuns, şi Perce a simțit că-l cuprinde furia.

— Meg, ştii bine că trebuie dusă înapoi.

— Unde? Cui? a întrebat ea cu aceeaşi blândeţe cu care o liniştise pe fetiţă. Nu mai are pe nimeni!

Percy a simţit că-i îngheaţă sângele în vene. Vorbele ei sunaseră ca o provocare. Căci, dincolo de orice alte înţelesuri, era adevărat. Thomas Turner se afla în Anglia şi avea tot felul de alte preocupări în afară de cele părinteşti. Era greu înţeles ce avea să se aleagă de fetiţă acum, ce era cel mai bine pentru ea.

Micuţa şi-a ridicat genunchii, foindu-se într-o parte şi într-alta până i s-a desprins scutecul, strângându-şi pumnişorii. Chiar şi în lumina aceea slabă, Percy a văzut că avea chipul stacojiu.

— Hai, scumpo!

Meg s-a aplecat să o ia din sertar, apoi s-a ridicat cu ea în braţe, bătând-o uşor pe spate, legănându-se aşa cum fac toate mamele din lume. Apoi şi-a lipit buzele de căpşorul ei cu păr ca un puf, şuşotindu-i vorbe dulci, mângâind-o aşa cum îşi amintea el că făcea cu băieţii lor când erau mici. Percy îşi dădea seama în ce bucluc se aflau.

— Eu mă duc în casă, a spus el, uimit cât de normal îi suna vocea. O să fac un duş şi-o să-i aştept pe băieţi.

— Da, bine, a spus ea, fără să îl privească. Eu rămân aici, cu dulceaţa asta mică. Are nevoie de cineva care s-o iubească. Nu-i aşa, scumpo?

Câteva ore mai târziu, Percy stătea pe veranda îngustă din spatele anexei, fumând ultima ţigară pe care i-o dăduse Esther Hughes. Băieţii dormeau în camerele lor. Nu putuse să vorbească cu ei, aşa cum plănuise. Reuşise să-şi adune gândurile, dar, când se întorseseră de la căutări, nici unul nu avusese chef de vorbă. Aşa că nu-i rămăsese altceva de făcut decât să se apuce să le curețe cizmele.

Problema cea mai mare în zilele următoare avea să fie cum să nu se afle despre prezenţa copilului. Cu cât ştiau mai puţin, cu atât era mai bine. Percy s-a străduit să-şi amintească tot ce le spusese poliţiştilor despre Meg. Declarase că ea o cunoştea pe doamna Turner, că le duceau produse acasă de când se mutase familia Turner în oraş, mai spusese şi că Meg socotea că era prietenă cu toată lumea, aşa era firea ei. Să fost oare ceva în toate astea care să atragă bănuiala asupra soţiei sale?

Privirile lui Percy s-au oprit asupra şirului de copaci ce creşteau pe marginea străzii principale. Şi-a dat seama că viaţa lui fusese asemenea unuia dintre ornamentele de Crăciun atât de preţioase ale lui Meg, un glob de sticlă agăţat în brad: imperfect, dar întreg. Totuşi, acea stare aparentă fusese înşelătoare, totul fusese mult mai fragil decât îşi închipuise. Cât ar fi vrut să poată reîntregi la loc globul acela preţios, punând înăuntru, la adăpost, tot ce era important pentru ei, să fie totul ca înainte!

Dar asta era doar o dorinţă, şi Percy nu avea timp pentru aşa ceva. Nu era nici Primarul din Casterbridge şi nici Jude Neştiutul, aici nu era vorba despre vreun roman victorian despre imperfecţiunile fatale ale unui om bun, despre tragica lui decădere. Avea o familie de care trebuia să aibă grijă, şi la mijloc era şi un copil, pe deasupra.

Micuţa adormise acum, ghemuită lângă Meg, în pat. Soţia lui fusese atât de obosită, că aţipise şi ea. Percy rămăsese aşezat pe marginea patului, ascultând cum i se domoleşte răsuflarea, în timp ce micuţa se foia, sugându-şi pumnul, suspinând şi trăgând aer în piept, aşa cum fac copiii mici. Şi cum stătea acolo, cu spatele la ei, i-a venit o idee. Avea să mai aştepte vreo câteva zile, să se mai potolească poliţia, şi apoi o să facă într-un fel să ducă fetiţa undeva unde să fie găsită, un loc unde să o poată lăsa în siguranţă, fără să-l vadă nimeni.

Ploaia se mai domolise în timp ce el umbla de colo-colo pe verandă. Vedea cum cad picăturile în lumina felinarului de la capătul străzii. Şi-a terminat ţigara. Încă se chinuia să înţeleagă cum de se întâmplaseră toate acestea.

— Ieşisem să mă plimb... nu puteam s-o las...

Doar atât putuse Meg să spună când o întrebase. Dar gândurile nu-i dădeau pace.

Îi era teamă că poliţiştii ştiau mai mult decât lăsaseră să se vadă. Simţea că îi lua foc mintea când încerca să-şi amintească scena, pentru că ceva anume – îşi făcea el griji acum – îi stârnise bănuieli poliţistului de la Adelaide.

— N-aţi văzut nici un semn că picnicul ar fi fost deranjat? Vreun semn că fusese şi altcineva acolo?

Percy îi răspunsese că nu văzuse nimic. Nu-şi dădea seama dacă Duke lua la rând toate posibilităţile sau dacă avea o părere deja formată.

— Aţi observat vreo urmă?

Percy presupusese atunci că se referea la urme de câini, dar dacă poliţia

găsise urmele lui Meg la locul faptei?

Trebuia să plece. Îşi terminase ţigara, şi acum trebuia să iasă de-acolo. A intrat pe nesimţite în casă să-şi ia cizmele şi-a pornit-o apoi pe poteca îngustă ce ducea de la prăvălie spre stradă. Altă dată nu ar fi putut să scape atât de uşor, Buddy – câinele lor – s-ar fi împleticit printre picioarele lui, nerăbdător să plece cu el. Percy şi-a adâncit şi mai tare mâinile în buzunare. Într-o noapte în care s-au irosit atâtea vieţi, în care avea atâtea de înţeles, amintirea bătrânului Buddy a umplut paharul. Şi atunci a fost tot vina lui. Nu fusese suficient de atent. Ar fi trebuit să ştie că, atunci când căldura persistă şi algele verzi-albăstrii se îndesesc, valurile aruncă pe ţărm peştii aceia otrăvitori. O pierdere atât de mare. Percy s-a strecurat pe poteca pustie şi s-a pierdut în întuneric.

Primul lucru pe care l-a observat când a ajuns la bulboană a fost cât de moale era pământul. Peste tot, pe unde stătuseră cei din familia Turner, era răvăşit, chiar până lângă copac. Ploaia ştersese orice urmă, după cum a constat, şi, pentru o clipă, s-a simţit uşurat. Scrutând noroiul din jur, şi-a amintit cum zăceau cu toţii acolo, cum nu a simţit nici o răsuflare în dreptul degetelor, furnicile pe încheietura mâinii lui Evie, lănţişorul de la gâtul Matildei, şi i-a revenit în minte cum comisarul Duke îşi notase numele fiului său.

A început să plouă din nou şi din ascunzişuri întunecate răzbătea lătratul câinilor sălbatici. Auzindu-i, a fost brusc năpădit de o durere adâncă. Întâmplările din ziua aceea... dar parcă era mai mult decât atât, îl încerca o durere fizică. Nu era ceva imposibil, ţara asta putea să producă aşa ceva. Sunetele, culorile, poveştile despre reuşite şi eşecuri spectaculoase – totul era de o simplitate dură. Te putea face să te simţi pustiit şi singur, prin simpla ei întindere nesfârşită, prin imensitatea întinderii de pământ. Doar că – după cum şi-a dat brusc seama – nu era singur. Cineva îl urmărea – o simţea cu tot trupul. Cerul s-a luminat de fulgere şi s-a simţit descoperit. Când s-a făcut din nou întuneric şi tunetul a zguduit pământul din jur, a pornit-o înapoi.

Nu a mers prea repede şi, până când a ajuns acasă, nu mai era mult şi se făcea ziuă. Şi-a scos cizmele afară şi a intrat pe uşa din spate. S-a strecurat pe coridor către camera din faţă. Avea noroi pe cizme şi nu putea să le lase aşa până dimineaţă. Nu voia să rişte să afle cineva că fusese plecat.

Străduindu-se să nu facă zgomot, a scos cârpele din cutia de lemn din dulap. Îi ajungeau cât să curețe noroiul de pe cizme. A întins mâna să ia o cârpă şi a înlemnit. Cizmele băieților lui erau înşirate pe lângă perete ca întotdeauna, acolo unde le lăsase mai devreme, după ce le lustruise, dar o pereche era la fel de murdară de noroi ca ale lui. Noroi proaspăt, umed şi rece.

Percy s-a gândit la pământul răscolit de sub salcie, pe malul bulboanei de pe moşia familiei Turner. Îşi aducea aminte cum arătase locul ceva mai devreme în după-amiaza aceea, cu polițiştii şi fotograful umblând peste tot. Chiar dacă ploaia ar fi şters cele mai multe urme ale celor întâmplate, fotograful le captase şi le păstra pe film.

Ați observat ceva urme? îl întrebase comisarul de la Adelaide, după care a vrut să ştie dacă s-a dus să vadă leagănul copilului. *Cel împletit, agățat în copac*. Percy le-a spus că nu s-a dus, dar i-au luat măsura cizmelor, şi asta s-a întâmplat când ofițerul de la Adelaide a pomenit despre Kurt. Despre Kurt, nu despre Meg.

Şi-apoi, a înțeles brusc despre ce era vorba. Nu găsiseră urme de picior de femeie lângă leagăn, ci urme de cizme de bărbat. De aceea îi luaseră lui măsura. I s-a tăiat răsuflarea... Meg nu voise să-i spună prea mult despre cum îşi petrecuse după-amiaza, nu păruse încurcată, ci mai degrabă evazivă, pentru că inventa.

Percy nu era sigur pe care dintre băieți încerca să-l acopere, dar putea să ghicească şi, uitându-se la perechile de cizme asemănătoare, şi-a dat seama cu groază că avea să fie nevoit să se ducă să-şi schimbe declarația la poliție.

A doua zi dimineața, Percy a dat telefon mai întâi, şi apoi s-a dus la poliție. Ploua încă, şi uniforma lui Hugo Doyle era udă pe alocuri.

— Salut, Perce.

— Salut, Hugo!

— Lucy zice că vrei să mai adaugi ceva la declarație.

— Aşa e.

Doyle se uita la el, aşteptându-l să continue, iar Percy şi-a dat seama că vorbea nefiresc.

— Ştii, m-am mai gândit. Comisarul Duke m-a întrebat dacă m-am dus să mă uit în leagăn, şi i-am spus că nu.

— Da, mi-aduc aminte.

— Dar n-a fost aşa. M-am dus la leagăn, doar că nu mi-am adus aminte aseară. Eram şocat de-a dreptul, nu gândeam cum trebuie.

Hugo a încuviinţat din cap, destul de prieteneşte, dar lui Percy, măcinat de vinovăţie, i s-a părut un gest îngrijorător.

— Sigur, a spus poliţistul, înţeleg... groaznic. E uşor să uiţi amănuntele... a continuat el, notând ceva în carnet, după care şi-a ridicat ochii: Vreau să mă asigur că am înţeles cum trebuie: îţi menţii restul declaraţiei – calul avea nevoie să se răcorească, te-ai dus la bulboană, ai văzut familia Turner, ai crezut că dormeau, şi-apoi te-ai apropiat?

— Da, dar am trecut şi pe lângă leagăn.

— Ai trecut pe lângă el?

— Pe alături. Atunci nici n-am ştiut ce era. Mi s-a părut că e un coş oarecare.

— Nu te-ai uitat în el?

— Nu, i-am văzut pe cei din familia Turner pe pătura de picnic. Mi-am dat seama că era ceva în neregulă. Şi m-am dus direct spre ei.

Doyle a mai scris ceva în carnet.

— Ai mai văzut sau ai mai auzit şi altceva?

— Îmi pare rău, dar n-am... nimic să-mi dea de gândit.... m-aş fi dus să verific dacă mi-ar fi trecut prin cap că...

Doyle încuviinţa din cap şi, când a văzut că Percy nu avea de gând să spună mai departe, a lăsat pixul din mână.

— Bine, mulţam, Perce, a spus el. O s-o pun pe Lucy să bată asta la maşină şi-o s-o adăugăm la declaraţie.

— Mulţumesc.

— Frumos din partea ta că ai venit, mai ales azi, că e Crăciunul.

— Cum să nu vin...

— Şi să nu-ţi faci griji, îi dăm noi de capăt! Orice s-ar fi întâmplat, dacă e cineva care să fi avut câtuşi de puţin de-a face cu asta, îl găsim noi, să nu te îndoieşti! Măcar atât să facem pentru ei, pentru ei toţi, nu?

Percy a încuviinţat din cap.

— Şi-o să găsim şi fetiţa. Am trimis oamenii pe teren şi sunt pe cale să găsească...

— Aveţi vreun indiciu?
Doyle şi-a atins nasul cu degetul.
— Ce să zic? Dacă mai e de găsit, o s-o găsim...

CAPITOLUL TREIZECI

În următoarele zile, Percy abia a reuşit să se menţină pe linia de plutire. Meg nu era de găsit, nici unul din fiii lui nu vorbea cu el, cei din familia Turner zăceau morţi, la morgă. Poliția îi cerceta pe toți cei din oraş – Percy îl dusese el însuşi pe Kurt la secție, străduindu-se să ajungă acolo devreme, înainte să se stârnească vreo bănuială, căci căutarea copilului continua.

Unii dintre clienţii obişnuiţi ai prăvăliei s-au interesat de ce nu e şi Meg la tejghea, dar Percy le-a spus că se odihneşte, fiind foarte afectată de cele întâmplate. Şi cu toţii au înclinat din cap înțelegători, se ştia cât de mărinimoasă e. Dar, în realitate, Meg era foarte ocupată. Dacă era acasă, nu se dezlipea de lângă copilaş. Cu câteva luni în urmă comandaseră un nou tip de lapte praf pentru sugari care rămăsese nevândut pe rafturi. Aşa că Meg l-a folosit, petrecând mult timp să-i dea să sugă cu biberonul, alintând-o şi cântându-i, mângâind-o pe fetița căreia îi mergea foarte bine, bucurându-se de atâta atenție. Şi se mai ducea şi la Halcyon, unde s-a angajat singură să aibă grijă de doamna Turner-Bridges, care tocmai născuse şi ea în aceste condiții atât de vitrege.

Percy era tot mai stânjenit. Bebeluşul trebuia să fie găsit cât mai repede, dar nu în brațele soției sale. Încă de la Crăciun se tot gândea cum să facă şi, în cele din urmă, în timpul întrunirii localnicilor de la Institut, a găsit ocazia. Se dusese de unul singur, Meg fiind ocupată cu micuța, iar băieții rămăseseră să aibă grijă de prăvălie. Acolo, la întrunire, a zărit-o pe femeia despre care lumea spunea compătimitor că este „biata cumnată a doamnei Turner-Bridges“.

O mai văzuse o singură dată, cu câteva săptămâni în urmă, când se dusese dis-de-dimineață să ducă o comandă la Halcyon. Era în ultimele săptămâni de sarcină, iar pielea îi lucea de transpirație, căci se încălzise deja, deşi era foarte devreme.

— Probabil că sunteţi domnul Summers, i-a spus ea, zâmbindu-i, când el a apărut în cadrul uşii de la bucătărie. Issy spunea că o să veniţi azi cu târguielile. N-aţi vrea să mi le duceţi înăuntru?

Percy a făcut ceea ce i se ceruse şi apoi s-a dat înapoi, încercând să găsească ceva de spus. Nu se aşteptase să dea de ea. Femeia aceea – cumnata – semăna atât de mult cu fratele ei, Thomas Turner; aveau acelaşi fel de a se purta, fermecător, degajat, emanând o siguranţă născută din avuţie. Prin comparaţie, Percy se simţea stângaci. Cum rămăsese acolo, nemişcat, cumnata l-a privit întrebătoare, dar apoi a zâmbit brusc şi a exclamat:

— Vai, scuzaţi-mă!

Şi s-a dus înăuntru, cât de repede i-a permis sarcina să meargă, ca să-şi ia portofelul. A scos câteva monede şi i le-a întins:

— Pentru deranjul dumneavoastră... aţi bătut atâta drum pe o zi atât de călduroasă.

Şi acum simţea cum i se aprinsese faţa de ruşine.

— Nu e nici un deranj, a protestat el, refuzând banii. Nici un deranj... mă duc atunci, dacă vă descurcaţi singură cu toate astea...

— Da, sigur, vă mulţumesc încă o dată.

L-a condus la uşă, şi el tocmai păşea afară, în lumina aurie şi strălucitoare a dimineţii, când a zărit o siluetă venind pe aleea povârnită dinspre hambarul de sus.

— A... uitaţi-o pe Issy! a exclamat doamna Turner-Bridges, făcându-i cu mâna.

Fusese în grădina de zarzavaturi, după cum a ghicit Percy când a ajuns lângă ei. Avea obrazul murdar şi ţinea toarta unei ceşti fine între degete.

— Aţi ajuns devreme, domnule Summers, a spus ea, zâmbind. V-aţi cunoscut?

— Da, a răspuns doamna Turner-Bridges. Domnul Summers a avut amabilitatea să-mi ducă cumpărăturile în bucătărie.

— Îmi pare rău că n-am fost şi eu aici... sunt cam uitucă... a spus ea şi, arătând spre pântecele cumnatei sale, a adăugat: Va trebui să fiu mai atentă de-acum, nu mai are mult.

— Aşa cred şi eu, a răspuns doamna Turner-Bridges. Ştiu că par nerăbdătoare, dar, cu cât mai iute o s-o ţin în braţe, cu atât mai bine! Şi fac tot

ce pot ca să grăbesc lucrurile, a continuat ea, aruncându-i o privire sfioasă lui Percy, ca şi cum ar fi recunoscut că îi împărtăşea unul din misterele femeieşti ale naşterii. Câte-o plimbare rapidă în fiecare dimineață, în zori. E un obicei vechi.

— Nora e singura persoană pe care o ştiu capabilă să se trezească înaintea mea şi îşi respectă cu sfinţenie obiceiurile. Indiferent de vreme, face o plimbare prin grădina de trandafiri înainte să-şi înceapă treburile.

— E reconfortant, mai mult decât orice vitamină. Şi cu voia Domnului voi aduce pe lume copilaşul ăsta.

Iar dorința i s-a împlinit în seara de ajun. Când a văzut-o Percy la întrunirea din 28 decembrie, îşi ținea bebeluşul în brațe. În timp ce sergentul Duke le prezenta situația locuitorilor adunați acolo, Percy nu a scăpat-o din ochi. Era zdrobită de durere, ceea ce se vedea cu ochiul liber, şi obosită, preocupată de copil. A văzut-o cum ținea fetița legată într-o eşarfă la piept şi-şi lipea obrazul uşor de căpşorul ei.

Gestul acela de dăruire totală a fost hotărâtor. Poate că nu era un plan perfect, dar nu mai avea timp. Trebuia să o despartă cât mai repede pe Meg de Thea.

Percy se pregătea de o discuție dificilă, dar a rămas surprins de reacția lui Meg.

— Da, copila trebuie dată, trebuie să stea cu familia ei.

I-a spus că începuse să o cunoască mai bine pe doamna Turner-Bridges – sau Nora, cum îi spunea ea acum – în zilele de după Crăciun, când se dusese la conac ca să dea o mână de ajutor.

— Am văzut că e o femeie cumsecade şi harnică. Scumpa asta mică are să fie pe mâini bune.

Uşurat, Percy i-a spus ce idee are. După ce a cumpănit o vreme, ea a dat energic din cap.

— Bine, cred că o să iasă bine.

Joi, 31 decembrie, se anunța vreme bună. Percy s-a hotărât să iasă înainte de ivirea zorilor. Avea să fie suficient de întuneric să nu poată fi văzut, dar destul de aproape de a se lumina de ziuă, în aşa fel încât copilul să nu rămână singur prea mult timp. Îi venea să verse tot analizând riscul pe care şi-l lua,

dar, oricât s-a gândit, oricum a încercat să le socotească pe toate, altă idee mai bună nu i-a venit.

A luat fetița la piept, în sacul cu care făcea livrări, mânând calul încet şi cu blândețe pe drumul abrupt către conac. Deşi din după-amiaza celei de a doua zi de Crăciun fusese vreme caldă şi însorită, pământul era încă îmbibat. Ultimul lucru care-i mai trebuia era să se împotmolească acolo.

S-a îndreptat spre ultimul padoc, intrând pe poartă şi luând-o prin crângul care ducea până în partea de sud a grădinii de trandafiri. Când s-a apropiat destul de mult, a descălecat şi a legat strâns frâiele de un stâlp. Mersul legănat al calului o adormise pe fetiță. Percy a rămas cu ochii la ea, în lumina lunii pline. Era un copil tare frumos – avea dreptate Meg. Chipul ei luminat de lună i-a amintit de băieții lui când se născuseră. Aşa cum se zice – şi a devenit un clişeu, pentru că e adevărat: uiți cât de mici au fost odată.

Percy a traversat grădina tiptil. Era pătrată – cu patru straturi cu flori şi cu poteci acoperite de iarbă încrucişate între ele, cu un vas de piatră în mijloc. Avea să pună fetița în stratul cel mai îndepărtat, lângă nuc, în aşa fel încât, atunci când se va deschide uşa din spate a casei, să poată fi văzută. Şi nu-i mai rămânea de făcut decât să aştepte până când se lumina ceva mai bine şi să stea până când avea să fie descoperit.

A pus fetița jos cu mare băgare de seamă, netezind mai întâi pământul. Percy avusese grijă să o înfăşoare bine cu păturica, dar acum i-a mai desfăcut-o, ca să nu pară prea aranjată, şi i-a tras bine marginile. Slavă Domnului că nu era frig! A şovăit o vreme, privindu-i feţişoara cu ochii larg deschişi, clipind spre el, iar colțurile buzelor i s-au ridicat ca şi cum ar fi vrut să zâmbească. Percy i-a atins uşor obrazul cu degetul.

— Rămâi sănătoasă, micuțo! Nu mai e mult şi-ai să te întorci acasă!

S-a dus apoi unde legase calul şi s-a ghemuit în spatele gardului viu. Pe după eucalipții de pe culme se ivea trandafirie prima rază de soare, dar restul cerului rămânea întunecat.

Din spate s-a auzit un zgomot, iar Percy a încremenit, ciulind urechile. Şi-a liniştit calul.

Probabil că doar şi-a închipuit, nimeni nu ar fi umblat pe-afară acum. Dar s-a auzit din nou.

Trebuia să afle ce este. Dacă era cineva care să fi văzut ce făcuse, dacă s-ar

fi putut face vreo legătură între el şi copilul dispărut, ar fi atras bănuiala poliției către familia lui, către Meg şi Kurt.

Aruncând o privire peste umăr la păturica albă de pe jos, Percy a dat ocolul tufişurilor, atent să nu alunece. Şi-a aprins lanterna să lumineze poiana întunecată: era convins că a văzut ceva mişcându-se.

— Hei, a şuierat el prudent, simțind că-l trec fiorii.

Nici un răspuns. A rămas neclintit şi a ascultat. Un foşnet prin frunziş, zgomot înfundat de paşi.

S-a dus mai departe, şi-a aprins din nou lanterna, îndreptând-o în toate părțile. Nimic. Singurul care făcea zgomot şi se mişca acum era el. Dacă fusese cineva sau ceva, dispăruse.

Şi-a vârât lanterna în buzunar şi s-a întors la locul de pândă. Aşteptându-l liniştită, Blaze şi-a frecat botul de umărului lui, în timp ce el se aşeza. Apoi şi-a îndreptat din nou ochii spre stratul cel mai îndepărtat de flori.

Inima i s-a oprit, în lumina tulbure a zorilor şi-a trecut privirea peste tufele de trandafiri şi a simțit că i se suie sângele la cap. Fetița dispăruse.

Întors la prăvălie, Percy a stat ca pe ace toată ziua. Era neliniştit că nu o văzuse pe doamna Turner-Bridges luând copilul, dar ştia că ea obişnuia să se plimbe în fiecare dimineață, la răsăritul soarelui, dând ocol grădinii de trandafiri. Întreg planul lui se baza pe asta. Întorsese spatele doar câteva minute, cel mult cinci, sigur că în timpul acela ea ieşise din casă, văzuse fetița şi o dusese înăuntru. Şi aştepta acum, dintr-o clipă într-alta, să se audă că s-a găsit copilul şi că se poate opri căutarea.

Veştile se răspândeau ca focul în Tambilla şi, în ziua aceea, Percy a aşteptat cu sufletul la gură, sigur că fiecare muşteriu care intra pe uşa prăvăliei avea să-i aducă vestea cea bună. Pe măsură ce după-amiaza trecea şi nu se auzea nimic, şi-a spus că poliția avea probabil destule formalități de îndeplinit în cazul apariției unui copil dispărut, nu era nimic neobişnuit.

Dar acelaşi lucru s-a întâmplat şi a doua zi. Percy tot aştepta, asculta ştirile la radio, i-a văzut chiar şi pe polițişti discutând cu lumea de pe stradă, intrând să ia masa la ceainăria lui Betty. Nici o veste. Nici măcar vreun zvon.

Zilnic citea ziarele, luându-se la întrecere cu Meg care să aducă primul înăuntru teancurile lăsate în zori la uşă. Prefăcându-se că pun marfa pe rafturi, cine ajungea primul rupea sfoara cu care erau legate şi se apuca să

cerceteze paginile cu atenţie.

— Ceva important? întreba Meg.

— Nu pare să fie nimic!

Pe zi ce trecea, se cufunda tot mai mult într-un hău de nesiguranţă. Se aştepta ca Meg să-i reproşeze: „Am avut încredere în tine“ sau „Ce s-a putut întâmpla?“, dar, spre cinstea ei, nu a suflat nici o vorbă de felul acesta.

Dar şi aşa, Percy se învinuia singur. Nu înţelegea. Dusese copilul înapoi. Da, îl scăpase din ochi, când plecase să vadă ce sau cine era în poiana din spate, dar nu durase decât câteva minute.

Percy a tot sperat, până când a văzut-o pe doamna Turner-Bridges cu căruciorul pe stradă. Purta încă doliu şi era clar că nu se schimbase nimic din înfăţişarea ei faţă de cum o văzuse atunci, la întâlnirea cu localnicii. Şi-a dat seama că lucrurile nu ieşiseră cum plănuise el. Ea nu găsise copilul, iar el făcuse o greşeală cumplită.

CAPITOLUL TREIZECI ŞI UNU

Sydney, 19 decembrie 2018

Era ora opt când Jess s-a întors la Darling House, lumina amurgului devenea tot mai violet, iar păsările de seară se adunau în golfuleț. Îşi petrecuse cele două ore de zbor de la Adelaide gândindu-se la discuția cu Marcus Summer, retrăind cele întâmplate la Tambilla în seara aceea furtunoasă de ajun din anul 1959: descoperirea îngrozitoare, orele nesfârşite cu ploaie, casa familiei Summers, zilele pline de disperare şi hotărârile care au fost luate apoi.

Marcus se simțise uşurat, în fine, că putuse spune povestea întreagă. Tatăl lui purtase povara acelei vinovății – după cum s-a exprimat el – şi, în fine, acum fusese izbăvit. Şi Marcus s-a liniştit şi el că putuse să îşi facă datoria.

— M-am întors după ce livrasem o comandă în după-amiaza aceea, i-a explicat el lui Jess, şi îi povesteam mamei despre cadoul pe care i-l dădusem doamnei Turner, dar ea se gândea la altceva, făcea un tort pentru ziua de naştere a tatei. Părea copleşită şi îmi era milă de ea – mereu făcea tot felul de lucruri pentru alții. Şi m-am hotărât să mă duc înaintea tatei, ca să mă asigur că vine direct acasă. Dar cred că am ajuns acolo după el. Socotind după ceea ce am aflat mai apoi, probabil că am ajuns la locul de lângă salcie imediat după ce plecase el. Şi-am rămas complet şocat de ceea ce am văzut – dar am auzit copilaşul plângând. Era în leagănul atârnat de creangă. Mintea nu-mi mai funcționa cum trebuie. Aveam la mine sacul cu care duceam mărfurile, aşa că am băgat fetița în el şi-am zbughit-o de acolo cât am putut de repede, peste padocuri, ca să nu o iau pe drum, şi m-am dus înapoi la mama, cu toată încrederea unui puştan de cincisprezece ani că ea o să poată aranja totul.

Şi Meg s-a străduit să facă asta.

— A telefonat la poliție, a povestit Marcus mai departe, dar erau prea ocupați ca să mai stea de vorbă la telefon, i-au spus doar că aveau o urgență şi

au închis. Dar ea ştia deja despre ce urgenţă era vorba, căci eu îi povestisem ce văzusem, aşa că m-a trimis să-l aduc pe Kurt acasă. El se întâlnea cu Matilda Turner şi cred că mama şi-a dat seama că poliția avea să îl ancheteze şi pe el. Aşa că voia să-l ştie lângă ea.

Tatăl lui a tot sperat cât s-a putut de mult, închipuindu-şi că fetița ar fi supraviețuit în vreun fel, că ar fi găsit-o cineva şi ar fi luat-o şi că probabil trăia fericită în altă parte fără să ştie nimic din toate acestea. Dar, în 1979, când s-au găsit rămăşiţele ei în grădina de trandafiri, nu departe de locul unde o lăsase, Percy a fost nevoit să accepte adevărul. Marcus a spus că atunci Percy a încercat să ia legătura cu Nora, dar ea nici nu a vrut să audă de el.

— Şi atunci aţi făcut o ultimă încercare de a-i spune, de aceea i-aţi scris. În locul tatălui dumneavoastră.

— Da, era comemorarea morţii lui şi m-am gândit că merită să mai încerc o dată. Îi eram dator să o fac. Căci eu sunt, la urma urmei, vinovat pentru tot ce s-a întâmplat.

— Pentru că aţi adus-o pe Thea acasă de la locul picnicului.

— Şi pentru că tot eu l-am urmărit în noaptea în care a dus-o înapoi la Halcyon. Eram tare nesocotit la vârsta aceea, îmi băgam nasul peste tot. Încercam să înțeleg lumea oamenilor mari şi am văzut mai mult decât s-ar fi cuvenit.

Jess şi-a amintit pasajul din cartea lui Daniel Miller în care reverendul recunoştea că tânărul Marcus Summers venise să stea de vorbă cu el, tulburat şi mânios, căci îl văzuse pe Kurt împreună cu Matilda.

Ştiind că el îi abătuse atenția tatălui său în momentul acela crucial, în aşa fel încât nici unul din ei nu a văzut ce s-a întâmplat, şi faptul că nu au fost capabili să aibă grijă de copil – toate acestea îi marcaseră întreaga viață.

— Acesta este motivul pentru care am studiat dreptul. Am vrut să fiu de partea corectă. Nu puteam să mai schimb ceea ce se întâmplase cu Thea, dar puteam să îndrept alte lucruri. Pe vremea aceea aveam o concepție foarte naivă despre sistemul judiciar – mi-a trebuit ceva timp ca să aflu că legalitatea nu e întotdeauna acelaşi lucru cu dreptatea, dar m-am străduit cât am putut.

După toți anii în care îşi câştigase existența punând întrebări şi scriind articole perfect documentate, Jess avea senzația că povestea mai avea nişte

piste neexplorate. Dar voia mai întâi să studieze toate aceste noi informaţii şi, pe deasupra, trebuia să prindă avionul. Se întreba ce părere avusese Nora despre scrisoarea lui Marcus Summers. Ce credea că voia să-i spună? O aruncase, dar scrisoarea o făcuse să scoată cartea lui Daniel Miller şi să se aventureze pe scările de la pod. Şi îi trecuse iniţialele lui Marcus în agendă, ceea ce dovedea că avea de gând să-l sune. Măcar dacă ar fi apucat să o facă! Atunci poate că ar mai fi fost în viaţă, alături de Jess, întorcându-se împreună de la Tambilla.

În schimb, Jess era singură şi, apropiindu-se de Darling House, gândurile acelea i s-au risipit, înlocuite de problemele concrete care o aşteptau. În bucătărie era lumina aprinsă şi şi-a amintit de ultima discuţie cu Polly. De-atunci se întâmplaseră multe şi uitase de-a binelea ce o enervase atât de tare. Senzaţia aceasta îi era atât de cunoscută. Aşa se întâmpla de fiecare dată când era vorba despre Polly: în rarele ocazii când Jess se supăra pe bună dreptate, cu timpul, enervarea ei se risipea şi ajungea întotdeauna să creadă că reacţionase prea pripit şi că nu fusese dreaptă, căci mama ei merita să i se mai dea o şansă.

— Are un înger acolo, sus, spusese Rachel cu convingere, când Jess îi vorbise despre asta.

Probabil că Jess se arătase nedumerită, căci prietena ei i-a explicat:

— Ştim cu toţii pe cineva de genul ăsta. Sunt oameni mai puţin atenţi, mai puţin capabili, şi totuşi, nu ştim cum, dar lor nu li se întâmplă niciodată nimic cu adevărat îngrozitor. Lumea vrea să-i ajute, au un dar de a atrage bunăvoinţa altora, stau sub aripa îngerilor păzitori oriunde s-ar duce.

Şi explicaţia asta i-a rămas în minte, se potrivea de minune cu ceea ce observase ea la Polly.

Şi-a adunat forţele să facă faţă întâlnirii stânjenitoare. Nu voia să mai ţină supărarea: era prea obosită. O să se ducă direct în bucătărie, să o salute, şi apoi o să se retragă. Cel mai bun lucru pe care îl aveau de făcut era să treacă cumva de ziua asta care le mai rămăsese de petrecut împreună, şi apoi să-şi vadă fiecare de viaţa ei.

Polly tocmai termina de spălat vasele când Jess a intrat pe neaşteptate în bucătărie. În suportul de vase se aflau o singură farfurie şi o pereche de tacâmuri, şi Jess a simţit că o cuprinde mila, deşi – după cum bine îşi amintea

– şi ea mânca deseori singură. Exact aşa era: Polly stârnea compasiune pentru lucruri pe care alţii le făceau de voie, de nevoie.

— Bună, a salutat-o Jess, străduindu-se să pară veselă. Ai avut o zi reuşită?

După o clipă în care nu a ştiut ce să răspundă, Polly a zâmbit:

— Da, mulţumesc. Dar tu? Ai fost ocupată?

— Da, a răspuns Jess iritată de întrebarea prefăcut evazivă, hotărâtă să nu-i spună nimic mai mult, după care au tăcut amândouă. Ei bine, sunt foarte obosită. Am de gând să mă culc mai devreme.

— Înainte să pleci, a oprit-o Polly iute, pe când Jess dădea să iasă, să-ţi dau ce ai primit prin poştă.

— Eu, aici? s-a mirat ea.

Polly a încuviinţat din cap, ştergându-şi mâinile pe prosopul de bucătărie şi arătându-i spre masă. Lângă bolul cu fructe se aflau două pachete cu timbre din SUA. În primul era, după cum şi-a dat seama, cartea lui Daniel Miller, pe care o comandase de la AbeBooks. Cel de-al doilea venise de la Nancy Davis, după cum a văzut la adresa expeditorului, scrisă grăbit pe eticheta de poştă internaţională. Şi-a amintit acum că Nancy a vrut să trimită ceva după moartea Norei. Se pare că nu era vorba de un buchet de flori, cum presupusese ea.

Era curioasă să afle ce era în pachet, dar, dintr-un motiv inexplicabil chiar şi pentru ea, nu voia să pară interesată în faţa lui Polly. Aşa că a luat pachetele şi a mulţumit politicos, după care s-a dus sus, în dormitor.

A deschis mai întâi pachetul de la AbeBooks. Ce ironie, în nici două săptămâni să reuşească să facă rost de trei exemplare ale cărţii lui Daniel Miller. În pachet era ediţia din 1980 şi cuprindea şi adenda pe care o fotocopiase Polly şi o lipise la sfârşitul exemplarului ei. Jess a deschis cartea şi a frunzărit-o. Arăta mai folosită decât se aşteptase. Persoana care o avusese înainte părea să se fi crezut detectiv amator, căci făcuse tot felul de adnotări, scriind observaţii despre personaje, întrebări şi, chiar mai ciudat, o listă pe pagina de gardă, cu tot felul de otrăvuri şi metode posibile de a ucide. *Sola dosis facit venenum* scria în josul paginii, adică *Doza este otrăvitoare.* Jess încuviinţa din cap văzând trecute pe listă otrava de şobolani pe care Meg Summers i-o vânduse lui Isabel Turner şi planta pe care Evie o obţinuse pentru Matilda, dar la capătul listei, însoţit de un semn de întrebare, era scris

un cuvânt pe care nu l-a înțeles imediat: *cianotoxină*?

Jess s-a încruntat: ce era cianotoxina? A căutat cuvântul pe net, i-au apărut o mulțime de linkuri, de la Wikipedia la site-ul Agenției de Protecția Mediului şi la diverse publicații științifice. După o scurtă cercetare, a aflat că toxina respectivă este produsă de o cianobacterie care se găseşte în tot felul de locuri, dar mai ales în ape cu o concentrație mare de fosfor. Cianotoxinele se numără printre cele mai puternice otrăvuri cunoscute şi, în anume concentrații, pot ucide animale şi oameni. În timp s-au făcut şi experimente pentru a vedea dacă pot fi folosite ca armă biologică.

Ceva îi părea vag cunoscut. A căutat apoi alge verzi-albăstrii şi Australia de Sud şi a ajuns pe pagina de internet a Ministerului Sănătății din Australia de Sud, unde se spunea că resursele de apă din acea parte a țării erau permanent verificate, să nu conțină alge verzi-albăstrii. Se preciza că, în cazul în care se identifică astfel de alge, se emit alerte publice. Jess ştia că dealurile din Adelaide erau o regiune agricolă şi tot aşa fuseseră şi în anii ’50, deci nu era imposibil ca folosirea îngrăşămintelor cu fosfor, combinată cu sistemele septice, să fi provocat o înmulțire a acelor alge în decembrie 1959. Şi, mai ales, dacă Isabel fusese în Rezistență în timpul războiului, după cum presupunea Jess, era posibil să fi ştiut despre folosirea experimentală a acelei toxine ca armă...

Când Summers i-a descoperit, cei din familia Turner erau în costume de baie, deci se scăldaseră în bulboană. Dar poate că îşi umpluseră şi sticlele cu apă din pârâu şi toată povestea nu fusese decât un accident îngrozitor, nu o crimă? Se gândiseră oare poliția şi medicul legist la cianotoxină? Oare era cunoscută pe vremea aceea?

Jess nu primise răspuns de la profesorul universitar, dar şi-a căutat mesajul trimis şi a mai scris încă unul, cerându-şi scuze că îl deranjează din nou şi întrebându-l dacă nu cumva algele verzi-albăstrii ar fi putut fi cauza morții şi, aşa să fi fost, dacă la vremea aceea ar fi putut fi detectate.

Abia aştepta să citească notițele fostului posesor al cărții – cine ştie ce alte idei folositoare s-ar mai putea găsi mâzgălite pe margini? –, dar nu-i dădea pace gândul la pachetul de la Nancy. Jess nu voise să-l desfacă, ştiind că avea legătură cu moartea Norei, şi nu era sigură că putea să față altor mesaje de condoleanțe, dar fusese trimis prin curier, ceea ce dovedea că Nancy voia cu

tot dinadinsul ca Jess să-l primească repede.

Pachetul era moale, un plic căptuşit cu folie protectoare şi lipit cu o cantitate enormă de bandă adezivă. A trebuit să folosească forfecuța de unghii ca să-l poată deschide. Înăuntru erau un pachet înfăşurat în folie cu bule şi o scrisoare.

Dragă Jess,

Sper ca scrisoarea mea să te găsească bine, deşi, după cum ştiu, te confrunți cu imensa durere provocată de pierderea bunicii tale. Tare mi-aş dori să găsesc cuvintele potrivite ca să te pot mângâia, dar ştim amândouă că nu există nici o scurtătură prin care să ieşi mai iute din suferință. Aşa că nu pot spune decât că îmi pare nespus de rău şi că sunt alături de tine, cu sinceră şi egoistă gratitudine pentru că am putut să stăm de vorbă.

Prin această scrisoare îndeplinesc şi o promisiune pe care i-am făcut-o unchiului meu. În pachetul acesta, pe lângă scrisoare, mai este şi un pachețel despre care am aflat când sortam lucrurile din camera de lucru a lui Dan, după moartea lui. Avea o cutie de valori în care se afla pachetul şi nişte instrucțiuni. Dacă, după moartea Norei Turner-Bridges, s-ar întâmpla ca fiica ei, Polly, sau nepoata, Jessica, să ne contacteze, trebuia să le trimitem acest pachet. Dan ar fi preferat ca Polly să fie cea care îl primeşte.

Ştiu că mama şi bunica ta nu erau foarte apropiate, în timp ce tu şi Nora ați rămas foarte legate una de cealaltă şi mi-e teamă că, îndeplinind instrucțiunile lui Dan, aş putea să stârnesc un resentiment. Dar Dan a ținut cu tot dinadinsul ca acest pachet să fie deschis − pe cât posibil – de Polly. Ți-l trimit ție, cu scuze că nu am altă alegere decât să urmez indicațiile unchiului meu.

Sper că ai să mă înțelegi şi abia aştept să vorbim din nou cât de curând,

Cu cele mai bune gânduri,

Nancy

Jess şi-a dat seama că îşi ținuse răsuflarea în tot acest timp şi a suspinat adânc, îndelung. A mai citit încă o dată scrisoarea şi, după o clipă de gândire, a lăsat-o de-o parte şi s-a uitat la pachetul care o însoțea. Cine ar fi ştiut dacă îl deschidea chiar ea? Nancy nu era acolo să o vadă, şi Polly nici nu avea habar cine e Nancy Davis.

Dar – s-a gândit ea zâmbind cu părere de rău − chiar dacă i-a trecut prin minte aşa ceva, nu putea să încalce dorința lui Daniel Miller. A pipăit folia cu bule, înăuntru era ceva tare. A scuturat uşor pachetul şi a auzit un zornăit. Sunetul i se părea oarecum cunoscut, dar nu ştia de unde.

A pus pachetul jos, la o oarecare distanță. Dintr-odată s-a gândit că, în scrisoarea ei, Nancy spunea că Daniel Miller le pomenise pe ea şi pe mama ei pe nume. Era de înțeles că ştia cum o cheamă pe mama ei – o văzuse bebeluş, nou-născută –, dar de unde ştia numele ei?

Trebuia să afle ce conținea pachetul. Era convinsă, mai mult ca niciodată, că în el se aflau unele răspunsuri la căutările ei.

Aşa că nu avea de făcut decât un singur lucru.

A înşfăcat pachetul şi a coborât la parter.

— Mai spune-mi încă o dată cine l-a trimis? a întrebat Polly uimită, străduindu-se să înțeleagă ceva.

Jess dăduse buzna în bucătărie cu o hotărâre pe care Polly i-o cunoştea de când era mică. Îi flutura un pachețel prin fața ochilor, explicându-i în grabă ceva din care a înțeles doar că cineva i-a trimis ceva, de undeva, şi că ea avea o oarecare legătură cu asta.

— O cheamă Nancy Davis.

— Dar eu nu cunosc nici o Nancy Davis, a replicat Polly, năucită. De ce mi-ar trimite mie un pachet şi cum de-a ştiut să mi-l trimită aici? Şi de ce îți este adresat ție?

— Nancy Davis este nepoata lui Daniel Miller! i-a explicat Jess, pufnind nervoasă.

— Care Daniel Miller, cel care a scris cartea pe care ți-am dat-o ție?

— Exact! Daniel Miller a murit acum câțiva ani, şi Nancy este executorul lui testamentar. A lăsat un pachet şi instrucțiuni ca, în cazul morții Norei, dacă vor fi contactați de vreunul dintre urmaşii ei, să li se dea acest pachet.

— Dar eu nu i-am contactat.

— Tu nu, dar eu i-am căutat. Am sunat-o pe Nancy Davis.

— Şi-atunci de ce mi-a trimis pachetul *tocmai mie*?

— Asta n-am de unde să ştiu. Dar Nancy spune că aşa scria clar în instrucțiunile lui. Că pachetul e pentru tine.

Polly a oftat. Începea să se agite. Îi adusese lui Jess cartea lui Daniel Miller

pentru că voia să o ajute pe fiica ei într-un moment dificil, dar nu ţinea morţiş să redeschidă toată povestea aceea. Îi dăduse viaţa peste cap: şocul suferit când a aflat ce făcuse Isabel Turner, hotărârea Norei de a păstra secretul, insistenţa ei ca Jess să nu afle niciodată...

Şi uite că tot acolo ajunseseră! Fără să ţină cont de dorinţele Norei, venise un pachet pentru Polly, din pricină că Jess stârnise toată povestea asta. Toate trei parcă ar fi fost personaje dintr-un basm vechi: un blestem aruncat peste leagănul unui copilaş, promisiunea smulsă de a împiedica copilul să afle secretul şi adevărul care iese inevitabil la suprafaţă.

— Instrucţiunile lui au fost foarte clare, a repetat Jess. Este al tău, faci ce vrei cu el.

Polly a ridicat pachetul. Indiferent cât de nelămurită se simţea, un singur lucru era clar: Jess voia cu tot dinadinsul să ştie ce conţinea. Şi-a luat inima în dinţi şi a întrebat:

— Să-l deschid atunci, nu?

— Fă cum vrei!

Polly s-a străduit să nu se arate amuzată de strădania lui Jess de a părea nepăsătoare. Ea nu putea niciodată să rămână indiferentă.

— Ei bine, atunci, hai să vedem ce e înăuntru!

Banda adezivă care lipea hârtia era veche şi începuse să se îngălbenească. S-a desprins uşor.

— E o casetă! a exclamat Polly. N-am mai văzut dintr-astea de ani de zile!

— Şi ce e pe ea? Ce scrie?

Polly a întors-o ca să se uite la etichetă. *Nora Turner-Bridges, 14 decembrie 1979.* Data îi amintea de ceva şi nu i-a trebuit decât o frântură de secundă ca piesele de puzzle să se aranjeze cum trebuie: era ziua când Daniel Miller venise să o vadă pe Nora la Darling House. I-a spus asta lui Jess, şi apoi s-a încruntat, mirându-se:

— Dar nu-mi dau seama ce legătură are asta cu caseta!

Jess a tras adânc aer în piept.

— Este interviul pe care i l-a luat Norei.

Polly a ascultat-o pe Jess explicându-i că Daniel Miller a revenit în Australia după descoperirea rămăşiţelor Theei Turner.

— A venit ca să scrie adenda care apare în ediţiile ulterioare ale cărţii, dar

Nancy mi-a spus că a făcut şi înregistrări. Lucru pe care nu îl putuse face în 1959 – tehnologia nu era încă atât de avansată –, aşa că a stat din nou de vorbă cu localnicii din Tambilla.

— Habar nu am avut... deci asta au făcut ei în bibliotecă. Şi după aceea el a ieşit în grădină.

Polly îşi amintea geanta voluminoasă pe care o ducea în mână, presupunând că avea înăuntru un magnetofon dintr-acela mare, de pe vremuri.

— Şi-atunci l-ai cunoscut, nu-i aşa?

— L-ai cunoscut şi tu atunci, te-a plăcut foarte mult.

— A, de-aia ştia cum mă cheamă! a exclamat Jess, clătinând din cap, înțelegând în fine.

— Cred că da.

— Pot să o iau? a întrebat Jess, arătând spre casetă.

Polly a privit-o cum răsuceşte caseta de plastic între degete, deschizând-o apoi şi trecându-şi nerăbdătoare degetele peste ea.

Uitându-se la chipul emoționat al fiicei sale, Polly şi-a amintit ziua în care îl cunoscuse pe Daniel Miller. Se şi vedea lângă fântână, sporovăind cu scriitorul acela american, rafinat, îmbrăcat în haină de piele, în timp ce micuța Jess se apropia de-a buşilea şi s-a ridicat în picioare lângă ei. Lui Polly îi plăcuse Daniel Miller. Ochii lui arătau că-l interesează de-adevăratelea răspunsul, chiar şi când punea cele mai banale întrebări despre viața ei la Darling House şi sporovăia despre cât de plăcut trebuie să fie să creşti acolo, trei generații laolaltă, şi cât de mult o iubea Nora încă de când se născuse.

Stând acolo, alături de Jess, Polly simțea că o cuprinde tristețea – aşa cum i se întâmpla adesea −, gândindu-se la trecut şi la toate şansele pierdute. Trăsăturile din copilărie mai putea încă fi desluşite pe chipul de femeie matură al fiicei sale, dar puteau fi văzute doar de cine ştia să le caute. Sprâncenele mari o făceau, încă de mică, să pară inteligentă, avea gura serioasă şi bărbia cu gropiță, capul uşor înclinat când se concentra. Polly petrecuse ore în şir întipărindu-şi în minte forma de inimioară a figurii fiicei ei. Ce crudă e viața asta, părinții şi copiii trăiesc împreună atâtea momente esențiale şi doar unii păstrează amintirea lor! Să fii singurul care-şi aminteşte

ceva e semn de mare singurătate!

— Ce e? a tresărit Jess, surprinzând-o că o priveşte atât de intens.

Era evident că Polly făcuse nişte alegeri greşite – e ciudat că indicatoarele rutiere se văd mai bine în oglinda retrovizoare –, dar învățase de mult că nu avea nici un rost să se lase prinsă în păienjenişul întunecat al regretelor. Aşa că a zâmbit şi a spus doar:

— Ei, haide atunci, vrei să vedem ce e pe casetă?

CAPITOLUL TREIZECI ŞI DOI

Din fericire – după cum aveau să constate mai târziu –, Nora era una dintre puținele persoane din Sydney care păstrase nu numai videocasetofonul, ci şi sistemul de boxe stereo ultraperformant pe care îl cumpărase în anii ’80 şi îl instalase cu surle şi trâmbițe în biblioteca de la Darling House. Cutia de culoarea argintului mat avea pe lângă casetofon şi două cadrane de reglat volumul fiecărei boxe uriaşe.

Când locuia împreună cu Nora, Jess avea voie să folosească acest aparat special doar în anumite condiții, ceea ce îi conferea un prestigiu anume. Când privea cum vibrează acele cadranelor, pe fundalul luminos portocaliu, avea o senzație aproape religioasă. Acum, a verificat pe ce parte începea caseta şi a introdus-o în aparat. Degetul i-a tremurat uşor când a apăsat pe clapeta de pornire.

— A pornit chestia aia?

Vocea Norei a țâşnit din boxe şi Jess a tresărit, trăgându-şi degetul atât de iute, încât, când i-a dat drumul, s-a oprit caseta.

Deşi se aşteptase la asta, fusese năucită să o audă pe Nora. Părea atât de prezentă şi, cu toate acestea, ai fi zis că e un spirit voios care hălăduia în bibliotecă şi după moarte. Era bizar să te gândeşti că interviul fusese înregistrat în aceeaşi încăpere.

Oare unde stătuse Nora în ziua aceea? se întreba Jess. În fotoliul ei de lângă fereastră? La birou? Dar Daniel Miller? El trebuie să se fi aşezat lângă magnetofon. Atunci poate că a stat el la birou? Sau a vrut să-şi facă interlocutoarea să se relaxeze, înlăturând orice obstacol, discutând cu ea ca un confident?

Polly aştepta răbdătoare să pornească din nou caseta.

Trăgând adânc aer în piept, tulburată, Jess a apăsat pe tasta de pornire, şi când banda a început din nou să ruleze, s-a auzit vocea unui bărbat care a

spus:

— Sigur că a pornit!

Jess s-a dus să se aşeze în fotoliul Norei, aşteptând să audă ce urma să spună bunica ei.

— Trebuie să vorbesc spre chestia asta?

— Nicidecum!

Vocea clară, caldă, cu accent american a lui Daniel Miller dovedea că se afla mai aproape de aparat decât Nora.

— De fapt, funcţionează mult mai bine dacă nu te gândeşti că te înregistrez. Vorbeşte cu mine, fără să iei în seamă maşinăria.

Ceea ce a urmat era o discuţie plăcută, tristă uneori, între doi oameni a căror prietenie se cimentase în timpul unor întâmplări zguduitoare. Distanţa care te-ai fi aşteptat să existe între un ziarist şi interlocutorul său dispăruse şi, deşi nu se văzuseră de mai bine de douăzeci de ani, discuţia lor – punctată de pauze şi tăceri – izvora din fapte ştiute şi trăite de amândoi.

Când a venit vorba despre descoperirea rămăşiţelor Theei Turner, Nora a plâns şi se auzea în înregistrare cum Daniel Miller o consolează, înainte de a merge mai departe.

— A trecut atât de mult, a spus ea în cele din urmă. Ajunsesem să cred că nu au s-o mai găsească vreodată.

— Trebuie să fie o uşurare, într-un fel, că poate acum să-şi găsească odihna.

— Da, într-un fel! a încuviinţat Nora. Dar răscoleşte din nou totul.

— Ai putut să dormi? a întrebat-o el blând, îngrijorat.

— Nu prea.

— Are să fie înmormântată la Tambilla?

— Eu nu... fratele meu hotărăşte.

— Ai vorbit cu el?

— Da, puţin.

— Polly ştie?

— Nu, nu, nu-i spun ei lucruri dintr-astea. La ce i-ar folosi să ştie astfel de grozăvii?

— Dar ştie despre Halcyon, nu-i aşa?

— Ştie suficient.

— Trebuie să aibă douăzeci de ani de-acum.

— Da, aproape... în ziua de ajun.

— Greu de imaginat!

— Ştii cum se spune? Zilele sunt lungi, dar anii sunt scurţi.

— Cum este?

— Polly? A, e fată bună. Sensibilă şi blândă, deşteaptă la şcoală, frumuşică foc. Dar e naivă, romantică, delicată – genul acela care citeşte o mulţime de cărţi de poezie şi-şi închipuie că viaţa chiar este aşa, ca o poezie. Uneori trebuie să o păzesc de ea însăşi, să fiu atentă ca lumea să nu profite de ea. Dar nu mă deranjează, la asta m-am înhămat: să ai un copil e o slujbă pe viaţă.

— Mi-amintesc de voi două atunci. La vremea aceea nu mi-am dat seama, dar m-ai făcut să mă gândesc la cumnata mea şi la bebeluşul ei. Polly a ta era un copil minunat, atât de liniştit.

Jess şi-a aruncat privirea spre Polly, dar ea stătea cu capul aplecat şi nu i-a putut desluşi emoţia.

Daniel Miller a întrebat-o apoi dacă se mai întorsese la Tambilla din 1960.

— Nu, Doamne fereşte! Nici vorbă! N-aş suporta nici să trec prin zonă. Mă obsedează toată... povestea aceea.

Apoi a urmat o pauză, şi Daniel Miller a avut înţelepciunea să o lase să treacă.

— Dar tu te-ai mai... ai văzut casa când ai fost acolo? a întrebat în cele din urmă Nora, cu vocea tremurândă.

— Da.

— Arăta rău? Nici nu ştiu cine are grijă de ea, dacă Thomas a angajat pe cineva. Au fost nişte hipioţi cei care au găsit-o – Dumnezeu ştie ce-or fi făcut din casa aceea, cu toate săpăturile şi intervenţiile lor.

— Arăta destul de bine. Cel mai rău lucru pe care l-au făcut e că au atârnat cârpe colorate în cadrul uşilor. Dar grădina a avut destul de suferit, Henrik Drumming a îngrijit-o cât a putut – în ciuda indicaţiilor lui Thomas să nu se ocupe de ea –, dar a făcut şi el un atac cerebral acum câţiva ani şi nu s-a mai descurcat.

S-a lăsat tăcerea, şi Jess a auzit târşâitul picioarelor şi scârţâitul tapiţeriei de piele când unul din ei şi-a schimbat poziţia, apoi s-a auzit vocea Norei, încordată, nefirească:

— Şi trandafirii ei?

— Au rezistat vitejeşte o vreme, dar, la un moment dat, cred că vreo pasăre a lăsat să cadă în grădină o sămânță de roşie şi vrejurile au năpădit totul. Au sufocat trandafirii aproape de tot.

— Asta nu i-ar fi plăcut deloc. Grădina de trandafiri era marea ei mândrie. Când te gândeşti că tâmpiții ăia au săpat-o cu cazmaua! Cândva era un loc sfânt, nimeni n-ar fi îndrăznit...

— Crezi că fratele tău are să vândă casa acum?

— Nu are nici un motiv să o mai păstreze.

— Poate că asta şi aştepta? Trebuie să fi fost îngrozitor să nu ştie sigur ce s-a întâmplat cu copilul lui.

Lui Jess ideea i s-a părut de bun simţ, dar Nora a spus scurt:

— Asta e tot ce vrei de la mine? Am cam obosit să vorbesc.

— Da, asta e tot.

Jess a auzit cum îşi strângeau lucrurile – pocnetul clapetelor servietei, rostogolirea pixului pe masă, un pahar ridicat şi pus apoi la loc – şi, brusc, din nou vocea Norei care întreba, ca şi cum abia atunci i-ar fi venit ideea:

— Şi cei de-acolo? Ce mai fac?

— Destul de bine.

— Cu cine te-ai întâlnit?

— Cu Peter Duke, cu Percy Summers... din păcate, el şi-a pierdut soția.

— Cum? A murit Meg?

— Acum un an şi ceva.

— N-am ştiut, a spus Nora atât de încet, încât Jess a fost nevoită să se aplece spre aparat ca şi cum asta ar fi ajutat-o să audă mai bine. Îți mai aduci aminte? Ea a venit să mă ajute, a apărut în ziua de Crăciun cu mâncare şi a insistat să stea să facă ordine în bucătărie.

— A fost o femeie bună.

— Şi-uite cum s-a dus... s-a prăpădit!

Vocea Norei era emoționată, dar se mai simțea şi altceva: nu-i venea să creadă, după cum i s-a părut lui Jess, care îşi putea închipui cât de tulburător trebuie să fie să afli despre moartea cuiva care a fost atât de omenos cu tine într-un moment de mare suferință.

— Fiul ei Kurt mai e încă acolo şi am vorbit şi cu Betty Diamond şi cu

Becky Baker.

Auzind numele lui Becky, Nora a pufnit dispreţuitoare, şi Jess şi-a amintit de incidentul petrecut între ele, descris în cartea lui Daniel Miller.

— Fata aia era o adevărată pacoste, a spus Nora, se legase prea tare... am simţit asta de cum a ajuns acolo, mereu dădea târcoale, se comporta ca şi cum fetiţa lui Isabel ar fi fost a ei!

— A fost foarte tulburată în timpul interviului, a răspuns Miller, nu-i venea să creadă că s-au descoperit rămăşiţele. Cred că a sperat întotdeauna că Thea o să apară cândva vie şi nevătămată.

— Ei, era cam tâmpiţică. Fără îndoială că avea tot felul de idei prosteşti în cap.

Jess a rămas uluită de asprimea din vocea Norei şi de judecata ei lipsită de compasiune. Evident că fusese speriată când Becky Baker se repezise la ea pe stradă. Era de înţeles, era şi ea om, a încercat să o scuze Jess, suferise o lovitură colosală, dar, dacă judecai la rece, parcă era cam neplăcut cum vorbea. Jess nu a putut să nu remarce cât de dur era comentariul cu care Nora încheia interviul.

Căci, din păcate, era sfârşitul! Daniel Miller oprise înregistrarea în acel moment, aşa că nu avea de unde să ştie ce-i răspunsese Norei.

Acum, în lumina lămpii din bibliotecă, Jess a exclamat, risipind tăcerea:

— Eeei, bine!

Era dezamăgită de înregistrare. Sperase – mai mult chiar, fusese convinsă că banda va conţine răspunsurile la toate întrebările ei. Şi oare de ce i-o fi trimis-o tocmai lui Polly, cu atâtea precauţii şi instrucţiuni precise? Din discuţie nu reieşea nimic nou, acoperea aceleaşi lucruri despre care Miller scrisese şi publicase şi mai înainte. Şi nici pe Nora nu o prezenta într-o lumină prea bună, în aşa fel încât să reprezinte o mângâiere pentru cei dragi ai ei.

Jess şi-a ridicat ochii să vadă dacă mama ei avea aceeaşi impresie, dar Polly stătea cu capul aplecat, uitându-se la un petic de hârtie.

— Ce e aia?

— O scrisoare.

— Alta? Tot de la Nancy? a întrebat Jess nedumerită.

— De la Daniel Miller. Era în cutia casetei audio, vârâtă în spatele

etichetei. Acum am dat peste ea. Dar nu am ochelarii la mine, a spus ea, întinzându-i hârtia lui Jess. Citeşte-o tu.

Jess a luat scrisoarea. Hârtia era extrem de fină, din genul acela folosit mai demult la scrisorile par avion, de pe vremea dinaintea e-mailului, când trebuia să ţii cont şi de greutatea hârtiei atunci când doreai să comunici cu cineva de la mare distanţă. Jess a îndreptat-o spre lumina lampadarului şi a început să citească.

Dragă Polly,

Mă aflu în avion, la două ore depărtare de aeroportul JFK, şi tot drumul de la Sydney m-am chinuit să iau o hotărâre. Când ai să primeşti această scrisoare – dacă ai s-o primeşti –, probabil că nici nu o să mai ştii cine sunt. Dar acum, când scriu, am încă foarte viu în minte chipul tău.

Te-am întâlnit acum câteva zile, lângă fântâna de la Darling House, unde tocmai îi luasem un interviu mamei tale, referitor la recenta descoperire a unor rămăşiţe omeneşti la conacul numit Halcyon, unde au locuit fratele şi cumnata ei, şi la închiderea unei anchete a poliţiei − rămasă deschisă ani de zile − privind dispariţia cu douăzeci de ani în urmă a nepoatei sale nou-născute, Thea Turner.

M-am bucurat să o văd pe Nora. Ne-am înţeles bine în 1959 şi mi-a plăcut foarte mult, aşa că această vizită a fost importantă şi pe plan personal, pe lângă cel profesional. După ce am terminat interviul, m-a condus până la uşă şi, când am ieşit pe alee, şi-a amintit că avusese de gând să-mi dea o fotografie cu grădina atunci când fusese prima dată pusă la punct. Aşa că s-a dus înapoi ca să o aducă şi eu am făcut câţiva paşi pe peluză.

Te-am întâlnit în dreptul fântânii. Nu mă aşteptasem să dau peste nimeni, aşa că am fost surprins să mă pomenesc, aşa dintr-odată, lângă tine. Am simţit că mă cuprinde o ameţeală ciudată, nu te mai văzusem de când erai foarte mică, în braţele mamei tale. Te-am întrebat ce faci, dacă eşti fericită, şi mi-ai spus că eşti. Am cunoscut-o şi pe fiica ta, Jessica, şi am aflat că locuiaţi amândouă cu Nora la Darling House.

Totuşi, nu puteam să-mi alung o senzaţie ciudată, şi mintea mea se străduia să rezolve ceva, când Nora s-a întors şi m-a chemat. Dar, cu fiecare pas pe care-l făceam, rotiţele memoriei se îmbinau până când mintea mi s-a limpezit în fine şi am înţeles ce nu-mi dădea pace. Nora a fost şocată de-a

binelea când am întrebat-o de-a dreptul şi, pentru o fracţiune de secundă, mi-am dat seama că era tentată să nege. Dar ştiu din experienţă că vinovăţia te însoţeşte toată viaţa, asemenea unui prieten de mare nădejde, şi te îndeamnă să dezvălui adevărul atunci când se iveşte, în fine, ocazia.

Ea a început să plângă, implorându-mă să înţeleg şi să o iert. Ţi se rupea inima să o vezi cât de disperată era. I-am propus să intrăm înapoi în casă şi să stăm de vorbă. Mi-a cerut să promit că nu am să suflu nici o vorbă nimănui şi am acceptat. Şi nici nu am de gând să fac altcumva, deşi am să mă întreb toată viaţa ce altceva mi-a scăpat, sau ce am înţeles greşit, ori cum am fost indus în eroare. Oricum ar fi fost, am făcut atunci ceva de care nu pot fi mândru.

Nu-mi dau seama ce altceva m-a împins să fac asta, în afară de obiceiul profesional adânc înrădăcinat de a obţine o dovadă concretă. Banda pe care înregistrasem interviul mai devreme fusese întoarsă şi derulată, gata să fie folosită atunci când voi mai avea nevoie de ea. Şi, fără să ştie Nora, am înregistrat şi cea de a doua discuţie, confidenţială, de data aceasta. După aceea m-am gândit să distrug caseta. Oricum decisesem să nu fac public ceea ce îmi spusese. Îi promisesem şi, mai mult decât atât, nu-mi închipuiam că ar fi folositor cuiva, mai ales că îmi dădeam seama cât rău putea produce.

După cum socotesc eu, există o singură persoană a cărei viaţa să fie afectată de ceea ce mi-a spus ea. Nora mi-a cerut atunci să o iert, dar nu eu puteam să-i iert faptele. Aşa că m-am hotărât să păstrez această bandă pentru tine, Polly. Nu ştiu dacă ai să citeşti vreodată această scrisoare. Cred că depinde de tine, de hotărârea ta de a afla adevărul. Dacă nu o să-l cauţi niciodată, voi presupune că ai preferat să nu ştii şi că am făcut bine că am păstrat secretul Norei. Dar, dacă ajungi totuşi să mă cauţi, atunci să ştii că adevărul te aşteaptă aici. Îţi aparţine. Eu nu am făcut decât să-l păstrez.

Daniel Miller

Adevărul! Jess simţea că i se învârteşte capul. Înţelegea că acolo se aflau, în fine, răspunsurile pe care le aştepta. Murea de nerăbdare, dar totuşi aluzia lui Daniel Miller la vinovăţie o îngrijora. Pentru prima dată şi-a pus întrebarea dacă Nora făcuse ceva foarte rău. A împăturit hârtia subţire în două şi a aşteptat să vadă ce zice Polly. Scrisoarea, caseta, decizia, toate îi aparţineau ei. Erau prea multe dintr-odată, mai ales pentru cineva care nu-şi

petrecuse săptămâna din urmă numai cu Halcyon şi familia Turner în minte.

— Ce părere ai? a întrebat-o ea. Să întorc caseta?

Mama ei a privit-o în ochi şi, când a încuviințat solemn din cap, pentru o clipă, Jess a retrăit acea senzație atât de cunoscută, acel vechi sentiment de apropiere pe care-l mai păstra în amintire, când se simțea protejată alături de ea, indiferent ce grozăvii ar fi putut să o pândească.

CAPITOLUL TREIZECI ŞI TREI

— Vrei să-mi spui ce s-a întâmplat? s-a auzit vocea lui Daniel Miller.

Nu trecuse decât o jumătate de oră de când terminaseră ultimul interviu, dar vocea i se schimbase. Era tensionată: serioasă şi foarte prudentă. Jess a recunoscut tonul precaut, îl folosise şi ea în acele interviuri în care îşi dădea seama că trebuie să procedeze cu mare atenţie ca nu cumva interlocutorul să renunţe să mai vorbească. Vorbele lui se auzeau înfundat – probabil că lăsase magnetofonul în geantă şi din pricina aceea se auzea ca şi cum ar fi fost amândoi foarte departe.

— Hai să începem cu noaptea când s-a născut, a sugerat el.

Jess şi-a ţinut răsuflarea în timp ce din boxe se auzeau pârâituri. Nu putea să o privească în ochi pe mama ei. În cele din urmă, s-a auzit vocea slabă a Norei:

— Am născut-o în timpul unei furtuni puternice. Era ajunul Crăciunului, ziua în care s-a întâmplat tragedia de lângă bulboană. M-au apucat durerile după ce au plecat poliţiştii. Cred că din pricina şocului. Mi-a luat ceva timp să îmi dau seama ce se petrece. Îmi ieşisem cu totul din minţi. Nu aşa trebuia să se întâmple. Isabel trebuia să fie cu mine. Mă bizuisem pe ea. Nu-mi aduc aminte prea multe despre naştere, doar furtuna, furtuna aia cumplită. Am crezut că nucul din faţa geamului meu avea să se despice în două, vântul şuiera prin crăpăturile cercevelelor, ploaia biciuia cu furie geamurile. În mintea mea, mi se părea că eu mă prefăcusem în furtună sau că furtuna intrase în mine. Era ca şi când aş fost posedată, ca şi cum s-ar fi putut să rămân încremenită pe veci în situaţia aceea, dar cumva copilul s-a născut şi, deşi aş fi crezut că n-am să mai pot dormi vreodată, după ziua aceea, după tot coşmarul acela, eram atât de istovită, încât am adormit cu copilul în braţe. Când m-am trezit, am avut impresia că nu a fost decât un vis, până când i-am văzut căpşorul sprijinit pe braţul meu şi mi-am amintit totul dintr-odată.

Mintea mea nu putea să cuprindă totul, şi bucuria imensă, şi groaza cumplită dinainte, aşa că m-am concentrat doar asupra fetiței mele, cu fața ei delicată, cu buzele mişcându-se uşor, cu pielea catifelată şi cu degețelele perfecte, incredibil de mici. Era superbă, era a mea. Era tot ce-mi dorisem şi tot ce visasem să am. Atât de frumoasă şi atât de liniştită. Când au venit să vadă ce fac, a doua zi, unul din polițişti a remarcat cât de cuminte era. „Ați şi născut“, s-a mirat el când le-am deschis uşa. „Da, azi-noapte“, m-am auzit răspunzându-le, iar vocea mi-a sunat ciudat, ca şi cum ar fi aparținut altcuiva. „Ar trebui să-i puneți numele Noël[49].“ „Sau Joy[50]“, a spus polițistul mai tânăr. „O cheamă Polly“, le-am răspuns eu. „Ei, indiferent cum o cheamă, aveți un copil minunat! Eu am trei şi nici unul n-a dormit aşa de liniştit ca ea. Doarme ca un prunc, nu aşa se zice? Dar nu e valabil şi pentru ai mei!“

— Şi avea dreptate. Dormea atât de profund, fără un sunet, nemişcată. La început nu mi-am făcut nici o grijă. Nu mai avusesem copii. Aşa că nu ştiam cum e. Şi când a venit doamna Summers să vadă ce fac şi să mă ajute la treabă, mi-a spus că fiecare copil e unic în felul lui şi că fetița s-a născut într-un moment tare greu. Copiii sunt foarte sensibili. Dar, pe măsură ce trecea timpul, am început să mă îngrijorez. Nu puteam să o fac să sugă. Ori de câte ori încercam, plângea uşurel, abia auzit, de parcă era deja plictisită de lumea asta. Nu înțelegeam ce e cu ea. Ştiam că are nevoie de lapte, dar nu puteam să o liniştesc. Mă durea tot corpul. Simțeam că îmi crapă capul, pieptul, pântecele. Ce n-aş fi dat ca Isabel să fie cu mine! Trebuia să fi fost acolo, să mă ajute. Şi copilul îmi plângea în brațe până când adormea, în cele din urmă, şi eu o țineam aşa cât de mult puteam, punând-o în pătuț doar când aveam nevoie de amândouă mâinile libere. După un astfel de moment, m-am dus să văd ce făcea. Adormisem şi eu – eram atât de istovită, cum nu fusesem vreodată până atunci. Şi când m-am trezit, am văzut că nu mai era atâta lumină şi mi-am dat seama că ea dormea de ore întregi. Stătea în pătuț, cu păturica peste trupul ei făcut grămăjoară, cu fața întoarsă într-o parte, cu ochii strâns închişi, complet nemişcată. Perfectă ca o păpuşă de porțelan. N-am putut niciodată să-mi şterg imaginea aceea din minte. Am rămas în prag, admirând-o o vreme, şi apoi mi-a trecut prin minte ceva şi am sărit spre ea, am pus mâna pe spatele ei, încercând disperată să-l simt cum se ridică şi coboară, s-o trezesc. Dar n-am simțit nimic. Nimic. Am ridicat-o, şi-am

crezut că, dacă o s-o scutur, sau dacă o să mă plimb cu ea, sau o să-i dau să sugă... o să fie bine. Dar nu a fost. Nu-i era bine deloc.

Banda continua să meargă, dar vocile nu se mai auzeau. Se simțea doar atmosfera încărcată a încăperii aceleia de demult, senzația de claustrofobie. Jess a îndrăznit să arunce o privire spre Polly, dar mama ei rămăsese cu ochii ațintiți asupra palmelor, cu gândurile de nepătruns. Jess a dat volumul mai tare, ascultând fâşâitul şi pocniturile benzii. Şi tocmai când credea că înregistrarea se terminase, a auzit din nou vocea Norei. Era diferită, altfel de data aceasta, atât de cunoscută, şi totuşi, Jess nu credea că o mai auzise pe bunica ei vreodată atât de... vulnerabilă.

— Nu-mi pot aminti cât timp a trecut. Am ținut-o în brațe ca şi cum s-ar fi putut, prin vreo minune, s-o readuc la viață. Nu puteam să o las. Nu puteam să mă despart de ea – cât timp o țineam în brațe, mai era o speranță. Şi încă o mai țineam în brațe a doua zi când a venit Meg şi chiar mai târziu, când au venit polițiştii să mă ducă la întrunirea aceea din oraş.

Jess şi-a amintit cum o descrisese Daniel Miller pe Nora la întrunirea comunității: o întruchipare a demnității, suferind pentru pierderea celor din familie, ocrotindu-şi grijulie pruncul nou-născut. Cu atât mai tulburător era să afle adevărul din spatele acelei scene, profunzimea imensă a pierderii cumplite. Jess ar fi vrut ca Miller să o întrebe mai departe, deşi îşi dădea seama că el proceda corect lăsând-o pe Nora să povestească în ritmul ei.

În cele din urmă, bunica ei a continuat:

— Doar a doua zi, înainte de a se lumina, sau poate în ziua următoare am ieşit să fac câțiva paşi. Obişnuiam mereu să mă plimb, să-mi întind picioarele, să-mi limpezesc capul. Dar nu mai ieşisem de când se născuse Polly. Totuşi, în dimineața aceea am ieşit. Am păşit afară şi imediat am auzit un sunet, ca un scâncet de pui de animal. M-am dus spre trandafiri, către stratul cel mai aproape de casă şi sunetul s-a auzit mai tare. Şi acolo am găsit-o! Credeam că mi-am pierdut mințile. Copiii nu apar aşa, din senin! Dar ea era acolo, printre trandafiri.

— Thea! a spus Daniel Miller.

— Am luat-o repede şi-am dus-o în casă – ce altceva aş fi putut face? Păturica era murdară şi ruptă, dar ea era în perfectă stare. N-avea nici un semn. La început nu se liniştea. Îi era foame, de bună seamă. Dumnezeu ştie

de când nu mai mâncase, sărăcuța! I-am dat să sugă şi ăsta a fost cel mai firesc lucru pe care l-am putut face. Era atât de nerăbdătoare. La început m-am gândit să o țin. Dar nu aveam cui spune şi nici cum să anunț pe cineva. Linia telefonică nu funcționa încă după furtuna din seara de ajun şi eram singură. Nu eram capabilă să merg pe jos până în oraş. Am stat singure amândouă timp de două zile. După o pierdere atât de cumplită, noi eram singurele supraviețuitoare. Era un miracol de-a dreptul. Doar după câteva zile mi-a venit ideea, după ce mi-a spus ceva unul dintre polițişti. Au intrat în casă, iar fetița dormea liniştită în cărucior, lângă mine. Apoi a început să plângă şi eu am pus-o la sân, iar polițistul a spus: „Uite ce bine îi merge! A crescut foarte repede, nu-i aşa?“ Pentru o clipă m-am întrebat ce-o vrea să zică, apoi am înțeles că o confunda. „E tare mâncăcioasă“, i-am răspuns eu. Ceea ce era adevărat. Şi era atât de normal, atât de potrivit.

Tonul Norei se schimbase, se apăra, semănând tot mai bine cu atitudinea bine-cunoscută a bunicii: plină de încredere, ireproşabilă, având întotdeauna dreptate. Dar ceea ce spunea era uluitor. Şi-a aruncat ochii spre Polly întrebându-se ce părere o fi având, dar chipul mamei ei rămânea neclintit, imposibil de citit.

— Au fost momente când am uitat ce-am făcut. Era copilul meu, Polly a mea. Alteori, mă gândeam: ce altă soartă mai bună ar fi putut avea acest sufletel care nu greşise cu nimic? Ce bine i-aş fi făcut dacă declaram totul la poliție? Să se afle cine este ea cu adevărat? Să o las să trăiască cu ruşinea faptei săvârşite de Isabel? Nu, eu eram mama ei şi aveam să fiu cea mai bună mamă din lume pentru fetița aceea perfectă. Un copil trebuie să trăiască întotdeauna alături de familia lui. Cine altcineva ar fi putut să o iubească la fel ca mine? Cui făceam rău prin asta?

Jess se gândea la Percy Summers, care trăise zeci de ani frământându-se, neştiind ce se întâmplase şi crezând că el era răspunzător de moartea fetiței. Nora nu avea de unde să ştie asta, desigur, deşi probabil că se întrebase cum de ajunsese copilul acolo, în grădina de trandafiri. Să fi crezut oare că fusese cu putință s-o ia câinii sălbatici de la locul picnicului, şi apoi s-o aducă înapoi, nevătămată, tot ei, în grădina de trandafiri a lui Isabel, chiar lângă casă? Probabil că, dacă voia cu tot dinadinsul, putea să creadă orice.

Daniel se gândea evident la întrebarea retorică a Norei: cui făcea vreun rău

prin asta?

— Dar fratele tău? Era copilul lui, nu-i aşa?

— Ce să facă el cu un copil mic?! a pufnit ea. El nu s-a ocupat nici de cei pe care îi avea mari! Nu, eram făcute una pentru alta, supravieţuiserăm împreună.

— Dar nu a recunoscut-o?

— Nici nu a văzut-o. Ne-a părăsit complet – a început o viaţă nouă la Londra şi nu s-a mai întors niciodată în Australia. Iar eu bineînţeles că nu am dus-o niciodată să îl cunoască. La o lună după moartea lor, am plecat înapoi la Sydney, luând cu mine fetiţa, pe Polly a mea. Am fost scutită de întrebări. Lumea nu ştie cum să se poarte în cazul unei tragedii. Nu ştie ce să spună, şi nu vrea să spună ceva nepotrivit, aşa că se asigură că nu spune nimic. Nu m-am întâlnit cu nimeni, în afară de doamna Robinson. Şi nici nu m-a deranjat. Ce altceva puteam să-mi doresc decât să stau cu fetiţa mea, doar noi două? După ce a trecut suficient timp, şi lumea a început să vină în vizită, nu a vorbit nimeni despre Isabel şi despre ce a făcut. Ei, sunt convinsă că bârfeau, dar aveau atâta minte să nu vorbească în faţa mea. Se concentrau cu toţii asupra copilului, a copilului *meu*. Toată lumea ştia cât de mult mi-l dorisem şi era clar că nimeni nu bănuia că nu ar fi al meu. Şi de ce ar fi crezut aşa ceva? Când plecasem în Australia de Sud eram în ultimele săptămâni de sarcină, aveam greţuri mari, şi voiam să stau la cumnata mea până la naştere. Faptul că Isabel a comis crima aceea oribilă a fost o coincidenţă groaznică, dar asta nu reprezenta nici un motiv ca întoarcerea mea acasă cu un bebeluş să fie considerată altceva decât se aşteptau să vadă.

După o pauză, când au tăcut amândoi, Daniel Miller a întrebat:

— Un singur lucru nu înţeleg. Când Becky Baker s-a repezit la tine atunci, pe stradă, jurând că duci în cărucior copilul lui Isabel, a avut dreptate, nu-i aşa?

— Dar nu era treaba ei!

— Atunci Meg Summers ţi-a luat apărarea. Dar sigur că a ştiut. A venit la conac, te-a văzut, o cunoştea pe Isabel, o mai văzuse pe Thea şi altă dată. Era şi ea mamă, sigur îşi dădea seama cum arată un nou-născut.

— Ce vrei să spui, domnule Miller?

— Mă întreb de ce a făcut asta? De ce a păstrat secretul?

— Asta numai ea a ştiut. Era tare iubită în oraş. Mama tuturor – aşa îi spunea lumea. Poate pentru că şi-a dat seama pur şi simplu că eu eram persoana cea mai indicată să aibă grijă de copil.

Daniel Miller a mormăit, ca şi cum ar fi căzut pe gânduri şi a tăcut o vreme. Când a vorbit din nou, avea vocea aproape pierdută:

— Şi cu Polly, fetiţa ta, ce s-a întâmplat?

— Am ţinut-o o vreme în coşuleţul de răchită. Părea atât de liniştită, de perfectă. Apoi am îngropat-o.

— În grădina de trandafiri?

— Era locul cel mai frumos. Ţi-aduci aminte? N-ar fi trebuit să se sape niciodată acolo. Era un loc sfânt. Ar fi trebuit să rămână la adăpost acolo, să-şi doarmă liniştită somnul pe veci.

---

49. Crăciun (fr.).
50. Bucurie.

PARTEA A NOUA

CAPITOLUL TREIZECI ŞI PATRU

Sydney, 20 decembrie 2018

Se lumina de ziuă când Jess a auzit deschizându-se uşa de la intrare. De la fereastra dormitorului ei, a văzut-o pe Polly dispărând după creasta dealului, înspre golfuleţul de lângă Darling House. Nu era de mirare că mama ei nu putea să doarmă. Să audă vocea Norei înregistrată pe bandă fusese destul de tulburător şi pentru Jess, aşa că îşi închipuia ce trebuie să fi simţit Polly.

Nu vorbiseră încă despre asta. Noaptea trecută, când se terminase înregistrarea, Polly se ridicase, mormăind în grabă câteva cuvinte de noapte bună, după care se dusese imediat în camera ei.

Ceea ce spusese Nora, ceea ce făcuse ea, era de neconceput – iar mărturisirea, atât de sinceră, de directă, căzuse ca o piatră în apă, făcând valuri care continuau să se rostogolească către margini. Lui Jess i se învârtiseră gândurile în cap toată noaptea, străbătându-i întreaga viaţă, adăstând asupra diferitelor momente petrecute cu Nora, asupra unor lucruri mărunte pe care le văzuse, le auzise sau le simţise, dar i se domoliseră în cele din urmă, rămânând doar ceea ce aflase în săptămâna din urmă.

Îşi tot aducea aminte ce-i spusese bunica ei la spital: *Tu eşti...* spusese ea, când deschisese ochii şi o văzuse pe Jess, *Mi-a fost dor de tine... Ai venit din Anglia...* îi era clar acum că, aşa confuză cum era, credea că vorbea cu Isabel, şi când a spus... *am avut grijă de ea...* îi spunea de fapt că avusese grijă de Thea, iar atunci când s-a trezit speriată, apucând-o de mână pe Jess şi şuierând: *Issy, ajută-mă... vrea să mi-o ia...* nu de domnul Bridges îi era ei frică, ci de Marcus Summers. Primirea acelei scrisori neaşteptate, în care se exprima dorinţa de a vorbi despre Thea Turner, a înspăimântat-o atât de tare, încât a fost în stare s-o pornească spre scara îngustă dinspre pod.

Dar ce voia să caute acolo? De ce îi era frică de Marcus? El nu pomenise că ar fi ştiut că Polly era Thea, de fapt, el voia să spună povestea (aşa cum o

ştia), pentru că voia să-şi uşureze conştiinţa, pentru că se considerau vinovaţi, el şi tatăl lui, crezând că au contribuit la moartea Theei Turner. Singura care ştiuse adevărul fusese Meg, mama lui Marcus, care se dusese la conacul Halcyon în zilele după ce Nora născuse. Se punea întrebarea de ce nu a spus nimic celor din familia ei. Când Daniel Miller a întrebat-o de ce a păstrat Meg acest secret, Nora a răspuns cu prudenţă: „Asta numai ea a ştiut!“

Şi poate că avea dreptate, Meg socotise pur şi simplu că Nora era persoana cea mai indicată să aibă grijă de acel copil, deşi tăcerea lui Miller în momentul acela al înregistrării sugera că nu era mulţumit de răspuns. Sau poate că era tulburat de întorsătura întregii poveşti. Poate aşa se explica şi de ce dispăruse el cu totul după publicarea ediţiei revăzute, care cuprindea şi adenda. Era suficient de neplăcut să faci greşeli în munca de ziarist, dar trebuie să fi fost greu de suportat să publici cu surle şi trâmbiţe o carte foarte lăudată despre o crimă care a avut loc în realitate, ca să descoperi mai târziu că tema principală – soarta bebeluşului dispărut – a fost complet greşită.

În ceea ce o privea pe Nora, oricât de calmă păruse în discuţia înregistrată pe bandă, Jess era convinsă că trăise cu groaza că se va întâmpla să apară cineva într-o zi şi să-i ceară socoteală. Reuşise să se convingă singură că făcuse totul în interesul copilului, dar, cu siguranţă, în sufletul ei, o măcina grozăvia celor trăite, vinovăţia pentru ceea ce făcuse. Şi ştia că era adevărat, altfel cum se explica povestea cu trandafirii? Nora îi urâse toată viaţa: la Darling House, pusese să se smulgă fiecare fir de trandafir din grădină. Cândva asta păruse o ciudăţenie inofensivă, căci cine oare se înverşunează atât de tare împotriva unui trandafir? Dar acum, ştiind că Nora îşi îngropase copilul în grădina de trandafiri a lui Isabel, această ură căpăta o nuanţă şi mai sinistră.

A sunat alarma telefonului, reamintindu-i că peste două ore urma să se întâlnească cu avocatul Norei. Stabiliseră să vină la ora opt, înainte ca el să se ducă la birou, şi suficient de devreme să-i lase timp lui Polly să prindă avionul de întoarcere la Brisbane, în după-amiaza aceea.

Jess a privit câteva clipe ecranul telefonului; era aproape incredibil că viaţa putea să meargă mai departe ca mai înainte – programări, hârţogărie, întâlniri – când noaptea trecută se produsese o astfel de revelaţie.

Şi ca dovadă, un alt e-mail i-a apărut pe ecran. I-a luat ceva vreme să-şi

dea seama că expeditorul, Rowena Carrick, era profesorul universitar căruia îi scrisese în legătură cu otrava. Răspunsul era foarte degajat şi direct:

Bună, Jess,

Mă bucur să pot fi de folos. Mai întâi: referitor la cea de a doua întrebare, toxinele de alge pot mai mult ca sigur să producă moartea oamenilor, de fapt se numără printre cele mai periculoase otrăvuri cunoscute. Nu cunosc istoria analizelor de medicină legală, dar e sigur că cianotoxinele erau deja descoperite în 1959 şi metodele de analiză cromatografică de gaze şi cea de lichide se aflau abia la începuturi. Mă gândesc că legistul ar fi trebuit să facă aceste teste.

Referitor la prima ta întrebare: există destul otrăvuri care nu puteau fi detectate în 1959, nu pentru că nu se ştia că sunt toxice, ci pentru că nu se cunoşteau încă metodele ştiinţifice de a le separa. Să luăm de exemplu tetrodoxina, specialitatea mea. Deşi se ştia de sute de ani că e toxică – apare chiar şi în însemnările căpitanului Cook din 1774 –, structura ei nu a putut fi determinată până în 1964. Este extrem de toxică pentru oameni, de mie de ori mai puternică decât cianura. Se găseşte în ficatul, ovarele şi pielea peştilor-arici[51]*, peştilor-balon*[52] *şi peştilor-broască*[53]*, exact acele părţi cu care au fost hrăniţi porcii lui Cook în Haiti.*

Ţi-am anexat şi o listă (neexhaustivă) a posibililor candidaţi, dar trebuie luat în seamă faptul că esenţială este doza. Şi clorura de sodiu este toxică, dar trebuie să înghiţi o cantitate mare de sare de masă, ca să te omoare...

Salutări,

Rowena

Jess a citit mesajul încă o dată, dezamăgită. Nu-şi dăduse seama până atunci cât de mult îşi însuşise ideea că moartea celor din familia Turner fusese produsă accidental de otrăvirea cu alge verzi-albăstrii. Nu voia să creadă că Isabel intenţionase să se omoare pe ea şi pe copiii mai mari şi că îşi lăsase de izbelişte nou-născutul, să se descurce de unul singur pe lume. Să ştie acum că acel bebeluş din coşuleţul împletit era propria ei mamă făcea ca toată povestea să pară şi mai înfiorătoare.

Oare ce părere avea Polly despre toate acestea? Dacă lui Jess îi era imposibil să înţeleagă, Polly − care era oricum mult mai fragilă – trebuie că

suferea cumplit. Îi părea rău că nu erau mai apropiate. Instinctiv, tendința ei era să ofere alinare, dar i-ar fi plăcut să primească acelaşi lucru. Dar ele erau străine una față de cealaltă, în toate privințele. Totuşi, Jess s-a hotărât să se ducă spre golfuleț. Cel puțin pot să fie singure, dar împreună să se gândească la ce aflaseră.

Polly stătea lângă stânci, cu ochii închişi, ascultând valurile care se izbeau de mal. Cunoştea bine locul acela: mirosul, sunetul, aerul sărat. Le simțea cu toți porii. Şi asta îi aducea o oarecare alinare, căci gândurile i se împrăştiau asemenea miilor de fire de sare.

Thea Turner.

Vorbele i-au ieşit uşor, abia rostite; încerca să găsească în ele ceva solid, real. Ciudat, dar se simțea mai îmbărbătată. Ceea ce auzise înregistrat pe bandă îi explica anumite lucruri cu care se luptase toată viața. În primul rând, cât de diferită era față de Nora. Dar, mai presus de toate, teama permanentă a Norei că putea să o piardă, modul în care o ocrotise atât de strict, încât uneori Polly abia mai putea respira. La urma urmei, aceasta nu era o caracteristică a lui Polly, ea nu era fragilă de felul ei. Permanenta îngrijorare din relația lor fusese generată de Nora.

Şi ironia făcea ca, dintre nenumăratele neadevăruri pe care i le spusese mama ei, singura poveste de care fusese convinsă că e inventată se dovedise adevărată. *Chiar fusese găsită* într-o grădină cu flori. Chiar dacă nu era rondul de dalii de la Darling House, ci o grădină de trandafiri dintr-un oraş numit Tambilla.

Polly şi-a scos colierul şi rochia şi a rămas doar cu lenjeria. Simțea aerul cald pe piele, parfumul lui de gardenii strivite şi apă sărată. A pornit-o către țărm şi, când a ajuns acolo, a continuat să înainteze. Răceala apei a fost neaşteptată, dar binevenită.

Fără să-şi îngăduie răgazul de a şovăi, şi-a ridicat brațele şi a plonjat, scufundându-se şi bucurându-se când apa i-a acoperit degetele, umerii, pielea dintre degetele de la picioare.

Când s-a ridicat din nou la suprafață, s-a întors pe spate, plutind ca o stea de mare. Privirile îi erau ațintite spre cerul înalt, care se lumina de-acum şi se încălzea.

Jess habar n-avea că Polly fusese odată la Tambilla. Avusese de gând să-i

mărturisească asta fiicei sale cu o seară în urmă, după înmormântare, atunci când îi dăduse cartea lui Daniel Miller, dar discuția nu decursese așa cum se așteptase. Jess era copleşită, suferind după pierderea Norei, tulburată de carte, dezamăgită că Polly ştiuse despre acea întâmplare din familie şi nu-i spusese şi ei, şi apoi a acuzat-o pe Polly că le-a părăsit şi pe ea, şi pe Nora.

Dar nu era deloc aşa, totul se petrecuse treptat. Polly era convinsă că făcuse ceea ce trebuia. Uneori, la începutul şederii ei la Brisbane, era convinsă că nimic nu era mai important decât să stea împreună cu Jess. Dar apoi se gândea la tot ce nu putea să-şi permită să-i dea fiicei sale, la confortul şi şansele pe care Nora ar fi putut să i le ofere, şi atunci socotea că dorința de a-şi ține fiica lângă ea era egoistă. Se gândise chiar să se mute înapoi la Sydney, să locuiască la Darling House cu Nora şi Jess, dar în preajma Norei simțea că se ofileşte; şi devenea aşa cum i se spunea întotdeauna că este: slabă, uitucă, delicată şi agitată. Polly ştia că, dacă scapă de sub tutela Norei, putea fi un alt fel de om, un părinte mai bun. Dar oare lui Jess i-ar ajunge s-o aibă doar pe Polly?

Şi aşa s-a tot gândit şi răzgândit până s-au scurs doi ani, Jess a rămas mai departe la Sydney, iar ea la Brisbane; momentul de a-şi schimba decizia trecuse.

Paradoxal, chiar despărțirea lor o făcuse să ajungă la Tambilla. Polly fusese acolo cu aproape douăzeci şi nouă de ani în urmă, în decembrie 1989. Nu avusese de gând să se ducă nicăieri în vara aceea. Jess trebuia să vină la Brisbane pentru două săptămâni. Polly îşi luase un concediu de două săptămâni. Telefonul Norei i-a spulberat toate speranțele.

— Dar trebuie să vină! a protestat ea, pe un ton care până şi ei îi suna a adolescentă irascibilă.

— Scumpo, ştiu că abia aştepți să o vezi, dar e vorba despre şcoala de vară a Institutului Național de Artă Dramatică. Locurile sunt extrem de greu de găsit... nici nu ştii ce sfori am tras ca s-o primească.

S-a lăsat tăcerea, Polly luptându-se să-şi stăpânească vorbele care-i veneau în minte.

— Dar, sigur că, a spus în cele din urmă Nora, ca să depăşească momentul dificil, dacă e aşa de important pentru tine, pot să anulez înscrierea la curs, sunt convinsă că Jess o să înțeleagă... cu timpul.

Polly a simţit usturimea lacrimilor. Pentru ea chiar era important să vină Jess la Brisbane, extraordinar de important.

— Cum e slujba cea nouă?

Nora simţise că era tensionată.

— Merge bine, a răspuns Polly, străduindu-se să pară sigură pe sine. Am multe de învăţat, dar îmi place.

— Nu e prea stresantă?

— E în regulă, sunt bine.

— E bine, dar să ai grijă! Şi-acum, ce vrei să-i spun lui Jess? Vrei s-o trimit la tine?

Polly a închis ochii.

— Nu, a răspuns ea, simţind în gură gustul amar al cuvântului.

— Adică?

— Adică să rămână la şcoala de vară.

— Eşti sigură?

— E o mare şansă pentru ea, a continuat Polly, răsucind cu forţă firul telefonului după deget.

A închis telefonul şi a izbucnit în plâns. Lacrimi fierbinţi, amare, de dezamăgire şi furie, chiar dacă îşi spunea că a luat decizia corectă. Nu câştiga nimic dacă se punea pe sine mai presus de fiica ei. Dacă s-ar fi retras de la cursul respectiv din cauza ei, ar fi stricat toată vacanţa lor împreună.

Polly voia cu tot dinadinsul să fie o mamă cât mai bună, chiar dacă asta însemna să petreacă mai puţin timp cu ea. La serviciu era *destul* de bine, dar Nora avea dreptate – uneori era stresant, era nouă acolo şi avea multe de învăţat. Ştia prea bine că trebuia să fie atentă la stres. Iar ea nu fusese întotdeauna o mamă perfectă. O dată chiar era să-i facă rău. Noroc că Nora o oprise şi o salvase pe Jess. Mult timp nici nu-şi mai amintise acel incident. Şi ăsta era lucrul cel mai înspăimântător. Se certase cu Nora şi susţinuse că nu era adevărat.

— Mă bucur că ai uitat, i-a spus Nora cu blândeţe. Se pare că nu e ceva neobişnuit. E un fel de psihoză, mai ales după naştere, dar trebuie să fii atentă, mai ales în momente de mare tensiune. Dar nu ai de ce să-ţi baţi tu capul. O să am eu grijă să nu se mai întâmple.

Nu putea să rişte. Avea să-i fie extrem de dor de Jess, dar era mai bine să

se bucure de cursul la şcoala de artă dramatică, fără să îi tulbure programul cu o vizită.

Dar Polly îşi luase deja concediu şi nu avea chef să stea două săptămâni singură acasă, să-şi plângă de milă. O zi, două, a stat singură, observând câtă linişte era în casă, împiedicându-se de pânzele pe care le luase să le picteze împreună cu Jess, tăind de pe listă toate activitățile pe care plănuise să le facă alături de ea.

Şi-apoi, aşa, într-o doară, s-a hotărât să plece. Şi-a aruncat în portbagaj o geantă cu nişte haine şi a pornit-o cu maşina spre vest. Nu avea nici un plan, decât să treacă prin Warwick şi s-o ia în jos spre New South Wales. A trecut prin Goondiwindi, Moree şi Dubbo, căutând la radio orice post se prindea mai bine. Când nu reuşea să prindă ceva, punea muzica pe care o pregătise pentru Jess. Aşa că, însoțită de Belinda Carlisle[54], Roxette şi B-52[55], a străbătut Parkes, Forbes şi West Wyalong, spre colțul de vest al statului Victoria. Şi a testat calitățile vindecătoare ale cântatului în gura mare a melodiei *Like a Prayer* în timp ce străbătea peisajul atât de variat, necunoscut ei, cu geamul maşinii lăsat în jos, cu părul fluturându-i în vânt.

Ajungând undeva pe lângă Mildura, şi-a dat seama că se apropia de Australia de Sud. A studiat harta şi a ales un traseu şi, aproape fără să-şi dea seama, s-a pomenit în Riverland, peisajului prefăcându-se din verde în roşu. Şi, la două zile după ce plecase Brisbane, a ajuns în Adelaide Hills, venind dinspre Murray Bridge[56].

Avusese oare în minte de la bun început să meargă la Tambilla? Privind retrospectiv, se întreba dacă nu fusese cumva o tentativă inconştientă de a se răzbuna pe mama ei pentru că o reținuse pe Jess la Sydney, pentru că avea banii şi inteligența de a găsi activitatea perfectă ca să o împiedice să vină la Brisbane, pentru că fusese cândva martora unui gest de neiertat făcut de Polly.

Indiferent ce o determinase să facă asta, în timp ce înainta orientându-se după indicatoare, aruncând câte o privire pe harta deschisă pe scaunul de lângă ea, simțea tot mai mult că, plecând, luase o decizie bună. Ca şi cum ar fi înfrânt ceva ce o ținea captivă de când se ştia pe lume.

S-a dus să vadă bulboana, a mers pe malul pârâului, cercetând pietrele şi frunzele frumoase care-i atrăgeau atenția, s-a dus chiar şi la salcie şi i-a

mângâiat trunchiul. Şi s-a pomenit că-şi imaginează cu mare uşurinţă întreaga scenă, exact ca în ziua aceea. Pătura de picnic, toţi cei din familie, coşuleţul alb atârnat de creanga cea mai solidă. Şi-a mâncat sendvişul aşezată pe iarbă, întinzându-se pe spate după aceea, închizând ochii, ascultând ciripitul păsărilor şi ţârâitul cicadelor, vuietul apei rostogolindu-se în depărtare. Acolo se întâmplase o mare grozăvie, dar Polly se simţea totuşi foarte împăcată.

Acum, plutind pe spate în apele calde ale Portului Sydney, Polly se gândea că fusese de fapt de două ori la bulboană. Prima dată se aflase, desigur, în coşuleţ, la umbra aceleiaşi sălcii. Şi se întreba ce se întâmplase după aceea, cum de ajunsese la Nora? Şi se gândea dacă nu cumva în tinereţe se simţise adesea singură – de parcă ceva îi lipsea sau nu era la locul potrivit – pentru că simţea instinctiv că aparţinuse cândva altei familii, mult mai mari. Sau poate pentru că spaima şi vinovăţia o făcuseră pe Nora să se concentreze atât de mult asupra lui Polly, încât nu mai lua în seamă şi nega orice altceva, ocrotind-o pe fiica ei atât de mult, că o făcea să se simtă complet izolată. Secretul Norei o făcuse pe Polly să rupă orice legătură cu Jonathan şi, în cele din urmă, o despărţise şi de propria fiică.

Cu coada ochiului a zărit o mişcare pe plajă. Era Jess, care-i făcea semn cu mâna. A început să înoate înapoi.

Ajunsă pe ţărm, s-a jenat, nu atât pentru ea, cât pentru Jess, care nu era probabil obişnuită să vadă o femeie de şaizeci de ani ieşind din ocean îmbrăcată în lenjeria intimă. Dar Jess nu a părut stânjenită de înfăţişarea ei.

— Cum e apa?

— Minunată, a răspuns ea, apropiindu-se de fiica ei pe plajă, întinzând mâna după rochie.

— Nu eram sigură dacă ai ţinut minte că vine Leo Fridman în dimineaţa asta.

Polly a zâmbit, ştergându-se cu rochia pe cap. Era obişnuită ca Jess şi Nora să creadă că nu se descurca nici cu cele mai simple lucruri. Şi acesta era un stereotip atât de vechi, că se împământenise. Polly reţinea, de fapt, foarte bine datele şi orele programărilor. Vecina ei Angie o ruga mereu să-i aducă aminte când aveau loc evenimentele importante în cartierul lor, clătinând admirativ din cap şi spunând că Polly are o memorie de elefant.

— Avocatul Norei... i-a reamintit Jess.

— Da, ştiu. O să fac nişte ceai cu gheaţă când ne întoarcem.

Jess s-a încruntat uşor, şi Polly şi-a dat seama că preocuparea pentru băuturi răcoritoare i se părea lipsită de substanţă în acele momente. Cu siguranţă că Jess era foarte afectată de minciuna Norei. Fiica ei îşi idolatriza bunica şi precis că suferea foarte mult acum. Avea nevoie de ajutor, dar trebuia să-i fie dat cât mai subtil. Căci Jess semăna, surprinzător, foarte mult cu Nora: mândră, puternică, extrem de independentă. Poate că moştenise asta de la Thomas Turner?

Polly şi-a tras rochia peste lenjeria udă şi şi-a pus colierul la gât, ţinând în palmă cele trei pandantive: pisica de argint, copacul de jacaranda – primit în dar de ziua ei de la Jonathan – şi pasărea pe care o adusese de la Tambilla.

Atâtea minciuni şi secrete. Voia să fie sinceră, cu orice preţ, faţă de Jess. Să-i spună ceva cu care să înceapă să micşoreze distanţa dintre ele, poate chiar să aline un pic durerea pe care o simţea după mărturisirea Norei, să răspundă acuzaţiei pe care i-o adusese noaptea trecută.

— Am ceva să-ţi spun, a început ea.

Jess şi-a ridicat privirea.

Ce-ar fi putut Polly să spună? *N-am vrut să te las aici. Am avut de gând să te iau cu mine. Eram îngrozită, pentru că – demult de tot – când abia te născuseşi, şi eu nu eram în toate minţile, mama m-a surprins deasupra pătuţului tău cu o pernă în mână. Şi nu am mai vrut să te pun în pericol din nou. A trebuit să învăţ să capăt încredere în mine. Ce n-aş face să pot întoarce timpul înapoi şi să fac totul altfel.* Dar ce s-a întâmplat e bun întâmplat. Toate explicaţiile ce-i treceau prin minte sunau ca nişte scuze neconvingătoare.

Jess părea să creadă că nu va urma nimic, aşa că a zâmbit plictisită şi a pornit-o înapoi spre casă.

— Îţi mai aduci aminte când te-am adus aici şi au crescut valurile? a întrebat-o Polly repede.

Jess s-a întors pre ea.

— Aveai doar vreo doi-trei ani, erai complet absorbită de joacă şi, când ţi-ai ridicat ochii, se făcuse o insulă în jurul tău şi sute de crabi veneau spre tine.

Era una dintre puţinele amintiri la care Polly ţinea foarte mult. La puţin timp după ce se mutase împreună cu Jess în peninsulă, se afla pe plajă citind

Culoarea purpurie[57], aruncându-şi din când în când privirea să vadă ce face fetiţa, când a auzit brusc un ţipăt de groază şi a sărit în picioare cu inima zbătându-i-se în piept.

A alergat la Jess şi a luat-o în braţe, strângând-o tare şi, când îi şoptea la ureche că nu se întâmplase nimic rău, a simţit cum i se relaxa trupşorul fiicei sale încremenit de frică. Era una din primele dăţi când reacţionase din instinct şi putuse să îşi aline copilul.

— Erai chiar acolo, a spus ea, arătând spre un loc ceva mai încolo, pe plajă, şi te-am luat în braţe...

Jess s-a uitat spre locul arătat de Polly şi a ridicat din umeri. Nu-şi mai amintea.

Surprinzător, a simţit că o cuprinde brusc disperarea. Era desigur o reacţie exagerată: nu era de mirare că fiica ei nu-şi mai aducea aminte, era mult prea mică, nu avea mai mult de trei ani pe-atunci. Simţea că o ustură ochii şi şi-a întors capul ca să nu o vadă Jess. Faptul că fiica ei nu recunoştea acel moment de apropiere o afecta mult mai mult decât tot ce auzise în înregistrarea Norei şi o făcea să se simtă complet părăsită.

---

51. Peşte otrăvitor din familia Diodontidae.
52. Peşte otrăvitor din familia Tetraodontidae.
53. Peşte otrăvitor din familia Batrachoididae.
54. Cântăreaţă americană, solistă a faimoasei trupe feminine Go Go.
55. Formaţie muzicală înfiinţată în 1976 în SUA.
56. Localitate rurală în apropierea oraşului Adelaide, pe malul râului Murray.
57. Roman epistolar de Alice Walker (n. 1944), apărut în 1982.

CAPITOLUL TREIZECI ŞI CINCI

Întorcându-se acasă, Jess s-a tot gândit la povestea spusă de Polly, care o tulburase foarte tare. *Îşi amintea*, de bună seamă, că fusese salvată de crabi, dar de către Nora – parcă o şi vedea în mintea ei. O siluetă înaltă, uriaşă, care s-a aplecat să o ridice, cuprinzând-o cu braţe puternice, iar ea se simţise ocrotită, la adăpost. Sigur fusese Nora. Poate că Polly auzise şi ea această poveste şi, în timp, amestecase lucrurile? Nora spusese mereu că Polly era foarte impresionabilă. Sau poate că, după cele aflate în seara trecută, era şi mai tulburată.

Dar nu numai ea era tulburată.

S-au despărţit în holul de la intrare, şi Jess s-a dus sus să facă un duş. Se lupta încă să înţeleagă fapta bunicii ei, secretul păstrat atâta timp. Ei bine... poate nu bunica, se gândea ea, ci străbunica ei. Dar rectificarea nu era tocmai liniştitoare.

Neştiind ce să facă după ce s-a îmbrăcat, cum să-şi petreacă timpul până la sosirea avocatului, Jess a recitit lista cu substanţe toxice trimisă prin e-mail de Rowena Carrick. Activitatea intelectuală o liniştea. Era bucuroasă că avea altceva de făcut.

După mai bine de o oră, căutase deja pe Google jumătate din otrăvurile de pe listă, comparându-le cu cele scrise în cartea lui Daniel Miller şi cu articolele din ziarele vremii pe care le avea printate. Nu era metoda cea mai corectă pentru abordarea unui caz nerezolvat, dar asta era tot ce avea la îndemână. Se întreba dacă exista posibilitatea de a consulta dosarele poliţiei, poate chiar raportul legistului.

Sentinţa tribunalului menţiona otrava ca posibilă cauză, dar erau necesare şi „dovezi suplimentare“ pentru a stabili ce putuse produce o moarte atât de liniştită. Ancheta fusese amânată *sine die*, cu speranţa că se vor descoperi acele „dovezi suplimentare“, dar medicul legist de la oraş declarase că „se

aştepta să descopere că întreaga familie murise din cauza unei otrăvi administrate de doamna Turner“.

Până acum, nici una dintre toxinele de pe lista Rowenei Carrick nu avea capacitatea să producă o moarte atât de rapidă şi de „liniştită“. Jess citea despre *Penicillium roqueforti*[58] (letală pentru şobolani în testele de laborator, dar cantitatea necesară pentru a ucide un om e atât de mare, încât aşa ceva e practic imposibil), când a auzit soneria. A tăiat-o de pe listă, a închis laptopul şi a coborât să deschidă uşa.

Leo Friedman fusese avocatul Norei dintotdeauna. Când locuia cu bunica ei, venise acasă la ele de nenumărate ori şi, aşa cum era obiceiul Norei, între ei se cimentase o prietenie dincolo de relaţia profesională.

— Dacă ai nevoie de instalator, mecanic sau oculist, îi plăcea Norei să spună, caută mai întâi în propria agendă telefonică.

Oricât s-ar fi interesat în altă parte, nu i s-ar fi schimbat părerea că oamenii pe care îi cunoştea *ea* erau cei mai buni, cei mai calificaţi şi doar lor li se putea adresa.

Iar în cazul lui Leo, părea chiar să fie adevărat. Lui Jess i s-a părut întotdeauna că era blând şi cumsecade, cu faţa încreţită şi mustăţi pe oală, care stârneau încrederea.

— Asta e una dintre calităţile sale cele mai mari, i-a spus Nora făcându-i cu ochiul, atunci când Jess a pomenit asta, că lumea subestimează o figură blândă.

Dar acum, când a ajuns, luase o înfăţişare demnă, potrivită ocaziei.

— Jessica, trebuie să-ţi spun încă o dată cât de rău îmi pare pentru pierderea pe care ai suferit-o.

A scos din buzunar o batistă cu care şi-a şters transpiraţia de pe chelie. Deşi era doar ora opt dimineaţa, se făcuse deja extrem de cald.

— Vă mulţumesc, domnule Friedman.

— Spune-mi Leo, te rog.

— Bine, Leo.

— E şi mama ta aici?

— Da. Pofteşte, te rog, înăuntru.

Jess l-a condus în bucătărie, unde puteau să stea cu toţii în jurul mesei. Se înţelesese deja cu Polly să nu pomenească nimic din ce aflaseră din

înregistrarea de pe bandă. Leo nu trebuia să ştie asta, căci nu ar fi făcut decât să complice lucrurile şi mai mult.

Polly a adus carafa cu ceai cu gheaţă şi a pus-o pe masă, pe o tavă cu trei pahare cu picior. Lui Jess i s-a părut ceva demodat, văzut probabil de mama ei la televizor sau cules din vreo carte, şi era convinsă că aşa trebuia să facă într-o sală de şedinţe. Dar când Leo Friedman a întins recunoscător mâna să îşi toarne un pahar şi a lăudat-o pe Polly pentru savoarea ceaiului, Jess s-a văzut nevoită să recunoască, de data acesta, că mama ei avusese dreptate.

Leo Friedman a scos din servietă un dosar de carton cu numele Norei pe el, scris cu marker pe verticală. L-a deschis, aşezând de-o parte prima filă, după care s-a pornit să turuie pe nerăsuflate despre conţinutul testamentului – de altfel foarte simplu. Nora împărţise totul între Polly şi Jess, cu câteva donaţii pentru firma ei şi pentru organizaţiile caritabile preferate, precum şi câte un mic stipendiu pentru doamna Robinson şi pentru Patrick.

— Bunica ta şi-a formulat foarte exact dorinţele. A venit la mine cu ceva timp în urmă, atunci când s-a internat în spital ca să se opereze de colecist. Şi mi-a cerut să mai adaug ceva la testament. Ceva ce te priveşte pe tine, Jessica. Cred că e mai bine să îţi citesc, dacă sunteţi de acord. „*Şi în cele din urmă, mai am o rugăminte specială pentru nepoata mea, Jessica Turner-Bridges. În podul locuinţei mele Darling House din Sydney se află o bibliotecă. Aceasta ascunde o uşă care dă într-o debara. Acolo se află un cufăr. Aş dori ca nepoata mea, Jessica Turner-Bridges, să îl scoată afară şi să-l distrugă fără să-l deschidă. Conţinutul lui nu trebuie cercetat şi nici păstrat. Îi adresez această rugăminte fiind convinsă că va fi respectată şi îndeplinită. În viaţă avem cu toţii chestiuni personale şi cred că Jessica va fi de acord că dreptul la intimitate trebuie să fie respectat şi după moarte.*“

Lui Leo Friedman nu i se mai întâmplase probabil niciodată să aibă vreo întâlnire care să se termine atât de abrupt precum cea de la Darling House. De îndată ce a terminat de citit, Jess a sărit în picioare, mulţumindu-i încă o dată că a venit atât de devreme şi l-a condus la uşă. Abia se putuse abţine să nu dea fuga în pod şi să împingă biblioteca la o parte. Dar, după ce s-a închis uşa în urma lui, nu a mai pierdut timpul şi a întrebat-o pe Polly:

— Mergem sus să vedem despre ce este vorba?

— Du-te doar tu, eu mai am de făcut bagajul, plec după-amiază, a spus ea,

adăugând cu delicatețe: Ție ți-a încredințat Nora treaba asta. Ea te-a iubit extrem de mult şi nimic nu va putea schimba acest lucru.

Vorbele ei au atins un punct sensibil. Jess se străduise să nu se gândească cât de debusolată se simțea după mărturisirea Norei. De când se ştia pe lume, faptul că era nepoata Norei Turner-Bridges reprezenta sursa ei de tărie. Ştia că familia însemna mult mai mult decât o legătură biologică – dar asta era doar în teorie. Nu putea să schimbe ceea ce simțea în adâncul sufletului ei.

Jess nu voia totuşi să-şi arate slăbiciunea în fața lui Polly şi nici nu era pregătită să discute deschis despre mărturisirea Norei, cel puțin nu acum; aşa că a încuviințat politicos din cap şi s-a îndreptat singură spre pod.

Acolo era cald, şi Jess a simțit un val de energie când a traversat covorul rotund, trecând printre fuioarele suspendate de praf ca să ajungă la bibliotecă. A studiat-o pe toate părțile, încercând să o împingă, şi a fost plăcut surprinsă să vadă că nu era greu să o mişte.

De îndată ce a fost scoasă la iveală uşa din spatele bibliotecii, lui Jess nu i-a venit să creadă că nu o descoperise până atunci. Părea atât de uşor de găsit. Darling House era acel gen de casă în care nu se putea să nu existe o încăpere secretă − iar podul nu făcea excepție. Şi-a amintit rugăminţile insistente ale bunicii ei să nu se joace sus, în pod, pe motiv că era prea periculos. Nora avusese alte motive ca să o împiedice pe nepoata ei curioasă să scotocească prin pod, era limpede acum.

Cufărul, vechi şi foarte frumos, avea gravat cu litere aurii pe capac un nume: *Mlle Amelie F. Pinot.* Jess s-a înfiorat. Acesta era cufărul pe care Isabel Turner îl moştenise după moartea mamei sale, franțuzoaică, cel primit la Londra, din care despachetase o mulțime de bibelouri şi alte obiecte prețioase, printre care şi ceaşca ei favorită de ceai pe care o adusese cu ea în Australia, ceaşca pe care o spărsese în grădina de la Halcyon în dimineața de ajun, în 1959.

Jess îl auzea în minte pe Leo Friedman citind rugămintea Norei. Era foarte clară. Şi totuşi... cufărul acela cuprindea răspunsul pe care Jess îl căutase de când se întorsese la Sydney. Sigur că, după ce primise scrisoarea de la Marcus Summers, Nora se urcase în pod să ascundă sau să scoată ceva din acest cufăr.

Dacă nu ar fi ascultat înregistrarea, dacă nu ar fi aflat că Nora ținuse un

secret atât de mare față de Polly şi de ea, dacă totul ar fi rămas cum era cu două săptămâni în urmă, Jess ar fi procedat exact cum îi ceruse Nora şi ar fi distrus cufărul fără să pună nici o întrebare. Dar ea *ascultase* înregistrarea şi aflase ce făcuse Nora, iar faptele acelea nu aveau cum să rămână fără urmări. Acel cufăr aparţinuse mamei naturale a lui Polly şi mamei acesteia, cum să decidă Nora să fie distrusă o moştenire atât de prețioasă?

Aşa că nu a stat mult pe gânduri. Jess a tras hotărâtă aer în piept şi a ridicat capacul.

---

58. Ciupercă din familia Trichocomaceae, care este folosită la fabricarea unor brânzeturi; în anumite doze, poate fi otrăvitoare.

CAPITOLUL TREIZECI ŞI ŞASE

Primul lucru care a izbit-o a fost mirosul. Nu era groaznic, ci diferit, dintr-altă parte, dintr-altă vreme. Cufărul era plin ochi cu multe lucruri bine împachetate. Jess a început să le scoată pe rând. Era copleşită, gândindu-se la Isabel – tânără, la Londra – cu atâta timp în urmă, primind amintirile scumpe ale mamei ei.

Se aşteptase să găsească obiecte personale care să fi aparţinut cândva lui Isabel, nu se gândise că acel cufăr putea conține mărturii despre întreaga familie. Şi nici nu se gândise că le va recunoaşte cu atâta uşurință. A găsit caietul scris de mâna lui Evie, pompos intitulat *Flora, fauna şi ciupercile din regiunea Adelaide Hills*; partitura cântecului *Long, Long Ago*, adnotată cu indicații şi sfaturi privind notația muzicală şi aşezarea degetelor, făcute cu scrisul mărunt, dar elegant al domnişoarelor Edwards, afişele strâns rulate cu John Coltrane şi Ella Fitzgerald care împodobiseră cândva pereții dormitorului Matildei; un saxofon, o minge de crichet semnată de Donald Bradman; o jachetică de lână roz pentru un nou-născut, frumos împletită, cu model complicat.

Jess a trebuit să se oprească, copleşită de o emoție neaşteptată. Se grăbise prea tare să acuze, la urma urmei, acolo se aflau amintiri sentimentale. Şi-a închipuit-o pe bunica ei, singură în conacul Halcyon, după moartea celorlalți din familie, rămasă doar cu Polly, umblând din cameră în cameră să adune obiecte care au avut o însemnătate pentru nepoții şi cumnata ei. Şi se întreba de câte ori făcuse Nora tristul pelerinaj în podul de la Darling House, ca să deschidă şi să cerceteze acest altar al familiei ei pierdute.

A atins marginile partiturii. Hârtia era mai moale şi mai netedă la colțul de jos, din dreapta, din pricină că fusese întoarsă de atâtea ori, şi Jess a oftat adânc, îndelung, după care şi-a îndreptat atenția spre restul obiectelor din cufăr. Orice remuşcări ar fi avut că îl deschisese încălcând dorința Norei s-au

risipit. Aceste amintiri erau importante. Polly era îndreptățită să le vadă. Aparținuseră fraților ei, iar jacheța roz fusese tricotată pentru ea.

Şi a mai găsit câteva mici obiecte sculptate de cimişir şi fildeş, bine înfăşurate într-o fâşie de mătase – figurinele *netsuke* moştenite de Isabel de la mama ei. Sub ele, dintr-un alt pachet înfăşurat în pânză moale, au ieşit la iveală câteva cioburi de porțelan: ceaşca de ceai a lui Isabel, după cum şi-a dat seama Jess. Şi, în cele din urmă, pe fundul cufărului se afla un carnet cu coperte de piele. Jess l-a ridicat, căutând să vadă un titlu, un nume sau o altă inscripție lămuritoare.

Mai târziu, când i-a povestit lui Polly, avea să spună că îşi dăduse seama pe loc ce era, şi poate că aşa fusese. Căci era chiar jurnalul lui Isabel din anul 1959, ale cărui file liniate erau acoperite cu scrisul acela frumos, depănând cu propriile sale cuvinte povestea ultimului an din viața ei. Cerneala se mai ştersese cu timpul, şi Jess a fost nevoită să se tragă mai aproape de fereastră ca să desluşească ce scria. *Şi aşa, începe un nou an* – scria pe prima pagină – *şi mă întreb ce va aduce cu el.* Şi i-au venit în minte tot felul de imagini: Isabel aşezată pe veranda de la Halcyon în dimineața acelei zile de ajun, Nora trezită în puterea nopții de furia furtunii, găsind jurnalul lângă ea, pe pat, Daniel Miller primind recunoscător jurnalul tocmai când începea să adune documentația pentru carte. Şi iată-l acum, peste şaizeci de ani, în mâinile lui Jess, la Darling House. Şi a avut senzația că vede cum istoria se comprimă, prezentul dând mâna cu trecutul.

A întors paginile încet, cu grijă, ajungând în cele din urmă la locul unde Miller spusese că Isabel a smuls nişte pagini. Aşa cum făcuse şi Miller cândva, a atins cu degetul resturile de hârtie şi jurnalul a fost cât pe ce să-i scape. Jess l-a apucat iute, dar mişcarea a făcut să se desprindă ceva din spate, o foaie de hârtie... mai multe.

De mai multe ori, în activitatea sa profesională, lui Jess i se întâmplase să vadă cum diferite informații disparate se adună într-o clipită şi, ca prin minune, formează o imagine completă. Aşa că acum, chiar în clipa când şi-a dat seama că erau paginile rupte, ascunse în spatele jurnalului, i-au revenit în minte cuvintele Norei la spital, îngrijorarea ei pentru „pagini“ şi şi-a dat seama că acestea erau filele a căror lipsă îl nedumerise pe Daniel Miller în 1959 şi pe care bunica ei încercase să le recupereze după ce primise

scrisoarea de la Marcus Summers. Acum înțelegea că Nora voise să le distrugă: din cauza lor încercase să se urce în pod şi tot ele explicau cerința specială din testament.

Fără să mai stea pe gânduri, Jess a îndreptat prima filă mai spre lumină, parcurgând-o rapid, încercând să înțeleagă. Printre cele notate, şi ceva interesant:

> Ştiu că trebuie să învăț să trăiesc şi fără el. Are o soție la care ține, se cunosc de când erau copii. Şi eu sunt măritată. Atâta cât sunt.

Şi pe pagina următoare:

> Mă gândesc uneori la ziua în care ne-am întâlnit. Spun aşa pentru că, deşi ne cunoaştem de atâția ani de când vine pe aici, în ziua aceea a fost ca şi cum ne-am fi întâlnit pentru prima dată cu-adevărat.

Şi încă una:

> El nu are să-şi părăsească soția niciodată. Şi eu cum aş putea să trăiesc cu gândul că l-am forțat să o facă? El este un om grijuliu din fire. Demnitatea lui se bazează pe îndeplinirea datoriei. A sacrificat deja atâtea ca să-i îndeplinească ei toate dorințele. Dacă l-aş încuraja să-şi neglijeze responsabilitățile, m-ar duşmăni pe mine şi s-ar urî şi pe sine. Şi aşa nu avem nici o scăpare. Există momente când nu se poate găsi o soluție convenabilă pentru toată lumea. Dar este oare prea mult să recunosc aici, fără neruşinare, cu lăcomie, că am şi eu nişte nevoi?

Şi mai departe:

> Azi a văzut copilul – copilul lui. I-am citit pe chip toate vorbele pe care nu le-a putut rosti. Dar le-am simțit. Le ştiu. Dragostea lui pentru mine, pentru ea. Ah, uneori mă chinui să găsesc o soluție! Nu-mi foloseşte la nimic, dar mă las purtată adesea de gândul la cum ar putea să fie dacă ar conta numai fericirea noastră, dacă nu am avea fiecare datoriile noastre față de alții.

Apoi, mai încolo:

> Astăzi m-am întâlnit cu un avocat din Adelaide, un domn pe care nu-l

cunoaşte Thomas, care mi-a promis că va fi discret. El se va ocupa de tot. Acum, că am luat această hotărâre, sunt nerăbdătoare să o duc la bun sfârşit. O să am nevoie de un paşaport nou – a trecut atâta timp de când am venit aici şi nu am mai călătorit nicăieri de atunci. Şi copiii vor avea nevoie de documente oficiale. Ştiu că nu le va plăcea să plece de aici, dar, după atâtea frământări, sunt convinsă că aceasta este singura rezolvare rezonabilă. Nu mai pot să rabd să rămân aici, atât de aproape de el, fără să putem fi împreună. Trebuie să plec acasă – mă simt atât de surghiunită, atât de singură, atât de despărţită de trecutul meu. Şi cum aş putea să-i las de izbelişte? Sunt mama lor, trebuie să fim împreună cu toţii. Oare mă amăgesc crezând că locul lor este doar lângă mine? Vor învăța să iubească Anglia micuții mei australieni. Cu timpul ne vom face un nou cămin, îl vom face împreună, şi totul va fi bine.

Şi pe ultima pagină:

Am de gând să-i dau figurina *netsuke* lui Becky. Nu de ea îmi va fi mie dor cel mai mult, dar ea va fi, cred, singura persoană care ne va simți cel mai tare lipsa, mai ales pe a micuței. Mă bucur să las iepuraşul meu scump celei care mi-a iubit atât de mult odorul.

Jess a rămas cu privirile pierdute pe fereastra podului. În decursul câtorva minute, tot ce credea că ştie s-a risipit din nou. Unele cuvinte din penultima notare căpătau alt înțeles, le mai auzise şi altă dată. Citise despre ele în cartea lui Daniel Miller, după câte îşi amintea, atunci când reverendul Lawson dăduse declarația la poliție. Se făcuse presupunerea sinistră că Isabel intenționase să „îşi ia copiii cu ea“ omorându-se. Dar din jurnal reieşea cu totul altceva. Ea plănuia să plece din Australia, să se întoarcă în Anglia, de aceea ceruse sfatul preotului.

Şi atunci de ce oare cineva care avea de gând să înceapă o viață nouă, în țara sa, ar fi vrut să-şi ia viața sieşi şi pe a copiilor săi? Nu au putut oare să obțină paşapoartele? Se răzgândise avocatul şi refuzase să o mai ajute? Sau se lăsase Isabel copleşită de greutăți, cuprinsă de deznădejde?

Ori se înşelaseră cu toții: polițiştii, medicul legist, Daniel Miller, istoria? Dar dacă Isabel nu a avut de gând să se sinucidă? Dacă moartea lor a fost

până la urmă doar un accident îngrozitor? Gândul a dus-o din nou la algele verzi-albăstrii. Rowena Carrick presupunea că medicul legist făcuse testul necesar pentru detectarea acestei toxine, dar mai erau şi altele pe lista ei. Trebuia să o parcurgă şi ea până la capăt, poate se ivea şi altceva care să-i atragă atenția.

Jess avea o senzație nedefinită, care nu-i dădea pace, ca şi cum şi-ar fi amintit ceva ce nici nu fusese conştientă că a uitat. Ca şi cum ar fi zărit cu coada ochiului o musculiță dând târcoale, sâcâitoare, furişându-se, o insectă de care nu putea să scape, dar, de fiecare dată când încerca să o privească direct, se făcea nevăzută... Nu putea să-şi dea seama despre ce era vorba, iar gândul i s-a dus la altceva care nu-i dădea pace: de ce rupsese Isabel acele pagini? Probabil pentru că le considerase prea incriminatoare ca să le lase la voia întâmplării, riscând să fie descoperite de copiii curioşi, dar atunci... de ce *le mai păstrase*? De ce nu distrusese dovada? Şi unde le pusese? Într-un loc unde putuse să le găsească Nora.

Doar dacă... Jess a avut senzația aceea fulgerătoare ca atunci când ştii sigur că ai dreptate – nu Isabel fusese cea care rupsese paginile. Cine altcineva decât Nora putea să fi rupt pagina în care scria despre Becky Baker şi figurina *netsuke*?

Nora îi dăduse jurnalul lui Daniel Miller, ca să-i arate că Isabel era o soție şi o mamă iubitoare căreia nu i-ar fi trecut prin minte să se omoare pe ea şi pe copiii ei. Dar n-a vrut să afle el că Isabel avusese o aventură şi că Thomas Turner nu era tatăl Theei. Era o faptă atât de tipică pentru Nora să rupă acele pagini care contraziceau imaginea perfectă, aceea care dorea ea să reiasă din jurnal. Nora, cu gândirea ei pozitivă, cu siguranța ei, cea care nu privea decât înainte, fără să se uite înapoi...

Dar cum rămânea cu însemnarea lui Isabel despre planul de a pleca din Australia? De ce oare rupsese Nora şi pagina aceea? La urma urmei, ar fi fost susținut ceea ce voia ea să arate, că Isabel nu avusese intenții sinucigaşe, că plănuia să înceapă o viață nouă. Sau Nora fusese pur şi simplu deranjată că Isabel voia să se despartă de viața şi de familia ei australiană?

Şi de ce, după le rupsese, păstrase totuşi paginile acelea?

Jess s-a încruntat. Poate că, după ce apăruse cartea lui Daniel Miller şi povestea familiei Turner fusese dată uitării, se gândise că nu mai avea de ce

să se teamă de ceea ce scria în ele? Nora nu a avut de ce să se preocupe în legătură cu relaţia amoroasă a lui Isabel, cu adevăratul tată al Theei, până când a primit scrisoarea de la Marcus Summers, care spunea că un client de-al lui dorea să discute despre moartea Theei Turner.

Cu toate acestea, faptul că păstrase acele file reprezenta ceva. Ar fi fost atât de uşor să le distrugă: să le arunce în foc şi să le vadă arzând...

Simţea că i se învârte capul. Îi scăpa ceva.

Erau atâtea lucruri neclare. Dar unul singur era limpede. Trebuia să-i împărtăşească lui Polly ceea ce descoperise: paginile din jurnal, notiţele pe care i le trimisese Nancy Davis – povestea Norei despre ceea ce pretindea ea că o văzuse pe Isabel făcând cu perna, ceea ce convinsese poliţia că era vinovată. Asta o sâcâise de când citise prima dată, fiindcă totul era atât de asemănător cu întâmplarea pe care Nora susţinea că o văzuse atunci când Polly abia născuse, şi Jess era mică, în pătuţ.

A lăsat totul acolo pe podea şi a coborât cu jurnalul, sperând din tot sufletul că mama ei nu plecase deja la aeroport.

— Mă gândeam că e nevoie să trimit o echipă de căutare după tine! a exclamat Polly când a văzut-o apărând pe uşa bucătăriei.

Geamantanul ei era pregătit lângă perete.

— Poţi să mai stai puţin?

Jess ştia că trebuie să procedeze cu multă grijă. Jurnalul era o mare surpriză, dezvăluind adevărata origine a lui Polly. Nu avea altă alegere decât să i-l arate, dar mama ei era sensibilă, fragilă. Jess nu ştia cum o să reacţioneze.

— Trebuie să-ţi spun ceva.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Polly, schimbându-se la faţă. Ai găsit cufărul?

— Da, şi înainte să spun mai departe, trebuie să ştii că l-am deschis. Nu numai atât, ci l-am şi golit. Am scotocit totul. Îmi pare rău. Sper că nu eşti prea dezamăgită.

Polly a zâmbit.

— Nu sunt nici dezamăgită, nici surprinsă.

— Vorbeşti serios?

— Nu-mi aduc aminte să fi venit vreodată Crăciunul fără ca tu să

scotoceşti peste tot cu mult înainte, după cadouri. Te-aş întreba dacă ai descoperit vreun schelet în dulapul din pod, dar, după întâmplările din ultimele zile, mi-e cam teamă că o să spui că ai găsit.

— N-am găsit nici un schelet...

— M-am liniştit.

— Dar...

Polly s-a cutremurat.

— Dar ce?

Jess i-a făcut semn să se aşeze la masă, dar, deşi s-a conformat, Polly s-a aşezat cu multă băgare de seamă, ca şi cum s-ar fi aşteptat să primească o veste rea. Apoi Jess i-a întins jurnalul.

— E al lui Isabel.

Polly l-a privit, dar nu l-a deschis, nici măcar nu l-a atins. După câteva clipe şi-a ridicat capul, ţinându-şi bărbia cât mai sus, o dovadă de curaj care a făcut-o pe Jess să simtă că-i e dureros de dragă.

— Ce scrie acolo?

Jess a înţeles că mama ei îi cerea să-i spună pe scurt: doar părţile importante, cu loviturile administrate rapid.

A tras adânc aer în piept şi i-a rezumat ceea ce citise: Isabel avusese o aventură, însă nu pomenise în jurnal numele amantului ei, dar Jess ştia cine era. Cu sau fără voie, reieşea clar din cartea lui Miller: Henrik Drumming, administratorul fermei. El avea o soţie bolnavă la care ţinea foarte mult, se cunoşteau încă din copilărie, merseseră la şcoala din Tambilla împreună, el era un om bun şi cinstit. Isabel îl cunoştea de mult timp, căci venea la ea acasă cu treburi. Era limpede că în timp ajunsese să-l cunoască mult mai bine. Aşa că nu e de mirare că el continuase să aibă grijă de grădină şi după moartea ei, chiar dacă Thomas Turner îi spusese să nu facă nimic; nu putuse să accepte că ea nu mai era.

— Ea descrie unele dintre întâlnirile lor. Chiar l-a iubit cu adevărat. Din ce scrie, reiese că nu a fost o aventură de moment sau un accident. Ci o adevărată potrivire sufletească. S-au iubit. Şi... a şovăit Jess, ea pare convinsă că el e tatăl fetiţei.

Polly se străduia să înţeleagă această veste, încuviinţând încet din cap. Era greu de citit pe faţa ei ce efect avea, şi Jess începuse să se îngrijoreze. Îi era

greu să-şi închipuie ce ar fi simțit ea însăşi, dacă ar fi fost nevoită să facă față atâtor schimbări în douăzeci şi patru de ore, darămite ce simțea cineva atât de fragil ca Polly.

— Mi-a plăcut de el când am citit cartea, a spus mama ei în cele din urmă, părea a fi un om cumsecade. După cum avea grijă de soția lui.

Apoi a deschis jurnalul, abia atingând cu mâna tremurătoare prima pagină, de parcă ar fi ars-o. L-a tras mai aproape şi a mângâiat cu vârful degetelor paginile acoperite de cerneală. Nu citea, ci doar întorcea paginile, gândindu-se – după cum presupunea Jess – la femeia care le scrisese, încredințându-le cele mai intime gânduri şi trăiri ale sale.

Când a ajuns la sfârşit, Polly a studiat ultima copertă cu mare atenție. Jess a observat că mama ei se căznea să desfacă o îndoitură fină de pe marginea de sus a copertei.

— Ce e acolo?

— Nu sunt sigură... a răspuns Polly, care reuşise să vâre vârful degetelor în ceea ce apărea acum a fi o tăietură subțire în dublura copertei.

Sub privirile lui Jess, a scos un plic teşit. Când l-a întors, Jess a văzut că pe față avea ceva scris cu litere mari de tipar şi subliniat:

PRIVAT ŞI CONFIDENȚIAL
DOAR PENTRU DOAMNA TURNER

Polly a întrebat-o din priviri pe Jess, care a încuviințat nerăbdătoare şi apoi a deschis plicul, scoțând din el o bucată de hârtie împăturită.

— Ei?! a exclamat Jess, nemaiputând să-şi stăpânească curiozitatea.

Polly a îndreptat hârtia în aşa fel încât să poată citi amândouă în acelaşi timp. Textul era scris cu cerneală neagră, cu litere neregulate:

Dragă Doamnă Turner,

Am aflat ce faci cu bărbatul la altcineva. V-am văzut. El are copii şi îndatoririi față de familia lui aşa cum ai şi dumneata față de copii dumitale. Nu e frumos şi nici corect să faci una ca asta. Dacă nu termini n-o să am altă alegere decât săi spun bărbatului dumitale cu ce te ocupi.

Scrisoarea era nesemnată şi, în ciuda tonului destul de serios, avea destule greşeli, ceea ce a făcut-o pe Jess să creadă că cine o scrisese fie era lipsit de

prea multă ştiinţă de carte, fie era foarte tânăr.

— A trecut mult timp de când am citit cartea, a spus Polly încruntându-se uşor. Dar nu-mi mai aduc aminte dacă Henrik Drumming avea copii. Ştiu doar că avea soţia în spital.

— Da, biata Eliza, internată la Parkside. Trebuie să fie o greşeală. Sunt convinsă că el a fost.

Polly nu a răspuns. Privirea îi era pierdută, de parcă ar fi urmărit ceva ce se petrecea în mintea ei.

— La ce te gândeşti? a întrebat Jess.

Dar ea nu a răspuns.

— Mamă?

Polly şi-a înălţat capul. Probabil că i s-a părut la fel de ciudat să audă acel cuvânt pe cât de ciudat i s-a părut lui Jess să-l rostească.

— Tocmai... a început ea, privind încruntată în jos, după care şi-a ridicat ochii la Jess. Doar că... mi se pare că ştiu cine a fost...

CAPITOLUL TREIZECI ŞI ŞAPTE

Adelaide Hills, 15 decembrie 1989

Bărbatul conducea cu atenţie tractoraşul în linie dreaptă, înainte şi înapoi. Din locul unde se afla, la umbră, Polly l-a urmărit o vreme şi se poate ca el să-i fi simţit prezenţa, căci s-a oprit şi a salutat-o, făcându-i cu mâna. A oprit motorul şi şi-a şters mâinile pe pantaloni, apropiindu-se de ea.

— Salutare! i-a zis el.

— Vă rog să mă scuzaţi că am intrat aici... mă plimbam şi m-am rătăcit.

— Asta nu-i greu de deloc.

Avea cu vreo zece-douăzeci de ani mai mult decât ea.

— Sunteţi proprietarul?

— Eu sunt doar îngrijitorul, a râs el. Neoficial, oricum... Pământul ăsta face parte dintr-o moşie mai mare, cu casa aceea mare de pe deal. Proprietarul e în străinătate. Şi n-are de unde să ştie când trebuie curăţat, iar eu nu locuiesc prea departe. Nu mi-e greu să cosesc atunci când iarba creşte prea mult.

Polly s-a mirat. Angie, noua ei vecină de la Brisbane, era destul de drăguţă, dar nu şi-o putea imagina curăţându-i curtea din spatele casei cât timp era ea plecată.

Probabil că şi el a socotit că era nevoie de o explicaţie mai serioasă, căci a adăugat:

— Necosită, riscă să ia foc.

Polly zărea printre copaci vârful acoperişului conacului Halcyon şi s-a simţit atrasă.

— Casa e de vânzare, a spus ea, dar dându-şi seama că suna ciudat, a adăugat repede: Am văzut un anunţ mai înainte, pe drum.

— Aţi vrea să o cumpăraţi?

Polly a zâmbit.

— E o casă frumoasă, a continuat el. Cam dărăpănată acum, dar impozantă totuşi.

— Mă gândeam să mă duc să arunc o privire.

— Nu cred că ar deranja pe cineva, aşa cum v-am spus, proprietarul e în străinătate.

— Mulţumesc, a spus Polly, dar nu a plecat, ci s-a pomenit că adaugă: De fapt, proprietarul a fost unchiul meu, îl chema Thomas Turner. Poate l-aţi cunoscut. Eu nu l-am văzut niciodată. A murit anul trecut. Mama mea – sora lui – a scos casa la vânzare.

Bărbatul a privit-o pe sub pălărie, şi ea şi-a dat seama că faţa i s-a luminat ca şi cum ar fi recunoscut-o. Şi-a dat însă seama că nu o recunoştea, de fapt, pe ea, ci făcea o legătură.

— Eu cosesc iarba aici, a continuat el, în cele din urmă, pentru că am iubit-o pe fata care locuia în casa aceea. Scuzaţi-mă, a adăugat el repede, nu ştiu ce m-a apucat să vă spun asta. Nu obişnuiesc să vorbesc despre mine. Mă cheamă Kurt, s-a prezentat el, întinzându-i mâna.

— Polly.

În spatele lui apăruse o raţă pe pârâu, făcând ca lumina reflectată în apă să se răsfrângă pe trunchiul unei sălcii cu ramurile mult aplecate.

— Vă referiţi la Matilda Turner, a spus ea, uimită de mărturisirea lui.

— Asta a fost demult, a ridicat el din umeri. Eram copii. Şi totuşi, uneori simt că viaţa mea ar fi fost altfel dacă nu ar fi fost întâmplările acelea. Probabil că sună prosteşte.

— Ba nu. Vă înţeleg.

— Vă rog să mă scuzaţi, a spus el, zâmbind şi clătinând din cap. Doar că... mi-aţi amintit de ea. Ceva... vocea dumneavoastră.

— Era verişoara mea... Dar nu am cunoscut-o. Mama nu prea vorbeşte despre ei. E prea trist.

El a încuviinţat din cap.

— Presupun că aţi citit cartea.

— Nu de mult timp.

— Ce părere v-a făcut?

— Din punct de vedere literar e în regulă. Cât despre subiect... am avut sentimente contradictorii.

El a râs.

— Trebuie să fie ciudat să scrie cineva despre tine, nu-i aşa?

— Nu a fost publicată în Australia. A apărut doar în America. Unii dintre noi au reuşit să pună mâna pe un exemplar mult mai târziu. Şi-atunci, viaţa, lumea merseseră mai departe.

El a ridicat din nou din umeri.

— Dar întâmplarea în sine a fost mult mai groaznică decât în carte. Fratele meu a fost foarte afectat. Chiar se certase cu prietenul lui.

— Cu John Turner?

Kurt făcut semn din cap că da.

— Era foarte irascibil şi acasă. Avea o vârstă dificilă... paisprezece ani. Dar nici la cincisprezece sau şaisprezece ani n-a fost mult mai bine, credeţi-mă. L-a apucat un dor de ducă şi a plecat imediat ce a putut să o facă. Dar o să se întoarcă într-o bună zi. Marcus e băiat bun. Gata oricând să ajute pe oricine. Şi nu numai împrumutând cuiva furgoneta când se mută. Ajutor serios. Se luptă pentru dreptate, îi apără pe cei lipsiţi de drepturi. S-a făcut avocat. E straniu... când eram mici, eu eram cel „deştept“. Eram bun la carte, menit să fac fapte mari şi serioase, Marcus era cel căruia îi plăcea să facă treabă pe afară, a râs el, arătând spre tractor. E nostim cum se schimbă lucrurile.

— Dar dumneavoastră nu păreţi nefericit.

— Nicidecum! Asta e misiunea mea. Să administrez. După moartea Matildei, nu m-a mai interesat şcoala. Erau şi alte feluri în care să învăţ ceea ce voiam să ştiu, nu aveam nevoie de o educaţie formală. Am descoperit că nu mă interesa nici religia prea mult. Mă duceam la biserică şi-l ascultam pe reverendul Lawson, străduindu-mă să simt ceva, să-l simt pe Dumnezeu, probabil... Dar aici e biserica mea, a spus el, arătând cu braţele spre coroanele copacilor şi spre culmile dealurilor acoperite cu ierburi argintii. Tatei îi plăcea să vorbească despre locuri din alte ţări, cum ar fi catedrala St Paul din Londra, Notre Dame din Paris – despre care citise în cărţi şi ar fi vrut să le vadă. Dar eu m-am simţit întotdeauna cel mai bine în aer liber, nu numai în mijlocul naturii, ci simţind că fac parte din ea, o părticică din ceva mult mai mare. Venerație, har, semnificație, scop. Când muncesc, le simt pe toate laolaltă. Natura e catedrala mea. Scuzaţi-mă, a spus el scuturând din cap

amuzat, n-am vrut să bat câmpii! Rămâneți în oraş în seara asta?

Polly nu-şi făcuse nici un plan. Nici măcar nu avusese de gând să ajungă acolo.

— E vreun loc unde mi-ați recomanda să stau?

— Hotelul e destul de bun. Are proprietari noi, l-au renovat frumos.

Polly şi-a amintit de hotelul Tambilla din cartea lui Daniel Miller. I-ar fi plăcut să stea într-una din clădirile cele mai vechi din oraş.

— O să-l încerc.

— Uitați... n-aş vrea să fiu prea îndrăzneț, dar eu iau masa acolo, cu familia, în fiecare vineri. Sunteți binevenită şi dumneavoastră, dacă nu aveți alte planuri. Copiii mei sunt cam năzdrăvani, dar au obiceiul să o şteargă imediat după ce şi-au înfulecat peştele cu cartofi prăjiți.

Polly se considera o persoană timidă, aşa că a fost surprinsă să se pomenească nu numai că acceptă cu plăcere invitația, ci şi că se bucură că avea să-i cunoască. Îi plăcea Kurt Summers, se simțea în largul ei alături de el şi voia să afle mai multe despre locul acela, despre trecut.

— Minunat. Ne vedem mai târziu, atunci. Pe la şapte. Dacă e vreme bună, încercăm să prindem o masă afară, a spus el, ducându-şi mâna la pălărie în semn de salut şi îndreptându-se înapoi spre tractoraş.

Înainte să se suie la volan, s-a întors şi i-a strigat peste umăr:

— O să vină şi tata. Mama s-a prăpădit acum câțiva ani, aşa că încercăm să-l scoatem cât putem. O să vă placă!

Polly ştia cine era tatăl lui Kurt – Percy Summers, cel care îi găsise pe Isabel şi pe copii în după-amiaza aceea şi de la care Daniel Miller se inspirase pentru titlul cărții, din descrierea scenei sumbre pe care o descoperise. Era curioasă să-l întâlnească, el îi cunoscuse pe unchiul şi pe mătuşa ei şi ar fi putut să-şi facă o idee mai serioasă despre cum arăta conacul la vremea aceea discutând cu el. Pe măsură ce se apropia ora şapte însă, lui Polly i se risipea – ca de obicei – încrederea, iar emoția aşteptării se prefăcea în spaimă.

A făcut un duş, s-a îmbrăcat şi a coborât scările acoperite de mochetă ale hotelului Tambilla la ora şapte şi cinci, aranjându-şi emoționată mânecile. Era bucuroasă că se gândise să pună în bagaj şi o bluză cât de cât elegantă. Îşi pusese în minte ca, dacă nu vede familia Summers la primul tur pe care-l face în restaurant şi pe terasă, să plece şi să-şi ia ceva de mâncare de la micul

restaurant thailandez pe care-l zărise ceva mai încolo.

Dar familia Summers nu numai că o aştepta, ci îi şi puseseră un tacâm la masă şi îi comandaseră ceva de băut. După câteva clipe, Polly şi-a dat seama că îşi făcuse griji degeaba. Petrecuse mult timp studiind cum se poartă familiile. Fiindcă familia ei fusese mică, de numai două persoane, i se păruse întotdeauna misterioasă interacţiunea în familiile numeroase, mai ales felul în care fraţii pot să se bată între ei, dar se apără cu înverşunare dacă îi critică altcineva. Dar în prezenţa clanului Summers s-a simţit în largul ei. Sally, soţia lui Kurt, deţinea o pepinieră de pomi fructiferi, iar copiii lor – două perechi de gemeni, născuţi la un an diferenţă – mergeau la liceu la Adelaide. Veniseră la cină direct de la autobuz, îmbrăcaţi în uniforma de şcoală. Tatăl lui Kurt, un bărbat blând de vreo şaptezeci de ani, stătea la celălalt capăt al mesei şi urmărea tot ce se întâmplă cu un zâmbet aproape filozofic, după cum i se părea lui Polly. Simţea că-i înţelege zâmbetul. Tot aşa se simţea şi ea uneori: la marginea lucrurilor, dar nicidecum nefericită.

Când Polly s-a apropiat de masă, el s-a ridicat în picioare şi a salutat-o înclinând din cap, dar erau aşezaţi la colţuri opuse ale mesei, aşa că nu au putut să stea de vorbă, în vacarmul discuţiilor aprinse ale familiei. Mai târziu, când Sally şi-a cerut scuze şi a plecat să-i ducă pe copii la o petrecere de sfârşit de trimestru, iar Kurt s-a ridicat să plătească nota, refuzând oferta lui Polly de a contribui şi ea, Percy i-a spus ceva, dar ea nu a auzit. La masa din spatele lor era un grup gălăgios de prieteni care se întâlniseră înaintea unei nunţi, aşa că ea s-a dus mai aproape de Percy.

— Ce părere v-a făcut casa? a întrebat Percy. Halcyon.

— E frumoasă, a răspuns ea. Tristă, impozantă. Parcă ar fi dintr-un roman de Jane Austen.

— Pemberley, aşa mi s-a părut întotdeauna.

— Aşa e, domnul Darcy s-ar fi simţit în largul lui acolo.

— Vă place Jane Austen? a întrebat el, privind-o zâmbitor.

— Nimic nu-mi place mai mult decât cărţile.

— Şi ce citiţi acum?

— Tocmai am început *Rămăşiţele zilei.*

— A, excelent. Ce scriitor minunat! Dar ce ziceţi de *Clubul norocoaselor*?

— Da, penultima carte pe care am citit-o!

— E printre cărţile mele preferate pe anul acesta.

— Şi a mea.

— Dar... *Şi vreme e ca să ucizi*?

— Mi-a plăcut la nebunie!

El a încuviinţat din cap, zâmbind mulţumit. Şi Polly a simţit aceeaşi cordialitate ce îi uneşte repede şi trainic pe iubitorii de lectură. Apoi el s-a încruntat, aplecându-se spre ea.

— Pandantivul ăsta...

Polly şi-a coborât privirea spre pisica de argint agăţată pe un lanţ lung. „Ar mai trebui lustruit“, s-a gândit ea. Aşa că i-a povestit cum găsise jucăria victoriană, dar, când a terminat, el i-a spus:

— Eu mă refeream la pasărea aceea mică. Unde aţi găsit-o?

— Păi, a răspuns Polly zâmbind, bine aţi spus, *chiar am găsit-o*. Azi, înainte de a-l întâlni pe Kurt, am zărit-o pe jos în timp ce mergeam. Se reflecta lumina pe o bucăţică de panglică argintie cu care a fost probabil legată şi mi-a atras atenţia.

El a clătinat din cap.

— Lângă bulboană?

Polly s-a întrebat de unde ştia, dar apoi s-a gândit că desigur Kurt îi spusese unde se întâlniseră.

— Mie îmi place să adun lucruri. Sunt mereu cu ochii în patru. A devenit un hobby. Când fiica mea era mică, căutam amândouă mereu pe plajă... La început am crezut că e o piatră sau vreun sâmbure lustruit. Dar nu, era pasărea asta mică, perfectă. O pitulice, aşa cred.

— Da, o pitulice australiană, o pitulice albastră. Avem destule pe-aci.

— O pitulice albastră! a repetat Polly, încântată de nume. Avea parcă ceva magic, cum stătea acolo pe jos, parcă pe mine mă aştepta s-o găsesc. Sună prosteşte... ştiu!

— Nicidecum!

— Am o fire cam romantică uneori.

— E o trăsătură frumoasă. N-am avea nici cărţi, nici muzică şi nici tablouri dacă printre noi nu ar exista şi firi romantice.

Cum nu părea să fi spus asta în glumă, Polly a căpătat curajul să spună:

— I-am ataşat gaica asta... uitaţi, chiar aici... şi am agăţat-o pe lanţ.

— Perfect! a exclamat el.

Lui Polly i s-a părut că vocea i se schimbase şi că i se umeziseră ochii. Poate că-l deranja vântul, s-a gândit ea. Se înteţise şi ei se aflau afară, pe terasă. Sau era obosit. Tocmai atunci l-a văzut pe Kurt întorcându-se la masă.

— M-am simţit foarte bine, i-a spus ea. Mă bucur că l-am întâlnit pe Kurt astăzi.

— Plecaţi?

— Ar trebui... am avut o zi lungă şi v-am răpit destul timp. Vă mulţumesc că m-aţi invitat şi pe mine la masă, cu familia dumneavoastră.

Polly s-a ridicat să plece, iar el i-a strâns mâna. Gestul lui avea în aceeaşi măsură ceva politicos, dar şi familiar. Forţa cu care i-a apucat-o a fost surprinzător de mare.

— Semănaţi extraordinar de mult cu mama dumneavoastră, a spus Percy. Parcă am văzut o stafie...

Era pur şi simplu amabil. Polly ştia prea bine că nu seamănă câtuşi de puţin cu Nora. A zâmbit.

— Mi-a făcut plăcere să vă cunosc.

— O să mai veniţi pe aici, nu-i aşa? Vă rog să mai veniţi să ne vedeţi!

— Aşa am să fac.

Dar nu s-a mai dus niciodată. Era un bătrânel simpatic şi tare îi mai plăcuse seara aceea petrecută cu toată familia Summers. Dar nu avea nici un motiv să le mai facă vreo altă vizită.

CAPITOLUL TREIZECI ŞI OPT

În seara aceea, Kurt l-a dus acasă cu maşina. Era un băiat tare bun şi, de când murise Meg, era şi mai atent cu el. Drumul cu maşina de la Tambilla la Port Willunga dura aproape o oră şi, în lumina tulbure a amurgului de vară, trebuia mare atenție la cangurii de pe şosea. Kurt nici nu voise să audă ca taică-său să meargă singur cu maşina.

— Mie-mi place să conduc, a spus el. Şi-ai văzut toată zarva în care trăiesc eu, ca la circ, aşa că e singura posibilitate să am şi eu linişte.

La puțin timp după înmormântarea lui Meg, Percy se mutase la Port Willunga. Ar fi vrut să se mute mai demult, dar Meg nici voise să audă să plece din Tambilla, aşa că nu l-a lăsat inima să o supere. Într-o căsnicie de lungă durată, sunt unele momente când merită să insişti pentru ceva, dar şi altele când satisfacția de a-ți impune voința nu merită prețul ce trebuie plătit. Secretul e să ştii ce să alegi.

Fusese greu şi trist să o îngrijească pe Meg în ultimele luni de boală, dar el era hotărât să facă singur totul. Oamenii căsătoriți au anumite datorii unul față de celălalt, un adevărat bilanț adunat de-a lungul vieții petrecute împreună. Către sfârşit, Kurt şi Sally au angajat o îngrijitoare să vină din când în când, şi Percy a fost recunoscător că putea să mai iasă uneori din casă.

Odată se dusese pe plajă, aşa... ca să-şi mai aducă aminte şi, în timp ce se întorcea de pe țărm printre dune, a văzut un anunț „De vânzare“ pe peluza unei căsuțe de lemn cu o verandă mică şi ferestre mari care dădeau spre mare. Avea un bazin pentru apă de ploaie, grădină de zarzavaturi şi un portocal mare în față. Şi-a dat seama imediat că acolo i-ar plăcea să locuiască.

Percy se născuse şi trăise toată viața în Tambilla, acolo îşi crescuse copiii, fusese îndrăgostit, suferise, se bucurase, cunoştea ca nimeni altul toate locurile, sunetele şi mirosurile. Dar se bucurase să se mute într-altă parte. Nu mai avea mult de trăit şi voia să încerce şi altceva. Chiar dacă nu reuşise să

ajungă în Grecia, Canada sau Spania, până la urmă a plecat din Tambilla, aşa cum îşi pusese în gând să facă. Vânduse şi prăvălia, deşi îi promisese lui Meg că nu o va face. Sunt unele cazuri, s-a gândit el, în care o mică minciună nevinovată nu face nici un rău.

— Să-ți fac un ceai înainte să plec? a întrebat Kurt, aprinzând lumina în bucătărie, după ce Percy a descuiat uşa.

Căldura de peste zi se adunase în casă, şi Percy a deschis fereastra de deasupra chiuvetei din bucătărie ca să se mai răcorească. Pe geam se zbătea o libelulă şi a îndepărtat-o uşor, luând-o în căuşul palmei.

— Ce-ar fi să-ți fac o cafea, să o bei pe drum spre casă? i-a răspuns el.

După ce l-a condus pe fiul lui la maşină, Percy şi-a luat ceaşca de ceai şi s-a aşezat pe vechiul lui şezlong. Marea era liniştită în seara aceea: valurile se rostogoleau spre plajă şi se trăgeau înapoi. Sunetul lui preferat.

Îi plăcuse întotdeauna să vină acolo. Unele dintre cele mai frumoase amintiri ale lui erau de când mergea cu băieții, când erau mici, să campeze cu cortul pe plajă. Zilele acelea lungi şi plăcute, când ei nu se desprindeau de el. Ciudat, cum e viața asta! Nici n-ai întors bine capul să te uiți într-altă parte, că a şi trecut pe lângă tine!

În noaptea îmbălsămată de aroma puternică a florilor de arbori-parfumați, Percy se gândea la întâlnirea din seara aceea. Când Kurt îi povestise despre tânăra pe care o întâlnise şi-i pomenise aşa, într-o doară, că a invitat-o la cină, fusese cât pe-aci să leşine.

Nu ştia la ce să se aştepte. Dar fusese de-a dreptul fermecat. În timp, se tot frământase, se chinuise să afle care era adevărul, dar acum, văzând-o, şi-a dat seama pe loc. Era fiica lui Isabel. Avea aceleaşi gesturi, chiar dacă Polly era mai puțin stăpână pe sine. Şi dacă mai avea îndoieli despre ce se întâmplase în noaptea aceea, când dusese copilul înapoi la conac ca să fie găsit de cineva, s-au risipit pe loc. Bănuielile i s-au confirmat.

Timpul reuşeşte cumva să golească amintirile de emoție, dar Percy simțea şi acum groaza şi deruta din zilele acelea, după ce lăsase fetița în grădina de trandafiri. Aşteptând un anunț oficial care nu mai venea, începuse să-şi reproşeze. Neavând o altă explicație plauzibilă, ajunsese şi el să creadă că de vină erau câinii sălbatici care apucaseră copilul cât se întorsese el cu spatele. Că, încercând să salveze fetița, nu făcuse decât să o pună şi mai tare în

pericol.

Dar apoi, vreo săptămână şi ceva mai târziu, s-a întâmplat ceva foarte ciudat pe strada principală. El tocmai căra nişte lăzi în prăvălie, când a văzut-o pe cumnata lui Isabel, ieşită pentru prima dată în oraş după întâlnirea cu localnicii. Era îmbrăcată tot în doliu, dar de data aceasta, în loc să ducă fetița în braţe, folosea căruciorul acela vechi, care aparţinuse familiei Turner. Era o privelişte dureroasă. Căruciorul – cumpărat la Londra şi expediat în Australia de Sud, complet diferit de cele făcute sau folosite aici – era atât de legat de familia Turner şi de modul lor de viaţă, încât era de-a dreptul răscolitor să-l vezi folosit din nou după toate cele întâmplate.

Percy se gândea la toate acestea când, cu coada ochiului, a sesizat o mişcare bruscă. Becky Baker s-a năpustit afară din ceainăria mătuşii sale, trântind mânioasă uşa de plasă, şi s-a năpustit spre cărucior, smulgând copilul din el.

— Fetița mea! a ţipat doamna Turner-Bridges. Mi-a furat copilul!

Meg a dat fuga din prăvălie şi-a început s-o roage pe fată:

— Becky, scumpa mea, haide, lasă copilul! Dă-i drumul, iubito! Nu e micuța Thea, e copilaşul doamnei Turner-Bridges! E Polly, fetița doamnei Turner-Bridges.

De-acum se crease o adevărată învălmăşeală. Betty ieşise şi ea din ceainărie, urmată îndeaproape de Eric Jerosch şi Hugo Doyle, care din fericire se opriseră să bea un ceai. Poliţiştii au dat şi ei o mână de ajutor. Toată lumea ştia că Becky o adorase pe Thea Turner. Gurile rele ziceau că în mintea ei ajunsese să creadă că e fetița sa şi că se legase prea mult de familia aceea. Ştiau cu toţii că era mai înceată la minte şi că se zăpăcea destul de uşor.

După aceea, Percy nu a putut să uite întâmplarea cu nici un chip. A început să se îndoiască. Îşi aducea aminte că Isabel îi spusese că urma să vină cumnata ei, care îşi dorea de foarte mult timp să aibă un copil, dar nu reuşise până atunci.

— Viaţa nu e dreaptă, spusese Isabel. Dar de ce trebuie să fie atât de haină? Biata Nora a suferit atât de mult şi ar putea să fie o mamă extrem de iubitoare. Dacă ar fi vreun pic de dreptate pe lumea asta, până acum ar fi trebuit să aibă patru, cinci copii. Rămâne gravidă fără nici o problemă, doar

că nu duce sarcina la capăt.

Dar dacă Becky avusese dreptate? se întreba Percy. Dacă doamna Turner-Bridges nu dusese sarcina la bun sfârşit şi se petrecuse chiar cum povestea Isabel? Atunci copilaşul pe care îl lăsase în grădina de trandafiri, fetiţa lui Isabel, era în viaţă, sănătoasă. Nu era imposibil să fi fost schimbate.

Dar, când a întrebat-o pe Meg, ea l-a lămurit:

— Îmi pare rău, scumpule, ştiu cât de mult ţi-ai dori să fie aşa, mi-ar fi plăcut şi mie, crede-mă, dar m-am uitat bine la ea, şi nu era Thea. Era fetiţa doamnei Turner-Bridges.

Iar Meg ştia mai bine. Când Percy se trezise în dimineaţa de Crăciun, Meg îşi vedea deja de treabă în prăvălie, împachetând nişte alimente.

— Pentru doamna Turner-Bridges, i-a explicat ea. M-am tot gândit la ea, să rămână singură în casa aia mare! Gravidă şi îndurerată – trebuie să se simtă îngrozitor. Nici nu-mi închipui cum stă acolo!

Percy a rugat-o să mai aştepte, măcar o zi. În situaţia aceea, se întreba dacă nu era mai bine să lase pe altcineva să meargă la conac. Dar Meg nici nu a vrut să audă. Ea era mereu prima care sărea să dea o mână de ajutor când era nevoie, şi era hotărâtă să nu facă altfel nici de data aceasta. Şi, cu cât se străduia el să o convingă, cu atât ea se frământa şi mai tare.

— Dar e singură acolo, Perce!

Şi aşa s-a făcut că Percy a acceptat să aibă grijă de copil cât timp Meg s-a dus să vadă ce făcea doamna Turner-Bridges şi să-i ducă nişte alimente. Atunci a aflat ea că Nora născuse.

— Nu făcea faţă, i-a povestit Meg mai târziu, în seara aceea. N-am avut încotro, a trebuit să rămân să o ajut. Se descurcase cum putuse în condiţiile date – aşa cum face orice mamă –, dar casa era vraişte, bucătăria plină de resturile de mâncare din ziua când plecaseră toţi la picnic. Şi copilaşul a venit înainte de vreme. Atât de micuţă. Perfectă ce-i drept, dar vai, atât de micuţă şi de slăbuţă! A trebuit să mai rămân s-o ajut. Ce puteam să fac?

Luna era cât o aşchie argintie, fantomatică. Privind în sus, Percy a căutat Crucea Sudului şi celelalte două stele după care să se orienteze[59], ca la prima lecţie de astronomie, dar vechile obiceiuri nu se şterg aşa uşor. Isabel îi spusese cândva că cerul înstelat o face să se simtă şi mai ruptă de ţara ei

natală:

— Să te uiți pe cer şi să nu vezi Ursa Mare şi Ursa Mică! Mă simt singură de tot în univers! Totul e sucit!

Percy se mira cât de greşit gândise atunci. Crezuse că, dacă duce fetița înapoi la ea acasă, o salvează de tenebrele acelei întâmplări tragice, violente şi traumatice. Se aştepta să fie găsită de cineva din familia sa, încheind astfel în mod fericit măcar povestea dispariției ei. Dar gândirea lui fusese prea rudimentară. Asemenea obiectelor, şi întâmplările aruncă umbre în urmă. Nu se poate altfel. Acestea sunt regulile fizicii. Şi ale vieții.

În seara aceea, la cină, a observat că Polly era timidă. Nu ştia nimic despre restul vieții sale, dar se întreba dacă nu cumva obiceiul ei de a se înroşi, felul ei rezervat de a vorbi, nervozitatea cu care îşi atingea mereu pandantivele agățate de lanțul de la gât erau consecințe ale faptului că ani întregi crescuse – chiar şi fără ştiința ei – în umbra unei tragedii. Prin ce trecuse atunci Nora Turner-Bridges, ceea ce făcuse, sigur că lăsase nişte urmări. Cum o afectase? se întreba Percy în sinea lui. Ce fel de mamă fusese?

Tocmai obiceiul lui Polly de a se juca cu pandantivele i-a atras atenția asupra micuței păsări de lemn. A recunoscut-o pe dată şi s-a simțit proiectat în urmă cu treizeci de ani: drumul călare de la Meadows, micul magazin din Hahndorf, ultima zi din viața lui dinainte de a se nărui totul.

Plouase de curând în Hills. Probabil că se afânase pământul. Dar ce întâmplare extraordinară ca Polly să găsească pitulicea! Ce viclenie a sorții! Percy o căutase de nenumărate ori, după prima lui incursiune înapoi la locul picnicului în seara aceea de ajun. Răscolise pământul pe marginea bulboanei, pe sub salcie, fără să o găsească. Pitulicea aceea devenise o întruchipare a tot ce pierduse, în noaptea aceea şi mai apoi. Îşi închipuise că dispăruse fără urmă. Se pare că se înşelase şi în privința aceasta.

Percy cumpărase pitulicea australiană ca dar de despărțire pentru Isabel. Simțea şi acum fiorul dulce-amar de plăcere pe care-l simțise când o văzuse, fiind sigur că o să-i placă. Ei îi plăceau nespus miniaturile – obiectele japoneze *netsuke* ale mamei ei erau comoara sa cea mai de preț. I le arătase şi lui, când venise să ia cu împrumut nişte cărți din biblioteca lor de la Halcyon, cu un an înainte de moartea sa, când încă tratau cu mare prudență atracția ce se înfiripa tot mai mult între ei.

Povestea lor de dragoste a fost scurtă. Doar câteva săptămâni, după care au căzut de acord că trebuie să-i pună capăt. Isabel era distrusă când i-a arătat scrisoarea netimbrată, vârâtă prin fanta uşii. Percy îşi dăduse imediat seama de la cine era. Recunoscuse scrisul şi îl făcuse să se gândească la irascibilitatea inexplicabilă a fiului său mai mic din ultima vreme.

Dacă Marcus aflase, povestea nu mai putea continua. Dar dragostea în sine nu dispare atât de uşor. E greu de crezut, dar, dacă Percy nu s-ar fi întâlnit întâmplător cu doamna Pigott de la poştă, în timp ce ieşise călare pe Blaze în prima dimineaţă a anului 1959, dacă nu l-ar fi rugat să-i facă un serviciu, să ducă el un pachet în drum spre casă, totul s-ar fi putut întâmpla altfel.

Dar Percy a acceptat să o ajute, aşa că el a fost cel care i-a dus pachetul lui Isabel în ziua aceea.

— Hei, o auzise strigând, în timp ce îndrepta calul pe aleea ce ducea spre conac, sunt aici!

Era urcată pe o scară, apărând din frunzişul unui copac, cu un şirag de fanioane în mână. Parcă ar fi fost Titania, regina zânelor.

— E pentru mine? a întrebat ea.

Fascinat, el i-a întins pachetul, încuviinţând din cap.

— Credeţi că aţi putea să-mi faceţi o mare favoare? l-a întrebat ea, râzând.

Ce râs minunat!

— Nu pot să leg fanioanele astea, de-abia le-am ridicat până aici... dar mor de curiozitate să deschid pachetul. N-aţi vrea să vă suiţi aici să ţineţi sfoara?

A făcut ceea ce i se ceruse, urcându-se pe cealaltă parte a scării duble ca să prindă capătul, iar mâinile li s-au atins când Isabel i-a dat drumul. A privit-o cum rupe ambalajul pachetului, scoţând la iveală nişte cărţi noi, abia ieşite din tipar: *Mic-dejun la Tiffany, Omul nostru din Havana, Gingaşii muguri de mai.*

Au început să stea de vorbă. Lumea cărţilor e, în unele privinţe, mai reală decât cea văzută pe fereastră. Nu ţi-o însuşeşti de la distanţă, simţi că faci parte din ea, e plină de viaţă. Un băiat ţintuit în pat un an de zile, pentru că picioarele lui n-au vrut să mai funcţioneze, şi o fată de pe partea cealaltă a pământului, trimisă la pension pentru că i-au murit părinţii, avuseseră vieţi complet diferite şi totuşi, prin dragostea amândurora pentru cărţi, trăiseră în aceeaşi lume.

Era o punte pe care nu putuse niciodată să păşească împreună cu Meg. Până atunci nu-l deranjase. El şi Meg îşi făuriseră o viaţă împreună, cu copiii, cu munca la prăvălie, cu nenumărate mici bucurii şi spaime de zi cu zi. Dar când a întâlnit-o pe Isabel şi a descoperit că şi ea cunoştea locurile şi lumea din închipuirile lui, a fost uluit, vrăjit. A se simţi cunoscut a fost o mare revelaţie. Dar a fi nevoit să renunţe la toate acestea era ca şi cum ar fi fost dat afară din casă.

Chiar înainte de a pleca la Meadows, Isabel îi spusese că s-a hotărât să plece în Anglia.

— Ce viitor pot avea eu aici, dacă nu faci şi tu parte din viaţa mea?

Stăteau unul lângă altul pe banca de piatră de lângă heleşteul domnului Wentworth. El venise la conac, sub pretextul aducerii unei comenzi de alimente, iar ea se strecurase prin spatele casei şi-i ieşise înainte, în timp ce el se întorcea pe aleea de la intrare. Au mai furat câteva clipe preţioase, ultimele. Ar fi vrut să-i poată oferi mai mult. Într-o altă viaţă, cu împrejurări şi valori diferite, poate ar fi putut să o facă.

I-a spus că fusese la un avocat care avea să le facă rost de paşapoarte. Urmau să plece după Anul Nou. Nu-i spusese soţului ei.

— Ar face orice să ne împiedice. E un om foarte hotărât.

Nu le spusese nici copiilor.

— Cu Matilda va fi cel mai greu. Şi cu John. Şi cu Evie, a oftat ea. Nici unul nu va fi mulţumit. În afară, bineînţeles, de micuţa Thea. Ea e mereu fericită. E un copilaş încântător. Seamănă cu tatăl ei.

S-a auzit sunând telefonul, undeva în apropiere, şi i-a trebuit ceva timp până să-l dibuiască în buzunarul hainei. Pe ecran era numele lui Kurt. Percy s-a uitat la ceas, era zece şi jumătate.

— Salut, băiete!

— Bună, tată. Sper că nu e prea târziu?

— Număram stelele.

— Sunt toate la locul lor?

Au tăcut apoi amândoi, şi Percy a înţeles că fiul lui sunase doar ca să vadă ce face. În ultimii ani primea tot mai multe telefoane de felul acesta. Ca şi cum Kurt şi Sally credeau că, acum când Meg se prăpădise, el nu mai putea să-şi poarte de grijă. Apoi avea să urmeze o întrebare simplă, lipsită de

importanţă.

— Nu cumva mi-am uitat şapca la tine? Una neagră, cu numele magazinului pe cozoroc?

— N-am văzut-o, dar o să mă uit după ea.

— Bine... mulţumesc, apoi, după o pauză, a continuat: Bună cina astă seară, nu?

— Da, grozavă.

— Cred că Polly s-a simţit bine.

— Aşa părea...

— Ce ciudat... să mă întâlnesc cu ea aşa...

A urmat încă o pauză. Pe Percy nu-l deranja să fie controlat, dar nu era dispus să vorbească despre Polly şi despre întâlnirea de la bulboană din ziua aceea. În realitate, rareori discutau despre faptul că fiul lui continua să îngrijească grădina. Tare mai semănau unul cu celălalt, fiecare închis în sine, ascunzându-şi sentimentele.

— Te-ai mai gândit la Festivalul Luminilor din Lobethal[60] de săptămâna viitoare? Sal crede că poate ţi-ar plăcea să vii la noi în weekendul acela. Până atunci se întoarce şi Marcus. A zis că vine şi el, aduce şi copiii.

— Pare un plan bun.

Percy a închis telefonul, o pasăre de noapte a trecut pe deasupra, zburând în întuneric. Fiul lui cel mare era fericit: el şi Sal formau unul dintre acele cupluri în care soţii erau, în primul rând, şi prieteni, şi egali, aveau nişte copii extraordinari, iar el părea că şi-a găsit o îndeletnicire care îi aducea linişte şi împlinire. Dar se întreba uneori dacă băiatul lui se mai gândeşte la Matilda Turner, în momentele când începeau să se instaleze luminile la Lobethal. Percy îşi amintea mereu că fiul lui voise să meargă cu ea să vadă luminile de Crăciun în anul acela, demult.

Brusc s-a simţit obosit, gata să meargă la culcare. Şi-a luat cana de ceai, a aruncat ultimii stropi peste balustradă şi a intrat în casă. A închis uşa în urma lui şi a clătit cana la chiuvetă.

Marcus a fost cel care s-a dus la universitate. Uite cum se aşază lucrurile până la urmă! După moartea celor din familia Turner, s-a hotărât dintr-odată şi şi-a dedicat viaţa pentru a face dreptate. Mult timp, nu îl vedeau decât la

Crăciun. Se întorcea atunci pentru că Meg ținea la asta, şi-apoi dispărea din nou. Adesea aflau despre el din ziare, fie că protesta pentru vreo cauză sau alta, fie că lupta pentru ceva în instanță, mâniindu-i pe cei sus-puşi, apărându-i pe amărâți. Întotdeauna a avut valori clar definite. În privința aceasta, el şi cu Meg gândeau la fel: nu concepeau nuanțele de gri.

Doar după înmormântarea lui Meg au vorbit – în cele din urmă – pentru prima dată despre ce se întâmplase. Întreg oraşul venise la Summers & Fiii să bea un pahar în amintirea lui Meg, înghesuindu-se în prăvălie şi ieşind chiar şi afară, pe trotuar – şi apoi, după ce lumea a plecat, Marcus, Percy şi Kurt s-au aşezat, cu o sticlă de whisky, să depene amintiri. În cele din urmă, Kurt a plecat împleticindu-se spre casă şi au rămas doar ei doi.

La vremea aceea, Marcus avea vreo treizeci şi ceva de ani. Dobândise suficientă experiență de viață ca albul şi negrul din codul lui de valori morale să mai pălească. A vrut să-şi ceară iertare, după cum spunea el, că nu a înțeles cât de greu trebuie să îi fi fost lui Percy să o piardă pe Isabel.

— În tot ce s-a întâmplat atunci, a spus el, nu mi-am dat seama că şi tu ai suferit o pierdere sufletească.

— Mulțumesc, băiete! Îți sunt recunoscător pentru asta.

Şi chiar era.

— Eram atât de furios atunci, a continuat Marcus. Şi după ce v-am văzut împreună, n-am putut să mă mai gândesc la altcineva în afară de mama. Stăteam treaz toată noaptea şi-mi ascultam discurile, gândindu-mă cum să o pedepsesc pe doamna Turner că s-a băgat în familia noastră şi a stricat totul.

— Asta a fost demult.

— Ştiu, ştiu...

— Şi nu trebuie să...

— Ba da, tată. Trebuie să-ți spun ceva.

Percy băuse destul de mult până în momentul acela. Amândoi băuseră, de fapt. De obicei nu depăşea măsura şi nu-i trebuia prea mult ca să simtă că i se învârte capul. Aşa că mărturisirea lui Marcus l-a luat pe nepregătite.

— M-am dus la Port Willunga şi am prins un peşte-balon. După ce a murit bietul Buddy, ne-ai avertizat să ne ferim de peştii ăştia, că, dacă l-au omorât pe Buddy, pot să facă rău şi oamenilor. Şi-mi intrase în cap că doamna Turner merita aşa ceva.

A prins un peşte-balon? Merita? Percy auzea cuvintele rostite de fiul lui, dar mintea nu le putea prinde şi înțelesul. Şi-a scuturat capul, ca şi cum ar fi vrut să şi-l limpezească.

— Dumnezeu ştie ce-o fi fost în mintea mea, cum credeam eu că am să o fac să-l mănânce?!

Brusc, Percy a înțeles ce voia să spună.

— Dar n-ai făcut asta, băiete? N-ai putut să faci o prostie aşa de mare, nu-i aşa?

— Nu, slavă Domnului!

Percy a simțit o uşurare, asemenea unui torent care-i străbătea întreg trupul.

— Dar eram în stare să o fac totuşi. Îți aminteşti cum eram pe-atunci!

Sigur că îşi amintea.

— Noroc că mama m-a prins la timp. S-a făcut foc şi pară de supărare, crede-mă! M-a forțat să-i spun ce naiba era în capul meu. Eram atât de speriat... că i-am spus, tată. I-am spus de ce eram atât de tulburat, că te-am văzut cu doamna Turner. Ea m-a strâns tare în brațe şi mi-a spus să nu-mi fac griji. Că totul o să fie bine. Şi mi-a luat peştele şi m-a pus să-i promit că nu o să mai fac niciodată asemenea tâmpenii.

Percy a stins lumina şi s-a îndreptat spre dormitor. S-a spălat pe dinți, a pus telefonul la încărcat, şi apoi a deschis fereastra, ca să audă oceanul.

Percy nu crezuse niciodată că Isabel făcuse fapta aceea. Era imposibil, mai ales ştiind că plănuia să plece din Australia. Dar nu avea nici o calitate să facă o astfel de declarație la poliție şi altcineva – un martor confidențial, după cum s-au exprimat atunci – le declarase altceva, ceva care îi convinsese pe anchetatori. Aşa că el nu a avut altă posibilitate decât să urmărească totul de la distanță şi să spere că, până la urmă, vor găsi ce trebuie. Dar, pe măsură ce trecea timpul şi tot nu descopereau adevărul, şi-a spus că pentru el nu avea nici o importanță, de fapt. Cum muriseră cei din familia Turner? Cauze necunoscute? Ce fel de otravă fusese? Ce mai conta? Ea nu mai era!

Şi apoi, ani de-a rândul nu s-a mai întâmplat nimic. Până în noaptea de după înmormântarea lui Meg, când Marcus i-a spus ceea ce fusese gata să facă atunci. În momentul acela, Percy băuse prea mult ca să priceapă, dar după aceea rămăsese treaz în pat, gândindu-se cum fusese fiul lui mai mic:

încăpățânat, vehement, dar bun şi blând, loial din cale-afară. Şi s-a mai gândit şi la ceea urmase după tragedia familiei Turner, la groaza înnebunitoare pe care a simțit-o pentru Kurt. Şi, în timp ce-l cuprindea în fine somnul, şi-a dat seama cât de mult greşise, străduindu-se să-l protejeze pe copilul care nu avea nevoie de ajutor.

Când s-a trezit a doua zi dimineața, şi-a amintit ce-i spusese Marcus, ca şi cum ar fi avut un vis urât sau ca pe ceva ce văzuse demult la televizor şi nu-şi prea aducea bine aminte cum se petrecuse. Dar acum nu la fiul lui se gândea, ci la Meg. Marcus spusese că mama lui îi luase peştele-balon, şi asta l-a făcut să se gândească la altceva. La nişte vorbe spuse de Meg, chiar înainte de a se prăpădi.

Treceau printr-o perioadă foarte dură, complicată. I se administrau morfină şi alte medicamente care o făceau să fie confuză. Uneori credea că e mică, alteori că abia se căsătoriseră. Din când în când se mânia pe el, spunându-i:

— Lasă că ştiu eu ce-ai făcut! îi striga ea cu o înverşunare care îl punea pe gânduri. Am văzut eu privirea aia a ta visătoare. Ştiu eu unde te tot duci!

Şi într-o zi i-a spus:

— I l-am luat din mână, Perce. L-am oprit!

Nu pricepea nimic. Dar sora medicală i-a spus că nu era ceva neobişnuit să vorbească aiurea şi că cel mai bun lucru pe care îl puteau face era să accepte orice i se năzărea. Aşa că a liniştit-o:

— Bine, bine, scumpo!

— I l-am luat, dar nu l-am aruncat, să ştii. Am făcut-o special pentru ea. „Să-i duci doamnei Turner cadoul ăsta de Crăciun“, aşa i-am zis. Şi să fii sigur că i-l dai chiar ei. Şi când s-a întors acasă, mi-a spus că ei i-a plăcut foarte mult cadoul. Abia mai târziu am aflat că le-a dat şi lor din ea. Ea nu dădea nimănui pastă de peşte de la mine – de zeci de ori mi-a spus asta. „E singura mea plăcere, o țin doar pentru mine“, aşa zicea mereu. Nu trebuia să dea nimănui.

Percy s-a aşezat în pat. Când se mutase în casa din Port Willunga, nu-şi adusese nici una din mobilele vechi. Kurt şi Sally ridicaseră din sprâncene şi-l tachinaseră cu blândețe că e extravagant atunci când le spusese că nu îi va trebui un camion ca să se mute, pentru că avea de gând să-şi cumpere numai lucruri noi. Nu o spuseseră cu intenții rele, dar aşa se purtau tinerii cu cei mai

vârstnici când nu voiau să pară că îi tratează cu superioritate, dar, procedând aşa, tocmai asta făceau.

Îşi cumpărase un pat de o persoană, ceva mai măricel. Nu avea nevoie de mai mult şi îi plăcea să folosească doar spațiul strict necesar. În cea de a doua cameră pusese biblioteci pe trei pereți, iar în camera de oaspeți aranjase două perechi de paturi suprapuse, pentru ca nepoții să poată să stea la el oricând ar fi dorit. Tare mult îi mai plăcea când veneau şi-i vedea cum escaladau dunele, alergând la plajă, cu placa de surf sub braţ, râzând şi azvârlind cu nisip unul într-altul.

Dar în majoritatea timpului era singur. La bătrânețe, se gândea el, e ca şi cum ai fi închis într-un muzeu uriaş, cu sute de săli, înțesate cu obiecte din trecut. Înțelegea acum de ce puteau oamenii bătrâni să stea ore întregi, aparent singuri şi neclintiți. Mereu aveau de scos la iveală câte ceva pe care să-l privească dintr-o altă perspectivă.

A încercat să nu se gândească la noaptea aceea când lăsase copilul în grădina de trandafiri. Dispăruse atât de repede, prea repede. De parcă doamna Turner-Bridges ar fi ştiut dinainte să aştepte. Singura care ştia era Meg, şi Percy nu credea că i-ar fi spus tocmai ea. Dacă aşa ar fi fost, însemna că ea ştiuse tot timpul ce se întâmplase cu copilul şi îl lăsase să creadă că era răspunzător pentru moartea micuței. Dar ea nu putea să fie atât de lipsită de suflet.

În timp, Percy s-a învinuit pentru multe lucruri. Dar nu el a prins peştele-balon şi l-a făcut pastă de peşte. Nu el a luat fetița din coşuleț, şi nu el a ținut-o. El se îndrăgostise şi-şi înşelase soția. Se străduise să fie un tată bun. Încercase să se împace cu Meg şi îi oferise unicul lucru pe care i-l putea el da: sprijinul. Viața era o călătorie, nu întotdeauna fără obstacole, uneori se pot întâmpla tot felul de grozăvii. Percy nu-şi făcea nici o iluzie: ştia prea bine ceea ce făcuse şi ceea ce nu făcuse.

În noaptea aceasta era obosit şi ştia că o să doarmă bine. Şi-a ridicat în pat picioarele bătrâne care-l dureau, şi-a tras cearceaful până sus şi, închizând ochii, a pătruns într-una din încăperile imaginației sale care îi plăcea cel mai mult. Era mai tânăr, se strecura prin gardul din partea mai ascunsă a moşiei Turner, străbătea padocul până la salcia de lângă bulboană. O vedea pe Isabel aşteptându-l, cu un teanc de cărți lângă ea, iar el le aducea în rucsac pe cele

împrumutate. Probabil că îl simţise apropiindu-se, căci şi-a ridicat privirea şi l-a văzut, iar când i-a zâmbit, a simţit că totul era frumos pe lume şi că aşa avea să rămână pe veci.

---

59. Referire la constelaţia Crucea Sudului, din emisfera australă, şi la stelele Alpha Centauri şi Beta Centauri din constelația Centaur, cu ajutorul cărora se poate stabili Polul Sud.

60. Festival al luminilor de Crăciun, organizat de peste şaptezeci de ani de comunitatea locală din orăşelul Lobethal, din regiunea Adelaide Hills.

CAPITOLUL TREIZECI ŞI NOUĂ

Adelaide Hills, 24 decembrie 2018

Librăria Banksia se afla într-o clădire de piatră pe strada principală din Tambilla. După cum spunea agentul imobiliar, acolo fusese cândva singura băcănie din oraş. Margie, librăreasa, care era nou-venită în zonă, a înregistrat acest detaliu ca pe o istorioară locală interesantă, dar lipsită de importanţă, dintr-acelea spuse de agenţi în speranţa că vor putea încheia mai avantajos afacerea. Dar ea avea o concepţie destul de romantică asupra istoriei şi-i plăcea că, dacă privea atent, într-o anumită lumină, putea să distingă încă, pe sub vopseaua nouă a firmei, două litere S şi F , cu formă demodată, unde scrisese cândva Summers & Fiii.

În dimineaţa de ajun, era mare activitate la librărie. Din difuzoare răsunau colinde, copii purtând căciuli de Moş Crăciun sau coarne de ren se furişau pe lângă clienţi, şi unul dintre vânzători, îmbrăcat în costum de elf, le oferea acadele la plecare. Ieşind din librărie, Jess s-a simţit cuprinsă de acea stare de bine şi de entuziasm care o năpădea ori de câte ori avea sub braţ o pungă de hârtie cafenie plină cu cărţi noi.

Peste drum a zărit o potecă îngustă care pornea din stradă şi o apuca prin iarbă, printre două clădiri. După cele citite în cartea lui Daniel Miller, a recunoscut-o ca fiind poteca pe care, în fiecare dimineaţă, Becky Baker mergea de la fabrica de bere până la conacul familiei Turner, când lăsa în urmă pârâul de la marginea oraşului şi ieşea în strada mare, unde o saluta pe Meg Summers şi-şi primea mărul.

Lui Becky îi plăceau stejarii şi ulmii care formau un tunel de-a lungul străzii. Şaizeci de ani mai târziu au impresionat-o la fel de mult şi pe Jess. Erau uriaşi, iar frunzişul lor verde închis, stufos, arunca o umbră deasă pe trotuarul care altfel s-ar fi topit de căldură.

— Ar trebui să veniţi să îi vedeţi toamna, îi spusese mai devreme

vânzătoarea de la chioşcul de cafea din piaţa de produse organice. Să vedeţi ce culoare capătă frunzele astea... de-ai crede că suntem în Canada.

Jess stabilise să se întâlnească cu Polly la prânz, aşa că mai avea cincisprezece minute la dispoziţie. Seara trecută, la cină, mama ei fusese foarte enigmatică. Primise un telefon şi, din câte înţelesese Jess, plănuia să facă ceva în după-amiaza aceasta. Apoi o întrebase dacă era liberă.

De când ajunseseră la Tambilla, Polly avusese mare grijă – ca şi Jess, de altfel − să nu discute despre scopul călătoriei lor şi despre semnificaţia deciziei de a merge împreună acolo de Crăciun. După ce ascultaseră înregistrarea de pe banda trimisă de Nancy Davis şi descoperiseră jurnalul lui Isabel, fiecare avea motivele sale să dorească să se reîntoarcă în Australia de Sud. Totuşi, după cum au admis amândouă, era o idee bună să ia cina împreună în prima seară.

Şi s-a dovedit a fi un eveniment cu totul neaşteptat. De la bun început, Polly a vrut să stea într-un loc anume, alegând o masă afară, într-un colţ, de unde se putea vedea în stradă. Şi doar după aceea a mărturisit, oarecum ruşinată, că mai fusese şi altă dată la Tambilla.

— Am vrut să-ţi spun în seara de după înmormântare, dar totul a devenit cam... confuz.

Şi a aflat mai apoi că, printr-o coincidenţă stranie, pe care Jess avea să o priceapă mai târziu, Polly ajunsese să ia masa cu bărbatul despre care bănuia acum că este tatăl ei.

— Şi n-ai avut nici cea mai vagă idee atunci?

— Nu, dar el mi-a plăcut. Mi-au plăcut cu toţii. Mi-aduc aminte că, a doua zi după ce am plecat, eram uimită cât de bine m-am simţit împreună cu ei. Cu riscul să par ridicolă, simţeam că după cina aceea m-am schimbat într-un fel, am devenit mai degajată, mai hotărâtă. Mai puţin constrânsă de părerea oarecum limitată pe care o aveam despre mine.

Polly i-a spus că la vremea aceea îşi pusese în minte să nu-şi mai lase viaţa umbrită de secrete.

— De aceea plecasem de la Sydney, i-a explicat ea, cu şase luni înainte de a ajunge aici.

I-a povestit apoi despre seara când Daniel Miller venise la Darling House: cum o descoperise pe mama ei aplecată, pe întuneric, peste pătuţul lui Jess,

iar Nora îi ceruse să-i promită că nu îi va spune nimic fetei ei despre ce s-a întâmplat la Halcyon. Acum înțelegea Jess că acela a fost momentul esențial: Nora, Polly, Jess şi secretele lor corozive de familie aduse laolaltă în clipa aceea.

— Şi eu am acceptat, a continuat Polly, deşi nu ar fi trebuit să o fac. Având propriile secrete, ți-am făcut şi ție ceea ce Nora mi-a făcut mie – mi-a ascuns părți importante ale identității mele. Dar eu nu vreau să fac aşa.

Spunând asta, şi-a mângâiat medalionul în formă de jacaranda atârnat de lănțişor.

— Vreau să-ți spun ceva foarte important, ceva ce ar fi trebuit să-ți spun cu foarte mult timp în urmă. Vreau să-ți povestesc despre tatăl tău.

Jess a simțit că se scufundă totul în jurul ei. Zgomotele de la celelalte mese dispăruseră, supte parcă de un aspirator, înlocuite de vuietul propriului puls care-i urca în urechi, iar degetele o furnicau de parcă era înțepată de mii de ace. De câte ori îşi închipuise această discuție, dar renunțase să mai spere că o vor purta vreodată. Până la urmă, povestea de dragoste a mamei ei, povestea despre şanse irosite, secrete şi ruşine, era mult mai simplă decât bănuise şi, prin urmare, oarecum mai tristă.

Şi poate tocmai pentru că era o poveste tristă, Polly s-a gândit să o înveselească cu povestioare nostime de când era Jess mică.

— O dată, a început ea râzând, când aveai doar vreo trei sau patru ani, te-am dus la un bâlci. Ne-am dat în leagăne şi căluşei, am cumpărat vată de zahăr şi mere caramelizate, iar seara ne-am găsit un loc pe stadion să ne uităm la focul de artificii. Fața ta micuță radia, cu ochii larg deschişi de uimire, cum nu te mai văzusem niciodată, şi când am plecat, te-ai uitat mirată la mine şi m-ai întrebat: „Dar de unde ştiau ei că e ziua mea?“ Altă dată, trebuie să fi avut vreo cinci ani, te jucai în recreație cu alți copii la groapa cu nisip. Erai supărată că era o fată, Mary cea Iute, cum îi spuneai tu, care te întrecea mereu. Iar ție nu ți-a plăcut niciodată să ți-o ia cineva înainte. Cum adidaşii îți rămăseseră mici, ne-am dus să-ți cumpăr alții noi şi m-ai întrebat dacă aveau să te facă şi pe tine să alergi „mai iute“. Erai atât de dulce când ai spus asta, atât de înverşunată şi serioasă, încât am răspuns fără să mă gândesc: „Sigur că da!“ Şi a doua zi când te-am luat de la şcoală... să fi văzut ce față aveai! Mi-ai spus supărată foc că nu erau „iuți“ deloc – că iar te

întrecuse Mary –, n-am să pot uita niciodată supărarea ta! Şi de atunci încolo nu am mai răspuns într-o doară la ce mă întrebai.

Amintirile acelea erau drăguțe şi nostime, şi Jess îşi dădea seama că pentru Polly – care le păstrase atâta timp înlăuntrul său – era o uşurare să le împărtăşească în fine. Dar ei i se părea că sunt poveşti despre altcineva. Nu-şi amintea nimic. Era mică atunci, desigur, dar mai era şi altceva.

Toți predicatorii, liderii şi vânzătorii pricepuți au o regulă: să spună o poveste bună, cu cuvinte simple, şi să o repete de multe ori. Aşa se formează convingerile şi amintirile. Aşa ajung oamenii să se definească, pe baza poveştilor despre ei înşişi auzite de la alții. Pentru Jess, Nora fusese cea care spunea poveştile şi din această cauză ajunsese să se considere puternică, deşteaptă, hotărâtă, ea, mult-iubita nepoată a Norei, o adevărată reprezentantă a familiei Turner.

Doar că ea nu făcea parte din familia Turner.

Ascultând amintirile duioase ale lui Polly despre fetița care fusese ea cu zeci de ani în urmă, gândindu-se la tot ce îi spusese mama ei mai devreme despre întâlnirea cu Jonathan James şi despre reacția Norei la logodna lor, la lunile şi anii care au urmat, în mintea lui Jess se iveau o mulțime de întrebări: despre tatăl ei, despre trecut, despre tot ceea ce reprezenta ea. Dar, când Polly a făcut o pauză, i-a trecut prin minte ceva care a surprins-o. Îşi dădea seama mai mult ca niciodată cât de puține amintiri comune aveau şi, dintr-odată, i s-a părut că era absolut important să le depene pe acelea pe care le aveau şi să se bucure de ele.

— Eu îmi aduc aminte de crabi, a spus ea. În ziua aia, pe plajă? Mi-aduc aminte. Eram îngrozită, şi apoi m-am simțit în siguranță.

Nu ştia la ce să se aştepte vorbind despre asta, dar nici prin gând nu i-a trecut că va vedea chipul mamei ei boțindu-se, cu ochii înlăcrimați şi acoperiți iute de palme, ca să nu fie văzută. La început s-a gândit că poate mama ei a înțeles altceva sau că lacrimile aveau altă pricină, care-i scăpa ei.

— Ai pățit ceva?

Polly şi-a scos un şervețel din geantă, medalionul în formă de pisică l-a atins cu un mic clinchet pe cel în formă de pasăre, în timp ce ea se ştergea la ochi.

— Nu, mi-e bine. Chiar n-am nimic. Nimic sau totul!

În timp ce o aştepta pe Polly pe o bancă, în mijlocul parcului Centenary, nişte peruşi-stacojii au zburat pe deasupra capului ei ca nişte săgeţi roş-albastre, făcându-se nevăzuţi cu mult zgomot printre ramurile unui eucalipt uriaş din spatele unui hotel. Jess trecea încă printr-un şoc cultural – straniu, dar deloc neplăcut. Când plecase de la Londra, cu mai bine de două săptămâni în urmă, ultimul lucru la care se aşteptase era să se pomenească petrecând Crăciunul împreună cu Polly într-un mic oraş de provincie din Australia de Sud.

În ceea ce o privea, Jess avea o grămadă de lucruri de făcut cât timp se afla acolo. Mai întâi era vorba de paginile din jurnalul lui Isabel. O pusese pe gânduri un amănunt care nu apăruse în explicaţiile oficiale. Isabel se adresase unui avocat ca să obţină paşapoarte: de ce oare acest avocat nu apăruse în timpul anchetei, mai ales în momentul în care bănuiala căzuse asupra clientei lui? Bătându-şi capul să găsească o modalitate de a-l identifica, Jess a dat peste un articol pe prima pagină a unui ziar din ziua când fuseseră descoperite cadavrele celor din familia Turner, pe care-l printase mai demult. În el se pomenea despre moartea unui avocat cunoscut din Adelaide, domnul Alan S. Becker, într-un accident de maşină petrecut pe Jetty Road. Deşi nu avea prea mari speranţe de reuşită, Jess aflase că toată arhiva profesională a domnului Becker fusese donată de soţia sa Bibliotecii Statului Australia de Sud şi plănuia să se ducă, imediat ce avea să se deschidă după Crăciun, să vadă dacă găseşte ceva.

Stabilise de asemenea să se mai întâlnească încă o dată cu Marcus Summers. Prima lor discuţie se terminase cam abrupt şi voia să-l mai întrebe ceva. Dar asta avea să fie totuşi o chestiune delicată. Jess se întreba de ce oare bunica ei nu distrusese mai de mult paginile jurnalului, când, cu câteva nopţi înainte, înainte să adoarmă cu numai câteva clipe, şi-a dat seama ce anume o nedumerise – ca o muscă pe care o zărise doar cu coada ochiului – atunci când urcase în pod. Era peştele-balon. Rowena Carrick menţionase că substanţa toxică pe care o conţinea nu fusese detectată decât la începutul anilor ’60, prin urmare nu putuse fi identificată la analizele făcute în 1959.

S-a gândit la Percy, apoi chiar la Marcus, dar mergând pe acelaşi fir logic, s-a pomenit întrebându-se de ce Nora îşi schimbase părerea despre Isabel. La început, ea fusese cea mai aprigă apărătoare a cumnatei sale, susţinând

vehement că Isabel nu putea comite crima atât de oribilă de care era învinuită. Dar, după ce i-a murit fetița nou-născută, după ce a găsit-o pe Thea în grădina de trandafiri şi după incidentul cu Becky pe stradă, Nora şi-a „amintit“ că o văzuse pe Isabel pe punctul de a-i face rău micuței Thea. Aşa că i-a spus lui Daniel Miller, iar el s-a simțit obligat să informeze poliția. Această mărturie i-a făcut pe oamenii legii să-şi schimbe părerea şi a cântărit greu în anchetă.

Jess se întreba când anume îşi dăduse seama Nora. Oare o văzuse pe Meg în bucătărie şi se întrebase de ce se străduieşte atât de mult să şteargă orice urmă din pasta de peşte? Sau poate că numai după ce Meg a sărit în apărarea ei atunci, pe stradă, a început să se întrebe de ce făcuse asta şi şi-a dat seama ce se întâmplase? Indiferent cum ar fi fost, fiecare avea o vină, un secret, pe care cealaltă acceptase − tacit sau nu – să-l păstreze. Şi în înregistrarea aceea, când Nora a aflat de la Daniel Miller că Meg murise, Jess crezuse că se simțea în vocea ei uimire şi părere de rău, când de fapt era uşurare. Singura persoană care îi cunoştea secretul nu mai era în viață.

Toate acestea erau speculații, desigur, dar puteau să explice de ce păstrase Nora paginile din jurnal: erau o dovadă despre povestea aceea de dragoste şi despre motivele lui Meg. Ceva foarte folositor de avut, mai ales în cazul acela. Lui Jess îi părea rău pentru Daniel Miller. Probabil că îl consumase faptul că publicase ceva ce ştia că nu e adevărat. Aşa că a recitit adenda şi a observat că a ocolit subiectul, redând doar punctul de vedere al celor care nu aveau nici un motiv să nu ia dovezile aşa cum se înfățişau. Şi astfel, efectul cărții era autentic, cei care care relatau povestea o făceau cu toată onestitatea. Dar Jess a înțeles de ce nu a mai vrut să facă publicitate pentru noua ediție. Ca să evite o oarecare duplicitate care – din câte ajunsese să-l cunoască pe Daniel Miller − l-ar fi stânjenit. Şi aşa probabil că era chinuit de sentimentul apăsător că ajutase la răspândirea unui neadevăr, că devenise complice la înşelătoria Norei.

Jess şi-a aruncat ochii la ceas şi a văzut că era douăsprezece şi zece. Polly întârzia. Când se despărțiseră în seara trecută, spusese că dimineața avea de gând să viziteze o pepinieră de pomi fructiferi de la marginea oraşului. Lui Jess i s-a părut că era un mod neobişnuit de a-şi petrece timpul, dar avea şi alte lucruri în minte şi şi-a zis că lui Polly poate îi plac piersicii. Mai avea încă multe de aflat despre mama ei. Şi despre tatăl ei, dacă stătea să se

gândească.

A scos cele două cărți pe care le cumpărase din punga de hârtie cafenie. Prima era o nouă ediție a unei cărți pe care o iubise foarte mult: *Un bunyip la Berkeley's Creek.* Jess văzuse pe raft cotorul crem atât de cunoscut al cărții şi şi-a adus aminte cum o dusese Polly la bibliotecă atunci când era mică. Amintirea era oarecum nouă – nu biblioteca în sine, cu mirosul specific de cărți şi de praf, cu emoția de a vedea micul vraf de cărți împrumutate şi de a auzi țăcănitul ştampilei care imprima data – căci, nu ştia cum, Polly îi ieşise din minte.

Acum parcă se vedea cuibărită între perne împreună cu mama ei, în colțul acela cald şi luminos, citind cartea tocită de cât trecuse prin atâtea mâini. S-a bucurat să vadă că ilustrațiile, care creau magistral senzații macabre prin luminile şi umbrele lor fin haşurate, îşi păstraseră încă forța de a o vrăji, şi le amintea pe toate până la cele mai mici detalii. Povestea totuşi a surprins-o. Când o citise în copilărie, o speriase, dar recitind-o acum, nu înțelegea cum de nu înțelesese că *bunyip*-ul era de fapt un suflet pierdut, care se întreabă cine este, de unde se trage şi cui aparține.

Şi cealaltă carte tot despre singurătate era, într-un fel. Se numea *Întâlnire cu străini* de Jonathan James şi spunea povestea unui bărbat care avea o căsnicie fericită şi o viață bună, dar care nu putea uita prima lui dragoste, care îi zdrobise inima. Biografia autorului de pe spatele cărții îl prezenta ca pe un scriitor de succes, căsătorit, tată a trei copii, care locuia în Carolina de Nord.

După ce se întorsese la hotel, seara trecută, Jess îl căutase pe Jonathan James pe Google, după ce aflase despre el de la mama ei, şi citise pe nerăsuflate interviuri mai vechi de-ale lui, căutând să afle cât mai multe despre el, dar – după cum şi-a dat mai apoi seama – şi despre ea. Era ea oare bună la scris pentru că moştenise asta de la el? Şi îi plăcea Jeff Buckley[61] tot pentru că gusturile muzicale erau codificate generic şi tot moştenite de la el?

Şi aşa a ajuns să se gândească la Polly. Despre ea nu se găsea pe internet nici o biografie, nici interviuri în presă, nici nu avea un site pe care să îl studieze. În ultimii treizeci de ani auzise tot felul de poveşti despre ea, dar toate erau spuse de Nora. Acelaşi poveşti pe care ea i le spusese şi lui Polly: că era blândă, dar timidă, bine intenționată, dar delicată, şi că avea nevoie ca mama ei să aibă grijă de ea.

Nora. Chiar dacă o durea că bunica ei nu avusese încredere să-i spună adevărul şi chiar dacă era uimită de unele decizii pe care le luase, îi era imposibil să fie supărată cu-adevărat pe ea. Pentru că, dacă prin grija ei exagerată Nora o făcuse pe Polly să se simtă sufocată, o crescuse pe Jess cu aceeaşi grijă şi atenție, sădindu-i convingerea că putea să facă orice şi dându-i încrederea de a-şi întinde larg aripile. În mintea ei, Jess păstra lista completă a Regulilor de Viață ale Norei, care se aplicau în orice situație s-ar fi găsit. Şi mai păstra amintiri de zeci de ani despre momente în care fusese încurajată şi iubită. Şi, chiar dacă genetic nu aparținea familiei Turner, rămânea pe veci nepoata Norei.

Să faci parte dintr-o familie e ceva tare complicat. Jess nu credea că ar fi putut să înțeleagă vreodată pe de-a întregul cum a putut mama ei să se despartă de ea, dar înțelegea acum de ce Polly trebuise să se despartă de Nora – mai exact de imaginea despre sine pe care i-o crease Nora. Şi mai înțelegea de asemenea că nu-i fusese uşor. Polly trebuie să îşi fi adunat tot curajul şi toată tăria ca să se poată desprinde de Nora, să lase în urmă tot ceea ce cunoştea, tot ceea ce i se spusese, şi să se reinventeze, creându-şi o nouă viață, cu propriile forțe.

— Hei, bună!

Polly oprise maşina pe partea cealaltă a străzii şi o striga, aplecată spre geamul deschis din locul din dreapta ei. Când Jess şi-a ridicat privirile, o chema făcându-i semn nerăbdătoare cu mâna.

— Sper că nu mă aştepți de mult.

— De câteva minute, a răspuns Jess, aşezându-se lângă ea şi punând punga cu cărți la picioare. Cum a fost la pepinieră?

— Minunat, a răspuns Polly şi a pornit pe strada principală, spre ieşirea din oraş. A fost grozav, dar am să-ți povestesc mai târziu, după ce terminăm ce avem de făcut aici.

Un răspuns destul de enigmatic, iar Jess se gândea că încă nu ştia ce înseamnă „aici“.

— Unde mergem? a întrebat, dar nici nu a rostit bine aceste cuvinte, că a observat că Polly încetinea maşina.

A văzut plăcuța cu numele străzii şi şi-a dat imediat seama unde erau, venise şi ea acolo chiar cu o săptămână în urmă.

La capătul străzii Willner era parcată o maşină Mazda sport, roşie.

— Cred că ea e, a spus Polly, mijindu-şi ochii pe deasupra volanului.

O femeie cu păr şaten până la umeri şi buclat le-a făcut vioi cu mâna, şi apoi s-a urcat din nou la volan şi a pornit încet pe aleea şerpuitoare de la intrare. Polly a mers în spatele ei şi a oprit maşina în spatele Mazdei, la capătul aleii cu pietriş.

Femeia le-a întâmpinat cu un zâmbet larg.

— Bună, eu sunt Deb, Deb Green, dumneavoastră trebuie să fiți Polly, nu-i aşa?

— Da, mulțumesc că ați acceptat să veniți chiar în ziua de ajun.

— Nu e nici o problemă, e o proprietate frumoasă, a spus ea, arătând cu un gest larg casa impunătoare din spatele ei. Cam neglijată atâția ani, dar va fi un proiect grozav de refăcut pentru persoana potrivită. Are şi o istorie, ca majoritatea caselor de vârsta asta.

— Putem să aruncăm o privire? a întrebat Polly.

— Sigur că da. Am deschis-o deja, puteți să mergeți peste tot. Nu vă grăbiți! Şi-aşa mai am nişte e-mailuri de trimis înainte de Crăciun, aşa că rămân aici, dar o să vă răspund la orice întrebare după ce o vizitați.

Înăuntru, Jess a avut senzația stranie pe care se aşteptase să o aibă. Trecând prin holul de la intrare, a intrat în salonul în care polițiştii stătuseră de vorbă cu Nora, în sufrageria unde cei din familia Turner mâncaseră ultimul lor mic-dejun, apoi în biblioteca cu pereții plini de cărți şi în salonul cel mare care adăpostise figurinele *netsuke*. O mare parte din mobilă mai era încă acolo. După ce îşi luase obiectele personale, Thomas Turner hotărâse că, fiind făcută pe comandă, mobila aparținea locului respectiv. Iar el, după cum îşi amintea Jess, nutrea un mare respect față de originea casei.

Având limpede în minte povestea scrisă de Daniel Miller, nu putea să nu audă tropăitul lui John Turner pe scări, apoi pianul răsunând în bibliotecă, zarva veselă a familiei care porneşte la picnic. Chiar în ziua aceea se împlineau cincizeci şi nouă de ani de la moartea lor. Jess mângâia uşor balustrada scării frumoase şi mari, urcând la etaj.

Întotdeauna fusese fascinată de forța cuvântului scris de a transmite nu numai cunoştințe, ci şi trăiri. Acum se afla în casă pentru prima dată, dar Daniel Miller o dusese deja la conacul Halcyon din 1959, şi aşa se făcea că

recunoştea totul. A văzut uşa care ducea în camera ce fusese a Norei şi s-a dus direct acolo. Uitându-se peste balustradă, dincolo de firida unde se afla telefonul către dormitorul Matildei, Jess a simţit o emoţie de parcă şi-ar fi amintit ceva trăit chiar de ea: locul de unde le auzise Nora vorbind pe nepoatele ei *Ai adus?* O încuviinţare din cap. *Ia să văd... Nu aici!*

Înfiorată, Jess a deschis uşa şi a intrat în camera Norei. Acolo dormise bunica ei în ultimele săptămâni ale sarcinii sale dificile şi acolo îşi născuse copilul; de la fereastra aceea o privise pe Isabel în grădina de jos.

Jess s-a dus la fereastră.

Grădina era sălbăticită, aşa cum spusese şi agenta, năpădită de buruieni şi plante agăţătoare, dar Jess o vedea cu ochii minţii aşa cum se înfăţişa pe-atunci. Cu trandafirii, cu nucul şi, mai departe, către cotitura aleii, cu coteţul găinilor şi grădina de zarzavat. Dar Polly, nu Isabel, se plimba printre copaci acum; Jess se întreba dacă mama ei se gândea la noaptea când fusese lăsată acolo, spre a fi găsită, în zorii zilei când Nora ieşise din casă şi o descoperise printre tufe, iar viaţa ei o pornise pe o altă cale. Nu mai era Thea Turner, ci Polly Turner-Bridges.

Brusc, Jess a simţit nevoia să fugă din cameră, să iasă la aer. A coborât scările, a traversat holul de la intrare, dându-şi seama că păşea pe urmele lui Isabel în acea dimineaţă îndepărtată de ajun. Când a ieşit pe verandă, un vânticel cald i-a mângâiat faţa şi a simţit că recunoaşte totul: parfumul eucalipţilor şi al pământului ars de soare, lumina atât de puternică încât, ca să privească în jur, trebuia să-şi strângă pleoapele. Acesta era peisajul copilăriei ei şi nu avea să se poată vreodată scutura de influenţa lui.

Dar aşa cum Daniel Miller o adusese la Halcyon, cărţile pe care le citise în copilărie, ascunsă printre ferigile de la Darling House, o purtaseră pe alte tărâmuri, unde copaci numiţi stejari, castani şi ulmi creşteau în păduri străvechi, întinse, iar pământul era reavăn, soarele blând, şi unde se rosteau cuvinte magice precum garduri vii şi castan sălbatic, iar zăpada se aşeza pe la ferestre iarna, copiii se dădeau cu săniuţa de sărbători şi mâncau budincă de Crăciun şi *blancmange*[62]. Şi astfel a ajuns să cunoască o altă lume, nu numai prin idei, ci şi fizic: un peisaj al imaginaţiei care pentru ea era la fel de real ca şi cel geografic, în care trăia. Când a ajuns prima dată în Anglia, proaspătă absolventă, la douăzeci de ani, de cum a coborât din avion, l-a şi recunoscut.

Acum, stând acolo, privind în vale, spre dealuri, Jess îşi închipuia cât de dor de casă îi fusese uneori lui Isabel. Şi ea însăşi se gândise de multe ori cum e „acasă“. Şi începea să înțeleagă că „acasă“ nu însemna un loc, un moment sau o persoană anume, deşi putea să le cuprindă pe oricare sau pe toate la un loc; „acasă“ era un sentiment, senzația de a fi complet, tu însuți. Opusul lui „acasă“ nu e „departe“, ci „singur“. Când spui „Vreau să merg acasă“, spui de fapt că nu vrei să te mai simți singur.

Nu mai voia să scrie articolul despre călătoria în Australia. Avea de gând să scrie altceva, mult mai provocator. Nu îşi limpezise încă toate ideile, dar tema era legată de „acasă“, locul de care aparții, legăturile şi familia. Cu o seară înainte, la cină, Polly spusese ceva despre Isabel şi despre nevoia de a lămuri lucrurile.

— Amintirea ei e legată de fapta aceea oribilă, care nu e nici dovedită, nici adevărată.

Totul se lega într-un fel, deşi Jess nu era încă sigură cum.

Mai încolo, pe aleea cu pietriş, a văzut-o pe agentă oferindu-i lui Polly o broşură cu coperte lucioase. Probabil că presupunea că ele voiau să vadă proprietatea din curiozitate sau atrase de istoria casei. Şi poate că Polly o accepta din politețe. Deşi – după cum îşi dădea seama Jess − s-ar fi putut ca politețea mamei ei să însemne mai mult.

Polly a întâmpinat-o zâmbind când Jess a ajuns în dreptul lor.

— Debb tocmai îmi spunea că putem să ne plimbăm pe aici şi s-o luăm chiar şi înspre pârâu.

— Din păcate, eu nu mai pot sta, a spus agenta, fiica mea cântă diseară la cor pentru slujba de ajun şi trebuie să o duc la repetiție. Aşa că am încuiat casa, dar puteți să vă plimbați cât doriți prin jur. Grădina este foarte neglijată, dar sunt convinsă că o să vă dați seama ce se poate face din ea. Ar trebui să vă spun totuşi, a adăugat ea, plecându-şi şovăitor ochii şi coborându-şi vocea, aici s-a întâmplat cândva şi un incident, de mult de tot...

— A, da, a spus Polly, zâmbind. Mulțumim, am aflat deja despre asta.

— Bun, atunci, a continuat Debbie, pe acelaşi ton prietenos, şi să vă spun drept, întotdeauna am fost de părere că ce a fost a fost. N-avem de ce să ne mai gândim. Trebuie să privim înainte, nu înapoi.

Nu era chiar ceea ce voise Polly să spună, dar nici ea şi nici Jess nu au

încercat să explice.

Debb Green a dat mâna cu ele, le-a urat sărbători fericite şi a plecat cu Mazda ei cea roşie.

Jess şi Polly au rămas o vreme fără să rostească nici o vorbă, ascultând sunetele grădinii. Un stol de pitulici micuțe zburau vioaie în jurul unui prun, cicadele ţârâiau în ierburile înalte şi s-au simțit învăluite de ritmul etern al naturii, dens şi cald, mai vechi şi mai cuprinzător decât cel al oamenilor şi al poveştilor lor.

— Vrei să mergem împreună mai departe? a întrebat Polly.

Jess a simțit o notă de siguranță şi încredere în vocea mamei ei. O boare caldă de vară îi mângâia ceafa şi a avut brusc senzația că i se răscoleşte sufletul. Nu-şi dădea seama dacă era din pricină că era acolo, în locul acela, cu vremea frumoasă care-i amintea de lungile zile din copilărie ce se întindeau leneşe şi pline de bucurie, sau fiindcă era ajunul Crăciunului, ori că mama ei era lângă ea, atât de stăpână pe sine, încât i se părea că o vedea acum pentru prima dată. Şi ce a simțit în adâncul sufletului ei a fost chiar opusul singurătății.

— Hai, vii cu mine? a întrebat-o Polly, scrutându-i chipul, aşteptând un răspuns.

— Sigur că vin, a încuviințat Jess, zâmbind.

---

61. Jeffrey Scott Buckley (1966−1997), cântăreț şi compozitor american de rock alternativ.

62. Budincă din lapte de migdale, amidon şi gelatină.